BREVIARIUM

MIRAPISCENSE

PARS HYEMALIS

N° 44452

1024

16

44452

144425

BREVIARIUM
MIRAPISCENSE,

Illustrissimi ac Reverendissimi in Christo Patris D. D. Joannis-Baptistæ *DE CHAMPFLOUR*, Episcopi Mirapiscensis, jussu & auctoritate, ac venerabilis ejusdem Ecclesiæ Capituli consensu editum.

PARS HYEMALIS.

BIBLIOTHECA SEMINARII DIOECESANI TOLOSANI

PARISIIS,

Apud { Joannem-Baptistam GARNIER, Reginæ necnon Serenissimæ Delphinæ Typographum & Bibliopolam, viâ Citharæ, sub signo Providentiæ, ad angulare viæ Pupæ.
Petrum-Alexandrum LE PRIEUR, Regis Typographum, viâ San-Jacobeâ, ad insigne Crucis Aureæ.

M. DCC. LIII.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

JOANNES-BAPTISTA

DE

CHAMPFLOUR,

Providentiâ Divinâ, & Sanctæ Sedis Apostolicæ auctoritate Episcopus Mirapiscensis, Regi à Consiliis, &c.

CLERO MIRAPISCENSI

Salutem & Benedictionem in Christo Jesu.

Ecclesiæ Catholicæ per universum orbem diffusæ, Fratres carissimi, semper fuit & est una fides. Regula fidei, *inquit Tertullianus*, una omnino est, sola immobilis & irreformabilis. *Sunt etiam quædam in quibus omnes Ecclesiæ particulares conveniunt : nempe* Lib. de vel. Virg.

ſemper ubique in uſu fuit Pſalmorum modulatio, vel recitatio, lectio ſacræ Scripturæ, precatio pacis, preces diverſæ, gratiarum actio, & ſi qua alia ſunt ejuſdem generis. Modus autem & ritus, quibus hæc omnia peraguntur, verba quibus preces concipiuntur, ordo ceremoniarum, & reliqua minoris momenti diverſis Eccleſiis diverſa, & peculiaria fuerunt & ſunt: nec ita ab Apoſtolis & Apoſtolicis viris inſtituta fuerunt, ut perpetua forent & immutabilia. Cetera jam diſciplinæ, *addit Tertullianus*, & converſationis admittunt novitatem. *Ideo in illis varietates apparent, & mutationes, quæ unitatem Eccleſiæ non ſcindunt, nec fideles offendunt.*

Nicolaus I. Epiſtolâ ſecundâ ad Photium, eâ de re ſic habet: De conſuetudinibus, quas nobis opponere viſi eſtis ſcribentes per diverſas Eccleſias diverſas eſſe conſuetudines, ſi illis canonica non obſiſtit autoritas, pro qua obviare debeamus, nihil judicamus, vel eis reſiſtimus. *Fulbertus Carnotenſis*: Nos, *inquit*, non

offendit obſervantiæ diverſitas, ubi fidei non ſcinditur unitas. *Et Socrates dicit cujuſque regionis varios eſſe ritus, licèt in eâdem fide conſentiant. Sanctus Gregorius Magnus Auguſtino quem in Angliam miſit, interroganti:* Cur una cum ſit fides, ſunt Eccleſiarum conſuetudines tam diverſæ? *Sic reſpondet*: Mihi placet, ut ſive in ſancta Romana, ſive in Galliarum, ſive in qualibet Eccleſia aliquid inveniſti, quod plus Omnipotenti Deo poſſit placere, ſollicitè eligas, & in Anglorum Eccleſia, quæ de multis Eccleſiis colligere potuiſti, infundas. Non enim pro locis res, ſed pro rebus loca nobis amanda ſunt. *Anſelmus Cantuarienſis habere nos à ſanctis Patribus ait, quod ſi unitas ſervatur caritatis in fide Catholica, nihil officit conſuetudo diverſa. Natas autem varietates aſſerit ex humanorum ſenſuum diverſitate, qui quamvis in unitate non diſſentiant, in aptitudine tamen & decentia adminiſtrationis non concordant; quia quod unus aptius eſſe judicat, alius ſæpe minus aptum æſtimat. Unde pro*

Epiſt. 2. ad Finard. Lib. 5. cap. 21.

temporis tractu ad ceremonias pro vario Antistitum pietatis affectu alia atque alia addita, multa etiam mutata, videre est. Solus fidei Canon inconcussus, & immutabilis, cetera quæ ad ritus, & disciplinam pertinent, justa interveniente causa, sine reprehensione mutari possunt.

Dubitari autem non potest, Fratres carissimi, nihil cultui & officio divino magis congruere quam si Domino loquamur ipsius verbis in sacra Scriptura contentis. Amica, *inquit sanctus Cyprianus*, & familiaris oratio est Deum de suo rogare. *Quid autem utilius quam duorum Testamentorum consonantiam dignoscere, cum sibi semper invicem respondeant juxta exemplar nobis monstratum à sancto Thoma Aquino in Officio sanctissimi Sacramenti?* In veteri Testamento, *ait sanctus Augustinus*, est occultatio novi, in novo Testamento est manifestatio veteris.

Lib. de orat. Domin.

De Cath. Rud. cap. 4. num. 8.

Certè sacris Ministris nihil salubriùs esse potest quam intra diversa anni tempora, in

quibus diversa commemorantur divina Mysteria & diebus in quibus festivitates Sanctorum celebrantur, his incumbere Scripturæ sacræ locis ex quibus, si mentis aciem defigant, facillimè excitentur ad orationem mentalem, quæ nisi præcedat & subsequatur, commissum telluri semen facilè exaresceret. Si autem pietas hac meditatione nutriatur & crescat, hinc etiam divini verbi dispensatores virtutum incitamenta reperient quibus fideles populi sufficienter instituantur.

Quam sit utilis immò & necessaria sanctorum Canonum cognitio nemo non novit. In his, Fratres carissimi, & Ecclesiæ disciplinam & morum regulas docebimini. In his etiam recitationem totius Psalterii per unamquamque Hebdomadam, divisiones longiorum Psalmorum, aliasque regulas in hoc-ce Breviario observatas, à majorum nostrorum institutis & Conciliorum decretis, derivasse cognoscetis. Fer. 5. Hebd. 18. post Pentec. & seqq.

Ceterùm Eccleſiam noſtram peculiare Officium habuiſſe & proprios ritus priſcis Eccleſiæ Gallicanæ ritibus conformes, conſtat ex libris antiquis qui adhuc extant. Hos ritus, de Conſilio venerabilium Fratrum Noſtrorum Dignitatum & Canonicorum Eccleſiæ noſtræ, & quibuſdam adjuvantibus, in quantum fieri potuit, renovavimus.

Concedat omnipotens & miſericors Dominus nobis, Fratres cariſſimi, & omnibus his qui in poſterum hoc-ce orationum libro utentur; ut quotidiana hujus Officii divini recitatio pietatem nutriat & augeat: confirmet in omni opere & ſermone bono: mentem illuminet: cor in meditatione accendat igne illo cœleſti quem Chriſtus venit mittere in terram: doceat ſcientiam ſanctorum & ad omne bonum opus inſtruat.

MANDAMUS itaque omnibus ſinguliſque hujuſ-ce Diœceſis Mirapiſcenſis Clericis, qui ad Officii divini recitationem tenentur, ſive Beneficii ratione, ſeu ſacrorum Ordinum,

ut tam in officio publico quam in privata recitatione, hoc Breviario semper utantur.

Datum Mirapiſci in Palatio noſtro Epiſcopali, die vigeſima-quinta menſis Martii anni milleſimi ſeptingenteſimi quinquageſimi-tertii.

† JOAN. BAPT. Epiſcopus Mirapiſcenſis.

De Mandato Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi
D. D. Epiſcopi Mirapiſcenſis,
BORN, *Secret.*

TABULA TEMPORARIA

Ann. Domini.	Aureus Nu.	Epactæ.	Indictio.	Litt. Domin.	Domin. post Epiph.	Septuagesima.	Dies Cinerum. Simplex.
1753	6	xxv	1	g	6	18 Febr.	7 Mart.
1754	7	vj	2	f	4	10 Febr.	27 Febr.
1755	8	xvij	3	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1756	9	xxviij	4	d c	5	15 Febr.	3 Mart.
1757	10	ix	5	b	4	6 Febr.	23 Febr.
1758	11	xx	6	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1759	12	j	7	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1760	13	xij	8	f e	3	3 Febr.	20 Febr.
1761	14	xxiij	9	d	2	18 Jan.	4 Febr.
1762	15	iv	10	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1763	16	xv	11	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1764	17	xxvj	12	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1765	18	vij	13	f	3	3 Febr.	20 Febr.
1766	19	xviij	14	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1767	1	xxx	15	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1768	2	xj	1	c b	3	31 Jan.	17 Febr.
1769	3	xxij	2	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1770	4	iij	3	g	4	11 Febr.	28 Febr.
1771	5	xiv	4	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1772	6	xxv	5	e d	5	16 Febr.	4 Mart.
1773	7	vj	6	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1774	8	xvij	7	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1775	9	xxviij	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1776	10	ix	9	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1777	11	xx	10	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1778	12	j	11	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1779	13	xij	12	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1780	14	xxiij	13	b A	2	23 Jan.	9 Febr.
1781	15	iv	14	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1782	16	xv	14	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1783	17	xxvj	15	e	5	16 Febr.	5 Mart
1784	18	vij	1	d c	4	8 Febr.	25 Febr.
1785	19	xviij	2	b	2	23 Jan.	9 Febr.
1786	1	*	3	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1787	2	xj	4	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1788	3	xxij	5	f e	1	20 Jan.	6 Febr.
1789	4	iij	6	d	4	8 Febr.	25 Febr.
1790	5	xiv	7	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1791	6	xxv	8	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1792	7	vj	9	A g	4	5 Febr.	22 Febr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	PASCHA. Sol. I. Ord.	Ascensio Domini. Sol. II. Or.	Pentecostes Solemne I. Ordinis.	Fest. Corp. Christi. Sol. II. Or.	Dom. post Pent.	Domin. prima Adven.
1753	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1754	14 April	23 Maii.	2 Junii.	13 Junii.	25	1 Dec.
1755	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1756	18 April.	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii.	24	28 Nov.
1757	10 April.	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	25	27 Nov.
1758	25 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1759	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1760	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30 Nov.
1761	22 Mart.	30 April.	10 Maii.	21 Maii.	28	26 Nov.
1762	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1763	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1764	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec.
1765	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1766	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1767	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1768	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1769	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1770	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1771	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1772	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1773	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1774	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1775	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1776	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1777	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1778	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1779	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1780	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1781	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1782	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1783	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1784	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1785	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1786	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1787	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1788	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1789	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1790	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1791	24 April.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23	27 Nov.
1792	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.

In sequenti Calendario, quantùm licuit, notatum est tempus quo quisque Sanctus obiit: ann. *significat anno:* c. ann. *circa annum:* s. *seculo:* c. med. s. *circa medium seculi:* c. fin. s. *circa finem seculi.*

Festa quæ majusculis notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, FESTUM S. NOMINIS JESU, ET OCTAVA NATIVITATIS EJUS. *Solemne II. Ordinis.*
xxix	b	iv	2	Basilii magni, Cæsarienſis in Cappadocia Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* obiit 1. Januarii, ann. 379.
xxviij	c	iij	3	Genovefæ, Virginis Pariſienſis, *Simplex:* ann. 512.
xxvij	d	Prid.	4	Titi, Cretenſis Epiſcopi, *Semiduplex:* 1. s.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini, *ſine jejunio.* cum *commemor.* S. Simeonis Stylitæ, Anachor. prope Antioch. c. ann. 460.
25. xxv	f	viij	6	*EPIPHANIA DOMINI. Solemne II. Ordinis.* *Si inciderit in Dominicam, hac die nihil fit de Dominica.*
xxiv	g	vij	7	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex:* cum *commem.* SS. Juliani & Baſiliſſæ, Martyrum in Ægypto, init. iv. s.
xxiij	A	vj	8	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxij	b	v	9	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxj	c	iv	10	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.* cum *commemor.* ſancti Pauli, Eremitæ Theb. c. an. 341.
xx	d	iij	11	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xix	e	Prid.	12	De Octavâ Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, & Baptiſmus Domini, *Duplex I. Ordinis.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictavienſis Epiſcopi & Eccl. Doct. (è 13.) *Duplex II. Ordinis:* c. ann. 368. cum *commem.* S. Felicis, Preſbyt. Nolani, c. ann. 265.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofolienſis Abbatis, *Semidupl.* c. fin. VI. s.
xv	b	xvij	16	
xiv	c	xvj	17	Antonii, Ægyptii Abbatis, *Semid.* ann. 356. cum *commem.* S. Sulpicii, Bituricenſis Epiſcopi, c. ann. 644.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri Apostoli, quà Antiochiæ primum sedit, deinde Romæ, *Duplex I. Ordinis.*
				Prima Sedes Septuagesimæ.
xij	e	xiv	19	Fulgentii, Episc. & Doctor. *Semid.* ann. 533. (è 1.)
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ Martyris, *Duplex II. Ordinis :* c. ann. 288. cum *commem.* sancti Fabiani, Papæ & Martyr. ann. 250.
x	g	xij	21	Agnetis, Romæ Virginis & Martyr. *Semid.* c. ann. 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Cæsarauguſtani Diaconi Valentiæ in Hispania Martyris, *Semiduplex :* ann. 304.
viij	b	x	23	
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini Episcopi & Martyris, *Semiduplex :* ann. 97.
vj	d	viij	25	Conversio sancti Pauli, Apostoli, *Duplex I. Ordinis :* ann. 34. vel 35.
v	e	vij	26	Polycarpi, Smyrnensis Episcopi & Martyr. *Semiduplex :* c. med. 11. s.
iv	f	vj	27	Joannis Chrysostomi, Constant. Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis :* ann. 407. (è 14. Sept.) Translatio hâc die 438.
iij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genevensis Episcopi, *Duplex II. Ordinis* : ann. 1622. (è 28. Decemb.)
j	b	iij	30	Bathildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex :* c. ann. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, Cœnobitæ, institut. Ordin. B. Mariæ de Mercede, *Semiduplex :* ann. 1256.

				FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni Episcopi & Martyris. *Semiduplex :* ann. 107. (è 20. Decemb.)
xxviij	e	iv	2	*PRÆSENTATIO DOMINI ET PURIFICATIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS. Solemne II. Ordinis.*
xxvij	f	iij	3	Blasii, Episcopi Sebastiæ in Armenia minori, & ibid. Martyris, *Simplex :* c. init. iv. s.
25. xxvj	g	Prid.	4	*Prima Sedes diei Cinerum.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxv. xxiv	A	Non	5	Agathæ, Catanensis Virginis & Martyris, *Simplex*: ann. 251. [In Quadragesimâ *commemoratio.*]
xxiij	b	viij	6	
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, Presbyt. Ordin. SS. Trinitatis Fundat. *Semid.* ann. 1213. (è21. Decemb.) [In Quadragesimâ *commem.*]
xx	e	v	9	Apolloniæ, Alexandrinæ Virginis & Matr. *Simpl.* an. 249. [In Quadrag. *commem.*]
xix	f	iv	10	
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianensis Abbatis, *Simplex*: ann. 821. [In Quadragesi. *commemor.*]
xvij	A	Prid	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Sylvini Tolosæ nati, Episcopi, *Semiduplex*: ann. 728. [In Quadrag. *commemor.*]
xj	g	xij	18	Simeonis, Hierosolymitani Episcopi & Martyris, *Simplex*: ann. 107. [In Quadragesimâ *commem.*]
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	Cyrilli, Alexandrini Episcopi & Doctoris, *Semiduplex*: ann. 445. [Intrà Quadragesimam *commemoratio.*]
viij	c	ix	21	*Ultima Sedes Septuagesimæ.*
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
v	f	vj	24	Matthiæ, Apostoli, *Duplex I. Ordin.* 1. s. *In anno Bissextili.*
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	
*	*	*	29	*In anno Bissextili tantùm: ceteri anni hac die carent.*

In annis Bissextilibus (ii sunt quibus in Tabula temporariæ Festorum mobilium, assignatur duplex littera Dominicalis) additur dies intercalcaris, & bis dicitur Sexto Calendas Martii, *nempe*, die 25. & 26. *unde illi anni Bissextiles vocantur: & Festum S. Matthiæ, quod in aliis annis celebratur die 24, in anno Bissextili die 25. celebratur. Littera Dominicalis quæ fuit assumpta mense Januario mutatur in præcedentem.*

MARTIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
*	d	Cal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non	7	SS. Perpetuæ & Felicitatis, Carthaginenſium Martyrum, *Simplex:* [In Quadrageſimâ *commemor.*] c. ann. 204. [Feſtum S. Thomæ Aquinatis fit die 18. Julii.]
xxiij	d	viij	8	*Prima Sedes Novilunii Paſchalis.*
xxij	e	vij	9	
xxj	f	vj	10	*Ultima Sedes diei Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	[De S. Gregorio Papa fit 3. Septembr.] *Feriâ* VI. *poſt Dominicam Paſſionis fit Officium de Compaſſione B. Mariæ Virginis, Duplex II. Ordinis.*
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	*A Dominica Palmarum incluſivè uſque ad Dominicam in Albis incluſivè Officium Semiduplex aut Simplex occurrens omittitur; Duplex verò & ſupra tranſfertur.*
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiv	19	Joſeph, ſponſi B. Mariæ Virginis, *Duplex I. Ordinis.* 1. ſ.
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Primum Paſcha.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	*ANNUNTIATIO ET INCARNATIO DOMINI. Solemne I. Ordinis.* (cum Octavâ, quando Paſchâ occurrit die 22. vel 23. Martii.)
v	A	vij	26	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MARTIUS.
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	[De Octavâ Annuntiationis, quando Pascha occurrit die 22. Martii, *Semiduplex.*]

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1	Octava Annuntiationis, *Duplex I. Ordinis.* [modò Pascha occurrat die 22. vel 23. Martii.]
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, Instit. Ordin. Minim. *Semiduplex:* an. 1507. [In Quadragesima *commem.*]
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Isidori, Hispalensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex:* an. 636. [In Quadragesima *Commem.*]
xxv. xxiv	d	Non	5	Vincentii Ferrerii, Presbyteri Ordinis Prædicat. *Semiduplex:* ann. 419. [In Quadrages. *commemor.*]
				Ultima Sedes Novilunii Paschalis.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Justini, Martyris, *Semiduplex:* ann. 167. [Intrà Hebdomadam Passionis *commemoratio.*]
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	Anselmi, Cantuarienſis Episcopi & Doctor. *Semid.* ann. 1109.
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Martyr. in Oriente, *Simplex:* c. ann. 303.
v	b	viij	24	

Marci

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		APRILIS.
iv	c	vij	25	Marci, Evangeliſtæ, *Duplex I. Ordinis:* ann. 68.
				Ultima Sedes Paſchæ.
iij	d	vj	26	Cleti (ſeu Anacleti) Papæ & Martyris, *Simplex*: c. ann. 91.
ij	e	v	27	Hermenigildi, Martyris, *Semiduplex*: (è 13.) ann. 586.
j	f	iv	28	
*	g	iij	29	Mariæ Ægyptiacæ, Pœnitentis, *Semiduplex*: c. ann. 421
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, Santonenſis Epiſcopi & Martyris, *Simplex*: III. ſ.

MAIUS.

xxviij	b	Cal.	1	Philippi & Jacobi (Alphæi) Apoſtolorum, *Duplex I. Ordinis*: I. ſ.
xxvij	c	vj	2	Athanaſii, Alexandrini Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio ſanctæ Crucis, ann. 326. *Solemne III. Ordinis*: cum *commemor.* ſancti Alexandri, Papæ & Martyris, c. ann. 119.
xv. xxv	e	iv	4	Monicæ, Viduæ Tagaſtenſis, *Semid.* ann. 387.
xxiv	f	iij	5	Martyrum pro Solemnitate Paſchali occiſorum, *Semiduplex*: ann. 459.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apoſtoli & Evangeliſtæ, ante Portam Latinam, *Duplex II. Ordinis*: c. ann. 95.
xxij	A	Non	7	
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Conſtantinop. Epiſc. & Eccleſiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. 391.
xix	d	vj	10	*Prima Sedes Pentecoſtes.*
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennenſis Epiſcopi, *Simplex*: ann. 475.
xvij	f	iv	12	Epiphanii, Salaminæ Epiſcopi & Doctoris, *Semid.* an. 403.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Pachomii, Tabennæ in Thebaïde Abbatis, (è 9.) *Simpl.* cir. ann. 350.
xiv	b	Idib.	15	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MAIUS.
xiij	c	xvij	16	Germerii, Episcopi Tolosani, *Semiduplex*: c. ann. 560. *Dominica prima post Pentecosten, fit Officium de SS. TRINITATE*, Solemne II. Ordinis.
xij	d	xvj	17	Joannis Nepomuceni, Canonici Pragensis Presbyt. & Martyr. *Simplex*: xi. sec.
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cælestini, Papæ, Congregat. Cælestin. Instit. *Semid.* ann. 1296. cum *commemor.* S. Yvonis, Presbyter. init. xiv. sec.
ix	g	xiij	20	
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Francisci Regis, Presbyt. è Societate Jesu, *Semid.* ann. 1642.
iv	e	viij	25	
iij	f	vj	26	Philippi Nerii Presbyteri, Congreg. Oratorii Rom. Institut. *Simplex*: ann. 1595.
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi Aquitaniæ Ducis, Comitis Tolos. demum Monachi, *Semiduplex*: ann. 812. cum *commem.* sancti Germani, Parisiensis Episcopi, ann. 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	

JUNIUS.

xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdunensis Episcopi, Blandinæ, Virginis, & Socior. Mart. *Semid.* an. 77. *comm.* SS. Marcellini & Petri, Mart. ann. 304.
xxv. xxiv	g	iij	3	Clotildis Francorum Reginæ, Viduæ, *Simpl.* ante med. vi. s.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburgensis Episcopi, Instit. Ord. Præmonstratensis, *Semid.* ann. 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apostoli, *Duplex I. Ordinis*: 1. sec.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	JUNIUS.
xv	b	Prid. 12	
xiv	c	Idib. 13	*Ultima Sedes Pentecostes.*
xiij	d	xviij 14	
xij	e	xvij 15	
xj	f	xvj 16	Ciryci & Julittæ matris ejus, Tharsi in Sicilia Martyrum, *Simplex :* init. IV. sec.
x	g	xv 17	
ix	A	xiv 18	
viij	b	xiij 19	Gervasii & Protasii, Mediolanensium Martyrum, *Simplex :* I. vel II. sec.
vij	c	xij 20	
vj	d	xj 21	
v	e	x 22	Paulini, Nolani Episcopi, *Semiduplex :* ann. 431.
iv	f	ix 23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij 24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, *Solemne II. Ordinis*, cum *Octavâ.*
ij	A	vij 25	De Octavâ, *Semiduplex.*
j	b	vj 26	De Octavâ, *Semiduplex :* cum *commemor.* SS. Joannis & Pauli, Romæ Martyr. c. ann. 362.
*	c	v 27	Irenæi, Lugdunensis Episcopi & Doctoris, & Sociorum ejus, Martyrum, *Semidup.* c. ann. 202. *cum commemor.* Octavæ.
xxix	d	iv 28	Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli, *cum jejunio.* cum *commem.* Octavæ sancti S. Joannis Baptistæ.
xxviij	e	iij 29	PETRI & PAULI, Apostolorum, *Solemne II. Ordinis* : ann. 66. vel 67. cum *comm.* de Octavâ S. Joann.
xxvij	f	Prid. 30	Commemoratio S. Pauli, Apostoli, *Duplex I. Ordinis* : cum *commem.* S. Petri Apost. Octavæ S. Joann. & S. Martialis, Lemovicensis Episcopi, III. sec.

JULIUS.

xxvj	g	Cal. 1	Octava Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, *Duplex II. Ordinis :* cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj 2	Visitatio B. Mariæ, Virginis, *Solemne III. Ordinis :* cum *commem.* Octavæ SS. Apost.
xxiv	b	v 3	De Octavâ SS. Apostolorum Petri & Pauli, *Semiduplex.*
xxiij	c	iv 4	De Octavâ SS. Apostolorum, *Semiduplex.*
xxij	d	iij 5	De Octavâ SS. Apostolorum, *Semiduplex.*

JULIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxj	e	Prid.	6	Octavâ SS. Apostolorum Petri & Pauli, *Duplex II. Ordinis.*
xx	f	Non	7	
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum matris, Romæ Martyrum, *Simplex:* (è 23. Novemb.) cir. ann. 164. cum *commem.* SS. Rufinæ & Secundæ, Martyrum, ann. 252.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abbat. (è 21. Mart.) *Duplex II. Ordinis:* ann. 543. Translatio hâc die: c. ann. 653.
xv	d	iv	12	
xiv	e	iij	13	Sylæ, socii Apostoli Pauli, *Simplex:* 1. s.
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episcopi & Doct. *Semid.* ann. 1274.
xij	g	Idib.	15	Jacobi, Episcopi Nisibeni, *Semiduplex:* iv. s.
xj	A	xvij	16	Henrici, Imperatoris, Justi, *Semiduplex:* ann. 1024.
x	b	xvj	17	Sperati & Sociorum ejus Martyrum, *Simplex:* ann. 200.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Doctoris, (è 7. Mart.) *Duplex II. Ordinis:* ann. 1274. *Canonisatio hâc die:* ann. 1323. cum *commemor.* S. Symphorosæ & septem Filiorum ejus Martyrum.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Presbyt. Congr. Missionis Fundat. *Duplex II. Ordinis:* ann. 1660. cum *commem.* S. Arsenii Diaconi, Anachoretæ, an. 445.
vij	e	xiij	20	
vj	f	xij	21	Victoris, Martyr. *Simpl.* cir. ann. 290.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, *Duplex II. Ordinis:* 1. sec.
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi) Apostoli, *Duplex I. Ordinis:* ann. 44.
j	d	vij	26	Joachim & Annæ parentum B. Mariæ, Virginis, *Duplex I. Ordinis.*
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	Nazarii & Celsi, Mediolan. Martyr. 1. vel 11. s. *Simpl.*
xxviij	g	iv	29	Lazari, (è 17. Decemb.) Marthæ, (è 17. Octob.) & Mariæ (è 17. Mart.) sororum ejus, Christi hospitum: *Duplex II. Ordinis:* 1. s. cum *commem.* sancti Lupi, Trecensis Episcopi, c. ann. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, *Simpl.* ann. 448. cum *commem.* SS. Abdon & Sennen, Martyrum, ann. 250.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JULIUS.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, Presbyt. Institut. Societat. Jesu, *Semiduplex* : ann. 1556.

AUGUSTUS.

xxv. xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, *Duplex II. Ordinis* : ann. 44. cum *commem.* S. Felicis, Mart. ann. 304.
xxiij	d	iv	2	Stephani, Papæ & Martyris, *Simplex* : ann. 257.
xxij	e	iij	3	Inventio Corporis S. Stephani, Protomart. *Semid.* ann. 415. cum *commem.* Septem Fratrum Machabæorum, & eorum Matris, Martyr. c. ann. 167. ante Christ.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presbyt. Instit. Ordinis Fratrum Prædicat. *Duplex II. Ordinis* : ann. 1221. (è 6.)
xx	g	Non	5	
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *Solemne III. Ordin.* ann. 32. cum *commemor.* S. Sixti, Papæ & Martyr. ann. 258.
xviij	b	vij	7	Justi, & Pastoris, Martyrum Complut. *Semid.* c. ann. 282.
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Diaconi & Martyris, *Duplex I. Ordinis* : ann. 258.
xiv	f	iij	11	
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Virginis, Clariss. Abbatissæ, *Semiduplex* : 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Francorum Reginæ, Viduæ; *Semiduplex* : ann. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	*ASSUMPTIO B. MARIÆ VIRGINIS*, *Solemne I. Ordinis* : 1. sec. Nona Lectio Officii Nocturni, pro *commem.* de voto Ludov. XIII.
ix	d	xvij	16	De Octavâ Assumpt. *Semid.* cum *commem.* sancti Rochi, apud Montem Pessulanum, Laïci, c. ann. 1327.
viij	e	xvj	17	De Octavâ Assumptionis B. Mariæ Virginis, *Semiduplex.*
vij	f	xv	18	De Octavâ Assumpt. *Semid.*
vj	g	xiv	19	Ludovici, Episc. Tolos. *Duplex II. Ordinis* : c. fin. xiii. s. cum *comm.* Oct. Assumpt.
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis Abbatis, & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis* : ann. 1153. cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octavâ Assumpt. *Semiduplex.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis, *Duplex I. Ordinis.*
ij	d	x	23	Helenæ Imperatoris, Viduæ, *Semi-duplex:* ann. 328. (è 18.)
j	e	ix	24	Bartholomæi, Apostoli, *Duplex I. Ordinis:* 1. sec.
*	f	viij	25	Ludovici IX. Regis Franciæ, *Duplex II. Ordinis:* ann. 1270.
xxix	g	vij	26	Genesii, Romani Martyris, *Semiduplex,* (è 25.) ann. 285.
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex:* ann. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* ann. 430. cum *commem.* sancti Juliani, Brivatensis Martyris, c. ann. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *Duplex I. Ordinis:* ann. 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati, Presbyteri, *Simplex:* ann. 1240.

SEPTEMBER.

xxiij	f	Cal.	1	Lupi, Senonensis Episcopi, *Semiduplex:* ann. 628. cum *commemor.* sancti Ægidii, Abbatis in Occitaniâ, c. ann. 547.
xxij	g	iv	2	Antonini, Martyris, Apamiensium Patroni, *Simplex:* III. sec.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* ann. 604. (è 12. Mart.) Ordinatio hac die, ann. 590.
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non	5	Laurentii Justiniani, Venet. Patriarchæ, *Simplex:* ann. 1455.
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Clodoaldi, Presbyt. *Simplex:* ann. 568.
xvj	f	vj	8	*NATIVITAS B. MARIÆ VIRGINIS, Solemne II. Ordinis.*
xv	g	v	9	De Octavâ Nativitatis B. M. V. *Semiduplex.*
xiv	A	iv	10	De Octavâ Nativitatis B. Mariæ Virginis, *Semiduplex:* cum *commem.* S. Salvii, Albig. Episcopi, ann. 584.
xiij	b	iij	11	} De Octavâ Nativitatis B. M. V. *Semid.*
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio sanctæ Crucis, (imperante Constantino, ann. 326. vel 327. imperante Heraclio, ann. 629.) *Duplex I. Ordinis:* cum

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
				commem. Octav. Nativit. B. Mariæ Virgin. & S. Cornelii, Papæ & Mart. ann. 251. *Feriâ* IV. VI. *& Sabbato post Festum Exaltationis S. Crucis, celebrantur jejunia Quatuor Temporum.*
ix	f	xvij	15	Octavâ Nativit. B. M. V. *Duplex II. Ordinis.*
viij	g	xvj	16	Camellæ, Virginis & Martyris, *Duplex I. Ordinis :* XII. sec.
vij	A	xv	17	Cypriani, Carthaginensis Episcopi Ecclesiæ Doctoris & Mart. *Semiduplex :* ann. 258.
vj	b	xiv	18	
v	c	xiij	19	Januarii, Benevent. Episcopi & Sociorum ejus, Martyrum, *Simplex :* IV. sec.
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	Matthæi, Apostoli & Evangelistæ ; *Duplex I. Ordinis :* I. sec.
ij	f	x	22	
j	g	ix	23	Theclæ, Virgin. & Martyris, *Simplex :* c. fin. I. S. cum *commem.* S. Lini, Papæ & Martyris, c. ann. 78.
*	A	viij	24	
xxix	b	vij	25	*MAURICII ET SOCIORUM EJUS MARTYRUM, ECCLESIÆ CATHEDRALIS ET TOTIUS DIŒCESIS PATRONORUM, Solemne I. Ordinis :* ann. 286. (è 22. ne occurrat in Feriis Quatuor Temporum.)
xxviij	c	vj	26	De Octavâ, *Semiduplex.*
xxvij	d	v	27	De Octavâ, *Semiduplex :* cum *commem.* SS. Cosmæ & Damiani, Fratrum Martyrum, IV. sec.
[25. xxvj	e	iv	28	Exuperii, Tolosani Episcopi, *Duplex II. Ordinis :* V. S. cum *commem.* Octavæ.
xxv. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, & Omnium Angelorum, *Solemne III. Ordinis.* Hoc Festum in Apulia sumpsit exordium V. vel VI. sec. *commem.* Octavæ.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyt. & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis :* ann. 420. cum *commem.* Octavæ.

				OCTOBER.
xxij	A	Cal.	1	De Octavâ, *Semiduplex.*
xxj	b	vj	2	Octava SS. Mauricii & Sociorum Martyr. *Duplex I. Ordinis.*
xx	c	v	3	Angelorum Custodum, *Duplex I. Ordinis.* Hoc Festum Paris. instit. ann. 1680. cum *commemor.* S. Dionysii Areopagitæ, Athenarum Episcopi & Mart. c. fin. I. sec.

OCTOBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	
xix	d	iv	4 Franciſci, Aſſiſinatis in Umbria, Cœnobitæ, Inſtitut. Ordin. Fratrum Minorum, *Semiduplex:* ann. 1226.
xviij	e	iij	5 Remigii, Remenſis Epiſcopi, (è 13. Jan.) *Semiduplex:* ann. 533.
xvij	f	Prid.	6 Brunonis, Monachi, Inſtit. Ordin. Carthuſianorum, ann. 1101. *Semid.* cum *comm.* S. Fidis, Aginnenſis Virginis & Martyr. ann. 287. vel 290.
xvj	g	Non	7 *Dominica II. Octobris, ſit* ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ CATHEDRALIS, ann. 1506. *& Omnium Eccleſiarum totius Diœceſis.* Solemne II. Ordinis: *cum Octava.*
xv	A	viij	8
xiv	b	vij	9 Dionyſii, Pariſienſis Epiſcopi & Sociorum Martyrum, *Semiduplex:* III. ſec.
xiij	c	vj	10
xij	d	v	11
xj	e	iv	12
x	f	iij	13 Geraldi, Comitis Aureliacenſis, Laïci, *Simplex:* ann. 909.
ix	g	Prid.	14
viij	A	Idib.	15 Thereſiæ, Virginis, Inſtauratricis Ordin. Carmel. *Semiduplex:* ann. 1582. cum *commem.* S. Bertrandi, Convennarum Epiſcopi, ann. 1120.
vij	b	xvij	16 Gauderici Agricolæ, *Solemne II. Ordinis:* IX. ſ.
vj	c	xvj	17 De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex.*
v	d	xv	18 Lucæ, Evangeliſtæ, *Duplex I. Ordinis:* I. ſec. cum *commem.* Octavæ.
iv	e	xiv	19 De Octavâ, *Semiduplex.*
iij	f	xiij	20 De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex:* cum *commem.* S. Capraſii, Martyris Aginnenſis, c. fin. III. ſec.
ij	g	xij	21 De Octavâ, *Semid.* cum *commem.* S. Hilarionis, Abbatis, ann. 371. & SS. Urſulæ, & Sociarum, Virg. & Mart. c. med. V. ſ.
j	A	xj	22 De Octavâ S. Gauderici, *Semiduplex.*
*	b	x	23 Octava & Tranſlatio S. Gauderici, *Duplex II. Ordinis.*
xxix	c	ix	24
xxviij	d	viij	25 Criſpini & Criſpiniani Fratrum, Sueſſionenſium Martyr. *Simplex:* cir. fin. III. ſec.
xxvij	e	vij	26 Revelatio SS. Mauricii & Sociorum ejus Martyrum, *Duplex I. Ordinis.*
xxvj	f	vj	27
25. xxv	g	v	28 Simonis & Judæ, Apoſtolorum, *Duplex. I. Ordinis:* I. ſ.
xxiv	A	iv	29

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		OCTOBER.
xxiij	b	iij	30	Marcelli, Centurionis Martyris, *Simplex:* c. ann. 298.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio.*

NOVEMBER.

[xxj	d	Cal.	1	*OMNIUM SANCTORUM*, *Solemne I. Ordinis.* Institut. IX. sec.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, *Duplex I. Ordinis.* Institut. ann. 998.
xix	f	iij	3	De Octavâ Omnium Sanctorum, *Semidupl.* cum *commem.* S. Papuli, Martyr. III. sec. (Nisi fiat Commemoratio Fidelium Defunctorum.)
xviij	g	Prid.	4	Caroli, Mediolanensis Episcopi & Cardin. (è 3.) *Duplex II. Ordinis:* an. 1584. cum *commemor.* Octavæ Omnium Sanctorum, & sancti Amantii, Ruthenensis Episcopi, v. s.
xvij	A	Non	5	} De Octavâ Omnium SS. *Semiduplex.*
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava Omnium Sanctorum, & Veneratio SS. Reliquiarum, *Duplex I. Ordinis.*
xiij	e	v	9	
xij	f	iv	10	Leonis Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex II. Ordinis:* ann. circiter 461.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis Episcopi, *Duplex I. Ordinis:* ann. 397.
x	A	Prid.	12	Martini, Papæ & Martyris, *Simplex:* ann. 655. (è 16. Sept.)
ix	b	Idib.	13	Brictii, Turonens. Episcopi, *Simplex:* ann. 444.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	Euchetii, Lugdunensis Episcopi, *Simplex:* c. ann. 454.
v	f	xv	17	Gregorii Thaumaturgi, Neocesareæ Episc. *Semiduplex:* ann. 270. cum *commemor.* sancti Gregorii Turonensis Episcopi, ann. 595.
iv	g	xiv	18	
iij	A	xiij	19	Elizabeth, Viduæ, *Simplex:* ann. 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, *Solemne III. Ordinis.*
*	d	x	22	Ceciliæ, Virginis & Martyris, *Semiduplex:* II. vel III. sec.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ & Martyris, *Semiduplex*: ann. 100.
xxviij	f	viij	24	
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ Virgin. & Martyr. *Semiduplex*: iv. sec. cum *commem.* sancti Chrysogoni, Rom. Mart. an. 304.
25. xxvj	A	vj	26	Petri, Alexandrini Episc. & Mart. *Simplex*: ann. 311.
xxv. xxiv	b	v	27	*Prima Sedes Adventûs.*
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Saturnini, Tolosani Episcopi & Martyris, *Solemne III. Ordinis*: iii. s.
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, Apostoli, *Duplex I. Ordinis*: i. s.

DECEMBER.

xx	f	Cal.	1	Eligii, Noviomensis Episcopi, *Simplex*: ann. 659. (è 30. Nov.)
xix	g	iv	2	
xviij	A	iij	3	Francisci Xaverii, Presbyt. è Societ. Jesu, Indiarum Apostoli, *Semidupl.* an. 1552. *Ultima Sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	Petri Chrysologi, Ravennensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex*: c. med. v. s.
xvj	c	Non	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Mirensis Episcopi, *Semiduplex*: ann. 320.
xiv	e	vij	7	Ambrosii, Mediolanensis Episcopi & Eccles. Doctoris, *Duplex II. Ordinis*: ann. 397. (è 4. Apr.) Ordinatio hac die 374.
xiij	f	vj	8	*CONCEPTIO B. MARIÆ VIRGINIS*, *Solemne II. Ordinis.*
xij	g	v	9	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
xj	A	iv	10	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
x	b	iij	11	Pauli, primi Narbonensis Episcopi, *Semiduplex*: iii. s. cum *commemor.* Octavæ Conceptionis B. M. V.
ix	c	Prid.	12	Damasi, Papæ, *Semiduplex*: ann. 384. cum *commem.* Octavæ Conceptionis B. M. V.
viij	d	Idib.	13	De Octavâ Conceptionis B. M. V. *Semidup.* cum *commem.* S. Luciæ, Syracusanæ Virg. & Mart. init. iv. sec.
vij	e	xix	14	De Octavâ Concept. B. M. V. *Semiduplex.*
vj	f	xviij	15	Octava Conceptionis B. M. V. *Duplex II. Ordinis.*

DECEMBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	
v	g	xvij	16
iv	A	xvj	17
iij	b	xv	18
ij	c	xiv	19
j	d	xiij	20
*	e	xij	21 Thomæ, Apostoli, *Duplex I. Ordinis*: i. s.
xxix	f	xj	22
xxviij	g	x	23
xxvij	A	ix	24 Vigilia Natalis Domini, *cum jejunio. Si dies 25. 26. 27. aut 28. incidant in Dominicam, illis diebus nihil fit de Dominica, sed tunc de Dominica intrà Octavam Natalis Domini, fit Officium ritu Semiduplici die 30. sine Commemoratione Octavæ, ut notatur in Proprio.*
xxvj	b	viij	25 *NATALE DOMINI, Solemne I. Ordinis.*
25. xxv	c	vij	26 *STEPHANI, DIACONI, PROTOMARTYRIS, Duplex I. Ordinis*: finiente ann. 33. cum *commem.* Octavæ Nativitatis Domini.
xxiv	d	vj	27 JOANNIS, Apostoli & Evangelistæ, *Duplex I. Ordinis.* initio ii. s. cum *comm.* Octav. Nativit. Domini.
xxiij	e	v	28 Innocentium Martyrum, *Duplex II. Ordinis:* cum *commem.* Octav. Nativit. Domini.
xxij	f	iv	29 De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex* cum *commem.* S. Thomæ, Cantuarienſis Epiſcopi & Martyris, ann. 1170.
xxj	g	iij	30 De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex.*
* 19. xx	A	Prid.	31 De Octavâ Natalis Domini, *Semiduplex*: cum *commem.* S. Sylveſtri, Papæ, an. 335.

* Hæc Epacta 19. numquam eſt in uſu, niſi quando eodem anno concurrit cum aureo numero xix.

TABULA

Continens Officiorum gradus & diversitatem.

Solemne I. Ordinis. } *Duplex I. Ordinis.*
Solemne II. Ordinis. } *Duplex II. Ordinis.* } Simplex.
Solemne III. Ordinis. } Semiduplex.

SOLEMNIA I. ORDINIS.

Natale Domini.
Annuntiatio & Incarnatio Domini.
Pascha.
Pentecostes.
Assumptio B. Mariæ Virginis.
Festum SS. Mauricii & Sociorum, Ecclesiæ Cathedralis & Diœcesis Patronorum.
Festum Omnium Sanctorum.
Festum principale Patroni primarii, seu titularis Ecclesiæ.
Ipsa dies Consecrationis, seu Dedicationis Ecclesiæ.

SOLEMNIA II. ORDINIS.

Circumcisio Domini.
Epiphania Domini.
Præsentatio Domini & Purificatio B. Mariæ Virginis.
Ascensio Domini.
Festum SS. Trinitatis.
Festum Corporis Christi, seu SS. Sacramenti Eucharistiæ.
Nativitas B. Mariæ Virginis.
Conceptio B. Mariæ Virginis.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Natale SS. Petri & Pauli, Apostolorum.
Festum S. Gauderici Agricolæ.
Dies Anniversarius Dedicationis Ecclesiæ.

SOLEMNIA III. ORDINIS.

Inventio S. Crucis.
Festum Visitationis B. Mariæ Virginis.
Transfiguratio Domini.
Festum sancti Michaëlis Archangeli, & omnium Angelorum.
Festum Præsentationis B. M. Virginis.
Festum S. Saturnini.

DUPLICIA I. ORDINIS.

Dominica I. Adventûs.
Dominica Palmarum.
Dominica in Albis depositis.
Feriæ II. & III. Paschæ, II. & III. Pentecostes.
Dies Octavæ omnium Solemnium primi Ordinis, & Solemnium Domini secundi Ordinis.
Exaltatio S. Crucis.
Natale S. Stephani Protomartyris.
Festa Apostolorum & Evangelistarum, excepto Natali Sanctorum Petri & Pauli, qui est Solemne II. Ordinis.
Demum omnia Festa quibus in Calendario apponuntur hæ voces, *Duplex I. Ordinis.*

DUPLICIA II. ORDINIS.

Dominicæ per annum superiùs non memoratæ.

Octavæ Solemnium secundi Ordinis quæ non sunt Domini.

Festum Compassionis B. M. V.

Festa quibus in Calendario apponuntur hæ voces, *Duplex II. Ordinis.*

SEMIDUPLICIA.

Dies intrà Octavas, exceptis diebus II. & III. intrà Octavas Paschæ & Pentecostes.

¶ *Dies intrà dictas Octavas Paschæ & Pentecostes nulli cedunt Festo. Dies verò aliarum Octavarum tam Solemnium I. Ordinis, quàm Solemnium Domini II. Ordinis non admittunt nisi Duplicia & supra. Intrà Octavas Solemnium II. Ordinis quæ non sunt Domini, fit Officium de Semiduplici.*]

Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Semiduplex.*

DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ quæ excludunt quæcumque Festa etiam Solemnia I. Ordinis.

Dominica prima Adventûs.

Prima Quadragesimæ.

Passionis.

Palmarum.

Paschæ.

In Albis depositis.

Pentecostes.

Prima post Pentecosten, in qua fit Officium de SS. Trinitate.

DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ quæ admittunt Solemnia I. & II. Ordinis.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventûs.

Dominicæ in { Septuagesima. Sexagesima & Quinquagesima.

Secunda, Tertia, Quarta } In Quadragesima.

DOMINICÆ in quibus fit de Duplicibus primi Ordinis & suprà.

Reliquæ Dominicæ per annum.

FERIÆ MAJORES PRIVILEGIATÆ quæ nunquam omittuntur.

Vigilia Nativitatis Domini.

Feria quarta Cinerum.

Feriæ Majoris Hebdomadæ.

Vigilia Pentecostes.

FERIÆ MAJORES in quibus fit de Duplici I. Ordinis & suprà, non verò nisi Commemoratio de Semiduplici.

Feriæ omnes non privilegiatæ intrà Quadragesimam.

Feriæ Quatuor-Temporum.

Feriæ Rogationum.

Vigiliæ non privilegiatæ, etiam anticipatæ.

FERIÆ MAJORES in quibus fit de Semiduplici occurrente, non verò nisi Commemoratio de Simplici.

Feriæ Adventûs.

Feria VI. post Octavam Ascensionis.

Ante Orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat Deum.

Ecclesiastici XVIII. 23.

Ante recitationem Officii divini

Oratio.

APeri, Dómine, os meum, ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum, ab ómnibus vanis, perversis & aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina, affectum inflamma: ut attentè, reverenter & devótè, hoc Officium recitáre váleam, ut exaudiri mérear ante conspectum divínæ majestátis tuæ; Per Christum Dóminum nostrum.

Dómine, in unióne divínæ illíus intentiónis quâ ipse in terris laudes Deo persolvísti, has tibi Horas persolvo.

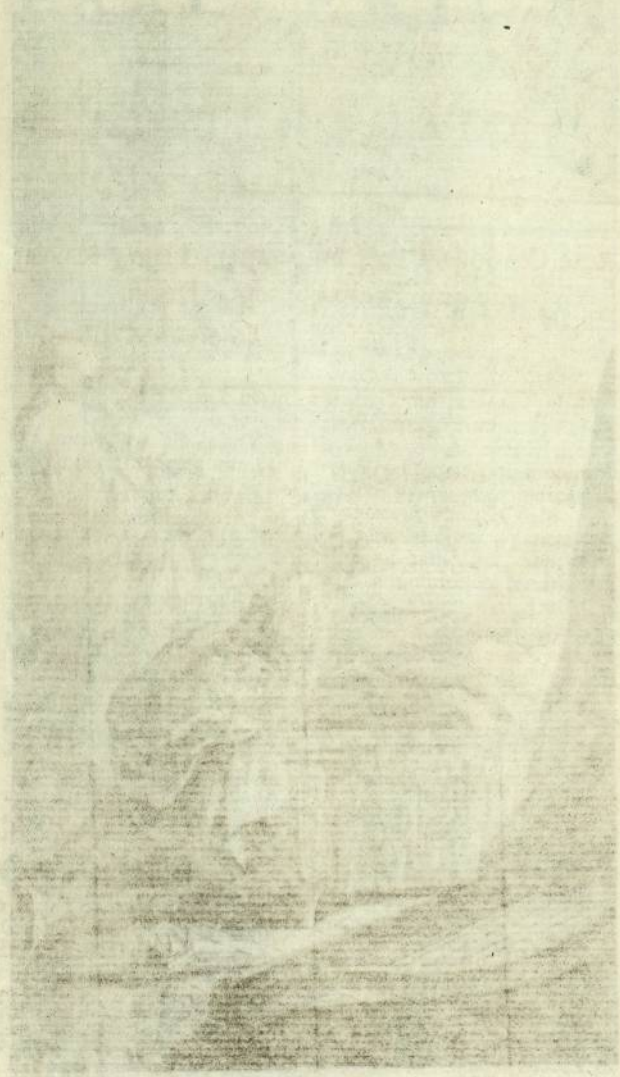

David in Tabernaculo ad mensam aromatum prostratus orat

Respice et exaudi me, Domine Deus meus psallam nomini Domini altissimi Ps. 12.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS HIEMALIS.

DOMINICA
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò:

PAter noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra: panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimittimus debitóribus nostris: & ne nos indúcas in tentatiónem; sed libera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena, Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus, & benedictus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ: Et in Jesum Christum Filium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine: passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & sepultus: descendit ad ínferos: tértiâ die resurrexit à mórtuis: ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis: inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Eccléfiam cathólicâ, Sanctórum, communiónem remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur:

DOmine, lábia mea apéries: ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festina. *Pſ.* 69.

Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto; Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

[*A Septuagesima ad Paſcha loco* Allelúia, *dicitur:* Laus

tibi, Dómine. Rex æternæ glóriæ.]

In Dominicis & Feriis per Adventum, & à Natali Domini usque ad Præsentationem, necnon à Septuagesima ad Quinquagesimam, Invitatorium & Hymnus in Proprio habentur pro Officii varietate.

In Dominicis verò (si quæ sint) à Præsentatione ad Septuagesimam dicitur sequens.

Inv. Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus. *Repetitur,* Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

PSALMUS 94.

Christus Rex; ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem suam: quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, & dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc & semper, & in sécula seculórum. Amen.

* Veníte, adorémus. *Repetitur,* Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

DIE diérum príncipe
Lux è tenébris éruta:
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.

ET mors, & horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt:
Nos surdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbsequi?

UMBRIS sepulta dum stupet
Natúra, lucis fílii
Surgámus, & noctem piis
Exerceámus cánticis.

LEGEM, prophétas, & sacros
Psalmos calentes lúmine,
Profána dum silent loca,
Divína templa pérsonent.

CŒLESTIS hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novique mores éxprimant
Vitam resúrgentis novam.

HOC consequémur, te duce,
Fons caritátis, ô deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.

SIT laus, Patri, laus Fílio;

Par sit tibi laus Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent & ardent ignibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Singulis Dominicis in Adventu Antiphonæ & ℣. ℣. ℣. sunt propria.

Dominicis tempore Natali Domini, id est, à Circumcisione ad Præsentationem (aut Septuagesimam), dicuntur Ant. & ℣. ℣. ℣. quæ in Proprio post Officium Circumcisionis, ejusmodi Dominicis assignantur.

Dominicâ Septuagesimæ, etiam ubi incidit ante Præsentationem, & omnibus Dominicis à Præsentatione ad Quadragesimam, dicuntur Antiphonæ quæ hìc habentur:

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Astericus hic * notat mediationem & pausam.*

PSALMUS 1.

Beatitudo justorum, malorum calamitas.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decursus aquárum; * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet: * & ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic: * sed tanquam pulvis quem próicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spíritui sancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sæcula sæculórum. Amen.

Hi versus Glória, *& Sicut erat, dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum & Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum; sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. E. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christo frustrà principes populique adversantur.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, & adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, nequando iráscátur Dóminus, * & pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servite Dño in timóre, & exultáte ei cum tremóre.

Ant. 8. G. Dicunt.

PSALMUS 3.

Pia Justi in pœnis querimonia.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporátus sum: * & exurrexi, quia Dóminus susscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa; * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * & super pópulũ tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni, dicitur secretò: Pater noster. *Altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones & Benedict. habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Díligam te.

PSALMUS 17.

Gratiarum actio, pro victoriâ de Christi & Ecclesiæ inimícis habitâ.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus, adjútor meus, * & sperábo in eum.

Protector meus, & cornu salútis meæ, * & susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi.

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam: * & clamor meus in conspectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est, & contrémuit terra: * fundamenta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt; quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exarsit: * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descendit: * & caligo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, & volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum; in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrósa aqua in núbibus áëris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam: * grando & carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, & dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundamenta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, & refúgium meum.

Ant. 4. A. Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

Misit de súmmo (Dóminus,) & accépit me, * & assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, & ab his qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * & secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi.

Quia custódivi vias Dñi, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo, * & justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * & secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocente innocens eris;

Et cum electo electus eris, * & cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * & óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne; * & in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & observábo me ab iniquitáte mea.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera divisio Psal. 17.

DEus meus, impollúta via ejus ; elóquia Dómini igne examináta : * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * & super excelsa státuens me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * & posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea,

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ : * & déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem : * & disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * & non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, & comprehendam illos : * & non convertar donec deficiant.

Confringam illos, nec póterunt stare : * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxísti me virtúte ad bellum, * & supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * & odientes me disperdidísti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret ; * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi : * in auditu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi, * filii aliéni inveterátí sunt, & claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus : * & exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine ; * & nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, & fáciens misericórdiam christo suo David, * & sémini ejus usque in séculum.

Ant. Déxtera tua suscépit me, Dómine ; & disciplína tua ipsa me docébit.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus : ℟. Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. *Ps.* 118.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

PSALMUS 27.

Petit Justus ne cum impiis pereat.

AD te, Dómine, clamábo : Deus meus, ne síleas à me : * nequando táceas à me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus

meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * & secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis; * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini: & in ópera mánuum ejus * déstrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipso sperávit cor meum, & adjútus sum.

Et reflóruit caro mea, * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * & protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, & adjútus sum; & ex voluntáte mea confitébor ei.

Ant. 1. f. Dómine.

PSALMUS 29.

Post multa pericula, gratiarum actio: Resurrectio Christi.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inferno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus:

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam à me, * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo, * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & misértus est meî: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. 5. a. Veníte.

PSALMUS 65.

Deus laudandus adorandusque propter innumera ejus beneficia.

JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum dícite nómini ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi; * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei, * terribilis in consíliis super filios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede; * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt; * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * & auditam fácite vocem laudis ejus

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus; * igne nos examinásti, sicut examinátur argentum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro; * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam; * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis; * reddam tibi vota mea, quæ distínxerunt lábia mea.

Et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocaústa medulláta ófferam tibi cum incénso aríetu; * ófferá tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dóminus.

Propterea exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, & misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte, audíte, & narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte; ℟. Et non fum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur Te Deum; si dicendum sit.

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli, & universæ potestátes;

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis número, Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Eccléfia, Patrem * immensæ majestátis:

Venerandum tuum verum, * & únicum Fílium, Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe: Tu Patris * sempiternus es Fílius:

Tu, ad liberandum suscepturus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum:

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna cœlórum:

Tu ad déxteram Dei sedes, * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo, quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

Æterna fac * cum sanctis tuis in glóriâ numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * & extolle illos usque in æternum.

Per síngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in séculũ, * & in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confundar in æternum.

Si non continuò sequantur Laudes, hic dicitur: Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo; *vel:* Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. Orémus, *deinde Oratio propria cum conclusione. Postea repetitur*, Dóminus vobíscum, *vel*, Dómine exaudi. *Additur*, Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias. *Demum secretò dicitur:* Fidelium. *&* Pater.

Ante Laudes, cùm separantur ab Officio Nocturno, dicitur secretò Pater, *&* Ave. *Quod etiam observatur ante Primam, Tertiam, Sextam, Nonam & Vesperas; ubi separantur ab hora præcedenti.*

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

Glória Pátri.

In Dominicis per Adventum, & à Natali Domini ad Præsentationem (antè Septuages.) Antiphonæ, Capitulum, Hymnus, &c. dicuntur ut in Proprio pro diversitate Temporis; quod etiam servatur ad alias Horas.

Post Præsentat. verò, (ante Septuag.) prout hìc habentur.

Ant. 8. G. Deus.

PSALMUS 62.

Ecclesiæ solatium, in deserto hujus seculi.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea: * quàm multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa, sic in sancto ap-

párui tibi, * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, in matutinis meditábor in te, * quia fuísti adjútor meus;

Et in velamento alárum tuárum exultábo: adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam; introíbunt in inferióra terræ, * tradentur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo; laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: sitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

PSALMUS 69.

Justus sibi opem precatur.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, & erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te; * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper sum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui díligunt salutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

PSALMUS 99.

Ad Dei laudes & cultum adhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus; * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in æternum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

Canticum trium puerorum.

Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino; * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino: * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, nóctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Iſraël Dóminum; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, ſervi Dómini, Dómino.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ juſtórum, Dómino; * benedícite, ſancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Miſael, Dómino; * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Hic, *loco* Glória Patri, *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum ſancto Spíritu; * laudémus & ſuperexaltémus eum in ſécula.

Benedíctus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. Benedíctus es, Dómine, in throno regni tui, & ſuperlaudábilis, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. 7. d. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excelſis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, ſol & luna: * laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipſe dixit, & facta ſunt; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum, & in ſéculum ſéculi: * præceptum póſuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de ter-

ra : * dracónes , & omnes abyſſi ;

Ignis , grando , nix , glácies , ſpíritus procellárum , * quæ fáciunt verbum ejus ;

Montes , & omnes colles , * ligna fructífera , & omnes cedri :

Béſtiæ , & univerſa pécora , * ſerpentes , & vólucres pennátæ :

Reges terræ , & omnes pópuli ; * príncipes , & omnes júdices terræ :

Júvenes & vírgines , ſenes cum junióribus , laudent nomen Dómini : * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Confeſſio ejus ſuper cœlum & terram : * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus , * filiis Iſrael , pópulo appropinquanti ſibi.

Ant. Hymnus ómnibus ſanctis ejus , filiis Iſraël , pópulo appropinquanti ſibi.

Capitulum Deut. 6.

AUdi , Iſraël : Dóminus Deus noſter , Dóminus unus eſt : Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo , & ex tota ánima tua , & ex tota fortitúdine tua ; eruntque verba hæc in corde tuo : & meditáberis in eis ſedens in domo tua , & ámbulans in itínere , dórmiens atque conſurgens.

℟. Deo gratias.

Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

AD Templa nos rurſus vocat
Surgentis auróræ nitor ,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

AT victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit :
Huic , magna , cujus pars ſumus ,
Juvat triumpho pláudere.

QUÒD evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit ,
Puro renídens lúmine ,
Virtútis hoc quantæ fuit !

QUÒD tráditum neci Pater ,
Ut ſóntibus vitam daret ,
Vitæ redónat Fílium ,
Amóris hoc quanti fuit !

ÆTERNUS ut rerum Sator
Aſpexit orbem , prótinus ,
Colóre depictum ſuo ,
Probávit excellens opus.

AT lætius quantò óbtulit
Seſe Patri ſpectáculum
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine !

CUM luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor ,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.

AT ſplendor æterni Patris ,
Lumenque Chriſtus córdium ,
Deum dat in ſe , quantus eſt ,
Sub nube carnis cérnere.

PRÆSTA , beáta Trínitas ,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas ,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi , Dómine , & vidébo ; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es *Pſ.* 5.

Antiph. ut in Proprio.

Cantic. Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dóminus Deus Iſraël , * quia viſitávit , & fecit redemptiónem plebis ſuæ.

Et erexit cornu ſalútis nobis , * in domo David púeri ſui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus.

Salútē ex inimícis nostris, * & de manu ómnium qui odérunt nos :

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * & memorári testaménti sui sancti :

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham Patrem nostrũ, * datúrum se nobis ;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte & justítia coram ipso * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis : * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent, * ad dirígendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Ant. & Oratio, ut in Proprio cum conclusione ; postea, si nulla sit Commemoratio facienda, dicitur :

Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si aliqua sit commemoratio facienda, non nisi dictâ ejus Oratione cum conclusione, dicitur Dóminus vobíscum ; *vel* Dñe exaudi, & Benedicámus.

Si plures Commemorationes occurrant, ultima tantùm earum Oratio terminatur conclusione, nec nisi eâ recitatâ, dicitur : Dóminus vobíscum ; *vel* Dómine exaudi, & Benedicámus.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescánt in pace. Amen. *Deinde* Pater noster.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAM lucis orto sidere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

NIL lingua, nil peccet manus ;
Nil mens ináne cógitet :
In ore símplex véritas,
In corde regnet cáritas.

INCÆPTA dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

PRÆSTA diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

SUPERBA ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet superbiam
Potûs cibique párcitas.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 7. d. In toto corde.

PSALMUS 117.

Gratias agit Ecclesia, quòd post tot rerum discrimina, salutem & Christum sit consecuta.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor: * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor: * & ego despíciam inimícos meos.

Bonũ est confídere in Dño, * quám confídere in hómine.

Bonum est sperâre in Dómino, * quàm sperâre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis; * & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem, * & Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dñs: * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas, confitébor Dómino; * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, bene prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Mandata Dei menti semper obversanda.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinã dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor; * non obliviscar sermónes tuos.

Divísio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo, vivífica me; * & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpásti superbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & adversũ me loquebantur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est, * & consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea, * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatásti cor meum.

Quando fit Officium de Dominicâ, nisi aliter notetur,

dicitur Symbolum sequens.

QUicumque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris,ália Fílii, *ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spiritûs sancti una est divínitas, * æquális glória coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, & unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur: * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre & Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est, * & Unitas in Trinitáte, & Trinitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad æternam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus

dámus & confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * & homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, & humánâ carne subsístens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licet Deus sit & homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omninò non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális & caro, unus est homo; * ita Deus & homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tertiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis; * inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * & reddituri sunt de factis própriis ratiónem:

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque crediderit, salvus esse non póterit.

Mir. *Pars Hiem.*

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitul. Ephes. 5.

Eráti aliquandò ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítia, & veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris (*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*) * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, &c. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Ad Offic. Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur,

sed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors ſanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum; ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen. Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige filios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. *(Lectrix dicit*, Domna. *Solus vel ſola recitans, dicit*, Dómine. *) Bened.* Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tunc fit lectio Canonis qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem Voluminis. In fine Canonis dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

Poſt Lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum:* Deus. *Hebdomadarius:* Deus pacis aptet nos in omni bono; ut faciámus ejus voluntátem; fáciens in nobis quod pláceat coram ſe per Jeſum Chriſtum. *Lector:* Amen. *Hebr.* 13.

Poſt quamlibet horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde* Pater.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

OFons ámoris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis

Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 6. Da mihi.

Ex Psalmo 118.
Vitia per legem fugienda.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum, * & exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, & scrutábor legem tuam; * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * & non in avaritiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque, * quia in judíciis tuis superspérávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, & in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspéctu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * & exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio Psalmi 118.
Habenda legis divinæ memoria.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant usquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * & consolátus sum.

Defléctio ténuit me *, pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine: * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo; * mise-

rére meî ſecundùm élóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra; * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

Dei benignitas.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priuſquàm humiliárer, ego deliqui; * proptérea elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum; * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliáſti me, * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me: * da mihi intellectum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur, * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliáſti me.

Fiat miſericórdia tua ut conſolétur me, * ſecundùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Confundantur ſuperbi, quia injuſtè iniquitátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt teſtimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam, Dómine.

Capitul. 1. Joan. 2.

IN hoc ſcimus quóniam cognóvimus Deum, ſi mandáta ejus obſervémus. Qui dicit ſe noſſe eum, & mandáta ejus non cuſtódit, mendax eſt, & in hoc véritas non eſt: qui autem ſervat verbum ejus, verè in hoc cháritas Dei perfecta eſt.

℟. *brev.* Inclína cor meum, Deus, * In teſtimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me, * In teſtimónia tua. Glória. Inclína.

℣. Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum: ℟. Quia ipſam vólui.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAM solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Ignita vibrat spicula.

TU, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

EX PSALMO 118.

De sincera divinæ legis veritate.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes, Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes, * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * & custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies, * quóniam ómnia serviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periíssem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas, * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac, * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem; * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me feci*sti* mandáto tuo, * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi, * quia tu legem posuísti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: *

proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen sémitis meis.

Jurávi & státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper: * & legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum, * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam dilexi.

Adjútor & suscéptor meus es tu: * & in verbum tuum superspéravi.

Declináte à me, maligni: * & scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus ero; * & meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Spreviſti omnes discedentes à judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ: * ideò dilexi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas; * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dñe: * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iniquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc est cháritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus; & mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Secundùm misericórdiam tuam. * Vivífica me, Dómine. ℟. Secundùm. ℣. Et custódiam testimónia oris tui: * Vivífica. Glória. Secundùm.

℣. Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! ℟. Super mel ori meo.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

LAbente jam solis rotâ;
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito

festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi brachia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. 4. a. Omnia.

Ex Psalmo 118.

Meditationes eloquiorum Dei.

Mirabília testimónia tua: * ideò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * & intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi spíritum, * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, & miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige secundùm elóquium tuum; * & non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum; * & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus, * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * & servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contemptus; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in æternum: * intellectum da mihi, & vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiâ mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi, * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * & secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tuâ longè facti sunt.

Propè es tu, Dñe, * & omnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis, * quia in æternum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Miserícórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, & tribulant me : * à testimóniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes, & tabescébam, * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas : * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divísio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratìs, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum ; * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam, * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine ; * & mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua, & testimónia tua, * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo : * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me, * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine, * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te : * judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit ; * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas : pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti est chàritas de corde puro, & conscién-tiâ bonâ, & fide non fictâ.

℟. *br.* Clamávi in toto corde meo, * Exaudi me, Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram : * Exaudi me. Glória. Clamávi.

℣. Clamávi ad te, salvum me fac : ℟. Ut custódiam mandáta tua.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christus ad dexteram Dei sedens : ipsius generatio, regnum & sacerdotium.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabellũ pedũ tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * dominâre

in medio inímicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum, * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dñs à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dñs Dño meo : Sede à dextris meis.

Ant. 4. a. Fidélia.

PSALMUS IIO.

Laus Dei, quòd tot in Ecclesiam beneficia contulerit.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini; * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus : * & justitia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors & miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo,

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus, véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, cõfirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus : * initium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 1. f. Qui timet Dñm.

PSALMUS III.

Timor Domini, gloria est & securitas justorum.

BEátus vir qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis ; * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucundus homo, qui miserétur & cómmodat, dispónet sermónes suos in judício, * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus ; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus, * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus ; justítia ejus manet in séculum séculi : * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur, déntibus suis fremet & tabescet ; * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen.

PSALMUS 112.

Deus excelsus; ipsi omnia cordi.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

A sólis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedíctum in sécula.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus,

PSALMUS 113.

Dei potentia: ipse solus Deus: idolorum vanitas.

IN éxitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro:

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit & fugit; * Jordánis conversus est retrorsum.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles sicut agni óviũ.

Quid est tibi, mare, quòd fugísti; * & tu, Jordánis, quia conversus es retrorsum?

Montes, exultastis sicut aríetes, * & colles sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob:

Qui convertit petram in stagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis; * sed nómini tuo da glóriam,

Super misericórdia tua & veritáte tua: * nequando dicant gentes, Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo; * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquentur; * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * nares habent, & non odorábunt:

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt; * non clamábunt in gúttur suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël sperávit in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; * adjútor eórum & protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Iſraël; * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * puſillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos, & ſuper fílios veſtros.

Benedícti vos à Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino; * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine: * neque omnes qui deſcendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc & uſque in ſéculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Epheſ. 1.

BEnedíctus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto, ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

Hymnus.

OLuce qui mortálibus
Lates inacceſsâ, Deus!
Præſente quo ſancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem ſuo
Fulgóre depellet dies.
HUNC nempe nobis præparas,
Nobis reſervas hunc diem,
Quem vix adúbrat ſpléndida
Flammantis aſtri cláritas.
MORARIS heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm ſolúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus;
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non déſinet.
AD omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
Æterna ſuccédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Cantic. Beatæ Mariæ Virg.
Luc. 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum:

Et exultávit ſpíritus meus * in Deo ſalutári meo:

Quia reſpexit humilitátem ancillæ ſuæ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes:

Quia fecit mihi magna qui potens eſt, * & ſanctum nomen ejus.

Et miſericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio ſuo; * diſperſit ſuperbos mente cordis ſui:

Depóſuit potentes de ſede; * & exaltávit húmiles:

Eſurientes implévit bonis; * & divites dimíſit inánes.

Suſcépit Iſraël púerum ſuũ, * recordátus miſericórdiæ ſuæ,

Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham, & ſémini ejus in ſécula.

Dicitur deinde Antiph. & Oratio conveniens, atque fiunt Commemorationes, ſi quæ ſint,

eodem ritu quì supra præscribitur ad Laudes 13.

AD COMPLETOR.

COnverte nos, Deus salutáris noster:

℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium meum intende, * Dómine ad adjuvandum me festína.

Ant. 8. G. Miserére.

PSALMUS 4.

In Deo, non in divitiis, spes collocanda.

CUm invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére meî, * & exaudi oratiónem meam.

Filii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dñs sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolite peccáre: * quæ dicitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ & sperate in Dómino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine: * dedísti lætítiâ in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum * dórmiam & requiescam:

Quóniam tu, Dómine, singulariter in spe * constituísti me.

PSALMUS 90.

Nil timendum iis qui ad Deum confugiunt.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis à timóre nocturno.

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris; * ab incursu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen oculis tuis considerábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basíliscum ambulábis, & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum ; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exáudiam eum : cum ipso sum in tribulatióne ; * eripiam eum , & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum , * & ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Ecclesia cultores Domini ad Dei gloriam hortatur.

ECce nunc benedicíte Dóminum , * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini , * in átriis domûs Dei nostri :

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta , * & benedicite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion , * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Miserére meî , Dñe , & exaudi oratiónem meam.

In Adventu. *Hymnus.*

IN noctis umbrâ désides
Dum somnus artus óccupat,
Ad te, Deus , fidélibus
Mens éxcubat suspíriis.

DESIDERATE géntibus ,
Verbum Patris , mundi salus ,
Audi preces geméntium ,
Tandemque lapsos éxcita.

ADSIS , Redemptor ; & tuæ
Plebis relaxans crímina ,
Adæ scelus quas cláuserat ,
Reclúde cœléstes domos.

QUI liberátor ádvenis ,
Fili , tibi laus máxima
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.

Amen.

A Vigilia Natalis Domini , ad Præsentationem ejusdem exclusivè.

Hymnus.

MUNDI salus qui náscéris ,
Jesu puer , nos réspice :
Da móribus castis tuam
Referre nos infántiam.

FESSOS diurno dum levat
Labóre nocturnus sopor ,
Defende , Pastor , béstiis
Tuas ab infestis oves.

O Virgo , quæ paris Deum
Foveísque lactentem sinu ;
Hunc flecte nobis quâ vales ,
Benigna mater , grátiâ.

QUI natus es de Vírgine ,
Jesu , tibi sit glória
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.

Amen.

A crastino Præsentationis Domini , ad Feriam quartam Cinerum exclusivè ,

Hymnus.

GRATES , peracto jam die ,
Deus , tibi persólvimus ;
Pronoque , dum nox incipit ,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies
Amárus expiet dolor ;
Somno gravátis ne nova
Infligat hostis vulnéra.

INFESTUS usque circuit
Quærens leo quem dévoret :
Umbrâ sub alárum tuos
Defende filios , Pater.

O quando lucescet tuus
Qui nescit occásum dies !
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria !

DEO Patri sit glória ,
Ejusque soli Fílio ,
Sancto simul cum Spíritu ,
Nunc , & per omne séculum.

Amen.

In Officiis de Beata , Hym-

nus Virgo. *ut in Officio parvo.*

Capitulum 1. Thess. 5.

OMnes vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut & céteri, sed vigilémus & sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemísti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Adventu. Ant. 5. a. Salutáre.

Tempore Natalis. Ant. 6. Noli timére.

Post Præsentationem. Ant. 3. g. Dómine.

Cantic. Simeonis Luc 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundũ verbum tuum in pace: Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum.

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum.

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plébis tuæ Israël.

In Adventu. Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Genes.* 49.

Tempore Natalis. Ant. Noli timére, Sion, Dóminus Deus tuus in médio tui, fortis; ipse salvabit. *Sophon.* 3.

Post Præsent. Ant. Dómine, custódi partem tuam: ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum Christo vivámus. 2. *Mach.* 1. & 1. *Thess.* 5.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus Dómine, habitatiónem nostram, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; & benedíctio tua sit super nos sémper; Per Dóminũ nostrũ.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei & communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Posteà dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ Virginis, ut habentur infrà ad calcem Psalterii.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

FERIA SECUNDA.

Ad Officium Noct.

Dómine lábia. *suprà* 1.

Invit. Veníte exultémus Dómino: * Jubilémus Deo salutári nostro. *Non repetitur.*

Psalmus 94. *suprà* 2. *continuatur:* Præoccupémus, &c. [*Post primum versum hujus Psalmi Invitat. repetendum est integrum: deinde à medio post alios versus: & rursus integrum post* Glória. *cum* sicut. *ísque ritus servatur in Officio feriali ut & in Semidupl. & Simplicibus.*]

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.

POLI stupémus álveo
Stagnáre pensiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

QUAM præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.

HANC qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.

BEATA gens, quam pródiga
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

In Feriis, & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis vero novem Lectionum, pro unoquoque Nocturno dicuntur tres Psalmi, & post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Omnia.

PSALMUS 103.

Deus ab opificio & providentiâ celebratur.

BEnedic ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

MIR. *Pars Hyem.*

Confessiónem & decórem indúisti, * amictus lúmine sicut vestimento.

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos, spíritus, * & ministros tuos ignem urentem;

Qui fundásti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus; * super montes stabunt aquæ;

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, & descendunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransibunt aquæ:

Potábunt omnes béstiæ agri; * expectábunt ónagri in siti sua:

Super ea vólucres cœli habitábunt; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætificet cor hóminis.

Ut exhilaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

*

Saturabuntur ligna campi, & cedri Líbani quas plantávit; * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum; * montes excelsi cervis, petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras & facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt; * & in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divísio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tuâ:

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus; * illic reptília, quorum non est número.

Animália pusílla cum magnis; * illic naves pertransíbunt.

Draco iste quem formásti ad illudendum ei; * ómnia à te expectant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte:

Avertente autem te fáciem, turbabuntur; * áuferes spíritum eórum, & deficient, & in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, & creabuntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divísio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psállam Deo meo quámdiu sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non sint; * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecísti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Mementóte.

PSALMUS 104.

Beneficia Israëlitis collata enumerantur.

CONfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus; * annuntiate inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei & psállite ei, * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini; * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit; * prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus; * fílii Jacob, electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster; * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui; * verbi quod mandávit

mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham, * & juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum; * & Israël in testamentum æternum,

Dicens, Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hæreditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, * paucíssimi & ínco læ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Non reliquit hóminem nocére eis, * & corrípuit pro eis reges:

Nolíte tángere chrístos meos, * & in prophétis meis nolíte malignári.

Divísio Psalmi 104. Et VOcávit (Dóminus) famem super terram; * & omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in servum venúndatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus;

Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, & solvit eum; princeps populórum, & dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * & princípem omnis possessiónis suæ.

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægyptum, * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer; * & firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus; * & dolum fácerent in servos ejus.

Altera divísio Psalmi 104. MIsit (Dñs) Móysen servum suum, * Aaron quem elégit ipsum:

Pósuit in eis verba signórum suórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, & obscurávit: * & non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem; * & occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit, & venit cœnomyía, & cínifes * in ómnibus finibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem; * ignem comburentem in terra ipsórum:

Et percussit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum finium eórum:

Dixit, & venit locusta & bruchus, * cujus non erat número rus;

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro: * & non erat in tribubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in pro-

fectiónc eórum: * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in prótectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix: * & pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ; * abiérunt in sicco flúmina:

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum:

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * & electos suos in lætítia;

Et dedit illis regiónes géntium; * & labóres populórum possedérunt:

Ut custódiant justificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, & judícia oris ejus

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Vísita nos.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei: Judæorum ingratus animus.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo;

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris; * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ,

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare Rubrum;

Et salvávit eos propter nomen suum; * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, & exsiccátum est; * & deduxit eos in abyssis sicut in desérto:

Et salvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimici:

Et opéruit aqua tribulantes eos; * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus; * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, obliti sunt óperum ejus, * & non sustinuérunt consilium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto; * & tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum; * & misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris; * Aaron sanctum Dómini.

Aperta est terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit super congregatiónē Abiron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb; * & adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem ví-

tuli comedentis fœnum.

Obliti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos; * si non Móyses electus ejus stetísset in confractióne, in conspectu ejus,

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos: * & pro níhilo habuérunt terram desiderábilem.

Non credidérunt verbo ejus, & murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor: * & comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit; * & cessávit quassário.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad Aquas contradictiónis: * & vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * & distínxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn dispérdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum, & serviérunt sculptílibus eórum; * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * & filias suas dæmóniis:

Et effudérunt sánguinem innocentem, sánguinem filiórum suórum & filiárum suárum, * quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, & contamináta est in opéribus eórum; * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum; * & abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium, * & dominati sunt eórum, qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti sunt sub mánibus eórum: * sæpe libérávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, * & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularentur, * & audívit oratiónem eórum:

Et memor fuit testaménti sui, * & pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster; * & cóngrega nos de natiónibus:

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israël à sæculo, & usque in sæculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dño qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

Pater noster.

Absolutio & Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum R.R.R. *habentur in Proprio de Tempore; & sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum, *in Feriis.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Bonum est.

PSALMUS 91.

Deus magnificus, justus vindex, ideo collaudandus.

BOnum est confitéri Dómino: * & psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem.

In decachordo psaltério, * cum cántico, in cithara.

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt opéra tua, Dñe! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet; * & stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum: * & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem.

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui peribunt; * & dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * & senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos: * & in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit; * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi: * & bene patientes erunt, ut annúntient,

Quóniam rectus Dóminus Deus noster, * & non est iniquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam.

Ant. 8. c. Bonus Dóminus.

PSALMUS 135.

Deus mirabilis: ejus in suos providentia.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus:

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus:

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus:

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Solem in poteſtátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Lunam & ſtellas in poteſtátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus, in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Diviſio Pſalmi 135.

[COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus :]

Qui percuſſit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniã in æternum misericórdia ejus :

Qui eduxit Iſraël de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

In manu potenti, & brachio excelſo, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui diviſit mare rubrum in diviſiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et eduxit Iſraël per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et excuſſit Pharaónem & virtútem ejus in mari Rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui traduxit pópulum ſuum per deſertum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui percuſſit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et Og regem Baſan, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Hæreditátem Iſraël ſervo ſuo, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus:

Et redémit nos ab inimícis noſtris, * quóniam in æternum misericórdia ejus :

Qui dat eſcam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, & redémit nos ab inimícis noſtris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum ſequens.

Ant. 7. d. Quis ſímilis tuî ?

Cantic. Moyſi. Exod. 15.

CAntémus Dómino ; gloriósè enim magnificátus eſt, * equum & aſcensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Iſte Deus meus, & glorifi-

cábo eum; * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, Omnípotens, nomen ejus; * currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare.

Electi príncipes ejus submersi sunt in mari Rubro, abyssi operuérunt eos; * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percússit inimícum; * & in multitúdine glóriæ tuæ depósuisti adversários tuos.

Misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam, * & in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar, & comprehendam; * dividam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládiũ meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendísti manum tuam, & devorávit eos terra; * dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:

Et portásti eum in fortitúdine tua * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & irátî sunt, * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine brachii tui.

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedísti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt manus tuæ: * Dóminus regnábit in æternum, & ultrà:

Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare, * & reduxit super eos Dóminus aquas maris;

Filii autem Israël ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília?

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens.*

Canticum. Eccli. 39.

COllaudáte cánticum, * & benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * & confitémini illi in voce labiórum vestrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis;

Et sic dicétis in confessió-

ne: * Opera Dómini universa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * & in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * & non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * & non est quidquam absconditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * nihil est mirábile in conspéctu ejus.]

Ant. 1.g. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 134.

Israël beneficiis cumulatus: idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini, * laudáte, servi, Dóminũ:

Qui státis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus; * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, in cœlo, & in terra; * in mari, & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit:

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus:

Et misit signa & prodígia in médio tui, Ægypte; * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas, * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israël pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem:

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis tuis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquentur; * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israël, benedícite Dómino: * domus Aaron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dũs ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus, quóniam elégit Israël in possessiónẽ sibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; & qui mane vígilant ad me, invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus nostris eges,
Sed filios amas, Pater;
Multâque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda cónsilî
Noctis canat silêntium :
Tuæ jubar clemêntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbstupet, vox déficit :
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo : te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mitigas,
Spondes futúri prǽmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro :
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ, Dómine; ℟. Et exultávimus, & delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Benedictus Dóminus Deus Israël; quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & Suffragia habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & sic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis. *infrà post Completorium Sabbati; & sic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid est homo.

Psalmus 8.

Christi gloria, & potestas.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeci sti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum : * constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjeciísti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pécora campi;

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 76.

Consolatio spiritualis ex operibus Dei sumpta.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea; * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum; & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum pro-

jíciet Deus ?* aut non appónet ut complacítior sit adhuc ?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatiónem ?

Aut oblivíscétur miseréri Deus ?* aut continébit in ira sua misericórdias suas ?

Et dixi, Nunc cœpi : * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divísio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini ;*quia memor ero ab initio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua : quis Deus magnus sicut Deus noster, * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam ; * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob, & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ ; * & timuérunt, & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum ;* vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt : * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ ; * commóta est & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis ; * vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi & Aaron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus ? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum ? *Ps.* 8.

Capitulum, Rt. breve, & MIR. *Pars Hyem.*

Preces, quando dicuntur, habentur post Completorium Sabbati, & sic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. O Fons. *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. d. Annuntiáte.

PSALMUS 24.

Justi oppressi, & opem poscentis humilis oratio.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confído, non erubescam :

Neque írrideant me inimíci mei : * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me ; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ & ignorántias meas * ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu ; * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus ; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício ; * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia & véritas * requiréntibus testamentum ejus & testimónia ejus.

*

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum, * & testamentum ipsius, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt; * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte universa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iniquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Ecclesiæ, pro Christi adventu, canticum.

CAntáte Dómino, cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirábilia ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terribilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum a fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Ant. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Capitulum. Ephes. 5.

ESóte imitatóres Dei, sicut filii charíssimi; & ambuláte in dilectióne, sicut

& Christus dilexit nos, & trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem, & hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino, * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória. Quid retríbuam. *Psalm.* 115.

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ibid.*

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Compl. Sabbati. Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium. *Hymnus.* Jam solis. *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. Elégit.

PSALMUS 46.

Laudatur Deus, quòd omnes gentes in unum Christi regnum coëant.

OMnes gentes, pláudite mánibus, * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite; * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus: * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

PSALMUS 97.

Christus celebrandus, qui se sit omnibus exhibiturus, & orbem judicaturus.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu géntiũ revelávit justítiã suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Isræl.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspectu regis Dómini: * moveátur mare, & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi potestas: ejus vestigia adoranda: exempla patrum.

DOminus regnávit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubi, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & sanctum est: * & honor regis judícium dilígit.

Tu parásti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu feci̇sti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabellum pedum ejus, * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiébat eos; * in columna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditátem suam quam dilexit Dóminus. *Psalm.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, & hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus fíliis hóminum; * Misericórdiæ. Glória. Confiteantur. *Psalm.* 106

℣. Quómodò miserétur pater filiórum, ℟. Misertus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicenda sint, habentur infrà post Compl. Sabbati. Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Labente. *infrà post Completor. Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

PSALMUS 52.

Impiorum infinitus numerus: adventus Christi exoptatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 72

Improbi in hac vita felices: probi quòd sua quemque præmia maneant, consolatione levantur.

QUam bonus Israël Deus,* his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effusi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos,* pacem peccatórum videns;

Quia non est respectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum;

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideo ténuit eos supérbia; * operti sunt iniquitáte & impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum; * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti sunt nequitiam, * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hîc; & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus? * &, Si est sciéntia in Excelso.

Ecce ipsi peccatóres, & abundantes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas.

Et fui flagellátus totâ die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis; * dejecísti eos, dum allevarentur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbitò defecérunt? * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitate tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt; * ego ad níhilum redactus sum, & nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te, * & ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuísti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt; * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam:

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis filiæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxísti me, Dómine, & cum glória suscepísti me. *Ps.* 72.

Capitul. 2. Thess. 1.

DIgnétur vos vocatióne suâ Deus noster, & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fídei in virtúte, ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, & vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus deducet me; * Quia. Glória. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, & glória mea: ℟. Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces si dicendæ sint, habentur infrà post Compl. Sabb. Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Convértere.

PSALMUS 114.

Christus, mortis Victor.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suâ mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia eripuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

PSALMUS 120.

Deus Ecclesiæ custos.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormitet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dñs custódiat introítum tuũ & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes, auxílium meum á Dómino.

Ant. 1. a. Adjutóriũ nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesia à periculis erepta: gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos;

Cùm iraſcerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua abſorbuíſſet nos.

Torrentem pertransívit ánima noſtra, * fórsitan pertranſíſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5.a. Magnificávit Dñs.

PSALMUS 125.

Apoſtolorum Martyrumque labores & patientia.

IN convertendo Dñs captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gáudio os noſtrum, * & lingua noſtra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: * facti ſumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem noſtrã, * ſicut torrens in auſtro.

Qui ſéminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos ſuos.

Ant. Magnificávit Dóminus facere nobiſcum: facti ſumus lætantes.

Ant. 6. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Flebilis captivi populi querimonia.

SUper flúmina Babylónis, illic ſédimus & flévimus, * cùm recordarémur Sion.

In ſalícibus in médio ejus, * ſuſpéndimus órgana noſtra:

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum:

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúſalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * ſi non memínero tuî.

Si non propoſúero Jerúſalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor eſto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúſalem.

Qui dicunt, Exinaníte, exinaníte * uſque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis míſera; * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuíſti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea

fáucibus meis, si non propoſuéro Jerúſalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non vidéntes, créditis: credéntes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ; reportántes finem fídei veſtræ, ſalútem animárum.

Hymnus.

JACTAMUR heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus ſuſpíria.

TU vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infirmitas.

QUÆ ſæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te noſtra duræ séntiet
Mens ſervitútis víndicem.

QUIN vile corpus, Filii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

FELIX labor quem récreas
Tam ſplendidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?

SIT laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die: ℟. Lætífica ánimam ſervi tui. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. c. Magníficat ánima mea Dñm; & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1.

Preces, ſi dicendæ ſint, & Suffragia, habentur infrà poſt Complet. Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETOR.

℣. Converte nos. Deus in adjutórium.

Ant. 2. D. Juſtum.

PSALMUS 6.

Oratio pœnitentis, Dei miſericordiam implorantis.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dñe, quóniam infirmus ſum; * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valde; * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam; * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam.

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum; * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dominus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubeſcant & conturbentur vehementer

vehementer omnes inimíci mei : * convertantur & erubescant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Salus justos manet; malos, interitus.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & conculcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua : * & exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, in præcepto quod mandasti : * & synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Domine, secundùm justítiam meam, * & secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, & díriges justum, * scrutans corda & renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis & pátiens : * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum tetendit, & parávit illum :

Et in eo parávit vasa mortis; * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus : * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℟. breve, Antiph. ad Nunc dimittis, *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pópulus Dómini & & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus. *Non repetitur.*

Psalmus 94. Veníte. *sup.* 2.

Hymnus.

JUBES : &, in præceps aquis
Repentè confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

HANC tu colendam qui tuis,
Pater, dedísti fíliis,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

NUNC exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amóre fratres víxerint.

AT, qui malignis ártibus
Linguísque lædunt próximum,
A te repelles: hoc genus
Cœlestis aula non capit.

EN ipsa tellus ímprobos
Dudum labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.

ADOPTIONEM nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pignore.

ÆTERNA laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnet cáritas.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Deus tum ex operibus, tum ex sanctitate legis cognitus.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus,

pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiendis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occultis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominàti tunc immaculátus ero, * & emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requiéscet in monte sancto tuo, Dómine? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Non proponébam.

PSALMUS 71.

Christi regnum pacificum, amplum, felixque.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum; * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terárum.

Corã illo prócident Æthíopes; * & inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit páuperem à potente; * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi, * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper; * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula; * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ, * om-

nes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * & replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Bene vivendi forma: fugiendi mali.

MIsericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psállam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam; * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum; * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo * hunc persequébar.

Superbo óculo & insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit superbiam: * qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ; * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam: detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Deus suos è variis periculis servare, & donis cumulare amat.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus: * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt, à Dómino, quos redémit de manu inimici: * & de regiónibus congregávit eos.

A solis ortu & occásu, * ab aquilóne & mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso; * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes & sitientes: * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminũ cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum erípuit eos:

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus, filiis hóminum:

Quia satiávit ánimam inánem, * & ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro:

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum; * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminũ cùm tribularentur, * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris, & umbrâ mortis, * & vincula eórum dirúpit.

Confiteantur Dño misericórdiæ ejus; * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Divisio Psalmi 106.

SUscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominàta est ánima eórum: * & appropinquavérunt usque ad portas mortis:

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularentur; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum & sanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus; * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Et sacrificent sacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profundo.

Dixit, & stetit spíritus procellæ, * & exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, & descendunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, & moti sunt sicut ébrius; * & omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram; * & siluérunt fluctus ejus:

Et lætáti sunt quia siluérunt: * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * mirabília ejus fíliis hóminum:

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Altera Divisio Psalmi 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desértum, * & éxitus aquárum in sitim;

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Posuit desértum in stagna aquárũ, * & terram sine aqua in éxitus aquárum:

Et collocávit illic esurientes, * & constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, & plantavérunt víneas; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti sunt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt; * & vexáti sunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes; * & errare

fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia; * & póstuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, & custódiet hæc; * & intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis: ℟. Miséricors, & miserátor, & justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Qui non accépit.

PSALMUS 23.

Imperium Christi; ipsius ad cœlos ascensus.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & univérsi qui hábitant in eo:

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiã à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ; * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

PSALMUS 84.

Finis captivitatis; futura Verbi incarnatio.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnẽ iram tuã; * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * & averte iram tuã à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus : * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * justítia & pax osculáta sunt.

Véritas de terra orta est, * & justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit ; * & ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus ; quóniam loquétur pacem in plebem suã, & super sanctos suos.

Ant. 3. *a.* Qui dilígitis.

PSALMUS 96.

Christi regnum : ille solus adorandus.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus ; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angéli ejus : * audívit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odite malum : custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis, Canticum Ezechiæ. Is. 38.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas inferi : * quæsívi residuum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aspíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, & convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est, velut à texente, vita mea ; dum adhuc ordírer, succídit me : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : * de mane usque ad vésperam finies me.

Sicut pullus hirúndinis sic

clamábo, * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum: * Dómine, vim pátior, respónde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritûs mei, * corrípies me, & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima: * tu autem eruísti ánimam meam ut non períret:

Projecísti post tergum tuũ * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac; * & psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis, Canticum.* Eccli. 36.

Miserére nostrî, Deus ómnium, & réspice nos: * & ostende nobis lucem miseratiónum tuárum;

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut & nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, & immúta mirabília: * glorifica manum, & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adversárium, & afflige inimícum.

Festina tempus, & memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * & qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua;

Et hæreditábis eos, * sicut ab initio.

Miserére plebi tuæ, super quam invocátum est nomen tuum; * & Israël, quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ populum tuum.]

Ant. 1. g. Laudáte.

PSALMUS 150.

Deus omni musicæ genere laudandus.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum. 1. Joan. 2.

MAndátum novum scribo vobis, quod verum est & in Christo, & in vobis ; quia ténebræ tranfiérunt, & verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, & fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui diligit fratrem suum, in lúmine manet, & scándalum in eo non est.

Hymnus.

TE Princípem summo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi secundum prótinus
Jubes amári próximum.

AMÓRE fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.

MIR. *Pars Hyem.*

ILLAM fides & véritas
Amábili stipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

TU, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.

ÆTERNA laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Qui moris unius sacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ ; non commovébitur : ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

PSALMUS 34.

Christus ab hostibus liberari deprecatur.

JUdica, Dómine, nocentes me, * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui persequuntur me ; * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundantur & revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm & confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ,

*

& lúbricum, * & ángelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui, * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abscondit, apprehendat eum, * & in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino; * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam; * & orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam, * quasi lugens & contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in Eccléfia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi iniquè; * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur, * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas; * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine, Deus meus; * & non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant & revereantur símul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent & lætentur qui volunt justítiam meam; * & dicant semper: magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábi-

tur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Pura conscientia in conspectu Dei humilis inquisitio.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum, * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me; * ure renes meos & cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * & cum iniqua geréntibus non introíbo.

Odívi eccléfiam malignántium, * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum; * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in directo; * in eccléfiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 49.

Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus est: * & vocávit terram,

A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet: * Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet: * & in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, * & terram, discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus, super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, & loquar; Israël, & testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos:

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli: * & pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrifícium laudis : * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, & honorificábis me.

Divísio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enarras justítias meas, & assúmis testamentum meum per os tuum ?

Tu verò odísti disciplínâ, * & projecísti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo : * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris & adversùs filium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc feci‌sti, & tácui.

Exístimasti, iníque, quòd ero tuî símilis : * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum : * nequando rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me : * & illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

Capitulum. Eccli. 25.

SAcrifícium salutáre, est atténdere mandátis, & discédere ab omni iniquitáte, & propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias : & deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítia.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus ? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus & mundo corde, * Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui ordinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. Justus.

PSALMUS 36.

Bonorum malorumque status longè dispar.

NOli æmulári in malignántibus : * neque zelíveris facientes iniquitátem.

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent ; * & quemadmodùm ólera herbárũ citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem : * & inhábita terram, & pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam & spera in eo ; * & ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, & judícium tuum tanquam meridiem : * súb-

tidus esto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustítias.

Désine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris.

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur; * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * & stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam prospicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, * intendérunt arcum suum:

Ut dejiciant páuperem & ínopem, * ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur; * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórũ, * & hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis saturabuntur: * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini mox ut honorificáti fuerint & exaltáti; * deficientes, quemádmodum fumus, deficient.

Mutuábitur peccátor, & non solvet; * justus autem miserétur, & tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm ecciderit, non collidétur; * quia Dóminus supponit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui, * & non vidi justum derelictũ, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, & cómmodat, * & semen illius in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum, * & inhábita in séculum séculi:

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet sanctos suos; * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur, * & semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus;* nec damnábit eum cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, & custódi viam ejus ; & exaltábit te ut hæreditáte cápias terram : * cùm perierint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * & elevátum ficut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat ; * & quæsívi eum, & non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem : * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt símul ; * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino, * & protector eórum in témpore tribulatiónis

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos, * & éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur & cómmodat ; & semen illíus in benedictióne erit.

Capitul. 1. Joan. 3.

QUi habúerit substántiam hujus mundi, & víderit fratrem suum necessitátem habére, & cláuserit víscera sua ab eo, quómodò cháritas Dei manet in eo ? Filioli mei non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere & veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo, * Qui miserétur & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Pro eo.

PSALMUS 108.

Christus Judæ proditori, aliísque impiis dignas pœnas, sibique salutem precatur.

DEus, laudem meam ne tacúeris : * quia os peccatóris, & os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolosâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me : * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi, * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Divísio Psalmi 108.

CONstítue [Dómine] super eum peccatórem ; * & diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus ; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci ; * & episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiâ ejus ; * & diripiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor ; * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum; * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, & dispéreat de terra memória eórum; * pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam;

Et persecútus est hóminem ínopem & mendícum, * & compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo;

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum; * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dñm, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

Líbera me, quia egénus & pauper ego sum; * & cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum; * & excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio; * & caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis; * vidérunt me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus; * salvum me fac secundùm misericórdiam tuâ.

Et sciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, fecísti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiántur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dño nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meâ.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: ego autem orábam.

Capitul. Rom. 12.

Nólite esse prudentes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Posuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab inimícis meis ináanis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. Multùm íncola fuit.

PSALMUS 119.

Christi mansuetudo & patientia.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ pótentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Ecclesiæ concordia, pietas & justitia celebrantur.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis Jerúsalem;

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israël, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tuâ, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos, & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. a. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Fraternæ charitatis beatitudo.

ECce quàm bonũ, & quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron,

Quod descendit in oram vestimenti ejus; * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion:

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum, habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

PSALMUS 140.

Lingua coërcenda: in afflictionibus patientia.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me; * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * eleváti-

elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet mê justus in misericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impinguet caput meũ.

Quóniam adhuc & orátio mea in beneplácitis eórum: * absorpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea, quóniam potuérunt; * sicut crassitúdo terræ erupta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secus infernum: * quia ad te, Dómine, Dómine óculi mei; in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * & à scándalis operántium iniquitátẽ.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singulariter sum ego, donec transeam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. Me expectant.

PSALMUS 141.

Humana ope destituta, contra insectatores auxilium implorat Ecclesia.

VOce meâ ad Dñm clamávi; * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam; * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum; & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam, * & non erat qui cognóscceret me.

Périit fuga à me, * & non est qui requirat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me, * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retríbuas mihi Dómine.

Capitulum 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra: vos autem estis corpus Christi, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!

Quàm dulce laudes dícere

Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu facta manu,
Inferre vim gratam tibi!
Hanc quisque diligat domum;
Hanc pace concors récreet:
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum sémina.
Sed damna cédunt in lucrum
Te, Christe, diligéntibus:
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dum nocent, mali.
Vox blanda sævit tristiùs,
Dum pectus incautum subit,
Lapsuque cæco dúlcibus
Laudum venénis inficit.
Præsta beáta Trinitas,
Ut caritáte mútuâ
Prosimus alter álteri,
Regnémus & polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, & lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 7. ç. Tu remisísti.

Psalmus 12.

Anima fidelis in adversitate deprecatio.

Usquequò, Dñe, oblivíscéris me in finem? * úsquequò avertis fáciē tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte: * nequando dicat inimícus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, * & psállam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 31.

Pia adhortatio ut quisque à peccatis se abstrahat.

Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clámarem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci; * & injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino: * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circumdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & ínstruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris : * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte justi, * & gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Urbis vastitas ; pollutio templi ; persecutiones prædictæ.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem ; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus ?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt ;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, citò anticípent nos misericórdiæ tuæ, * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum :

Ne fortè dicant in géntibus : Ubi est Deus eórum ? * & innotescat in natiónibus coram óculis nostris,

Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effusus est ; * introéat in conspectu tuo gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * posside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisísti impietátem peccáti mei : pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Non repellet Dñs plebem suã : * Veníte adorémus. *Ps.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIRAMUR, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus

Refulget astrórum globis.
Ut sol diéi, cándida
Sic luna nocti præsidet:
Exércitu totum novo
Discrimináant stellæ polum.
At ipse, cœlórum decus,
Sol novit occásus suos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statique lapsus siderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem:
Tu semper idem, néscius
Mortálium spem fállere.
Turbata quid mens flúctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna sit cordi salus,
Æterna nos salus manet.
Suprema laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres sinu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Sperent in te.

PSALMUS 9.

Impiorum eversor Deus, idemque pauperum defensor.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te: * psallam nómini tuo, Altíssime.

In convertendo inimícum meum retrorsùm; * infirmabúntur, & períbunt à fácie tua.

Quóniam feciſti judícium meum, & causam meam: * sediſti super thronum qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, & périit ímpius; * nomen eórum delesti in æternum, & in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * civitátes eórum destruxisti.

Périit memória eórum cum sónitu, * & Dñs in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * & ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit populos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi; * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion; * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requirens sánguinem eórũ recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére mei, Dómine: * vide humilitátem meã de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in salutári tuo * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia

páuperum non perîbit in finem.

Exurge, Dómine, non confortétur homo : * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos : * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recessísti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum superbit ímpius, incénditur pauper : * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus, * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, & amaritúdine, & dolo : * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem : * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus, * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem consíderas ; * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Contere bráchium peccatóris & maligni : * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, & in séculum séculi : * perîbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum ; quóniam non dereliquísti quærentes te, Dómine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Fílii.

PSALMUS 77.

Beneficia Judæis præstita.

ATténdite pópule meus legem meam; * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum, * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea; & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum, * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * & legem pósuit in Israël.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera:

Fílii qui nascéntur, & exurgent, * & narrábunt fíliis suis.

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscántur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava & exásperans:

Generátio quæ non direxit cor suum, * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti: * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos; * & státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo; * & adaquávit eos velut in abyssо multa.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tamquam flúmina aquas.

Et appostuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, & dístulit: * & ignis accénsus est in Jacob, & ira ascendit in Israël;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] Austrum de cœlo, * & induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * & sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, & saturáti sunt nimis; & desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum * & electos Israël impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * & revertebántur, & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excélsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispérdet eos.

Ant. Fílii qui nascéntur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret irâ suam, * & non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt; * spíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto; * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, & tentavérunt Deum, * & sanctum Israël exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam & comédit eos; * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * & possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ, * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, non pepercit à morte animábus eorum, * & jumenta eórum in morte conclúsit;

Et percussit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divísio Psalmi 77. Et Abstulit [Dñs] sicut oves pópulum suum * & perduxit eos tamquam gregem in desérto.

Et deduxit eos in spe & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * & sorte divísit eis terrã in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum, * tribus Israël.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excelsum, * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In íram concitavérunt eum in cóllibus suis, * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & sprevit, * & ad níhilum redégit valde Israël.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulchritúdinem eórum, in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum; * & hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis; * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt; * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera divísio Psalmi 77. Et Excitátus est tamquã dórmiens Dóminus, * tamquã potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra; * oppróbrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * & tribum Ephraïm non elégit.

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suum in terra, * quam fundávit in sécula.

Et elégit David servum suum, & sússtulit eum de grégibus óvium; * de post fœtantes accépit eum;

Páscere Jacob servum suũ, * & Israël hæreditátem suam.

Et pavit eos in Innocentia cordis sui; * & in intellectibus manuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, & deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet,

℟. Qui custódit Israël. *Ps.* 120.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

PSALMUS 5.

Maligni, malis; innocentes, bonis afficiendi.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meũ. Inténde voci oratiónis meæ, *

Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus; neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operantur iniquitátem; * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dñs: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuã; * adorábo ad Templum sanctũ tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dñe, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt; & habitábis in eis.

Ant. 5. a. In tégmine.

PSALMUS 35.

Iniquorum malitia: justitia Dei: gloria justorum.

DIxit injustus, ut delinquat in semetipso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus: * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua: * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei, * judícia tua abyssus multa.

Hómines & jumenta salvábis, Dómine; * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuã sciéntibus te, * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. *a.* Exaudi nos

PSALMUS 64.

Dei in homines beneficentia: gentium conversio.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & vésperе delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum; * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento: * clamábunt étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium finium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis, Cantic. Isaiæ. 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus; * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniã excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion, * quia magnus in médio tuî sanctus Israël.

Ant. Ecce Deus salvátor meus; fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Festis*, *Cantic.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & salvas: dedúcis ad inferos, & redúcis; * & non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israël, * & in conspéctu géntium laudáte eum;

Quóniam ídeo dispérsit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus;

Et faciátis scire eos, * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras; * & ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit nobíscum, & cum timóre & treméore confitémini illi; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam ostendit majestátem suam in géntem peccatrícem.

Convertímini itaque, peccatóres, & fácite justítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam.

Ego autem & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. Beneplácitum est.

PSALMUS 146.

Deus ex sua in populum suum providentia.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; * & sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, & parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Capitulum. Is. 26.

IN sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: nomen tuum, & memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu meo

in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Hymnus.

PROMITTIS, & servas datam
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc mane primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

PROMITTIT atque décipit
Incertus & fallax homo:
Sic quassa, si incumbas super,
Arundo transfiget manum.

BEATUS ergo, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

NE cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pignore,
Æterna jam prensat bona.

JAM mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assístit, & cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

FONS ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trinitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere. Amen.

℣. Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi, & fidelium se Deo in mœrore committentium.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuâ, † accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi, * quóniã tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti obsérvantes vanitátes * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi; * exultábo & lætábor in misericórdia tua:

Quóniam respexísti humilitátem meam, * salvásti de necessitátibus ánimã meã.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci; * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, & vicínis meis valde, * & timor notis meis.

Qui vidébant me, foràs fugérunt à me: * oblivióni datus sum tamquam mórtuus à corde.

Factus sum tamquam vas pérditum : * quóniam audívi vituperatiónẽ multórũ commorántium in circúitu.

In eo dum convenírent símul adversùm me : * accípere ánimam meam consíliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine ; * dixi : Deus meus es tu : in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum , * & à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum , salvum me fac in misericórdia tua : * Dómine, non confundar , quóniam invocávi te.

Erubescant ímpii , & deducantur in infernum : * muta fiant lábia dolósa.

Quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem , * in supérbia , & in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ , Dómine , * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ , * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum , omnes sancti ejus : * quóniam veritátem requíret Dóminus , & retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite , & confortétur cor vestrum , * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi : exultábo & lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

Solatium justi , spes melioris vitæ , rerumque divinarum meditatio.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te , Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem , vivum : * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte , * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum , & effúdi in me ánimam meam, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis , usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis & confessiónis , * sonus epulantis.

Quare tristis es ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo , quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei , & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est; * propterea memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es;

Quare oblítus es meî? * & quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

PSALMUS 42.

De spe in Deo habendâ in persecutionibus.

JUdica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo & dolóso érue me;

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti? & quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUæcumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt; ut per patiéntiam, & consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedísti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo mihi spem dedísti. Glória. Memor esto.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat.

PSALMUS 20.

Christi regnum, potestas, & victoria.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntáte labió-

rum ejus non fraudasti eum:

Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis : * posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te, * & tribuisti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi, * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos ; & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes : * & semen eórum à fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

Deus prædicandus ; innumerabilia ejus beneficia.

BEnedic, ánima mea, Dómino, * & ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivíscі omnes retributiónes ejus ;

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis ; * qui sanat omnes infirmitátes tuas ;

Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus ;

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israël voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & miséricors Dóminus, * longánimis, & multum miséricors :

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur :

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis :

Quoniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se ; * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum :

Recordátus est quóniam pulvis sumus : * homo, sicut fœnum dies ejus, tam-

quam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet; * & non cognoscet ámplius locum suum:

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnum super timentes eum;

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testamentum ejus:

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam, * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus, * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

Capitul. 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei sumus, & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cum apparúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut & ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli. ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Factus est.

PSALMUS 81.

Injustè jura administrantibus exitium certum.

DEus stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno & pupíllo; * húmilem & páuperem justificáte.

Erípite páuperē, * & egénū de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Deus superborum ofor, & vindex.

DEus ultiónum Dñs, * Deus ultiónum liberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dómine

mine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes in pópulo; * & stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit gentes, non árguet; * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * & hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadúsque justítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitásset in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum, in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * & sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ;

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; & in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

Capitul. Hebr. 10.

NOlite amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis necessária est, ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confidere in Dómino, * Quàm confidere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est spérare in Dómino, * Quàm confidere in hómine. Glória. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est: ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi noſtri.

PSALMUS 122.

Eccleſiæ oratio contra impiorum calumnias.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce ſicut óculi ſervórum * in mánibus dominórum ſuórum;

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ ſuæ: * ita óculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Miſerére noſtrî, Dómine, miſerére noſtrî; * quia multùm repléti ſumus deſpectióne.

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra, * oppróbrium abundántibus, & deſpéctio ſuperbis.

Ant. Oculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Ant. 5. a. Qui confidunt.

PSALMUS 124.

Fidelium, Deus ipſe tutela: iniqui perituri.

QUi confidunt in Dómino, ſicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem:

Montes in circúitu ejus: * & Dóminus in circúitu pópuli ſui, ex hoc nunc, & uſque in ſéculum:

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum, * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax ſuper Iſraël.

Ant. Qui confidunt in Dómino, ſicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. 8. c. Niſi Dóminus.

PSALMUS 126.

Vani hominum labores quibus Deus non opitulatur.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vígilat, qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere: * ſúrgite poſtquam ſedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis ſuis ſomnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſsórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Ant. Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Ant. 1. a. Sustínuit.

PSALMUS 129.

Redemptio, pœnitenti per Chriſtum promiſſa.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine, * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſraël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: ſperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. E. Speret.

PSALMUS 130.

Humilitas & modeſtia, gratum Deo ſacrificium.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum; * neque eláti ſunt óculi mei:

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſraël in Dómino, * ex hoc nunc & uſque in ſéculum.

Ant. Speret Iſraël in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus ſpei répleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in ſpe, & virtúte Spíritûs ſancti.

Hymnus.

HOrres ſuperbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil iſthinc ſibi
Decerpat arrogántia.

INgrata quippe mens tua
Fluenta ſiſtit grátiæ;
Triſtique marceſcit ſtatim,
Ceu gramen exuſtum ſiti.

UT ſervus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora ſacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

DESIDERATAM ſi dare
Opem moráris; ſpes tamen;
Tenácis inſtar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

SIt ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hæreditátis óbſidem. Amen.

℣. A cuſtódia matutína uſque ad noctem, ℟. Speret Iſraël in Dómino. *Pſ.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 4. E. Conſerva me.

PSALMUS 10.

Vox juſti in Deo confidentis, ejuſque judicia meditantis.

IN Dño confído; quómodo dicitis ánimæ meæ: * Tránſmigra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagittas ſuas in pháretra, * ut ſagittent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt: * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo; * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt; * pálpebræ ejus interrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem odit ánimã suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus & justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impiorum malitia: justis, ex adventu Christi salus exoptatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulchrum patens est guttur eórum; linguis suis dolóse agébant; * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quórum os maledictióne & amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne justa est; consílium ínopis confudístis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 15.

Pars justorum, Deus: resurrectionis spes.

COnserva me, Dómine, quóniam sperávi in te: * dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórũ de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum: *

ſnſuper & uſque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conſpectu meo ſemper: * quóniam à dextris eſt mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum eſt cor meum, & exultávit lingua mea; * ínſuper & caro mea requieſcet in ſpe:

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno: * nec dabis ſanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi feciſti vias vitæ; adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua uſque in finem.

Ant. Conſerva me, Dómine, quôniam ſperávi in te. *Pſ.* 15.

FERIA QUINTA AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie ſi vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obdurâre corda veſtra.

Pſ. 94. Veníte 2.

Hymnus.

RURSUM, Creátor, ímperas,
Piſces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur eſca córpori.

MENTI ſed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit: hanc fovet
Cœleſtis & nutrit fides.

QUÆSITA Chriſti ſánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix ſubégit géntium.

FAX illa puris córdibus
Monſtráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

HAC luce ſignátum, Deus,
Calcâre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

DEO Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Rectum eſt verbum Dómini.

PSALMUS 19.

Chriſti preces & ſacrificium pro ſuis acceptari, plebs ejus poſcit.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de ſancto, * & de Sion tueátur te.

Memor ſit omnis ſacrificii tui, * & holocauſtum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi ſecundùm cor tuum, * & omne conſílium tuum confirmet.

Lætábimur in ſalutári tuo, * & in nómine Dei noſtri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam ſalvum fecit Dóminus chriſtum ſuum.

Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo: * in potentátibus ſalus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei noſtri invocábimus.

Ipſi obligáti ſunt, & cecidérunt; * nos autem ſurréximus, & erecti ſumus.

Dómine, ſalvum fac re-

gem ; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Summa Dei creatoris in homines benignitas & providentia.

EXultáte, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara, * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum, * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdia Dómini, plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; * & spíritu óris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Timeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet ; * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cælo respexit Dóminus, * vidit omnes filios hóminum ;

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram ;

Qui finxit singillátim corda eórum ; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem ; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus :

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dóminus.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale, de Christi victóriis, & Ecclesiæ cursu.

EXurgat Deus, & dissipéntur inimici ejus ; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficiant ; * sicut fluit cera à fácie

ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, & exultent in conspéctu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum; Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus; * turbabuntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo; * Deus, qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine; * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto.

Terra mota est; étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, * à fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divísio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & speciéi domûs dividere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros; pennæ columbæ deargentátæ, * & posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœléstis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis; * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo; * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium; * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem, * accepísti dona in homínibus:

Etenim non credentes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos, Deus, * ingréssus Dei mei, regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divísio Psalmi 67.

IN eccléstis benedícite Deo Dómino, * de fontibus Israël.

Ibi Bénjamin adoleſcéntulus * in mentis exceſſu.

Príncipes Juda, duces eórum; * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem, *tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras aráundinis; congregátio taurórum in vaccis populórum,* ut exclúdant eos qui probáti ſunt argento.

Díſſipa gentes quæ bella volunt; vénient legáti ex Ægypto; * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo;* pſállite Dómino.

Pſállite Deo qui aſcendit ſuper cœlum cœli, * ad orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocem virtútis; date glóriam Deo ſuper Iſraël, * magnificéntia ejus & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanctis ſuis; Deus Iſraël ipſe dabit virtútem & fortitúdinem plebi ſuæ: * benedíctus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Iſraël ipſe dabit fortitúdinem plebi ſuæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dómine.

PSALMUS 88.

Promiſſiones Davidi factæ: Chriſtum differri humilis querela.

MIſericórdias Dómini * in æternum cantábo;

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo:

Quóniam dixiſti; In æternum miſericórdia ædificábitur in cœlis; * præparábitur véritas tua in eis.

Diſpósui teſtamentum electis meis, jurávi David ſervo meo; * uſque in æternum præparábo ſemen tuum:

Et ædificábo in generatiónem & generatiónem * ſedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in eccléſia ſanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio ſanctórum;* magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliáſti ſicut vulnerátum, ſuperbum: * in bráchio virtútis tuæ diſperſiſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt terra; * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundáſti;

Aquilónem & mare tu creáſti; * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt:

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ;* miſericórdia

veritas præcédent fáciem nam.

Divisio *Psalmi* 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in justítia tua exaltabuntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum:

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & Sancti Israël regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * & filius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea, & misericórdia mea cum ipso, * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ:

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * & testamentum meum fidéle ipsi;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli;

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint;

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testamentum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * Semen ejus in æternum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * & sicut luna perfecta in æternum, & testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulísti & despexísti, * distulísti Christum tuum.

Evertísti testamentum servi tui, * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus, * posuísti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam; * factus est oppróbrium vicínis suis:

Exaltasti déxteram depriméntium eum : * lætificasti omnes inimícos ejus ;

Avertisti adjutórium gládii ejus , * & non es auxiliátus ei in bello :

Destruxisti eum ab emundatióne , * & sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus ; * perfudisti eum confusióne.

Usquequò , Dómine , avertis in finem ? * exardescet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vanè constituisti omnes filios hóminum ?

Quis est homo qui vivet , & non vidébit mortem ? * éruet ánimam suam de manu ínferi ?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ , Dómine , * sicut jurasti David in veritáte tua ?

Memor esto , Dómine , oppróbrii servórum tuórum , * quod contínui in sinu meo , multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui , Dómine , * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum : * fiat , fiat.

Ant. Dómine , in lúmine vultûs tui ambulábunt , & in nómine tuo exultábunt totâ die , & in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te , Dómine ; ℟. Et nox sicut dies illuminábitur. *Psal.* 138.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Audi.

Psalmus 80.

Festa piè celebranda : hinc Dei favor.

EXultáte Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum , & date tympanum ; * psaltérium jucundum cum cíthara :

Buccináte in Neoménia tuba , * in insigni die solemnitátis vestræ :

Quia præceptum in Israël est , * & judícium Deo Jacob :

Testimónium in Joseph pósuit illud , cùm exíret de terra Ægypti ; * linguam , quam non nóverat , audívit :

Divertit ab onéribus dorsum ejus ; * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me , & liberávi te ; * exaudívi te in abscóndito tempestátis : probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi , pópulus meus , & contestábor te : * Israël , si audíeris me , non erit in te Deus recens , neque adorábis deum aliénum :

Ego enim sum Dóminus Deus tuus , qui eduxi te de terra Ægypti : * dilàta os tuum , & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam , * & Israël non intendit mihi :

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum , * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me , * Israël si in viis meis ambulásset :

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem, * & super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei, * & erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti; * & de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & contestábor te: ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. a. Parátum.

PSALMUS 107.

Oratio Ecclesiæ, Dei auxilium adversus impios poscentis.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meũ: * cantábo & psállam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium & cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine; * & psállam tibi in natiónibus.

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

Ut liberentur dilecti tui, * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo: confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

DEus locútus est in sancto suo: * exultábo, & dividam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses, * & Ephraïm fusceptio cápitis mei.

Juda rex meus, * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtúte: * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ. 1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos, * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te: * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriántes: * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum, Dóminus est, * & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus

se locaverunt ; * & famélici saturáti sunt.

Donec stérilis péperit plúrimos ; * & quæ multos habébat filios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, & vivíficat ; * dedúcit ad inferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat ; * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénũ,* & de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & ímpii in ténebris conticéscent ; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium regi suo, * & sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiárum, Dóminus est, & ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In Festis*, *Cant.* 1. Paral. 29.

BEnedíctus es, Dómine, Deus Israël patris nostri,* ab æterno in æternum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória ; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt & in terra, * tua sunt :

Tuum, Dómine, regnum, * & tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua est glória : * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia : * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dñs.

PSALMUS 147.

Ecclesia ad laudem Dei invitatur, quòd ei abundè provisum sit.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum ; * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam,* nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas, * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, & liquefáciet ea ; * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbũ suum Jacob, * justítias & judícia sua Israël ;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, & judícia sua Israël : non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2. 9.

VOs genus electum, regale sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis ; ut vir-

tes annuntiétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum.

Hymnus.

DIgnas quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis & monſtras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præeſt tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda ſurſum dírigit.

Te deſtitúta ſpíritu
Nil pompa ſacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónſona
Vectígal exolvet ſuum,
Et ad ſalútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui ſuperbos réſpuis,
Et ſímplices amas, Deus,
Ut creſcat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui fidem
Cruóre fundávit ſuo:
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio ſermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis, ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Illúminet.

Psalmus 66.

Deus in toto orbe cognoſcendus.

DEus miſereátur noſtrî, & benedicat nobis; * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtrî:

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus; * confiteantur tibi pópuli omnes:

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 89.

Inanis & fugax hominum vita: ideo gratia Dei exoratur.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priuſquam montes fierent, aut formarétur terra, & orbis, * à ſéculo & uſque in ſéculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixiſti: Convertímini, fílii hóminum:

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies heſterna quæ prætériit,

Et cuſtódia in nocte: * quæ pro níhilo habentur, eórum anni erunt.

Mane ſicut herba tránſeat, mane flóreat & tránſeat; * véſpere décidat, indúret & areſcat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti ſumus.

Poſuiſti iniquitátes noſtras in conſpectu tuo, * ſéculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt ; * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabuntur ; * dies annórum nostrórum in ipsis , septuaginta anni :

Si autem in potentátibus , octoginta anni ; * & ámplius eórum , labor & dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo , * & corripiémur.

Divisio Psalmi 89.

QUis novit potestátem iræ tuæ , * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre ?

Déxterâ tuam sic notã fac ,* & erudítos corde in sapiéntia.

Convértere , Dómine , úsquequò ? * & deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ ; * & exultávimus , & delectáti sumus ómnibus diébus nostris :

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti , * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos , & in ópera tua ; * & dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos : & ópera mánuum nostrárum dírige super nos , * & opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Illúminet Dñs vultum suũ super nos ; ut cognoscámus in terra viã tuã , Dñe. *Ps. 66.*

AD TERTIAM.

Ant. 4. *E.* Credo.

PSALMUS 26.

Fidelium fortitudo ex Deo : æternæ vitæ quærenda bona.

DOminus illuminátio mea ; & salus mea , * quem timébo ?

Dóminus protéctor vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum apprópiant super me nocentes , * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei , * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consístant adversùm me castra , * non timébit cor meũ.

Si exurgat adversùm me prælium , * in hoc ego sperábo.

Unam pétii á Dómino , hanc requiram , * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini , * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo : * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me : * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis : * cantábo , & psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi , Dómine , vocem meam quâ clamávi ad te : * miserére mei , & exaudi me.

Tibi dixit cor meum , Exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam , Dómine , requiram.

Ne avertas fáciem tuam à me ; * ne declines in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto , ne derelinquas me , * neque despícias me , Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age, * & confortétur cor tuum, & sustine Dóminum.

PSALMUS 83.

Suprema beatitudinis desíderia.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum; * Rex meus & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te; * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus; * & réspice in fáciem Christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus; * grátiã & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfecísti eis qui sperant in te, * Quàm abscondísti. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Veníte, fílii.

PSALMUS 22.

Pro beneficiis à Deo acceptis, gratiarum actio.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me, * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non

timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus,* ipſa me conſoláta ſunt.

Paraſti in conſpectu meo menſam, * adversus eos qui tríbulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum : * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

PSALMUS 33.

Soli Deo adhærendum, qui juſtorum defenſor, malorum everſor eſt.

BEnedícam Dóminum in omni témpore : * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea : * áudiant manſuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum : * & exaltémus nomen ejus in idipſum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me : * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini : * & fácies veſtræ non confundentur.

Iſte pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum : * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus : * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus : * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me ; * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam ; * díligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam à malo ; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte á malo, & fac bonum ; * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper facientes mala, * ut perdat de terra memóriá eórum.

Clamavérunt juſti, & Dóminus exaudívit eos, * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxtà eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde, * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum ; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum ; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima ; * & qui odérunt juſtum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum, * & non delinquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Capitulum.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus sine spíritu mórtuum est, ita & fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dirige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus. ℣. Ut custódiam mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Testimónia.

PSALMUS 79.

Christi adventus expostulatur.

QUi regis Israël, inténde; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manasse:

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque iracséris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris; * & inimici nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

DOmine,] víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti gentes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus; * & arbústa ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * & úsque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus, * & vindémiant eam omnes qui prætergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam ístam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * & super filium hóminis quem confirmásti tibi.

Incensa igni, & suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * & super filium hóminis quê confirmásti tibi.

Et non discédimus à te, vivificábis nos; * & nomen tuũ invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

PSALMUS 92.

Dei, seu Christi, regnum & lex extollitur.

DOminus regnávit decórem indútus est; * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ; * qui non commovébitur.

Parata sedes tua ex tunc, * à sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dó-

mine, * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina, fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

CRedenti in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt laudem ejus. * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Quid retríbuam.

PSALMUS 115.

Deus in periculis fida tutela.

CRédidi, propter quòd locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiã, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus; * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupísti vincula mea; * tibi sacrificábo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Ant. 1. g. Confitébor.

PSALMUS 137.

Misericordia & veritas Dei laudantur: ipse à regibus adorandus.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu angelórum psallam tibi; * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo,

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio

tribulatiónis, vivificábis me:* & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me:* Dómine, misericórdia tua in séculum; ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

PSALMUS 144.

Dei potentia, misericordia, providentia, benignitas.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua; * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. a. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor & miséricors Dóminus; * pátiens & multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, * & sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum *in témpore* opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Propè est Dóminus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes

diligentes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad justítiam, ore autem confessío fit ad salútem; dicit enim scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Júdæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.

Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pignore.

Placatus illo nómine,
Labántibus feres opem,
Dabísque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas. Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens est Dóminus, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

Psalmus 11.

Justorum paucitas: Dei erga impios promissa urgentur.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus universa lábia dolósa, * & linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári, * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos, & custódies nos * à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 38.

Coërcenda lingua: mundi contemptus: vitæ brevitas.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam: * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui & humiliátus sum, & silui à bonis : * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me : * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea : * notum fac mihi, Dómine, finem meum ;

Et número rum diérum meórum quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo : * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonne Dóminus ? * & substántia mea apud te est.

Divísio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quoniam tu fecísti : * ámove à me plagas tuas.

A fortitúdine manûs tuæ ego deféci in increpatiónibus : * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lacrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquam ábeam, * & ámplius non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Veníte, adorémus, & procidámus ante Deum : * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAM sánctius moves opus,
Tecum, Deus, deliberans :
Mundo recenti príncipem,
Tibique præcónem paras.

HOMO creátur : hunc sacro
Cœléstis oris hálitu
Succendis, & vivam tuî
Spiráre das imáginem.

ERGO per omnes æquoris,
Tellúris omnes & sinus
Regnábit : at memor suî
Deo minórem se gerat.

HEU, cæca cordis právitas !
Jugum rebellis éxcutit ;
Deo superbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

HINC quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito !
O Christe, ni feras opem,
Spes tota fontes déserat.

QUI nos creávit, laus Patri ;
Qui nos redémit, Fílio ;
Cujus movémur hálitu,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

PSALMUS 51.

Impiis exitium proximum.

QUid gloriâris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Propterea Deus déstruet te in finem, evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, * & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, & timébunt, & super eum ridébunt, & dicent: * ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * & prævaluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in æternum, & in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecísti: * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Deum, ut se à fictis amicis servet, obtestatur Christus.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, & exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * & conturbátus sum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * & formído mortis cécidit super me.

Timor & tremor venérunt super me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, * & volábo, & requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens, * & mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs; * & tempestáte.

Præcípita, Dómine, divide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iniquitas; * & labor in médio ejus, & injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra & dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi; * sustinuíssem útique.

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset: * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus.

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos: * & descendant in infernum viventes.

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, & mane, & meridie narrábo & annuntiábo : * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi : * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos,* qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum : * extendit manum suã in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus : * & appropinquávit cor illíus.

Molliti sunt sermónes ejus super óleum : * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curã tuam, & ipse te enútriet : * non dabit in æternum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum & dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum, quóniam declinavérunt in me iniquitátes.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

PSALMUS 58.

Zelus Ecclesiæ adversùs impios.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus : * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum sálva me :

Quia ecce cepérunt ánimam meam, * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine : * sine iniquitáte cucurri, & direxi.

Exurge in occursum meum, & vide : * & tu, Dómine, Deus virtútum, Deus Israël,

Intende ad visitandas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad vésperam, & famem patientur ut canes:* & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, & gládius in lábiis eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos, ne occídas eos : * nequando obliviscantur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua : * & depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum : * & comprehendantur in superbia sua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in consummatióne : * in ira consummatiónis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * & finium terræ.

Convertentur ad vésperam, & famem patientur ut canes:* & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducándum: * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * & exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus, * & refúgium meum in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es:* Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Ecclesia ab insectatoribus oppressa: Christi regnum æternum.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam: * intende oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula: * prótegar in velamento alárum tuárum;

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspéctu Dei: * misericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me libera me, Dómine, quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. b. Ego sum.

PSALMUS 68.

Christus, ob Religionis zelum multa passus, auxilium à Patre petit.

SAlvum me fac, Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * & tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam, * & delícta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus filiis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me; * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimã meam; * & factum est in opróbrium mihi.

Et póstui vestimentum meũ cilicium, * & factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine; * tempus benepláciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar; * libera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua; * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tribulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam; * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meũ, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant, * & dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta, * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt; * & super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * & non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * & cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper & dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cũm cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & lætentur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli & terra; * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitates Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Ego sum pauper & dolens: salus tua, Deus, susscépit me.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Deus.

PSALMUS 53.

Oratio justi adversus hostes auxilium deprecantis.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspectum suum:

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Deus, in nómine tuo salvum me fac.

Ant. 4. E. Tu es.

PSALMUS 70.

Ecclesia adversùs impios auxilium deprecatur.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in æternũ; * in justítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurẽ tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum, * ut salvum me fácias.

Quóniam firmamentum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agentis, & iníqui.

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine, * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero, * de ventre matris meæ tu es protector meus.

In te cantátio mea semper, * tamquam prodígium factus sum multis, & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis; * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me,

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, & comprehéndite eum, * quia non est qui eripiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meũ réspice.

Confundantur & deficiant

detrahentes ánimæ meæ ; * operiantur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Tu es patiéntia mea, Dómine ; spes mea à juventúte meâ.

Ant. 8. c. Quantas.

Divísio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me à juventúte meâ ; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam & sénium, * Deus, ne derelinquas me :

Donec annúntiem brachium tuum * generatióni omni quæ ventúra est ;

Poténtiam tuam & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecísti magnália : * Deus, quis símilis tibi ?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, & malas, & conversus, vivificásti me, * & de abyssis terræ íterum reduxísti me ?

Multiplicásti magnificéntiam tuam, * & conversus consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam : * Deus, psallam tibi in cíthara, Sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi ; * & ánima mea, quam redemísti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam ; * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Quantas ostendísti mihi tribulatiónes, & conversus vivificásti me.

Ant. 7. d. Cum irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc. Cap. 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & timui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus : * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciē ejus íbit mors ; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & mensus est terram : * aspexit, & dissolvit gentes ; & contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine ? * aut in flumínibus furor tuus ? vel in mari indignátio tua ?

Qui ascendes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio ;

Súscitans susćitábis arcum tuum : * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt te, & doluérunt montes ; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suã : * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo : * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii ; * denudásti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus : * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * & subter me scáteat ;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit ; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ ; * & arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus ; * & non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea, * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In Festis, Canticum.* Is. 26.

URbs fortitúdinis nostræ Sion : * Salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit : * servábis pacem ; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperástis in Dómino in sæculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórũ tuórum, Dómine, sustinúimus te : * nomen tuum, & memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte ; * sed & spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Miserеámur ímpio, & non discet justítiam : * in terra sanctórum iníqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * & non vídeant :

Vídeant, & confundantur zelántes pópuli ; * & ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. a. Laudábo.

PSALMUS 145.

Non hominibus, nec principibus, sed Deo fidendum.

LAuda, ánima mea, Dóminum ; laudábo Dóminum in vita mea : * psállam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esurién tibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum & víduam suscípiet ; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Isaiæ 33.

DOmine, miserére nostrî ; te enim expectávimus : esto bráchium nostrum in mane, & salus nostra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtricíbus nos úndique Dum saucias telis, Deus, Quis ferre, te præter, queat Mœréntibus solátium ?

MUNDUS faceſſat : nil opis Favóre præstet fútili : Fallácibus quin ásperat Alitque fomentis malum.

FLAGELLA nos terrent tua ; Non illa spem demunt tamen :

Quæ ferre nos jubes, Pater, Fiunt medéla vúlnerum.

AT ímpetus libídinum Ferocientes comprime : Hæc vera nos vexant mala, Sanáre quæ solus potes.

QUID ergo cessas ? íngruunt Intus forísque prælia ; Hosti ne præda mens erit Christi redempta sánguine ?

AUDIS precantes : ánxiæ Spes blanda jam menti redit ; O Christe, tetros mors tua Mortis pavóres díscutit.

SIT Trinitáti glória, Quæ sic flagellis quos amat Exercet, ut cleméntiæ Rursum recordétur suæ.

Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

PSALMUS 43.

Patres beneficiis cumulati: ob Religionem cuncta sustinenda.

DEus, áuribus nostris audívimus, * patres nostri annuntiavérunt nobis

Opus quod operátus es in diébus eórum, * & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos; * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, *& brachium eórum non salvávit eos:

Sed déxtera tua, & brachium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudísti.

Divísio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulísti, & confudísti nos: * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrorsùm post inimícos nostros; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum, * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * & iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recéssit retrò cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras à via tua.

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera divísio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad Deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis,

Dómine ? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis ? * oblivíscéris inópiæ nostræ & tribulatiónis nostræ ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos ; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine ? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

PSALMUS 39.

Oratio Christi : ipse fiducia & obedientiæ typus.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas : * & eduxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * & direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt ; * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus : * & non respexit in vanitátes & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua : * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum : * multiplicáti sunt super número rum.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti : * aures autem perfecísti mihi.

Holocaustum & pro peccáto non postulásti ; * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuâ in ecclésia magna ; * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scísti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo : * veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me : * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quórum non est número rus : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei : * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur & revereantur símul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent & lætentur super te omnes quærentes te; * & dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui diligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Calumniatorum supplicia, bonorumque præmia Deum justum arguent.

SI verè útique justítiam lo-químini, * recta judicáte, filii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini: * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva; erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, & obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tamquam aqua decurrens: * intendit arcum suum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, & non vidérunt solem.

Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quorum non est número-rus: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobísmetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidéntes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis periculis nos erípuit, & éruit; in quem sperámus quóniam & adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratis. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratis. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℣. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

PSALMUS 101.

Oratio ad Christum, quâ post calamitates, promissa salus exoratur.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me; quia

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panẽ meũ.

A voce gémitûs mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicáno solitúdinis; * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant:

Quia cínerem tamquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ: * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt, * & ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens misereberis Sion; * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus; * & terræ ejus miserebuntur:

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam:

Quia ædificávit Dóminus Sion; * & vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera; * & pópulus, qui creábitur laudábit Dñm:

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, * & reges, ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi;

Ne révoces me in dimídio diérum meórum; * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera divisio Psal. 101.

INítio tu, Dómine, terram fundásti, * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes; * & omnes sicut vestimentum veterascent:

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur; * tu autem idem ipse es; & anni tui non deficient.

Filii servórum tuórum habitábunt, * & semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ & indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis, tamquam filiis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris:

quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem filium quem récipit. In disciplína perseveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus in conspéctu meo semper: * In flagella. Glória Patri. Ego.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum; ℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. Deus meus.

Psalmus 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat, ut sibi adsit.

DEus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

In te speravérunt patres nostri; * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me; * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[DEus meus,] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhésit faucibus meis; * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos, * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt, & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frá-

tribus meis : * in médio eccléſiæ laudábo te.

Altera diviſio Pſalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum : * univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum.

Timeat eum omne ſemen Iſraël : * quóniam non ſprevit, neque déſpexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem ſuam à me : * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in eccléſia magnâ : * vota mea reddam in conſpectu timéntium eum.

Edent páuperes, & ſaturabuntur ; & laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in ſéculum ſéculi.

Reminiſcentur & convertentur ad Dóminum * univerſi fines terræ.

Et adorábunt in conſpectu ejus * univerſæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini eſt regnum, * & ipſe dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ : * in conſpectu ejus cadent omnes qui deſcendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * & ſemen meum ſérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquiſti ? longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum oblivíſcéris noſtrî ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Converte nos, Dómine, ad te, & convertémur : innova dies noſtros, ſicut à princípio ; ſed projíciens repuliſti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Uſquequò, Dómine, * Oblivíſcéris me in finem ? Uſquequò. ℣. Uſquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me ? * Oblivíſcéris. Glória. Uſquequò. *Pſ.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviſcáris páuperum. *Pſ.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorſum.

PSALMUS 128.

Recentis Eccleſiæ prælia, & victoria.

SÆpe expugnavérunt me à juventúte mea, * dícat nunc Iſraël.

Sæpe expugnavérunt me à juventúte mea : * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem ſuam.

Dóminus juſtus concídit cervíces peccatórum : * confundantur & convertántur retrorſum, omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum, * quod priuſquam evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum ſuam qui metit ; * & ſinum ſuum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætereúntes : Benedíctio Dómini ſuper vos, * benedíximus

vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suã.

Ant. 3. g. Dómine.

PSALMUS 138.

Insignis Dei in nos à puero providentia.

DOmine, probásti me, & cognovísti me : * tu cognovísti sessiónem meam, & resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam, & funículum meum investigásti ;

Et omnes vias meas prævidísti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima & antiqua, * tu formásti me, & posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me ; * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * & quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es ; * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illuminábitur ; * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti mé de útero matris meæ.

Ant. Dómine, probásti me, & cognovísti me.

Ant. 6. Confitébor tibi.

Divísio Psalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meũ à te, quod fecísti in occulto ; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; & in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur : * exurrexi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres ; * viri sánguinum, declináte à me.

Quia dícitis in cogitatióne, * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam, * & super inimícos tuos tabescébam ?

Perfecto ódio óderam illos, * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum ; * intérroga me, & cognósce sémitas meas :

Et vide si via iniquitátis in me est, * & deduc me in via ætérna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es ; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 2. D. Custódi me, Dñe.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Christus.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo, * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde, * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis, * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris, * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt superbi láqueum mihi:

Et fines extendérunt in láqueum; * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dñe.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli;

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri; * cogitavérunt contra me, ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra; * virum injustum mala cápient in interítu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo, * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus & circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certamen; aspicientes in auctórem fidei & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustinuit crucem, confusióne contemptâ.

Hymnus.

LUgete, pacis Angeli:
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sustinet.

AMORIS ô miraculum!
O cordis humáni stupor!
Insons Deus neci datur;
Pigébit & fontes pati!

NOs sempiternis crux tua,
O Christe, flammis éruit:
Hîc ure vindex, hîc seca,
Parcas in æternum modò.

CARO reclámat; sed Patris
Urget voluntas: nos tuâ
Virtúte da fortes sequi,
Jesu, quod exemplo doces.

LIVORE sanátos tuo,
Tuóque lotos sánguine,
Peccando ne novam sinas
Paráre nos tibi crucem.

QUI Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus. Am.

℣. Intende in adjutórium

meum, ℟. Dómine Deus salútis meæ. *Ps.* 37.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo : dispérsit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

PSALMUS 37.

Mala vita sustinenda ad veniam peccatorum obtinendam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ ; * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meũ, * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum & curvátus sum usque in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus, * & non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum, * & gémitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea : * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMici mei, & próximi mei * adversum me appropinquavérunt & stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt, * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergáudeant mihi inimíci mei : * &, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum : * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meã annuntiábo : * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me : * & multiplicáti sunt qui odérunt me iniquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Justus fide erectus, in Deo solatium quærit.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die: * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo speráví: * non timébo quid faciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro nihilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspectu tuo.

Sicut & in promissióne tua: * tunc convertentur inimici mei retrorsùm.

In quacumque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo speráví, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi:

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invit. Dóminus ipse est Deus noster, * Veníte, adorémus.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TANDEM peractis, ô Deus, Sexto diérum límite, Ponis modum labóribus, Orbique plaudis cóndito.

AT dum perenni séptimam Lucem quiéti cónsecras, En te reposcit dénuo Alter creatórem labor.

TE cuncta nempe prædicant; Te terra, pontus, sídera Cantu celébrant æmulo; Peccátor unus dissonat.

TU pectus aufer sáxeum; Tu cárneum pectus crea: Et *caritátis úberes* Fructus canent hymnum tibi.

HÆC te juvant præcónia, Si facta voci cónsonent: Sic efficáci fléctitur Divína majestas prece.

ÆTERNA laus & gloria Uni sit & trino Deo, Qui cuncta nutu cóndidit, Nutuque servat condita. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Beátus.

PSALMUS 40.

Diligentium Christi pauperatem beatitudo.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra: * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meâ, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idípſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî, & reſúſcita me; * retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à ſéculo, & uſque in ſéculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 48.

Nil contra infernum proſunt opes: juſtitia ſola ex eo eripit.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, & fílii hóminum: * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in pſaltério propoſitiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte ſua: * & in multitúdine divitiárum ſuárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem ſuam.

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit ſapientes morientes: * ſimul insípiens & ſtultus períbunt.

Et relinquent aliénis divítias ſuas: * & ſepulcra eórum domus illórum in ætérnũ.

Tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intéllexit: * comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & símilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis: * & póſtea in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutino: * & auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non sumet ómnia: * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * & usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Ant. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem, in die malâ liberábit eum Dóminus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Tu reddes.

PSALMUS 61.

Frustra oppugnatur qui Deo subjectus in ejus tutela manet.

NOnne Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus, * susceptor meus, non movébor ámplius.

Quousque irrúitis in hóminem? * interficitis universi vos, tamquam paríeti inclináto, & macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meû cogitavérunt repéllere, cucurri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea, * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in æternû.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si affluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potestas Dei est, & tibi, Dómine, misericórdia: * quia tu reddes unicuique juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Vana impiorum concilia: Evangelii prædicatio.

EXaudi, Deus, oratiónem meam cùm déprecor: * à timóre inimici éripe ánimam meam.

Protexísti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas; * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt; * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abſcónderent láqueos; * dixérunt, Quis vidébit eos.

Scrutáti ſunt iniquitátes: * defecérunt ſcrutantes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum: * & infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos: * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo, * & laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Ad vitandum Dei judicium, humilitas colenda.

CONfitébimur tibi, Deus: * confitébimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cùm accépero tempus, ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum, * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem.

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque à deſertis móntibus: * quóniã Deus judex eſt:

Hunc humíliat, & hunc exaltat; * quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto;

Et inclinávit ex hoc, in hoc, verúmtamen fæx ejus non eſt exinanita, * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in ſéculum; * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam; * & exaltabuntur córnua juſti.

Ant. Tu reddes, Dómine, unicuíque juxta ópera ſua. *Pſ.* 61.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Cogitátio.

PSALMUS 75.

Innumera Chriſti in Eccleſiam beneficia.

NOtus in Judæa Deus: * in Iſraël magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus; * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confregit poténtias árcuum, * ſcutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis: * turbáti ſunt omnes inſipientes corde.

Dormiérunt ſomnũ ſuum; * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum feciſti judícium: * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut ſalvos fáceret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi; * & reliquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Adversùs Ecclesiam bella : pœna persequentium.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt; * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, & disperdámus eos de gente, * & non memorétur nomen Israël ultrà:

Quóniam cogitavérunt unanímiter, * símul adversùm te testamentum dispósuérunt tabernácula Idumæórum & Ismahelítæ:

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum:

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Loth.

Fac illis sicut Mádian, & Sisaræ; * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * & sicut flamma combúrens montes:

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ, * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant & conturbentur in séculum séculi; * & confundantur, & péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

Antiph. Cogitátio hóminis confitébitur tibi, Dómine. *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Pérfice.

PSALMUS 16.

Oratio Ecclesiæ ab hostibus exagitatæ.

EXaudi, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte: * igne me examinásti, & non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum : * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis : * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus : * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me : * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveántur vestígia mea.

Ant. 7. d. In justítia.

Divísio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum concluserunt : * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævені eum, & supplanta eum ; * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum : * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt filiis : * & dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor cùm apparúerit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo : satiábor cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. f. Parátum.

PSALMUS 56.

Contra inimicos opem implorat Christus, postea Dei laudes celebraturus.

MIserére meî, Deus, miserére meî : * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo : * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam & veritátem suam : * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum, dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma & sagittæ : * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus : * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis : * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo & psalmum dicam.

Exurge, glória mea, exur-

ge, psaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psalmum dicam tibi in géntibus :

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua : * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus: * & super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum : cantábo, & psalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis, Canticum Moysi. Deut. 32.

AUdíte, cœli, quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, * & quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, & omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis, & absque ulla iniquitáte, justus & rectus.

Peccavérunt ei, & non filii ejus in sordíbus ; * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte & insípiens ?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, & fecit, & creávit te ?

Memento diérum antiquórum : * cógita generatiónes singulas.

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi : * majóres tuos, & dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta número filiórum Israël.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, & dócuit, * & custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * & super eos vólitans,

Expandit alas suas, & assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit ; * & non erat cum eo deus aliénus :

Constítuit eum super excelsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo durissimo ;

Bútyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici ; * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, & recalcitrávit ; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Dereliquit Deum factórem suum, * & recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis ; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit dereliquísti, * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, & fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * & considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * & infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus suis;

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stultâ irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, *, & ardébit usque ad inférni novíssima;

Devorábitque terram cum gérmine suo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala * & sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * & devorábunt eos aves morsu amarissímo.

Dentes bestiárum immittâ in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, & intús pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum distuli, * ne forte superbirent hostes eórum;

Et dicerent: Manus nostra excelsa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sine prudéntia; * útinam saperent, & intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodo persequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nonne ídeo quia Deus suus véndidit eos, * & Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * & inimici nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * & botri amarissími.

Fel draconum vinum eórum, * & venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * & signáta in thesauris meis?

Mea est últio; & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxta est dies perditiónis, * & adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, resíduique consúmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habebant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibé-

bant vinum libáminum ?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * & non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam ; percútiam, & ego sanábo : * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis ; * & his qui odérunt me, retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus ; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

[*In Festis, Cantic.* Judith. 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut erúeret nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * & júvenes meos occisúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 4. *D.* Laudáte Dóminum.

PSALMUS 116.

Deus à gentibus collaudandus ob Christum exhibitum.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus : * & véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli : quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

Capitulum. Coloss. 1.

NOn cessámus pro vobis orantes, & postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia & intellectu spirituáli ; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

RERUM Creator ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

TU nempe sanctus & potens,
Placére das solus tibi:
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

CINGUNT iter pericula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

TE mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit:
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua:

℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israël. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

PSALMUS 87.

Christus ab inimicis vexatus, ab amicis derelictus, opem Dei implorat.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea; * inclina aurem tuam ad precem meam:

Quia repleta est malis ánima mea; * & vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum; * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs, * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus; * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me; * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar; * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die; * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília; * aut médici suscitábunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrábit aliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra oblivióni?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea; * exaltátus autem, humiliátus sum & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me;

Circumdedérunt me sicut aqua

aqua totâ die, * circumdedérunt me símul.

Elongásti à me amícum & próximum, * & notos meos à miséria.

PSALMUS 142.

Oratio pœnitentis, Dei opem deprecantis.

DOmine, exaudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; * exaudi me in tua justítia:

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam, * humiliávit in terram vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi, * & anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam, * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Domine, ad te confúgi; * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos:

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 6. Afferte Dómino.

PSALMUS 28.

Gentium conversio verbi Dei efficaciá.

AFferte Dómino, filii Dei, * afferte Dómino filios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem, afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * & confringet Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tamquam vítulum Líbani, * & dilectus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis, vox Dómini

concutientis desertum : * & commovébit Dóminus desertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condensa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale: Christi & Ecclesiæ dotes.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ, * intende, prósperè procéde, & regna.

Propter veritátem & mansuetúdinem, & justítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis, à domibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regina à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, * & oblíviscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concúpiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intus, * in fímbriis áureis, circumamícta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne, * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Propterea pópuli confitebúntur tibi in æternum, * & in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Christus celebrandus, qui sui in gentes ultricem potestatem sit daturus.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israël in eo qui fecit eum, * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in

choro, * in tympano & psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo; * & exaltábit mansuétos in salúte.

Exultábunt sancti in glória: * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gúttur eórum, * & gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Ps.* 28.

Capitulum. Colos. 3.

OMne quódcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi; grátias agentes Deo & Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo, * In omni témpore. Glória. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Psallam Deo meo quámdiu fuero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Adjútor.

PSALMUS 45.

Ecclesia Dei præsidio inconcussa.

DEus noster refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum, * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur; * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dns virtútum nobiscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram; * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ex Jerusalem in omnes terras delapsa salus.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti

sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehendit eos.

Ibi dolóres ut parturientis: * in spíritu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuũ, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * & distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, & in séculum séculi; * ipse reget nos in sécula.

PSALMUS 86.

Laus Ecclesiæ; Fidelium infinitus numerus.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiópum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea, * & ipse fundávit eã Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & princípum; * horũ qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Adjútor noster Deus; proptérea non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SAtágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem & electiónem faciátis; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper, * Et confirmámini. Glória. Quærite Dñm. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

PSALMUS 59.

Flebilis oratio Synagogæ.

DEus, repulísti nos, & destruxísti nos: * irátus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura: * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant a fácie arcûs;

Ut liberéntur dilecti tui: * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses : * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos ? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nóbis auxílium de tribulatióne ; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * & ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

PSALMUS 73.

De populi, templique calamitate, quæstus.

UT quid, Deus, repulísti in finem, * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto ?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa ; * & non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum, * in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum, * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra,

Signa nostra non vídimus, jam non est prophéta ; * & nos non cognoscet ámplius.

Divisio Psalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irritat adversárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem, rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare, * contribulásti cápita draconum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis, * dedísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes & torrentes, * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox : * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ : * æstátem & ver, tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino, * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi ; * & ánimas páuperum tuórum ne oblivíscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum ; * quia repléti sunt,

qui obscurati sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum; * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Ps.* 73.

Capitulum. Philip. 4.

QUæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandásti justítiam * Testimónia tua. Mandásti. ℣. Et veritátem tuam nimis. * Testimónia tua. Glória Patri. Mandásti.

℣. Feci judícium & justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Futuræ, præsentisque vitæ beatitudo timore Dei comparatur.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis; * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in latéribus domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israël.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

Oratio Ecclesiæ, Christum Davidi promissum exposcentis.

MEmento, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam, * & sancti tui exultent.

Propter David servũ tuum, * non avertas fáciem christi tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátē & non frustrábitur eum: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint filii tui testamentum meum, * & testimónia mea hæc quæ docébo eos:

Et filii eórum usque in séculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi; * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi: sancti ejus exultátione exultábunt.

Ant. 5. a. Deus meus.

PSALMUS 143.

Victoria ab hostibus, Dei donum est.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & refúgium meum; * susceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipso sperávi; * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei; * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est; * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclina cœlos tuos, & descende; * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & dissípabis eos; * emitte sagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto; éripe me, & líbera me de aquis multis; * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitatem, * & déxtera eórum déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, & susceptor meus.

Ant. 6. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachordo psállam tibi:

Qui das salútem régibus; * qui redemísti David servum tuum de gládio maligno, éripe me.

Et érue me de manu filiórū alienórum, quorum os locútum est vanitátē; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Quorum filii sicut novellæ plantatiónes, * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud:

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpreme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic spes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo :
Præséntis ævi post diem
Manébit una cáritas.

O CARITAS ! ô véritas !
O lux perennis ! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.

Hic mille per discrímina
Semen gementes spárgimus :
Illic ovante spléndidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis :
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua.

Amen.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut in Propria.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

PSALMUS 50.

Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meâ ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti; * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor; * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium & lætítiam, * & exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tuâ, * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui, * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas, * & ímpii ad te convertentur.

Libera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ: * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries, * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium dedíssem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contritum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benígnè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes & holocausta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Oratio Christi pro fide gentium.

INclina, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi;

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam, * & inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine, * & non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecísti, vénient & adorábunt coram te, Dómine; * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília; * tu es Deus solus.

Divísio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum:

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruísti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserére meî; * da impérium tuum puéro tuo, & salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, & consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

Hymnus, Capitul. &c. habentur infrà post Suffragia ad Vesperas.

*

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis Adventûs, dicuntur flexis genibus Preces sequentes.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secreto.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi, Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent, *Ps.* 131.

℣. Orémus pro Pastóre nostro N. ℟. Dóminus conservet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, salvum fac regem nostrum N. ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ; ℟. Et rege eos, & extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infírmis, afflíctis & captívis. ℟. Libera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7. 9.

Deinde dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur supra in Vesperis Feriæ quartæ, 82. & in fine,* Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére, 136. *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens cum conclusione: quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Non autem additur Dóminus vobíscum. *vel,* Dómine, exaudi. *nec dicitur* Benedicámus, *nisi post ultimæ Commemorationis Orationem, quæ*

sola terminatur conclusione.

Si facienda sit Commemor. de aliquo Sancto, fit eo loco.

Deinde fiunt

SUFFRAGIA
seu Commemorationes Communes.

Suffragia omnia vel aliqua dicuntur in Officio Feriali, necnon in Festis semiduplicibus & simplicibus.

Omittuntur intra Octavas, etiamsi intra eas fieret de aliquo Festo semidupl. occurrente.

DE SANCTA CRUCE.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israël. ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129. Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redimere dignátus es.

[*Si sequatur Officium parvum B. M. Oratio de Cruce tam in Laudib. quàm in Vesp. terminatur per integram conclusionem*: Qui vivis & regnas, &c. *Additur*: Dóminus vobíscum, &c. *Et dicitur*: Benedicámus, &c.]

[*Omittitur Suffragium sequens iis diebus quibus dicitur Officium parvum B. V. & quando fit de Beata in Sabbato.*]

DE B. MARIA.

Ant. Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

MIR. *Pars Hyem.*

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Virginis intercessióne, à præsénti liberári tristítia, & æternâ pérfrui lætítiâ.

[*Commem. de B. M. quæ fit post Circumcisionem & ab Octava Epiph. ad Præsentat. Domini, habetur proprio loco.*]

Posteà fit Comm. de Patrono Ecclesiæ. Si autem Ecclesia dedicata sit sub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritûs, vel alicujus ex Mysteriis Christi; ejusmodi Comm. fit post Orat. de Cruce ante Suffrag. de Beata. Quòd si in honorem S. Crucis dedicata sit, supradicta Commemor. de Cruce fit etiam in Festis Semidupl. & Simplic. Si verò sub invocatione S. Mariæ, non fit alia Commemor. de ea quàm quæ hic habetur.

[*In Ecclesia Cathedrali,*

DE S. MAURICIO,
Martyre, & Sociis ejus.

Ant. Dico vobis amícis meis; ne terreámini ab his qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámplius quid fáciant. *Luc.* 12.

℣. Salvásti nos de afflígentibus nos. ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Orémus.

ADsis, quæsumus, Dómine, nobis supplicántibus, quorum vita militia est super terram; & sicut beáto Maurício & Sóciis ejus hanc tribuísti grátiam; ut potiùs tibi quàm Regi temporáli militárent:

*

talem nobis concéde fortitúdinem, ut tanquàm boni mílites Christi, inimícos salútis nostræ semper vincámus.]

Deinde fit Commem. de omnibus Sanctis, & speciatim de iis quorum Corpora aut saltem Reliquiæ habentur.

Ant. Vivent mórtui tui, Isræël; interfecti mei resúrgent; expergiscímini, & laudáte, qui habitátis in púlvere. *Is.* 26.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

In Oratione sequenti, extra Ecclesiam omittitur vox [hac.]

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, famulis tuis per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Eccléfia tua requiescunt, & ómnium Sanctórum, mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, & fieri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit; ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Orémus.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, & corda nostra mandátis tuis dédita, &, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuà protectióne tranquilla; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. *vel* Dómine, exaudi. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde*, Pater.

Ante Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, & Vesperas, ubi separantur ab horâ præcedenti, ut & ante Laudes cùm Nocturnum Officium immediatè non sequuntur, dicitur secretò, Pater & Ave.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dirigat,
Lux increáta, sémitas.

NIl lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore símplex véritas,
In corde regnet cáritas.

INCÆPTA dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas fævus hostis óbsidet
Portas tuére sénsuum.

PRÆSTA diurnus ut tuæ
Subserviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

SUPERBA ne nimis caro
Menti licenter ímperet;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

DEo Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Psalmi & Antiph. dicuntur secundùm*

Feriam, ut singulis diebus assignantur.

In Festis verò, Antiph. semper sumitur de Proprio, vel de Communi, & Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capitulum. Ephes. 5.

VIdéte, fratres, quómodò caute ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoque mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, & Filio, * & Spiritui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, adjuva nos; ℟. Et rédime nos própter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Duplicibus & suprà, necnon intra Octavas continuò dicitur: Dóminus vobíscum. *vel:* Dómine, exaudi. *& Oratio:* Dómine Deus, *infrà* 143.

In Semiduplicibus autem & infrà post ℣. Exurge. *dicuntur sequentes*

PRECES.

Quando ad Laudes dicta sunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Credo in Deum. ℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Éripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à sæculo sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dño; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui coránat te in misericórdia & miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

COnfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres;] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelũ, beátum Joannem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

Misereátur tuî omnípotens Deus; & , dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; & ubi dictum est: vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit:* tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, sorores, *&* mater.]

Facta Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIsereátur vestrî omnípotens Deus: &, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

Qui solus recitat, semel dicit, Confíteor. *omíssis vocibus quæ clauduntur parenthesi, & additâ particulâ &, ante voces* ómnibus *&* omnes.

Deinde Misereátur. *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nóstra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes, & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, & omnes sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti símus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, ad adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, & Filio, & Spíritui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua, & dírige fílios eórum: ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89. Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc, & in æternum, te auxiliante, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Lector. Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna: *solus, vel sola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, & in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tunc fit lectio Canonis qui pro singulis diebus habetur ad calcem Voluminis, in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini,

℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedicite. *Lector versus ad eum:* Deus. *Hebdomadarius:* Deus pacis aptet nos in omni bono ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se, per Jesum Christum. *Lector.* ℟. Amen. *Hebr.* 13.

Post quamlibet horam si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórũ parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Psalmi & Antiphonæ dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, Ant. semper sumitur de Proprio vel de Communi, & Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capit. & ℟. breve sumuntur ubi sumitur Antiph. super Psalmos; sic ad alias Horas.

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces tunc ad Tertiam, Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie eléison. Pater noster. *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, &c.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobíscum, &c.

℣. Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Jam solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sinusque pandens áureos
Ignita vibrat spícula.

Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. Psalmi, Capit. ℟. br. & Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Hymnus.

LABENTE jam solis rotâ,
Inclínat in noctem dies,
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

DEO Patri sit glória
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Laudes, 138. *In iis, loco Ps.* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére.

SUFFRAGIA.

De S. Cruce.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6.

℣. In Deo salutáre meum,
℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

[*Iis diebus quibus dicitur Officium parvum, omittitur Suffragium sequens.*]

De B. Maria.

Ant. Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Vultum tuum deprecabuntur ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

CONcéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Mariæ semper virginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ, & æternâ pérfrui lætítiâ.

[*Commemor. de Beata post Circumc. & ab Octav. Epiph, usque ad Præsentat. Domini, habetur suo loco in Proprio.*]

Postea fit Commem. de Patrono, ut dictum est suprà, 139.

[*In Ecclesia Cathedrali, De S. Mauricio, Martyre, & Sociis ejus.*

Ant. Non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: propterèa lætámini cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

℣. Dóminus Protector Justórum. ℟. In témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Oratio. Adsis. *ut suprà,* 139.]

Deinde de omnibus SS. & speciatim de iis quorum Corpora, aut saltem Reliquiæ; habentur.

Ant. Cum à mórtuis resurréxerint, sunt sicut Angeli in cœlis; neque enim ultra mori póterunt, & filii sunt Dei, cum sint filii resurrectiónis. *Marc.* 12. *Luc.* 20.

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus, Dómine, fámulis tuis per Sanctórum quórum Reliquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, & ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum

intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus meminerit testamenti sui, & fáciat pacem; nec déferat in témpore malo.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem ℟. In plebem suam. *Ps.* 84.

Orémus.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest, pacem; ut, & corda nostra mandátis tuis dédita, &, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per.

℣. Dóminus vobiscum. Benedicámus Dómino.

AD COMPLETORIUM.

CONverte nos, Deus salutáris noster:

℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiph. & Psalmi convenientes.

Per Adventum. Hymnus.

IN noctis umbra désides
Dum somnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat suspíriis.

DEsiderate géntibus,
Verbum Patris, mundi salus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapsos éxcita.

ADsis, Redemptor; & tuæ
Plebis reláxans crímina,
Adæ scelus quas cláuserat;
Reclúde cœléstes domos.

QUi liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula
Amen.

A Vigilia Natalis Domini; ad Præsentationem ejusdem exclusivè.

Hymnus.

MUNDI salus qui náscéris,
Jesu puer, nos réspice:
Da móribus castis tuam
Referre nos infántiam.

FESSOS diurno dum levat
Labóre nocturnus sopor,
Defende, Pastor, bestiis
Tuas ab infestis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveséque lactentem sinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

A Præsentatione Domini, ad Feriam IV. Cinerum exclusivè. Hymnus.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox incipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus expiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Infligat hostis vúlnera.

INFESTUS usque circuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende filios, Pater.

O quando luceséet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

DEo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

In omni Officio de beata Maria, loco præcedentis Hymni, dicitur sequens Hymnus.

VIRGO Dei génitrix
Quem totus non capit orbis,
In tua se clausit
Víscera, factus homo.

HINC méritò dicent
Te sécula cuncta beátam:
Hinc, pópuli matrem
Te Dominamque colunt.

SUSCIPE quos pia plebs
Tibi péndere certat honóres;
Annue sollícitâ
Quam prece poscit opem.

GLORIA magna Patri:
Compar sit glória nato:
Ambórum tibi, par,
Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii estóte, & vigiláte, quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, circuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemísti me, Dómine, Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub úmbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre.

Tempore Natalis, Ant. 6. Noli timére.

Post Præsentationem, Ant. 3. g. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secúndum verbum tuum in pace.

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum:

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Gen.* 49.

Tempore Natalis, Ant. Noli timére, Sion, Dóminus Deus tuus in médio tui, fortis; ipse salvábit. *Sophon* 3.

Post Præsent. Ant. Dómine, custódi partem tuam, ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum Christo vivámus. 2. *Mach.* 1. & 1. *Thess.* 5.

In Duplicibus & suprà, necnon intra Octavas, continuò dicitur: Dóminus vobíscum. *vel*, Dómine, exaudi. *& Oratio*, Vísita. *infrà* 148.

In Semiduplicibus verò, Simplicibus, & Feriis, dicuntur sequentes

PRECES.

Quando dictæ sunt Preces in Vesperis, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem; ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum ; ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli ; ℟. Et laudábilis, & glorióſus in ſécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter : ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens :

COnfiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ ſemper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere : meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem Archangelũ, beátum Joannem Baptiſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit :

Miſereátur tuî omnípotens Deus ; &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius reſpondet :* ℟. Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem ; & ubi dictum eſt : vobis, fratres, & vos, fratres, *dicit :* tibi pater, & te, pater.

Mulieres in ſuis Conventibus, loco fratres, & pater, *dicunt*, ſoróres, & mater.

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit :

MIſereátur veſtrî omnípotens Deus ; &, dimiſſis peccátis veſtris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui ſolus recitat, ſemel dicit*, Confiteor, *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus, & omnes. *Deinde* Miſereátur *ſemel, ad quod dicit* noſtrî, noſtris, nos.]

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tribuat nobis omnípotens & miſéricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine; ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

VIſita, quæſumus, Dómine, habitatiónem noſtrã, & omnes inſídias inimíci ab ea longè repelle : Angeli tui ſancti hábitent in ea, qui nos in pace cuſtódiant ; & benedíctio tua ſit ſuper nos ſemper ; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, ſubmiſſâ voce dicitur : Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, &

cáritas Dei & communicátio Spíritûs sancti, sit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2. *Cor.* 13.

Et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

ANTIPHONÆ DE BEATA.

In Adventu.

ALma Redemptóris mater, quæ pérvia cœli
Porta manes, & stella maris,
succurre cadenti,
Súrgere qui curat, pópulo:
tu quæ genuisti,
Natúrâ mirante, tuum sanctum genitórem:
Virgo priùs ac postériùs, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miserére.

℣. Deus in médio ejus; ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Orémus.

GRátiam tuam, quæsumus, Dómine, méntibus nostris infunde; ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnatiónem cognóvimus, per passiónem ejus & crucem ad resurrectiónis glóriam perducámur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A die Natalis Domini ad Præsentationem ejusdem inclusivè, Ant. Alma. *ut suprà.*

℣. Homo natus est in ea: ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Orémus.

DEus, qui salútis æternæ, beatæ Mariæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitísti: tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ susc ipere Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

℟. Amen.

A craſtino Præsentationis Domini ad Feriam III. majoris Hebdomadæ.

AVe, Regína cœlórum, Ave, dómina Angelórum:
Salve, radix; salve, porta
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Orémus.

CONcéde, misércors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Post completum Officium, dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES,

Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.
Et pro II. & V. Feria.
Absolutio. 2. Mach. 1.

Adapériat Deus cor nostrum in lege sua, & in præceptis suis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones & Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. & VI. Feria.
Absolutio. 3. Reg. 8.

Deus noster inclinet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus a Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

Deus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum facere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spíritus sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit: Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidú-

cia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.

3. Fúlgeat nobis illumínátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

9. Permanéamus in fide fundáti, & immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Episcopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more:* Jube, domne, benedicere; *dignior post ipsum dicit illi:* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Episcopus respondet:* Oro ut cáritas vestra magis ac magis abundet in sciéntia & in omni sensu. *Philip.* 1. *Chorus.* ℟. Amen.

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit: Fúlgeat nobis illumínátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRG. ET ALIORUM SANCTORUM, *quæ sunt ix. Lectionum.*

Absol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

BENEDICTIONES
In Festis B. M. V.

4. Deus à quo missus est Angelus Gábriel ad Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 6.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit & péperit, det nobis filios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus de quo est, quod in María natum est, sanctificet nos per ómnia. *Matth.* 1. *Thess.* 5.

BENEDICTIONES
in Festis Sanctorum.

4. Deus det nobis illumínátos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos faciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad

lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN OFFICIIS B. M. V. *& in Festis Sanctorum, quæ sunt trium Lect. tantùm.*

Absolutio dicitur secundùm Feriam; Benedictiones verò eæ adhibentur, quæ modò notatæ sunt pro II. *Nocturno in eorumdem Officiis & Festis novem Lectiones complectentibus.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit:

Fúlgeat nobis illumináti0 Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Rubriques sont à la partie du Printemps.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS HYEMALIS.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. DOmine exercítuum, 4. E. úsquequo tu non miseréberis Jerúsalē & úrbium Juda, quibus irátus es? Iste jam septuagésimus annus est. *Zach.* 1.

Ant. 8. c. Numquid projíciens abjeciſti Judam? aut Sion abominata est ánima tua? *Jer.* 14.

Ant. 3. a. Expectávimus pacem; & non est bónum. Peccávimus tibi; ne des nos in oppróbrium propter nomen tuum. *ibid.*

Ant. 7. c. Recordáre, Dómine, quid acciderit nobis: intuére & réspice oppróbrium nostrum. *Thren.* 5.

Ant. 5. a. Erue nos in mirabílibus tuis, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Capitulum 1. Mach. 4.

NUnc clamémus in cœlum; & miserébitur nostrî Dóminus, & memor erit testamenti patrum nostrórum. ℟. Deo grátias.

℟. Roráte, cœli, désuper, & nubes pluant Justum: * Aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & justítia oriátur simul. ℣. Amen. Veni, Dómine Jesu: * Aperiátur. Glória Patri. * Aperiátur. *Is.* 45. *Apoc.* 22.

Hymnus, Statúta decréto Dei. *ut infrà*, 163.

℣. Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî. ℟. Quia multum repléti sumus despectióne. *Ps.* 122.

Ad. Magníficat. *Ant.* 5. C. Exaúdi, Dómine; placáre, Dómine: attende, & fac: ne moréris propter temetipsum, Deus meus. *Dan.* 9.

Orat. Excita, *infrà ad Laud.*

Ad Completorium Psalmi & Antiphona de Sabbato.

Hymnus, In noctis, *& reliqua ad calcem Psalterii, pro tempore Adventûs.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymn. Instantis. *infrà*, 161.

Psalmi de Dominica, ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Quare in perpétuum oblivíscéris nostrî? derelinques nos in longitúdine diérum? *Thre.* 5.

Ant. 2. D. Recordáre, ne írritum fácias fœdus tuum nobíscum. *Jer.* 14.

Ant. 3. g. Miserére nostri, Deus ómnium, & réspice nos, & ostende nobis lucem miseratiónum tuárum. *Eccli.* 36.

℣. Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine? ℟. Sicut jurásti David in veritáte tua. *Ps.* 88.

Pater noster. *Absol. & Benedict. ut suprà post Psalterium.*

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

VIsio Isaíæ filii Amos, quam vidit super Judam & Jerúsalem in diébus Oziæ, Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Audite cœli; & áuribus pércipe, terra, quóniam Dóminus locútus est: Fílios enutrívi, & exaltávi; ipsi autem sprevérunt me. Cognóvit bos possessórem suum, & ásinus præsépe dómini sui; Israël autem me non cognóvit, & pópulus meus non intéllexit. Væ genti peccatrici, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis scelerátis: dereliquérunt Dóminum, blasphemavérunt Sanctum Israël, abalienáti sunt retrorsùm. Super quo percútiam vos ultrà, addentes prævaricatiónem? Omne caput lánguidum, & omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sanitas: vulnus, & livor, & plaga tumens, non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo. Terra vestra deserta; civitátes vestræ succensæ igni; regiónem vestram coram vobis aliéni dévorant, & desolábitur sicut in vastitáte hostíli. Et derelinquétur filia Sion, ut umbráculum in vínea, & sicut tugúrium in cucumerário, & sicut civitas quæ vastátur. ¶ Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & salvi éritis.

¶ *Sic terminantur omnes Lectiones ex Isaía per Adventum, nihil respondendo.*]

℟. Attende, Dómine, de cœlo, & vide de habitáculo sancto tuo: * Tu enim pater noster, & Abraham nescívit nos: † Tu, Dómine, redemptor noster, § A sæculo nomen tuum: ¶ Utinam dirúmperes cœlos, & descénderes! ℣. Adjuva nos, misértus nostri, Dómine: * Tu enim pater noster, & Abraham nescívit nos. ℣. Non áliud nomen est sub cœlo datum, in quo opórteat nos salvos fieri. † Tu, Dómine, redemptor noster. ℣. Nos credídimus & cognóvimus quia tu es Fílius Dei; § A sæculo nomen tuum. ¶ Utinam dirúmperes cœlos, & descénderes! ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. *Chorus*, ¶ Utinam dirúmperes cœlos, & descénderes! *Repetitur* ℟. Attende, Dómine. *usque ad* ℣. Adjuva nos *Is.* 63. *& 64. Marc.* 9. *Act.* 4. *Joan.* 6.

Lectio ij.

NIsi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen, quasi Sódoma fuíssemus, & quasi Gomorrha símiles essémus. Audíte verbum Dómini, príncipes Sodomórum: percípite áuribus legem Dei nostri, pópulus Gomorrhæ. Quò mihi multitúdinem victimárum

veſtrárum, dicit Dóminus? plenus ſum: holocauſta aríetum, & ádipem pinguium; & ſánguinem vitulórum, & agnórum, & hircórum nolui. Cùm venirétis ante conſpectum meum, quis quæsívit hæc de mánibus veſtris, ut ambularétis in átriis meis? Ne offerátis ultrà ſacrificium fruſtrà: incenſum abominátio eſt mihi. Neoméniam, & ſábbatum, & feſtivitátes álias non feram; iníqui ſunt cœtus veſtri. Caléndas veſtras & ſolemnitátes veſtras odívit ánima mea: facta ſunt mihi moleſta, laborávi ſuſtinens. Et cùm extendéritis manus veſtras, avertam óculos meos à vobis: & cùm multiplicavéritis oratiónem, non exáudiam; manus enim veſtræ ſánguine plenæ ſunt. Lavámini, mundi eſtóte, auferte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis: quiéſcite ágere perverſè, diſcite benefácere: quærite judícium, ſubveníte oppreſſo, judicáte pupillo, deféndite víduam. Et veníte, & argúite me, dicit Dóminus: ſi fúerint peccata veſtra ut cóccinum, quaſi nix dealbabúntur; & ſi fúerint rubra quaſi vermículus, velut lana alba erunt. Si voluéritis, & audiéritis me, bona terræ comedétis. Quòd ſi noluéritis, & me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorábit vos; quia os Dómini locutum eſt. Hæc dicit.

℟. Súſcita, Dómine, prædicatiónes quas locúti ſunt in nómine tuo Prophétæ prióres: * Da mercédem ſuſtinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur; & exaudi oratiónes ſervórum tuórum. ℣. Dómine Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es, advénit tempus réddere mercédem ſervis tuis: * Da mercédem. *Eccli.* 36. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

QUómodò facta eſt méretrix cívitas fidélis, plena judícii? juſtítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argentum tuum verſum eſt in ſcóriam: vinum tuum mixtum eſt aquâ. Príncipes tui infidéles, ſócii furum: omnes díligunt múnera, ſequuntur retributiónes. Pupillo non júdicant; & cauſa víduæ non ingréditur ad illos. Propter hoc ait Dóminus Deus exercítuum, Fortis Iſraël: Heu, conſolábor ſuper hóſtibus meis, & vindicábor de inimícis meis. Et convertam manum meam ad te, & éxcoquam ad purum ſcóriam tuam, & áuferam omne ſtannum tuum. Et reſtituam júdices tuos ut fuérunt priùs, & conſiliários tuos ſicut antíquitus: poſt hæc vocáberis cívitas juſti, urbs fidélis. Sion in judício redimétur, & redúcent eam in juſtítia. Hæc dicit.

℟. Dómine fac propter nomen tuum, quóniam multæ ſunt averſiónes noſtræ. * Tibi peccávimus: † Expectátio Iſraël ſalvátor ejus in témpore tribulatiónis, Dómine ne derelínquas nos. ℣. Dómine, Deus omnípotens, vera & juſta judícia tua. * Tibi.

Glória. † Expectátio. *Jer.* 14. *Apoc.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4.E.Animæquior esto, pópulus Dei, memorábilis Israël : venúmdati estis, non in perditiónem. *Baruch.* 4.

Ant. 8.G. Noli timére : non confundéris ; quia dominábitur tui qui fecit te. *Is.* 54.

Ant. 6. Ad punctum in módico derelíqui te, & in miseratiónibus magnis congregábo te. *ibid.*

℣. Tu es Salvátor meus, & te sustínui tota die : ℟. Reminíscere misericordiárũ tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 4. *n.* 1. 4. *&* 5. *de Adv. Domini.* *Lectio iv.*

DIgnum est, fratres, ut totâ cum devotióne Dómini celebrétis Adventum, delectáti tantâ consolatióne, stupefacti tantâ dignatióne, inflammáti tantâ dilectióne. Nec verò solùm cogitétis adventum quo venit quærere & salvum fácere quod periérat ; sed & illum nihilóminus quo véniet & assúmet nos ad seipsum. Utinam circa hos duos adventus jugi meditatióne versémini, ruminántes in córdibus vestris quantùm in prióre præstíterit, quantùm promíserit in sécundo. Advéniens enim Salvátor reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ, si tamen prius fúerit cor reformátum, & configurátum humilitáti cordis ipsíus. Propter quod & dicébat ; Díscite à me quia mitis sum & húmilis corde. Ergo illam virtútum formam teneámus, quam verbo & exemplo commendávit Christus præsens in carne ; siquidem omnis virtus nostra tam longè est à vera virtúte, quàm longè est ab ea forma. ¶ Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

¶ *Sic terminantur Lectiones per annum, nisi aliter notetur.*]

℟. Sion, non dissolvantur manus tuæ : Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis ; ipse salvábit : * Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. ℣. Fecit Dóminus redemptiónẽ plebis suæ : * Gaudébit. *Soph.* 3. *Luc.* 1.

Sermo 5. *n.* 1. *Lectio v.*

TErtius quidam adventus est medius inter illos, in quo delectabíliter dórmiunt qui eum nórunt. Illi enim duo manifesti sunt, sed non iste. In prióri quidem, in terris vísus, & cum homínibus conversátus est, quando, sicut ipse testátur, & vidérunt eum, & odérunt. In posterióre verò, Vidébit omnis caro salutáre Dei nostri ; &, Vidébunt in quem transfixérunt. Médius occultus est, in quo soli eum in seipsis vident electi, & salvæ fiunt ánimæ eórum. In primo ergo venit in carne & in infirmitáte ; in hoc médio, in Spíritu & virtúte ; in último, in glória & majestáte. Per virtútem enim pervenítur ad glóriam, quia Dóminus, virtútum ipse est rex glóriæ ; & adventus

íste médius via quædam est per quam à primo venitur ad últimum. In primo Christus fuit redémptio nostra; in último apparébit vita nostra; in isto réquies est & consolátio nostra.

℟. Quare mœróre contráheris, filia Sion? numquid rex non est tibi, aut consiliárius tuus périit? * Liberáberis. Rédimet te Dóminus de manu inimicórum tuórum. ℣. Venit Filius hóminis quærere & salvum fácere quod periérat. * Liberáberis. *Mich. 4. Luc. 19.*

n. 2. & 3. Lectio vj.

DE hoc adventu médio ipsum audíte: Si quis diligit me, inquit, sermónes meos servábit; & Pater meus diliget eum, & ad eum veniémus. Legi álibi: Qui timet Dóminum, fáciet bona; sed plus áliquid dictum séntio de diligente, quia sermónes Dei servábit. Ubi ergo servandi sunt? Haud dúbium quin in corde, sicut ait Prophéta: In corde meo abscondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Sic serva sermónem Dei, quómodo méliùs serváre potes cibum córporis tui. Nam & ille panis vivus est, & cibus mentis. Ergo trajiciátur in víscera quædam ánimæ tuæ, tránseat in affectiónes tuas & in mores tuos. Si sic verbum Dei serváveris, haud dúbium quin ab eo servéris. Véniet enim Filius ad te cum Patre: véniet Prophéta magnus, qui renovábit Jerúsalem; & ille nova fáciet ómnia. Hoc enim fáciet hic adventus; ut sicut portávimus imáginem terréni, sic portémus & imáginem cœléstis. Sicut fuit vetus Adã effúsus per totum hóminem, & totum occupávit; ita modò totum obtíneat Christus, qui totum creávit, totum redémit, totum & glorificábit.

℟. Expectat Dóminus ut misereátur vestrî; & ídeò exaltábitur parcens vobis: * Deus judícii Dóminus; † Beáti omnes qui expectant eum. ℣. Apparébit expectántibus se in salútem. * Deus. Glória Patri. † Beáti. *Is. 30. Hebr. 9.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Egrediétur sicut in die certáminis, & véniet Dóminus Deus meus, omnesque sancti cum eo. *Zach. 14*

Ant. 3. a. Ecce venit in sanctis míllibus suis, fácere judícium, & argúere omnes ímpios. *Ep. Jud.*

Ant. 1. a. Judicábit judícium plebis suæ, & oblectábit justos misericórdiâ suâ. *Eccli. 35.*

℣. Cum exárserit in brevi ira ejus, ℟. Beáti omnes qui confidunt in eo. *Ps. 2.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Erunt signa in sole, & luna, & stellis; & in terris pressúra géntium. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 1. in Evang.

DOminus ac Redemptor noster, fratres carissimi, parátos nos inve-

níre desíderans, seneſcentem mundum quæ mala ſequantur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compeſcat. Appropinquantem ejus términum quantæ percuſſiónes prævéniant, innoteſcit; ut ſi Deum metúere in tranquillitáte nólumus, vicínum ejus judícium, vel percuſſiónibus attríti timeámus. Hæc nos, fratres cariſſimi, idcirco dícimus, ut ad cautélæ ſtúdium, veſtræ mentes evígilent, ne ſecuritáte tórpeant, ne ignorántiâ langueſcant, ſed ſemper eas & timor ſollicitet, & in bono ópere ſollicitúdo confirmet, penſantes hoc quod Redemptóris noſtri voce ſubjúngitur: Areſcéntibus homínibus præ timóre & expectatióne, quæ ſupervénient univerſo orbi.

℟. Erunt ſigna in ſole, & lunâ, & ſtellis; & in terris preſſúra géntium: * Tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in nube cum poteſtáte magna & majeſtáte. ℣. Sol convertétur in ténebras, & luna in ſánguinem, ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis: * Tunc. *Luc.* 21. *Joel.* 2.

Lectio viij.

VIrtútes cœlórum movebuntur. Quid étenim Dóminus Virtútes cœlórum, níſi Angelos, Archángelos, Thronos, Dominatiónes, Principátus, & Poteſtátes appellat? quæ in adventu diſtricti Júdicis noſtris tunc óculis viſibíliter apparébunt, ut diſtrictè tunc à nobis éxigant hoc, quod nos modò invisíbilis Cónditor æquánimiter portat. Ubi & ſubditur: Et tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus cum poteſtáte magna & majeſtáte. Ac ſi apertè dicerétur: In poteſtáte & majeſtáte viſúri ſunt, quem in humilitáte póſitum audíre noluérunt; ut virtútem ejus tantò tunc diſtrictiùs ſentiant, quantò nunc cervicem cordis ad ejus patiéntiam non inclínant. Sed quia hæc contra réprobos dicta ſunt, mox ad electórum conſolatiónem verba vertuntur. Nam & ſubditur: His autem fieri incipiéntibus, reſpícite, & leváte cápita veſtra; quóniam appropinquat redémptio veſtra.

℟. Deus manifeſtè véniet, Deus noſter, & non ſilébit. Ignis in conſpectu ejus exardeſcet: advocábit cœlum & terram diſcérnere pópulum ſuum. * Congregáte illi ſanctos ejus. ℣. Timéte Dóminum, & date illi honórem; quia venit hora judícii ejus: * Congregáte. *Pſ.* 49. *Apoc.* 14.

Lectio ix.

LEváre cápita eſt mentes noſtras ad gáudia pátriæ cœleſtis erígere. Qui ergo Deum díligunt, ex mundi fine gaudére atque hilaréſcere jubentur; quia vidélicet eum quem amant, mox invéniunt, dum tranſit is quem non amavérunt. Abſit enim ut fidélis quiſque qui Deum vidére deſíderat, de mundi percuſſiónibus lúgeat, quem finíri eíſdem ſuis percuſſiónibus non ignórat. Scríptum nam-

que est: Quicumque volúerit amícus esse séculi hujus inimícus Dei constitúitur. Qui ergo appropinquante mundi fine non gaudet, amícum se illius esse testátur, atque per hoc inímicus Dei esse convincitur. Sed absit hoc à fidélium córdibus; absit ab his qui & esse áliam vitam per fidem credunt, & eam per operatiónem díligunt. Ex mundi enim destructióne lugére eórum est, qui radíces cordis in ejus amóre plantavérunt, qui sequéntem vitam non quærunt, qui illam neque esse suspicántur. Nos autem qui cœléstis pátriæ gáudia ætérna cognóvimus, festináre ad ea quantóciùs debémus.

℣. Lætentur cœli, & exúltet terra, & dicant in natiónibus: Dóminus regnávit. *Tunc laudábunt ligna saltûs coram Dómino; quia venit judicáre terram. ℣. Expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat; quia & ipsa creatúra liberábitur à servitúte corruptiónis.*Tunc. Glória. 1. *Paral.* 16. *Rom.* 8.

¶ *Repetitur* ℟. Lætentur *usque ad* ℣. Expectátio.

¶ *Is ritus observatur in omni Officio ix. Lect. in quo non dicitur* Te Deum.]

AD LAUDES.

Psalmi de Dominicâ.

Ant. Ecce cum núbibus 1. f. cœli quasi Filius hóminis veniébat; & Antíquus diérum dedit ei potestátem, & honórem, & regnũ. *Dan.* 7.

Ant. 3. *a.* Omnes pópuli, tribus, & linguæ ipsi sérvient. *Dan.* 7.

Ant. 7. *d.* Potestas ejus, potestas ætérna quæ non auferétur, & regnum ejus quod non corrumpétur. *Dan.* 7.

Ant. 5. c. Fluent ad eum pópuli, & judicábit inter pópulos multos, & corrípiet gentes fortes usque in longínquum. *Mich.* 4.

Ant. 4. a. Ambulábimus in nómine Dómini Dei nostri; & regnábit Dóminus in monte Sion, ex hoc nunc, & usque in ætérnum. *Mich.* 4.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Adventum Dómini nostri Jesu Christi suis tempóribus osténdet beátus & solus potens, Rex regum, & Dóminus dominántium: qui solus habet immortalitátem, & lucem inhábitat inaccessíbilem: quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest: cui honor, & impérium sempitérnum.

Hymn. Jordánis oras prævia. *infrà*, 162.

℣. Intende, prósperè procéde, ℟. Et regna propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam. *Ps.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Scitóte quóniam prope est regnum Dei: amen dico vobis, quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. *Luc.* 21.

Oratio.

Excita, quæsumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis, te mereámur protegente éripi, te liberante salvári: Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti

Deus, per ómnia fécula seculórum.

℟. Amen.

Oratio cujuslibet Dominicæ Adventûs dicitur ad Horas per Hebdomadam, nisi aliter notetur.

AD HORAS, Antiphonæ sumuntur ex Laudibus, quarta prætermissâ; quod semper observatur, nisi aliter notetur.

Psalmi de Dominica.

In fine Hymnorum, Doxologia

QUI liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna fécula
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Ecce cum núbibus cœli.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miserére nobis. *Joan. 6.*

Cætera ut in Psalterio.

AD TERTIAM.

Ant. Omnes pópuli.

Capitulum. Zach. 14.

ERit Dóminus rex super omnem terram: in die illa erit Dóminus unus, & erit nomen ejus unum.

℟. *br.* Timébunt gentes * Nomen tuum, Dómine. Timébunt. ℣. Et ómnes reges terræ glóriam tuam, * Nomen tuum, Dómine. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. Timébunt gentes * Nomen tuum, Dómine.

℣. Dóminus vidébitur in glória sua: ℟. Et pópulus qui creábitur láudábit Dóminum. *Psal.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. Potestas ejus.

Capitulum. Dan. 7.

JUdícium sedébit ut auferátur poténtia, & conteráur, & dispéreat usque in finem: regnum autem, & potestas, & magnitúdo regni quæ est subter omne cœlum, detur pópulo sanctórum Altíssimi; cujus regnum, regnum sempiternum est.

℟. *br.* Regnum tuum, Dómine, * Regnum ómnium seculórum. Regnum tuum. ℣. Et dominátio tua in omni generatióne & generatiónem, * Regnum ómnium seculorum. Glória Patri. Regnum. *Psal.* 144.

℣. Tua est, Dómine, poténtia & glória: ℟. Tu es super omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

AD NONAM.

Ant. Ambulábimus.

Capitulum. Ezech. 39.

POnam glóriam meam in géntibus: & vidébunt omnes gentes judícium meum quod fécerim, & manum meam quam posúerim super eos; & scient domus Israël quia ego Dóminus Deus eórum à die illa, & deinceps.

℟. *br.* Lætentur & exultent gentes; * Quóniam júdicas pópulos in æquitáte. Lætentur. ℣. Et gentes in terra dirigis; * Quóniam. Glória Patri. Lætentur. *Psal.* 66.

℣. Jubiláte in conspectu regis Dómini; ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Psal.* 97.

AD

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. f. ECce Dñus Deus in fortitúdine véniet, & brachium ejus dominábitur, allelúia. *Is.* 40.

Ant. 5. C. Ecce merces Dómini cum eo, & opus illius coram illo, allelúia. *Is.* 40.

Ant. 7. a. De Jerúsalem dabit vocem suam Dóminus, spes pópuli sui, & fortitúdo filiórũ Israel, allelúia. *Joel.* 3.

Ant. 3. a. Replébitur terra, ut cognoscant glóriam Dómini, allelúia. *Habac.* 2.

Ant. 4. E. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; quia in monte Sion erit salvátio, allelúia. *Joel.* 2.

Capitulum. Apocal. 22.

QUi justus est justificétur adhuc, & sanctus sanctificétur adhuc. Ecce vénio citò, & merces mea mecum est, réddere unicuique secundùm ópera sua.

Hymnus, STATUTA. *infrà*, 163.

℣. Excita poténtiam tuam, & veni, ℟. Ut salvos fácias nos. *Ps.* 79.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Vigiláte, omni témpore orántes; ut digni habeámini stare ante Fílium hóminis, allelúia. *Luc.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio pro tempore Adventûs.*

IN FERIIS ADVENTUS

AD OFFICIUM NOCT.

ante diem 17. *Decembris.*

Invitat. Dóminum Deum MIR. *Pars Hyemalis.* qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 17. *Decembris, & deinceps, dicitur sequens*

Invit. Dóminus propè est: * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

INstantis adventum Dei
Poscámus ardenti prece;
Festíque munus ínclytum
Præoccupémus cánticis.

Æterna Proles fœminæ
Non horret inclúdi sinu;
Fit ipse servus, ut jugo
Nos servitútis éximat.

Mansuetus & clemens venit;
Occurre, festína, Sion:
Ultro tibi quam pórrigit,
Ne dura pacem réspuas.

Mox nube clarâ fúlgurans
Mundi redíbit árbiter,
Suique membra córporis
Cœlo triumphátor vehet.

Fœtus tenebrárum, die
Cedant propinquo crímina:
Adam reformétur vetus,
Imágo succédat novi.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

¶ *Hæc Doxologia*, QUI liberátor, &c. *dicitur usque ad Natalem Domini exclusivè in omnibus Hymnis ejusdem metri, nisi propriam habuerint.*

Antiphonæ & Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

℣. Anima mea desiderávit te in nocte: ℟. Sed & spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te. *Cantic. Isaiæ* 26.

Tria ℟℟℟. *sumuntur à Dominica præcedenti, ex* 1. &

II. Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.

Non dicitur, Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi & Antiph. de Psalterio, secundùm Feriam.

Capitulum. Zach. 6.

HÆc ait Dóminus exercítuum, dicens: Ecce vir, Oriens nomen ejus; & subter eum oriétur, & ædificábit templum Dómino.

Hymnus.

JORDANIS oras prævia
Vox ecce Baptistæ quatit:
Præcónis ad grandes sonos
Ignávus abscédat sopor.

AUCTORIS adventum sui
Tellus, & æther, & mare
Prægestiente séntiunt
Et jam salútant gáudio.

MUNDEMUS & nos péctora:
Deo propinquanti viam
Sternámus; & dignam domũ
Tanto parémus hóspiti.

TU nostra, tu, Jesu, salus;
Tu robur & solátium:
Arens ut herba, te sine
Mortále tabescit genus.

ÆGRIS salutárem manum
Extende: prostrátos leva:
Ostende vultum, jam suus
Mundo reflorescet decor.

QUI liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Tu exurgens, Dómine, miseréberis Sion; ℟. Quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus. *Ps.* 101.

Ad Benedictus. *Antiphona propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces, flexis genibus ut suprà 138.

Oratio Dominica præcedentis, nisi propria assignetur.

Non fiunt Suffragia.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Consurge, consurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini: consurge sicut in diébus antíquis. *Is.* 51.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miserére nobis. *Joan.* 6.

Preces, flexis genibus, ut suprà, 141.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Obsecro, Dómine, mitte quem missúrus es. *Exod.* 4.

Capitulum. Genes. 49.

NOn auferétur sceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mittendus est; & ipse erit expectátio géntium.

℟. *br.* Memento nostri, Dómine, * In beneplácito pópuli tui. Memento. ℣. Visita nos in salutári tuo, * In. Glória. Memento. *Ps.* 105.

℣. Quis dabit ex Sion salutáre Israel? ℟. Cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israel. *Ps.* 52.

Preces flexis genibus, ut suprà, 144.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Ubi est zelus tuus, Dómine, & multitúdo viscerum tuórum. *Is.* 63.

Capitulum. Jerem. 23.

ECce dies véniunt, dicit Dñus, & suscitábo David germen justum, & regnábit rex, & sápiens erit, & fáciet judícium & justítiam in terra.

℟. *br.* Ostende nobis, Dñe, * Misericórdiã tuam. Ostende. ℣. Et salutáre tuum da nobis:

℣. Misericórdiã. Glória. Ostende nobis, Dómine. *Ps.* 84.

℣. Mirífica misericórdias tuas, ℟. Qui salvos facis sperántes in te. *Ps.* 16.

Preces flexis genibus, ut suprà. 144.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Salva, Dómine, pópulum tuum reliquias Israel. *Jer.* 31.

Capitulum. Jerem. 50.

IN illo témpore, ait Dóminus, quærétur iniquitas Israel, & non erit: & peccátum Juda, & non inveniétur; quóniam propítius ero eis quos reliquero.

℟. *br.* Propè timentes Dóminum * Salutáre ipsíus. Propè, ℣. Ut inhábitet glória in terra nostra, * Salutáre ipsíus. Glória. Propè timentes Dñum.

℣. Justítia ante eum ambulábit: ℟. Et ponet in via gressus suos. *Ps.* 84.

Preces flexis genibus, ut suprà 144.

AD VESPERAS.

Psalmi & Antiph. de Psalterio, secundùm Feriam.

Capitulum. Habac. 2.

APparébit in finem, & non mentiétur: si moram fécerit, expécta illum; quia véniens véniet, & non tardábit. *Hymnus.*

STATUTA decréto Dei
Tandem propinquant témpora:
Emptus tot annórum morâ
Affulget è cœlo dies.

PATRIS nefando crímine
Proles jacébat sáucia:
In mortis umbra cónditum
Sedébat humánum genus.

MORTI secundæ débitos
Et sempiternis ignibus
Horrenda justi Júdicis
Manébat expectátio.

HEU! quis ruinæ tam gravis
Sarcíre damna; quæ manus
Afferre tam grandi queat
Parem medélam vúlneri?

TU, Christe, tu solus tuo
Delapsus è throno Deus,
Imágini pótes tuæ
Formam decusque réddere.

RORATE, cœli, désuper;
Justumque fœcundo sinu
Complexa tellus, pérdito
Orbi salútem gérminet.

SIT sempiterna laus tibi,
Verbum Patris factum caro;
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc & per omne séculum.
Amen.

℣. Adjutor meus & protéctor meus tu es: ℟. Deus meus, ne tardáveris. *Ps.* 39.

Ad Magníficat. *Antiphonæ propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces flexis genibus, ut suprà 138. *&* 145.

Non fiunt Suffragia.

AD COMPLETORIUM, ut in Psalterio, servatis quæ Tempori Adventûs sunt propria.

Preces; quando dicuntur; ut suprà, 147.

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

ERit in novíssimis diébus præparátus mons domûs Dómini in vértice móntium; & elevábitur super colles; & fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, & dicent: Veníte, & ascendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docébit nos vias suas, & ambu-

bulábimus in sémitis ejus ; quia de Sion exíbit lex , & verbum Dómini de Jerúsalé. Et judicábit gentes , & árguet pópulos multos , & conflábunt gládios suos in vómeres , & lánceas suas in falces : non levábit gens contra gentem gládium , nec exercebuntur ultrà ad prælium. Domus Jacob , venite , & ambulémus in lúmine Dñi. Projeciſti enim pópulum tuum , domum Jacob ; quia repléti sunt ut olim, & áugures habuérunt ut Philísthiim , & púeris aliénis adhæsérunt. Hæc dicit.

℟. Emitte agnum , Dómine , dominatórem terræ , de petra deserti ad montem filiæ Sion : * Et præparábitur in misericórdia sólium , & sedébit super illud in veritáte. ℣. Dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus. * Et præparábitur. *Is.* 16. *Luc.* 1.

Lectio ij. Cap. 3.

ECcce enim dominátor Dóminus exercítuum áuferet à Jerúsalem & à Juda válidum & fortem , omne robur panis , & omne robur aquæ : fortem, & virum bellatórem , judicem , & prophétam , & ariolum , & senem ; príncipem super quinquaginta , & honorábilem vultu , & consiliárium , & sapientem de architectis , & prudentem elóquii mystici. Et dabo púeros príncipes eórum ; & effeminati dominabuntur eis. Hæc dicit.

℟. Suscita. 155.

Lectio iij. Cap. 4.

IN die illa erit germen Dómini in magnificéntia & glória , & fructus terræ sublímis , & exultátio his qui salvári fuérint de Israel. Et erit : Omnis qui relictus fúerit in Sion , & residuus in Jerúsalem , sanctus vocábitur , omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem : si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion , & sánguinem Jerúsalem láverit de médio ejus in spíritu judícii, & spíritu ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion , & ubi invocátus est , nubem per diem , & fumum & splendórem ignis flammantis in nocte ; super omnem enim glóriam protéctio. Hæc dicit.

℟. Dómine, fac. 155.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Véniet ex Sion qui eripiat ; & avertat impietátem à Jacob. *Rom.* 11.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce prædixi vobis ómnia : cùm vidéritis hæc fieri , scitóte quòd in próximo sit in óstiis. *Marc.* 13.

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

CAntábo dilecto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est dilecto meo in cornu filio ólei. Et sepivit eam , & lápides elégit ex illa , & plantávit eam electam , & ædificávit turrim in médio ejus ; & torcúlar extruxit in ea ; & expectávit ut fáceret uvas , & fecit labrúscas. Nunc ergo , habitatóres Jerúsalem , & viri Juda , judicáte inter me & vineam meam. Quid est quod débui ultrà fácere víneæ meæ, & non feci ei ? An quòd ex-

pectávi ut fáceret uvas, & fecit labrúscas? Hæc dicit.

℟. Sion, non dissolvántur. 156.

Lectio ij.

ET nunc ostendam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: Auferam sepem ejus, & erit in direptiónem; diruã macériam, & erit in conculcatiónem. Et ponam eam desértam: non putábitur, & non fodiétur; & ascéndent vepres & spinæ: & núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dñi exercítuum domus Israel est, & vir Juda germen ejus delectábile: & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iniquitas; & justitiam, & ecce clamor. Væ qui conjúngitis domum ad domum, & agrum agro copulátis usque ad términum loci; numquid habitábitis vos soli in médio terræ? In áuribus meis sunt hæc, dicit Dóminus exercítuum. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre. 157.

Lectio iij.

VÆ qui consúrgitis manè ad ebrietátem sectándam, & potándum usque ad vésperam, ut vino æstuétis. Cithara, & lyra, & tympanum, & tíbia, & vinum in convíviis vestris: & opus Dómini non respícitis, nec ópera mánuum ejus considerátis. Propterèa captivus ductus est pópulus meus, quia non hábuit sciéntiã; & nóbiles ejus interiérunt fame, & multitúdo ejus siti exáruit. Propterèa dilatávit infernus ánimam suã, & apéruit os suum absque ullo término; & descéndent fortes ejus, & pópulus, & sublímes, gloriosique ejus ad eum. Et incurvábitur homo, & humiliábitur vir, & óculi sublímium deprimentur. Et exaltábitur Dñus exercítuum in judício, & Deus sanctus sanctificábitur in justítia. Hæc dicit.

℟. Expectat. 157.

Ad Bened. *Ant.* 3. a. Ego scio cogitatiónes quas ego cógito super vos, cogitatiónes pacis, & non afflictiónis. *Jerem.* 29.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. d. Cùm quæsiéritis me in toto corde vestro, invéniar à vobis; & redúcam captivitátem vestram. *Jer.* 29.

FERIA QUARTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

VÆ qui tráhitis iniquitátem in funículis vanitátis, & quasi vínculum plaustri peccátum. Qui dícitis: Festínet, & citò véniat opus ejus, ut videámus, & appropiet; & véniet consílium Sancti Israel, & sciémus illud. *Væ qui dicitis malum bonum*, & bonum malum: ponentes ténebras lucem, & lucem ténebras: ponentes amárum in dulce, & dulce in amárum. Væ qui sapientes estis in óculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Væ qui potentes estis ad bibendũ vinum, & viri fortes ad miscendã ebrietátem: qui justificátis ímpium pro munéribus, & justítiam justi aufertis ab eo. Hæc dicit.

℟. Emitte. 164.

Lectio ij.

PRopter hoc, sicut dévorat stípulam lingua ignis, & calor flammæ exúrit; sic

radix eórum quasi favilla erit, & germen eórum ut pulvis ascéndet. Abjecérunt enim legem Dómini exercítuum, & elóquium Sancti Israel blasphemavérunt. Ideò irátus est furor Dómini in pópulum suum, & extendit manum suam super eum, & percússit eum; & conturbáti sunt montes, & facta sunt morticína eórum quasi stercus in médio plateárum. In his ómnibus non est aversus furor ejus, sed adhuc manus ejus extenta. Et elevábit signum in natiónibus procul, & sibilábit ad eum de finibus terræ: & ecce festínus velóciter véniet. Hæc dicit.

℟. Súscita. 155.

Lectio iij. Cap. 8.

DOminum exercítuum ipsum sanctificáte: ipse pavor vester & ipse terror vester. Et erit vobis in sanctificatiónem: in lápidem autem offensiónis & in petram scándali duábus dómibus Israel; in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúsalem. Et offendent ex eis plúrimi, & cadent, & conterentur, & irretientur, & capientur. Liga testimónium, signa legem in discípulis meis. Et expectábo Dóminum qui abscondit faciem suam à domo Jacob, & præstolábor eum. Hæc dicit Dóminus.

℟. Dómine, fac. 155.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Israel servus meus, ne tímeas, quia ego Deus tuus: confortávi te, & suscépit te déxtera justi mei. *Is.* 41.

℣ *Ad* Magníficat. *Ant.* 5. C. Noli timére, Jacob: Exultábis in Dómino, in Sancto Israel lætáberis. *Ibid.*

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 10.

ET erit in die illa: non adjíciet resíduum Israel, & hi qui fúgerint de domo Jacob, inníti super eo qui pércutit eos; sed innítetur super Dóminum sanctum Israel in veritáte. Reliquiæ convertentur, reliquiæ, inquam, Jacob ad Deum fortem. Si enim fúerit pópulus tuus Israel quasi aréna maris, reliquiæ convertentur ex eo: consummátio abbreviáta inundábit justítiâ. Consummatiónem enim & abbreviatiónem Dnus Deus exercítuum fáciet in médio omnis terræ. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus exercítuum: Noli timére, pópulus meus habitátor Sion, ab Assur: in virga percútiet te, & báculum suum levábit super te in via Ægypti. Adhuc enim páululum modicumque, & consummábitur indignátio & furor meus super scelus eórum. Hæc dicit.

℟. Sion, non dissolvantur. 156.

Lectio ij. Cap. 11.

ET egrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini; spíritus sapiéntiæ & intellectûs, spíritus consílii, & fortitúdinis, spíritus sciéntiæ & pietátis; & replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secundùm visiónem oculórum judicábit, neque secundùm

audítum áurium árguet : sed judicábit in justítia páuperes, & árguet in æquitáte pro mansuétis terræ : & percútiet terram virgâ oris sui, & spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus : & fides cinctórium renum ejus. Habitábit lupus cum agno : & pardus cum hœdo accubábit : vítulus, & leo, & ovis símul morabúntur, & puer párvulus minábit eos. Hæc dicit Dóminus Deus.

℟. Quare mœróre contráheris. 157.

Lectio iij. Cap. 14.

PRopè est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & éliget adhuc de Israel ; & requiéscere eos fáciet super humum suam: adjungétur ádvena ad eos, & adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos Pópuli, & addúcent eos in locum suum : & possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos & ancillas ; & erunt capientes eos qui se céperant, & subjícient exactóres suos. Et erit in die illa : cùm réquiem déderit tibi Deus à labóre tuo, & à concussióne tua, & à servitúte dura quâ ante servísti, sumes parábolam istam contra regem Babylónis, & dices : Quómodò cessávit exactor, quiévit tribútum ? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatióne, plagâ insanábili, subjiciéntem in furóre gentes, persequéntem crudéliter. Conquiévit & síluit omnis terra, gavísa est & exultávit. Hæc dicit Dóminus Deus.

℟. Expectat 157.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. D. Béthleem, terra Juda, ex te éxiet Dux qui regat pópulum meum Israel. *Matth.* 2.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Scriptúra dicit : Quia ex sémine David, & de Béthleem castéllo venit Christus. *Joan.* 7.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 16.

EMitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ, de Petra desérti ad montem filiæ Sion. Et erit : Sicut avis fúgiens, & pulli de nido avolántes, sic erunt fíliæ Moab in transcensu Arnon. Ini consílium, coge concílium : pone quasi noctem umbram tuam in meridie. Abscónde fugientes, & vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei : Moab, esto latíbulum eórum à fácie vastatóris : finítus est enim pulvis, consummátus est miser : defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, & sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & quærens judícium, & velóciter reddens quod justum est. Hæc dicit.

℟. Emitte. 164.

Lectio ij. Cap. 17.

ET erit in die illa : Attenuábitur glória Jacob, & pinguédo carnis ejus marcéscet. Et erit sicut cóngregans in messe quod reliquerit, & bráchium ejus spicas leget : &

erit ſicut quærens ſpicas in valle Ráphaim. Et relinquétur in eo ſicut racémus, & ſicut excúſſio óleæ duárum vel trium olivárum in ſummitáte rami, ſive quátuor aut quinque in cacumínibus ejus fructus ejus, dicit Dóminus Deus Iſrael. In die illa inclinábitur homo ad factórem ſuum, & óculi ejus ad Sanctum Iſrael reſpícient; & non inclinábitur ad altária quæ fecérunt manus ejus; & quæ operáti ſunt dígiti ejus, non reſpíciet, lucos & delúbra. Hæc dicit Dóminus Deus.

℟. Súſcita. 155.

Lectio iij. Cap. 19.

IN die illa erit altáre Dómini in médio terræ Ægypti; & títulus Dómini juxta términum ejus erit in ſignum & in teſtimónium Dómino exercítuum in terra Ægypti. Clamábunt enim ad Dóminũ à fácie tribulántis, & mittet eis ſalvatórem & propugnatórem, qui líberet eos. Et cognoſcétur Dóminus ab Ægypto, & cognoſcent Ægyptii Dóminum in die illa, & colent eum in hóſtiis & in munéribus; & vota vovébunt Dómino, & ſolvent. Et percútiet Dóminus Ægyptum plagâ, & ſanábit eam: & revertentur ad Dóminum, & placábitur eis, & ſanábit eos. Hæc dicit.

℟. Dómine, fac. 155.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. g. Deus judícii Dóminus; beáti omnes qui expectant eum. *Iſ.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. In ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te. *Iſ.* 26.

SABBATO.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, & ſertum exultatiónis reſíduo pópuli ſui: & ſpíritus judícii ſedenti ſuper judícium, & fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verúm hi quoque præ vino neſciérunt, & præ ebrietáte erravérunt: Sacerdos & Prophéta neſciérunt præ ebrietáte, abſorpti ſunt à vino, erravérunt in ebrietáte, neſciérunt vidéntem, ignoravérunt judícium. Omnes enim menſæ repléta ſunt vómitu, ſordiumque, ita ut non eſſet ultrà locus. Quem docébit ſciéntiam? & quem intelligere fáciet audítum? ablactátos à lacte, avulſos ab ubéribus. Hæc dicit.

℟. Sion, non diſſolvantur. 156.

Lectio ij.

PRopter hoc audíte verbum Dómini, viri illusóres, qui domínamini ſuper pópulum meum qui eſt in Jeruſalem. Dixiſtis enim: Percuſſimus fœdus cum morte, & cum inferno fécimus pactum. Flagellum inundans cùm transíerit, non véniet ſuper nos; quia poſúimus mendácium ſpem noſtram, & mendácio protecti ſumus. Idcircò hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundátum; qui

crediderit, non festínet. Et ponam in póndere judícium, & justítiam in mensúra: & subvértet grando spem mendácii, & protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, & pactum vestrum cum inferno non stabit; flagellum inundans cum transíerit, éritis ei in conculcatiónem. Hæc dicit Dóminus.

℟. Quare mœróre. 157.

Lectio iij. Cap. 29.

VÆ qui profundi estis corde, ut a Dómino abscondátis consílium, quorum sunt in ténebris ópera, & dicunt: Quis videt nos, & quis novit nos? perversa est hæc vestra cogitátio: quasi si lutum contra figulum cógitet, & dicat opus factóri suo: Non feciſti me; & figmentum dicat fictóri suo: Non intélligis. Nonne adhuc in módico & in brevi convertétur Líbanus in Charmel, & Charmel in saltum reputábitur? Et áudient in die illa surdi verba libri, & de ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt. Et addent mites in Dómino lætítiam, & páuperes hómines in Sancto Israel exultábunt; quóniam defécit qui prævalébat, consummátus est illúsor, & succísi sunt omnes qui vigilábant super iniquitátem. Hæc dicit.

℟. Expectat. 157.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, & Deus sanctus sanctificábitur in judício. *Is.* 5.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

IN VESPERIS Sabbati.

Psalmi & Ant. de Psalt.

Capitulum. Exod. 6.

REcordátus sum pacti mei: ego Dóminus qui vos éruam de servitúte, ac redímam in bráchio excelso & judíciis magnis, & assúmam vos mihi in pópulum, & ero vester Deus.

Hymnus, STATUTA. 163.

℣. Salvos nos fac, Dómine, & congrega nos de natiónibus, ℟. Ut confiteámur nómini sancto tuo. *Ps.* 105.

Ad Magníficat. *Antiph.* 6. Congregabuntur fílii Juda, & fílii Israel páriter; & ponent sibimet caput unum, & ascendent de terra. *Osee.* 1.

Oratio, Excita. *infrà ad Laudes.* 175.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, 153.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, INSTANTIS. 162.

Psalmi ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce Dóminus auditum fecit in extrémis terræ: Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit. *Is.* 62.

Ant. 1. D. Exulta, Fília Sion: júbila, Fília Jerúsalem: Ecce Rex tuus venit tibi justus & salvátor. *Zach.* 9.

Ant. 2. D. Dicit Dóminus: Reversus sum ad Sion, & habitábo in médio Jerúsalem; & vocábitur cívitas veritátis. *Zach.* 8.

℣. Ipse rédimet Israel, ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 32.

ECce in justítia regnábit rex; & príncipes in judício præerunt. Et erit vir sicut qui abscónditur à vento, & celat se à tempestáte, sicut rivi aquárum in síti, & umbra petræ prominentis in terra deserta. Non caligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligenter auscultábunt. Et cor stultórum intélliget sciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur, & planè. Non vocábitur ultrà is qui insípiens est, princeps; neque fraudulentus appellábitur major. Hæc dicit.

℟. Consolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester; quóniam * Compléta est malítia Jerúsalem, dimíssa est iníquitas illíus. ℣. Vobis remíssio peccatórum annuntiátur, & ab ómnibus quibus non potuístis in lege Móysi justificári: * Compléta est. *Is.* 40. *Act.* 13.

Lectio ij. Cap. 33.

AUdíte, qui longè estis, quæ fécerim; & cognóscite, vicíni, fortitúdinem meam. Contérriti sunt in Sion peccatóres, possédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devoránte? Quis habitábit ex vobis cum ardóribus sempitérnis? Qui ámbulat in justítiis, & lóquitur veritátem: qui prójicit avarítiam ex calúmnia, & éxcutit manus suas ab omni múnere: qui obtúrat aures suas ne áudiat sánguinem, & claudit óculos suos ne vídeat malum; iste in excélsis habitábit, munimenta saxórum sublímitas ejus: panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longè. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus: Dómui Juda misérébor, * Et salvábo eos: & erit ubi dicétur eis, Non pópulus meus vos; dicétur eis, Fílii Dei viventis. ℣. Mittam Fílium meum dilectum, * Et salvábo eos. *Os.* 1. *Luc.* 10.

Lectio iij. Cap. 35.

LÆtábitur deserta & ínvia, & exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, & exultábit lætabunda & laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli, & Saron. Ipsi vidébunt glóriam Dómini, & decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, & génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, & nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, & salvábit vos. Tunc aperientur óculi cæcórum, & aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus, claudus: & aperta erit lingua mutórum; quia scissæ sunt in deserto aquæ, & torrentes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum; & sítiens, in fontes aquárum. Hæc dicit.

℟. Convertam conversiónem Juda, ait Dóminus; & erit in die illa: * Sérvient Dómino Deo suo, & David

regi suo, quem suscitábo eis; & egrediétur de eis laus. ℣. Salus ex Judæis est; sed venit hora, & nunc est quando veri adorátores adorábunt Patrem: * Sérvient. Glória. * Sérvient. *Jerem.* 30. *Joan.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Hæc dicit Dóminus: Ecce ego requíram oves meas, & visitábo eas sicut pastor visitat gregem suum. *Ezech.* 34.

Ant. 8 G. Liberábo eas de ómnibus locis in quibus dispersæ fuérant, & pascam eas in móntibus Israel. *Ibid.*

Ant. 4. D. Salvábo gregem meum, & non erit ultra in rapínam. *Ibid.*

℣. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum; ℟. Et perduxit eum tanquam gregem desérto. *Ps.* 77.

Sermo sancti Leónis Papæ *Serm.* 1. *de Jejunio decimi mensis, & Collectis. C.* 1.

Lectio iv.

SI fidéliter, dilectíssimi, atque sapienter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeo ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóris: & hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis quasi in quodam spéculo divínæ benignitátis forma resplándeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secundo. Causa autem reparatiónis nostræ non est nisi misericórdia Dei, quem non diligerémus, nisi nos prior ipse díligeret, & ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritátis luce discúteret.

℟. Annuntiáte in ínsulis quæ procul sunt, & dícite: * Qui dispersit Israel congregábit eum, & custódiet eum sicut pastor gregem suum; redémit enim Dóminus Jacob, & liberábit eum. ℣. Numquid Deus répulit pópulum suum? Absit. Non répulit Deus plebem suam quam præscívit. * Qui dispersit. *Jer.* 31. *Rom.* 11.

Lectio v.

QUod quómodò implétum sit, Joannes Apóstolus commémorat, dicens: Scimus quóniam Fílius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, & simus in vero Filio ejus. Et iterùm: Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior dilexit nos. Diligendo ítaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat; & ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur, operémur; accendens scílicet méntium nostrárum lucernas, & igne nos suæ caritátis inflammans; ut non solùm ipsum, sed étiam quidquid diligit, diligámus. Nam si inter hómines ea demum firma amicítia est, quam morum similitúdo sociárit, cùm tamen parílitas voluntátum sæpè in réprobos tendat affectus; quantùm nobis optandũ atque nitendum est, ut in nullo ab iis quæ Deo sunt plácita, discrepémus? De quo dicit Prophéta: Quóniam ira in indignatióne ejus, & vita in voluntáte ejus; quia nos

áliter in nobis erit dignitas divínæ majestátis, nisi imitátio fúerit voluntátis.

℟. Ego pascam oves meas, dicit Dóminus: * Quod periérat requíram, &, quod abjectum erat redúcam, & quod confractum fúerat alligábo, & quod infirmum fúerat consolidábo. ℣. Mercenárius & qui non est pastor, videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit: ego sum pastor bonus. * Quod periérat. *Jer.* 34. *Joan.* 10.

Cap. 2. *Lectio vj.*

Dicente ítaque Dómino: Diliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota mente tua; &, Diliges próximum tuum sicut teipsum, suscípiat fidélis ánima auctóris sui atque rectóris immarcescíbilem caritátem, totamque se étiam ejus subjíciat voluntáti, in cujus opéribus atque judíciis nihil vacat á veritáte justítiæ, nihil à miseratióne cleméntiæ. Quóniam etsi magnis quis labóribus & multis fatigétur incómmodis, bona est illa causa tolerandi, qui se adversis vel córrigi intélligit, vel probári. Caritátis verò istíus pietas perfecta esse non póterit, nisi diligátur & próximus. Quo nómine non ii tantùm intelligendi sunt qui nobis amicítiâ aut propinquitáte junguntur, sed omnes prorsus hómines, cum quibus nobis natúra commúnis est, sive illi hostes sint, sive sócii, sive líberi, sive servi. Unus enim nos Cónditor finxit, unus nos Creátor animávit. Dedit autem nobis majóres diligendi próximi causas étiã grátiæ christiánæ latitúdo.

℟. Confitémini Dómino exercítuum quóniam bonus Dóminus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. * Redúcam enim conversiõnẽ terræ sicut à princípio, dicit Dóminus. ℣. Alias oves hábeo quæ non sunt ex hoc ovíli; & illas oportet me addúcere, & vocem meam áudient, & fiet unum ovíle & unus pastor. * Redúcam. Glória. * Redúcam. *Jer.* 33. *Joan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Flos de radice Jesse ascéndet; & requiéscet super eum Spíritus Dómini, Spíritus sapiéntiæ & intellectûs. *Is.* 11.

Ant. 6. In sciéntia sua justificábit ipse multos, & iniquitátes eórum ipse portábit. *Is.* 53.

Ant. 7. *d.* Scient errantes spíritu intellectum; & murmuratóres discent legem. *Is.* 29.

℣. Dirìget mansuétos in judício; ℟. Docébit mites vias suas. *Ps.* 24.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 11.

In illo témpore; Joannes cùm audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 2. *C.* 11.

Joannes non quasi ignórans interrogat; ipse enim céteris ignorántibus demonstráverat, dicens: Ecce Agnus

Dei, ecce qui tollit peccáta mundi; & Patris vocem audíerat intonantis: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Sed quómodò Salvator intérrogat ubi sit pósitus Lázarus, ut qui locum sepulcri indicábant, saltèm sic parerentur ad fidem & vidérent mórtuum resúrgentem; sic & Joannes interficiendus ab Heróde, discípulos suos mittit ad Christum, ut per hanc occasiónem vidéntes signa atque virtútes, créderent in eum, & magístro interrogánte sibi díscerent.

℟. Joannes cùm audísset in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi: * Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? ℣. Nonne tu es Dóminus Deus quem expectávimus? * Tu es. *Matth.* 11. *Is.* 35. *Jer.* 14.

Lectio viij.

JOannes interrogáverat per discípulos suos, Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Christus signa demonstrat; non ad ea respondens quæ interrogátus fúerat, sed ad scándalum nuntiórum. Ite, inquit, & dícite Joanni signa quæ cérnitis; cæcos vidéntes, & claudos ambulántes, & réliqua. Et quod his non minus est, páuperes evangelizántur. Vel páuperes spíritu, vel certè ópibus páuperes; ut nulla inter nóbiles & ignóbiles, inter dívites & egénos, in prædicatióne distántia sit. Hæc magístri rigórem, hæc præceptóris cómprobant veritátem; quando omnis apud eum qui salvári potest, æquális est. Quòd autem ait: Et beátus qui non fúerit scandalizátus in me, internúntios pércutit, sicut in consequéntibus demonstrábitur.

℟. Respondens Jesus ait illis: * Euntes renuntiáte Joanni quæ audístis & vidístis: cæci vident, claudi ámbulant. ℣. Deus ipse véniet, & salvábit vos: tunc aperiéntur óculi cæcórum, & aures súrdórum patébunt; tunc sáliet sicut cervus claudus, & aperta erit lingua mutórum. * Euntes. *Matth.* 11. *Is.* 35.

Lectio ix.

SI supérior sententia contra Joannem prolata fúerat in eo quod ait, Beátus est qui non fúerit scandalizátus in me, quómodò nunc Joannes tantis láudibus prædicátur? Sed quia turba circumstans interrogatiónis mystérium nesciébat, & putábat Joannem dubitáre de Christo, quem ipse monstráverat dígito; ut intelligerent Joannem non sibi interrogásse, sed discípulis suis: Quid, inquit, exístis in desértum? Numquid ob hoc, ut hóminem videré is cálamo símilem, qui omni vento circumfertur, & levitáte mentis de eo ambígeret, quem ánteà prædicárat? An fórsitan stímulis contra me invídiæ cógitur, & prædicátio ejus vanâ sectátur glóriam, ut ex ea quærat lucra? Cur divítias cúpiat? ut áffluat dápibus? Locustis vélcitur, & melle sylvéstri. An ut móllibus vestiátur? Pili camelórum tegmen ejus sunt. Istiúsmodi cibus & vestis cár-

ceris hospítio recipiuntur; & prædicátio veritátis tale habet habitáculum. Qui autẽ adulatóres sunt, & sectantur lucra, & quærunt divítias, & delíciis áffluunt, & móllibus vestiuntur; ísti in dómibus regum sunt. Ex quo osténditur rígidam vitam & austéram prædicatiónem vitáre debére aulas regum, & móllium hóminum palátia declináre. Sed quid exístis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, & plusquàm Prophétam. In eo Joannes Prophétis céteris major est, quòd quem illi prædicavérunt esse ventúrum, hic dígito demonstrávit.

℟. Leprósi mundantur, * Surdi áudiunt, mórtui resúrgunt, páuperes evangelizantur, & beátus erit qui non fúerit scandalizátus in me. ℣. Audient in illa die surdi verbi libri, & de ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt, & páuperes hóminis in Sancto Israel exultábunt. * Surdi. Glória. * Surdi áudiunt, mórtui resúrgunt. *Matth.* 11. *Is.* 29.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Véniet ex Sion qui erípiat, & avertat impietátem à Jacob: & hoc illis à me testamentum, cùm abstúlero peccáta eórum. *Rom.* 11.

Ant. 2. D. Dabo eis cor unum & viam unam, ut tímeant me universis diébus, & bene sit eis. *Jerem.* 32.

Ant. 3. a. Fériam eis pactum sempiternum, & non désinam eis benefácere: & timórem meum dabo in corde eórum, ut non recédant à me. *Jerem.* 32.

Ant. 4. D. Salvos eos fáciam, & emundábo eos; & erunt mihi pópulus, & ego ero eis Deus. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Pastor unus erit ómnium eórum: in judíciis meis ambulábunt, & mandáta mea custódient, & fácient ea. *Ezech.* 37.

Capitulum. Jerem. 30.

Revertétur Jacob, & quiescet, & cunctis áffluet bonis, & non erit quem formídet; quóniam tecum ego sum, ait Dóminus, ut salvem te.

Hymnus, Jordánis. 161.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm susciperit eam. *Ps.* 47.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Multos curávit Jesus à languóribus, & plagis, & spíritibus malis, & cæcis multis donávit visum, & dixit: Euntes renuntiáte Joanni quæ audístis & vidístis, allelúia. *Luc* 7.

Oratio.

Excita, Dómine, corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias; ut per ejus adventum, purificátis tibi méntibus servíre mereámur; Qui tecum.

AD PRIMAM.

Ant. Véniet ex Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. Dabo eis.

Capitulum. Jerem. 33.

Erit mihi in nomen, & in gáudium, & in laudem, & in exultatiónem cunctis

gentibus terræ, quæ audierint omnia bona quæ ego factúrus sum eis: & pavébunt, & turbabuntur in universis bonis, & in omni pace quam ego fáciam eis.

℟. *br.* Vísita nos, Dómine, * In salutári tuo. Vísita nos. ℣. Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, * in salutári tuo. Glória. Vísita. *Ps.* 105.

℣. Bénefac, Dómine, bonis, ℟. Et rectis corde. *Ps.* 124.

AD SEXTAM.

Ant. Fériam eis.

Capitulum. Hebr. 8.

HÓc est testaméntũ quod dispónam dómui Israel post dies illos, dicit Dóminus: Dando leges meas in mentem eórum, & in corde eórum superscríbam eas; & ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in pópulum.

℟. *br.* Exurge, Dómine Deus, * In præcepto quod mandásti. Exurge. ℣. Et synagóga populorum circúmdabit te, * In. Glória. Exurge. *Ps.* 7.

℣. Non discédimus à te, vivificábis nos: ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD NONAM.

Ant. Pastor unus.

Capitulum. Mich. 2.

COngregatióne congregábo, Jacob, totum te: in unum condúcam relíquias Israel; páriter ponam illum quasi gregem in ovíli, quasi pecus in médio caulárum: tumultuabuntur à multitúdine hóminum.

℟ *br.* Qui regis Israel, intende: * Qui dedúcis velut ovem Joseph. Qui regis. ℣. Qui sedes super Chérubim, manifestáre; * Qui dedúcis. Gloria. Qui. *Ps* 79.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD VESPERAS.

Ant. 7 d. LAudáte, cœli: jubiláte, extréma terræ: resonáte, montes, laudatiónem; quóniam redémit Dóminus Jacob, & Israel gloriábitur, allelúia. *Is.* 44.

Ant. 3. a. Revelábitur glória Dómini, & videbit omnis caro páriter quód os Dómini locútum est, allelúia. *Is.* 40.

Ant. 4. E. Vidébunt gentes Justum tuum, & cuncti reges Inclytum tuum, & vocabitur tibi nomen novum quod os Dómini nominábit, allelúia. *Is.* 62.

Ant. 5. C. Omnia ligna regiónis plaudent manu; & erit Dóminus nominátus in signũ æternum, quod non auferétur, Allelúia. *Is.* 55.

Ant. 6. Erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus; & ambulábunt qui liberáti fúerint, allelúia. *Is.* 35.

Capitulum. Isaï. 35.

SOlitúdo gérminans germinábit, & exultábit lætabunda & laudans: glória Líbani data est ei, decor Carméli & Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, & décorem Dei nostri.

Hymnus. STATUTA decréto. 163.

℣. Ibunt de virtúte in virtútem; ℟. Vidébitur Deus

déorum in Sion. *Pſ.* 83.

Ad Magníficat *Ant.* 1. D. Dixit Jeſus ad turbas de Joanne: Hic eſt de quo ſcriptum eſt, Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. *Matt.* 11.

℣. *Oratio, ut ſuprà ad Laudes.*

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 41.

TAceant ad me inſulæ, & gentes mutent fortitúdinem: accédant, & tunc loquantur, ſimul ad judícium propinquémus. Quis ſuſcitávit ab oriente juſtum, vocávit eum ut ſequerétur ſe? Dabit in conſpectu ejus gentes, & reges obtinébit; dabit quaſi púlverem gládio ejus, ſicut ſtipulam vento raptam árcui ejus. Perſequétur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus eſt & fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus & noviſſimus ego ſum. Hæc dicit Dóminus.

℟. Conſolámini. 170.

Lectio ij.

ET tu, Iſrael, ſerve meus, Jacob quem elégi, ſemen Abraham amici mei, in quo apprehendi te ab extrémis terræ, & à longínquis ejus vocávi te, & dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, & non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum ſum: ne declines, quia ego Deus tuus: confortávi te, & auxiliátus ſum tibi, & ſuſcépit te déxtera Juſti mei. Ecce confundentur & erubeſcent omnes qui pugnant adversùm te? erunt quaſi non ſint, & períbunt viri qui contradicunt tibi. Quæres eos, & non invénies, viros rebelles tuos; erunt quaſi non ſint; & véluti conſúmptio, hómines bellantes adversùm te. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus. 170.

EGo Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicenſque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te. Noli timére, vermis Jacob, qui mórtui eſtis ex Iſrael: ego auxiliátus ſum tibi, dicit Dóminus, & rédemptor tuus Sanctus Iſrael. Ego póſui te quaſi plauſtrum triturans novum, habens roſtra ſerrántia: triturábis montes, & commínues; & colles quaſi púlverem pones. Ventilábis eos, & ventus tollet, & turbo diſperget eos; & tu exultábis in Dómino, in Sancto Iſrael lætáberis. Hæc dicit.

℟. Convertam. 170.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Dóminus volens miſericórdiam eſt, revertétur & miſerébitur noſtrî. *Mich.* 7.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Rex Iſrael Dóminus in médio tui, non timébis malum ultra. *Soph.* 3.

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio 1. Cap 42.

ECce ſervus meus, ſuſcipiam eum: electus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum ſuper eum; judícium géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet perſónam, nec audiétur vox ejus foris

foris. Cálamum quaſsátum non cónteret, & linum fúmigans non extinguet: in veritáte edúcet judícium. Non erit triſtis, neque turbulentus, donec ponat in terra judícium; & legem ejus ínſulæ expectábunt. Hæc dicit Dóminus Deus, creans cœlos, & extendens eos: firmans terram, & quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo qui eſt ſuper eam, & ſpíritum calcántibus eam. Hæc dicit.

℟. Annúntiáte. 171.

Lectio ij.

EGo Dóminus vocávi te in juſtítia, & apprehendi manum tuam, & ſervávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem géntium; ut aperíres óculos cœcórum, & edúceres de conclusióne vinctum, de domo cárceris ſedéntes in ténebris. Ego Dóminus, hoc eſt nomen meum: glóriam meá álteri non dabo, & laudem meam ſculptilibus. Quæ prima fuérunt, ecce venérunt: nova quoque ego annúntio: ántequàm oriántur, audíta vobis fáciam. Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui deſcénditis in mare, & plenitúdo ejus; ínſulæ, & habitatóres eárum. Hæc dicit.

℟. Ego paſcam. 172.

Lectio iij.

ET ducam cœcos in viam quam néſciunt; & in sémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta: hæc verba feci eis, & non derelíqui eos. Converſi ſunt retrorsùm: confundantur confuſióne qui confídunt in ſcúlptili, qui dicunt conflátili: Vos dii noſtri. Surdi, audíte; & cæci, intuémini ad videndum. Quis cæcus, niſi ſervus meus? & ſurdus, niſi ád quem núntios meos miſi? Quis cæcus, niſi qui venúmdatus eſt? & quis cæcus, niſi ſervus Dómini? Hæc dicit.

℟. Confitémini. 172.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Qui redempti ſunt à Dómino revertentur, & vénient in Sion laudantes. *Iſ.* 51.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Suſcitábo ſuper oves meas paſtórem unum, qui paſcat eas, ſervũ meũ David. *Ezech.* 34.

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 43.

ET nunc hæc dicit Dóminus creans te, Jacob, & formans te, Iſrael: Noli timére, quia redémi te, & vocávi te nómine tuo; meus es tu. Cùm transíeris per aquas, tecum ero, & flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non comburéris, & flamma non ardébit in te. Quia ego Dñus Deus tuus, Sanctus Iſrael, Salvátor tuus, dedi propitiatiónẽ tuam Ægyptum, Æthiópiam, & Saba pro te. Ex quo honorábilis factus es in óculis meis, & glorióſus, ego dilexi te; & dabo hómines pro te, & pópulos pro ánima tua. Hæc dicit.

℟. Conſolámini. 170.

Lectio ij.

NOli timére, quia ego tecum ſum: ab oriente addúcam ſemen tuum, & ab occidente congregábo te. Di-

cam aquilóni : Da ; & austro : Noli prohibére ; affer filios meos de longínquo, & filias meas ab extrémis terræ. Et omnem qui invocat nomen meum, in glóriam meam creávi eum, formávi eum, & feci eum. Educ foras pópulum cæcum, & óculos habéntem ; surdum, & aures ei sunt. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus. 170.

Lectio iij.

EGo sum, ego sum Dóminus, & non est absque me salvátor. Ego annuntiávi & salvávi : auditum feci, & non fuit in vobis aliénus. Vos testes mei, dicit Dóminus, & ego Deus. Et ab initio egò ipse, & non est qui de manu mea éruat : operábor, & quis avértet illud ? Hæc dicit Dóminus redemptor vester, Sanctus Israel : Propter vos misi in Babylónem, & detraxi vectes universos, & Chaldæos in návibus suis gloriántes. Ego Dóminus Sanctus vester, creans Israel, Rex vester. Hæc dicit.

℟. Convertam. 170.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. a. Ego, ego ipse consolábor vos : Dóminus exercítuum nomen meum. *Isa.* 51.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Clama ad me, & exáudiam te : & suscitábo verbum bonum quod locútus sum ad domum Israel. *Jercm.* 33.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 44.

ET nunc audi, Jacob serve meus, & Israel quem elégi. Hæc dicit Dóminus faciens & formans te ab útero auxiliátor tuus : Noli timére, serve meus Jacob, & rectíssime quem élegi. Effúndam enim aquas super sitiéntem, & fluenta super áridam : effundam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. Et germinábunt inter herbas quasi sálices juxta prætérfluentes aquas. Iste dicet : Dómini ego sum : & ille vocábit in nómine Jacob ; & hic scribet manu suâ : Dómino ; & in nómine Israel assimilábitur. Hæc dicit.

℟. Annuntiáte. 171.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus redemptor tuus, & formátor tuus ex útero : Ego sum Dóminus, faciens ómnia, extendens cœlos solus, stabiliens terram, & nullus mecum ; írrita faciens signa divinórum, & aríolos in furórem vertens ; convertens sapientes retrorsum, & sciéntiam eórum stultam faciens ; suscitans verbum servi sui, & consílium nuntiórum suórum complens ; qui dico Jerúsalem : Habitáberis ; & civitátibus Juda : Ædificabímini, & deserta ejus suscitábo ; qui dico profundo : Desoláre, & flúmina tua arefáciam ; qui dico Cyro : Pastor meus es, & omnem voluntátem meam complébis ; qui dico Jerúsalem : Ædificáberis ; & templo : Fundáberis. Hæc dicit.

℟. Ego pascam. 172.

Lectio iij. Cap. 45.

EGgo suscitávi eum ad justítiam, & omnes vias ejus dirigam : ipse ædificábit

civitátem meam, & captivitátem meam dimittet, non in prétio neque in munéribus, dicit Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit Dóminus: Labor Ægypti, & negotiátio Æthiópiæ & Sábaïm, viri sublímes ad te transíbunt, & tui erunt: post te ambulábunt, vincti mánicis pergent; & te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantùm in te est Deus, & non est absque te Deus. Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israel Salvátor. Confúsi sunt, & erubuérunt omnes: simul abiérunt in confusiónem fabricatóres errórũ. Israel salvátus est in Dómino salúte ætérnâ: non confundémini, & non erubescétis usque in séculum séculi. Hæc dicit.

℟. Confitémini. 172.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Ecce ego vénio, ait Dóminus: & applicabuntur gentes multæ ad Dóminum, & erunt mihi in pópulum. *Zach.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Parávit Dñus brachium sanctum suum in óculis ómnium géntium, & vidébunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri. *Is.* 52.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 49.

AUdite, ínsulæ, & atténdite, pópuli de longè: Dóminus ab útero vocávit me, de ventre matris meæ recordátus est nóminis mei. Et pósuit os meum quasi gládium acútum: in umbra manûs suæ protexit me, & pósuit me sicut sagittam electam, in pháretra sua abscondit me. Et dixit mihi: Servus meus es tu, Israel, quia in te gloriábor. Hæc dicit.

℟. Consolámini. 170.

Lectio ij.

ET nunc dicit Dóminus, formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, & Israel non congregábitur: & glorificátus sum in óculis Dómini, & Deus meus factus est fortitúdo mea. Et dixit: Parùm est ut sis mihi servus ad suscitándas tribus Jacob, & fæces Israel convertendas. Ecce dedi te in lucem géntium, ut sis salus mea usque ad extrémum terræ. Hæc dicit Dóminus redemptor Israel, Sanctus ejus, ad contemptíbilem ánimam, ad abominátam gentem, ad servum dominórum: Reges vidébunt, & consurgent príncipes, & adorábunt propter Dóminum, quia fidélis est, & Sanctum Israel qui elégit te. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus. 170.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: In témpore plácito exaudívi te, & in die salútis auxiliátus sum tuî: & servávi te, & dedi te in fœdus pópuli, ut suscitáres terram, & possidéres hæreditátes dissipátas; ut díceres his qui vincti sunt: Exíte; & his qui in ténebris: Revelámini. Super vias pascentur, & in ómnibus planis pascua eórum. Non esúrient, neque sítient, & non percútiet eos æstus & sol; quia miserátor eórum reget eos, & ad fontes aquárum potábit eos. Et ponã omnes montes meos in viam, & sémitæ meæ exal-

tabuntur. Hæc dicit Dóminus.

℟. Convertam. 170.

Ad Benedíctus. *Ant.* 5. C. In lætítia egrediémini, & in pace deducémini: montes & colles cantábunt coram vobis laudem. *Is.* 55.

Ad Magn. *Ant.* 3. g. Magnificábitur úsque ad términos terræ, & erit íste pax. *Mich.* 5.

SABBATO.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 49.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo signum meum. Et áfferent filios tuos in ulnis, & filias tuas super húmeros portábunt. Et erunt reges nutrítii tui, & regínæ nutrices tuæ: vultu in terram demísso, adorábunt te, & púlverem pedum tuórum lingent. Et scies quia ego Dóminus, super quo non confundentur qui expectant eum. Numquid tollétur à forti præda? aut quod captum fúerit à robústo, salvum esse póterit? Quia hæc dicit Dóminus: Equidem, & captívitas à forti tollétur; & quod ablátum fúerit à robústo, salvábitur. Eos verò qui judicavérunt te, ego judicábo; & filios tuos ego salvábo. Hæc dicit.

℟. Annuntiáte. 171.

Lectio ij. Cap. 50.

HÆc dicit Dóminus: Quis est hic liber repúdii matris vestræ, quo dimísi eam? aut quis est créditor meus: cui véndidi vos? Ecce in iniquitátibus vestris vénditi estis, & in scelébribus vestris dimísi matrem vestram. Quia veni, & non erat vir: vocávi, & non erat qui audíret. Numquid abbreviáta & párvula facta est manus mea, ut non possim redímere? aut non est in me virtus ad liberándum? Ecce in increpatióne mea desértum fáciam mare, ponam flúmina in siccum: computrescent pisces sine aqua, & morientur in siti. Hæc dicit.

℟. Ego pascam 172.

Lectio iij.

JUxtà est qui justíficat me, quis contradícet mihi? Stemus simul, quis est adversárius meus? Accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus, quis est qui condémnet me? Ecce omnes quasi vestiméntum conterentur, tinea cómedet eos. Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem servi sui? Qui ambulávit in ténebris, & non est lumen ei, sperét in nómine Dómini, & innitátur super Deum suum. Hæc dicit.

℟. Confitémini 172.

Ad Benedíctus. *Ant* 5. a. Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus. *Is.* 12.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS

IN VESPERIS Sabbati, Psalmi & Antiphona de Psalterio. 134.

Capitulum. Deut. 18. PRophétam de gente tua, & de frátribus tuis sicut me, suscitábit tibi Dóminus Deus tuus: ipsum áudies.

Hymnus, STATUTA. 161.

℣. Accédite ad eum, & illu-

minámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Míserans miserébitur tuî Dóminus, & non fáciet avoláre à te ultrà doctórem tuum; & erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum. *Is.* 30.

Oratio, Aurem. *infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, ut suprà. 163.

AD OFFICIUM NOCT.

Ante 17. *Decembris*, *Invit.* Dóminum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 17. *& postèa*, *Invitat.* Dóminus propè est: * Veníte, adorémus. *Philipp.* 4.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, INSTANTIS. 161.

Psalmi ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Scriptum est in Prophétis: Erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Non caligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligenter auscultábunt. *Is.* 32.

Ant. 3. *a.* Cor stultórum intélliget sciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur, & planè. *Is.* 32.

℣. Déxteram tuâ sic notam fac, Dómine, ℟. Et eruditos corde in sapiéntia. *Ps.* 89.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 51.

AUdíte me, qui sequímini quod justum est, & quæritis Dóminum: atténdite ad petram unde excísi estis, & ad cavernam laci de qua præcísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, & ad Saram quæ péperit vos; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, & consolábitur omnes ruínas ejus: & ponet desértum ejus quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dñi. Gáudium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum actio, & vox laudis. Attendite ad me, pópule meus; & tribus mea, me audíte: quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populórum requiescet. Propè est Justus meus, egréssus est Salvátor meus, & bráchia mea pópulos judicábunt: me ínsulæ expectábunt, & bráchiũ meũ sustinébunt. Leváte in cœlum óculos vestros, & vidéte sub terra deorsum; quia cœli sicut fumus liquescent, & terra sicut vestimentum atterétur, & habitatóres ejus sicut hæc interíbunt: Salus autem mea in sempiternum erit, & justítia mea non deficiet. Hæc dicit.

℟. Ecce servus meus: dedi spíritum meum super eum, judícium géntibus próferet, * Et legem ejus ínsulæ expectábunt. ℣. Judícium géntibus nuntiábit; non contendet, neque clamábit: & in nómine ejus gentes spérabunt. * Et legem. *Is.* 42. *Matth.* 12.

Lectio ij.

AUdíte me, qui scitis justum; pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestimentum, sic cómedet eos vermis; & sicut lanam, sic devorábit

eos tínea. Salus autem mea in sempiternum erit, & justítia mea in generatiónes generatiónum. Consúrge, consúrge, indúere fortitúdinem, brachium Dómini: consúrge sicut in diébus antíquis, in generatiónibus seculórũ. Numquid non tu percussísti superbũ, vulnerásti dracónem? Numquid non tu siccásti mare, aquam abýssi vehementis: qui posuísti profundum maris viam, ut transírent liberáti? Hæc dicit.

℟. Pópulus durâ cervíce convertátur; & scient quia ego sum Dóminus Deus eórum: & * Dabo eis cor & intélligent, aures & áudient, & laudábunt me. ℣. Non docébit unusquísque próximum suum, dicens: Cognósce Deũ: quóniam omnes scient me à minóre usque ad majórem eórum. * Dabo eis. *Baruch.* 2. *Hebr.* 8.

Lectio iij.

EGo autem sum Dóminus Deus tuus, qui conturbo mare, & intumescunt fluctus ejus: Dóminus exercítuum nomen meum. Pósui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protexi te, ut plantes cœlos, & fundes terram, & dicas ad Sion: Pópulus meus es tu. Eleváre, eleváre, consúrge, Jerúsalem, quæ bibísti de manu Dómini cálicem iræ ejus: usque ad fundum cálicis sopóris bibísti, & potásti usque ad fæces. Non est qui sustentet eam ex ómnibus fíliis quos génuit; & non est qui apprehendat manum ejus ex ómnibus fíliis quos enutrívit. Duo sunt quæ occurrérunt tibi: quis contristábitur super te? Vástitas, & contrítio, & fames, & gládius: quis consolábitur te? Hæc dicit.

℟. Properábunt gentes multæ & dicent: Veníte, ascendámus ad montem Dómini, & * Docébit nos de viis suis, & † Ibimus in sémitis ejus. ℣. Messías venit, qui dícitur Christus: cùm vénerit ille, nobis annuntiábit ómnia. * Docébit. Glória. † Ibimus. *Mich.* 4. *Joan.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. D. Radix Jesse qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur. *Is.* 11.

Ant. 8. C. Timébunt qui ab occidente nomen Dómini, & qui ab ortu solis, glóriam ejus, cùm vénerit Sion Redemptor. *Is.* 59.

Ant. 4. A. Iste aspérget gentes multas: super ipsum continébunt reges os suum. *Is.* 52.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini: ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Sermo sancti Leónis Papæ. *Serm. 16. de Jejunio decimi mensis, & de Eleemosynis. 6.*

Lectio iv.

EVangélicis sanctiónibus, dilectíssimi, multum auctoritátis præbet doctrina legális; cùm quædam de mandáto véteri ad novam observántiam transferuntur; & ex ipsa ecclesiástica devotióne demonstrátur quòd Dóminus

Jesus Christus non venit legem sólvere, sed adimplére. Cessántibus enim significatiónibus quibus Salvatóris nostri nuntiabátur adventus, & peractis figúris quas ábstulit ipsa præséntia veritátis; ea quæ vel ad régulas morum, vel ad símplicem Dei cultum rátio pietátis instituit, in eádem apud nos formâ in qua sunt condita, persevérant: & quæ utrique testamento erant cóngrua, nullâ sunt commutatióne variáta. Ex iis autem est étiam décimi mensis solemne jejúnium, quod à nobis nunc ánnuâ est consuetúdine celebrandum; quia plenum justítiæ est atque pietátis grátias divínæ ágere largitáti, pro frúctibus quos in usus hóminum secundùm summæ providéntiæ temperamentum terra produxit. Quod ut prompto ánimo nos fácere monstrémus, non solùm continéntiam jejúnii, sed étiam eleemosynárum curam oportet assúmi; ut de terra quoque cordis nostri germen justítiæ & fructus caritátis oriátur, & misericórdiam Dei, páuperum ipsíus miserendo, mereámur.

℟. Dies multos sedébunt fílii Israël sine rege, & sine príncipe, & sine sacrificio: & * Post hæc revertentur, & quærent Dóminum Deum suum, & David regem suum; & pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Numquid sic offendérunt ut cáderent? Absit; sed illórum delícto, salus est géntibus, ut illos æmulentur: * Post hæc revertentur. *Os.* 3. *Rom.* 11.

MIR. *Pars Hyem.*

Lectio v.

EFficacíssima enim est ad exorandum Deum postulátio, cui pietátis ópera suffragántur; quóniam qui suum ab inope non avertit ánimum, citò ad se Dómini convertit audítum, dicente Dómino: Estóte misericórdes, sicut & Pater vester misércors est: Dimíttite, & dimittétur vobis. Quid hâc justítiâ benígnius? Quid hâc retributióne cleméntius, ubi sententia judicatúri in potestáte pónitur judicándi? Date, inquit, & dábitur vobis. Quàm citò diffidéntiæ sollicitúdo, & avarítiæ est amputáta cunctátio; ut quod redditúram se promíttit véritas, secúra expendat humánitas! Constans esto, Christiáne largítor: da quod accípias, sere quod metas, sparge quod cólligas. Noli metúere dispéndium, noli de dúbio suspiráre proventu. Substántia tua, cùm bene erogátur, augétur; & concupíscere justum misericórdiæ lucrum, æterni quæstûs est sectári commércium.

℟. In diébus illis apprehendent hómines ex ómnibus linguis géntium fimbriam viri Judæi dicentes: * Ibimus vobíscum; Audivimus enim quóniam Deus vobíscum est. ℣. Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster: * Ibimus vobíscum. *Zach.* 8. *Hebr.* 7.

Lectio vj.

QUi ergo pecúnias amat, & multiplicáre opes suas immódicis optat augméntis, hoc pótiùs sanctum fœnus

exérceat, & hâc usurárum arte diteſcat, ut non hóminum laborántium captet neceſſitátes. Sacratiſſimus Prophéta David cùm díceret: Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo, aut quis requieſcet in monte ſancto tuo? reſponſo divinæ vocis inſtrúitur, & eum ad æternam réquiē pertinére cognoſcit, qui inter álias piæ converſatiónis régulas pecúniam ſuam non dedit ad usúram; & à tabernáculo Dei oſténditur aliénus, & à ſancto monte ejus extráneus, qui dolóſum quæſtum de pecúniæ ſuæ captat usúris: & dum per aliéna cupit damna ditári, æternâ dignus eſt egeſtáte puníri. Vos ítaque, dilectiſſimi, qui ex toto corde promiſſiónibus Dómini credidiſtis, fugientes avarítiæ lepram immundiſſimam, donis Dei piè & ſapienter utímini. Et quóniam de ipsíus largitáte gaudétis, date óperam ut poſsitis gaudiórum veſtrórum habére conſortes. Multis enim, quæ vobis súppetunt, deſunt; & in quorumdam indigéntiâ matéria vobis data eſt divínæ bonitátis imitandæ; ut per vos étiam in álios beneficia divína transírent, & bene diſpenſántes temporália, acquirerétis æterna.

℟. In die illa, dicit Dóminus, * Suſcitábo tabernáculum David, quod cécidit: & † Reædificábo illud ſicut in diébus antíquis. ut poſsídeant omnes natiónes. ℣. Deus viſitávit súmere ex géntibus pópulum nómini ſuo; & huic concordant verba Prophetárum: * Suſcitábo. Glória Patri. † Reædificábo. *Amos 9. Act. 15.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Scriptum eſt in Iſaia Prophéta: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciē tuam, qui præparábit viam tuam ante te. *Marc. 1.*

Ant. 7. d. Fuit homo miſſus à Deo cui nomen erat Joannes: hic venit ut teſtimónium perhibéret de lúmine; ut omnes créderent per illum. *Joan. 1.*

Ant. 1. f. Exiſtimante pópulo ne fortè ipſe eſſet Chriſtus, reſpondit Joannes: Ego quidem aquâ baptíſo vos: Ipſe verò baptizábit vos in Spíritu ſancto & igni. *Luc. 3.*

℣. Juſtítiam tuam non abſcondi in corde meo, ℟. Veritátem tuam & ſalutáre tuum dixi. *Pſ. 39.*

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore: Miſérunt Judæi ab Jerosólymis Sacerdótes & Levítas ad Joannem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 7. in Evang.

EX hujus nobis lectiónis verbis, Fratres caríſſimi, Joannis humílitas commendátur: qui cùm tantæ virtútis eſſet, ut Chriſtus credi potuiſſet, elégit sólidè ſubsíſtere in ſe, ne humána opinióne raperétur inániter ſuper ſe. Nam confeſſus eſt: & non negávit; & confeſſus eſt: Quia non ſum ego Chriſtus. Sed

quia dixit: Non sum; negávit planè quod non erat, sed non negávit quod erat; ut veritátem loquens, ejus membrum fieret, cujus sibi nomen fallácitèr non usurpáret. Cùm ergo non vult appetére nomen Christi, factus est membrum Christi; quia, dum infirmitátem suam stúduit humiliter agnóscere, illius celsitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Miserunt Judæi ab Jerosólymis Sacerdótes & Levitas ad Joannem, ut interrogárent eum: Tu quis es? * Et confessus est & non negávit; & confessus est: Quia non sum ego Christus. ℣. In fide sua probátus est Prophéta, & cógnitus est in verbis suis fidélis: testimónium præbuit in conspéctu Dómini & Christi: * Et confessus est. *Joan.* 1. *Eccli.* 46.

Lectio viij.

INquisítus à discípulis Dóminus de Eliæ adventu, respondit: Elias jam venit, & non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcumque voluérunt. Et, si vultis scire, Joannes ipse est Elias. Requisítus autem Joannes dicit: Non sum Elias. Quid est hoc, Fratres charíssimi, quia quod Véritas affírmat, hoc Prophéta Veritátis negat? Sed si subtíliter véritas ipsa requirátur, hoc quod inter se contrárium sónuit, quómodò contrárium non sit, invénitur. Ad Zachariam namque de Joanne Angelus dicit: Ipse præcédet ante illum in spíritu & virtúte Eliæ. Qui idcircò ventúrus in spíritu & virtúte Eliæ dícitur, quia sicut Elías secundùm Dómini adventum prævéniet, ita Joannes prævénit primum. Sicut ille præcúrsor ventúrus est Júdicis, ita iste præcúrsor est factus Redemptóris. Joannes ígitur in spíritu Elias erat, in persóna Elias non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de spíritu, hoc Joannes dénegat de persóna.

℟. Dixérunt ergo ei: Quis es, ut respónsum demus his qui misérunt nos? Quid dicis de teipso? ait: * Ego vox clamántis in desérto: Dirígite viam Dómini. ℣. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquam factus sum: & ero húmilis in óculis meis. * Ego. *Joan.* 1. 2. *Reg.* 6.

Lectio ix.

JOannes vocem se esse ásserit, quia Verbum præcédit. Adventum ítaque Dominicum præcúrrens, Vox dícitur, quia per ejus ministérium Patris Verbum ab hóminibus auditur. Qui étiam in desérto clamat; quia derelictæ destitutæque Judææ solátium Redemptóris annúntiat. Quid autem clamet insínuat, cùm subjungit: Dirígite viam Dómini, sicut dixit Isaías Prophéta. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm veritátis sermo humiliter auditur. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm ad præceptum illius vita præparátur. Unde scriptum est: Si quis díligit me, sermónem meum servábit, & Pater meus díliget eum; & ad eum veniémus, & mansiónem apud eum faciémus.

℟. Vos mihi testimónium perhibétis quòd dixerim : Non sum ego Christus ; sed * Quia missus sum ante illum. Qui accépit ejus testimónium, signávit quia Deus verax est. ℣. Præparáte viam, planum fácite iter : ecce Salvátor venit ; * Quia. Glória. *Repetit.* ℟. Vos. *usque ad* ℣. *Joan.* 3. *Is.* 62.

AD LAUDES.

Ant. 2.D. DOminus formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, dixit : Ecce dedi te in lucem géntium. *Is.* 49.

Ant. 8. c. Evangelizáre páupéribus misit me, prædicáre captívis remissiónem, & cæcis visum. *Luc.* 4.

Ant. 3. g. Misit me ut prædicárem annum placábilem Dómino, ut consolárer omnes lugentes. *Is.* 61.

Ant. 4. *D.* Ducam cæcos in viam quam néscIunt ; & in sémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam. *Is.* 42.

Ant. 5. a. Ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta. *Is.* 42.

Capitulum. Is. 50.

QUis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem servi sui ? Qui ambulávit in ténebris, & non est lumen ei, speret in nómine Dómini, & innitátur super Deum suum.

Hymnus. JORDANIS oras prævia. *ut suprà*, 162.

℣. Emitte lucem tuam, Deus, ℟. Et veritátem tuam. *Ps.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Ego baptízo in aqua ; médius autem vestrûm stetit, quem vos nescitis : ipse est qui post me ventúrus est. *Joan.* 1.

Oratio.

AUrem tuam, quæsumus, Dómine, précibus nostris accómmoda, & mentis nostræ ténebras grátiâ tuæ visitatiónis illustra ; Qui vivis & regnas.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. Evangelizáre.

Capitulum. Is. 48.

HÆc dicit Dóminus Redemptor tuus, Sanctus Israël : Ego Dóminus Deus tuus docens te utília, gubernans te in via quâ ámbulas.

℟. *br.* Audiam quid loquátur * Dóminus Deus. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem in plebem suam * Dóminus Deus. Glória Patri. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Diriget mansuétos in judício ; ℟. Docébit mites vias suas. *Ps.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. Misit me.

Capitulum. Is. 54.

PÓnam universos filios tuos doctos à Dómino, & multitúdinem pacis filiis tuis ; & in justítia fundáberis.

℟. *br.* Disciplina tua, Dómine, * Córrexit me in finem. Disciplina. ℣. Et disciplina tua ipsa me docébit : * Correxit. Glória. Disciplina. *Ps.* 17.

℣. Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra : ℟. Justificatiónes tuas doce me. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Ponam.

Capitulum. Isaíæ 60.

ERit tibi Dóminus in lucem sempitérnam, & complebúntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes justi: in perpétuum hæreditábunt terram, germen plantatiónis meæ, opus manûs meæ ad glorificándum.

℟. *br.* Tu es * Lucerna mea, Dómine. Tu es. ℣. Et tu illumináb is ténebras meas: * Lucerna mea, Dómine. Glória. Tu es lucerna mea, Dómine. 2. *Reg.* 22.

℣. Dóminus illuminátio mea, & salus mea; ℟. Quem timébo? *Ps.* 26.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam: & statim véniet Dominátor, Allelúia. *Malach.* 3.

Ant. 5. C. Quàm pulchri super montes pedes annuntiántis bonum, prædicántis salútem, dicéntis Sion: Regnábit Deus tuus. Allelúia. *Is.* 52.

Ant. 2. D. Præparábitur in misericórdia sólium, & sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & velóciter reddens quod justum est, Allelúia. *Is.* 16.

Ant. 4. E. Dóminus dilexit eum, fáciet voluntátem suam. Ego, ego adduxi eum, & directa est via ejus, Allelúia. *Is.* 48.

Ant. 7. a. Veníte in conspéctu ejus: commoveátur à fácie ejus omnis terra, quia venit, Allelúia. 1. *Paral.* 16.

Capitulum. Jer. 33.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus: & suscitábo verbum bonum quod locútus sum ad domum Israel, & ad domum Juda: germináre fáciam David germen justítiæ: & hoc est nomen quod vocábunt eum: Dóminus justus noster.

Hymnus, STATUTA. 163.

℣. Exultábit cor meum in salutári tuo, Dómine. ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Qui post me ventúrus est, ante me factus est; cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrígiam calceamenti. *Joan.* 1. [*Nisi dicenda sit Ant.* O Sapiéntia. *infrà post Feriam sextam Hebdomadæ quartæ Adventûs*, 206.]

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 51.

AUdi hoc, paupércula, & ébria non à vino. Hæc dicit dominátor tuus Dóminus, & Deus tuus, qui pugnávit pro pópulo suo: Ecce tuli de manu tua cálicem sopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ; non adjícies ut bibas illum ultrà. Et ponam illum in manu eórum qui te humiliavérunt, & dixérunt ánimæ tuæ: Incurváre, ut transeámus; & posuísti ut terram corpus tuum, & quasi viam transeúntibus. Hæc dicit Dóminus.

℟. Ecce servus meus: dedi spíritum meum super eum, &c. 181.

Lectio ij. Cap. 52.

QUàm pulcri super montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem, annuntiantis bonum prædicantis salútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Vox speculatórum tuórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia óculo ad óculum vidébunt cùm convérterit Dóminus Sion. Gaudéte, & laudáte simul, deserta Jerúsalem, quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem. Parávit Dóminus brachium sanctum suum in óculis ómnium géntium: & vidébunt omnes fines terræ Salutáre Dei nostri. Hæc dicit.

℟. Pópulus durâ. 182.

Lectio iij.

RECÉDITE, recédite, exíte inde, pollútum nolíte tángere: exíte de médio ejus, mundámini, qui fertis vasa Dómini. Quóniam non in tumultu exíbitis, nec in fuga properábitis; præcédet enim vos Dóminus, & congregábit vos Deus Israel. Ecce intélliget servus meus, exaltábitur, & elevábitur; & sublímis erit valde. Sicut obstupuérunt super te multi, sic inglórius erit inter viros aspectus ejus, & forma ejus inter filios hóminum. Iste asperget gentes multas, super ipsum continébunt reges os suum: quia quibus non est narrátum de eo, vidérunt; & qui non audiérunt, contempláti sunt. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 182.

[*A die 17. Decembris usque ad 23. inclusivè dicuntur ad Laudes & Horas in Feriis Antiphonæ propriæ quæ habentur infrà post Feriam sextam Hebdomadæ quartæ Adventûs.* 206.]

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. In die salútis auxiliátus sum tuî; & dedi te in fœdus pópuli, ut díceres his qui in ténebris: Revelámini. *Is.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Dedi te in lucem géntium, ut edúceres de domo cárceris sedéntes in ténebris. *Is.* 42.

[*Nisi dicenda sit Ant.* O. *infrà*, 206.]

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 54.

LAUDA, stérilis quæ non paris: decanta laudem, & hinni, quæ non pariébas; quóniam multi filii desertæ magis quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. Dilata locum tentórii tui, & pelles tabernaculórum tuórum extende: ne parcas, longos fac funículos tuos, & clavos tuos consólida. Ad déxteram enim & ad lævam penetrábis: & semen tuum gentes hæreditábit, & civitátes desertas inhabitábit. Hæc dicit.

℟. Dies multos. 183.

Lectio ij.

NOLI timére, quia non confundéris, neque erubéscas: non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiæ tuæ oblivíscéris, & oppróbrii viduitátis tuæ non recordabéris ámplius. Quia dominábitur tuî qui fecit te: Dóminus exercítuum, nomen ejus; & redemptor tuus, Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocábitur. Quia ut mulierem de-

relictam & mœrentem spíritu vocávit te Dóminus, & uxórem ab adolescéntia abjectam, dixit Deus tuus. Ad punctum in módico dereliqui te, & in miseratiónibus magnis congregábo te. Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 185.

Lectio iij.

Sicut in diébus Noë istud mihi est, cui jurávi ne indúcerem aquas Noë ultrà supra terram; sic jurávi ut non irascar tibi, & non increpem te. Montes enim commovebúntur, & colles contremíscent; misericórdia autem mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miserátor tuus Dóminus. Paupércula, tempestáte convulsa, absque ulla consolatióne. Ecce ergo sternam per órdinem lápides tuos, & fundábo te in sapphiris; & ponam jáspidem propugnácula tua, & portas tuas in lapides sculptos, & omnes términos tuos in lápides desiderábiles, universos filios tuos doctos à Dómino, & multitúdinem pacis filiis tuis: & in justítia fundáberis. Hæc dicit.

℟. In die illa. 184.

Ad Bened. *Ant.* 6. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. *Is.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. ç. De Sion egrediétur lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. *Mich.* 4. [*Nisi dicenda sit Antiphona*, O. *infrà.*]

Si Feria iv. occurrat die xiv. Officium fit de Feria cum Comm. Octavæ Conceptionis. Si occurrat die xv. Officium fit de Feria, & nihil fit de die Oct.

Si Festum S. Thomæ occurrat Feria vj. vel Sabbato, Officium fit de Sancto, cum Commemor. Feriæ.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 55.

Quærite Dóminum, dum inveníri potest: invocáre eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam, & vir iníquus cogitatiónes suas, & revertátur ad Dóminum; & miserébitur ejus: & ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitatiónes meæ, cogitatiónes vestræ; neque viæ vestræ, viæ meæ, dicit Dóminus. Quia sicut exaltántur cœli à terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ à viis vestris, & cogitatiónes meæ à cogitatiónibus vestris. Hæc dicit.

℟. Jejúnium décimi erit dómui Juda in gáudium & in solemnitátes præclaras: * Veritátem & pacem dilígite. ℣. Spíritu sancto orantes, vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectántes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi: * Veritátem. *Zach.* 8. *Ep. Jud.*

Lectio ij.

Et quómodo descendit imber & nix de cœlo, & illuc ultrà non revértitur, sed inébriat terram, & infundit eam, & germináre eam facit, & dat semen serenti, & panem comedenti; sic erit verbum meum quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum, sed fáciet quæcumque vólui, & prosperábitur in

*

iis ad quæ miſi illud. Quia in lætítia egrediémini, & in pace deducémini: montes & colles cantábunt coram vobis laudem, & ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro ſaliunca aſcendet ábies, & pro urtica creſcet myrtus: & erit Dóminus nominátus in ſignum æternum, quod non auferétur. Hæc dicit.

℟. Hoc eſt jejúnium quod elégi, dicit Dóminus: Frange eſurienti panem tuum, & egénos vagoſque induc in domum tuam; * Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet: Ecce adſum. ℣. Cùm vénerit Filius hóminis, dicet his qui à déxteris ejus erunt: Veníte; eſurívi enim, & dediſtis mihi manducáre; * Tunc. *Iſ.* 58. *Matth.* 25.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

IN illo témpore; Miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginẽ deſponſátam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo David; & nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Preſbyteri.

In Cap. 1. *Luc. in Feſto Annuntiat. tom.* 7.

EXórdium noſtræ redemptiónis, Fratres caríſſimi, hodierna nobis ſancti Evangélii léctio commendat, quæ Angelum à Deo de cœlis miſſum narrat ad Vírginem; ut novam in carne nativitátem Fílii Dei prædicáret; per quam nos, abjectâ vetuſtáte nóxiâ, renovári atque inter fílios Dei computári poſsimus. Aptum profectò humánæ reſtauratiónis principium fuit, ut Angelus à Deo mitterétur ad Vírginem partu conſecrandam divino; quia prima perditiónis humánæ fuit cauſa, cùm ſerpens à diábolo mittebátur ad mulíerem ſpíritu ſupérbiæ decipiendam: imò ipſe in ſerpente diábolus veniébat, qui genus humánum, deceptis paréntibus primis, immortalitátis glóriâ nudáret.

℟. Ingreſſus Angelus ad Maríam dixit: Ave, grátia plena; Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus; * Inveniſti enim grátiam apud Deum. ℣. Benedícta es tu, fília, à Dómino Deo excelſo præ ómnibus muliéribus ſuper terram. * Inveniſti. Glória. * Inveniſti. *Luc.* 1. *Judith.* 13.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Spíritus ſanctus ſupervéniet in te, & virtus Altíſſimi obumbrábit tibi. Ideóque & quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

Preces, ut in Pſalter. 138.

Oratio.

PRopè eſto, Dómine, ómnibus expectántibus te in veritáte; ut in adventu Fílii tui Dómini noſtri, plácitis tibi áctibus præſentémur; Per eumdem. *Et dicitur ad Laudes & ad Horas tantùm.*

Ad Magníf. *Ant.* 1. f. Dabit illi Dóminus Deus ſedem David patris ejus: & regnábit in domo Jacob in æternum; & regni ejus non erit finis. *Luc.* 1.

[*Niſi dicenda ſit Ant.* O.]

Oratio Dominicæ præcedentis.

FERIA QUINTA:

De Isaía Prophéta.

Lectio j Cap. 56.

HÆc dicit Dóminus, Custodíte judícium, & fácite justítiam, quia juxtà est salus mea ut véniat, & justítia mea ut revelétur. Beátus vir qui facit hoc, & filius hóminis qui apprehendet istud: custódiens sábbatum ne pólluat illud, custódiens manus suas ne fáciat omne malum. Hæc dicit Dóminus.

℟. Ecce servus. 181.

Lectio ij.

ET non dicat filius ádvenæ qui adhæret Dómino, dicens: Separatióne dívidet me Dóminus à pópulo suo. Et non dicat eunúchus: Ecce ego lignum áridum. Quia hæc dicit Dóminus eunúchis: Qui custodíerint sábbata mea, & elégerint quæ ego vólui, & tenuérint fœdus meum, dabo eis in domo mea & in muris meis locum, & nomen melius à filiis & filiábus: nomen sempitérnum dabo eis quod non períbit. Et filios ádvenæ qui adhærent Dómino, ut colant eum, & díligant nomen ejus, ut sint ei in servos; omnem custodiéntem sábbatum ne pólluat illud, & tenéntem fœdus meum; addúcam eos in montem sanctum meum, & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. Holocaústa eórum & víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo; quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. Hæc dicit.

℟. Pópulus durâ. 182.

Lectio iij.

AIt Dóminus Deus qui cóngregat dispersos Israel: Adhuc congregábo ad eum congregátos ejus. Omnes béstiæ agri, veníte ad devorándum, univérsæ béstiæ saltûs. Speculatóres ejus cæci omnes, nescíerunt univérsi: canes muti non valéntes latráre, vidéntes vana, dormiéntes, & amántes sómnia. Et canes impudentíssimi nescíerunt saturitátem: ipsi pastóres ignoravérunt intelligéntiam: omnes in viam suâ declinavérunt, unusquísque ad avarítiam suam à summo usque ad novíssimum. Hæc dicit Dóminus.

℟. Properábunt. 182.

Ad Benedíctus. *Ant.* 5. a. Fílii Sion, exultáte & lætámini in Dómino Deo vestro; quia dedit vobis doctórem justítiæ. *Joel.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus. *Is.* 55. [*Nisi dicenda sit Antiphona*, O.]

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 58.

CLama, ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuam & annúntia pópulo meo scélera eórum, & dómui Jacob peccáta eórum. Me énim de die in diem quærunt, & scire vias meas volunt, quasi gens quæ justítiam fécerit, & judícium Dei sui non dereliquerit. Rogant me judícia justítiæ; appropinquáre Deo volunt. Quare jejunámus

vimus, & non aspexisti; humiliávimus ánimas nostras, & nescisti? Ecce in die jejúnii vestri invenítur voluntas vestra, & omnes debitóres vestros repétitis. Ecce ad lites & contentiónes jejunátis, & percútitis pugno ímpiè. Hæc dicit Dóminus.

℟. Dies multos. 183.

*Si hâc die occurrat Festum sancti Thomæ, sequens Lectio dividitur in duas, divisione factâ ad * Asteriscum.*

Lectio ij.

NOlíte jejunáre sicut usque ad hanc diem, ut audiátur in excelso clamor vester. Numquid tale est jejúnium quod elégi, per diem afflígere hominem ánimam suam? Numquid contorquére quasi círculum caput suum, & saccum & cínerem stérnere? Numquid istud vocávi jejúnium, & diem acceptábilem Dño? Nonne hoc est magis jejúnium quod elégi? Dissolve colligatiónes impietátis, solve fascículos deprimentes; dimitte eos qui confracti sunt, líberos, & omne onus dirumpe. * Frange esurienti panem tuum, & egénos vagosque induc in domum tuam: cùm víderis nudum, óperi eum, & carnem tuam ne despéxeris. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum, & sánitas tua cítiùs oriétur, & anteíbit fáciem tuam justítia tua, & glória Dómini cólliget te. Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet: Ecce adsum. Si abstuléris de médio tuî caténam, & desíeris exténdere dígitum, & loqui quod non prodest. Cùm effúderis esurienti ánimam tuam, & ánimam afflictam repléveris, oriétur in ténebris lux tua, & ténebræ tuæ erunt sicut merídies. Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 183.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

EXurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum festinatióne in civitátem Juda; & intrávit in domum Zachariæ, & salutávit Elízabeth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. lib. 2.

COntuendum est quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur; María ad Elízabeth, Christus ad Joannem. Dénique étiam pósteà, ut sanctificáret baptismum Joannis, Dóminus venit ad baptismum. Citò quoque adventûs Maríæ & præséntiæ Domínicæ beneficia declarantur. Simul enim ut audívit salutatiónem Maríæ Elízabeth, exultávit infans in útero ejus; & repléta est Spíritu sancto. Vide distinctiónem, singulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elízabeth audívit, sed Joannes prior grátiam sensit. Illa natúræ órdine audívit, iste exultávit ratióne mystérii; illa Maríæ, iste Domini sensit adventum. Istæ grátiam loquuntur, illi intùs operantur, pietátisque mystérium maternis adoriuntur proféctibus; duplicique miráculo prophétant matres spíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta

repléta est mater. Non priùs mater repléta quàm fílius; sed cùm fílius esset replétus Spíritu sancto, replévit & matrem.

℟. Unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? * Et beáta quæ credidísti, quóniam † Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. ℣. Benedictus Dóminus, qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum; * Et beáta. Glória Patri. † Perficientur ea. *Luc.* 1. *Judith.* 13.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Oratio.

EXcita, Dómine, quæsúmus, poténtiam tuam, & veni; ut hi qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítiùs adversitáte liberentur; Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. Ç. Ponam verba mea in ore ejus; loquéturque ad eos ómnia quæ præcépero illi. *Deuter.* 18.

[*Nisi dicenda sit Ant.* O.]

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

Invit. Dóminus propè est; *Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 61.

SPíritus Dómini super me. eò quod únxerit Dóminus me: ad annuntiándum mansuétis misit me, ut medérer contrítis corde, & prædicárem captívis indulgéntiam, & clausis apertiónem; ut prædicárem annum placábilem Dómino, & diem ultiónis Deo nostro; ut consolárer omnes lugéntes; ut ponerem lugéntibus Sion, & darem eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro lúctu, pállium laudis pro spíritu mœróris: & vocabúntur in ea fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. Et ædificábunt desérta à sáculo, & ruínas antíquas érigent, & instaurábunt civitátes desértas, dissipátas in generatiónem & generatiónem. Hæc dicit.

℟. Jejúnium décimi. 189.

Si hâc die occurrat Festum sancti Thomæ, sequens Lectio dividitur in duas, divisione factâ ad * *Asteriscum.*

Lectio 11.

ET stabunt aliéni, & pascent pécora vestra: & fílii peregrinórum agrícolæ & vinitóres vestri erunt. Vos autem Sacerdótes Dómini vocabímini: Minístri Dei nostri, dicétur vobis. Fortitúdinem géntium comedétis, & in glória eárum superbiétis. Pro confusióne vestra dúplici & rubóre, laudábunt partem suam: propter hoc in terra sua duplícia possidébunt, lætítia sempiterna erit eis. Quia ego Dóminus diligens judícium, & ódio habens rapínam in holocaústo; & dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis. * Et scient in géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum: omnes qui víderint eos, cognoscent illos; quia isti sunt semen, cui benedixit Dóminus. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo

meo; quia índuit me veſtimentis ſalútis, & indumento juſtitiæ circúmdedit me, quaſi ſponſum decorátum corónâ, & quaſi ſponſam ornátâ monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat, ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam, & laudem coram univerſis géntibus. Hæc dicit Dóminus.

℟. Hoc eſt jejúnium. 190.

Léctio ſancti Evangélii ſecundum Marcum.

Lectio iij. Cap. 1.

INítium Evangélii Jeſu Chriſti Fílii Dei, ſicut ſcriptum eſt in Iſaia Prophéta: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 6. in Evang.

QUod Græcè Angelus: hoc Latínè núntius dícitur. Rectè ergo qui nuntiáre ſúpernum Júdicem mittitur, Angelus vocátur; ut dignitátem ſervet in nómine quam explet in operatióne. Altum quidem nomen eſt, ſed vita nómine inférior non eſt. Utinam, fratres cariſſimi, non ad judícium noſtrum dicámus; quia omnes qui ſacerdótii nómine cenſentur, Angeli vocantur. Prophétâ atteſtante qui ait: Lábia Sacerdótis cuſtódiunt ſciéntiam, & legem requírunt ex ore ejus; quia Angelus Dómini exercítuum eſt. Sed hujus altitúdinem nóminis étiam vos, ſi vultis, poteſtis meréri. Nam unuſquiſque veſtrûm in quantum ſúfficit, in quantum grátiam ſupernæ aſpiratiónis accépit, ſi a pravitáte próximum révocat, ſi exhortári ad bene operandum curat, ſi æternum regnum vel ſupplícium erránti denúntiat, cùm ſanctæ annuntiatiónis verba impendit, profectò Angelus exíſtit.

℟. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptíſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum: * Et egrediebátur ad eum omnis Judææ régio, & Jeroſolymítæ univerſi. ℣. Ipſe eſt directus divínitus in pœniténtiam gentis: * Et. Glória. * Et. *Marc.* 1. *Eccli.* 49.

Ad Laudes & Horas, Antiphonæ propriæ, ut infrà poſt Feriam ſextam Hebdomádæ IV. Adventûs; & ſic in ſequentibus Feriis.

Ad Benedictus. (*ſi non ſit dies* 23.) *Ant.* 1. g. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur, & in ignem mittétur. *Matth.* 3.

Si ſit dies 23. *dicitur Ant.* 6. Sint paráti in diem tértium; in die enim tértia deſcéndet Dóminus. *Exod.* 19.

Oratio.

DEus, qui eónſpicis quia ex noſtra pravitáte afflígimur: concéde propítius, ut ex tua viſitatióne conſolémur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſæcula.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

IN VESPERIS Sabbati, Pſalmi & Antiphonæ de Pſalterio. 134.

Capitulum. Aggæi. 2.

HÆc dicit Dóminus exercituum : Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum & terram, & mare, & áridam. Et movébo omnes gentes : & véniet Desiderátus cunctis Géntibus : & implébo domum istam glóriâ.

Hymnus, STATUTA decréto. 163.

℣. Expecta Dóminum, viríliter age : ℟. Et confortétur cor tuum, & sústine Dóminum. *Es.* 26.

Ad Magníficat. *Antiph.* O. *infrà post Officium Feriæ sextæ.*

Oratio. Excita. *infrà ad Laudes.* 200.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 153.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus propè est : *Venite, adorémus. *Philip.* 4. *Ps.* 94. Veníte. 2.

Hymnus, INSTANTIS. *ut suprà* 161. *Psalmi de Psalterio.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Succincti lumbos mentis vestræ, sperâte in eam quæ offertur vobis grátiam : in revelatiónem Jesu Christi. 1. *Petr.* 1.

Ant. 8. c. Adesse festínant témpora : judicábit pópulum suum ; & in servis suis miserébitur. *Deut.* 32.

Ant. 2. D. Sicut vidérunt vicínæ Sion captivitátem vestram, sic vidébunt & in celeritáte salútem vestrâ a Deo. *Baruch.* 2.

℣. Veni ut salvos fácias nos, Dómine Deus virtútum. ℟. Ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 63.

QUis est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra ? Iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego qui loquor justítiam, & propugnátor sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua ficut calcántium in torculári ? Torcular calcávi solus, & de géntibus non est vir mecum : calcávi eos in furóre meo, & conculcávi eos in ira mea : & aspersus est sanguis eórum super vestimenta mea, & ómnia indumenta mea inquinávi. Dies enim ultiónis in corde meo, annus redemptiónis meæ venit. Circumspexi, & non erat auxiliátor : quæsívi, & non fuit qui adjuváret ; & salvávit mihi bráchium meum, & indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo, & inebriávi eos in indignatióne mea, & detraxi in terram virtútem eórum. Hæc dicit Dóminus.

℟. Septuaginta Hebdómades abbreviátæ sunt ; * Ut consummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum, & deleátur iniquitas, & adducátur justítia sempiterna : & ungátur Sanctus Sanctórum. ℣. Nisi breviásset Dóminus dies, non fuísset salva omnis caro, sed propter eléctos quos elégit, breviávit dies. * Ut consummétur prævaricátio, & finem accípiat, &c. *Dan.* 9. *Marc.* 13.

Lectio ij.

MIseratiónum Dómini recordábor, laudē Dómini super ómnibus quæ réddidit nobis Dóminus, & super multitúdinem bonórum dómui Israel, quæ largítus est eis secundùm indulgéntiam suam, & secundùm multitúdinem misericordiárum suárum. Et dixit: Verúmtamen pópulus meus est, fílii non negántes; & factus est eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non est tribulátus, & Angelus faciéi ejus salvávit eos: in dilectióne sua, & in indulgéntia sua ipse redémit eos, & portávit eos & elevávit eos cunctis diébus séculi. Ipsi autem ad iracúndiam provocavérunt, & afflixérunt spíritum Sancti ejus; & conversus est eis in inimicum, & ipse debellávit eos. Hæc dicit Dóminus.

℟. Ecce ego mitto Angelum meum qui præparábit viam ante fáciem meam. Et * Statim véniet Dominátor quem vos quæritis, & Angelus testaménti quem vos vultis: Ecce venit, Dóminus exercituum. ℣. Non tardat Dóminus promissiónem suā, sicut quidam exístimant. * Statim véniet Dominátor. *Malach.* 3. 2. *Petr.* 3.

Lectio iij.

ET recordátus est diérum séculi Móysi, & pópuli sui. Ubi est qui eduxit eos de mari cum pastóribus gregis sui? Ubi est qui pósuit in médio ejus spíritum Sancti sui? Qui eduxit ad déxteram Móysen brachio majestátis suæ, qui scidit aquas ante eos, ut fáceret sibi nomen sempitérnum? Qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in desérto non impingéntem? Quasi ánimal in campo descendens, Spíritus Dómini ductor ejus fuit: sic adduxísti pópulum tuum, ut fáceres tibi nomen glóriæ. Hæc dicit.

℟. Vidébunt salútem vestram, quæ supervéniet vobis cum honóre magno: * Persecútus est te inimicus tuus, sed citò vidébis perditiónem ipsius. ℣. Princeps hujus mundi ejiciétur foràs. * Persecútus est. Glória. * Persecútus est. *Baruc.* 4. *Joan.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Confirmáte corda vestra, quóniam adventus Dómini appropinquávit. *Jacob.* 5.

Ant. 4 A. Quærite Dóminum, dum inveníri potest; invocáte eum, dum propè est. *Is.* 55.

Ant. 8. G. Mundámini: præcédet vos Dóminus, & congregábit vos Deus Israel. *Is.* 52.

℣. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum: ℟. Omnibus invocántibus eum in veritáte. *Ps.* 144.

Ex Libro sancti Cypriáni Episcopi & Mártyris.

De Idolorum vanitate.

Lectio iv.

QUòd Christus sit, & quómodò per ipsum nobis salus vénerit, sic est ordo, sic rátio. Judæis primùm erat apud Deum grátia: sic olim justi erant, sic majóres eórum regiónibus obediébant. Inde illis & regni

sublímitas flóruit, & géneri magnitúdo provénit. Sed illi negligentes & indisciplinati & superbi póstmodùm facti, & fidúciâ patrum inflati, dum divina præcepta contemnunt, datam sibi grátiam perdidérunt. Quàm verò fuerit illis profána vita, quæ contracta sit violátæ religiónis offensa, ipsi quoque testantur, qui etsi voce tacent, éxitu confitentur. Dispersi & palabúndi vagantur, soli & cœli sui profúgi per hospítia aliéna jactantur. Necnon Deus antè prædixerat fore ut, vergente século, & mundi fine jam próximo, ex omni gente & pópulo & loco cultóres sibi allégeret Deus multò fidelióres & melióris obséquii, qui indulgéntiam de divínis munéribus haurírent, quam acceptam Judæi, contemptis religiónibus, perdidíssent. Hujus ígitur grátiæ disciplinæque árbiter & magíster, Sermo & Filius Dei míttitur, qui per Prophétas omnes retro illuminátor & doctor humáni géneris prædicabátur.

℟. Præparáte viam, * Planum fácite iter. Ecce Dóminus auditum fecit in extrémis terræ: dícite filiæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit. ℣. Appropinquáte Deo, & appropinquábit vobis: emundáte manus, & purificáte corda. * Planum fácite. *Isa.* 62. *Jacob.* 4.

Lectio v.

Hic est virtus Dei, hic rátio, hic sapiéntia ejus & glória. Hic in Vírginem illábitur; carnẽ, Spíritu sancto, cooperante, indúitur. Deus cum hómine miscétur. Hic Deus noster, hic Christus est, qui mediátor duórum, hóminem índuit, quem perdúcat ad Patrem. Quod homo est, esse Christus vóluit, ut & homo possit esse quod Christus est. Sciébant & Judæi Christum esse ventúrum: nam hic illis semper, Prophétis admonéntibus, annuntiabátur; sed significato dúplici ejus adventu, uno qui exercítio & exemplo hóminis fungerétur, altero qui Deum faterétur, non intelligendo primum adventum qui in passióne præcessit occultus, unum tantùm credunt qui erit in potestáte manifestus. Quòd autem hoc Judæórum pópulus intelligere non pótuit, delictórũ méritum fuit. Sic erant sapiéntiæ & intelligéntiæ cæcitáte multáti, ut qui vitâ indigni essent, habérent vitam ante óculos, nec vidérent.

℟. Super montem excelsum ascende tu qui evangelízas Sion: exalta in fortitúdine vocem tuam. Dic civitátibus Juda: * Ecce Deus vester, & opus illíus coram illo. ℣. Quæ ad patres nostros repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit. * Ecce Deus. *Isa.* 40. *Act.* 13.

Lectio vj.

Itaque cùm Christus Jesus, secundùm à Prophétis antè prædicta, verbo & vocis império dæmónia de homínibus excúteret, paralyticos restríngeret, leprósos purgáret, illumináret cæcos, claudis gressum daret, mórtuos

rursûs animáret, cógeret sibi elementa famulári, servíre ventos, mária obedíre, ínferos cédere; Judæi qui illum credíderant hóminem tantùm de humilitáte carnis & córporis, exístimábant magum de licéntia potestátis. Hoc eos factúros & ipse prædixerat, & Prophetárum ómnium testimónium sic antè præcésserat, oportére illum pati, non ut sentíret tantùm mortem, sed ut vínceret; & cùm passus esset, ad súperos dénuò régredi, ut vim divínæ majestátis osténderet. Fidem ítaque rerum cursus implévit. Hunc comitámur, hunc séquimur, hunc habémus itíneris ducem, lucis príncipem, salútis auctórem, cœlum páriter & Patrem quæréntibus, & credéntibus pollicentē. Quod est Christus, érimus Christiáni, si Christum fuérimus imitáti.

℟. Revertámur ad Dóminum, * Quia ipse cepit & sanábit nos. † Quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & véniet imber nobis temporáneus. ℣. Has habentes promissiónes, mundémus nos ab omni inquinamento carnis & spíritûs. * Quia ipse. Glória. † Quasi dilúculum. *Osee. 6. 2. Cor. 7.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Fuit Joannes in desérto baptísans & prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórū. *Marc. 1.*

Ant. 6. Prædicábat dicens: Venit fórtior me post me, cujus non sum dignus procumbens sólvere corrígiam calceamentórum ejus. *ibid.*

Ant. 5. a. Fácite ergo fructus dignos pœniténtiæ: jam enim secúris ad radícem arborum pósita est. *Luc. 3.*

℣. Juxtà est Dñus his qui tribulâto sunt corde, ℟. Et húmiles spíritu salvábit. *Ps. 33.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 3.

ANno quinto-décimo impérii Tibérii Cæsaris, procurante Póntio Piláto Judæam. Et Réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ

Homil. 20. *in Evang.*

REdemptóris nostri Præcursor quo témpore prædicatiónis verbum accéperit, memoráto Románæ Reipúblicæ príncipe, & Judææ régibus, designátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui & ex Judæa quosdam, & multos ex Géntibus redemptúrus erat, per regem Géntium & príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora designantur. Quia autem gentílitas colligenda erat, & Judæa pro culpa perfidiæ dispergenda, ipsa quoque descríptio terréni principátûs ostendit; quóniam & in Romána República unus præfuísse descríbitur, & in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabantur. Voce étenim Redemptóris nostri dicitur: Omne regnum in seipsum divísum desolábitur. Liquet ergo quòd ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divísa subjacébat.

Aptè quòque non solùm quibus regibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrátur: quia illum Joannes Baptísta prædicáret, qui símul rex & sacerdos exísteret, Lucas Evangelísta prædicatiónis ejus témpora per regnum & sacerdótium designávit.

℟. Venit Joannes Baptísta prædicans & dicens: Pœniténtiam ágite, * Appropinquávit enim regnum cœlórum. ℣. Audíte, quæso, sermónes meos, & ágite pœniténtiam. * Appropinquávit *Matth.* 3. *Job.* 21.

Lectio viij.

ET venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joannes non solùm baptísmum pœniténtiæ prædicávit, verùm étiam quibusdam dedit; sed tamen baptísmum súum in remissiónem peccatórum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatórum in solo nobis baptísmo Christi tribúitur. Notandum ítaque quod dícitur: Prædicans baptísmum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum; quóniâ baptísmum quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat; ut sicut incarnátû Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptísmum pœniténtiæ quo peccáta sólvuntur, præcúrreret súo baptísmate quo peccáta solvi non possunt.

℟. Propter Sion non tacébo, & propter Jerúsalẽ * Non quiéscam, donec egrediátur ut splendor justus ejus, & salvátor ejus ut lampas accendátur. ℣. Sicut scriptum est in Libro Sermónum Isaíæ Prophétæ: Vox clamantis in desérto, Paráte viam Dñi, rectas fácite sémitas ejus.* Non quiéscam. *Isa.* 62. *Luc.* 3.

Lectio ix.

SIcut scriptum est in Libro sermónum Isaíæ Prophétæ: Vox clamantis in desérto. Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas ejus. Omnis qui fidem rectam & bona ópera prædicat, quid áliud quàm veniénti Dómino ad corda audiéntium viam parat? Ut hæc vis grátiæ pénetret, ut lumen veritátis illustret. Omnis vallis implébitur, & omnis mons & collis humiliábitur. Quid hoc loco vállium nómine, nisi húmiles? quid mórtium & cóllium, nisi superbi hómines designantur? In adventu ergo Redemptóris valles implétæ, montes verò & colles humiliáti sunt, quia nimírum in fide Mediatóris Dei & hóminum hóminis Christi Jesu, & Géntilitas plenitúdinem grátiæ accépit, & Judæa per errórem perfidiæ hoc unde tumébat, pérdidit. Et erunt prava in directa, & áspera in vias planas. Prava directa sunt, cùm malórum corda per injustítiam detorta, ad justítiæ régulam diriguntur: & áspera in vias planas immutantur, cùm immites atque iracundæ mentes per infusiónem supernæ grátiæ ad lenitátẽ mansuetúdinis rédeunt.

℟. Consurge, consurge, indúere fortitúdine tuâ, Sion:

* Indúere veſtimentis glóriæ tuæ, Jerúſalem cívitas Sancti: quia non adjíciet ultrà ut pertránſeat per te immundus. ℣. Deus ſecundùm promiſſiónem edúxit Iſrael Salvatórem Jeſum, prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptiſmum pœniténtiæ. * Indúere. Glória. * Indúere. *Iſ.* 52. *Act.* 13.

AD LAUDES.

Ant. 7. *d.* VOx clamántis in deſérto: Paráte viá Dómini, rectas fácite in ſolitúdine sémitas Dei noſtri. Allelúia. *Iſ.* 40.

Ant. 3. c. Juxta eſt ſalus mea, ut véniat & juſtítia mea, ut revelétur. Allelúia. *Iſ.* 56.

Ant. 4. a. Propè eſt juſtus meus, egreſſus eſt Salvátor meus. Allelúia. *Iſ.* 51.

Ant. 6. Prope feci juſtítiam meam, non elongábitur, & ſalus mea non morábitur. Allelúia. *Iſ.* 46.

Ant. 1. a. Lauda & lætáre, fília Sion, quia ecce vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus. Allelúia. *Zach.* 2.

Capitulum. Iſ. 10.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Noli timére, pópulus meus, habitátor Sion: adhuc páululum, modicumque, & auferétur onus de húmero veſtro, & jugum de collo veſtro.

Hymnus, JORDANIS. 162.

℣. Propè timentes Dóminum ſalutáre ipsíus; ℟. Ut inhábitet glória in terra noſtra. *Pſ.* 84.

Ad Bened. [*Si non ſit dies* 23.] *Ant.* 1. D. Erunt prava in directa, & áſpera in vias planas, & vidébit omnis caro ſalutáre Dei. *Luc.* 3.

[*Si ſit Dies* 23. *dicitur*, *Ant.* 6. Sint paráti in diem tértium; in die enim tértia deſcendet Dóminus. *Exod.* 19.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magnâ nobis virtúte ſuccurre; ut per auxílium grátiæ tuæ, quod noſtra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret; Qui vivis & regnas.

AD PRIMAM.

Ant. Vox.

In ℟. *br.* ℣. Qui propè es, * Salvátor meus. *Iſ.* 51.

AD TERTIAM.

Ant. Juxta eſt.

Capitulum. Joel 11.

CAnite tubâ in Sion: Zelátus eſt Dóminus terram ſuam, & pepercit pópulo ſuo.

℟. *br.* Adjútor meus * Et protéctor meus tu es. Adjútor. ℣. Deus meus, ne tardáveris. * Et protéctor. Glória. Adjútor. *Pſ.* 39.

℣. Propè es tu, Dómine, ℟. Et omnes viæ tuæ véritas. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Propè eſt.

Capitulum. 2. Petr. 3.

QUales óportet vos eſſe in ſanctis converſatiónibus & pietátibus, expectántes & properántes in adventum diéi Dómini.

℟. *br.* Véniat ſuper me * Miſericórdia tua, Dómine. Véniat. ℣. Salutáre tuum, ſecúndum elóquium tuum. * Mi-

sericórdia. Glória. Véniat. *Ps.* 118.

℣. Liberátor meus es tu; ℟. Dómine, ne moréris. *Ps.* 69.

AD NONAM.

Ant. Lauda.

Capitulum. 1. Thess. 5.

DEus pacis sanctificet vos per ómnia, ut integer spíritus vester, & ánima, & corpus sine queréla in adventu Dómini nostri Jesu Christi servétur.

℟. *br.* Lætábimur, Dómine,* In salutári tuo. Lætábimur. ℣. In nómine Dei nostri. * In salutári tuo. Glória. Lætábimur. *Ps.* 19.

℣. Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; ℟. Et gloriámini omnes recti corde. *Ps.* 31.

AD VESPERAS.

Ant. 4. E. DOminus Deus spírituum Prophetárum misit osténdere servis, quæ oportet fíeri citò: tempus enim propè est. Allel. *Apoc.* 22.

Ant. 1. f. Sicut terra profert germen suum, & sicut hortus semen suum gérminat; sic Dóminus Deus germinábit justítiam & laudem córum universis géntibus. Allel. *Ps.* 61.

Ant. 7. c. Hæc expectántes, satágite immaculáti & inviolati ei inveníri in pace. Allelúia. 2. *Petr.* 3.

Ant. 8. G. Remissas manus, & solúta génua erígite; & gressus rectos fácite pédibus vestris. Allelúia. *Hebr.* 12.

Ant. 3. *a.* Nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi. Allel. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. Tit. 2.

ABnegantes impietátem & seculária desidéria, sóbriè, & piè, & justè vivámus in hoc século; expectántes beátam spem, & adventum glóriæ magni Dei & salvatóris nostri Jesu Christi.

Hymnus, STATUTA. 163.

℣. Ne longè fácias miseratiónes tuas a me. ℟. Misericórdia tua & véritas tua semper susceperunt me. *Ps.* 39.

Ad Magníficat. *Ant.* O.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

FERIA SECUNDA.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 63.

ATtende de cœlo, & vide de habitáculo sancto tuo, & glóriæ tuæ: ubi est zelus tuus, & fortitúdo tua, multitúdo viscerum tuórum & miseratiónum tuárum? Super me continuérunt se. Tu enim pater noster, & Abraham nescívit nos, & Israel ignorávit nos: tu, Dómine, pater noster, redemptor noster, à século nomen tuum. Quare errâre nos fecísti, Dómine, de viis tuis: indurásti cor nostrum, ne timerémus te? Convértere propter servos tuos tribus hæreditátis tuæ. Quasi níhilum possedérunt pópulum sanctum tuum hostes nostri: conculcavérunt sanctificatiónem tuâ. Facti sumus quasi in princípio, cùm non dominaréris nostri, neque invocarétur nomen tuum super nos. Hæc dicit Dóminus.

℟. Septuaginta. 195.

Lectio ij. Cap. 64.

UTinam dirúmperes cœlos, & descénderes! à fácie tua montes defluérent: sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fieret nomen tuum inimícis tuis: à fácie tua gentes turbarentur. Cùm féceris mirabília, non sustinébimus: descendísti, & à fácie tua montes defluxérunt! A século non audiérunt, neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparásti expectántibus te. Occurrísti lætanti, & facienti justítiam: in viis tuis recordabúntur tuí: ecce tu irátus es, & peccávimus: in ipsis fúimus semper, & salvábimur. Hæc dicit Dóminus.

℟. Ecce ego mitto. 196.

Lectio iij.

ET nunc, Dómine, pater noster es tu, nos verò lutum: & fictor noster tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascáris, Dómine, satis, & ne ultrà memíneris iniquitátis nostræ: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. Civitas Sancti tui facta est deserta, Sion deserta facta est, Jerúsalem desoláta est. Domus sanctificatiónis nostræ & glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiónem ignis, & ómnia desiderabília nostra versa sunt in ruínas. Numquid super iis continébis te, Dómine, tacébis & affliges nos vehementer? Hæc dicit.

℟. Vidébunt. 196.

Ad Benedictus. [*Si non sit dies* 23.] *Ant.* 5. a. Ecce vénio: beátus qui vígilat, & custódit vestimenta sua, ne nudus ámbulet. *Apoc.* 16.

Si sit dies 23. *Ant.* 6. Sint paráti in diem tértium; in die enim tértia descendet Dóminus. *Exod.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* O.

FERIA TERTIA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 65.

QUæsiérunt me qui antè non interrogábant; invenérunt qui non quæsiérunt me. Dixi: Ecce ego, ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. Expándi manus meas totâ die ad pópulum incrédulum, qui gráditur in via non bona post cogitatiónes suas. Pópulus qui ad iracúndiâ provocat me, ante fáciem meam semper: qui immolant in hortis, & sacrificant super láteres: qui hábitant in sépulcris, & in delíbris idolórum dórmiunt: qui cómedunt carnem suillam; & jus profánum in vasis eórum. Qui dicunt: Recéde à me, non appropínques mihi, quia immundus es; isti fumus erunt in furóre meo, ignis ardens totâ die. Hæc dicit.

℟. Præparáte. 197.

Lectio ij.

ECce scriptum est coram me: non tacébo, sed reddam & retríbuam in sinum eórum iniquitátes vestras, & iniquitátes patrum vestrórum simul, dicit Dóminus, qui sacrificavérunt super montes, & super colles exprobavérunt mihi; & remétiar opus eórum primum in sinu eórum. Hæc dicit Dóminus: Quómodo si

inveniátur granum in botro, & dicátur: Ne dissipes illud, quóniam benedictio est, sic faciam propter servos meos, ut non disperdam totum. Et eláeam de Jacob semen, & de Juda possidentem montes meos: & hæreditábunt eam electi mei, & mei servi habitábunt ibi. Hæc dicit.

℟. Super montem. 197.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce servi mei cómedent, & vos esuriétis: ecce servi mei bibent, & vos sitiétis: ecce servi mei lætabuntur, & vos confundémini: ecce servi mei laudábunt præ exultatióne cordis, & vos clamábitis præ dolóre córdis, & præ contritióne spíritûs ululábitis. Et dimittéris nomen vestrum in juramentum electis meis: & interficiet te Dominus Deus, & servos suos vocábit nómine álio. In quo qui benedictus est super terram, benedicétur in Deo, amen; & qui jurat in terra, jurábit in Deo, amen: quia oblivióni trádiæ sunt angústiæ prióres, & quia abscónditæ sunt ab óculis meis. Hæc dicit.

℟. Revertámur. 198.

Ad Benedictus. [*Si non sit Dies.* 23.] *Ant.* 4 *D.* Omnis amaritúdo, & ira, & indignátio, & clamor, & blasphémia tollátur à vobis cum omni malítia. *Eph.* 4.

Si sit Dies 23. *Ant.* 6. Sint paráti in diem tértium; in die enim tértia descendet Dóminus. *Exodi* 19.

Ad Magnificat. *Ant.* O.

FERIA QUARTA

De Isaía Prophéta.

Lectio ij. Cap. 65.

ECce enim ego creo cœlos novos, & terram novam: & non erunt in memória prióra, & non ascéndent super cor. Sed gaudébitis & exultábitis usque in sempiternum in iis quæ ego creo; quia ecce ego creo Jerúsalem exultatiónem, & pópulum ejus gáudium. Et exultábo in Jerúsalem, & gaudébo in pópulo meo: & non audiétur in eo ultrà vox fletûs & vox clamóris. Hæc dicit.

℟. Septuaginta. 195.

Lectio iij.

NOn erit ibi ámpliùs infans diérum, & senex qui non impleat dies suos, quóniam puer centum annórum morjétur, & peccátor centum annórum maledictus erit. Et ædificábunt domos, & habitábunt: & plantábunt víneas, & cómedent fructus eárum. Non ædificábunt, & álius habitábit: non plantábunt, & álius cómedet: secundùm enim dies ligni, erunt dies pópuli mei; & ópera mánuum eórum inveterábunt. Hæc dicit Dóminus.

℟. Ecce ego. 196.

Lectio iij.

ELecti mei non laborábunt frustrà, neque genetábunt in conturbatióne; quia semen benedictórum Dómini est, & nepótes eórum cum eis. Eritque ántequàm clament, ego exáudiam: adhuc illis loquéntibus, ego au-

diam. Lupus & agnus pascentur simul, leo & bos cómedent páleas; & serpenti pulvis, panis ejus: non nocébunt, neque occídent in omni monte sancto meo, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. Vidébunt. 196.

Ad Benedíctus. [*Si non sit Dies* 23.] *Ant.* 7. *d.* Atténdite ne graventur corda vestra in crápula, & ebriétate, & curis hujus vitæ. *Luc.* 21.

Si sit Dies 23. *Ant.* 6 Sint paráti in Diem tértium; in Die enim tértia descendet Dóminus. *Exod.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* O.

FERIA QUINTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 66.

HÆc dicit Dóminus: Cœlum sedes mea, terra autem scabellum pedum meórum. Quæ est ista domus quam ædificábitis mihi? & quis est iste locus quiétis meæ? Omnia hæc manus mea fecit; & facta sunt universa ista, dicit Dóminus. Ad quem autem respíciam, nisi ad paupérculum, & contrítum spíritu, & trementem sermónes meos? Hæc dicit.

℟. Preparáte. 197.

Leáio ij.

QUi ímmolat bovem, quasi qui interficiat virum: qui mactat pecus, quasi qui excérebret canem: qui offert oblatiónem, quasi qui sánguinem suillum ófferat: qui recordátur thuris, quasi qui benedícat idólo. Hæc ómnia elegérunt in viis suis, & in abominatiónibus suis ánima eórum delectáta est. Unde & ego éligam illusiónes eórum: & quæ timébant, addúcam eis; quia vocavi, & non erat qui respónderet: locútus sum, & non audiérunt: feceruntque malum in óculis meis; & quæ nólui, elegérunt. Hæc dicit.

℟. Super montem. 197.

Lectio iij.

AUdíte verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus. Dixérunt fratres vestri odientes vos, & abjicientes propter nomen meum: Glorificétur Dóminus, & vidébimus in lætítia vestra; ipsi autem confundentur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddentis rétributiónem inimícis suis. Hæc dicit.

℟. Revertámur. 198.

Ad Benedíctus. [*Si non sit Dies* 23.] *Ant.* 4 E. Vos símiles hóminibus expectántibus dóminum suum; ut cum vénerit, confestim aperiant ei. *Luc* 12.

Si sit Dies 23. *Ant.* 6. Sint paráti in diem tértium; in die enim, tértia descendet Dóminus. *Exod.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* O.

FERIA SEXTA.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 66.

ANtequàm parturiret, péperit: ántequàm veniret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit unquam tale? & quis vidit huic símile? Numquid parturiet terra in die una? aut pariétur gens simul, quia parturívit, & péperit Sion filios

suos ? Numquid ego qui álios párere fácio, ipse non páriam, dicit Dóminus ? si ego qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus ? Hæc dicit.

℟. Septuaginta. 195.

Lectio ij.

Lætámini cum Jerúsalem & exultáte in ea, omnes qui dilígitis eam : gaudéte cum ea gáudio, universi qui lugétis super eam ; ut sugáris, & repleámini ab úbere consolatiónis ejus ; ut mulgeátis, & deliciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus : Ecce ego declinábo super eam quasi flúvium pacis, & quasi torrentem inundantem glóriam géntium quam lugétis : ad úbera portabímini, & super génua blandiéntur vobis. Hæc dicit.

℟. Ecce ego. 196.

Lectio iij.

Quómodò si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos ; & in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, & gaudébit cor vestrum, & ossa vestra quasi herba germinábunt, & cognoscétur manus Dómini servis ejus, & indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, & quasi turbo quadrígæ ejus, réddere in indignatióne furórem suum, & increpatiónem suam in flamma ignis ; quia in igne Dóminus dijudicábit, & in gládio suo ad omnem carnem. & multiplicabuntur interfecti à Dómino. Qui sanctificabantur, & mundos se putábant in hortis post jánuam intrinsecùs ; qui comedébant carnem suillam, & abominatiónem, & murem, simul consumentur, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. Vidébunt. 196.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Sint paráti in diem tértium ; in die enim tértia descendet Dóminus. *Exod.* 19.

Ad Magnificat. *Ant.* O.

ANTIPHONÆ LAUDUM FERIALIUM & Antiphonæ majores O. *ad* Magníficat.

Inchoantur die 17. *Decembris, & dicuntur prout singulis diebus notantur usque ad Vigiliam Nativitatis Domini.*

Ant. Feriales dicuntur modo consueto ad Laudes, & (quartâ prætermissâ) ad Horas. Quæ autem occurrunt in Dominica, eo anno omittuntur. Die 21. *nullæ assignantur Antiphonæ Laudum propriæ, quia eo die fit Officium de S. Thoma. Quòd si dies* 21. *sit Dominica, Festum Sancti Thomæ transfertur in diem* 22. *& omittuntur Antiphonæ quæ hâc die* 22. *dicendæ fuissent.*

Ad Vesperas, quando fit de Feria, dicuntur Antiphonæ de Psalterio.

Antiphonæ majores O. *dicuntur singulæ singulis diebus etiam in Dominica, bis integræ ; scilicet* 1. *ante* Magníficat. 2. *post* Sicut erat. *Si Vesperæ sint de Festo, tunc pro commemoratione Adventûs, dicitur Antiphona* O *occurrens semel dumtaxat integra, cum ℣. de Feriis aut de Dominicis Adventûs & Oratione convenienti. Ex quo autem incepta sunt hæ Antiphonæ majores, hoc est,*

à die 17. Decembris, omittuntur Preces ad Vesperas, sed dicuntur ad Laudes.

Ab eadem die 17. Decembris dicitur Invitatorium: Dóminus propè est: * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

DIE XVII. DECEMBRIS.

AD LAUDES & HORAS.

Ant. 3. c. RElpice, Dómine, de domo sancta tua in nos, & inclina aurem tuâ, & exaudi nos. *Baruch.* 2.

Ant. 8. c. Dómine, pater noster es tu: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. *Is.* 64.

Ant. 2. D. Miserére Israel, quem coæquasti primogénito tuo: reple glóriâ tuâ pópulum tuum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. d. Deus cœlórum, exaudi: memento, Dómine, testaménti tui, ut omnes gentes agnoscant quia tu es Deus. *Judith.* 9.

Ant 4. a. Miserére plebi tuæ, super quam invocátum est nomen tuum. *Eccli.* 36.

Ad Magnificat. *Ant.* 2. D. O Sapiéntia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attingens à fine usque ad finem, fortiter suaviterque dispónens ómnia; veni ad docendum nos viam prudéntiæ. *Eccli.* 24. *Sap.* 8. *Is* 40.

DIE XVIII. DECEMBRIS.

AD LAUDES & HORAS.

Ant. 3. a. REcordare, Dómine, oppróbrium nostrum; servi dominári sunt nostri: non fuit qui redimeret de manu eórum. *Thren.* 5.

Ant. 4. E. Tu, Dómine, pater noster, redemptor noster: convértere propter servos tuos. *Is.* 63.

Ant. 6. Nomen tuum invocátum est super nos: ne derelinquas nos, Dómine. *Jerem.* 14.

Ant. 1. a. Ne tradas nos in perpétuum, & ne dissipes testamentum tuum, neque áuferas misericórdiam tuam à nobis. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Dabis, Deus, veritátem Jacob, misericórdiam Abraham; quæ jurásti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

Ad Magnificat. *Ant.* 2. D. O Adónaï, & Dux domûs Israel, qui Móysi in igne flammæ rubi apparuísti, & ei in Sina legem dedísti; veni ad redimendum nos in brâchio extento. *Judith.* 16. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7. *Exod.* 6. 4. *Reg.* 17.

DIE XIX. DECEMBRIS.

AD LAUDES ET HORAS.

Ant. 2. D. REcordáre, Dómine, ne írritum fácias fœdus tuum nobíscum: nonne tu es Deus noster quem expectávimus? *Jerem.* 14.

Ant. 8. G. Vetus error ábiit: servábis pacem, Dómine; pacem, quia in te sperávimus. *Is.* 26.

Ant. 7. *d.* Cùm féceris judícia tua in terra, justítiam díscent habitatóres orbis: Dómine, exaltétur manus tua. *Is.* 26.

Ant. 1. f. Dómine Deus noster, possedérunt nos dómini absque te: tantùm in te recordémur nóminis tui. *Is.* 26.

Ant. 6. Inclina, Dómine, aurem tuam, & audi: áperi, Dómine, óculos tuos, &

vide: Deus noſter, ſalva nos. *Iſ.* 37.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. *D.* O Radix Jeſſe, qui ſtas in ſignum populórum, ſuper quem continébunt reges os ſuum, quem gentes deprecabuntur; veni ad redimendum nos, jam noli tardáre. *Iſ.* 11. *&* 52. *Pſ.* 25. *&* 39.

Die xx. Decembris.

AD LAUDES ET HORAS.

Ant. 1. a. Mitte, Dómine, ſapiéntiam de cœlis ſanctis tuis, & à ſede magnitúdinis tuæ. *Sap.* 9.

Ant. 6. Nunc ſequimur te, Dómine, in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam: ne confundas nos. *Dan.* 3.

Ant. 7. c. Dómine rex omnípotens, non eſt qui poſſit tuæ reſiſtere voluntáti, ſi decréveris ſalváre Iſrael. *Eſther.* 13.

Ant. 3. g. Fac nobiſcum ſecundùm manſuetúdinem tuam, & ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ tuæ. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Cóngrega omnes tribus Jacob, ut cognoſcant quia non eſt Deus niſi tu, & enarrent magnália tua. *Eccli.* 36.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. *D.* O Clavis David, & ſceptrum domûs Iſrael: qui áperis, & nemo claudit: claudis, & nemo áperit; veni, & educ vinctum de domo cárceris, ſedentem in ténebris & umbra mortis. *Iſ.* 22. *Jerem.* 51 *&* 52. *Pſ.* 106.

Die xxi. Decembris.

Fit Feſtum S. Thomæ ut in Proprio Sanctorum.

AD VESPERAS, pro Commemoratione Adventûs.

Ant. 2. *D.* O Riens, ſplendor lucis æternæ, & ſol juſtítiæ; veni, & illúmina ſedentes in ténebris & umbra mortis. *Zach.* 3. *Sap.* 7. *Malach.* 4. *Pſ.* 12. *&* 106.

Die xxii. Decembris.

AD LAUDES ET HORAS.

Ant. 4. A. Emítte Agnum Dómine, dominatórem terræ, de Petra deſerti ad montem filiæ Sion. *Iſ.* 16.

Ant. 8. c. Non eſt in témpore hoc ſacrificium coram te, ut poſſímus invenire miſericórdiam tuam; ſed in ánimo contríto, & ſpíritu humilitátis ſuſcipiámur. *Dan* 3.

Ant. 5. a. Si iniquitátes noſtræ reſpónderint nobis, Dómine; fac propter nomen tuum, quóniam tibi peccávimus. *Jerem.* 14.

Ant. 3. c. Dómine, opus tuum, in médio annórum vivífica illud. *Habac.* 3.

Ant. 7. d. Cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis: Deus ab auſtro véniet, & Sanctus de monte Pharan. *Habac.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. *D.* O Rex Géntium, Deus Iſrael, & Salvátor, lapiſque anguláris, qui facis útraque unum; veni, & ſalva hóminem quem de limo formaſti. *Jerem.* 10. *Iſ* 45. *&* 28. *Epheſ.* 2. *Iſ.* 35. *Geneſ.* 2.

Die xxiii. Decembris.

AD LAUDES ET HORAS.

Ant. 8. G. Eleváre, eleváre Jerúſalem, quæ bibiſti de manu Dómini calicem iræ ejus. *Iſ.* 51.

Ant. 5. a. Ecce tuli de manu tua cálicem sopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ : non adjícies ut bibas illum ultrà. *Is.* 51.

Ant. 2. D. Noli timére, quia non confundéris ; quia dominábitur tuî, qui fecit te. *Is.* 54.

Ant. 4. A. Misericórdia mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur. *Is.* 54.

Ant. 7. ç. Non repellet in sempiternum Dóminus : si abjécit, & miserébitur. *Thren.* 3.

Ad Benedictus, *eísi sit Dominica*, *Ant.* 6. Sint paráti, *ut suprà.*

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O Emmánuel, Rex & légifer noster, expectátio géntium, & desiderátus eárum ; veni ad salvandum nos, Dñe Deus noster. *Is.* 8. *&* 33. *Genes.* 49. *Agg.* 2. *Zach.* 9.

DIE XXIV. DECEMBRIS.

IN VIGILIA

NATALIS DOMINI.

[*Si occurrat in Dominica, Officium fit hoc modo.*

Psalmi de Dominica in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium de Vigilia, Cras erit. *ut infrà.*

Hymnus, INSTANTIS. *ut suprà* 161.

In I. & II. Nocturno, Antiph. ℣℣. *Lectiones &* ℟℟℟. *de Dominica IV. Adventus.* 195.

In III. Noct. Antiphonæ & ℣. *de Vigilia. Lectiones de Homilia Vigiliæ, divisionibus factis ad ** Asteriscos : & nihil legitur de Homilia Dominicæ.*

℟. *vij.* Quod in Maria. *sine* Glória Patri. ℟. *viij.* Hâc ipsâ horâ ℟. *ix.* Sanctifica. *cum* Glória Patri. *infrà, ut in Vigilia. Et repetitur* ℟. Sanctifica. *usque ad* ℣. *exclusivè.*

Non dicitur Te Deum.

Reliqua de Vigilia, sine Commem. Dominicæ.

Ad LAUDES & HORAS, Ps. de Dominica, omisso tamen ad Primam Symbolo. Quicumque. *Antiph. Capitul. &* ℟℟℟. *brev. cum Versic. ut infrà.*]

¶ *Si autem Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Cras erit vobis salus, * Veníte, & adoráte Dóminum. 1. *Reg.* 11. 1. *Paral.* 16.

Ps. 94. Veníte. 2. *Hymnus*, Instantis 161.

Psalmi de Feria, sub tribus Antiph. sequentibus.

Ant. 1. a. Dóminus lux mea est, & edúcet me in lucem : vidébo justítiam ejus. *Mich.* 7.

Ant. 6. Adhuc módicum aliquántulum, qui ventúrus est, véniet & non tardábit. *Hebr.* 10.

Ant. 5. a. Exultábit cor meum in salutári tuo, cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

℣. Auditam fac mihi manè misericórdiâ tuam. ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

De

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap *66.*

VEnio ut cóngregem cum ómnibus géntibus & linguis: & vénient, & vidébunt glóriam meam. Et ponam in eis signum; & mittam ex eis qui salvàti fúerint, ad gentes in mare, in Africam & Lydiam, tendentes sagittam; in Itáliam & Græciam, ad ínsulas longè; ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam. Et annuntiábunt glóriam meam Géntibus, & addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino in equis, & in quadrígis, & in lectícis, & in mulis, & in carrúcis, ad montem sanctum meum Jerúsalem, dicit Dóminus; quómodò si inferant filii Israel munus in vase mundo in domum Dómini. Hæc dicit.

℟. Hâc ipsâ horâ quæ nunc est, * Cras mittam ducem super pópulum meum, & salvábit pópulum meum; venit enim clamor córum ad me. ℣. Dedit Deus palàm fácere servis suis quæ oportet fieri citò: * Cras mittam. 1. *Reg.* 9. *Apoc.* 1.

Lectio ij.

ET assúmam ex eis in sacerdótes & Levítas, dicit Dóminus. Quia sicut cœli novi & terra nova, quæ ego fácio stare coram me, dicit Dóminus, sic stabit semen vestrum & nomen vestrum. Et erit mensis ex mense, & sábbatum ex sábbato: véniet omnis caro, ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus. Et egredientur, & vidébunt cadavera virórum qui prævaricáti sunt in me: vermis eórum non moriétur, & ignis eórum non extinguétur; & erunt usque ad satietátem visiónis omni carni. Hæc dicit.

℟. Sanctífica pópulum, & dic eis: * Sanctificámini in crástinum. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile: ecce nunc dies salútis: * Sanctificámini. *Josue* 7. 2. *Cor.* 6.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 1.

CUm esset desponsàta mater Jesu Maria Joseph, ántequàm convenírent, inventa est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comment. in Cap.* 1. *Matth.*

QUærat díligens lector, & dicat: Cùm Joseph non sit pater Dómini salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo deductus usque ad Joseph? Cui respondébimus primùm non esse consuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur; deinde ex una tribu fuísse Joseph & Maríam: unde ex lege eam accípere cogebátur ut propinquam; & quòd símul censéntur in Béthleem, ut de una vidélicet stirpe generáti. [*] Quod autem dícitur, Antequàm convenírent, non séquitur ut póstea convénerint; sed Scriptúra

quod factum non sit, ostendit. Joseph autem vir ejus, cùm esset justus, & nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur. Et in lege præceptum est, non solùm reos, sed & cónscios críminum obnóxios esse peccáti: quómodò Joseph, cùm crimen celet uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quòd Joseph sciens illíus castitátem, & admírans quod evénerat, celat siléntio cujus mystérium nesciébat.[*] Joseph fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. Jam & suprà díximus sponsas uxóres appellari, quod pleniùs liber adversùs Helvídium docet; & blandientis affectu, ei per somnium Angelus lóquitur, ut justítiam siléntii compróbaret. Simulque notandum quòd Joseph fílius esse dicátur David, ut María quoque de stirpe David monstrarétur. Et vocábis nomen ejus Jesum. Jesus Hebráico sermóne Salvátor dícitur. Etymológiam ergo nóminis ejus Evangelista signávit, dicens: Vocábis nomen ejus Jesum; quia ipse salvum fáciet pópulum suum.

℟. Quod in María natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem Fílium; & vocábis nomen ejus Jesum; * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, & reliquiæ fratrum ejus convertentur; * Ipse enim. (Glória. † Salvum.) *Matt.* 1. *Mich.* 5.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, & sicut alias Horas.

Ant. Confidénter state, & vidébitis auxílium Dómini super vos, ô Juda & Jerúsalem. 2. *Paral.* 20.

Ant. 8. c. Vésperè sciétis quòd Dóminus edúxerit vos; & manè vidébitis glóriam Dómini. *Exod.* 16.

Ant. 6. Nolíte timére, nec paveátis; cras egrediémini, & Dóminus erit vobíscum. 2. *Paral.* 20.

Ant. 3. a. Cánticum.

Cantic. Is. 52.

Quàm pulchri super montes * pedes annuntiántis & prædicántis pacem;

Annuntiantis bonum, * prædicantis salútem;

Dicentis Sion: * Regnábit Deus tuus.

Gaudéte & laudáte simul, * desérta Jerúsalem:

Quia consolátus est Dóminus pópulum suum, * redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum, * in óculis ómnium géntium:

Et vidébunt omnes fines terræ * salutáre Dei nostri.

Ant. Cánticum erit vobis sicut nox sanctificátæ solemnitátis, & lætítia cordis. *Is.* 30.

Ant. 5. a. Sanctificámini; cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. *Jos.* 3.

Capitulum. Is. 35.

Dícite pusillánimis: Confortámini, & nolíte timére: ecce Deus vester ipse véniet, & salvábit vos.

Hymnus, JORDANIS. ℣. Tu exurgens. 162.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Christi generátio sic erat : Cùm esset desponsáta mater Jesu María Joseph , ántequàm convenírent , invénta est in útero habens de Spíritu sancto. *Matth.* 1.

Oratio.

DEus, qui nos redemptiónis nostræ annuâ expectatióne lætíficas : præsta , ut Unigénitum tuum , quem redemptórem læti suscípimus , venientem quoque júdicem secúri videámus Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum ; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

AD HORAS.

Duplex II. ordinis.

AD PRIMAM.

Ant. Confidenter.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum.

AD TERTIAM.

Ant. Vésperè.

Capitulum. Amos 4.

PRæparáre in occursum Dei tui, Israel ; quia ecce formans montes , & creans ventum , & annúntians hómini elóquium suum.

℟. *br.* Veni , Dómine , * Ut salvos fácias nos. Veni. ℣. Ostende * fáciem tuam , * Ut salvos. Glória. Veni. ℣. Qui regis Israel , intende : ℟. Qui sedes super Chérubim , manifestáre. *Ps.* 79.

AD SEXTAM.

Ant. Nolíte timére.

Capitulum. 2. Cor. 6.

DIcit Deus : Quóniam inhabitábo in illis , & inambulábo inter eos & ero illórum Deus , & ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Exurge , Dómine Deus , * Exaltétur manus tua. Exurge. ℣. Ne obliviscáris * páuperum : * Exaltétur. Glória Patri. Exurge *Ps.* 9.

℣. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ ; ℟. Quia páuperes facti sumus nimis. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Ant. Sanctificámini.

Capitulum. Is. 42.

NE meminéritis priórum, & antíqua ne intueámini. Ecce ego fácio nova , & nunc orientur : útique cognoscétis ea , dicit Dóminus.

℟. *br.* Exultent, & lætentur * Qui quærunt te , Dómine. Exultent. ℣. Et dicant semper : Magnificétur Dóminus , * qui díligunt salutáre tuum ; * Qui quærunt te , Dómine. Glória Patri. Exultent. *Ps.* 69.

℣. Dñus virtútem pópulo suo dabit : ℟. Dñus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Oratio , Deus , qui nos. *ut suprà ad Laudes*

DIE XXV. DECEMBRIS.

IN NATALI DOMINI.

SOLEMNE PRIMI ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

A. 1. D. LEváte cápita veſtra; quóniam appropinquat redémptio veſtra. *Luc.* 21.

Ant. 6. Nolíte timére: ſtate & vidéte magnália Dómini quæ factúrus eſt hódie. *Exod.* 14.

Ant. 8. G. Sciétis quia Dóminus Deus vivens in médio veſtri eſt. *Joſ.* 3.

Ant. 5. C. Póſuit David púero ſuo excitáre regem ex ipſo fortíſſimum, & in throno honóris ſedentem in ſempiternum. *Eccli.* 24.

Ant. 7. a. Erípiet vos de manu inimicórum: redúcet autem vos cum gáudio & jucunditáte in ſempiternum. *Baruch.* 4.

Capitulum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, Fília Sion, quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tui, ait Dóminus.

℟. Ecce Deus noſter iſte: expectávimus eũ, & ſalvábit nos; iſte Dóminus, * Suſtinúimus eum; † Exultábimus & lætábimur in ſalutári ejus. ℣. Gaudéte in Dómino, gaudéte; Dóminus propè eſt: * Suſtinúimus. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui ſancto. † Exultábimus & lætábimur in ſalutári ejus. *Iſ.* 25. *Philip.* 4.

Hymnus.

MUNDO tenébris óbſito
En verus affulget dies:
Vanæ figúræ déſinant
Adeſt propinqua Véritas.

CESSENT gementûm lácrymæ,
Ceſſent Patrum ſuſpíria;
Conſors Tonantis Fílius
Fit pacis obſes mútuæ.

INOPS & exul péllitur
Qui jura terris dívidit:
Fit conditóris síderum
Præſepe vile, régia.

INFANS Creátor ómnium
Author ſalútis náſcere:
Veni ſupréme Póntifex
Mundi futúrus víctima.

¶ MUNDO redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre, cumque Spíritu
Ie ſempiterna ſécula.
Amen.

¶ *Hâc Doxologiâ etiam terminatur hodie Hymnus Completorii.*

℣. Expectans expectávi Dóminum, ℟. Et intendit mihi. *Pſ.* 39.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Béthleem Ephrata, párvulus es in millibus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel; & egréssus ejus ab inítio, à diebus æternitátis. *Mich.* 5.

Oratio.

PRæsta, miséricors Deus, ut ad suscipiendum Fílii tui ineffábile mystérium, & Fidélium mentes præparéntur, & infidélium corda subdántur; Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Psal. de Feria sub Ant. 1. f. Consurge, Fília Sion; lauda in nocte, in princípio vigiliárum, Allelúia. *Thren.* 2.

Hymnus, MUNDI salus. *& reliqua ad calcem Psalterii.* 146.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Christus natus est nobis: * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus

JAM désinant suspíria;
Audívit ex alto Deus:
Cœli patescunt; en adest
Promissa pax mortálibus.

PROFUNDA noctis ótia
Cœléstis abrumpit chorus;
Natumque festo cármine
Annúntiat terris Deum.

SPECUM sacrátam pérvigil
Dum turba pastórum subit,
Eámus, & castis pia
Cunis ferámus óscula.

AT quale nobis pánditur
Intrántibus spectáculum!
Præsépe, fœnum, fásciæ,
Parens inops, infans puer.

TU-NE ille, Christe, Fílius
Et splendor æterni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo sústinet?

SIC est: verenda queîs lates,
Fides penétrat núbila:
Agnósco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.

AGIS magistrum vel tacens
Ex hac cathédra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.

CASTOS amóres nútriens,
Sanans tumentes spíritus,
Divine, nostris, ó puer,
Præcórdiis innáscere.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unũ * adversùs Dóminum, & adversùs Christum ejus.

Dirumpámus vincula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: *

Fílius meus es tu; ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intelligite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servite Dño in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Appreheéndite disciplínam, nequándo iratscátur Dóminus, * & pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Dñus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. 8. G. Tamquam.

Psalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuũ ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole póstuit tabernáculum suum: * & ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * à summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dñi rectæ lætificántes corda: * præceptum Dómini lúcidũ, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum: * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Antiph. Tamquam sponsus Dóminus procédens de thálamo suo.

Ant. 1. D. Speciósus.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * propterea benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ, * intende, prósperè procéde, & regna.

Propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * propterèa unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à déxtris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, Fília, & vide, & inclína aurem tuam, * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecábuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne, * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Propterèa pópuli confitébuntur tibi in æternum, * & in séculum séculi.

Ant. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis.

℣. Recordátus est misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Pater noster, &c.

Absolutiones & Benedictiones suprà post Psalterium.

Tres Lectiones sequentes leguntur sine titulo.

Lectio j. Isaíæ 9.

PRimo témpore allevíata est terra Zabúlon, & terra Néphtali; & novíssimo aggraváta est via maris trans Jordánem Galilææ géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, non magnificásti lætítiam. Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, & virgam húmeri ejus, & sceptrum exactóris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violenta prædátio cum tumultu, & vestimentum mistum sánguine erit in combustiónem, & cibus ignis. Párvulus enim natus est nobis, & Fílius datus est nobis, & factus est

principátus super húmerum ejus: & vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Consiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri séculi, Princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium, & pacis non erit finis: super sólium David, & super regnum ejus sedébit; ut confirmet illud, & corróboret in judício & justítia, ámodò & usque in sempiternum. Tu autem.

℟. Per víscera misericórdiæ Dei nostri, visitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis: * Illumináre. Glória Patri. * Illumináre. *Luc.* 1. *Is.* 9.

Lectio ij. Cap. 40.

Consolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, & advocáte eam: quóniam compléta est malítia ejus, dimissa est iníquitas illíus: suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamantis in deserto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, & omnis mons & collis humiliábitur; & erunt prava in directa, & áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini, & vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Vox dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamábo? Omnis caro fœnum, & omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccátum est fœnum, & cécidit flos, quia Spíritus Dómini sufflávit in eo. Verè fœnum est pópulus: exsiccátum est fœnum, & cécidit flos; verbum autem Dómini nostri manet in æternum.

℟. Cantáte Dómino, quóniam magnificè fecit: annuntiáte hoc in universa terra. * Exulta, & lauda habitátio Sion, quia magnus in médio tui Sanctus Israel. ℣. Hosánna Fílio David: Benedictus qui venit in nómine Dómini. * Exulta. Glória. * Exulta. *Is.* 12. *Matth.* 21.

Lectio iij. Cap. 52.

Consúrge, consúrge, indúere fortitúdine tua, Sion; indúere vestimentis glóriæ tuæ, Jerúsalem, cívitas Sancti; quia non adjíciet ultra ut pertránseat per te incircumcísus & immundus. Excútere de púlvere, consúrge; sede, Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati estis, & sine argento redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus: In Ægyptum descendit pópulus meus in princípio, ut colónus esset ibi; & Assur absque ulla causa calumniátus est eum. Et numquid mihi est hîc, dicit Dóminus, quóniam ablátus est pópulus meus gratis? Dominatóres ejus iniquè agunt, dicit Dóminus; & júgiter totâ die nomen meum blasphemátur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa; quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum.

℟. Gaudéte, & laudáte si-

mul, quia consolátus est Dóminus pópulum suum : * Parávit brachium sanctum suum in óculis ómnium géntium. ℣. Misit Deus Fílium suum in mundum, ut salvétur mundus per ipsum : * Parávit. Glória Patri. * Parávit. *Repetitur* ℟. Gaudéte. *usque ad* ℣. *Is.* 52. *Joan.* 3.

IN II. NOCTURNO

Ant. 5. C. Suscépimus.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eã.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt : * tremor apprehendit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis : * in spíritu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dñi virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnũ.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus : * & distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, & in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

Ant. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. 3. a. Oriétur.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum ; * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillícidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terárum.

Coram illo prócident Æthíopes ; * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent ; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei.

Quia liberábit páuperem à potente; * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & inopi, * & ánimas páuperũ salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper; * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentũ in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula; * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ, * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in æternum; * & replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, & dominábitur.

Ant. 8. c. Véritas.

Psalmus 84.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnẽ iram tuã; * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsius: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit; * & ponet in via gressus suos.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, &c.

Ant. Véritas de terra orta est: & justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

℣. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; ℟. Justítia & pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed libera nos à malo.

Sermo sancti Leónis Papæ.
Serm. 1. de Nativ. Domini.

Léctio iv.

SAlvátor noster, dilectíssimi, hódie natus est, gaudeámus. Neque enim locum fas est ibi esse tristítiæ, ubi natális est vitæ: quæ consúmpto mortalitátis timóre, íngerit nobis de promíssa ætérnitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne secérnitur, una cunctis lætítiæ commúnis est rátio; quia Dóminus noster, peccáti mortísque destructor, sicut nullum à reátu líberum réperit, ita pro liberándis ómnibus venit. Exultet sanctus, quia propínquat ad palmam: gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animétur gentílis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius secundùm plenitúdinem témporis, quàm divíni consílii inscrutábilis altitúdo dispósuit, reconciliándam Auctóri suo natúram géneris assúmpsit humáni; ut inventor mortis diábolus, per ipsam quam vícerat, vincerétur.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. ℣. Egréssus es in salútem pópuli tui, Dómine, in salútem cum Christo tuo; * Ut. Glória. * Ut. *Joan. 3. Habac. 3.*

Léctio v.

IN quo conflictu pro nobis ínito, magno & mirábili æquitátis jure certátum est, dum omnípotens Dóminus cum sævíssimo hoste, non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte, objíciens ei eamdem formam, eamdemque natúram, mortalitátis quidem nostræ partícipem, sed peccáti totius expértem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus à sorde, nec infans cujus est unius diéi vita super terram. Nihil ergo in istam singuláre nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ stirpis eligitur, quæ sacro gravidanda fœtu, divínam humanamque prolem prius conciperet mente, quàm córpore. Et ne supérni ignára consílii ad inusitátos pavéret effectus, quod in ea operandum erat à Spíritu sancto, colloquio discit angélico: nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Hic est Deus noster, & non æstimábitur álius adversùs eum. * In terris visus est, & cum homínibus conversátus est. ℣. Nomen ejus Emmánuel, quod est interpretátum nobíscum Deus. * In terris. Glória. * In terris. *Baruch. 3. Matth. 1.*

Léctio vj.

AGámus ergo, dilectíssimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto: qui propter multam misericórdiam suam, quâ dilexit nos, miséritus est nostrî: & cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos Christo; ut essémus in ipso nova creatúra novumque figmentum. Deponámus ergo véterem hó-

minem cum áctibus suis: & adepti participatiónem generatiónis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnósce, ô Christiáne, dignitátem tuam; & divínæ consors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri conversatióne redire. Memento, cujus cápitis & cujus córporis sis membrum. Reminíscere quia érutus de potestáte tenebrárum, translátus es in Dei lumen & regnum.

℟. Deus ipse prior dilexit nos, & misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris; * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus est; & factus est eis salvátor; in dilectióne sua ipse redémit eos: * Et nos cognóvimus. Glória Patri. * Et nos cognóvimus. *Repetitur* ℟. Deus. *usque ad* ℣. Dixit. 1. *Joan.* 4. *Is.* 63.

IN III NOCTURNO.

Ant. 4 A. Lætentur.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dño omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * In omnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dñus, & laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cælos fecit.

Confessio & pulchritúdo in conspéctu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem; * afférte Dómino glóriã nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * Adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra: * Dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Ant. Lætentur cœli, & exultet terra à fácie Dómini, quóniam venit. *Ps.* 95.

Ant. 5. a. Lux.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómne;

Quóniã tu Dñus altíssimus super omnem terram * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Lux orta est justo, & rectis corde lætítia. Allel. *Ps.* 96.

Ant. 6. Notum.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Domino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitate.

Ant. Notum fecit Dóminus salutáre suum. Allel. *Ps.* 97.

℣. Verbum caro factum est. ℟. Et habitávit in nobis. *Joan.* 1.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Léctio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Lectio vij. C. 2.

IN diébus illis: Exiit édictum à Cæsare Augusto, ut describerétur universus orbis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 8. *in Evang.*

QUia largiente Dómino, missárum solémnia ter hódie celebratúri sumus, loqui diù de evangélica lectióne non póssumus: sed nos áliquid vel bréviter dícere, Redemptóris nostri natívitas ipsa compellit. Quid est enim, quód nascitúro Dó-

mino mundus descríbitur, nisi hoc, quod apertè monstrátur, quia ille apparébat in carne, qui electos suos adscríberet in æternitáte? Quò contrà de réprobis per Prophétam dicitur: Deleantur de libro vivéntium, & cum justis non scribantur. Qui bene étiam in Béthleem náscitur: Béthleem quippe domus panis interprétatur. Ipse namque est qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Locus ergo in quo Dóminus náscitur, domus panis ántea vocátus est: quia futúrum profectò erat, ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes interná satietáte reficeret. Qui non in parentum domo, sed in via náscitur, ut profectò osténderet quia per humanitátem suam quam assúmpserat, quasi in aliéno nascébatur.

℟. Impléti sunt dies Maríæ ut páreret; & * Péperit fílium suum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præsépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium. * Péperit. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Péperit Fílium suum. *Luc. 2. Is. 7.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio viii. C. 2. v. 15.

IN illo témpore: Pastóres loquebantur ad ínvicem: Transéamus usque Béthleem, & videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus ostendit nobis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

In Luc. lib. 2. n. 53.

VIdes festináre pastóres; nemo enim cum desídia Christum requírit. Vides pastóres Angelo credidísse; & tu Patri, Fílio, Spirítui sancto, Angelis, Prophétis, & Apóstolis crede. Vide quàm signátè Scriptúra singulórum libret momenta verbórum: Festínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cùm caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod est Fílius. Non mediócre fidei tibi hoc videátur exemplum, non vilis persóna pastórum. Certè quò vilior ad prudéntiam, eò pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris referta sapiéntûm, sed plebem Dóminus símplicè requisívit, quæ phaleráre audíta & fucáre nescíret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio desiderátur. Nec contemnenda putes quasi vília verba Prophetárum: à pastóribus étiam María fidem cólligit: à pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur.

℟. Natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David; & hoc vobis signum: * Inveniétis infantem pannis involútum, & pósitum in præsépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus vester in médio vestrî est, ut éruat vos: * Inveniétis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Inveniétis infantem pannis involútum, & pósitum in præsépio. *Luc. 2. Deut. 20.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio ix. Cap. 1.

IN princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deũ, & Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Ep. ad Honor. 140. *aliàs* 120, *C.* 3. *&* 4.

QUem Filium Deus míserit, fierique ex muliere voluerit, quantus ille Deus sit, qui hanc humilitátem pro salúte fidélium suscípere dignátus fúerit, ut agnoscas, nunc attende Evangélium: In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hic ergo Deus Verbum Dei, per quod facta sunt ómnia, Filius Dei est. Cùm esset Filius Dei, venit ut fieret filius hóminis, donaretque nobis qui erámus filii hóminum, filios Dei fieri. Descendit ergo ille, ut nos ascenderémus; ut, participátâ natúrâ filiórum hóminum, ad participandam étiam suam natúram adoptáret filios hóminum. Quapropter cùm dixísset, Dedit eis potestátem filios Dei fieri, modumque adjunxísset, ne carnális intelligerétur natívitas, quod scílicet eis id præstíterit, qui credunt in nómine ejus, & per grátiam renascuntur spiritálem, mox commendávit quasi hujus vicissitúdinis sacramentum. Tanquam enim mirári tantum bonum non auderémus optáre, státim subjunxit: Et Verbum caro factum est, & habitávit in nobis; tanquam díceret: O hómines, nolíte desperáre vos fieri posse filios Dei; quia & ipse Filius Dei, hoc est, Verbum Dei, caro factum est, & habitávit in nobis. Réddite vicem: efficímini spíritus, & habitáte in illo qui caro factus est & habitávit in nobis. Neque enim jam desperandum est participatióne Verbi fieri posse hómines filios Dei, quando Filius Dei participatióne carnis factus est filius hóminis.

℟. Verbum caro factum est, & habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriã quasi Unigéniti à Patre, plenũ grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in suo cursu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus sédibus prosilívit: * Et vídimus glóriam ejus. Glória Patri, & Filio, & Spirítui sancto. * Et vídimus glóriam ejus, glóriam &c. *Repetitur* ℟. Verbum. *usque ad* ℣. Cùm nox. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

Post ℟. *dicitur*, (*juxta morem antiquum*,) *Genealogia Domini nostri Jesu Christi secundùm Mathæum, ut sequitur.*

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Solus recitans non dicit, Dóminus vobíscum, *sed incipit absolutè*:

Inítium sancti Evangélii secundùm Matthæum.

℟. Glória tibi, Dómine.

LIber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Ja-

cob. Jacob autem génuit Judam & fratres ejus. Judas autem génuit Phares & Zaram de Thamar. Phares autem génuit Esron. Esron autem génuit Aram. Aram autem génuit Amínadab. Amínadab autẽ génuit Naasson. Naasson autem génuit Salmon. Salmon autem génuit Booz de Rahab. Booz autem génuit Obed ex Ruth. Obed autem génuit Jesse. Jesse autem génuit David regem. David autem rex génuit Salomónem ex ea quæ fuit Uriæ. Sálomon autem génuit Róboam. Róboam autem génuit Abíam. Abías autem génuit Asa. Asa autem génuit Jósaphat. Jósaphat autem génuit Joram. Joram autem génuit Ozíam. Ozías autem génuit Jóatham. Jóatham autem génuit Achas. Achas autẽ génuit Ezechíam. Ezechías autem génuit Manassén. Manasses autem génuit Amon. Amon autem génuit Josíam. Josías autem génuit Jechoníam, & fratres ejus in Transmigratióne Babylónis. Et post Transmigratiónem Babylónis, Jechonías génuit Saláthiel. Saláthiel autem génuit Zoróbabel. Zoróbabel autẽ génuit Abíud. Abíud autem génuit Elíacim. Elíacim autem génuit Azor. Azor autem génuit Sadoc. Sadoc autem génuit Achim. Achim autem génuit Elíud. Elíud autem génuit Eleázar. Eleázar autem génuit Mathan. Mathan autem Jacob. Jacob autem génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus.

Postea dicitur, Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. f. PAstóres erant vigilantes, & custodientes vigílias noctis super gregem suum; & ecce Angelus Dómini stetit juxta illos. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Cláritas Dei circumfulsit illos, & timuérunt timóre magno; & dixit illis Angelus: Nolíte timére, Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 5. a. Ecce evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus est vobis hódie Salvátor, Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Facta est.

Loco Cantici Benedícite; *dicitur sequens*

Cantic. Mich. 5.

TU, Béthleem Ephrata, * párvulus es in míllibus Juda:

Ex te mihi egrediétur, * qui sit dominátor in Israel.

Et egréssus ejus ab inítio, * à diébusætérnitátis.

Propter hoc dabit eos usque ad tempus * in quo partúriens páriet;

Et relíquiæ fratrum ejus * convertentur ad fílios Israel.

Et stabit, & páscet in fortitúdine Dómini, * in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui, & convertentur;

Quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ, * & erit iste pax.

Ant. Facta est cum Angelo multitúdo milítiæ cœléstis laudántium Deum, & dicéntium: Glória in altíssimis Deo, & in terra pax homínibus

nibus bonæ voluntátis. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Pastóres loquebantur ad ínvicem: Transeámus usque Béthleem, & videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus ostendit nobis, Allelúia. *Luc.* 2.

Capitulum. 2. Cor. 8.

SCitis grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam propter vos egénus factus est, cùm esset dives; ut illíus inópiâ vos divites essétis.

Hymnus.

MIssum Redemptórem polo,
Novumque totus, quà patet,
Adóret orbis príncipem
Natum Maríâ Vírgine.

RErum Creátor ómnium
Servile corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

QUod ante mundi témpora
Verbum Patris prodit sinu,
Obnóxius nunc témpori
Mortális infans náscitur.

FŒno cubáre sústinet,
Præsépe non horret Deus,
Et indiget lactis cibo
Cibus perennis Cœlitûm.

QUæ cárdines mundi rotant,
Manus ligantur fásciis:
Imbellis & plorans jacet,
Ut nos jacentes érigat.

JUdex futúrus séculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto, mútui
Amóris exposcit vices.

℣ QUi natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣ *Sic terminantur omnes* MIR. *Pars Hyemalis Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam, nisi propriam Doxologiam habeant.*

℣. Benedictus qui venit in nómine Dómini: ℟. Deus Dóminus & illuxit nobis. *Ps.* 117.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Venérunt pastóres festinantes; & invenérunt Maríam, & Joseph, & Infantem pósitum in præsépio. Videntes autem, cognovérunt de verbo quod dictum erat illis de Púero, allelúia. *Luc.* 2.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Si in hunc diem Dominica incidat, nulla in eo fit commemoratio de illa.

AD HORAS, Psalmi de Dominica.

In Hymnis, Doxologia, Qui natus es.

AD PRIMAM.

Ant. Pastóres.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Cláritas.

Capitulum. Hebr. 1.

CUm iterum introdúcit Deus Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei.

℟. *br.* Adoráte eum, * omnes Angeli ejus, * Allelúia,

allelúia. Adoráte. ℣. Audívit, & lætáta est Sion, * Allelúia. Glória Patri, & Filio, & Spíritui sancto. Adoráte. *Ps.* 96.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra: ℟. Cantáte, & exultáte, & psállite. *Ps.* 97

Oratio.

RÉspice nos, miséricors Deus, & méntibus clementer humánis, nascénte Christo, summæ veritátis lumen ostende; Per eumdem.

AD SEXTAM.

Ant. Ecce.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FIdélis sermo, & omni acceptióne dignus, quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * misericórdiæ ejus, * Allelúia, allelúia. Confiteántur. ℣. Et mirabília ejus fíliis hóminum. * Allelúia. Glória Patri, & Filio, & Spíritui sancto. Confiteántur. *Ps.* 106.

℟. In humilitáte nostra memor fuit nostrî. ℟. Et redémit nos ab inimícis nostris. *Ps.* 135.

Oratio.

LArgíre, quæsumus, Dómine, fámulis tuis, fídei, spei & caritátis augméntum; ut qui in Nativitáte Fílii tui Dómini nostri gloriántur, & adversa mundi, te gubernánte, non séntiant, & quæ temporáliter celebráre desíderant, sine fine percípiant; Per eumdem.

AD NONAM.

Ant. Pastores.

Capitulum. Galat. 4.

CUm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes: at ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum recipeémus.

℟. *br.* Dóminus virtútum * nobíscum, * Allelúia, allel. Dóminus. ℣. Susceptor noster Deus Jacob, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 45.

℣. Confiteántur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui hunc diem per Incarnatiónem Verbi tui & partum beátæ Maríæ Vírginis consecrásti; da pópulis tuis in hac celebritáte consórtium, ut qui tuâ grátiâ sunt redempti, tuâ sint adoptióne secúri. Per eumdem Dóminum.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. Tecum princípium.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * dominâre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis; * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum; ex útero ante lucíferum génui te.

Antiph. 7. ç. Redemptiónem.

Psalmus 110.

CONfitébor tibi, Dómine in toto corde meo, * in concílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, misércors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo.

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuũ ejus, véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo; mandávit in æternum testamentũ suum.

Ant. 5. C. Exortum est.

Psalmus 111.

BEátus vir qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis; * misércors, & miserátor, & justus.

Jucundus homo, qui miserétur & cómmodat; * dispónet sermónes suos in judício, * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus, * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in séculum séculi: * cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur, déntibus suis fremet & tabescet; * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Exortum est in ténebris lumen rectis corde; mi-

féricors, & miserátor, & justus Dóminus.

Antiph. 4. A. Apud Dóminum.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israël * ex omnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Apud Dóminum misericórdia, & copiósa apud eum redémptio.

Ant. 8. G. Jurávit.

Psalmus 131.

MEmento, Dómine David, * & omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, *tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in requiem tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam, * & sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur eum: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint filii tui testamentum meum, * & testimónia mea hæc quæ docébo eos:

Et filii eórum usque in séculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi; * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Jurávit Dóminus David veritátem: de fructu ven-

tris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. 1. Joan. 4.

IN hoc appáruit cáritas Dei in nobis quóniam Filium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum.

Hymnus.

JESU, redemptor ómnium, Summi Parentis únice, Qui solus ante sécula. Patri Deo par náscéris.

TU nostra pax & glória, Spes una tu mortálium, Intende quas tibi preces De cordis ara fundimus.

QUI córporis nostri volens Nascendo formam súscipis, Divinitátis nos simul Das esse consortes tuæ.

AD illud evectos decus Tuére fratres; dégener Ne vita fontes prístinam In vilitátem déprimat.

HOC sancta te poscit dies, Ortus dies tui memor, Quâ lúcido surgens thoro Sol verus orbem vísitas.

NUNC ergo terra, nunc polus, Vastíque tractus æquoris, Qui te dedit, festis Patrem Laudáre certant cánticis.

ET nos, perennis ô quibus Salútis auctor násceris, Faustum triumphali juvat Ornáre concentu diem.

QUI natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória Cum Patre, cumque Spíritu, In sempiterna sécula. Amen.

℣. Hic est Deus, Deus noster in æternum: ℟. Ipse reget nos in sécula. *Ps.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Filius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, & simus in vero Filio ejus: hic est verus Deus, & vita æterna, Allelúia. 1. *Joan.* 5.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnẽ natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus; per ómnia.

Pro Commemoratione sancti Stephani, Antiphona. Mitto ad vos prophétas & sapientes: & ex illis occidétis & flagellábitis in synagógis vestris, & persequémini, ut véniat super vos omnis sanguis justus qui effúsus est super terram. *Matth.* 23.

℣. Misit Deus ante eos virum: ℟. Elóquium Dómini inflammávit eum. *Ps.* 104.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus & inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica, sub Ant. 2. a. Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat, Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus.

MUNDI salus qui náscéris,
Jesu puer, nos réspice:
Da móribus castis tuam
Referre nos infántiam.

FESSOS diurno dum levat
Labóre nocturnus sopor,
Defende, Pastor, béstiis
Tuas ab infestis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveséque lactentem sinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Capitulum, & cætera de Dominica, ut in Psalterio.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

In Festo
SANCTI STEPHANI
PROTO-MARTYRIS.

Duplex I. Ordinis.

Si in hunc diem, vel in duos sequentes Dominica inciderit, nihil de ea fit ejusmodi diebus.

Psalmi de Feria in toto Officio, exceptis Vesperis.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum quem vidit Stéphanus stantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus. *Act.* 7.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O QUI tuo, dux Mártyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de caducis flóribus
Tibi corónam néctimus.

TUO cruenta sánguine
Quàm saxa fulgent púlcriùs!
Aptáta sacro vértici
Non sic micárent sídera.

QUOT facta fronti vúlnera,
Tot tela lucis émicant;
Et Angelo monstrat parem,
Quod prodit è vultu, jubar.

TU prima Christo victimæ
Vitam rependis víctima,
Primusque testis æmulo
Deum patéris fúnere.

TU primus ostensam tibi
Maris rubri sulcas viam:
Quot te sequentur Mártyrum
Quibus præis, exércitus!

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Convocantes duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, & minístráre mensis. *Act.* 6.

Ant. 2. D. Considerâte viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto & sapiéntiâ, quos constituámus super hoc opus. *Act.* 6.

Ant. 3. *a.* Placuit sermo coram omni multitúdine, & elegérunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 6.

IN diébus illis, crescente número discipulórum, factum est murmur Græcórum adversùs Hebræos, eò quòd despicerentur in minístério quotidiáno víduæ eórum. Convocantes autem duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est

æquum nos derelínquere verbum Dei, & minístráre mensis. Considerâte ergo, fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto & sapiéntiâ, quos constituámus super hoc opus. Nos verò oratióni & minístério verbi instantes érimus. Et plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum virum plenum fide & Spíritu sancto, & Philippum, & Próchorum, & Nicánorem, & Timónem, & Pármenam, & Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos statuérunt ante conspectum Apostolórum; & orantes, imposuérunt eis manus. Tu autem.

℟. Stéphanum virum plenum fide & Spíritu sancto * Statuérunt ante conspectum Apostolórum; & orantes, imposuérunt ei manus. ℣. Locútus est Dóminus ad Moysen, dicens: Státues Levítas in conspectu Aaron & filiórum ejus, & consecrábis oblátos Dómino. * Statuérunt. *Act.* 6. *Num.* 8.

Lectio ij.

STéphanus autem plenus grátiâ & fortitúdine, faciébat prodígia & signa magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de synagoga, quæ appellátur Libertinórum, & Cyrenénsium, & Alexandrinórum, & eórum qui erant à Cilícia & Asia, disputantes cum Stéphano: & non póterant resístere sapiéntiæ & Spíritui qui loquebátur. Tunc summisérunt viros, qui dicerent se audivísse eum dicentẽ verba blasphémiæ in Móysen & in Deum. Commovérunt itaque plebem, & senióres, & scribas: & concurrentes rapuérunt eum, & adduxérunt in concílium, & statuérunt falsos testes, qui dícerent: Homo iste non cessat loqui verba adversùs locum sanctum & legem; audívimus enim eum dicentem: Quóniam Jesus Nazarénus hic déstruet locum istum, & mutábit traditiónes quas trádidit nobis Móyses. Et intuentes eum omnes qui sedébant in concílio, vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli.

℟. Levítes præpósitus erat iis quæ spontè offerebantur Dómino; * Universæque multitúdini fidéliter cibi præbebantur. ℣. Quotquot possessóres agrórum erant, vendentes afferébant prétia: dividebátur autẽ síngulis prout cuique opus erat; * Universæque. 2. *Paral.* 31. *Act.* 4.

Lectio iij. Cap. 7.

CUm autem esset plenus Spíritu sancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei, & ait: Ecce video cœlos apertos, & Fílium hóminis stantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnâ, continuérunt aures suas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant: & testes depositérunt vestimenta sua secùs pedes adolescentis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocantem, & dicentem: Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. Pósitis autem génibus

clamávit voce magnâ, dicens: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixísset, obdormívit in Dómino.

℟. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet, sicut scriptum est: * Dispersit, dedit paupéribus; † Justítia ejus manet in séculum séculi. ℣. Eleemósynas illíus enarrábit omnis eccléſia sanctórum. * Dispersit. Glória Patri. † Justítia. 2. *Cor.* 9. *Eccli.* 31.

IN II. NOCTURNO.

An. 8. c. Stéphanus plenus grátiâ & fortitúdine faciébat prodígia & signa magna in pópulo. *Act.* 6.

Ant. 5. a. Erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 6. Verbum Dómini crescébat, & multiplicabátur número discipulórum: multa étiam turba Sacerdótum obediébat fidei. *Act.* 6.

℟. Confirmátum est cor ejus: ℟. Non commovébitur, donec despíciat inimícos suos. *Ps.* 111.

Benedictiones de Sanctis.

Sermo sancti Fulgéntii Epíscopi.

Sermo 3. *de S. Stephano.*

Lectio iv.

HErì celebrávimus temporálem sempitérni Regis nostri natálem: hódie celebrámus triumphálem mílitis passiónem. Herì Rex noster trábeâ carnis indútus, de aula úteri virgináli egrédiens, visitáre dignátus est mundum: hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Glória in excelsis Deo herì sancti Angeli exultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætántes in suum consórtium suscepérunt. Herì Christus pro nobis pannis est involútus: hódie Stéphanus stolâ est ab eo immortalitátis indútus. Herì præsépis angústia Christum portávit infántem: hódie imménsitas cœli suscépit Stéphanum triumphántem.

℟. Potens in Scriptúris erat, edoctus viam Dómini; & * Fervens spíritu loquebátur, & docébat diligénter ea quæ sunt Jesu. ℣. Sápiens tanquam imbres mittet eléquia sapiéntiæ suæ: * Fervens. *Act.* 18. *Eccli.* 39.

Lectio v.

NEcessárium nobis est, fratres carissimi, agnóscere quibus armis præcínctus Stéphanus sævítiam Judæórum potuit superáre, ut ita meruísset feliciter triumpháre. Invictæ in eo enituit insígne virtútis, quæ nec frementium sævítiam formidávit, nec lapidántium ictibus devícta succúbuit. Usque adeò enim inter frementes permansit intérritus, & inter lápidum fuit cruciamenta secúrus, ut incredulitátem Judæórum fidenter argúeret, & benignus pro lapidántibus exoráret. Quod est ergo tam magnum atque insuperábile genus armórum? Procul dúbio, munímine régio septus, nullátenus est ab adversáriis superátus; quóniam Rex noster, cùm sit Altíssimus, pro nobis húmilis venit, sed ínanis veníre non pótuit. Magnum

quippe donatívum suis militibus áttulit, quo eos non solùm copiósè ditávit, sed étiam ad certandum invictíssimè confortávit. Attulit namque donum caritátis, quo perdúceret hómines ad consórtium deitátis.

℟. Cœpit fiduciáliter ágere in synagóga; * Vehementer enim Judæos revincébat públicè, osténdens per Scriptúras esse Christum Jesum. ℣. Surrexit quasi ignis, & verbum ipsius quasi fácula ardébat; * Vehementer enim. *Act.* 18. *Eccli.* 48.

Léctio vj.

CAritas ergo quæ de cœlo ad terras depósuit Christum, ipsa Stéphanum de terra elevávit ad cœlum. Cáritas quæ præcéssit in Rege, ipsa subsequenter refulsit in mílite. Stéphanus ergo, ut nóminis sui corónam meruíslet accípere, caritátem pro armis habébat, & per ipsam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, sæviéntibus Judæis non cessit: per caritátem próximi, pro lapidántibus intercessit. Per caritátem agrébat errantes, ut corrigerentur: per caritátem pro lapidántibus orábat, ne punirentur. Caritátis virtúte subnixus vicit Saulum crudéliter sævientem; & quem hábuit in terra persecutórem, in cœlo méruit habére consortem.

℟. Surrexérunt quidam de synagóga disputantes cum Stéphano; * Et non póterant resístere sapiéntiæ & Spirítui † Qui loquebátur. ℣. Obstructum est os loquéntium iníqua; * Et non. Glória Patri. † Qui. *Act.* 6. *Ps.* 62.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Judæi repléti sunt zelo, & contradicébant his quæ dicebantur, blasphemantes. *Act.* 13.

Ant. 8. G. Summisérunt viros qui dícerent se audivísse Stéphanum dicentem verba blasphémiæ in Móysen & in Deum. *Act.* 6.

Ant. 7. c. Commovérunt plebem, & senióres, & scribas; & concurrentes rapuérunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Lábia dolósa loquuntur adversùs justum iniquitátem, ℟. In supérbia & in abusióne. *Ps.* 30.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Léctio vij. Cap. 23.

IN illo témpore; Dicébat Jesus Scribis & Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & sapientes, & Scribas; & ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Matth.

HOc quod ánteà dixerámus, Impléte mensúram patrum vestrórum, ad persónam Dómini pertinére, eò quòd occidendus esset ab eis, potest & ad discípulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & sapientes, & Scribas; & ex illis occidétis, & crucifigétis, & flagellábitis in synagógis vestris, & persequémini de civitáte in civitátem, ut impleátis mensúram patrum vestrórum. Simulque

observa, juxta Apóstolum scribentem ad Corinthios, vária esse dona discipulórum Christi, álios esse Prophétas, qui ventúra prædícant: álios sapientes, qui nóverint quando débeant proferre sermónem: álios scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidátus est Stéphanus, Paulus occísus, crucifixus Petrus, flagellàti in Actibus Apostolórum discípuli.

℟. Adduxérunt Stéphanum in concílium, & statuérunt falsos testes qui dícerent: * Homo iste non cessat loqui verba adversùs locum sanctum & legem. ℣. Adductis viris filiis diáboli, fecérunt eos sedére contra eum. At illi dixérunt contra eum testimónium coram multitúdine: * Homo iste. *Act. 6. 3. Reg. 21.*

Lectio viij.

JErúsalem, Jerúsalem, quæ occídis Prophétas, & lápidas eos qui ad te missi sunt. Jerúsalem, non saxa & ædificia civitátis, sed habitatóres vocat, quam patris plangit affectu, sicut & in álio loco légimus, quòd videns eam flèverit. In eo autem quod dicit: Quóties vólui congregáre filios tuos, omnes retrò Prophétas à se missos esse testátur. Ecce relinquétur vobis domus vestra deserta. Hoc ipsum ex persóna Jeremiæ jam antè dixerat: Relíqui domum meam, dimísi hæreditátem meam: facta est mihi hæreditas mea quasi spelunca hyænæ. Desertam Judæórum domum, id est, Templum illud quod fulgébat augústius, óculis comprobámus; quìa habitatórem Christum pérdidit, & hæreditátem præripere gestiens, occídit hærédem.

℟. Intuentes Stéphanum omnes qui sedébant in concílio, * Vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli. ℣. Símilem illum fecit Deus in glória sanctórum, & magnificávit eum in timóre inimicórum. * Vidérunt. *Act. 6. Eccli. 45.*

Lectio ix.

DIco enim vobis; non me vidébitis ámodò, donec dicátis, Benedictus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, & ad pópulum Judæórum. Versículum autem istum, quo & párvuli atque lactentes in ingressu Jerúsalem Dómini salvatóris usi sunt, quando dixérunt: Benedictus qui venit in nómine Dómini, hosánna in excelsis, sumpsit de centésimo décimoséptimo Psalmo, qui manifestè de adventu Dómini scriptus est. Et quod dicit, hoc vult intélligi: Nisi pœniténtiam egéritis, & confessi fuéritis ipsum me esse de quo Prophétæ cecinérunt, Filium omnipotentis Patris, meam fáciem non vidébitis. Habent Judæi datum sibi tempus pœniténtiæ; confiteantur benedictum qui venit in nómine Dómini, & Christi ora conspícient.

℟. Cùm esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce vídeo cœlos apertos, & Filium hóminis stantem à dextris Dei. ℣. Ecce

in cœlo testis meus, & cónscius meus in excelsis. * Ecce vídeo. Glória. * Ecce vídeo. *Act. 7. Joh. 16.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, cum Cantico de Die Natali.

Ant. 8. G. EGo replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício & virtúte; ut annúntiem Israel peccátum suum. *Mich. 3.*

Ant. 3. a. Suscitátur fasíloquus adversùs fáciem meam, contradícens mihi: collégit furórem suum in me *Job. 16.*

Ant. 7. ç. Cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus suis: terribílibus óculis me intúitus est. *Job. 16.*

Ant. 1. a. Aperti sunt cœli, & vidi visiónes Dei; & ecce ignis & splendor in circúitu ejus. *Ezech. 1.*

Ant. 2. D. Dicunt: Lapidétur, & aspíciat óculus noster; ipsi autem non cognovérunt cogitatiónes Dómini. *Mich. 4.*

Capitulum. Jerem. 26.

DOminus misit me, ut prophetárem ad domum istam & ad civitátem hanc ómnia verba quæ audístis. Nunc ergo bonas fácite vias vestras & stúdia vestra, & audíte vocem Dómini Dei vestri.

Hymnus.

QUID obstináta péctora,
Verbo Dei resístitis?
Qui vos Deo plenus docet,
Hunc destinátis fúneri.

OMNES in unum sæviunt,
Saxis gravant truces manus:
Hunc párticeps Saulus necis
Per ómnium dextras petit.

QUID hoc? repente pándi-
tur
Stellàta cœli régia:
Ad déxteram Patris videt
Sublimè stantem Filium.

NON déseris, dux, míli-
tem
Quem, Christe, spectans róboras;
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipse præmium.

DEO mori sub júdice
Pugnantis est victória:
Dum grando saxórum pluit,
Nil sentit affixus polo.

MENS nempe largo vívidæ
Torrente lucis ébria;
Nil córporis memor sui,
Jam se beátis ínserit.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. In die malórum protexit me Dóminus: ℟. In petra exaltávit me. *Ps. 26.*

Ad Benedictus. Ant. 7. G. Exclamantes voce magnâ, ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; & ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem & dicentem, Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act. 7.*

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus & inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

Deinde fit Commemoratio de Natali Domini, ut sequitur.

Ant. Egressus est Salvátor meus; & nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur, & vénient in Sion laudantes, Allelúia. *Is.* 51.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Dóminum nostrum JesumChristum Fílium tuum.

AD HORAS.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. Ego.

In. ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matt.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Suscitátur.

Capitulum. Ezech. 3.

DIxit ad me Dóminus: Dómus Israel nolunt audíre te, quia nolunt audíre me; omnis quippe domus Israel attrítâ fronte est, & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus éorum.

℟. *br.* Príncipes * persecúti sunt me gratìs, * Allel. allelúia. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis formidábit cor meum, * Allelúia. Glória Patri. Príncipes persecúti sunt me, &c.

℣. Sedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; ℟. Servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Cómminans mihi.

Capitulum. Ezech. 3.

FIli hóminis, ut adamantem, & ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum.

℟. *br.* Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Dóminus mihi adjútor, & ego despíciam inimícos meos, * Allelúia. Glória. Dóminus. *Ps.* 117.

℣. Dóminus à dextris est mihi, ne commóveat; ℟. Propter hoc lætátum est cor meum. *Ps.* 15.

AD NONAM.

Ant. Dicunt.

Capitulum. Isaïæ 50.

JUxtà est qui justificat me: quis contradícet mihi? Stemus símul: quis est adversárius meus? accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condemnet me?

℟. *br.* Ecce * Deus ádjuvat me, * Allelúia, allelúia. Ecce. ℣. Et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ, * Allelúia. Glória Patri. Ecce. *Ps.* 53.

℣. Dóminus illumínatio mea & salus mea; ℟. Quem timébo? *Ps.* 26.

AD II. VESPERAS.

Antiph. & Pss. ut ad II. Vesperas de Natali Domini. Suprà. 226.

Capitulum. Job. 16.

PAssus sum absque iniquitáte manûs meæ, cùm habérem mundas ad Deum preces.

Hymnus.

MIRIS probat se se modis
Suos in hostes cáritas;
Et blándiens & increpans,
Amica semper cáritas.

QUI stans perorábat sibi,
Cadens & expírans humi,
Linguâ diserti sánguinis,
Suis pérorat hóstibus.

AUDIVIT è cœlo Deus
Supréma verba Mártyris;
Dux Saulus, & testis necis,
Necis fit ipse præmium.

FRACTIS jacens cervícibus,
Et sic perire lætior:
O Christe, dixit, súscipe
Quem pono pro te spíritum.

TUM blanda mors amábili
Sopóre clausit lúmina;
Ad lucis æternæ jubar,
Exútus artus, évolat.

SERVIRE mensis paupérum
Id múneris quondam tui;
Convíva nunc dignus Deo,
Mensis supernis ássides.

TU nuptiáli splándidus
Tui cruóris púrpurâ,
Ad immolati tránsvolas
Admíssus Agni núptias.

QUID non, Deus, si réspicis,
Humána possunt péctora?
Cujus triumphum pángimus,
Fac nos & exemplum sequi.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Dóminus exaudívit eũ: ℟. Et de omnibus tribulatiónibus ejus liberávit eum. *Ps.* 33.

Ad Magníficat *Ant.* 1. D. Pósitis génibus, clamávit voce magnâ: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixísset, obdormívit in Dómino. *Act.* 7.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio de sancto Joanne, Ant. Honorábilis factus es in óculis meis, & gloriósus: ego dilexi te, noli timére. *Is.* 43.

℣. Ecce tu, Dómine, veritátem dilexísti: ℟. Incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi. *Ps.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Postea de Natali Domini, Ant. Fílius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, & simus in vero Fílio ejus: hic est verus Deus, & vita æterna, Allelúia. 1. *Joan.* 5.

℣. Hic est Deus, Deus noster in æternum: ℟. Ipse reget nos in sécula. *Ps.* 47.

Oratio, Concéde. *Supra ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalm. & Capitul. de Feria. Cetera ut heri, 229. & sic usque ad Circumcisionem exclusivè.

DIE XXVII. DECEMBRIS.

In festo

S. JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Duplex 1. *Ordinis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum in cujus sinu recúbuit Joannes, * veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte 2.

Hymnus.

TU, quem præ réliquis
Christus amáverat,
O dulces hóminis delíciæ Dei,
Curárum sócius, fúneris & comes,
Et testis quoque glóriæ.

FORTUNATE nimis, cui licitum fuit
Attrectáre manu Verbum hóminem Deum,
Hunc audíre, óculis cérnere, mútuo
Quin & collóquio frui!
HÆc dos quanta fuit, cùm tibi crédidit
Sensus Christus amans péctoris íntimos,
Quando monte super totus homo Deus
Sese númine véstiit?
JESU tu plácido dum récubas sinu,
Potas plena Deo vívida flumina;
Illapsu tácito se própiùs tuis
Numen sénsibus ínserit.
Ex hoc fonte Deum pléniùs háuseras;
Corpus destítuit mens velut ébria;
Dic, cùm blanda quies lúmina cláuserit,
Quæ cœléstia víderis.
O sacros áditus! ô bene mútui
Hàc ignóta tenus gáudia péctoris!
Quæ non tela jacit divus amor sacris
Hic fornácibus íncubans!
HINC tu semper amans, semper amábilis:
Hinc & frontis honos, virgíneus pudor;
Hinc cœleste jubar, quod súperos decet,
Toto vértice fúnditur.
HINC creber répetis, creber idem sonas;
Quídquid faris, amor, sic amor imperat:
Vix se se cápiens æstuat, & suis
Pectus rúmpitur ígnibus.
SIT laus summa Patri, summaque Filio;
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háusimus.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Vidit Jesus duos fratres, Jacóbum Zebedæi, & Joannem fratrem ejus in navi cum Zebedæo patre eórum *Matth.* 4.

Ant. 2 D. Vidit ipsos componentes rétia in navi: & vocávit illos. *Marc.* 1.

Ant. 8. c. Illi, statim relictis rétibus & patre, secuti sunt eum. *Matth.* 4.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ; ℟. Hæréditas mea præclára est mihi. *Ps.* 15.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus servus Jesu Christi vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod antè promiserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis, de Filio suo qui factus est ei ex sémine David secundùm carnem, qui prædestinátus est Filius Dei in virtúte secundùm spíritum sanctificatiónis ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri; per quem accépimus grátiam & apostolátum ad obediendum fidei in ómnibus géutibus pro nómine ejus, in quibus estis & vos vocáti Jesu Christi: ómnibus qui sunt Romæ, dilec-

tis Dei, vocátis sanctis, grátia vobis & pax à Deo Patre nostro & Dómino Jesu Christo. Primùm quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis; quia fides vestra annuntiátur in universo mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo, in Evángélio fílii ejus, quòd sine intermissione memóriam vestri facio semper in oratiónibus meis; obsecrans, si quómodo tandè aliquando prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniendi ad vos.

℟. Stupor circumdéderat Petrum in captúra píscium, símiliter Jacóbum & Joannem; * Et relictis ómnibus secúti sunt Jesum. ℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo; * Et *Luc.* 5. *Ps.* 106.

Lectio ij.

DEsídero enim vidére vos, ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituális ad confirmandos vos; id est, símul consolári in vobis per eam quæ ínvicem est, fidem vestram, atque meam. Nolo autem vos ignoráre, fratres, quia sæpè propósui veníre ad vos, (& prohibitus sum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam & in vobis, sicut & in céteris géntibus. Græcis ac Bárbaris, sapiéntibus & insipiéntibus débitor sum; ita (quod in me) promptũ est & vobis, qui Romæ estis, evangelizáre. Non enim erubésco Evangéliũ: virtus enim Dei est in salútem omni credénti, Judæo primùm & Græco. Justítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidẽ, sicut scriptum est? Justus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cælo super omnem impietátem, & injustítiam hóminum eórum qui veritátem Dei in injustítia détinent; quia quod notum est Dei, manifestum est in illis: Deus enim illis manifestávit.

℟. Vocávit Jesus ad se quos vóluit ipse; & fecit ut essent duódecim cum illo: & * Impósuit Jacóbo & Joanni nómina Boanerges, quod est, Fílii tonítrui. ℣. Dñus Deus servos suos vócabit nómine álio: * Impósuit. *Marc.* 3. *Is.* 65.

Lectio iij.

INvisíbilia enim ipsíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur: sempiterna quoque ejus virtus & divínitas; ita ut sint inexcusábiles. Quia cùm cognovíssent Deum, non sicut Deum glorificavérunt, aut grátias egérunt; sed evanuérunt in cogitatiónibus suis, & obscurátum est insípiens cor eórum. Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. Et mutavérunt glóriam incorruptibilis Dei in similitúdinẽ imáginis corruptíbilis hóminis, & vólucrum, & quadrúpedum, & serpéntium. Propter quod trádidit illos Deus in desidéria cordis eorum, in immunditiam; ut contuméliis afficiant córpora sua in semetipsis: qui commutavérunt veritátem Dei in mendácium, & coluérunt, & serviérunt creaturæ pótiùs quã Creatóri, qui est benedictus

in sécula. Amen. Tu autem.

℟. Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem, & ascendit in montem ut oráret: & * Facta est, dum oráret, spécies vultûs ejus áltera; & † Vidérunt majestátem ejus. ℣. Pósuit óculum suum super corda illórum, osténdere illis magnália. * Facta est. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. † Vidérunt majestátem ejus. *Luc. 9. Eccli. 17.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Accédunt ad Jesum Jacóbus & Joannes, dicentes: Da nobis ut unus ad déxteram tuam, & álius ad sinístram tuam sedeámus in glória tua. *Marc. 10.*

Ant. 4. D. Respondens Jesus, dixit: Potéstis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum? Dicunt ei: Póssumus. *Matth. 20.*

Ant 5. a. Ait illis: Cálicem quidem meum bibétis: sedére autem ad déxteram meam vel sinístram non est meum dare vobis, sed quibus parátum est. *Matth. 20.*

℣. Cálicem salutáris accípiam, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps. 115.*

Benedictiones de Sanctis.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis. *C. 9.*

Lectio IV.

JOannes Apóstolus, quem Jesus amávit plúrimum, filius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiónem Dómini decolláverat, novíssimus ómnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ Episcopis, adversus Cerinthum alioíque hæréticos, & máxime tunc Ebionitárum dogma consurgens, qui ásserunt Christum ante Maríam non fuísse. Unde & compulsus est divínam ejus nativitatem edícere.

℟. Amantíssimus Dómini habitábit confidenter in eo: * Quasi in thálamo totâ die morábitur, & inter húmeros illíus requiéscet. ℣. Erat recumbens unus ex discípulis Jesu in sinu ejus, quem diligébat Jesus: * Quasi. *Deut. 33. Joan. 13.*

Lectio V.

QUarto décimo ígitur anno, secundam post Neróném persecutiónem movente Domitiáno, in Pathmos insulam relegátus, scripsit Apocalypsim, quam interpretátur Justinus martyr, & Irenæus. Interfecto autem Domitiáno, & actis ejus ob nimiam crudelitátem a Senátu rescíssis, sub Nerva príncipe rédiit Ephesum: ibíque usque ad Trajánum príncipem perseverans, totas Asiæ fundávit rexitque Ecclésias; & confectus sénio, sexagésimo octávo post passiónem Dómini anno mórtuus, juxta eamdem urbem sepultus est.

℟. Dixit Jesus: Unus ex vobis tradet me. Unus ex discípulis, quem diligébat Jesus, * Dicit ei: Dómine, quis est? Respondit Jesus: Ille est cui ego intínctum panem porréxero. ℣. Sapiéntia denudábit abscónsa sua illi qui illam díligit. * Dicit ei *Joan. 13. Eccli. 4.*

Ex Commentáriis ejusdem in Epístolam ad Gálatas.

Lib. 3. C. 6 Lectio vj.

BEátus Joannes Evangelísta, cúm Epheſi morarétur usque ad últimam senectútem, & vix inter discípulórum manus ad Eccléſiam deferrétur, nec posset in plura vocum verba contéxere, nihil áliud per síngulas solébat proferre collectas, nisi hoc: Filioli, dilígite altérutrũ. Tandem discípuli & fratres qui áderant, tædio affecti, quòd éadem semper audírent, dixérunt: Magíster, quare semper hoc lóqueris? Qui respóndit dignam Joanne senténtiam: Quia præceptum Dómini est; &, si solum fiat, súfficit.

℟. Stabat juxta crucem Jesu mater ejus. * Cùm vidísset ergo Jesus matrem, & discípulum stantem, quem dilígebat, dicit matri suæ: Múlier, ecce filius tuus; deinde † Dicit discípulo: Ecce mater tua. ℣. Omni témpore díligit qui amicus est, & frater in angústiis comprobátur. * Cùm vidísset ergo Jesus matrem. Glória Patri. † Dicit. *Joan. 19. Prov. 17.*

IN III. NOCTVRNO.

Ant. 7. d. Stetit Jesus in líttore; non tamen cognovérunt discípuli quia Jesus est. Dixit discípulus ille quem dilígebat Jesus: Dóminus est. *Joan. 21.*

Ant. 6. Exiit sermo inter fratres, quia discípulus ille non móritur. *Joan. 21.*

Ant. 8. G. Non dixit Petro Jesus, non móritur; sed, Sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? *Joan. 21.*

℣. Tribuísti ei, Dómine, longitúdinem diérum in sæculum: ℟. Magna est glória ejus in salutári tuo. *Ps. 20.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Dixit Jesus Petro: Séquere me. Convérsus Petrus, vidit illum discípulum quem dilígebat Jesus, sequéntem. Et reliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 124. in Joan. n. 5.

DUas vitas sibi divínitus prædicátas & commendátas novit Eccléſia, quarum est una in fide, áltera in spécie: una in tempore peregrinatiónis, áltera in æternitáte mansiónis: una in labóre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria: una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat à malo, & facit bónum: áltera nullum habet à quo declínet malum, & magnum habet quo fruátur bonum. Una cum hoste pugnat: áltera sine hoste regnat. Una fortis est in adversis: áltera nihil sentit adversi. Una carnáles libídines frænat: áltera spiritálibus delectatiónibus vacat.

℟. Loquéntibus Petro & Joanne ad pópulum, supervenérunt sacerdótes & magistrátus templi, dolentes quòd annuntiárent in Jesu resurrectióne; & * Posuérunt eos in custódiam. ℣. Inclúsos custodiébant, per quos incipié-

bat incorruptum legis lumen século dari. * Posuerunt. *Act.* 4. *Sap.* 18.

n. 7. *Lectio viij.*

ERgo una bona est, sed adhuc misera: altera melior, & beáta. Ista significáta est per Apóstolum Petrum, illa per Joannem. Tota hìc ágitur ista usque in hujus séculi finem, & illic invenit finem: differtur illa complenda post hujus séculi finem, sed in futúro século non habet finem. Ideo dicitur huic, Séquere me: de illo autem, sic eum volo manére donec véniam. Quid enim est hoc, nisi Tu me séquere per imitatiónem perferendi temporália mala, ille máneat donec sempiterna vénio redditúrus bona? Quod apértiùs ita dici potest: Perfecta me sequátur áctio, informáta meæ passiónis exemplo: inchoáta verò contemplátio máneat donec vénio, perficienda cùm vénero.

℟. Videntes Petri constántiam & Joannis, comperto quòd hómines essent sine lítteris & idiótæ, * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. ℣. Dixit Dóminus: Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi; peribit enim sapiéntia à sapiéntibus ejus. * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. *Act.* 4. *Is.* 29.

Lectio ix.

NEmo tamen istos insignes Apóstolos séparet. Et in eo quod significábat Petrus, ambo erant; & in eo quod significábat Joannes, ambo futúri erant. Omnibus sanctis, propter hujus vitæ procellosíssimæ gubernáculo, claves regni cælórum Petrus accépit: eisdemque, propter vitæ illíus secretíssimæ quietíssimum sinum, super pectus Christi Joannes Evangelista discúbuit. Nec ille de Christi divinitáte sublímia, quæ in illo regno fácie ad fáciem contemplanda, nunc autem in spéculo atque in ænímate contuenda sunt, de fonte Dominici péctoris solus bibit, sed Dóminus Evangélium omnibus bibendum toto orbe diffúdit. Sunt qui sénserint à Christo Joannem plus amátum, quòd ab ineunte puerítia castíssimus víxerit. Id quoque multùm ádjuvat congruéntiam hujusce sententiæ, quòd illa vita per eum significáta est, ubi non erunt nuptiæ.

℟. Denuntiavérunt ne omníno docérent in nómine Jesu; Petrus verò & Joannes dixérunt ad eos: * Non possúmus quæ vídimus & audívimus non loqui. ℣. Sacramentum regis abscóndere bonum est; ópera autem Dei revelàre & confitéri honorificum est: * Non possúmus. Glória Patri. * Non. possúmus. *Act.* 4. *Tob.* 12. Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 2. D. EGo Joannes párticeps in tribulatióne & regno, & patiéntiâ in Christo Jesu, fui in ínsula Patmos propter verbum Dei & testimónium Jesu. *Apoc.* 1.

Ant. 5. a. Audívi vocem

magnam tanquam tubæ dicentis: Quod vides, scribe in libro; & mitte septem Ecclésiis. *Apoc.* 1.

Ant. 7 a. Dixit mihi Angelus: Oportet te iterum prophetáre géntibus, & pópulis, & linguis, & régibus multis. *Apoc.* 10.

Ant. 1. a Deus spíritum Prophetárum misit Angelum suum, osténdere servis suis quæ oportet fieri citò. *Apoc.* 22.

Ant. 6. Beátus qui custódit verba prophétiæ libri hujus; & ego Joannes audívi & vidi. *Apoc.* 22.

Capitulum. Apoc. 14.

Vídi álterum Angelum volantem per médium cœli, habentem Evangélium æternum, ut evangelizáret sedéntibus super terram, & super omnem gentem, & tribum, & linguam, & pópulum, dicens voce magnâ: Timéte Dóminum, & date illi honórem.

Hymnus.

QUEM nox, quem ténebræ, densaque núbila
Circumfúsa tegunt lúmine splendidum,
Imbelles óculos terríficis
Deus.
Ne fulgóribus óbruat.
O dilecte Deo, quàm tibi clárius,
Dum tu vivis adhuc, se dedit áspici!
Tu secréta Dei, mentis & íntimæ
Rimáris penetrália.
CEU pennis áquilæ, raptus in æthera
Cœlum mente petis, sídera tránsvolas;
Nil obstant rútili fúlgura lúminis,
Nudo Númine pásceris.
ÆTERNO génitum de Patre Fílium,
Demptâ nube, vides, èque Deo Deum
Descendísse sacros de pátrio sinu
Castæ Vírginis in sinus.
IN nos hoc pótuit tantus amor Dei!
Terris ipse sui núminis ímmemor,
Nobis factus homo, se facit éxulem,
Ut cœlo trahat éxules.
PER te sacra patent ábdita vátibus:
Quæ lux in ténebris fúlgeat, índicas:
A quo vita fluit, princípium petis,
Et primórdia lúminis.
PATRI máxima laus, máxima Filio,
Amborumque sacro máxima Flámini:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háusimus.
Amen.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Usque in altíssima quæ feciśti magnália. *Ps.* 70.

Ad. Benedictus. *Ant.* 8. G. Quod audívimus, quod vídimus, quod manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ, annuntiámus vobis, ut & vos sociétatem habeátis nobíscum. 1. *Joan.* 1.

Oratio.

ECcléstam tuam, Dómine, benígnus illustra; ut beáti Joannis Apóstoli tui & Evan-

gelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempitérna; Per Dóminum.

Commem. de Natali Domini, Egressus, &c. *supra*, 236.

AD HORAS.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. Ego Joannes

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es* de María vírgine. *Matt.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Audívi.

Capitulum. Apoc. 1.

POsuit déxteram suam super me, dicens: Noli timére, ego sum primus & novíssimus & vivus, & fui mórtuus, & ecce sum vivens in sécula seculórum; & hábeo claves mortis & inferni. Scribe ergo quæ vidísti, & quæ sunt, & quæ oportet fieri post hæc.

℟. *br.* Lingua mea * cálamus scribæ, * Allelúia, allelúia. Lingua. ℣. Velóciter scribentis, * Allel. Glória. Lingua. *Ps.* 44.

℣. In generatiónem & generatiónem, ℟. Annuntiábo veritátem tuam. *Ps.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. Dixit mihi Angelus.

Capitulum. Eph. 3.

MIhi data est grátia hæc, evangelizáre investigábiles divítias Christi, & illumináre omnes, quæ sit dispensátio sacramenti absconditi à séculis in Deo.

℟. *br.* Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scísti; * Allelúia, allel. Ecce lábia. ℣. Annuntiávi justítiã tuam in Eccléſia magna. * Allelúia. Glória. Ecce lábia. *Ps.* 39.

℣. Deus docuísti me à juventúte mea. ℟. Et usque nunc pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

AD NONAM.

Ant. Beátus.

Capitulum. Apocal. 1.

BEatus qui legit & audit verba prophetíæ hujus, & servat ea quæ in ea scripta sunt; tempus enim propè est.

℟. *br.* Mirabília * testimónia tua, * Allelúia, all. Mirabília. ℣. Ideò scrutáta est ea ánima mea, * Allel. Glória. Mirabília.

℣. Servus tuus custódit ea: ℟. In custodiendis illis retribútio multa. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Psalmi ut in Natali Domini, 226.

Capitulum Apocal. 1.

DEdit Jesu Christo Deus palàm fácere servis suis quæ oportet fieri citò: & significávit mittens per Angelum suum servo suo Joanni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, & testimónium Jesu Christi, quæcumque vidit.

Hymnus.

SIt qui ritè canat te modò virginem,
Te scriptis célebrem dicat Apóstolum,
Jungat verídicis te quoque Vátibus,
Christi te cano Mártyrem.
DIri testis eras fúneris, & comes,
Votis cum Dómino fixus eras cruci;
Hoc tantùm lícuit tunc tibi mútuis
Respondére dolóribus.

PENDENS funéreâ Christus ab árbore,
Te matri míseræ jam fine fílio,
Natum substítuit. Crédere Vírginem
Quàm par est tibi vírgini!
TALI depósito quid pretiósius?
Mater vera Dei jam tua dícitur,
Natus jure pari dícere; mórtui
Jactúram réparas Dei.
CHRISTUS vocis egens, te moriéntibus,
Quà fas est, óculis discípulum docet;
Ex illa cáthedra quam cruor ímbuit,
Terris prædicat ómnibus.
CHRISTI fide comes, pássibus æmulis,
Quò te duxit amor, te líceat sequi:
Ingens ille mihi sit favor, & pati
Cum Christo, simul & mori.
SIT laus summa Patri, summaque Fílio;
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háusimus. Amen.

℣. Testimónia tua, Dómine, ℟. Credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

Ad Magníficat. *Ant.* 4 D. Quem diligébat Jesus, qui & recúbuit in cœna super pectus ejus; hic est discípulus ille qui testimónium pérhibet de his, & scripsit hæc; & scimus quia verum est testimónium ejus. *Joan.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes. 243.

Fit Commem. de SS Innocentibus, Ant. Contemplámini, & vocáte lamentatrices: assúmant super nos lamentum; quia mors ingressa est domos nostras, dispérdere párvulos de foris. *Jerem.* 9.

℣. Captábunt in animam Justi; ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Posteà de Natali Domini, Filius, &c. *ut suprà,* 229.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capitul. de Feria Reliqua ut in die Natalis Domini, suprà. 229.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.

In Festo

SS. INNOCENTIUM.

Duplex II. Ordinis.

AD OFFICIUM NOCT.

Inv. Christum complexantem & benedicentem párvulos, * Veníte, adorémus. *Marc.* 10.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SALVETE, flores Mártyrũ,
In lucis ipso límine
Quos sævus ensis méssuit,
Ceu turbo nascentes rosas.
Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palmâ & corónis lúditis.
QUID próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúnè Christus tóllitur.
INTER coævi sánguinis
Fluenta solus ínteger
Ferrum quod orbábat nurus,

Partus fefellit Vírginis.

Sic dira regis ímpii
Edicta quondam fúgerat,
Christi figúram præferens,
Moses receptor cívium.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Consúrget rex ímpudens fácie, & interfíciet pópulum sanctórum. *Dan.* 8.

Ant. 2. D. Dirigétur dolus in manu ejus, occídet plúrimos, & contra príncipem príncipum consúrget. *Dan.* 8.

Ant. 3. g. Non roborábitur homo ex impietáte; & radix justórum non commovébitur. *Prov.* 12.

℣. Peccátor stridébit super justum déntibus suis; ℟. Dóminus autem irridébit eum. *Ps.* 36.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 2.

PRopter quod inexcusábilis es, ô homo omnis qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teipsum condemnas; éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secúndum veritátem in eos qui tália agunt. Exístimas autem hoc, ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, & facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, & patiéntiæ, & longanimitátis contemnis? Ignóras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addúcit? Secúndum autem durítiam tuam & impœnítens cor, thesaúrizas tibi iram in die iræ & revelatiónis justi judícii Dei, qui reddet unicuíque secúndum ópera ejus. Iis quidem qui secúndum patiéntiam boni óperis, glóriam, & honórem, & incorruptiónem quærunt, vitam æternam: iis autem qui sunt ex contentióne, & qui non acquiéscunt veritáti, crédunt autem iniquitáti, ira & indignátio.

℟. Heródes, clàm vocátis Magis, * Diligenter dídicit ab eis tempus stellæ quæ appáruit eis. ℣. Multæ sunt insídiæ dolósi; bona enim in mala convértens insidiátur: * Diligenter. *Matt.* 2. *Eccl.* 11.

Lectio ij.

TRibulátio & angustia in omnem ánimam hóminis operántis malum, Judæi primum, & Græci: glória autem & honor, & pax omni operánti bonum, Judæo primum, & Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum. Quicumque enim sine lege peccavérunt, sine lege períbunt: & quicumque in lege peccavérunt, per legem judicabuntur (non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabuntur. Cùm enim gentes quæ legem non habent, naturáliter ea quæ legis sunt, fáciunt, ejúsmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex: qui ostendunt opus legis scriptum in córdibus suis, testimónium reddente illis consciéntiâ ipsórum, & inter se ínvicem cogitatiónibus accu-

sántibus, aut etiam defendéntibus, in die, cùm judicábit Deus occulta hóminum, secundùm Evangélium meum per Jesum Christum.

℟. In lábiis suis indulcat inimícus, & * In corde suo insidiátur; & si invénerit tempus, non satiábitur sánguine. ℣. Dixit Heródes Magis: Ite & interrogáte diligenter de púero, & renuntiáte mihi; ut & ego véniens, adórem eum. *In. *Eccli.* 12. *Matth.* 2.

Lectio iij.

SI autem tu Judæus cognomináris, & requiéscis in lege, & gloriáris in Deo, & nosti voluntátem ejus, & probas utilióra, instructus per legem, confidis teipsum esse ducem cæcórum, lumen eórum qui in ténebris sunt, eruditórem insipiéntium, magístrum infántium, habentem formam scientiæ & veritátis in lege; qui ergo álium doces, te ipsum non doces: qui prædicas non furandum, furáris: qui dicis non mœchandum, mœcháris: qui abomináris idóla, sacrilégium facis: qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras. Nomen enim Dei p vos blasphemátur inter gentes, sicut scriptum est.

℟. Reges terræ & * Príncipes convénerunt adversùs Dóminum, & adversùs Christum ejus. † Qui hábitat in cælis, irridébit eos. ℣. Cùm recessíssent Magi, Angelus Dómini appáruit Joseph, dicens: Futurúm est ut Heródes quærat púerum ad perdendum eũ: * Príncipes. Glória. † Qui hábitat. *Ps.* 2. *Matth.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4 a. Heródes videns quóniam illúsus esset à Magis, irátus est valde. *Matt.* 2.

Ant. 5. a. Sónitus terróris semper in áuribus ímpii; & cùm pax sit, insídias suspicátur. *Job* 15.

Ant. 7. d. Tetendit adversùs Deum manum suam, & contra Omnipotentem roborátus est. *Job.* 15.

℟. Ecce partúriit injustítiam; ℟. Concépit dolórem & péperit iniquitátem. *Ps.* 7.

Sermo sancti Léonis Papæ.

In Epiph. 1. *Lectio iv.*

HEródes áudiens Judæórum Príncipem natum, succesſórem suspicátus, expávit; & molítus necem salútis Auctóri, falsum spondet obséquium. Quàm felix foret, si Magórum imitarétur fidem, & convérteret ad religiónem quod disponébat ad fraudem! Reversis Magis in regiónem suam, translatóque Jesu in Ægyptũ ex admonitióne divína, exardéscit frustráta in meditatiónibus suis Heródis insánia. Necári omnes Béthleem párvulos jubet: & quóniã quem métuat nescit infantem, generálem sævítiam in suspectam sibi tendit ætátem. Sed quos rex ímpius éximit mundo, Christus ínserit cœlo.

℟. Rex, efferátis ánimis, jussit militibus interfícere, nec párcere. * Fiébant ergo natórum extermínia & parvulórum neces. ℣. Heródes occídit omnes púeros qui erant in Béthleem & in fini-

bus ejus, à bimátu & infrà, secundùm tempus quod exquisierat à Magis. * Fiébant. *2. Mach. 5. Matth. 2.*

In Epiph. 2. Lectio v.

QUæ ista, Judæi, tam imperíta in vobis sciéntia est? Interrogáti ubi Christus nascerétur, veráciter dícitis quod legístis, In Béthleem Judæ. Locum nativitátis de Scripturárum testimónio demonstrátis, præséntiam témporis de cœli & terræ atteſtatióne cognóscitis; & tamen ubi ad persequendum ánimus Heródis exarsit, ibi ad non credendum vester sensus obdúruit. Felícior ergo ignorántia infántium quos persecútor occidit, quàm vestra sciéntia quam in sua perturbatióne consúluit. Vos noluístis regnum ejus recípere, cujus óppidum potuístis osténdere. Illi potuérunt pro eo mori, quem nondum póterant confitéri. Itaque Christus, ne ullum ei tempus esset absque miráculo, ante usum linguæ potestátem Verbi tácitus exerébat; & quasi jam díceret, Sínite párvulos veníre ad me, tálium est enim regnum cœlórum, novâ glória coronábat infantes, & de initiis suis parvulórum primórdia consecrábat; ut discerétur néminem hóminum divíni incapácem esse sacraménti, quando étiam illa ætas glóriæ esset apta martyrii.

℟. Adimplétum est quod scriptum est per Jeremíam Prophétam, dicentem: * Vox in Rama audíta est; plorátus & ululátus multus: Rachel plorans filios suos, & nóluit consolári, quia non sunt. ℣. Invocábant Dóminum ut memorarétur iniquíssimas mortes parvulórum Innocentum. * Vox. *Matth. 2. 2. Mach. 8.*

In Epiph. 7. Lectio vj.

AMat Christus infántiam, quam primùm & ánimo susscépit, & córpore. Amat Christus infántiam, humilitátis magístram, innocéntiæ régulam, mansuetúdinis formam. Amat Christus infántiam, *ad quam majórum* dirigit mores, ad quam senum redúcit ætates; & eos ad *suum* inclínat exemplum, quos ad regnum sublímat ætternum. Ad hanc vos, dilectíssimi, simílitúdinẽ parvulórum mystérium hodiernæ festivitátis invítat; & hanc vobis humilitátis formam adorátus à Magis puer Salvátor insínuat; qui, ut imitatóribus *suis* quid glóriæ paráret, osténderet, ortûs sui témpore éditos martyrio consecrávit; ut in Béthleem, ubi Christus natus est, géniti, per communiónem ætátis consórtes fierent passiónis.

℟. Hæc dicit Dóminus: Quiescat vox tua à plorátu, & óculi tui à lácrymis: * Revertentur filii ad términos suos. ℣. Agnus reget eos, & absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: * Revertentur. Glória. * Revertentur. *Jerem. 31. Apocal. 7.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. Hi empti sunt ex homínibus, primítiæ Deo & Agno; sine mácula sunt ante thronum Dei. *Apoc. 14.*

Ant. 8. G. Non inquinavérunt vestimenta sua : ambulábunt mecum in albis , quia digni sunt. *Apoc.* 3.

Ant. 6. Sérvient Deo & Agno, & vidébunt fáciem ejus: & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum ; ℟. Et hæréditas eórum in æternum erit. *Ps.* 36.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore ; Heródes videns quóniam illúsus esset à Magis, irátus est valde : & mittens , occídit omnes púeros qui erant in Béthleem , & in ómnibus finibus ejus , à bimátu & infrà , secundùm tempus quod exquisíerat à Magis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 9. in Matth.

HEródem certè non oportúerat irasci , sed cómprimi pótiùs ac timére , atque intelligere quòd rem stultam conarétur. Sed coercéri nequit ánimus pravâ semel voluntáte vitiátus , jamque immedicabíliter ægrótans ; neque cedit , magnis quámlibet à Deo remédiis indultis. Considera ígitur istum prióribus malis áddere posterióra certantem, & homicídia homicídiis jungentem, perque ómnia furibundum in præcípitia labentem : quasi enim ab áliquo dæmónium , irâ , iracúndiâ invidiâque vexátus, nullâ prorsus ratióne frænátur , sed contra ipsam furit natúram : & iram quâ adversùs Magórum illusiónem fremébat , in párvulos innocéntes vertit ; tale quiddam in Palæstina fácere aggréssus , quale Phárao in Ægypto perpetrârat.

℟. Jerúsalem, lætáberis in fíliis tuis , quóniam * Omnes benedicéntur , & congregabúntur ad Dóminum. ℣. Oves meæ non peribunt in æternum, & non rápiet eas quisquam de manu mea. * Omnes. *Tob.* 13. *Joan.* 10.

Lectio viij.

QUo , Heródes sævíssime, colóre ratiónis irátus es, cùm te à Magis illúsum vidéres ? Non cognóveras ortum illum esse divínum ? Non tu príncipes convocáveras Sacerdótum ? Non ipse congregáveras Scribas ? Non étiam illi qui à te fúerant convocáti , Prophétam secum in judícium illíus consílii protulérunt, qui olim ista prædíxerat ? Non intellexísti nova vetéribus consonáre ? Non audísti quóniam Magos stella dedúxerit ? Cur non erubuísti tam laudábile stúdium barbarórum ? Cur non es revéritus veritátem ? Cur non ex præcedéntibus étiam extréma pensítasti ? Cur non ex his ómnibus collegísti nequáquam Magórum illusióni deputandum esse quod factum est , sed divínæ virtúti ómnia próvidè & utíliter ordinanti ? Quòd si esses étiam Magórum fraude deceptus, quid hoc præjudicáret innocéntibus ?

℟. Gaudébo in pópulo meo, & * Non audiétur in eo ultrà vox fletûs , & vox clamóris.

℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor. * Non audiétur. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

Lectio ix.

TUnc adimplétum est quod dictum est per Jeremíam Prophétam, dicentem: Vox in Rama audíta est; plorátus & ululátus multus: Rachel plorans filios suos, & nóluit consolári, quia non sunt. Admirábilis consequéntia: quia enim auditórem magnitúdine horróris impléverat Evangelísta, crudélem illam mactatiónem describens, rursus eum consolátur, & dicit quòd non idcircò illa facta sint, quia ea Deus prohibére nequíverit, aut futúra non víderit; sed quæ certè & præscíerit, & per Prophétam longè antè prædixerit. Ne ígitur turbéris & cóncidas, ad ineffábilem providéntiam ejus prospíciens, quam, & per illa quæ operátur ipse, & per ista quæ ab áliis fieri sinit, perspícuè póssumus intuéri.

℟. Convertam luctum eórum in gáudium; * Et † Consolábor eos, & lætificábo à dolóre suo. ℣. Ego dabo de fonte aquæ vitæ gratis. * Et. Glória Patri. ℣. Consolábor. 31. *Apoc.* 21.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. f. COnsurge, Sion, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Dómini: leva ad eum manus tuas pro ánima parvulórum tuórum. *Thren.* 2.

Ant. 3. a. Púeri tui tanquam agni exultavérunt, magnificantes te, Dómine, qui liberásti illos. *Sap.* 19.

Ant. 4. E. Victrícem manum tuam laudavérunt páriter; quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, & linguas infántium fecit disértas. *Sap.* 10.

Ant. 5. a. Lætítia sempiterna super caput eórum: gáudium & lætítiam obtinébunt; & fúgiet dolor & gémitus. *Is.* 35.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent justórum occídere infantes, uno liberáto, suscepta est à pópulo sánitas. *Sap.* 18.

Capitulum. Sap. 4.

GRátia Dei & misericórdia est in sanctos ejus, & respectus in electos illius; condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, & juventus celériùs consummáta longam vitam injusti.

Hymnus.

MOlles in agnos ceu lupus
Amens tyrannus írruit,
Et déstinat promíscuâ
In strage Christum pérdere.

CUnæ redundant sánguine,
Sed in Deum frustrà furit:
Unum petit tot mórtibus,
Mortes tot unus éffugit.

MAtres, querélis párcite;
Quid rapta fletis pígnora?
Agnum salútis óbsidem
Denso sequuntur ágmine.

QUi natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Ex ore infántium & lacténtium, Deus, perfecísti laudem ℟. Propter inimícos tuos. *Ps.* 8.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Sérviunt Deo die ac nocte in templo ejus : non esúrient, neque sítient ámpliùs. Agnus qui in médio throni est, deducet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

Oratio.

DEus, cujus hodiernâ die præcónium Innocentes Mártyres, non loquendo, sed moriendo confessi sunt, ómnia in nobis vitiórum mala mortifica ; ut fidem tuâ quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur ; Per Dóminum nostrũ Jesum Christum Filium tuum.

Fit Commemoratio de Natali Domini, per Ant. Egressus est, &c. *juprà* 236.

AD HORAS.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Consurge, Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Virgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Púeri.

Capitulum. Dan. 3.

SIcut in holocaústo aríetum & taurórum, & sicut in míllibus agnórum pínguium ; sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo, Dómine.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * Mortificámur totâ die, * Allelúia, allelúia. Propter te. ℣. Æstimáti sumus * sicut oves occisiónis, * Allelúia. Glória Patri. Propter te.

℣. Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos : ℟. Et odientes nos confudísti. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. Victrícem.

Capitulum. 2. Timoth. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne suâ sanctâ, non secundùm ópera nostra, sed secundùm propósitum suum & grátiam.

℟. *br.* Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium, * Allelúia, allelúia. Anima nostra sicut passer. ℣. Láqueus contrítus est, & nos liberáti sumus, * Allelúia. Glória Patri. Anima nostra.

℣. Benedictus Dóminus, ℟. Qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum. *Ps.* 123.

AD NONAM.

Ant. Cùm cogitárent.

Capitulum. Sap. 5.

IN perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíssimum : ídeò accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dñi.

℟. *breve.* Eduxit pópulum suum * in exultatióne, * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et electos suos * in lætítia, * Allelúia. Glória Patri. Eduxit. *Ps.* 104.

℣. Exultent & lætentur super te. ℟. Omnes quærentes te, Dómine. *Ps.* 39.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Psalmi ut ad II. Vesperas diei Natalis Domini. 226.

Capitulum. Apoc. 14.

HI sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti ; vírgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum quòcumque íerit.

Hymnus, SALVETE. 245.

℣. Deus noſter miſerétur: ℟. Cuſtódiens párvulos Dóminus. *Pſ.* 114.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Ecce quómodò computáti ſunt inter filios Dei, & inter Sanctos ſors illórum eſt. *Sap.* 5.

Oratio, Deus, cujus hodiernâ. *ut ſuprà ad Laudes.*

Deinde, (niſi ſit Sabbatum) fit Commem. de Nat. Domini, Ant. Filius Dei venit. ℣. Hic eſt Deus. *Oratio.* Concéde, quæſumus. 229.

Poſteà de Sancto Thoma Cantuarienſi, Epiſc. & Mart. Ant. Nemo. ℣. Juſtus. vij. *Oratio*, Omnípotens. x.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Feria. Reliqua ut ſuprà in Natali Domini.

OFFICIUM DOMINICÆ Intrà Octavam Natalis Domini.

Si Dominica intrà Octavam Natalis Domini inciderit in diem S. Stephani, S. Joannis Evangeliſtæ, vel SS. Innocentium, aut ſi nulla fuerit Dominica intrà dictam Octavam; tunc ejus Officium ponetur die 30. *Decembris, erit trium Lectionum tantùm, & fiet ut ibi notatur.*

Si inciderit in diem 29. *Decembris, de ea fiet Commemoratio ad II. Veſperas SS. Innocentium, per Ant.* Ecce nos. ℣. Tu, Dómine. *& Orationem*, Omnípotens, ſempiterne Deus. *ut infrà.*

Si inciderit in diem 30. *vel* 31. *pridie ad VESPERAS, Antiphonæ & Pſalmi erunt de Natali Domini, ſuprà* 226.

Capitulum. Epheſ. 1. PRopóſuit Deus in diſpenſatióne plenitúdinis témporum, inſtaurâre ómnia in Chriſto quæ in cœlis, & quæ in terra ſunt in ipſo.

Hymnus, JESU, Redemptor. 228.

℣. Tu, Dómine, Redemptor noſter: ℟. A ſéculo nomen tuum. *Cantic. Iſ.* 63.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Ecce nos venímus ad te; tu enim es Dóminus Deus noſter: verè in Dómino Deo noſtro ſalus Iſrael. *Jerem.* 3.

Oratio.

OMnípotens, ſempiterne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo; ut in nómine dilecti Filii tui mereámur bonis opéribus abundáre; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum.

Non fit alia Commemoratio de Octava Natalis Domini.

Si verò Sabbatum ſit die 30. *Decembris, fit Commemoratio S. Sylveſtri Papæ ad Veſperas per Ant.* Elegit. ℣. Beátus. xvij. *& Orationem*, Deus, qui ſacrum. *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Omnia, ut ſuprà 229.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. & Hymnus, ut in die Natalis Domini ſuprà 213.

[*Pſalmi de Dominica, & ſic in reliquo Officio.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Deus, ex ſémine David, ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu ſancto, péperit

María Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. G. Ipſe eſt pax noſtra, ſolvens inimicítias in carne ſua, ut reconcíliet Deo. *Epheſ.* 2.

℣. In ſplendóribus Sanctórum, ℟. Ante Lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola beati Pauli Apoſtoli ad Romanos, juxta diem menſis infrà, factis diviſionibus ad Aſteriſcos **.

Poſt j. Lect. ℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnã: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis. * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Poſt ij. Lect. ℟. Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit: annuntiáte hoc in univerſa terra. * Exulta & lauda, habitátio Sion, quia magnus in médio tui Sanctus Iſrael. ℣. Hoſanna Fílio David: benedictus qui venit in nómine Dómini. * Exulta. *Iſ.* 12. *Matth.* 21.

Poſt iij. Lect. ℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. Glória Patri. * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

IN II NOCTURNO.

Ant. 7. d Grátias Deo Patri, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ. *Coloſſ.* 1.

Ant. 8 c. Habémus redemptiónem per sánguinem ejus, qui eſt imágo Dei invíſibilis. *Ibid.*

Ant. 4. E. In ipſo complácuit omnem plenitudinem inhabitáre, & per eum reconciliáre ómnia in ipſum. *Ibid.*

℣. Véritas de terra orta eſt. ℟. Et juſtítia de cælo proſpexit. *Pſ.* 84.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Natali Domini 9.

Lectio iv.

EXcédit quidem, dilectíſſimi, multúmque ſuperéminet humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo; & inde óritur difficultas fandi, unde adeſt rátio non tacendi; quia in Chriſto Jeſu Fílio Dei non ſolùm ad divínam eſſéntiam, ſed étiam ad humánam ſpectat natúram, quod dictum eſt per Prophétam: Generatiónem ejus quis enarrábit? Utramque enim ſubſtántiam in unam conveníſſe perſónam, niſi fides credat, ſermo non éxplicat: & ídeò nunquam matéria déficit laudis, quia nunquam ſúfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur quòd ad eloquendum tantæ miſericórdiæ ſacramentum ímpares ſumus; & cùm ſalútis noſtræ altitúdinem prómere non valeámus, ſentiámus nobis bonum eſſe quòd vincimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propinquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, etiamſi mul-

tùm proficiat, semper sibi superesse quod quærat. Nam qui se ad id in quod tendit, pervenisse præsúmit, non quæsíta réperit, sed in inquisitióne defécit.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. ℣. Egressus es in salútem pópuli tui, Dómine, in salútem cum Christo tuo; * Ut omnis. *Joan* 3. *Habac.* 3.

Lectio v.

NE autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, evangélicæ nos & prophéticæ ádjuvant voces, quibus ita accéndimur & docémur, ut nobis Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factum est, non tam prætéritam recólere, quàm præséntem videámur inspícere. Quod enim pastóribus pro gregum suórum custódiâ vigilántibus nuntiávit Angelus, étiam nostrum implévit auditum: & ídeò Domínicis óvibus præsúmus, quia verba divínitus édita cordis aure servámus; tanquam & in hodierna festivitáte dicátur: Evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus est vobis hódie Salvator, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Cujus prædicatiónis summitáti exultátio innumerabílium júngitur Angelórum, ut excelléntius fieret testimónium, cui milítiæ cœléstis multitúdo concíneret in honórem Dei, unâ benedictióne dicéntium: Glória in excelsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Dei ergo glória est ex matre Vírgine Christi nascéntis infántia: in terra autem illa pax concéditur, quæ hómines éfficit bonæ voluntátis. Quo enim spíritu de intemeratæ matris víscéribus náscitur Christus, hoc de sanctæ Eccléfiæ útero renáscitur Christiánus, cui vera pax est, à Dei voluntáte non dívidi, & in his solis quæ Deus díligit, delectári.

℟. Hic est Deus noster & non æstimábitur álius adversus eum. * In terris visus est, & cum homínibus conversátus est. ℣. Nomen ejus Emmánuel, quod est interpretátum nobíscum Deus * In terris. *Baruc.* 3. *Matth.* 1.

Lectio vj.

NAtálem ígitur, dilectíssimi, diem Dómini celebrántes, qui ex ómnibus præteritórum témporũ diebus electus est, licèt dispensário actiónum corporálium, sicut æterno consílio fúerat præordinàta, transíerit, totáque Redemptóris humílitas in glóriam paternæ majestátis evécta sit, ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, & infernórum, & omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus in glória est Dei Patris: indefinenter tamen ipsum partum salutíferæ Vírginis adorámus, & illam Verbi & carnis indissolúbilem cópulam non minùs suscípimus in præsépe jacentem, quàm in throno paternæ altitúdinis consídentem. Dignum

est enim atque convéniens, ut dicente Apóstolo: Si compátimur, & conglorificábimur, sint humilitátis Christi compartícipes, qui sunt futuræ glóriæ cohærédes. Honorétur in infántia sua Dóminus, nec ad deitátis referantur injúriam exórdia & incrementa corpórea; quóniam natúræ incommutábili nec áddidit áliquid nostra natúra, nec mínuit: sed qui in similitúdinem carnis peccáti dignátus est homínibus esse conformis, in unitáte deitátis Patri pérmanet æquális: cum quo & Spíritu sancto vivit & regnat in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Deus ipse prior dilexit nos, & misit Filium suum propitiatiónem pro peccátis nostris. Nos ergo * Diligámus Deum, quóniam Deus prior dilexit nos. ℣. In caritáte perpétua dilexi te, ideò attraxi te, miserans. * Diligámus. Glória Patri. * Diligámus Deum, quóniam. 1. *Joan.* 4. *Jer.* 31.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Deus Fílium suum misit benedicentem vobis, ut convertat se unusquísque à nequítia sua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic est lapis qui factus est in caput ánguli; & non est in álio áliquo salus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem. *Hebr* 2.

℣. Benedictus qui venit in nómine Dómini. ℟. Deus Dóminus & illuxit nobis. *Ps.* 117.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Erat pater Jesu & mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam & in resurrectiónem multórum in Israël. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. Cap. 2. L. 1.

PAtrem Salvatóris appellat Joseph, non quòd verè juxta Photinianos pater fúerit ejus, sed quòd ad famam Maríæ conservandam pater sit ab ómnibus æstimátus. Neque enim oblítus Evangelista, quòd eam de Spíritu sancto concepísse & vírginem peperísse narrárit; sed opinión nem vulgi éxprimens, quæ vera históriæ lex est, patrem Joseph núncupat Christi. Quamvis & eo modo pater illius váleat dici, quo & vir Maríæ rectè intelligitur sine commixtióne carnis, ipsâ copulatióne conjúgii, multò vidélicet conjunctiùs, quam si esset aliunde adoptátus. Neque enim propterea non erat appellandus Joseph pater Christi, quia eum non genúerat, quandóquidem rectè pater esset étiam ejus, quem non ex sua cónjuge procreátum alícubi adoptásset.

℟. Erat pater Jesu & mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. * Et benedixit illis Símeon. ℣. Miráti sunt in illo, & honoravérunt Deum. * Et. *Luc.* 2. *Eccli.* 11.

Lectio viij.

Ecce pósitus est hic in ruínam & in resurrectiónem multórum in Israël, & in signum cui contradicétur. Bene in resurrectiónem, quia lumen est, quia glória plebis Israël, quia dicit: Ego sum resurréctio & vita. Quómodò autem in ruínam? nisi quia & lapis offensiónis est, & petra scándali, id est, ruínæ, his qui offendunt Verbum, nec credunt. De quibus ipse dicit: Si non venissem & locútus eis fuissem, peccátum non habérent: nunc autem excusatiónem non habent de peccáto suo. Qui non in seipso tantùm, sed in suis quoque prædicántibus in ruínam pósitus est resurrectiónemque multórum, testante Apóstolo qui ait: Christi bonus odor sumus Deo in his qui salvi fiunt, & in his qui péreunt. Qui enim verbum quod audit amando séquitur, bono odóre resurgit, & salvátur. Qui odiendo insequitur, eódem ipso bono odóre córruit, & móritur. Signum autem cui contradicétur, fidem Domínicæ crucis áccipe, de qua Apóstolo Paulo dicunt Judæi: Nam de secta hac notum est nobis quòd ubique ei contradícitur.

℟. Dixit Símeon ad Maríam: Ecce * Pósitus est hic in ruínam, & in resurrectiónem multórum in Israël, & in signum cui contradicétur. ℣. Dóminum sanctificáte: & erit vobis in sanctificatiónem; in lápidem autem offensiónis, habitántibus Jerúsalem;* Pósitus est. *Luc. 2. Is. 8.*

Si fit dies 29. Lectio ix. erit de S. Thoma Cantuarienſi, ut infrà. Si fit dies 31. Lectio ix. erit de S. Sylveſtro, ut infrà.

Lectio ix

Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. Incertum erat quondam, qui Judæórum grátiam Christi, quam ventúram útique nóverant, recípere, qui autem respúere mallent. At ejus nativitáte auditâ, revelátis mox córdium cogitatiónibus, Heródes rex turbátus est, & omnis Jerosólyma cum illo. Pastóres cum timóre & gáudio Deo laudem résonant, hominibus pacis núntium pandunt. Ejus doctrinâ & virtúte diffamátâ, álii ad eum quasi magistrum veritátis cónfluunt, álii ab eo quasi seductóre refugiunt. Ejus signo crucis erecto, hi quasi justè morti dari blasphemántes irrident, illi quasi vitæ auctórem mori ácriter dolent. Sed & usque hódie, & usque ad consummatiónem séculi, præsentis Eccléſiæ ánimam gládius durissimæ tribulatiónis pertransíre non cessat, cùm signo fidei ab improbis contradíci, cùm audito Dei verbo multos cum Christo resúrgere, sed plures a credulitáte rúere gemebunda pertráctat, cùm revelátis multórum córdium cogitatiónibus, ubi óptimum Evangélii sevit semen, ibi zizánia vitiórum vel plùs justò prævalére, vel étiam, quod dictu grave est, sola germináre ac regnáre cónspicit.

℟. Israël in legem justítiæ non pervénit; offendérunt enim

enim in lápidem offensiónis, sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lápidem offensiónis: * Et † Omnis qui credit in eum, non confundétur. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus; Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundátum: * Et omnis. Glória. † Omnis. *Rom.* 9. *Is.* 28.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ut in die Natalis Domini, exceptis quæ sequuntur.

Capitulum. 2. Cor. 8.

SCitis grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam propter vos egénus factus est, cum esset dives; ut illíus inópiâ vos dívites essétis.

Hymnus, MISSUM. 225.

℣. Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei? ℟. Aut filius hóminis, quia réputas eum? *Ps.* 143.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *a.* Ecce pósitus est hic in ruínam & in resurrectiónem multórum in Israel, & in signum cui contradicétur. *Luc.* 2.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo; ut in nómine dilecti Fílii tui meréamur bonis opéribus abundáre; Per eumdem Dóminum nostrum.

Non fit alia Commemoratio de Octava, sed tantùm de S. Thoma, si sit dies 29. *Decembris; aut de S. Sylvestro, si sit dies* 31.

Ad HORAS, omnia ut in die 225. *præter Orationem.*

AD VESPERAS.

Omnia ut in die Natalis Domini. 226. *exceptis quæ sequuntur.*

℣. Benedixísti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertísti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Anna vidua confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Israel. *Luc.* 2.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Nulla fit Commemoratio nisi de S. Sylvestro, si sit dies 30. *Decembris.*

AD COMPLETORIUM.

Omnia ut in die Natalis Domini. 229.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
NATALIS DOMINI.
Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Ps. de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphonæ & ℣. ex uno Nocturno Dominicæ intrà Octavam, & ℟℟℟. ex uno Nocturno diei Natalis, prout assignantur in qualibet die.

Dicitur, Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria; Canticum & quinque Antiphonæ, cum Capitulo & Hymno, ut in die 224.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Egressus est Salvátor meus; & nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur, & vénient in Sion laudantes, Allelúia. *Is.* 51.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Nativitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Dóminum nostrum.

Ad Horas, Vesperas & Completorium, ut in die, exceptis Psalmis.

¶ *Si Dominica inciderit in diem sequentem, ex Lectione prima de Epistola ad Romanos fient tres Lectiones, divisionibus factis ad Asteriscos* **; *& sic diebus* 30. *&* 31. *Decembris.*]

DIE XXIX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 1. a. Deus, ex sémine David, secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu sancto, péperit Maria Fílium suum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. G. Ipse est pax nostra, solvens inimicítias in carne sua, ut reconciliet Deo. *Ephes.* 2.

℣. In splendóribus Sanctórum, ℟. Ante Lucíferum génui te. *Ps.* 109.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio 1. Cap. 3.

SCimus autem, quóniam quæcumque lex lóquitur, iis qui in lege sunt, lóquitur, ut omne os obstruátur, & súbditus fiat omnis mundus Deo; quia ex opéribus legis non justificábitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognítio peccáti. Nunc autem sine lege justítia Dei manifestáta est, testificáta à lege & Prophétis. Justítia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes & super omnes qui credunt in eum; non enim est distinctio. [*] Omnes enim peccavérunt, & egent glóriâ Dei. Justificáti gratis per grátiam ipsíus, per redemptiónem quæ est in Christo Jesu, quem propósuit Deus propitiatiónem per fidé in sánguine ipsíus, ad ostensiónem justítiæ suæ, propter remissiónem præcedéntûm delictórum: in sustentatióne Dei, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore; ut sit ipse justus, & justificans eum qui est ex fide Jesu Christi. Ubi est ergo gloriátio tua? Exclusa est. Per quam legem? Factórum? Non; sed per legem fidei. Arbitrámur enim justificári hóminem per fidem sine opéribus legis. [**]. An Judæórum Deus tantùm? Nonne & Géntium? Immo & Géntium. Quóniam quidem unus est Deus qui *justificat* circumcisiónem ex fide, & præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem? Absit; sed legem statúimus.

℟. Per víscera. 153.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 192. *in Nat. Domini.* §. 1. *alias Serm.* 15. *de Tempore.*

Lectio ij.

HOdie véritas de terra orta est, Christus de carne natus est. Gaudére solémniter, & sempiternum diem hodier-

ro quoque admóniti cogitáte, æterna dona ſpe firmiſſimâ concupíſcite: Fílii Dei eſſe acceptâ poteſtáte præſúmite. Propter vos temporális effectus eſt témporum effector, propter vos in carne appáruit mundi cónditor; propter ver creátus eſt Creátor. Quid adhuc mortáles mortálibus rebus oblectámini, & fugitivam vitam, ſi fieri poſſet, tenére conámini? Spes longè clárior effulſit in terris, ut terrénis vita promitterétur in cœlis. Hoc ut crederétur, res incredibilior prærogáta eſt, Deos factúrus qui hómines erant, homo factus eſt qui Deus erat: nec amittens quod erat, fieri vóluit ipſe quod fécerat. Ipſe fecit quod eſſet; quia hóminem Deo áddidit, non Deum in hómine pérdidit.

℟. Cantáte. 253.

De S. Thoma Cantuarienſi.

Lectio iij.

Ex Joan. Sarisberienſi Epiſc. Carnot.

THomas, Londíni Gilberto & Matilde paréntibus ortus, litterárum ſtúdia Paríſiis feliciter abſolvit. Repetítâ deinde Angliâ, públicis munéribus cum laude geſtis, Archidiáconus Cantuarienſis ac Regis Cancellárius creátus eſt. Mox Henrico ejus fílio inſtituendo admótus, tum Theobaldo Cantuarienſi Epíſcopo ſucceſſor deſtinátus, repudiáto Cancellárii múnere, ad ſeveriórem diſciplínam vitam cœpit exígere. Magnátum in ſe véhemens ódium concitávit, quod opes Eccléſiæ, quas inváſerant, reſtitúere coëgiſſet. Henríco, qui Epíſcopos ad ſervandas regni conſuetúdines júribus Eccléſiæ contrárias, ſacramento præſtito, volébat adigere, fortiter réſtitit. Ob eam rem ſede dejectus, Sénonas ad Alexándrum Papam ſe contulit; à quo cùm in ejus manus, depoſito ánnulo, Epiſcopátu cédere vellet, in ſuo gradu conſíſtere juſſus eſt. Cantuáriâ póſteà reverſus, ab Epíſcopis, quos ob violáta Eccléſiæ jura à cenſúris ſólvere recusábat, novis calúmniis appétitur. His Henrícus plus æquo tríbuens, cũ per unum ſacerdótem ſtare dixiſſet, quóminùs pace fruerétur, áulici quátuor gratum ſe regi factúros rati, trajecto mari, Thomam in Eccléſia aggrediuntur: qui, flexis génibus, ſe Deo ac beátæ Maríæ commendans, caput ímpiis manibus præcidendum óbtulit, anno Dómini milléſimo centéſimo ſeptuagéſimo. Henrícus tam atróci facínore perculſus, tríduo ab omni penè cibo abſtínuit, auſteramque pro eo egit pœniténtiam.

℟. Gaudéte. 253.

AD LAUDES *ſit Commemoratio de S. Thoma Epiſc. & Mart. Ant.* Bonum certamen. ℣. Adjútor. *Oratio*, Omnipotens. x.

DIE XXX. DECEMBRIS.

de Octava.

AD NOCTURNUM.

Ant. 7. d. Gratias Deo Patri, qui eripuit nos de poteſtáte tenebrárũ, & tránſtulit in

regnum Fílii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1.

Ant. 8. c. Habémus redemptiónem per sánguinem ejus qui est imágo Dei invisíbilis. *Ibid.*

Ant. 4. E. In ipso complácuit omnem plenitúdinem inhabitáre, & per eum reconciliáre ómnia in ipsum. *Ibid.*

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio 7. Cap. 4.

QUid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo; & reputátum est illi ad justítiam. Ei autem qui operátur, merces non imputátur secundùm grátiam, sed secundùm débitum. Ei verò qui non operátur, credenti autem in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam secundùm propósitum grátiæ Dei. Sicut & David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accepto fert justítiam sine opéribus: Beáti quorum remíssæ sunt iniquitátes, & quorum tecta sunt peccáta: Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum. [*] Beatitúdo ergo hæc in circumcisióne tantum manet, an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputáta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodò ergo reputáta est? In circumcisióne, an in præpútio? Non in circumcisióne, sed in præpútio. Et signum accépit circumcisiónis, signáculum justítiæ fídei quæ est in præpútio; ut sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur & illis ad justítiam; & sit pater circumcisiónis, non iis tantùm qui sunt ex circumcisióne, sed & iis qui sectantur vestígia fidei quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ. [**] Non enim per legem promíssio Abrahæ, aut sémini ejus, ut hæres esset mundi; sed per justítiam fídei. Si enim qui ex lege, hærédes sunt, exinanita est fides, abólita est promíssio. Lex enim iram operátur. Ubi enim non est lex, nec prævaricátio. Ideò ex fide, ut secundùm grátiam firma sit præmíssio omni sémini, non ei qui ex lege est solùm, sed & ei qui ex fide est Abrahæ qui pater est ómnium nostrûm.

℟. Sic Deus. 254.

Sermo sancti Fulgéntii Episcopi.

Serm. 2. de dupl. Nat. Christi.

Lectio 8.

DIlectíssimi fratres, atténdite magnitúdinem grátiæ, & agnóscite quid Deus hómini dignátus est prærogáre. Christus enim Dei Filius, de vero Deo Deus verus, & unus cum Patre naturáliter Deus, semper ex seipso sanctos Angelos pascit; sed tamen angélicam natúram Dei Filius non accépit. Ut autem suam caritátem Deus commendáret in nobis, Fílius ejus natúram nostram suscépit ex nobis; & Deus unigénitus, qui panis est Angelórum, ut étiam hóminum seipsum fáceret panem, simul hóminis & ánimam suscépit & carnem. Accépit utram-

que verâ, utramque sanctam, utramque mundam. Accépit ánimam nostram sine iniquitáte. Accépit carnem nostram cum mortalitáte. Accépit ánimam justam per quam nostris animábus justítiam rédderet; carnem verò propterea dignátus est habére mortálem, ut secundùm ipsâ móriens, mortem vínceret; secundùm ipsam étiam resúrgeret, per quam nostra quoque córpora susciáret.

℟. Hic est Deus noster. 254.

Lectio iij.

MAgnum mystérium, dilectíssimi fratres, magnum divínæ dilectiónis indícium. Homo Deum contemnens, à Deo discessit: Deus hómines díligens, ad hómines venit. Dilexit ímpium, ut fáceret justum: dilexit infírmum, ut fáceret sánum: dilexit perversum, ut fáceret rectum: dilexit mórtuum, ut fáceret vivum. Et quid ámpliùs dicam? Quandóquidem Deus unigénitus humánam natúram tantùm dilexit, ut eam non solùm à potestáte mali ángeli liberá ret, verùm étiam in seipso súper omnes bonos Angelos in Patris déxtera collocáret. Natúra enim quæ in primo hómine à malo ángelo captiváta fúerat, ipsa nunc in secundo súper omnes bonos Angelos regnat. Primus homo de terra terrénus, secundus homo de cœlo cœléstis. Primum hóminem múlier, corruptâ mente, decépit: secundum hóminem virgo, incorruptâ virginitáte, concépit. In primi hóminis cónjuge nequítia diáboli seductam depravávit mentem; in secundi autem hóminis matre grátia Dei & mentem íntegram servávit & carnem. Menti cóntulit firmíssimam fidem: carni ábstulit omníno libídinem. Quóniã ígitur miserabíliter pro peccáto damnátus est homo, ídeò síue peccáto mirabiliter natus est Deus homo.

℟. Deus ipse prior. 255.

[*Si nulla occurrat Dominica in triduo post Festum sanctorum Innocentium, hâc die, omissâ præcedenti Lectione, legitur ejus loco Evangelium Dominicæ intra Octavam Natalis Domini, cum sua Homilia ut sequitur.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore; Erat pater Jesu & mater mirantes súper his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon. & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam & in resurrectiónem multórum in Israel. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii Episcopi.

Lib. 2. ad Trasimund. Reg. 4.

CErtum est penè omnes hæréticæ pravitátis errónes hinc quibusdam multipliciter subrepsísse, dum magnum pietátis sacramentum quod manifestátum est in carne, nonulli, aut non sicut est, credunt, aut omníno non credunt: & ille lapis qui ab ædificántibus reprobátus, in caput factus est ánguli, qui-

húsdam pravæ credulitátis cæcitáte possessis lapis offensiónis & petra scándali efficitur. Undè non imméritò, cùm Símeon infantẽ Christũ gaudens ulnis meruísset gestáre senílibus, mundánæ cernens adesse salvatiónis ac renovatiónis effectũ, hoc de ipso testátur: Ecce posítus est hic in ruínam & in resurrectiónem multórum. Ibi ergo malè credéntibus ruínam perfídia génerat, ubi recta credúlitas fidéles exaltat. In uno eodemque Christo, vero Dei veróque hóminis Fílio, minùs perspiciéntium tenebátur háctenus lippitúdo, in quo illuminátis veri lúminis claret manifesta cognítio. Inde est quòd Judæus hóminem Christum cæcus vidit, & cécidit; cui jampridem Isaías non désistit prædicáre: Aure audiétis, & non intelligétis; & vidéntes vidébitis, & non vidébitis. Qui verò essent non visúri vidéntes, subsecútus ostendit, dum Deum ex vírgine nascitúrum evidenti vaticinatióne testátur. Audiens ergo Judæus, remansit surdus; & videns, magis factus est cæcus; à quo nec veri Patris sempiternus atque unigénitus Fílius créditur, & incorruptæ virginitátis fœcúnditas abnegátur.

℟. Israel in legem. 256.

AD LAUDES, si nulla occurrat Dominica in dicto triduo. ℣. *Ant. ad* Benedictus. *& Oratio, sumuntur ex Laudibus Dominicæ intrà Octavam* 257. *quæ Oratio dicitur etiam ad Horas. Cætera omnia ut in die.*]

AD VESPERAS, fit Commemoratio de S. Sylvestro Papa per Ant. Elégit. ℣. Beátus. *pag.* xvij. *& Orationem,* Deus, qui sacrum. *infrà* 264.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 6. Deus Fílium suum misit benedicéntem vobis, ut convertat se unúsquísque à nequítia sua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic est lapis qui factus est in caput ánguli; & non est in álio áliquo salus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Quómodò nos effúgiémus, si tantam neglexérimus salútem. *Hebr.* 2.

℣. Benedictus qui venit in nómine Dómini. ℟. Deus Dóminus & illuxit nobis. *Ps.* 117.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio 1. Cap. 5.

JUstificáti ergo ex fide, pacẽ habeámus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem & habémus accessum per fidem in grátiam istam in qua stamus, & gloriámur in spe glóriæ filiórum Dei. Non solùm autem, sed & gloriámur in tribulatiónibus; scientes quòd tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò spem: spes autem non confundit; quia cáritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum qui datus est nobis. [*] Ut quid enim Christus, cùm adhuc infirmi essémus, secundùm tempus pro ímpiis mórtuus est?

Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono fórsitan quis áudeat mori? Commendat autem caritátem suam Deus in nobis; quóniam, cùm adhuc peccatóres essémus, secundùm tempus Christus pro nobis mórtuus est: multò igitur magis nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. [**] Si enim cùm inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus; multò magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solùm autem, sed & gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Propterèa sicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, & per peccátum mors; & ita in omnes hómines mors pertransívit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Impléti sunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit fílium suum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præsépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium. * Et péperit. *Luc. 2. Isa. 7.*

Sermo sancti Hilárii Epíscopi.

L. 2. de Trin. n. 24. & 25.

Lectio ij.

DEi imágo invisíbilis pudórem humáni exórdii non recusávit, & per conceptiónem, partum, vagítum, cunas, omnes naturæ nostræ contumélias transcucurrit. Quid tandem dignum à nobis tantæ dignatiónis affféctui rependétur? Inenarrábilis à Deo originis unus unigénitus Deus, in corpúsculi humáni formam sanctæ Vírginis útero insértus accrescit. Qui ómnia cóntinet, & intrà quem & per quem cuncta sunt, humáni partûs lege profértur; & ad cujus vocem Archángeli atque Angéli tremunt, cœlum & terra, & ómnia mundi hujus resolvúntur elementa, vagítu infántiæ audítur. Qui invisíbilis & incomprehensíbilis est, non vísu, sensu, tactuque moderandus, cunis est obvolútus. Hæc si quis índigna Deo récolet, tantò se majóris beneficii obnóxium confitébitur, quantò minùs hæc Deí convénerint majestáti. Non ille éguit homo éffici, per quem homo factus est: sed nos egúimus, ut Deus caro fieret, & habitáret in nobis. Humílitas ejus nostra nobílitas est, contumélia ejus honor noster est: quod ille Deus in carne consístens, hoc nos vicíssim in Deum ex carne renovári.

℟. Natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David; & hoc vobis signum: * Inveniétis infántem pannis involútum, & pósitum in præsépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus vester in médio vestrî est, ut éruat vos: * Inveniétis. *Luc. 2. Deut. 20.*

De Sancto Sylvestro.

Lectio iij.

Ex Act. Conc. Arel. & Nic.

SIlvester Presbyter Ecclésiæ Románæ, eâ virtúte & integritáte præcélluit, ut post Melchíadem ad supré-

mum Eccléſiæ faſtígium fúcrit evectus. Hujus tempóribus Concílium Areláte coactum eſt è diverſis Gálliæ, Itáliæ, Africæ, Hiſpániæ, Britanniæque Provinciis, in quo ſtatútum eſt, ut Paſcha uno eódemque die per orbem univerſum peragerétur, & juxta conſuetúdinem litteras ad omnes Silveſter ipſe dirígeret. De non repetendo hæreticórũ baptiſmate, lex deinde ſancíta contra Donatiſtas, & Cæciliáni Carthaginenſis Epíſcopi cauſa dijudicáta. Cùm huic Concílio Silveſter adeſſe non potuiſſet, ad eum his verbis ſcripsêre Patres: Utinam, frater dilectíſſime, ad hoc tantum ſpectáculum intereſſe tanti feciſſes; profectò crédimus, quia in eos ſevérior fuiſſet ſenténtia prolata: ſed recédere à pártibus illis minimè potuiſti, in quibus & Apóſtoli quotídie ſedent; & crubr ipsórum ſine intermiſſióne Dei glóriam teſtátur. Sub ejus pontificátu orbi per Conſtantínum darâ pace, inſtauráta ſunt basílicæ, ſacri præſcripti ritus, indicta váriis in locis concília. Hábitum eſt Nicææ in Bithínia Concílium trecentórũ & octódecim Epiſcopórum, cui ſynodo Silveſter interreſſe non pótuit; ſed qui ab eo miſſi ſunt, ejus vice præfuérunt. Ab his proſcripta eſt Arii impíetas, éditum fidei ſymbolum, & lata lex de Páſchate celebrando eódem die. His felíciter peractis, Silveſter Eccléſiam adhuc per decénnium gubernávit, & virtútum annorumque plenus, diem extrémũ óbiit anno trecentéſimo trigéſimo quinto.

℟. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in ſuo curſu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus ſédibus proſilívit: * Et vídimus glóriam ejus. Glória Patri. * Et vídimus glóriam ejus. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

AD LAUDES, fit Commemoratio S. Sylveſtri. Antiph. Ego ſum. ℣. Elégit Dóminus. xxj.

Oratio.

DEus, qui ſacrum miniſtérium fidéliter exequéntes, in gáudium Dómini ſui tríbuis benignus intráre: da nóbis, interceſſióne beáti Sylveſtri Pontíficis tui, ut in módico fidéles, mercédem magnam, quæ ipſe es, conſequi mereámur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

VESPERÆ de Feſto ſequenti.

[*Si autem in aliqua Eccleſia Veſperæ non ſint hodie de Circumciſione, propter occurſum majoris Solemnitatis, Pſalmi & Antiphonæ ſunt de Natali Domini, ut in reliquis diebus intrà Octavam: Capitulum verò & reliqua, de Feſto ſolemni I. aut II. ordinis occurente, cum Commemoratione de Circumciſione tantùm.*]

DIE I. JANUARII.

IN FESTO

CIRCUMCISIONIS *DOMINI*, SS. NOMINIS JESU, *ET OCTAVA NATALIS EJUS.*

SOLEMNE III. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. PArvulus natus est nobis, & Filius datus est nobis: & factus est principátus super húmerum ejus. *Isa.* 9.

Ant. 3. a. Hic erit magnus, & Filius Altíssimi vocábitur, & dabit illi Dóminus Deus sedem patris ejus. *Luc.* 1.

Ant. 1. g. Super sólium David, & super regnum ejus sedébit; ut confirmet illud, & corróboret in justítia usque in sempiternum. *Isa.* 9.

Ant. 5. C. Vocábitur nomẽ ejus, Admirábilis, Consiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri séculi, Princeps pacis. *Isa.* 9.

Ant. 4. E. Vocábis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum faciet pópulum suum à peccátis eórum. *Matth.* 1.

Capitulum. Rom. 8.

QUod impossíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem, Deus Fílium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut justificátio legis implerétur in nobis, qui non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum.

℟. Habitávit in nobis Verbum plenum grátiæ & veritátis: & de plenitúdine ejus nos omnes accépimus; quia lex per Móysen data est: * Grátia & véritas per Jesum Christum facta est. ℣. Legem mandávit Móyses in præceptis justitiárum, & hæreditátem dómui Jacob: * Grátia. Glória Patri. * Grátia. *Joan.* 1. *Eccl.* 24.

Hymnus.

DEBILIS cessent elementa legis:
Sat diu mentes timor occupávit;
Fœdus æterni stabilíre Jesus
Cœpit amóris.

SOLE de vero rádius, paterni
Lúminis purus sine nube splendor,

Probra peccáti puer ecce tinctus
Sánguine præfert.
STILLAT excísos pueri per artus
Efficax noxas abolére sanguis:
Obligat morti pretiósa totum
Stilla cruórem.
HÆc dies nomen tibi comparávit,
O Puer, pronus quod adóret orbis;
Et simul dici, simul ipse Jesus
Incipis esse.
SUMMA laus Patri; simul æqua Nato,
Qui suo mundum rédimit cruóre:
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus: ℟. Annuntiáte de die in diem salutáre ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8 G. Propter nimiam caritátem suam, quâ dilexit nos Deus, convivificávit nos in Christo, cujus grátiâ estis salváti, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. *Ephes.* 2.

Oratio, Deus, *ut infrà ad Laudes.*

Nulla fit Commemoratio.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Feria; reliqua ut in die Natalis Domini. 229.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Filium Dei factum ex muliere, factum sub lege, * Venite, adorémus. *Gal.* 4. *Ps.* 94. Venite. 2.

Hymnus.

FELIX dies, quam próprio Jesus cruóre cónsecrat!
Felix dies quâ géstiit
Opus salútis aggredi!
VIX natus, ecce lácteum
Profundit Infans sánguinem:
Libámen est hoc fúneris,
Amóris hoc prælúdium.
INTRANS in orbem, jam Patris
Mandáta promptus éxequi,
Statum præóccupat diem,
Et quà potest fit víctima.
AMORE se facit reum,
Pœnasque solvit innocens;
Sub Lege factus légifer,
A Lege nos ut éximat.
TU, Christe, quod non est tuum
Nostro recíde péctore:
Inscribe nomen, íntimis
Inscribe legem córdibus.
QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Quid est.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!
Quóniam elevata est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium & lacténtium perfeciśti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, opera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjeciísti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pécora campi;

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster; * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Glória Patri, &c.

Ant. Quid est homo; quòd memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum? Minuísti eum paulò minùs ab Angelis.

Ant. 4. *D.* Propter.

Psalmus 11.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum; * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * & linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári, * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos, & custódies nos * à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem tuam multiplicásti filios hóminum.

Glória Patri, &c.

Ant. Propter gémitum páuperum nunc exurgam, dicit Dóminus: ponam in salutári.

Ant. 2. D. Holocaustum.

Psalmus 39.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas: * & eduxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * & direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & sperábunt in Dño.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus: * & non respexit in vanitátes, & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicáti sunt super número.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.

Holocaustum & pro peccáto non postulásti, * tunc dixi: Ecce vénio.

*

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam : * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in eccléfia magna ; * ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scísti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo : * veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritátem tuam* à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me : * misericórdia tua & véritas tua semper susceperunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número : * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei : * & cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur & revereantur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi Euge, euge.

Exultent & lætentur super te omnes quærentes te ; * & dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper : * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es : * Deus meus ne tardáveris.

Ant. Holocaustum pro peccáto non postulásti ; tunc dixi: ecce vénio.

℣. Protector noster, áspice, Deus ; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 17.

DIxit Deus ad Abraham: Et tu ergo custódies pactum meum, & semen tuum post te in generatiónibus suis. Hoc est pactum meum quod observábitis inter me & vos, & semen tuum post te : Circumcidétur ex vobis omne masculínum ; & circumcidétis carnem præpútii vestri, ut sit in signum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus vestris. Tam vernáculus, quàm emptítius circumcidétur, & quicumque non fúerit de stirpe vestra ; eritque pactum meum in carne vestra in fœdus æternum. Másculus cujus præputii caro circumcísa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo suo ; quia pactũ meũ írritum fecit.

℟. Semen Abraham servi Dómini, filii Jacob electi ejus : ipse Dóminus Deus noster. * Memor fuit verbi quod dispósuit ad Abraham, & státuit illud Jacob in præceptum, & in testamentum æternum. ℣. Dico Christum Jesum minístrum fuísse

circumcisiónis propter veritátem Dei, ad confirmandas promissiónes patrum: * Memor. *Ps.* 104. *Rom.* 15.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio ij. Cap. 2.

CIrcumcísio quidem prodest, si legem observes; si autem prævaricátor legis sis, circumcísio tua præpútium facta est. Si ígitur præpútium justítias legis custódiat, nonne præpútium illíus in circumcisiónem reputábitur? & judicábit id quod ex natúra est præpútium, legem consummans, te qui per lítteram & circumcisiónem prævaricátor legis es? Non enim qui in manifésto, Judæus est; neque quæ in manifésto, in carne, est circumcísio: sed qui in abscóndito, Judæus est; & circumcísio cordis in spíritu, non litterâ: cujus laus non ex homínibus; sed ex Deo est.

℟. Novus homo renovátur in agnitiónem secundùm imáginem ejus qui creávit illum. * Ubi non est Gentílis & Judæus, circumcísio & præpútium; sed ómnia & in ómnibus Christus. ℣. Dicit Dóminus Deus: Quæ prima fuérunt, ecce venérunt; nova quoque ego annúntio. * Ubi. *Coloss.* 3. *Is.* 42.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio iij. Cap. 3.

SI data esset lex quæ posset vivificáre, verè ex lege esset justítia. Sed conclúsit Scriptura ómnia sub peccáto, ut promíssio ex fide Jesu Christi darétur credéntibus. Priùs autem quàm veníret fides, sub lege custodiebámur conclúsi in eam fidem quæ revelanda erat. Itaque lex pædagógus noster fuit in Christo, ut ex fide justificémur. At ubi venit fides, jam non sumus sub pædagógo; omnes enim filii Dei estis per fidem quæ est in Christo Jesu. Quicumque enim in Christo baptizáti estis, Christum induístis. Non est Judæus, neque Græcus: non est servus, neque liber: non est másculus, neque fémina; omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. Si autem vos Christi, ergo semen Abrahæ estis, secundùm promissiónem hærédes.

℟. Ille est caput omnis principátûs & potestátis, * In quo & circumcísi estis circumcisióne non manu factâ, in expoliatióne córporis carnis, sed † In circumcisióne Christi. ℣. Non adjíciet ultrà, Sion, ut pertránseat per te incircumcísus: redimémini, dicit Dóminus, * In quo. Glória. † In circumcisióne Christi. *Coloss.* 2. *Is.* 52.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dóminus.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátē Dei : * sanctificávit tabernáculum suū Altíssimus.

Deus in médio ejus non commovébitur ; * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclinátа sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Venite, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram ; * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Dóminus virtútum nobíscum, suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. 3. c. Deus.

Psalmus 66.

DEus miseréatur nostrî, & benedícat nobis ; * illúminet vultum suum super nos, & miseréatur nostrî :

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus ; * confiteántur tibi pópuli omnes :

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructū suum.

Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedícat nos Deus, * & métuant eum omnes fines terræ.

Ant. Deus, confiteántur tibi pópuli omnes : terra dedit fructum suum.

Ant. 1. g. Deus rex.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulísti in finem, * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in superbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto ?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa, * & non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum, * in securi & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum, * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiescere faciámus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus jam non est prophéta ; * & nos non cognoscet ámplius.

Usquequo, Deus, improperábit inimícus ? * irritat ad-

versárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam & dextéram tuam * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem, rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte tua mare, * contribulásti cápita draconum in aquis.

Tu confregísti cápita drácónis, * dedísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes & torrentes, * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstatem & ver, tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino, * & pópulus insipiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: * & ánimas páuperum tuórum ne oblivíscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscúrari sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, judica causam tuam; * memor esto improperiórum tuórum, eórumquæab insipiente sunt totâ die.

Ne oblivíscáris voces inimicórum tuórum; * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Deus rex noster operátus est salútem in médio terræ.

℣. Ipse rédimet Israel. ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus *Ps.* 129.

Sermo S. Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *in Circumcis. n.* 2.

Lectio iv.

MAgnum & mirábile sacramentum! Circumciditur Puer & vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio? Circumcísio nempe salvandi pótius quam Salvatóris esse vidétur; & Salvatórem circumcídere decet, quàm circumcídi. Sed agnósce Mediatórem Dei & hóminũ, qui ab ipso nativitátis suæ exórdio divinis humána sóciat, ima summis. Nascitur ex muliere, sed cui fœcunditátis fructus sic accédat, ut non décidat flos virginitátis: pannis involvitur, sed panni ipsi angélicis laudibus honorantur: absconditur in præsépio, sed próditur radiante stellâ de cœlo. Sic & circumcísio veritátem suscéptæ probat humanitátis; & nomen quod est super omne nomen, glóriam indicat majestátis.

℟. Deus novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio; * Qui cùm sit splendor glóriæ Patris, portansque ómnia verbo virtútis suæ, tantò mélior Angelis est effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit. ℣. Qui ambulávit in ténebris, & non est lumen ei, speret in nómine Dómini; * Qui cùm sit splendor glóriæ Patris, portansque ómnia verbo, &c. *Hebr.* 1. *Is.* 50.

Lectio v.

CIrcumcíditur, tanquam verus Abrahæ fílius; Jesus vocátur tanquam verus Fílius Dei. Neque enim ad instar priórum meus iste Jesus nomen vácuum aut ináne portat. Non est in eo magni nóminis umbra, sed véritas. Cœlitus síquidem índitum nomen Evangelista testátur, Quod vocátum est ab Angelo, priusquàm in útero conciperétur. Et attende verbi profunditátem. Postquàm natus est Jesus, Jesus vocátur ab homínibus, quo nómine vocátus est ab Angelo, priusquàm in útero conciperétur. Idem quippe & Angeli salvátor & hóminis; sed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ.

℟. Christus Jesus semetípsum exinanívit, formam servi accípiens: * Propter quod & Deus exaltávit illum, & donávit illi nomen quod est super omne nomen; ut in nómine Jesu omne genu flectátur. ℣. Dedit se ut liberáret pópulum suum, & acquireret sibi nomen æternum. * Propter quod. *Philip.* 2. 1. *Mach.* 6.

Lectio vj.

ET nos, fratres, circumcídi necesse est, & sic omen salútis accípere: circumcídi sanè, non líttera, sed spíritu & veritáte; circumcídi, non uno membro, sed toto córpore símul: à planta enim pedis usque ad vérticem non est in nobis sánitas. Proptéreà, sicut párvulus adhuc in fide & dilectióne pópulus cóngruum sibi mandátum exíguæ circumcisiónis accépit; sic, ubi crevit in virum perfectiórem, toto jubétur córpore baptizári, quæ totius est hóminis íntegra circumcísio. Hinc est quòd Salvátor noster & circumcídi octávo die, & post annum tricésimum dignátus est crucifígi: cujus símilitúdini mortis complantámur & nos, ut scribit Apóstolus, nimírum quod novíssimè tráditum est, observántes. Quæ est ergo mortális circumcísio nostra, nisi quam commendat idem Apóstolus? Victum, ínquiens, & vestimentum habentes, his contenti símus. Optimè prorsus circumcídit nos, & superflua réfecat universa, hæc paupertas, pœniténtiæ labor, observátio disciplínæ.

℟. Nos sumus circumcísio, qui spíritu servímus Deo, & gloriámur in Christo Jesu, * Non in carne fidúciam habentes. ℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noster, ut confiteámur nómini sancto tuo, & gloriémur in laude tua, * Non. Glória Patri. * Non in carne fidúciam habentes. *Philipp.* 3. *Ps.* 105

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Non discédimus.

Psalmus 79.

QUI regis Israël, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin & Manasse:

Excita poténtiam tuam, & veni, * ut salvos fácias nos.

Deus converte nos; * & ostende

ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris; * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuã, & salvi érimus.

Dómine, víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti gẽtes, & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspectu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus; * & arbústa ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare; * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériã ejus, * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viã?

Exterminávit eam aper de sylva * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtutũ, convértere: * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam ístam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * & super fílium hóminis quem confirmásti tibi.

Incensa igni, & suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * & super fílium hóminis quem confirmásti tibi.

Et non discédimus à te, vivificábis nos; * & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos; * & ostende fáciem tuam, & salvi érimus.

Ant. Non discédimus à te: vivificábis nos, Dómine, & nomen tuum invocábimus.

Ant. 5. C. Numquid.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea, * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipũ: * hórum qui fuerunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Numquid Sion dicet: Homo natus est in ea; & ipse fundávit eam Altíssimus.

Ant. 3. a. Exaltáte.

Psalmus 98.

DOminus regnávit, irascántur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & sanctum est: * & honor regis judícium díligit.

Tu parasti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dñum & ipse exaudiébat eos; * in columna núbis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, quóniam sanctum est.

℣. Lætábimur in salutári tuo: ℟. Et in nómine Dei nostri magnificábimur. *Ps.* 19.

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Postquàm consummáti sunt dies octo ut circumciderétur Puer, vocátum est nomen ejus, Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Cyrilli Alexandríni Epíscopi.

Homil. in Occ. Domini, inter diversas.

VIdimus nuper infántulum in præsépi jacéntem Emmánuel, & humáno more fásciis involútum, sed à sancto Angelórum exércitu divínis láudibus celebrátum; ii namque pastóribus ortum ejus annuntiárunt. Deus enim & Pater eximium hunc véluti honórem cœlítibus tribuit, ut primi Christum prædicárent. Háctenus autem per ea quæ modò lecta sunt, videámus Mosáicis cedentem légibus; quin pótius eum qui divínâ legem majestáte sanxit, suis ipsum légibus subjectum. Quam ob causam doctúrus est sapientíssimus Paulus, dicens: Cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus; at ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret. Itaque redémit Christus *de maledicto legis eos qui* sub lege erant, non tamen eos qui legem serváverant.

℟. Ecce vénio, Deus: in cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, *vólui*, & legem tuam in médio cordis mei. ℣. Descendi de cœlo, non ut fáciam voluntátem meam, sed voluntátem ejus qui misit me: * Deus meus. *Ps.* 39. *Joan.* 6.

Lectio viij.

REdémit autem: quonam modo? Illam adimplens. Item álio modo, se Deo & Patri in ómnibus pro nobis obedientem éxhibens, quò nostræ ex Adam prævaricatiónis crimen dilúeret. Scriptum est enim: Sicut per inobediéntiam unius hóminis peccatóres constitúti sunt multi, ita & per unius obedién-

tiam justi constituentur multi. Subjécit ítaque nobíscum legi cervícem; atque id, prudenti consílio benignâque accommodatióne: decébat enim eum implére omnem justítiam. Nam & cùm servi formâ assumpsísset, eam ob causam velut in servórum número ascríptus ratióne humanitátis, tributórum exactóribus una cum áliis didrachma solvit, quamvis natúrâ liber esset, ac nulli vectigális ut fílius.

℟. Per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi, & per uníus obeditiónem justi constituentúr multi; * Ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam. ℣. Benedictiónem dabit Legislátor: ibunt de virtúte in virtútem; * Ut sicut regnávit. *Rom.* 5. *Ps.* 83.

Lectio ix.

CUm ergo illum víderis servàre legem, cave offendáris; nec inter servos líberum cólloca, sed divíni consílii altitúdinem pótiùs mente répura. Igitur cùm octáva dies advenísset quâ die carnis circumcísio ex legis præscripto fieri solébat, nomen áccipit, nimírum Jesus, quod expónitur, Salus pópuli. Sic enim Deus & Pater nominári Fílium suum vóluit ex muliere secundùm carnem génitum. Tunc enim certè factus est salus pópuli; nec uníus tantùm, sed multórum, quin & ómnium géntium, ac universæ terræ. Eódem ígitur témpore circumcísus est, & nomen accépit.

℟. Non est in álio áliquo salus; * Nec enim áliud nomen est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fieri. ℣. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; * Nec enim áliud nomen. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Nec enim áliud nomen est sub. *Act.* 4. *Joël.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica, Canticum de Nat. Domini, 224.

Ant. 1. f. COnsummáti sunt dies octo ut circumciderétur puer. *Luc.* 2.

Ant. 7. a. Vocátum est nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo, priusquàm in útero conciperétur. *Luc.* 2.

Ant. 4. a. Donávit illi Deus nomen quod est super omne nomen, ut in nómine Jesu omne genu flectátur, cœléstium, terréstrium & infernórum. *Philip.* 2.

Ant. 5. C. Tantò mélior Angelis effectus est, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit. *Hebr.* 1.

Ant. 3. *a.* Omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. *Act.* 10.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

NOxium Christus simul introívit
Innocens orbem : Pater, inquit, adsum ;
Víndices poscat (vénio parátus)
Ultio pœnas.
NON placet fusus cruor hostiárum :
Quod mihi aptasti, Pater, ecce corpus ;
Agnus implébo móriens figúras
Verus inánes.
DIXIT ; & Patris venerátus iram,
Sústinet vulnus sílicis cruentæ :
Et jugum legis súbit ipse, servis
Ut juga demat.
JAM nihil carnem spoliáre prodest ;
Sed malas cordis resecáre fibras,
Hoc opus : tali nova sanciuntur
Fœdera lege.
SUMMA laus Patri, simul æqua Nato,
Qui suo mundum rédimit cruóre ;
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus æyum.
Amen.

℣. Exaltátum est nomen ejus solíus. ℟. Confessio ejus super cœlum & terram. *Ps.* 148.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Cùm mórtui essétis in delictis, & præpútio carnis vestræ, convivificávit vos cum Christo, donans vobis ómnia delícta, Allelúia. *Coloss.* 2.

Oratio.

DEus, qui pro nobis homo factus, hodiernâ die circumcídi, & Salvatóris nomen accípere voluisti : concéde propítius, ut carnis renuntiantes opéribus, salútis æternæ præmium per invocatiónem sancti tui nóminis consequámur ; Qui cum Patre, &c.

AD HORAS, Psalmi de Dominica ; in fine Hymnor. Doxologia. QUI natus es, &c.

AD PRIMAM.

Ant. Consummáti sunt.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Vocátum est.

Capitulum. Apoc. 5.

OMnem creatúram quæ in cœlo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo, omnes audívi dicentes : Sedenti in throno & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potestas in sécula seculórum.

℟. *br.* A solis ortu usque ad occasum, laudábile nomen Dómini, * Allelúia, allelúia. A solis. ℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, & super cœlos glória ejus. * Allelúia. Glória. A solis. *Ps.* 112.

℣. Sanctum & terríbile nomen ejus : ℟. Initium sapiéntiæ timor Dómini. *Ps.* 110.

AD SEXTAM.

Ant. Tantò mélior.

Capitulum. *Hebr.* 1.

CUi dixit aliquando Angelórum : Filius meus es tu, ego hódie génui te : Et rursum : Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium.

℟. *br.* Afferte Dómino glóriam & honórem. * Allelúia, allelúia. Afferte. ℣. Afferte Dño glóriam nómini ejus. * Allelúia. Glória. Afferte. *Ps.* 28.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. & in nómine tuo confitébimur in séculũ *Ps.* 43.

AD NONAM.

Ant. Omnes Prophétæ.

Capitulum. Rom. 10.

OMnis qui credit in illum non confundétur. Non enim est distinctio Judæi, & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. *br.* Sperent in te * qui novérunt nomen tuum, * Allelúia, allel. Sperent. ℣. Quóniam non dereliquísti quærentes te, Dómine, * Allelúia. Glória. Sperent. *Ps.* 9.

℣. Propter glóriam nóminis tui Dómine, líbera nos; ℟. Et propítius esto peccátis nóstris, propter nomen tuum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica: loco ultimi, dicitur Ps. Confitébor quóniam. 98.

Ant. CHristum Jesum pro- 1. D. pósuit Deus propitiatiónem per fidem in sánguine ipsius. *Rom.* 3.

Ant. 2. D. Ipse est propitiátio pro peccátis nostris; non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. 1. *Joan.* 2.

Ant. 3. a. Per ipsum ergo offerámus hóstiam laudis semper Deo, id est fructum labiórum confiténtiũ nómini ejus. *Hebr.* 13.

Ant. 4. *D.* Cognóvit Dóminus qui sunt ejus; & discédat ab iniquitáte omnis qui nóminat nomen Dómini 2. *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. 1. *Cor.* 12.

Capitulum. Coloss. 3.

OMne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agentes Deo & Patri per ipsum.

Hymnus.

VIctis sibi cognómina
Sumant tyranni géntibus:
Tu, Christe, quantò dignius
Ab his capis quos líberas!

Non álterum mortálibus
Ægris quod ínvocent datum,
Resúrgerent quo mórtui,
Perennè per quod víverent.

Tanti quod illi cónstitit,
Toto quod emptum sánguine,
Nostro-ne rursum crímine
Insána gens delébimus?

Sacro pati pro nómine,
Summi sit instar múneris:
Amára non mors ámplius,
Fit mors per hoc amábilis.

Tu qui vocári sústines,
Jesu, salus mortálium,
Audi vocantes nos, tuo
Qui gloriámur nómine.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Salvávit eos propter nomen suum; ℟. Ut notam fáceret poténtiam suam. *Ps.* 105

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Vitam æternam dedit nobis

Deus : & hæc vita in Fílio ejus est ; ut sciátis quóniam vitam habétis æternam, qui créditis in nómine Fílii Dei. 1. *Joan.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

[*Si sit Sabbatum, fit Commemoratio de Dominica inter Circumcisionem & Epiphaniam. Ant.* Ascendet. ℣. Vidérunt. *infrà*, 283. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito. 286.]

Commem. S. Basilii, Episc. & Doct. Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo. *ut in Communi Doctorum* xxiij. *Oratio*, Excita. xxvj.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Dominica ; reliqua ut suprà. 229.

IN DOMINICIS

à Circumcisione ad Præsentationem Domini.

(*Nisi priùs occurrat Septuag.*)

IN VESPERIS Sabbati, Antiph. & Psalmi de Psalterio, nisi aliter notetur.

Capitulum. Isaïæ 48.

IN voce exultatiónis annuntiáte : auditum fácite hoc & efferte illud usque ad extréma terræ. Dicite : Redémit Dóminus servum suum Jacob.

Hymnus.

VERBUM quod ante sécula
Sinu paterno násceris,
Recens homo sub témpore
E Vírginis prodis sinu.

FATALE rumpis vínculum,
Quo nos Adámus néxuit :
Reddes quod ille pérdidit :
Spes illa tecum náscitur.

JAM dura discis pérpeti
Quæ ferre par fontes fuit :
Orbis salúti, flétibus
Prælúdis in cunis puer.

FIS pauper, indigéntiâ,
Et nos tuâ ditéscimus :
Luges, tuis & lácrymis
Totum lavas mundi scelus.

PANNIS opertus vílibus
Lates recumbens in specu :
Homo, superbis ! & Deum
Panni, specus non dédecent.

A Patre missus, pérditi
Qui factus es mundi salus,
Jesu perire non sinas
Tot quos emis labóribus.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Vidérunt omnes términi terræ. ℟. Salutáre Dei nostri. *Ps.* 97.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut infrà in qualibet Dominicâ.*

AD COMPLETORIUM *Psalmi de Sabbato, & reliqua, ut in Psalterio.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FAC, Christe nostrî grátiâ
Defuncte tot labóribus,
Ut mente gratâ, sic piis
Hos prædicári cantibus.

CASTÆ parentis in sinu
Inclúsus ardébas pati ;
Æternus ut discas mori,
Mortále corpus índuis.

VIX natus, imbellis puer,
Acúta sentis frígora ;
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi suppónitur.

AMORE te facis réum :
Fers sponte pœnas innocens ;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipse légifer.

QUI primus excísâ cruor
E parte stillat córporis,
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis instar próruet.

QUI mucro lactentes necat.
Idem tuum pectus fodit;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.

EXUL Deus promptâ fugâ
Tuæ saluti cónsulis;
Intras Pharon verax Deus,
Mistus diis mendácibus.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.

Amen.

Ant. Psalmi & ℣℣℣. ut in Psalterio.

Lectiones & ℟℟℟. ut infrà in qualibet Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Deus ex sémine David, secundùm promissiónem edúxit Israel salvatórem Jesum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu sancto, péperit Maria Filium suum primogénitũ. *Matth.* 1.

Ant. 8. G. Ipse est pax nostra, solvens inimicítias in carne sua, ut reconciliet Deo. *Eph.* 2.

℣. In splendóribus sanctórum. ℟. Ante Lucíferum génui te. *Ps.* 109.

Lectiones & ℟℟℟. ut in qualibet Dominica.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Grátias Deo Patri qui erípuit nos de potestáte tenebrarum, & transtulit in regnum Filii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1.

Ant. 8 c. Habémus redemptiónem per sánguinem ejus, qui est imágo Dei invisíbilis. *Ibid.*

Ant. 4. E. In ipso complácuit omnem plenitúdinem inhabitáre, & per eum reconciliáre ómnia in ipsum. *Ibid.*

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Lectiones & ℟℟℟. infrà in qualibet Dominica.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Deus Filium suum misit benedícentem vobis, ut convertat se unusquísque à nequítia sua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic est lapis qui factus est in caput Anguli; & non est in álio áliquo salus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Quómodò nos efugiémus, si tantam neglexérimus salútem. *Hebr.* 2.

℣. Benedictus qui venit in nómine Dómini. ℟. Deus Dóminus & illuxit nobis. *Ps.* 117.

Lectiones & ℟℟℟. infra in qualibet Dominica.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. a. VEnit Fílius hóminis quærere & salvum fácere quod perierat. *Luc.* 19.

Ant. 2. D. In própria venit & sui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Quotquot recepérunt eum, dedit eis potestátem filios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan. cap.* 1.

Ant. 7. d. Vidéte qualem caritátem dedit nobis Pater, ut Filii Dei nominémur & simus. 1. *Joan.* 3.

Ant. 8. G. Si autem Fílii, & hærédes : hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur ut & conglorificémur. *Rom.* 8.

Capitulum. Ephes. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi; ut jam non símus párvuli fluctuántes, & circumferámur omni vento doctrínæ.

Hymnus.

DIVINE, crescébas, Puer; Crescendo discébas mori:
Hæc destináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.

SATUS Deo, volens tegi, Elégit obscúrum patrem:
Qui fecit ætérnas domos, Domo latet sub páupere.

CŒLUM manus quæ sústinent, Fabríle contrectant opus;
Suprémus astrórum Parens Fit ipse vilis ártifex.

TREMENDA cujus præpetes Mandáta portant Spíritus, Cui pronus orbis súbditur, Se sponte fabro súbjicit.

¶ QUI natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória Cum Patre, cumque Spíritu, In sempiterna sécula.

Amen.

℣. Intende, prósperè procéde; ℟. Et regna propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam. *Ps.* 44.

Ad Benedictus. *Ant. & Oratio, ut infrà in qualibet Dominica.*

Deinde, à die ij Januarii usque ad Præsentationem Domini, exceptis Festo & Oct. integræ Epiphaniæ, & Festis solemnibus (si quæ occurrant) eorumque Octavis sit Commem. de Virgine Deipara, per Ant. ℣. & Orat. ut sequitur.

Ant. Péperit María Fílium suum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præsépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrántes quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis consecrásti: quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, & in illo renáscí, & tanti mystérii fructum júgiter in nobis conservâre meréamur; Per eumdem.

AD HORAS, in fine hymnor. Doxologia, Qui natus es, &c.

AD PRIMAM.

Ant. Venit.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matt.* 1.

CANON, ut assignatur ad calcem Voluminis pro quálibet Dominica, &c.

AD TERTIAM.

Ant. In própria venit.

Capitulum. Jerem. 14.

EXpectátio Israel Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, quare quasi colónus futúrus es in terra, & quasi viátor declínans ad manendum? Quare futúrus es velut vir vagus, ut fortis qui non potest salváre?

℟. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus

pópuli mei. Salvábis. ℣. Custódies me in caput géntium, * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, susceptor meus es; ℟. Glória mea, & exaltans caput meum. *Ps.* 3.

Oratio, ut infrà in qualibet Dominica, nisi aliter notetur.

AD SEXTAM.

Ant. Quotquot.

Capitulum. 1. Joan. 5.

VItam æternam dedit nobis Deus, & hæc vita in Fílio ejus est. Qui habet Fíliũ, habet vitam; qui non habet Fílium, vitam non habet. Hæc scribo vobis, ut sciátis quóniam vitam habétis æternam, qui créditis in nómine Fílii Dei.

℟. *br.* Ipse invocábit me, * Pater meus es tu. Ipse. ℣. Deus meus & susceptor salútis meæ. * Pater. Glória Patri. Ipse.

℣. Ego primogénitum ponam illum. ℟. Excelsum præ régibus terræ. *Ps.* 88.

AD NONAM.

Ant. Partícipes.

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus: secundus homo de cælo, cœléstis: qualis terrénus, tales & terréni; & qualis cœléstis, tales & cœléstes. Igitur sicut portávimus imáginem terréni, portémus & imáginem cœléstis.

℟. *br.* Exultávit ut gigas * Ad currendam viam. Exultávit ut. ℣. A summo cœlo egréssio ejus, * Ad. Glória. Exultávit.

℣. Occursus ejus usque ad summum ejus; ℟. Nec est qui se abscondat à calóre ejus. *Ps.* 18.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 6. SIc Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret. *Joan.* 3.

Ant. 7. ç. In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit, ut vivámus per eum. 1. *Joan.* 4.

Ant. 8. G. Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum. *Joan.* 3.

Ant. 4. E. Nos vídimus & testificámur, quóniam Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi. 1. *Joan.* 4.

Ant. 1. f. Scimus quóniam Fílius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, & simus in vero Fílio ejus. Hic est verus Deus & vita æterna. 1. *Joan.* 5.

Capitulum. 2. Tim. 1.

SEcundùm propósitum Dei, grátia data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária: manifestáta est autem nunc, per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi.

Hymnus.

CHRISTUS tenébris óbstam
Lustrando Judæam docet:
Gens obstináto péctore
Christum docentem réspuit.

Sese Deum signis probat:
Surgunt sepulcris córpora;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.

GENS dura, flecti néscia,

Aures sacris sermónibus
Obtúrat; & solem fugit,
Amóre noctis pérdita.

Nos lumen ambímus, Patris
In quo refulget cláritas:
Ne méntibus subrépere
Tetram sinas calíginem.

Nunquam recédas à piis,
Lux sempiterna, córdibus;
Te veritáte fúlgeant,
Te caritáte férveant.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Tu es ipse rex meus & Deus meus, ℟. Qui mandas salútes Jacob. *Ps.* 43.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio infrà, in qualibet Dominica.*

Deinde fit Commemoratio de Virgine Deipara, ut dictum est in Laudibus, per Antiph. ℣. & Orat. sequentes.

Ant. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 2.

℣. Benedixísti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertísti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Oratio.

Beáta témpora celebrántes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Virginis consecrásti: quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, & in illo renáscі, & tanti mystérii fructum júgiter in nobis conserváre mereámur; Per eumdem Dóminum nostrum.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

IN FERIIS

A Circumcisione ad Præsentationem Domini.

(*Nisi prius occurrat Septuag.*)

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. & Hymnus, ut suprà in Dominicis. 278.

Antiphona & Psalmi, & ℣. de Psalterio.

Lectiones de Scriptura occurrente. ℟.℟.℟. *sumuntur alternatim de I. & II. Nocturno Dominica occurrentis.*

AD LAUDES.

Psalmi & Ant. de Psalt.

Capitulum, Hymnus & ℣. ut suprà in Dominicis. 280.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2.

Oratio Dominica præcedentis.

Commem. de Virgine Deipara, ut suprà. 280.

Ad HORAS, *Psalmi & Antiph. de Psalterio. Capitula & ℟.℟.℟. br. & Versic. ut suprà in Dominicis* 280. *cum Oratione Dom. præcedentis.*

AD VESPERAS.

Psalmi & Antiphona de Psalterio.

Capitulum, Hymnus & ℣. ut suprà in Dominicis, 281.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Deus ipse prior diléxit nos, & misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris. Si sic Deus diléxit nos, & nos debémus altérutrum dilígere. 1. *Joan.* 4.

Oratio Dominica præcedentis.

Commem. de Virgine Deipara, ut suprà 281.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

DOMINICA INTER CIRCUMCISIONEM & Epiphaniam.

¶ *Si hæc Dominica incidat in diem ij. Januarii, fiet Officium de ea, & Festum sancti Basilii transfertur in diem iij. Si incidat in diem iij. vel iv. fit etiam Officium de ea, cum Commemoratione Sanctorum occurrentium. Quòd si alicubi fieri debeat Officium de Sancto, in eo fiet Commemoratio Dominicæ in utrisque Vesperis & Laudibus, & pro ultima Lectione legetur Evangelium cum Homilia ejusdem.*

Si verò venerit die v. in Vigilia Epiphaniæ, Officium Vigiliæ fiet ut eo die notatur, infrà. Et anticipabitur die iij. Officium Dominicæ, ut dicetur infrà 286. *Idem fiet si nulla occurrat Dominica.*

Pridiè AD VESPER. Ant. & Psalmi sumuntur de Psalterio. Capitulum & Hymnus, ut suprà. 278.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei nostri. *Ps.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Ascendet Dóminus super nubem levem, & ingredíetur Ægyptum; & commovebuntur simulácra Ægypti à fácie ejus. *Is.* 19.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

Totum Officium, ut suprà in Dominicis à Circumcisione ad Præsentationem, 278. *additis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO

*Lectiones de Scriptura occurrente, secundùm diem mensis, divisionibus factis ad ** Asteriscos.*

Post j. Lectionem, ℟. Scitis grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam * Propter vos egénus factus est, cùm esset dives, ut illius inópiâ vos dívites essétis. ℣. Fília Jerúsalem, ecce Rex tuus justus & Salvátor; ipse pauper. * Propter. 2. *Cor.* 8. *Zach.* 9.

Post ij. Lect. ℟. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, * Et mundus eum non cognóvit: in própria venit, & sui eum non recepérunt. ℣. Cognóvit bos possessórem suum, & ásinus præsépe Dómini sui. * Et mundus. *Joan.* 1. *Is.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Cùm in forma Dei esset; * Semetipsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, & hábitu inventus ut homo. ℣. Dómine Deus noster, qui in altis hábitat, & humília réspicit in cœlo & in terra. * Semetipsum. Glória. * Semetipsum. *Phil.* 2. *Ps.* 112.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

In Luc. lib. 2. *n.* 40.

Lectio iv.

BRéviter sanctus Lucas, & quo modo, & quo témpore, & quo loco, secundùm carnem Christus natus sit, explicávit. At verò de cœlesti generatióne si quæris, lege Evangélium sancti Joannis, qui a cœléstibus

*

exorsus, ad terréna descendit. In princípio, inquit, erat Verbum: habes quando erat. Et Verbum erat apud Deum; habes quómodò erat. Habes étiam quid erat: Et Deus, inquit, erat Verbum. Quid égerat? Omnia per ipsum facta sunt. Quid agébat? Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. Et ubi erat? In hoc mundo erat. Quò vénerit? in sua própria venit. Quómodò vénerit? Verbum caro factum est. Quâ causâ vénerit, Joannes ipse testátur: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

℟. Factus est nobis sapiéntia à Deo, & justitia & sanctificátio, & redemptio; * Ut quemádmodum scriptum est; Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. ℣. In Dómino gaudébo, & exultábo in Deo Jesu meo. * Ut. 1. *Cor. Habac.* 3.

n. 41. *Lectio v.*

ILle párvulus, ille infántulus fuit, ut tu vir possis esse perfectus. Ille involútus in pannis, ut tu mortis láqueis sis absolútus. Ille in præsépibus, ut tu in altáribus. Ille in terris, ut tu in cœlis. Ille álium locum in eo diversório non habébat, ut tu plures habéres in cœléstibus sédibus mansiónes. Qui cùm dives, inquit, esset, propter vos pauper factus est, ut illíus inópiâ vos ditarémini.

℟. Cùm esset Fílius Dei, * Dídicit ex iis, quæ passus est, obediéntiam, & factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis æternæ. ℣. Posuit Dóminus in eo Iniquitátem ómnium nostrûm: oblátus est, quia ipse vóluit. * Didicit. *Hebr.* 5. *Is.* 53. *n.* 41. & 42. *Lectio vj.*

MEum ergo paupertas illa patrimónium est; & infirmitas Dómini mea est virtus. Máluit sibi egére, ut ómnibus abundárem. Me illíus infántiæ vagientis ábluunt fletus; mea lácrymæ illæ delícta lavérunt. Plus ígitur, Dómine Jesu, injúriis tuis débeo quòd redemptus sum, quàm opéribus quòd creátus sum. Non prodésset nasci, nisi rédimi profuísset. Sed nemo intrà usum córporis formam omnem divinitátis inclúdat. Alia natúra carnis est, ália divinitátis glória. Propter te infirmitas, in se poténtia: propter te inópia, in se opuléntia. Noli hoc æstimáre quod cernis, sed quòd redímeris agnósce.

℟. Débuit per ómnia frátribus assimilári, * Ut misércors fieret, ut repropitiáret delícta pópuli. † In eo enim in quo passus est ipse & tentátus, potens est & eis qui tentantur auxiliári. ℣. Vidimus eum despectum, & scientem infirmitátem. * Ut misércors. Glória. † In. *Hebr.* 2. *Is.* 53.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, áccipe Puerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi

Hom. 8. in Cap. 2 Matt.

NOs scrutári dignum est cur non & Magi præsentes salventur, & puer; sed illi quidem in Pérsidem revertantur, hic autem cum matre in Ægyptum transfúgiat, cúm multò pótius fuísse videátur in manus eum Heródis incídere, nec tamen, cũ incidísset, intérfici, sed claro prorsus divinitátis auxílio vindicári. Verùm hoc modo rebus implétis, créditum non fuísset verè illum súscepísse cárnem, tantíque hódie mystérii sacramenta nutárent.

℟. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, & áccipe Púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & * Esto ibi usque dum dicam tibi. ℣. Descende in Ægyptum: ego descendam tecum illuc, & inde addúcam te revertentem. * Esto. *Matt. 2. Gen. 46.*

Lectio viij.

MAgos verò celériter emittit, símul & Persárum regióni mittens magístros, & inefficácem reddens furórem tyranni: ut discat se impossíbilia molíri, & conceptam extinguat iram, seque ab stúdio vani labóris abdúcat. Est autem divinitátis virtúte dignum, non modò apertè contérere inímicos, verùm étiam cum omni illos facilitáte decípere.

℟. Considerat peccátor justũ, & quærit mortificáre eum; * Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus. ℣. Futúrum est ut Heródes quærat Púerum ad perdendum eum: * Dñus. *Ps. 36. Matth. 2.*

Lectio ix.

ET cujus tandem, ínquies, rei grátiâ in Ægyptum párvulus míttitur? Prima quidem illa causa est, quam Evangelista signávit, ut implerétur, inquit, quod scriptum est: Ex Ægypto vocávi Fílium meũ. Simul étiam toti orbi denuntiantur óptimæ spei in pósterum procœmia. Quia enim Bábylon atque Ægyptus præ ómnibus terris flammâ impietátis ardébant, & ab ipsis statim princípiis ostendit quòd utrâque emendatúrus esset, & igne pótius fidei succensúrus; ex his útique persuádens étiam de áliis mundi pártibus speranda esse melióra. Nam Pérsidi quidem Magos remittit, ipse verò cum matre in Ægyptum descendit:

℟. Consurgens nocte * Joseph accépit Púerum, & matrem ejus, & Secessit in Ægyptum, & erat ibi usque ad óbitum Heródis. ℣. Deus dissípat cogitatiónes malignórum, ne possint implére manus eórum quod cœperant. * Joseph accépit. Glória. Joseph. *Matt. 2. Job. 5.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Omnia ut in Dominicis à Circumcis. ad Præsent. præter sequentia.

Ad Benedictus, *Ant. 1 f.* Secessit Joseph in Ægyptum, & erat ibi usque ad óbitum Heródis. *Matt. 2.*

Oratio.

DEus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi esse fecísti: custódi ópera misericórdiæ tuæ, & ab ómnibus nos máculis vetustátis emunda; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum est nostra substántia; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Post Commem. occurrentes, fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà. 280.

AD HORAS, omnia ut in Dominicis post Circumcisionem suprà. 280.

AD VESPERAS.

Omnia ut in Dominicis (281.) *exceptis quæ sequuntur.*

Ad Magníficat. *Ant.* 5 C. Dictum est à Dómino per Prophétam: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. *Matt.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Post Commem. occurrentes, fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà. 282.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

[*Si nulla occurrat Dominica inter Circumcisionem & Epiphaniam, vel si incidat in diem v. tunc die iij. fit Officium de Tempore, ut in Feriis à Circumcis. ad Præsent.* 282. *& in eo legitur pro ultima Lectione Evangelium cum Homilia hujus Dominicæ, & responsorio* Angelus. 285. *in cujus fine additur* Glória Patri. *dicitur* Te Deum.

AD LAUDES, post Hymn. ℣. Intende. *Ad* Benedictus. *Ant.* Secessit Joseph. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito tuo. *ut suprà, Deinde fit commem. de Sancta Genovefa.*

Ultimò, de Virgine Deipara.

AD HORAS, omnia ut in Feriis à Circumcisione, 282. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito tuo. *suprà, quæ etiam ad Vesperas dicitur.*

AD VESPERAS, Pss. & Ant. de Psalterio. Capitulum & reliqua ut in Feriis à Circumcisione, suprà. 282. *Deindè fit Commemoratio de sancto Galactorio, & S. Virg. Deiparâ.*

DIE II. JANUARII.

In Festo.

S. BASILII MAGNI, Cæsarienfis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex, II. Ordinis.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ sequuntur.

IN I NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 5.

USque ad legem enim peccátum erat in mundo; peccátum autem non imputabátur, cùm lex non esset. Sed regnávit mors ab Adam usque ad Móysen, étiam in eos qui non peccavérunt, in similitúdinem prævaricatiónis Adæ, qui est forma futúri. Sed non sicut delictum, ita & donum. Si enim unius delícto multi mórtui sunt, multò magis grátia Dei, & donum in grátia unius hóminis Jesu Christi in plures abundávit.

Lectio ij.

ET non sicut per unum, peccátum, ita & donum: nam judiciũ quidem ex uno in condemnatiónem; grátia autem ex multis delictis in justificatiónem. Si enim unius delicto mors regnávit per unum, multò magis abundántiam grátiæ, & donatiónis, & justitiæ accipientes, in vita regnábunt per unum Jesum Christũ. Igitur sicut per unius delictũ in omnes hómines in condemnatiónem; sic & per unius justítiam in omnes hómines in justificatiónem vitæ.

Lectio iij.

Sicut enim per inobediéntiam unius hóminis peccatóres constitúti sunt multi, ita & per unius obeditiónem justi constituentur multi. Lex autem subintrávit, ut abundáret delictum. Ubi autem abundávit delictum, superabundávit grátia; ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

BAsílius Cæsaréæ in Cappadócia natus, propter doctrínæ & morum excellentiam cognomento Magnus, cùm Cæsaréæ & Bizántii litteris óperam dedísset, Athénas venit; ubi cum Gregório Theólogo sanctæ amicítiæ fœdus íniit. Reversus in pátriam, cùm sanctæ Macrínæ vírginis sororis suæ consílio mundo renuntiáre statuísset, in Ægyptum, Palæstínam, Cœlesyriam & Mesopotámiam iter fecit, solitários invisúrus. Deinde in erémum Ponti secessit: ubi cónditio Monastério, & collocátis juxta Anachorétas Cœnobítis, monásticas régulas constítuit. Tum ab Eusébio Cæsaréæ in Cappadócia Epíscopo Présbyter, licèt invítus, consecrátur. Ob cujus póstea malévolum in se ánimum íterùm in Ponti solitúdinem se recépit: undè Cæsaréam revocátus est aliquandò pòst, ut Eusébium in persecutióne Valentis Imperatóris Ariáni laborantem, in Eccléstæ administratióne adjuváret. In summa annónæ caritáte páuperes Cæsaréæ in unum coactos sustentávit, suis étiam mánibus cibos ministrans, quos verbi divíni pábulo condiébat. Eusébio inter manus ejus defuncto, annitente Gregório Gregórii Nazianzéni patre, subrogátus est, & anno trecentésimo septuagésimo ante autumnum ordinátus.

Lectio v.

VAlente íterùm in Cathólicos sæviente, Modestum ejus præfectum extrémа sibi minitantem tantâ libertáte repressit, ut pertérritus ille dixerit: Nemo me ad hanc usque diem ita allocútus est. Cui Basílius: Neque enim forsan in Epíscopum incidísti. Admirátus tantâ ánimi fortitúdinem Modestus, Valentem adit: Imperátor, inquit, ab hujus Eccléstæ Antístite victi sumus: minis supérior est, sermónibus firmior, & verbórum blanditiis fór-

tior. Cùm ígitur Valens, instántibus Ariánis, Basílium relegáre statuísset, & jam exílii decréto esset subscriptúrus, manum ejus Deus mirabíliter inhíbuit. Modestum, ingravescente morbo, ut sibi ignósceret deprecantem, sanitáti restítuit.

Lectio vj.

ECcléſiæ Orientális ab Ariánis vexátæ, & Antiochéno dissídio scissæ, calamitátibus permótus, egit apud sanctum Athanásium, & álios Orientis Epíscopos, ut auxílium ipsi ab Occidentálibus Epíscopis postulárent. Mónachis leges sanctíssimas, totíque Ecclésiæ probátas pósuit. Nihil propter labóres contínuos de vitæ austeritáte remísit. Stratus erat humi léctulus: assíduæ vigíliæ, panis & sal pro obsónio, & aqua pro potu. Ex qua vivendi ratióne graves morbos contraxit: quibus confectus, óbiit primâ die Januárii, has inter voces: In manus tuas, Dómine, commendo spíritum meum. Illi paulò post óbitum, consecrátum festum diem refert ejus frater sanctus Gregórius Nyssénus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

DIxit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem & uxórem, & fílios, & fratres, & soróres, adhuc autem & ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

Regulis fusíus tractatis, interrogatione 8. nov. edit. n. 1.

ARbitrámur hoc præceptum ad plura a quibus abalienáre oportet, pertinére. Nam & diábolo antè ómnia & carnis affléctibus renuntiámus, qui núntium remísimus occultis turpitudínibus, cognatiónibus corpóreis, hóminum amicítiis, & vitæ consuetúdini, quæ integritáti Evangélii salútis adversétur; & quod his magis necessárium est, sibi ipse renúntiat, qui éxuit véterem hóminem cum áctibus ipsíus, qui corrúmpitur secundùm desidéria erróris; ac étiam renúntiat ómnibus mundánis affléctibus, qui pietátis scopo impedimento esse possunt. Itaque, qui ejúsmodi est, veros parentes eos esse exístimábit, qui ipsum in Christo Jesu per Evangélium genuérint: fratres verò eos qui accéperint eumdem adoptiónis spíritum; prætereáque ómnibus divítiis tanquam rebus aliénis, ut reipsâ sunt, intendet.

Lectio viij.

QUamobrem in eo fita est vera renuntiátio, si quem nec ipsíus vitæ amor móveat, sed hábeat sententiá mortis, sic ut nihil sibi confidat. Inde autem initium súmit, si vidélicet alienémur à rebus externis exempli causâ, à possessiónibus, ab ináni glória, à vitæ consuetúdine, à rerum inutílium stúdio. Sic

qui

qui vehementer Christum sequi desiderat, nihil quod ad hanc vitam attineat, curáre ampliùs potest, non ipsum parentum aut propinquórum amórem, si Dñi præceptis adversétur.

Lectio ix.

EST ígitur renuntiátio dissolútio simul vinculórum terrénæ hujus ac temporáriæ vitæ, & humanórum officiórum liberátio: quæ nos éfficit magis idóneos, qui iter ad Deum dedúcens incœprémus. Est & occásio impedimenti expers, quâ obinétur posséssio usúsque rerum pretiosárũ: Super aurum & lápidem pretiósum multùm: & ut in súmma dicam, est cordis humáni ad cœléstem conversatiónem translátio, sic ut dicere possímus: Nostra enim conversátio in cœlis est. Et quod máximum est, similitúdinis ejus quam cum Christo habére debémus, initium est; Qui propter nos egénus factus est, cùm esset dives: quam nisi priùs consequámur, vivendi ratióné Christi Evangélio consentáneam attíngere non póssumus. Te Deum.

AD LAUDES.

Oratio, Excita. xxvj *Commem. de Beata Virgine*, *Ant.* Péperit. ℣. Homo. *Oratio*, Beata. 280.

AD VESPERAS. Commem. de Sancta Genovefa. Ant. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *de Communi Virginum. Oratio.* Effunde. *infrà, ad Laudes.*

Ultimò de Virgine Deipara, Antiph. Benedicta. ℣. Benedixísti. *Oratio*, Beáta. 282.

DIE III. JANUARII.

In Festo

SANCTÆ GENOVEFÆ VIRGINIS.

Simplex.

Omnia de Com. Virginum xlv. *exceptis quæ sequuntur.* De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 6.

AN ignorátis quia quicúmque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus consepulti enim sumus cum illo per baptísmum in mortem: ut quómodo Christus surrexit à mórtuis per glóriam Patris, ita & nos in novitáte vitæ ambulémus. [*] Si enim complantáti facti sumus símilitúdini mortis ejus: símul & resurrectiónis érimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, & ultra non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est à peccáto.

Lectio ij.

SI autem mórtui sumus cum Christo: crédimus, quia simul étiã vivémus cum Christo: scientes quòd Christus resúrgens ex mórtuis jam non móritur, mors illi ultrà non dominábitur. Quod enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: quòd autem vivit, vivit Deo. Ita & vos existimáte, vos mórtuos quidem esse peccáto: viventes autem Deo, in Christo Jesu Dómino nostro. Non ergo regnet peccátum in vestro mortáli córpore, ut obediátis concupiscéntiis ejus.

Lectio iij.
Apud Bollandum ex vita Sanctæ Genovefæ.

GEnovéfa in agro Parisiensi nata, magno virtútis splendore à téneris annis claruit. Germánus Autisiodorensis iter fáciens in Británniam, ut Pelagiánæ hæréseos reliquias profligáret. Genovéfam vidit, & Deo caram, ac vitæ sanctitáte illustrem fore præséntiens, Eccléstam frequenti pópulo ingressus, puellæ manus impósuit, & inter crebros Psalmórum concentus Vírginem Deo consecrávit. Plúrima prophético spíritu prædixit; atque imprímis Attila Hunnórum rege Gállias invadente, cives parisienses adhortáta est, ne relictis sédibus fortúnas suas álio transferrent, affirmans urbem vanâ trepidatióne concuti. Rei veritátem probávit éventus, idque Genovéfæ patrocínio datum. Grassante deinde fame, & in máximâ annónæ caritáte, urbem magnâ frumenti cópiâ, & paúperes innúmeros, erogátis pánibus, sustentávit. Germánus íterum in Británniâ profectúrus, váriis eam impetítam calumniis divíno eloquio consolátus est. Abstinéntiæ & jejúniis vacábat impénsius. Miraculórum dono & multitúdine excélluit. Audítâ tot miraculórum famâ, Simeon Stylites ejus se précibus vóluit commendárum. Ad annos octoginta in Christi servitúte consénuit. Lutétiæ sépulta est in Basílica sanctórum Apostolórum Petri & Pauli, quæ subinde ipsíus Genovéfæ nomen accépit. *Oratio.*

EFfunde super nos, Dómine, Spíritum agnitiónis & dilectiónis tuæ, quo ancillam tuam Genovéfam implevísti; ut sédula ejus imitatióne tibi síncerè obsequentes, fide tibi & ópere placeámus.

Pro Commem. beatæ Virginis Deiparæ, AD LAUDES, Ant Péperit ℣. Homo. *Oratio.* Beáta. 280

DIE IV. JANUARII.
In Festo.
SANCTI TITI
EPISCOPI.
Semiduplex.

Pridiè, VESPERÆ de Psalterio. A Capitulo, ut in Commem. Sanctorum Pontif. xvij. *Oratio*, Deus, qui pópulis. xxj.

Fit Commem. B. Virg. 282.
De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

NIhil ergo nunc damnatiónis est iis qui sunt in Christo Jesu, qui non secundùm carnem ámbulant. Lex enim spíritûs vitæ in Christo Jesu liberávit me à lege peccáti & mortis. Nam quod impossíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnẽ; Deus Filium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut justificátio legis implerétur in nobis qui non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum. [*] Qui enim secundùm carnem sunt, quæ carnis sunt sápiunt; qui verò secundùm

spíritum sunt, quæ sunt spíritûs séntiunt. Nam prudéntia carnis, mors est; prudéntia autem spíritûs, vita & pax. Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spíritu; si tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mórtuum est propter peccátum, spíritus verò vivit propter justificatiónem. [*] Quòd si Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis. Ergo fratres, debitóres sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis.

Lectio ij.

Ex Epistola Beati Pauli & ex Euseb. SS. Hieron. & Chrysost.

TItum ex origine Gentílem ad fidem ab Apóstolo fuisse conversum inde cólligi potest, quòd filium illum vocet. Interpres Apóstolo fuisse in Evangélio à sancto Hierónymo dícitur. Cómitem eum assumpsit, cùm anno quinguagésimo primo Jerosólymam ad Concílium se cónsulit: Ibi Paulus eum circumcídi nóluit, cùm tamen subintroducti falsi fratres id instanter péterent. Corinthum ab eódem missus ad componendas illíus Eccléstæ controversias, cum paráto ad obediendum ánimo à Corínthiis exceptus est; nihil tamen ab illis, magístri mores imitátus, nunquam accípere nóluit. *Lectio ij.*

AD Paulum in Macedónia tunc agentem rédiit, státimque ab eódem Corinthum dénuò missus, secundam ipsius Epístolam ad Corínthios détulit. Cùm Paulus in ínsula Cretæ fidem prædicásset, in ipsâ relíquit Titum, ut ea quæ deessent corrígeret, & Episcopos per civitátes constitúeret; undè ab Eusébio vocátur Cretæ Eccleśiárum Episcopus. Ad ipsum scripsit Paulus Epístolam, quæ est quasi compéndium utriusque ad Timótheum Epístolæ; in hac enim, sicut in illis, docet Apóstolus, sed paucióribus verbis, quæ sint Episcopi múnia. Constat ipsum, jubente Paulo, Dalmátiam profectum fuisse ut ibi Evangélium prædicáret. Tandem Cretam redux, in pace, ut tráditur, quiévit.

Orat. Dens, qui pópulis. xxj.

Fit Commemoratio Virginis Deiparæ AD LAUDES. 280.

AD VESPERAS, Commemoratio S. Simeonis Stylitæ. Anachoretæ. Antiph. Sedébit. ℣. Abscondes. xxxiv. *Oratio,* Omnípotens. xxxvij. *Deinde Virginis Deiparæ.* 282.

DIE V. JANUARII.

IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

¶ *Si hac Vigilia occurrat in Dominica, Officium fit ut no-*

tatur supra in Dominicis à Circumcisione, 278. exceptis quæ sequuntur.

*IN I. NOCT. Tres Lectiones sumuntur de Epistola ad Romanos, ut infra; & è duabus fiunt tres, divisione factâ ad * Asteriscum in secunda,* ℟. ℟. ℟. *ut supra* 283.

IN II. NOCT. Tres Lect. & ℟. ℟. ℟. *ut supra.* 283.

IN III. NOCTURNO, Tres Antiph. ut supra 279. *&* ℣. *de Vigilia infra.*

*Lectiones ex Evangelio & Homilia Vigiliæ in tres Lectiones divisa, factâ divisione ad ** *Asteriscos.*

℟. *vij.* Terra Zabúlon *sine* Glória Patri. *infra.* 294.

℟. *viij.* Dñus dixit, *infra.*

℟. *ix.* Ecce electus, *cum* Glória, *infra.* 293.

Reliqua ut in Officio Vigil.

[*Si autem Vigilia ista occurrat in Feriis, Officium fit ut sequitur.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus rex magnus super omnem terram : * Veníte, adorémus. *Ps.* 46.

Ps. 94. Venite 2.

Hym. Fac, Christe, 278.

Psalmi & Ant. de Psalt.

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dñe; ℟. Et omnes reges terræ glóriâ tuâ *Ps.* 101.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

Scimus enim quod omnis creatúra ingemíscit & párturit usque adhuc. Non solùm autem illa, sed & nos ipsi primítias spíritûs habentes; & ipsi intra nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectántes, redemptiónem córporis nostri. Spe enim salvi facti sumus. Spes autem quæ vidétur, non est spes: nam quod videt quis, quid sperat? Si autem quod non vidémus sperámus; per patiéntiam expectámus. Similiter autem & spíritus ádjuvat infirmitátem nostram; nam quid orémus, sicut oportet, nescímus; sed ipse spíritus póstulat pro nobis gemítibus inenarrabílibus.

℟. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu. * Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, & possessiónem tuam términos terræ. ℣. Sic præcépit Dóminus: Póstula te in lucem géntium, ut sis in salútem usque ad extrémum terræ. * Póstula à me. *Ps.* 2. *Act.* 13.

Lectio ij.

Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Filio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit adversus electos Dei? Deus qui justificat, quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immò qui & resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis; [*] Quis ergo nos separábit, à caritate Christi? Tribulátio? An angustia? An fames? An núditas? An periculum? An persecútio? An gládius? (Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur totâ die: æsti-

máti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his omnibus superámus, propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principátus, neque virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profundum, neque creatúra alia póterit nos separáre à caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Ecce electus meus, dicit Dóminus, complácuit sibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum super eum. * Judícium géntibus próferet; & legem ejus ínsulæ expectábunt. ℣. Notum fit vobis quóniam Géntibus missum est hoc salutáre Dei, & ipsi áudient. * Judícium. *Is.* 42. *Act.* 28.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore; Defuncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matth. Cap. 2.

MOrtuo Heróde, Joseph per Angelum monétur ut in Judæam cum Púero & matre ipsíus rédeat. Et revertens, cum Archeláum Heródis fílium regnáre audísset, timuit eò venire; & per Angelum monétur ut in Galilæam tránseat, & in regiónis ejus civitáte Názareth inhábiret. (*) Reverti ergo ad Judæam monétur, & reversus timet. Et rursum visu admónitus, transíre ad regiónem Géntium jubétur. Sed aut timére eum qui admónitus sit, non opórtuit, aut per Angelum deferri admonítio mox mutanda non débuit. Verùm typica ratio servata est. Joseph enim Apostolórum habet spéciem, quibus Christus circumferendus est créditus. (*) Hi, tanquam Heróde mórtuo, id est, pópulo ejus & regno in passióne Dómini depérdito, Judæis prædicáre sunt jussi; missi erant ad oves pérditas domûs Israël: sed manente hæreditáriæ infidelitátis dominátu, métuunt & recédunt. Admóniti per visum, sancti scilicet Spíritûs donum in Géntibus contemplantes, ad eas tránsferunt Christum, Judææ missum, sed vitam & salútem Géntium nuncupátum.

℟. Terra Zabúlon & terra Néphthali, via maris trans Jordánem Galilææ géntium: * Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam. ℣. Consúrgens Joseph accépit Púerum & matrem ejus, & venit in terram Israël; & admónitus in somnis, secessit in partes Galilææ. * Pópulus qui ambulábat. [*Cum Offic. fit in Feriis.* Glória. * Pópulus.] *Is.* 9. *Matth.* 2.

[*Si fit Dominica, de S. Simeone.* *Lectio ix.*

Ex Theodoreto.

SImeon apud Célias natus, óvium pastor adhuc puer, ac póstea Mónachus, morum candóre céreros superábat, & hebdómadam totam sæpè je júnus explébat. Septo quodam-

sibi in vértice montis extructo, ne ultrà prógredi posset, catenam férream ex una parte ad saxum affixam, ex altera ad dextrum pedem alligátam excogitávit, quam tamen, monente Melétio Episcopo, depósuit. Deinde ut à turba ad eum confluente secéderet, in columna statiónem fixit. Ibi dies nóctibus continuans, expansis ad cœlum mánibus Deum orábat, somni parcíssimus & cibi: nec cessábat indè aut fidéles ad pietátem hortári, dissidéntiũ lites compónere, & Ecclésiæ curáre negótia; aut infidéles, Judæos & Hæréticos confutáre. Miraculórum glóriâ & singulári vitæ sanctitáte illustris óbiit anno quadringentésimo sexagésimo Calendis Januárii, & Antiochia sepultus est.

℟. Ecce electus, &c.]

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. Magnificábor, & 1. g. sanctificábor, & notus ero in óculis multárum géntium; & scient quia ego Dóminus. *Ezech.* 38.

Ant. 2. D. Vénient ab extrémis terræ, & dicent: Verè mendácium possedérunt patres nostri, vanitátem quæ eis non prófuit. *Jerem.* 16.

Ant. 6. Incurvábitur sublímitas hóminum, & elevábitur Dóminus solus in die illa, & idóla pénitùs conterentur. *Is.* 2.

Ant. 8. G. Reddam pópulis lábium electum, ut invocent omnes in nómine Dómini, & sérviant ei húmero uno. *Sophon.* 3.

Ant. 4. a. Mihi flectétur omne genu; & omnis lingua confitébitur Deo, allelúia. *Rom.* 14.

Capitulum. Zach. 2.

Applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum; & habitábo in médio tuî: & scies quia Dóminus exercítuum misit me ad te.

Hymnus, Divine. 280.

℣. Deus, in sancto via tua: ℟. Notam feciſti in pópulis virtútem tuam. *Ps.* 76.

Ad Bened. *Ant.* 3. G. Vénient Joseph habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth; ut adimplerétur quod dictum est per Prophétas: Quóniam Nazaræus vocábitur. *Matt.* 2.

Oratio.

Córda nostra, quæsumus, Dómine, ventúræ festivitátis splendor illustret; quo mundi hujus ténebris carére valeámus, & pervenire ad pátriam claritátis æternæ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commem. S. Simeonis.

Ant. Perfectio. ℣. Clamávi. *Oratio*, Omnipotens. xxvij.

Ultimò, de Virgine Deipara, ut suprà. 280.

AD PRIMAM.

Ant. Magnificábor.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matt.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Vénient.

Capitulum. Isaiæ 65.

Quæsiérunt me qui antè non interrogábant: invenérunt qui non quæsiérunt me. Dixi: Ecce ego, ecce ego ad Gentem quæ non invocábat nomen meum.

℟. *br.* Pópulus quem ignóro, * sérviet mihi, Allelúia, allelúia. Pópulus. ℣. Auditu auris obédient mihi, * Allelúia. Glória Patri. Pópulus quem ignóro.

℣. Confitébor tibi, Dómine, in géntibus, ℟. Et nómini tuo cantábo. *Cant.* 2. 2. *Reg.* 22.

AD SEXTAM.

Ant. Incurvábitur.

Capitulum. Apoc. 15.

QUis non timébit te, Dómine, & magnificábit *nomen tuum* ? Quia solus pius es; quóniam omnes gentes vénient, & adorábunt in conspéctu tuo.

℟. *br.* Benedicentur in ipso * omnes tribus terræ, * Allelúia, allelúia. Benedicentur.

℣. Omnes gentes magnificábunt eum. * Allelúia. Glória. Benedicentur. *Ps.* 71.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

AD NONAM.

Ant. Mihi.

Capitulum. Sophon. 2.

ATtenuábit Dóminus omnes deos terræ; & adorábunt eum viri de loco suo, omnes ínsulæ géntium.

℟. *br.* Adorábunt eum * omnes reges terræ, * Allelúia, allelúia. Adorábunt. ℣. Omnes gentes sérvient ei, * Allelúia. Glória Patri. Adorábunt. *Ps.* 71.

℣. Dómini est regnum; ℟. Et ipse dominábitur géntium. *Ps.* 21.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA,

SEU MANIFESTATIONE

DOMINI.

Solemne II. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. d. LAuda, stérilis, quæ non paris, quóniam multi fílii desertæ magis quàm ejus quæ habet virum. *Is.* 54.

Ant. 3. a Exurge, & vide collectos filios tuos ab oriente sole usque ad occidentem, in verbo Sancti, gaudentes Dei memóriâ. *Baruch.* 5.

Ant. 5. a Dilata locum tentórii tui; ad déxteram enim &

ad lævam penetrábis: & semen tuum gentes hæreditábit. *Is.* 54.

Ant. 4. E. Portæ tuæ die ac nocte non claudentur, ut afferátur ad te fortitúdo géntium, & reges eárum adducántur. *Is.* 60.

Ant. 6. Vidébis, & áfflues & mirábitur & dilatábitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te fortitúdo géntium. *Is.* 60.

Capitulum. Rom. 15.

ERit radix Jesse, & qui exurget régere gentes: in eum gentes sperábunt.

℟. Surge, illumináre Jerúsalem; quia venit lumen tuum, * Et glória Dómini super te orta est: † Et ambulábunt gentes in lúmine tuo. ℣. Noli timére, filia Sion: ecce rex tuus venit.* Et glória. Glória. † Et ambulábunt. *Is.* 60. *Joan.* 12.

Hymnus.

QUæ stella sole púlcrior
Coruscat? hæc Regis novi
Revélat ortus: hæc Dei
Præsignat ad cunas iter.

STAT váticus prisci fides;
En stella surgit ex Jacob;
Arrectus ad spectáculum
Eous orbis émicat.

DUM sidus ádmonet foris,
Lux fulget intus clárior;
Suadetque vi blandâ magos
Signi datórem quærere.

SEGNES amor nescit moras:
Labor, pericla, nil movent;
Domum, propinquos, pátriam,
Deo vocante, déserunt.

MICANTE dum nos állicis,
O Christe, stellâ grátiæ;
Ne tarda cœlesti sinas
Obstáre corda lúmini.

QUI lumen est, sit laus Patri;
Qui se revélat Géntibus,
Sit laus perennis Filio:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Confiteantur tibi pópuli Deus; confiteantur tibi pópuli omnes: ℟. Lætentur & exultent gentes *Ps.* 66.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Cívitas Dei, luce splendidâ fulgébis: natiónes ex longinquo ad te vénient; & múnera deferentes, adorábunt in te Dóminum. *Tob.* 13.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, fidélium splendor animárum, qui hanc solemnitátem, electiónis Géntium primítiis consecrásti; imple mundum glóriâ tuâ; ac tótius orbis natiónibus per lúminis tui appáre claritátem; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. a. Illumináre, Jerúsalem; quia venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. *Is.* 60.

Hymnus MUNDI salus. 146. *eum Doxologia sequenti, qua dicitur per Octavam ad omnes Horas in fine Hymnorum ejusdem metri:*

Qui te revélas Géntibus,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

AD OFFICIUM NOCT.

Dictis secretò Pater. Ave. Credo. *inchoatur absolutè ut sequitur.*

IN I. NOCTVRNO.

In Psalm. Afferte. 129.

Ant. 7. d. Afferte Dómino, filii Dei; afferte Dómino glóriam & honórem: adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

In Psal. Deus noster refúgium. 131.

Ant. 3. a. Vidéte quóniã ego sum Deus: exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

In Ps. Omnes gentes. 43.

Ant. 2. D. Psállite Deo nostro, psállite: psállite Regi nostro, psállite; quóniam rex omnis terræ Deus.

℣. Ipse est Dóminus Deus; ℟. Et adórabunt eum. *Ps.* 44.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 55.

OMnes sitientes, veníte ad aquas: & qui non habétis argentũ, properáte, émite & comédite; veníte, émite absque argento & absque ulla commutatióne vinum & lac. Quare appénditis argentum non in pánibus, & labórem vestrum non in saturitáte? Audite audientes me, & comédite bonum; & delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, & veníte ad me: audite, & vivet ánima vestra; & fériam vobíscum pactum sempitérnũ, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. Ecce Gentem quam nesciébas, vocábis; & Gentes quæ te non cognovérunt, ad te current propter Dóminum Deum tuum, & Sanctum Israel, quia glorificávit te.

℟. Vénient pópuli multi & gentes robustæ, * Ad quærendum Dñum exercítuum in Jerúsalem, & deprecandam fáciem Dñi. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Austro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc* 13.

Lectio ij. Cap. 60.

SUrge, illumináre, Jerúsalem; quia vénit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos: super te autem oriétur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in splendóre ortûs tui. Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: filii tui de longè vénient, & filiæ tuæ de látere surgent. Tunc vidébis, & áfflues, & mirábitur & dilatábitur cor tuum, quando conversa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian & Epha: omnes de Saba vénient, aurum & thus deferentes, & laudem Dómino annuntiantes.

℟. Reges Tharsis & ínsulæ múneraófferent; reges Arabum & Saba dona addúcent: * Et adorábunt eum omnes reges terræ; omnes gentes sérvient ei. ℣. Non est distinctio Judæi & Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum; * Et adorábunt. *Ps.* 71. *Rom.* 10.

Lectio iij. C. 61 & 62.

GAudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; qui in-

duit me vestimentis salútis, & indumento justítiæ circúmdedit me quasi sponsum decorátum corónâ, & quasi sponsam ornátam monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, & sicut ortus semen suum gérminat; sic Dóminus Deus germinábit justítiam & laudem coram universis géntibus. Propter Sion non tacébo, & propter Jerúsalem non quiéscam, donec egrediátur ut splendor Justus ejus, & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. Super ipsum continébunt reges os suum: * Quia quibus non est narrátum de eo, vidérunt; & † Qui non audiérunt, contempláti sunt. ℣. An Judæórum Deus tantùm? nonne & Géntium? * Quia quibus non est narrátum de eo. Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto. † Qui non audiérunt. *Is.* 52. *Rom.* 3.

IN II. NOCTURNO.

In Psalm Jubiláte . . . psalmum. 8. *Ant.* 4. a. Omnis terra adóret te, & psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

In Ps. Deus, judícium. *cum sua divisione*, 51. *Ant.* 1. D. Reges Tharsis, & ínsulæ múnera ófferent: reges Arabum & Saba dona addúcent.

In Ps. Inclína. *cum sua divisione*, 137. *Ant.* 4. E. Omnes gentes, quascumque fecísti, vénient & adorábunt coram te, Dómine.

℣. Dábitur ei de auro Arábiæ; ℟. Et adorábunt de ipso semper. *Ps.* 71.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Lectio iv.

Sermo 3. *de Epiph. Cap.* 1.

PRovidéntia misericórdiæ Dei, dispósitum habens perenni mundo in novíssimis temporibus subvenire; salvatiónem ómnium géntium præfinívit in Christo, ut quia & cunctas natiónes a veri Dei cultu ímpius dudum error avérterat, & ipse peculiáris Dei pópulus Israël ab institútis legálibus penè *totus* excíderat, conclúsis ómnibus sub peccáto, ómnium misererétur. Quondam beatíssimo patriarchæ Abrahæ innumerábilis fúerat promíssa succéssio, non carnis sémine, sed fidei fecunditáte generanda: & ideo stellárum multitúdini comparáta, ut ab omni géntium patre, non terréna, sed cœléstis progénies sperarétur. Ad creándam ergo promíssam posteritátem, hærédes in fidéribus designáti, ortu novi síderis excitántur: ut in quo cœli adhíbitum fúerat testimónium, cœli famularétur obséquium. Cómmovet Magos remotióris Orientis habitatóres stellis céteris stella fulgéntior; officium suum cum religióne dispónunt, & his se instruunt donis, ut adoratúri unum, tria se simul credidísse demonstrent: auro honorántes persónam régiam, myrrhâ humánam, thure divínam.

℟. Cùm natus esset Jesus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi

ab Oriente venérunt Jerosólymam. ℣. Circúmspice, Jerúsalem ad Orientem, & vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosólymam. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

Lectio v.

INgrediuntur Judáici regni præcípuam civitátem, & in urbe régia ostendi sibi póstulant, quem ad regnandum didicerant procreátum. Conturbátur Heródes, timet salúti suæ, métuit potestáti, requírit à sacerdótibus & doctóribus legis, quid de ortu Christi Scriptúra prædixerit; in notitiam venit quod fúerat prophetátum: véritas illúminat Magos, infidélitas obcæcat magistros: carnális Israël non intelligit quod legit: útitur páginis, quarum non credit eloquiis. Ubi est, Judæe, gloriátio tua? Ecce major servis minóri, & alienígenis in sortem hæreditátis tuæ intrantibus, ejus testamenti, quod in sola líttera tenes, recitatióne famuláris. Intret, intret in Patriarchárum famíliam géntium plenitúdo, & benedictiónem in sémine Abrahæ, quâ se fílii carnis ábdicant, fílii promissiónis accípiant. Adórent in tribus Magis omnes pópuli universitátis autorem: & non in Judæa tantùm Deus, sed in toto orbe sit notus. Adorato autem Dómino Magi, & omni devotióne complétâ, secundùm admonitiónem somnii non eódem, quò vénerant, itínere revertuntur. Oportébat enim, ut jam in Christum credentes, non per antíquæ conversatiónis sémitas ambulárent, sed novam ingressi viam, à relictis erróribus abstinérent.

℟. Venérunt Magi, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum?* Vídimus stellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum. ℣. Oriétur stella ex Jacob, & consúrget virga de Israël: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus stellam ejus in Oriente. *Matt.* 2. *Num.* 24.

Lectio vj.

AGnoscámus ergo, dilectíssimi, in Magis adoratóribus Christi vocatiónis nostræ fideíque primítias, & exultántibus ánimis beátæ spei initia celebrémus. Exinde enim in æternam hæreditátem cœpimus introíre: exinde nobis Christi loquéntia Scripturárum arcána patuérunt; & véritas quam Judæórum obcæcátio non recépit, ómnibus natiónibus lumen suum invexit. Honorétur ítaque à nobis sacratíssimus dies, in quo salútis nostræ Auctor appáruit: & quem Magi infántem venérati sunt in cunábulis, nos omnipotentem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesáuris suis mysticas Dómino múnerum spécies obtulérunt; ita & nos de córdibus nostris, quæ Deo sunt digna promámus.

℟. Ecce stella quam víderant Magi in Oriente, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat Puer. * Videntes stellam, gavísi sunt gáudio magno valde. ℣. Ambulábunt Gentes

in lúmine tuo, & reges in splendóre ortûs tui. * Videntes stellam. Glória Patri. * Videntes stellam. *Matt.* 2. *Is.* 60.

IN III. NOCTURNO.

S. G. *Ant.* Veníte.

Psalmus 94. *sec. Vulg.*

VEníte, exultémus Dómino: *jubilémus Deo salutári nostro.

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne, * & in psalmis jubilémus ei;

Quóniam Deus magnus Dóminus, * & rex magnus super omnes deos:

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ; * & altitúdines móntium ipsíus sunt:

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud; * & siccam manus ejus formavérunt.

Veníte, adorémus, & procidámus, * & plorémus ante Dóminum qui fecit nos;

Quia ipse est Dóminus Deus noster, * & nos pópulus páscuæ ejus, & oves manus ejus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, * nolíte obdurâre corda vestra.

Sicut in irritatióne secundùm diem tentatiónis in deserto, * ubi tentavérunt me patres vestri probavérunt me, & vidérunt opera mea.

Quadraginta annis offensus fui generatióni illi, * & dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias meas: * ut jurávi in ira mea, Si introibûnt in réquiem meam.

Ant. Veníte, adorémus & procidámus ante Dóminum; quia ipse est Dóminus Deus noster.

In Ps. Cantáte.... omnis terra 42. *Ant.* 6. Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

In Ps. Dóminus regnávit, exultet. 55. *Ant.* 5. a. Annuntiavérunt cæli justítiam ejus, & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes; ℟. Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus. *Ps.* 116.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

CUm natus esset Jesus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosólymam, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

IN ómnibus signis, quæ vel nascente Dómino, vel moriente, monstráta sunt, considerandum nobis est quanta fúerit in quorumdam Judæórum corde durítia, quæ hunc nec per prophétiæ donum, nec per miracula agnóvit. Omnia quippe elementa auctórem suum venísse testáta sunt. Ut enim de eis quiddam usu humáno loquar, Deum hunc cæli esse cognovérunt; quia prótinus stellam miférunt. Mare cognóvit, quia sub plantis ejus se calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriente contremuit. Sol

cognóvit, quia lucis suæ rádios abscondit. Saxa & parietes cognovérunt, quia témpore mortis ejus scissa sunt. Infernus agnóvit, quia hos quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia insensíbilia elementa sensérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum esse minimè cognoscunt, & durióra saxis scindi ad pœnitendum nolunt. Qui étiam ad damnatiónis suæ cúmulum, eum quem natum despíciunt, nascitúrum longè antè præscivérunt: & non solùm quia nascerétur nóverant, sed étiam ubi nascerétur; ut ipsa eórum sciéntia & illis fieret ad testimónium damnatiónis, & nobis ad adjutórium credulitátis.

℟. Intrántes domum, invenérunt Púerum cum María matre ejus: & * Procidéntes, adoravérunt eum; & apértis thesáuris suis, obtulérunt ei aurum, thus, & myrrham. ℣. De Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes: * Procidentes. *Matt.* 2. *Is.* 60.

n. 3. *Lectio viij.*

NAtivitáte Regis nostri cógnitâ, Heródes ad callida argumenta cõvértitur, ne terréno regno privarétur. Renuntiári sibi ubi Puer invenirétur póstulat: adoráre eum velle se símulat; ut, quási hunc invenire possit, extínguat. Sed quanta est humána malítia contra consílium divinitátis? Scriptum quippe est: Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea quæ appáruit stella, Magos perdúcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt; & ne redire ad Heródem débeant, in somnis admonéntur. Sicque fit ut Jesum, quem quærit Heródes, invenire non possit. Cujus personâ, qui álii quàm hypócritæ designántur; qui, dum fictè quærunt, invenire Dóminum nunquam merentur?

℟. Obtulérunt Magi múnera; & * Responso accepto in somnis ne redirent ad Heródem, per áliam viam reversi sunt in regiónem suam. ℣. Réprobat Dóminus consília príncipum: consílium autem Dómini in æternum manet. * Responso accepto. *Matth.* 2. *Ps.* 32.

n. 6. *Lectio ix.*

MAgi aurum, thus & myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit: thus verò in Dei sacrifícium ponebátur: myrrhâ autem mortuórum córpora condiúntur. Eum ergo Magi quem adórant, etiam mysticis munéribus prædicant; auro, regem; thure, Deum; myrrhâ, mortálem. Nos itaque nato Dómino offerámus aurum, ut hunc ubíque regnáre fateámur: offerámus thus, ut credámus quòd is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxtitit: offerámus myrrham, ut eum quem crédimus in sua divinitáte impassíbilem, credámus étiam in nostra fuísse carne mortálem.

℟. Mystérium Christi,

quod áliis generatiónibus non est ágnitum, nunc revelátum est: Gentes esse cohæredes, & concorporáles, & compartícipes promissiónis Dei in Christo Jesu; * Ut innotescat multiformis sapiéntia Dei. ℣. Dicit Dóminus: Ultra flúmina Æthiópiæ, inde súpplices mei; filii dispersórum meórum déferent munus mihi; * Ut. Glória. * Ut. *Ephes.* 3. *Sophon.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. BEnignitas & humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei, allelúia. *Tit.* 3.

Ant. 2. D. Vita manifestáta est: & vídimus vitam ætérnam quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis, allelúia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei in fácie Christi Jesu, allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 1. a. Vóluit.

Canticum. Isaïæ 49.

LAudáte, cæli; & exulta, terra; * jubiláte, montes, laudem.

Quia consolátus est Dóminus pópulum suum, * & páuperum suórum miserébitur.

Et dixit Sion: Dereliquit me Dóminus, * & Dóminus oblítus est mei.

Numquid obliviscí potest múlier infantem suum, * ut non misereátur filio úteri sui?

Et si illa oblíta fúerit, * ego tamen non obliviscár tui.

Ecce in manibus meis descripsi te: * muri tui coram óculis meis semper.

Venérunt structóres tui: * destruentes te, & dissipantes à te exíbunt.

Leva in circúitu óculos tuos, & vide: * omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi.

Vivo ego, dicit Dóminus, * quia ómnibus his velut ornamento vestiéris, & circúmdabis tibi eos quasi sponsa.

Quia deserta tua, & solitúdines tuæ, & terra ruínæ tuæ, nunc angusta erunt præ habitatóribus; * & longè fugabuntur qui absorbébant te.

Adhuc dicent in áuribus tuis fílii sterilitátis tuæ: * Angustus est mihi locus, fac spátium mihi ut hábitem.

Et dices in corde tuo: Quis génuit mihi istos? * ego stérilis & non páriens, transmigráta & captíva.

Et istos quis enutrívit? ego destitúta & sola: * & isti ubi erant?

Ant. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacramenti hujus in géntibus: quod est Christus, allelúia. *Coloss. cap.* 1.

Ant. 4. E. Grátia data est à Deo, ut fiat oblátio Géntium accepta, & sanctificáta in Spíritu sancto, allelúia. *Rom.* 15.

Capitulum. 2. Tim. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne suâ sanctâ, non secundùm ópera nostra, sed secundùm propósitum suum, & grátiam quæ

data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária: manifestáta est autem nunc per illuminatiónē Salvatóris nostri Jesu Christi.

Hymnus.

HERODES hostis ímpie,
Christum venire quid times?
Non éripit mortália
Qui regna dat cœléstia.

IBANT Magi, quam víderant
Stellam sequentes prævíam;
Lumen requírunt lúmine,
Deum fatentur múnere.

LAVACRA puri gúrgitis
Cœléstis agnus áttigit,
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluendo sústulit.

NOVUM genus poténtiæ,
Aquæ rubéscunt hidriæ,
Vinumque jussa fúndere,
Mutávit unda originem.

TE, Christe, quot virtútibus
Nobis amandum déregis,
Tot láudibus fac óptimum
Te terra Regem prædicet.

QUI te revélas géntibus,
Jesu, tibi sit glória;
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Notum fecit Dóminus salutáre suum; ℟. In conspéctu géntium revelávit justítiam suam. *Ps.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent, allelúia. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die Unigénitum tuum Géntibus, stellâ duce, revelásti: concéde propítius, ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplándam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur; Per eúmdem Dóminum.

AD HORAS.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Benignitas.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣ Qui te revélas Géntibus.

AD TERTIAM.

Ant. Vita.

Capitulum. Rom. 3.

NUnc sine lege justítia Dei manifestáta est, testificáta à lege & Prophétis: justítia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes & super omnes qui credunt in eum; non enim est distinctio.

℟. *br.* Benedicite, genres, * Deum nostrum, * Allelúia, allelúia. Benedícite. ℣. Et auditam facite vocem laudis ejus, * Allelúia. Glória. Benedicite. *Ps.* 65.

℣. Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; ℟. Vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. *Ps.* 96.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui Verbi tui incarnatiónē præclári testimónio sideris géntibus indicásti; concéde, ut ad grátiæ tuæ lumen ambulántes, devóti cordis múnera tibi offerre valeámus; Per eumdem.

AD SEXTAM.

Ant. Qui dixit.

Capitulum. Is. 49.

DEdi te in fœdus pópuli, ut suscitáres terram, & possidéres hæreditátes dissipá-

tas ; ut díceres his qui vincti sunt : Exíte ; & his qui in ténebris : Revelámini.

℟. *br.* Benedictus qui venit * in nómine Dómini, * Allelúia, allelúia. Benedictus. ℣. Deus Dóminus, & illuxit nobis, * Allelúia. Glória. Benedictus. *Ps.* 117.

℣. Apud te, Dómine, est fons vitæ ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Ps.* 35.

DEus, illuminátor ómnium géntium, da pópulis tuis perpétua pace gaudére, & illud lumen splendidíssimum infunde córdibus nostris, quod trium Magórum méntibus aspirásti ; Per Dóminum nostrum.

AD NONAM.

Ant. Grátia.

Capitulum. Rom. 15.

DIco Gentes súper misericórdia honoráre Deum, sicut scriptum est : Propterea confitébor tibi in géntibus, Dómine, & nómini tuo cantábo. Et iterum dicit : Lætámini gentes cum plebe ejus.

℟. *br.* Afférte Dómino, patriæ géntium, * afférte Dómino glóriam & honórem, * Allelúia, allelúia. Afférte. ℣. Afférte Dómino glóriam nómini ejus, * Allelúia. Glória. Afférte. *Ps.* 95.

℣. Veníte in conspéctu ejus, ℟. Et adoráte Dóminum in decóre sancto. 1. *Paral.* 16.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut Salvatóris mundi, stellâ duce, manifésta Nativitas, méntibus nostris revelétur semper & crescat ; Per eumdem.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Dixit. 24.

Ant. 1. g. MYstérium quod abscónditum fuit à séculis & generatiónibus nunc manifestátum est, allelúia. *Coloss.* 1.

In Ps. Laudáte, púeri. 26. *Ant.* 2. D. Gentes quæ non sectabántur justítiam, apprehendérunt justítiam ; justítiâ autem quæ ex fide est, allelúia. *Rom.* 9.

In Ps. Laudáte Dóminum. 127. *Ant.* 3. a. In Christo Jesu, vos qui erátis longè, facti estis propè ; ipse est enim pax nostra, qui fecit útraque unum, allelúia. *Ephes.* 2.

In Psal. Lætátus sum. 64. *Ant.* 4 E. Véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuístis, & pacem iis qui propè, allelúia. *Ephes.* 2.

In Ps. Confitébor.... quóniam. 98. *Ant.* 5. C. Non est personárum acceptor Deus ; sed in omni gente, qui timet eum, & operátur justítiam, acceptus est illi, allelúia. *Act. cap.* 10.

Capitulum. Rom. 9.

VOcávit nos Deus non solùm ex Judæis, sed étiam ex Géntibus, sicut in Osée dicit : Vocábo non plebem meam, plebem meam ; & non dilectam, dilectam ; & non misericórdiam consecútam, misericórdiam consecútam.

Hymnus.

LInquunt tecta Magi príncipis urbis,
Et parvæ cúpidis mœnia Bethlem

Votis

Votis præcípiunt ; jamque sub imo
Spe subnixa fides corde triumphat.
O qui lætitiæ sensus, ut illis
Signans rursus iter stella refulsit ;
Incumbensque domo lámpade pronâ,
Infantem exhíbuit matris in ulnis.!
NON hîc splendet ebur, non micat aurum ;
Non velat rútilans púrpura corpus :
Horrens hîc stábulum, régia ; nudum
Hîc præsépe, thronus ; púrpura, panni.
REGES pompa álios dives adornet :
Regnantem méliùs se probat ipse
In vili pálea, paupere cultu,
Flectens império corda potenti.
AD cunas húmiles póplite curvo,
Præsens in Púero Numen adórant :
Et nos ad Púerum, digna propágo,
Patrum plena fide corda ferámus.
REGI castus amor pórrigat aurum ;
Castigáta hómini córpora myrrham ;
Instar thuris erunt vota preceséque :
Illo thure Deum ritè fatémur.
QUI fons lúminis est, glória Patri :
Qui miro récreas lúmine Gentes,
Æquális tibi sit glória, Nate :
Ambórum símilis laus sit Amóri. Amen.

℣. Pópuli confitebuntur tibi, Deus, ℟. In æternum, & in séculum séculi. *Ps.* 44.

Ad Magnificat. *Ant.* 1 A. Manifestè magnum est pietátis sacramentum quod manifestátum est in carne, prædicátum est Géntibus, créditum est in mundo, allelúia. 1. *Tim.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica ; reliqua ut heri. 296.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
EPIPHANIÆ.

¶ *In quamcumque diem Octavæ inciderit Dominica, de ea fiet Officium, ut sequitur. Si verò inciderit in diem* 13. *Januarii, Officium illius anticipabitur in diem* 12. *& fiet ut ibi notatur.* (315)

PRIDIE AD VESPERAS.

[*Nisi sit dies Ephiphaniæ*]

Psalmi de sabbato sub Antiphonâ, Mystérium. *quæ prima Vesp. Epiph.*

Capitulum. Isaïæ 45.

CONvertímini ad me, & salvi éritis, omnes fines terræ ; quia ego Deus, & non est álius. In memetipso jurávi ; egrediétur de ore meo justítiæ verbum : quia mihi curvábitur omne genu, & jurábit omnis lingua.

Hymnus, QUÆ stella. 296.

℣. Quærite Dóminum, & virtútem ejus: ℟. Quærite fáciem ejus semper. 1. *Paral.* 16.

Ad Magnificat. *Ant.* 1 D. Quærétis me, & inveniétis : cùm quæsiéritis me in toto corde vestro, & invéniar à

vobis, ait Dóminus. *Jerem* 29.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Non fit alia Com. Epiphaniæ.

AD OFFICIUM NOCT.

℣. Dómine, lábia, &c.

Invit. Verbum vitæ appáruit nobis: * Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 1.

Psal. 94. Venite. 2.

Hymnus.

QUA lapsu tácito stella loquácibus
Scintillat rádiis, huc óculis Magi,
Huc desidériis, huc rápidis simul
Certant téndere pássibus.
UT ventum Sólymam, non sine númine
Lætam stella facem, proh dolor! occulit;
Incertosque viæ, ceu médio vagam
Cursu, destítuit, ratem.
ILLI, nil rábiem príncipis, ínvidas
Nil artes véniti, [tanta ánimis fides!]
Urbis per trépidæ cómpita prædicant
Regem quærere se novum.
Nec vos írrita spes decípiet, Magi;
Quò divina vocat página, téndite:
Illîc quem sua plebs réspuit, éxteris
Regem nosse Deum datur.
SIT laus summa Patri, summaque Fílio;
Ambórum sit idem Spíritui decus,
Qui, dum stella pedes prævia dírigit,
Dux mentem mélior monet.
Amen.

Psalmi de Dominica, ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. O Rex géntium, inter cunctos sapientes; & in universis regnis nullus est símilis tui. *Jerem* 10.

Ant. 7. *d.* Tua est, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória: tuum, Dómine, regnum; & tu es super omnes príncipes, 1. *Paral.* 29.

Ant. 3. *a.* Benedictum nomen glóriæ tuum sanctum, & laudábile in ómnibus séculis; benedictus es in throno regni tui. *Dan.* 3.

℣. Regnábit Deus super gentes: ℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. *Ps.* 46.

Hác nocte, & sequentibus intrà Octav. legitur Epistola prima ad Corinthios, quæ habetur infrà post Officium Octavæ: Lectiones verò quæ aliquando supersunt de Epistolâ ad Romanos prætermittuntur.

℟. ℟. ℟. *de I. Nocturno dicti Epiphaniæ.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Pasce pópulum tuum in virga tua, gregem hæreditátis tuæ. *Mich.* 7.

Ant. 6. Manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te fílii patris tui. *Gen.* 49.

Ant. 8. c. Relinquent gentes idóla sua, & vénient; & gaudébunt adorantes Regem Israël. *Tob.* 14.

℣. Adoravérunt omnes pingues terræ: ℟. In conspéctu Dómini cadent omnes qui descendunt in terram. *Ps.* 21.

Sermo sancti Maximi Episcopi.

Homil 1. in Epiph. Lectio iv.

IN hac, dilectíssimi, celebritáte, sicut relátu paternæ traditiónis instrúimur, multíplici nobis est festivitáte lætandum. Ferunt enim hódie Christum Dóminum nostrum, vel, stellâ duce, à Géntibus adorátum; vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertísse; vel suscepto à Joanne baptísmate, consecrásse fluenta Jordánis, suumque simul purificásse Baptístam. Sed quid potíssimùm præsenti hoc factum sit die, nóverit ipse qui fecit; nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud est; factum esse pro nobis.

℟. Cùm natus esset. 298.

Lectio. v.

NAm quòd eum fulgentióris stellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus spes data est adorandi. Quòd aquæ novo órdine sunt in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est sacramentum. Quòd autem baptizátus est Agnus Dei, regenerantis baptísmi salutáre nobis munus est dedicátum. Et quàm rectè tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicantur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei sub nómine confitémur. Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus, Redemptorque noster, óculis se vóluit revelare mortálium; quátenus invisíbilis ejus divínitas quæ latébat in hómine, in ópere non latéret.

℟. Venérunt. 299.

Homil. 6. Lectio vj.

QUid ígitur, fratres, hoc lætius die? quid hâc solemnitáte sacrátius, in qua partum Vírginis qui latébat in cunis, stella fulgéntior coruscávit; in qua Unigénitum Dei, in sanctificationem suî, Jordánis unda suscépit, homo Spíritum sanctum vidit, Patrem mundus audívit; in qua étiam sóbrio illo vini mirábilis póculo, peccátis ébrium mortále genus visitásse se Christus ostendit? Ideò, caríssimi, in spirituálibus donis, lúbricæ carnis voluptáte depositâ, spirituáliter gaudéamus; ut ténebras cordis nostri lumen stellæ cœléstis irrádiet, benedíctio paternæ vocis illustret, & salutáre nos vinum, Christo propinante, lætíficet.

℟. Ecce stella 299.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce testem pópulis dedi eum ducem, ac præceptórem Géntibus. *Is.* 55.

Ant. 4. a. Convertentur quia nunc magnificabitur usque ad términos terræ. *Mich* 5.

Ant. 8 G. In médio pópuli sui gloriábitur, & in eccléstis Altíssimi apériet os suum. *Eccli.* 24.

℣. Deus stetit in synagóga déorum; ℟. In médio autem deos dijúdicat. *Ps.* 81.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio. vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Puer crescébat & confortabátur, plenus sapientiâ; & gratia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib 2. in Luc. n. 63.

A Duodécimo anno, ut légimus, Dominicæ súmitur dispútatiónis exórdium, : hic enim prædicandæ fidei evangelizántium número debebátur. Nec otióse immemor suórum secundùm carnem parentum, qui secundùm carnem útique sapiéntiâ Dei implebátur & grátiâ; post triduum reperítur in templo; ut esset indício quia post tríduum triumphális illius passiónis in sede cœlésti, & honóre divino fidei nostræ se resurrectúrus offerret, qui mórtuus credebátur.

℟. Remansit puer Jesus in Jerúsalem, & non cognovérunt parentes ejus; & post tríduum * Invenérunt illum in templo sedéntem in médio doctórum, audientem illos, & interrogántem eos. ℣. Lætámini in Dómino Deo vestro; quia dedit vobis Doctórem justítiæ. * Invenérunt. *Luc. 2. Joël. 2.*

n. 64. Lectio viij.

QUid est quòd me quærebátis? Nesciebátis quia in própria Patris mei oportet me esse? Duæ sunt in Christo generatiónes: una est paterna, altera materna. Paterna illa divínior: materna verò, quæ in nostrum labórem usúmque descendit. Et ideò quæ supra natúram, supra ætatem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignanda virtútibus, sed divínis referenda sunt potestátibus. Alibi eum ad mystérium mater impellit: hìc mater argúitur; quia adhuc quæ humána sunt éxigat. Sed cùm hìc duódecim describátur annórum, illìc discípulos habére doceátur, vides matrem didicísse de Fílio, ut exígeret à validióre mystérium, quæ stupébat in junióre miráculo.

℟. Dixit mater Jesu ad illum: Fili, quid fecísti nobis sic? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebámus te. * Quid est quòd me quærebátis? Nesciebátis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse? ℣. Dixit mihi Dóminus: Servus meus es tu. Et ego dixi: Ergo opus meum cum Deo meo. * Quid est. *Luc. 2. Isa. 49.*

n. 65. Lectio ix.

ET venit Názareth, & erat súbditus illis. Quid enim magíster virtútis, nisi officium pietátis impléret? Et mirámur si Patri defert, qui súbditur matri? Non útique infirmitátis, sed pietátis est ista subjéctio; attollat licèt sævis emíssus látebris cóluber perfídiæ caput, & serpentínis évomat venéna pectóribus. Cùm dicit se Filius missum, majórem hæréticus appellat Patrem; ut imperfectum Fílium dicat, qui potest habére majórem; ut aliénis auxíliis áflerat eum qui míttitur, indigére: numquid & humáno egébat auxílio, ut materno serviret império?

℟. Descendit Jesus cum eis, & venit Názareth: & * Erat súbditus illis. ℣. Mens justi meditátur obediéntiæ. * Erat. Glória. * Erat. *Luc. 2. Prov. 15.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſſ. & Antiphonæ cum Cantico, ut in die Epiphaniæ. 302.

Capitulum. Apoc. 21.

CIvitas non eget ſole, neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumináuit eam, & lucerna ejus eſt Agnus. Et ambulábunt gentes in lúmine ejus, & reges terræ áfferent glóriam ſuam & honórem in illam.

Hym. HERODES. ℣. Notum. *ſuprà*, 303.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Stupébant omnes qui eum andiébant, ſuper prudéntia & reſponſis ejus. *Luc.* 2.

Oratio.

VOta, quæſumus, Dómine, ſupplicantis pópuli cœleſti pietáte proſéquere; ut & quæ agenda ſunt vídeant, & ad implenda quæ víderint convaleſcant, Per.

Non fit alia commemoratio Epiphaniæ.

AD HORAS, omnia ut in die Epiphaniæ.

AD VESPERAS

(Niſi hæc Dominica concurrat cum I. Veſperis diei Octavæ Epiphaniæ.)

Pſalmi de Dominica, cum Ant. de II. Veſperis Epiphaniæ, 304

Capitulum. Epheſ. 4.

CReſcámus in illo per ómnia, qui eſt caput Chriſtus; ex quo totum corpus compactum, & connexum per omnem junctúram ſubminiſtratiónis, ſecundùm operatiónem in menſúram uniuſcujuſque membri, augmentum córporis facit in ædificatiónem ſuî in caritáte.

Hymnus, LINQUUNT, *ut ſuprà*, 304. ℣. Pópuli. 305.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Jeſus proficiébat ſapiéntiâ, & ætáte, & grátiâ apud Deum & hómines. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Non fit alia commemoratio Epiphaniæ.

COMPLETORIUM, *ut in die.* 296.

DIEBUS
Intrà Octavam
EPIPHANIÆ.
Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Off.

AD NOCT. Invitatorium & Hymnus, 306. *Tres Antiph. & ℣. ſumuntur de Nocturno Dominicæ intrà Octavam, juxta Feriam, id eſt, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, è III. Nocturno.*

Lectio j. ante Dominicam intrà Oct. ſumitur de Epiſtola ad Romanos: Poſt Dominicam verò de Epiſtola prima ad Corinthios.

Lectio ij. & iij. habentur infrà pro unaquaque die.

RR RR. *ſumuntur ex Nocturno diei Epiphaniæ, ſimiliter juxta Feriam.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Canticum Epiphaniæ. 302.

Ant. ſola. 1. a. Vóluit Deus notas facere divítias glóriæ ſacramenti hujus in Géntibus, quod eſt Chriſtus, allelúia. *Coloſſ.* 1.

Antiphona ad Benedictus. *habetur infrà pro qualibet die.*

AD HORAS ut in die.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 1. g.. Mystérium quod abscónditum fuit a séculis & generatiónibus ; nunc manifestátum est , allelúia. *Coloss.* 1.

Antiph. ad Magnificat. *ut infrà pro qualibet die.*

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 296.

DIE VII.

DE OCTAVA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános

Lectio j. Cap. 9.

TRistítia mihi magna est, & contínuus dolor cordi meo. Optábã enim ego ipse anáthema esse à Christo pro frátribus meis , qui sunt cognáti mei secundùm carnẽ, qui sunt Israelítæ , quorum adóptio est filiórum,& glória, & testamentum , & legislátio , & obséquium , & promissa : quorum patres & ex quibus est Christus secundùm carnem qui est super ómnia Deus benedíctus in sécula. Amen. Non autem quod excíderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israel sunt , ii sunt Israelítæ , neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii ; sed, in Isaac vocábitur tibi semen : id est, non qui filii carnis , hi filii Dei ; sed qui filii sunt promissiónis, æstimantur in sémine.

De Sermone S. Leónis Papæ.

In Epiph. 4. Lectio ij.

JUstum & rationábile , dilectíssimi , veræ pietátis obséquium est , in diébus qui divinæ ópera misericórdiæ protestantur , toto corde gaudére , & honorificè ea quæ ad salútem nostram gesta sunt , celebráre ; vocante nos ad hanc devotiónem ipsâ recurréntium témporum lege , quæ nobis post istum diem in quo coæternus Patri Filius Dei natus ex Vírgine est , brevi intervallo Epiphániæ íntulit festum ex apparitióne Dómini consecrátum : in quo fidei nostræ magnum præsídium providéntia divína constítuit ; ut , dum solemni veneratióne cólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documenta probarétur veri hóminis in ipso orta natúra. Hoc enim est quod justificat ímpios , hoc est quod ex pecatóribus facit sanctos , si in uno eodemque Dómino nostro Jesu Christo, & vera déitas , & vera credátur humánitas : déitas , quâ ante ómnia sécula in forma Dei æquális est Patri : humánitas , quâ novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini.

Pro Sancto Juliano & sancta Basilissa , Martyribus

Lectio iij.

Boll. 9. Jan. & T. 1. Maii p. 8. Till. hist. Eccl. T. 5.

JUliánus & Basilíssa ejus uxor illustri martyrio sub Diocletiáno coronáti sunt. Quis eórum fúerit Martyrii locus ambígitur ; áliis Antiochiæ , áliis Andrinópoli in Thebáide eos passos esse contendéntibus. Isti Græcórum testimónio innituntur, quorum auctóritas in ejusmodi negótio pótior esse debet. Acta Martyrii sancti hujus Juliáni & sanctæ Basilissæ , quæ circumferuntur , etsi ante

octávum séculum scripta, nullam tamen fidem merentur. Verùm de veneratióne ac cultu ipsis débito nihilo séciùs planè constat. Memorantur in vetustíssimo sancti Hierónymi Martyológio ad diem sextum Januárii, & in áliis ómnibus ad vários dies. Eorumdem Commemorátio fit à Græcis ad diem Januárii octávam. Extitit olim Constantinópoli Ecclésia sub eórum invocatióne consecráta, cujus dedicatiónem ad quintam diem Júlii Græci célebrant.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Jacob: ecce dedi te in lucem géntium. *Is.* 49.

Pro Commem. SS. Juliani & Basilissæ Martyr. Ant. Beáti. ℣. Eruet. *Oratio*, Deus, invisíbilis. xv.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Hæc Prophétæ locúti sunt & Móyses: Palsíbilis Christus, primus lumen annuntiatúrus est pópulo, & Géntibus, allelúia. *Act.* 29.

DIE VIII.

DE OCTAVA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 10.

QUid dicit Scriptúra? Propè est verbum in ore tuo, & in corde tuo: hoc est verbum fidei quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, & in corde tuo credideris, quod Deus illum suscitávit à mórtuis, salvus eris. Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi & Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodò ergo invocábunt in quem non credidérunt? Aut quómodò credent ei quem non audiérunt? Quómodò autem áudient sine prædicante? Quómodò verò prædicábunt, nisi mittantur? Sicut scriptum est: Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu? Auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum.

De Sermóne S. Leónis Papæ.

In Epiph. 6. Lectio ij.

DIes, dilectíssimi, quo primùm Géntibus Salvátor mundi Christus appáruit, sacro nobis honóre venerandus est. Neque enim ita ille emensus est dies, ut virtus óperis, quæ tunc est revelàta, transierit, nihilque ad nos nisi rei gestæ fama pervénerit, quam fides susciperet, & memória celebráret; cùm, multiplicáto múnere Dei, étiam quotídie nostra experiantur témpora quidquid illa habuêre primórdia.

Lectio iij.

UNde cùm cérnimus hóminesmundánæ sapiéntiæ déditos, & à Jesu Christi confessióne longinquos, de profundo erróris sui edúci; & ad agnitiónem veri lúminis advocári, divínæ procul dúbio grátiæ splendor operátur: & quidquid in córdibus tenebrósis novæ lucis appáret, de ejusdem stellæ rádiis micat; ut mentes quas suo fulgóre contígerit, & miráculo móveat, & ad Deum adorandũ præeundo perdúcat.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. D. Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis, allelúia. *Isa.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Erátis vos aliquando ténebræ, nunc autem lux in Dómino; ut fílii lucis ambuláte. *Ephes.* 5

DIE IX.

DE OCTAVA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 11.

VObis dico Géntibus: quámdiu quidem ego sum Géntium Apóstolus, ministérium meum honorificábo, si quómodò ad æmulandum próvocem carnem meam; & salvos fáciam áliquos ex illis. Si enim amíssio eórum reconciliátio est mundi: quæ assúmptio, nisi vita ex mórtuis? quod si delíbatio sancta est, & masla: & si radix sancta, & rami. Quòd si aliqui ex ramis fracti sunt, tu autem cùm oleaster esses, insértus es in illis, & sócius radícis & pinguédinis olívæ factus es. Noli gloriári adversùs ramos. Quòd si gloriáris: non tu radícem portas, sed radix te. Dices ergo: Fracti sunt rami ut ego insérar. Bene: propter incredulitátem fracti sunt; tu autem fide stas: noli altum sápere, sed time. Si enim Deus naturálibus ramis non pepercit: ne forte nec tibi parcat. Vide ergo bonitátem & severitátem Dei: in eos quidem, qui cecidérunt, severitátem; in te autem bonitátem Dei, si permánseris in bonitáte, alioquin & tu excidéris.

De Sermóne S. Leónis Papæ.

In Epiph. 7. Lectio ij.

IN dispensatiónibus sacramentórum Christi & virtútes sunt grátiæ, & incitamenta doctrínæ; ut quem confitémur fidei spíritu, óperum quoque sequámur exemplo. Nam étiam ipsa primórdia, quæ Dei Fílius per matrem Vírginem nascendo suscépit, ad provectum nos pietátis instituunt. Simul enim appáret córdibus rectis in una eademque persõna, & humána humílitas, & divína majestas. Quem cunæ testantur infantem, cœlum & cæléstia sýum loquentur auctórem. Sed in his nostrórum vúlnerum est curátio, & nostræ dejectiónis eréctio, quia nisi in unum tanta divérsitas conveníret reconciliári Deo humána natúra non posset.

Lectio iij.

LEgem ergo vivendi remédia nobis nostra sanxérunt; & inde data est móribus forma, unde mórtuis est impensa medicína. Nec immé-

ritò, cùm tres Magos ad adorandum Jesum novi síderis clâritas deduxísset, non eum imperantem dæmónibus, non mórtuos suscitantem, non cæcis visum, aut claudis gressum, aut mutis elóquium reformantem, vel in áliqua divinárum virtútum actióne vidérunt; sed púerum silentem, quiétum, & sub matris sollicitúdine constitútum: in quo nullum quidem appáret de potestáte signum, sed magnum præbétur de humilitáte miráculum. Ipsa ítaque spécies sacræ infántiæ, cui se Deus Dei Filius aptárat, prædicatiónem áuribus intimandam, óculis ingerébat; ut quod adhuc vocis non proferébat sonus, visiónis jam docéret effectus. Tota enim victória Salvatóris, quæ & diábolum superávit & mundum, humilitáte est concepta, humilitáte est confecta.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Vénient ad te, & adorábunt vestígia pedum tuórum omnes qui detrahébant tibi. *Is.* 60.

Ad Magn. *Ant.* 3. a. Omnes gentes adorábunt in conspéctu tuo; Dñe: quóniâ judícia tua manifesta sunt. *Ap.* 15.

Fit Commem. sancti Pauli Eremitæ: *Antiphona* Sedébit. ℣. Abscondes xxxiv. *Oratio.* Quæréntium. xxxvij.

DIE X.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 12.

OBsecro vos, fratres, per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic sæculo, sed reformámini in novitáte sensûs vestri; ut probétis quæ sit voluntas Dei bona, & benéplacens, & perfecta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos, non plùs sápere quàm oportet sápere, sed sápere ad sobrietátem, & unicuíque sicut Deus divísit mensúram fidei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eumdem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra.

Sermo sancti Leónis Papæ. *Serm.* 1. *de Epiphania.*

Lectio ij.

CElebráto próximo die, quo intemeráta Virginitas humáni géneris édidit Salvatórẽ, Epiphániæ nobis, dilectíssimi, veneranda festívitas dat perseverántiã gaudiórum; ut inter cognatárũ solemnitátum vicína sacraménta, exultatiónis vigor, & fervor fídei non tepéscat. Ad ómnium enim hóminum spectat salútem, quod infántia mediatóris Dei & hóminum jam universo declarabátur mundo, cùm adhuc exíguo detinerétur oppídulo.

De Sancto Paulo Eremita.

Lectio iij.

Ex sancto Hieronymo.

PAulus Eremitárum auctor & magíster, apud inferiórem Thebáidem natus, cùm quíndecim esset annó-

rum paréntibus orbátus est. Declinandæ causâ persecutiónis Décii & Valeriáni, & Deo libériùs inserviendi in erémi spelúncam se cóntulit; ubi palma ei victum & vestítum præbente, vixit ad centésimum & décimum tértium annum, quo témpore ab António nonagenário, invísitur, quibus corvus qui ab annis sexaginta Paulo dimidiátum panem quotídiè afferébat, íntegrum détulit. Nocte in divinis láudibus consumptâ, dilúculo Paulus, de morte quæ sibi instáret, admonens Antónium, hortátur ut pállium quod ab Athanásio accéperat, ad involvendum suum corpus afferret. Quo ex itínere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros Pauli ánimam in cœlum ascéndere: sanctum verò corpus pállio obvolvit, & hymnos psalmosque ex Christiána traditióne decantans, illud in fóveam à duóbus leónibus qui eò occúrrerant, effossam íntulit ac Christiáno more sepelívit.

Tu autem, Dómine.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Cognoscent Ægyptii Dóminũ in die illa, & colent eum in hóstiis & in munéribus. *Isa.* *sap.* 19.

Pro Commem. S. Pauli Eremitæ, ad Laudes. Antiphona, Perfécti tua, Dñe. ℣. Clamávi. *Oratio*, Quæréntium te, Dómine. xxxvij.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Reges terræ áfferent glóriam suam & honórem; & áfferent glóriam & honórem Géntium. *Apoc.* 21.

DIE XI.

DE OCTAVA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 14.

TU autem quid júdicas fratrem tuũ? aut tu quare spernis fratrem tuum? omnes enim stábimus ante tribúnal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego dicit Dóminus, quóniam mihi flectétur omne genu: & omnis lingua confitébitur Deo. Itaque unusquisque nostrûm pro se ratiónem reddet Deo. Non ergo ámpliùs invicem judicémus: sed hoc judicáte magis, ne ponátis offendículum fratri, vel scándalum. Scio, & confído in Dómino Jesu, quia nihil commúne per ipsum, nisi ei qui exístimat quid commúne esse, illi commúne est. Si enim propter cibum frater tuus contrístatur; jam non secundùm caritátem ambulas: noli cibo tuo illum pérdere pro quo Christus mórtuus est.

Sermo sancti Augustíni Episcopi

Serm. 200. *de Tempore.*

Lectio ij.

IN præsépi Christus jacébat, & Magos ab Oriente ducébat. Absconebátur in stábulo; & agnoscebátur in cœlo; ut ágnitus in cœlo manifestarétur in stábulo, & appellarétur Epiphánia dies iste, quod Latinè Manifestátio dici potest: simul ejus celsitúdinem humilitatemque commendans; ut qui in aperto cœlo signis fidéreis monstrabátur, in angusto diver-

sório quæsítus invenirétur ; inválidus infantílibus membris , involútus infantílibus pannis, adorarétur à Magis, timerétur à malis. Timuit enim eum rex Heródes , eísdem sibi Magis nuntiántibus, cùm adhuc quærerent párvulum quem cognóverant, cœlo teste , jam natum. Quid erit tribúnal judicantis , quando superbos reges cunæ terrébant infantis ? *Lectio iij.*

HÆc Magórum illuminátio magnum testimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum isti requirébant , quem illi in sua non agnoscébant. Apud eos isti infantem invenérunt , quem illi apud se docentem negavérunt. In his terris de longinquo isti peregríni púerum Christum nondum verba promentem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula facientem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum agnovérunt, illi in factis magnis nec tanquam hómini pepercérunt : quasi plus fúerit vidére novam stellam in ejus nativitáte fulgentem , quàm solem ejus in morte lugentem.

Ad. Bened. *Ant. 7. d.* Erit in loco ubi dicétur eis : Non pópulus meus vos; dicétur eis : Filii Dei viventis. *Osee.* 1.

Ad Magn. *Ant. 6.* Dómine, redemísti nos Deo ex omni tribu , & linguâ , & pópulo , & natióne ; & feciſti nos Deo nostro regnum. *Apoc.* 5.

DIE XII.

DE OCTAVA.

[*Si sit Sabbatum , Officium fiet hoc modo.*

Invit. & Hymnus , ut in Dominica intrà Octav. 306.

Psalmi de Sabbato , sub tribus Antiph. & ℣. tertii Noct. de eadem Dominica , 307.

Lectio j. de Scriptura occurrente in Sabbato ; ij. de Sermone sancti Fulgentii , quæ incipit per hæc verba , Tráditum tenémus. *infrà ; iij. de Evangelio Dominicæ , cum prima Lectione Homiliæ* , 307.

Duo priora R. R. *sumuntur è III. Noct. Epiph.* 301. *tertium verò ℣.* Remansit. *cum* Glória Patri. 308.

AD LAUDES , Psalmi de Sabbato , cum Cantico Epiph. sub Ant. Vóluit Deus. *ut in Feriis intrà Octavam* , 309.

Cetera ut notantur pro eadem Dominica , usque ad II. Vesperas exclusivè , quæ erunt integræ de die Octavæ , sine commemoratione Dominicæ.

Epistola verò ad Corinthios , quæ ponitur in Dominica , inchoabitur ipsâ die Octavâ]

Sed in quacumque alia Feria , fiet ut sequitur.

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 15.

DEbémus autem nos , firmióres imbecillitátes infirmórum sustinére , & non nobis placére ; unusquísque vestrûm próximo suo plàceat in bonũ, ad ædificatiónẽ. Etenim Christus non sibi plácuit , sed sicut scriptum est : Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me. Quæcũque enim scripta sunt , ad nostram doctrínam scripta sunt , ut per patiéntiam , & consolatiónem scripturárum , spem

habeámus. Deus autem patiéntiæ & solátii, det vobis idipsum sápere in altérutrum secundùm Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum, & Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscípite ínvicem, sicut & Christus suscépit vos in honórem Dei.

Sermo S. Fulgéntii Epíscopi.

In Epiph. 4. Lectio 1j.

TRáditum tenémus à Pátribus quòd Unigénitus Dei, postquàm est secundùm carnem temporáliter natus, in isto die est Magis veniéntibus manifestátus; à quibus, oblátis munéribus, suppliciter est adorátus. Quid est, fratres, ut isti Magi Regem Judæórum adorandum quærerent, cùm ipsi Judæi non essent? Et quem Regem? Utique non Heródem, sed Christum. De Heróde filii jam fúerant nati, qui erant, patre mórtuo, regnatúri. Mórtuo Heróde, Archeláus regnávit. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversório: Archeláus natus, in lecto est argénteo pósitus; Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocátus: & tamen ille natus in palátio, contémnitur; iste natus in diversório quærítur: ille à Magis nullátenus nominátur; iste inventus, suppliciter adorátur. *Lectio iij.*

QUis est iste Rex Judæórum? Pauper & dives, húmilis & sublímis: qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus; párvulus in præsépio, immensus in cœlo; vilis in pannis, pretiósus in stellis. Quid est quòd sic turbáris, Heródes? Rex *ille* qui natus est, non venit reges pugnando superáre, sed moriendo mirabiliter subjugáre: nec ídeò natus est ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triumphet occísus. Puer qui nunc à Magis dícitur Rex Judæórum, idem creátor est & Dóminus Angelórum. Quapropter cujus times infántiam nascéntis, magis timére debes omnipoténtiam judicántis. Noli ergo eum timére regni tui succéssórem, sed time infidelitátis tuæ justíssimum damnatórem.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. c. Qui redempti sunt à Dómino, revertentur laudantes; & lætítia sempiterna super cápita eórum. *Is.* 51.

DIE XIII.

OCTAVA EPIPHANIÆ, & Baptísmus Dómini.

Duplex I. Ordinis.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 8. G. ERit fons patens habitántibus Jerúsalē, in ablutiónem peccatóris; & dispérdam nómina idolórum de terra, *Zach.* 13.

Ant. 8. *a.* Sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes; & effúndam super vos aquam mundam. *Ezech.* 36.

Ant. 6. Mundabímini ab ómnibus inquinamentis vestris; & ab ómnibus idólis vestris mundábo vos. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Eritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum; & salvábo vos. *Ezech.* 36.

Ant. 1. g. Hauriétis aquas in gáudio de fontibus Salvatóris. *Isa.* 12.

Capitulum. Joel. 3.

ERit Jerúsalem sancta; & aliéni non transíbunt per eam ámpliùs. Et erit in die illa: Stillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lacte, & per omnes rivos Juda ibunt aquæ; & fons de domo Dómini egrediétur, & irrigábit torrentem spinárum.

℟. Qui post me ventúrus est, fórtior me est, cujus non sum dignus calceamenta portáre: * Ipse † Vos baptizábit in Spíritu sancto, & igni. ℣. Sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem; si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion in spíritu judícii & spíritu ardóris. * Ipse. Glória. † Vos. *Matth.* 3. *Isa.* 4.

Hymnus.

CLamantis ecce vox sonans
Deserta Judææ quatit:
Mox ad Joannem cónfluunt,
Quos críminum moles gravat.

En ipse permíssus reis
Accédit Agnus innocens;
Agnus suo qui sánguine
Piábit orbis crímina.

Sub nube carnis at suum
Lucerna Solem détegit;
Lymphis nec audet tíngere;
A quo lavári débuit.

Parere sed fas est Deo,
Vel quando sese déprimit:
Hunc omne virtútum genus
Implére nempe sic decet.

Agnosce, Præcursor, tibi
Intùs revélat quem Deus:
Tu mergis undis córpora,
Hic corda mundat Spíritu.

¶ Mundi scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Hæc Doxol. Mundi scelus. *dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Flúmina plaudent manu ℟. A conspéctu Dómini, quóniam venit, *Ps.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Erit dies una quæ nota est Dómino: & exíbunt aquæ vivæ de Jerúsalem; & erit Dóminus rex super omnem terram. *Zach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium. *ut suprà, 296. cum Doxol.* Mundi scelus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum qui baptízat in Spíritu sancto, * Venite, adorémus. *Joan.* 1.

Ps. 94. Venite, 2

Hymnus.

NOn ábluunt lymphæ Deum,
Sed ábluit lymphas Deus:
Carnísque contactu sacræ
Vim dat lavandi críminis.

Promissus ecce jam patet
Fons abluendis córdibus:
Res mira! tíngitur caro,
Mentísque labes tóllitur.

His tincta nam canálibus
Regis suprémi púrpura
Tinctos cruentat, & nivis
Instar dat esse cándidos.

Fœcunda sancto Spíritu
Virgo Deum nobis parit:
Fœcunda sancto Spíritu,
Nunc unda nos parit Deo.

Mundi scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória

Cum Patre, cumque Spíritu, In ſempiterna ſécula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum. *Marc.* 1.

Ant. 1. f. Egrediebátur ad Joannem omnis Judææ régio; & baptizabantur ab illo in Jordánis flúmine, confitentes peccáta ſua. *Marc.* 1.

Ant. 7. c. Baptizávit baptiſmo pœniténtiæ pópulum, dicens: In eum qui ventúrus eſſet poſt ipſum, ut créderent, hoc eſt, in Jeſum. *Act.* 19.

℣. Viſitaſti terram, Dñe, & inebriaſti eam: ℟. Flumen Dei replétũ eſt aquis. *Pſ.* 64.

Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola prima ad Corinthios, ex Feria in qua Octava Epiphaniæ occurrit, ut infrà.

Poſt j. Lect. ℟. Vox Dómini revelábit condenſa, & in templo ejus omnes dicent glóriam. * Dóminus dilúvium inhabitáre facit & ſedébit Dóminus rex in ætérnum. ℣. In diébus Noe, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam; quod & vos nunc símilis formæ ſalvos facit baptiſma. * Dóminus. *Pſ* 28. 1. *Petr.* 3.

Poſt ij. Lect. ℟. Sapiéntia deduxit juſtos in via mirábili: tránſtulit illos per mare Rubrum; * Inimícos autem illórum demerſit in mare, & ab altitúdine inferórum eduxit illos. ℣. Patres noſtri omnes ſub nube fuérunt, & omnes mare tranſiérunt, & omnes in Móyſe baptizáti ſunt in nube & in mari, * Inimícos *Sap.* 10. 1. *Cor.* 10.

Poſt iij. Lect. ℟. Ecce aquæ egrediebantur ad Orientem; & ait Dóminus: Aquæ iſtæ ſanabuntur; * Et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens, quia aquæ de ſanctuário egredientur. ℣. Oſtendit mihi Angelus flúvium aquæ vitæ, procedentem de ſede Dei & Agni, & ex utráque parte flúminis lignum vitæ; * Et vivent. Glória. * Et vivent. *Ezech.* 47. *Apoc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Venit Jeſus à Galilæa in Jordánem ad Joannem, ut baptizarétur ab eo. *Matth.* 3.

Ant. 8. G. Joannes prohibébat eum, dicens: Ego à te débeo baptizári, & tu venis ad me? *Matth.* 3.

Ant. 2. D. Reſpondens Jeſus, dixit: Sine modò; ſic enim decet nos implére omnem juſtítiam. *Matth.* 3.

℣. Vidérunt te aquæ, Deus; ℟. Et timuérunt & turbátæ ſunt. *Pſ.* 76.

Sermo ſancti Gregórii Nazianzéni.

In S. Lumina. Orat. 39

Lectio. iv.

CHriſti nativitátem priùs aptâ ſolemnitáte, celebrávimus, cum ſtella cucúrrimus, cum Magis adorávimus, cum Paſtóribus luce circumfúſi ſumus, cum Angelis divínam glóriam prædicávimus. Nunc verò ália Chriſti áctio áliud myſtérium ſequitur. Non poſſum cohibére ánimi voluptátem, divíni afflátûs impetu agor; ac

propémodùm Joannis instar faustum núntium prófero, non quidem ut ille, præcursor; cæterùm à solitúdine véniens. Christus illumináture, simul & nos illuminémur. Christus baptizátur; simul & nos descendámus, ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. Factum est, in diébus illis venit Jesus à Názareth Galilææ; * Et baptizátus est à Joanne in Jordáne. ℣. Dícite pusillánimis: Deus ipse salvábit vos, quia sicíæ sunt in desérto aquæ; * Et baptizátus est. *Marc.* 1. *Is.* 35.

Lectio v.

JOannes baptízat, accédit Jesus; non admittit Baptísta, Jesus certat. Ego à te débeo baptizári, dicit lucerna Soli, vox Verbo, amícus Sponso; inter natos mulíerum major, Primogénito omnis creatúræ; is qui à materno ventre præsultáverat, ei qui in ventre adorátus fúerat; præcursor & præcurlúrus, ei qui apparúerat & apparitúrus erat. Quid autem Jesus? Sine modò; hoc enim certo consílio & dispensatióne fit. Ascendit Jesus ex aqua; mundum enim secum in altum effert: ac cœlos quos Adam cláuserat & sibi & pósteris, quemádmodùm & flámmeo gládio paradísum, findi atque aperíri cernit. Ac Spíritus testimónium pérhibet divinitátis; ad símilem enim accurrit. Et vox cœlitus míttitur: illinc enim erat is de quo testimónium perhibebátur. Et ut columba Spíritus appáret; à multis enim séculis columba dilúvii finem nuntiáre consuévit.

℟. Jesu baptizáto, & oránte, apertum est cœlum; & * Descendit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut columba in ipsum. ℣. Flos de radice Jesse ascendet: & requiéscet super eum Spíritus Dómini. * Descendit. *Luc.* 3. *Is.* 11.

Lectio vj.

NOs ígitur hódie Christi baptísmum venerémur, ac festum honestè celebrémus; non ventris delíciis óperam dantes, sed spirituáliter nos oblectántes. Lavámini, mundi estóte. Si peccáto rubri estis, ac propè sanguínei, quasi nix dealbámini. Si coccínei estis, ac omnino viri sánguinum, ad candórem lanæ pervenitóte. Purgámini, inquam; nullâ enim re Deus perinde delectátur, ut hóminis respiscéntiâ ac salúte, pro quo omnis sermo & ómnia mystéria. Sic fiet ut sicut lumináriain mundo, ita & *vos* áliis homínibus sitis vis quædam vivífica, & velut lúmina perfúsa, magno illi lúmini astantes, & à Trinitáte illuminári, cujus nunc rádium à divinitáte, quæ una est, emanantè accepístis in Christo Jesu Dómino nostro, cui glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Ecce vox de cœlis, dicens: * Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. ℣. Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Hic est. Glória Patri * Hic. *Matth.* 3. *Ps.* 28.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Venit per aquam

Jesus Christus: & Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. 1. *Joan* 5.

Ant. 1. g. Joannes clamat: Hic erat quem dixi: Qui post me ventúrus est, ante me factus est, quia prior me erat. *Joan.* 1.

Antiph. 6. Ego nesciébam eum, sed ut manifestétur in Israel, proptéreà veni ego in aqua baptízans. *Joan.* 1.

℣. Dominábitur à mari usque ad mare; ℟. Et à flúmine usque ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

Lectio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore; Vidit Joannes Jesum venientem ad se, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 4. *in Joan Evang. n.* 12. *&* 13.

ACcépit ministérium baptísmatis Joannes in aqua pœniténtiæ, paráre viam Dómino, non existens Dóminus. At ubi cógnitus est Dóminus, supérfluò ei via parabátur; quia cognoscéntibus se ipse factus est via. Itaque non durávit diù baptismus Joannis. Sed quómodò demonstrátus est Dóminus? Húmilis; ut ídeò acciperet baptisma Joannes, in quo baptizarétur ipse Dóminus. Et opus erat Dómino baptizári? Et ego intérrogans, citò respóndeo: Opus erat Dómino nasci? Opus erat Dómino crucifigi? Opus erat Dómino mori? Opus erat Dómino sepelíri? Si ergo tantam suscépit pro nobis humilitátem, baptismum non erat susceptúrus? Et quid prófuit, quia suscépit baptismum servi? Ut tu non dedignaréris suscípere baptismum Dómini.

℟. Vidit Joannes Jesum venientem ad se, & ait: Ecce Agnus Dei; * Ecce qui tollit peccátum mundi. ℣. Justificábit ipse Justus multos, & iniquitátes eórum ipse portábit: * Ecce. *Joan* 1. *Is.* 53.

Tract. 6. *n.* 5. *&* 6.

Lectio viij.

ECce columba descendit super Dóminum, & super Dóminum baptizátum; & appáruit ibi sancta illa & vera Trínitas, quæ nobis unus Deus est. Ascendit enim Dóminus ab aqua, sicut in Evangélio légimus; & ecce aperti sunt ei cœli, & vidit Spíritum descendentem velut columbam, & mansit super eum, & statim vox consecúta est: Tu es Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Appáret manifestíssima Trínitas; Pater in voce, Fílius in hómine, Spíritus in columba. In ista Trinitáte missi sunt discípuli, in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs sáncti, ab illo de quo dictum est: Hic est qui baptízat; qui sibi ténuit hanc potestátem, ita ut in nullum ministrórum eam transferret, quamvìs per ministros suos baptizáre dignátus sit. Per hanc potestátem stat únitas Ecclésiæ, quæ significátur in columba de qua dictum est: Una est columba mea. Si enim transfertur

transferrétur potestas à Dómino ad minístrum, tot báptismata essent, quot minístri essent; & jam non staret únitas baptísmi.

℟. Qui mísit me baptizáre in aqua, ille mihi dixit: Super quem víderis Spíritum descendéntem, & manéntem super eum, * Hic est qui baptízat in Spíritu sancto. ℣. Ecce servus meus, dedi Spíritum meum super eum: * Hic. *Joan.* 1. *Is.* 42.

n. 7. *Lectio ix.*

IN columba cognóvit Joannes quiddam próprium, cùm ei dictum esset: Super quem víderis Spíritum descendéntem sicut columbam, & manéntem super eum, ipse est qui baptízat in Spíritu sancto. Jam nóverat Joannes, quia baptizatúrus erat Dóminus in Spíritu sancto. Antequàm veníret ad flúvium, cùm multi concúrrerent ad Joannem baptizári, ait illis: Ego quidem baptízo vos in aqua; qui autem post me venit, ipse vos baptizábit in Spíritu sancto & igni. Quid ergo per columbam dídicit, nisi quamdam proprietátem in Christo talem futúram, ut quamvis multi minístri baptizatúri essent, sive justi, sive injusti, non tribuerétur sanctitas baptísmi, nisi illi super quem descendit columba; de quo dictum est: Hic est qui baptízat in Spíritu sancto? Petrus baptízet, hic est qui baptízat. Paulus baptízet, hic est qui baptízat. Judas baptízet, hic est qui baptízat.

℟. Vidi Spíritum descendéntem quasi columbam de cœlo, & mansit super eum. * Vidi, & testimónium perhíbui quia † Hic est Filius Dei. ℣. Deus ostendit illi glóriam suam; audívit enim eum, & vocem ipsius. * Vidi. Glória. † Hic est. *Joan.* 1. *Eccli.* 45.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. NIsi quis renátus fúerit ex aqua & Spíritu sancto, non potest introíre in regnum Dei. *Joan* 3.

Ant. 6. Quod natum est ex carne, caro est; & quod natum est ex spíritu, spíritus est; oportet vos nasci dénuò. *Joan.* 3.

Ant. 5. a. Ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in fílios & fílias. 2. *Cor.* 6.

Canticum, ut in die Epiphaniæ, 302.

Ant. 3. g. Docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus sancti. *Matth.* 28.

Ant. 1. a. Qui crediderit, & baptizátus fuerit, salvus erit. *Marc* 16.

Capitulum. Ezech. 36.

DAbo vobis cor novum, & spíritum novum ponam in médio vestrî, & áuferam cor lapídeum de carne vestra; & dabo vobis cor cárneum. *Hymnus.*

EMERGIT undis, & Deo
Fundit preces homo Deus:
Patet polórum régia,
Adest repentè Spíritus.

INSTAR columbæ, vértici
Illapsus insidet sacro;
Summi Patris vox pérsonat:
Dilectus hic est Fílius.

CHRISTI dicáta córpore
Sic quem lavácra cónsecrant,
Hic náscitur proles Dei;
Cœlum precanti pánditur.
CASTIS fit, expers fórdium,
Columba, símplex móribus:
Divínus hunc intùs regit,
Agit, fovetque Spíritus.
O CHRISTE, sacri gúrgitis
Quos abluísti fóntibus,
Tuo cruóre cándidos
Fac nulla labes ínquinet.
MUNDI scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Confessio & pulcritúdo in conspectu ejus; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. D. Jesus Christus dilexit nos, & lavit nos à peccátis nostris, & fecit nos regnum & sacerdótes Deo & Patri suo: ipsi glória in sécula. *Apoc.* 1.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit: præsta, quæsumus, ut per eum quem similem nobis foris agnóvimus, intùs reformári mereámur; Qui tecum vivit.

AD PRIMAM.

Ant. Nisi quis renátus.

In ℟. *br.* ℣. Mundi scelus qui díluis.

AD TERTIAM.

Ant. Quod natum est.

Capitulum. Tit. 3.

DEus salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs sancti quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum Salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, hæredes simus secundùm spem vitæ æternæ.

℟. *br.* Deduxit eos in abyssis, * & salvávit eos, * Allelúia, allelúia. Deduxit. ℣. Et opéruit aquâ tribulantes eos, * Allelúia. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 105.

℣. Contribulasti cápita dracónum in aquis: ℟. Tu dirupísti fontes & torrentes. *Ps.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. Ego.

Capitulum. 2. Petr. 1.

PEr Christum Deus máxima & pretióſa nobis promissa donávit; ut per hæc, efficiámini divínæ consortes natúræ, fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem.

℟. *br.* Apud te, Dómine, * est fons vitæ. * Allelúia, allel. Apud te. ℣. Et in lúmine tuo vidébimus lumen; * Allelúia. Glória. Apud te. *Ps.* 35.

℣. Dilexisti justítiam, & ódisti iniquitátem: ℟. Propterea unxit te Deus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

AD NONAM.

Ant. Qui crediderit.

Capitulum. Ephes. 5.

CHristus dilexit Eccléſiam, & seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret, mundans lavácro aquæ in verbo vitæ; ut exhibéret ipse sibi gloriósam Eccléſiam, non habentem máculam, aut rugam, aut áliquid hujúsmodi; sed ut sit sancta & immaculáta.

℟. *br.* Flúminis ímpetus * lætificat civitátem Dei, * Al-

lelúia allel. Flúminis. ℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus, * Allelúia. Glória. Flúminis. *Ps.* 45.

℣. Rivos ejus inébria, Dómine: ℟. Multíplica genímina ejus. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1 g. UNus Dóminus, una fides, unum baptísma, unus Deus, & Pater ómnium. *Ephes.* 4.

Ant. 5 C. Omnes fílii Dei estis per fidem quæ est in Christo Jesu. Quicumque enim in Christo baptizáti estis, Christum industis. *Galat.* 3.

Ant. 2. D. Non est Judæus, neque Græcus: non est servus, neque liber; omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. *Galat.* 3.

Ant. 6. Ablúti estis, sanctificáti estis, justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, & in Spíritu Dei nostri. 1 *Cor.* 6.

Ant. 3. a. Caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis; & pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore. *Coloss.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 2.

OMnia membra córporis cum sint multa, unum tamen corpus sunt; ita & Christus. Etenim in uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti sumus, sive Judæi, sive gentíles, sive servi, sive líberi.

Hymnus, Emergit. 321.

℣. Ego dixi: Dii estis, ℟. Fílii Excelsi omnes. *Ps.* 81.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Jesus plenus Spíritu sancto, regréssus est à Jordáne; & agebátur à Spíritu in desértum. *Luc.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Deinde (si non sit Sabbatum) fit commem. S. Hilarii Episcopi & Ecclesiæ Doctoris. Ant. Beátus. ℣. Beátus homo. *ut in Communi Doct.* xxiij.

Oratio.

PRosit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii festíva solémnitas: ut sicut consubstantiális tibi Verbi fidem per universas Gállias servávit illæsam, ita nos, ejus intercessióne, in eádem fide stábiles, ipsi soli semper Verbo vivámus Fílio tuo Dómino nostro; Qui tecum vivit.

Posteà S. Felicis, Presbyteri. Ant. Sacerdótibus. ℣. Sacerdótes. *ut in Communi.* xxviij.

Oratio.

EXcita in Ecclésia tua, Dómine, christiánæ paupertátis spíritum, quem sanctus Présbyter Felix tui nóminis confessor religiósè cóluit; ut, ejus intercedéntibus méritis, promíssa paupéribus spíritu præmia felíciter consequámur; Per Dóminum.

COMPLETORIUM, *ut suprà.* 317.

AB OCTAVA Epiph. ad Præsent. Domini, in fine Hymnorum metri sequentis dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.

AD PRIMAM, *In* ℟. *br.*
℣. Qui natus es de Maria Vírgine.

AD LAUDES & VESP.

Commem. de Virg. Deipara, ut suprà. 280. & 282.

Lectiones sequentes leguntur à Dominica intrà Octavam Epiphaniæ & per Hebdomad. loco Epistolæ ad Romanos.

DOMINICA IPSA
quæ est intrà Oct. Epiphaniæ.
IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus vocátus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Sósthenes frater, Eccléstæ Dei quæ est Corinthi, sanctificátis in Christo Jesu, vocátis sanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsórum, & nostro: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu, quòd in ómnibus divites facti estis in illo, in omni verbo, & in omni sciéntia: sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis; ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi, qui & confirmábit vos usque in finem sine crímine, in die adventûs Dómini nostri Jesu Christi. Fidélis Deus, per quem vocáti estis in societátem Filii ejus Jesu Christi Dómini nostri.

Lectio ij.

OBsecro autem vos, fratres, per nomen Dómini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicátis omnes, & non sint in vobis schísmata: sitis autem perfecti in eódem sensu, & in eádem sententia. Significátum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui sunt Chloës, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quòd unusquisque vestrûm dicit: Ego quidem sum Pauli, ego autem Apollo, ego verò Cephæ, ego autem Christi. Divísus est Christus? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nómine Pauli baptizáti estis? Grátias ago Deo, quòd néminem vestrûm baptizávi, nisi Crispum & Cáium; ne quis dicat quòd in nómine meo baptizáti estis. Baptizávi autem & Stéphanæ domum: cæterùm néscio si quem álium baptizáverim. Non enim misit me Christus baptizáre, sed evangelizáre; non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi.

Lectio iij.

VErbum enim crucis peréuntibus quidem stultítia est; iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. Scriptum est enim: Perdam sapiéntiam sapiéntium, & prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi sápiens? ubi scriba? Ubi conquisitor hujus séculi? Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? Nam quia in Dei sapiéntia non cognóvit mundus per sapiéntiam Deum, plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis salvos fácere credentes. Quóniam & Judæi signa petunt, & Græci sapiéntiam quærunt: nos autem prædicámus Chri-

ſum crucifixum; Judæis quidem ſcándalum, Géntibus autem ſtultítiam; ipſis autem vocátis Judæis atque Græcis, Chriſtum Dei virtútem & Dei ſapiéntiam.

In II. & III. Nocturno leguntur Lectiones de Dominica intrà Octavam, 307. Si verò dies Octava Epiph. venerit in Dominica, leguntur de die Octava, ſuprà 318

FERIA SECUNDA.

De Epiſtola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 2.

ET ego cùm veniſſem ad vos, fratres, veni non in ſublimitáte ſermónis aut ſapiéntiæ, annúntians vobis teſtimónium Chriſti. Non enim judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum, & hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, & timóre, & tremóre multo fui apud vos: & ſermo meus, & prædicátio mea non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis, ſed in oſtenſióne Spíritûs, & virtútis; ut fides veſtra non ſit in ſapiéntia hóminum, ſed in virtúte Dei.

Lectio ij.

SApiéntiam autem lóquimur inter perfectos; ſapiéntiam verò non hujus ſéculi, neque príncipum hujus ſéculi, qui deſtruuntur: ſed lóquimur Dei ſapiéntiam in myſtério, quæ abſcóndita eſt, quam prædeſtinávit Deus ante ſécula in glóriam noſtram, quam nemo príncipum hujus ſéculi cognóvit: ſi enim cognoviſſent, nunquam Dóminum glóriæ crucifixiſſent. Sed ſicut ſcriptum eſt: Quòd óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcendit, quæ præparávit Deus iis qui diligunt illum. Nobis autem revelávit Deus per Spíritum ſuum; Spíritus enim ómnia ſcrutátur, étiam profunda Dei. Quis enim hóminum ſcit quæ ſunt hóminis, niſi ſpíritus hóminis, qui in ipſo eſt? ita & quæ Dei ſunt nemo cognóvit, niſi Spíritus Dei.

Lectio iij.

NOs autem non ſpíritum hujus mundi accépimus, ſed Spíritum qui ex Deo eſt: ut ſciámus quæ à Deo donáta ſunt nobis, quæ & lóquimur non in doctis humánæ ſapiéntiæ verbis, ſed in doctrína Spíritûs, ſpirituálibus ſpirituália comparantes. Animális autem homo non pércipit ea quæ ſunt Spíritûs Dei; ſtultítia enim eſt illi, & non poteſt intellígere, quia ſpirituáliter examinátur. Spirituális autem júdicat ómnia; & ipſe à némine judicátur. Quis enim cognóvit ſenſum Dómini, qui inſtruat eum? Nos autem ſenſum Chriſti habémus.

FERIA TERTIA.

De Epiſtola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 3.

CUm ſit inter vos zelus & conténtio, nonne carnáles eſtis, & ſecundùm hóminem ambulátis? Cùm enim quis dicat, Ego quidem ſum Pauli; álius autem, Ego Apollo: nonne hómines eſtis? Quid ígitur eſt

Apollo? quid verò Paulus? Miniſtri ejus, cui credidiſtis, & unicuique ſicut Dóminus dedit. Ego plantávi, Apollo rigávit, ſed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat eſt áliquid, neque qui rigat; ſed, qui incrementum dat, Deus. Qui autem plantat, & qui rigat, unum ſunt. Unuſquiſque autem própriam mercédem accípiet ſecundùm ſuum labórem. Dei enim ſumus adjutóres, Dei agricultúra eſtis, Dei ædificátio eſtis.

Lectio ij.

NEſcítis quia templũ Dei eſtis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit, diſperdet illum Deus. Templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos. Nemo ſe ſedúcat. Si quis vidétur inter vos sápiens eſſe in hoc ſéculo, ſtultus fiat, ut ſit sápiens. Sapiéntia enim hujus mundi ſtultítia eſt apud Deum. Scriptum eſt enim: Comprehendam ſapientes in aſtútia eórum. Et íterùm: Dóminus novit cogitatiónes ſapiéntium, quóniam vanæ ſunt. Nemo ítaque gloriétur in homínibus.

Lectio iij. Cap. 4.

HÆc autem, fratres, tranſfigurávi in me & Apollo, propter vos; ut in nobis diſcátis ne ſupra quàm ſcriptum eſt, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te diſcernit? Quid autem habes quod non accepiſti? Si autem accepiſti, quid gloriáris quaſi non accéperis? Jam ſaturáti eſtis, jam divites facti eſtis: ſine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobiſcum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóſtolos novíſſimos oſtendit, tanquam morti deſtinátos; quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & Angelis, & homínibus. Nos ſtulti propter Chriſtum, vos autem prudentes in Chriſto: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles.

FERIA QUARTA.

De Epiſtola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 5.

OMnino audítur inter vos fornicátio, & talis fornicátio, qualis nec inter gentes; ita ut uxórem patris ſui áliquis hábeat. Et vos infláti eſtis; & non magis luctum habuiſtis, ut tollátur de médio veſtrûm qui hoc opus fecit. Ego quidem abſens córpore, præſens autem ſpíritu, jam judicávi ut præſens, eum, qui ſic operátus eſt, in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, congregátis vobis & meo ſpíritu, cum virtúte Dómini noſtri Jeſu, trádere hujúſmodi sátanæ in intéritum carnis, ut ſpíritus ſalvus ſit in die Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Non eſt bona gloriátio veſtra. Neſcítis quia módicum fermentum totam maſſam corrumpit?

Lectio ij. Cap. 6.

AUdet áliquis veſtrûm habens negótium adversùs álterum, judicári apud iníquos, & non apud ſanctos? An neſcítis quóniam ſancti de hoc mundo judicábunt? Et

si in vobis judicábitur mundus, indigni estis qui de mínimis judicétis? Nescítis quóniam Angelos judicábimus; quantò magis seculária? Seculária ígitur judícia si habuéritis contemptíbiles qui sunt in Eccléfia, illos constitúite ad judicandum. Ad verecúndiam vestram dico. Sic non est inter vos sápiens quisquam, qui possit judicáre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judício contendit, & hoc apud infidéles.

Lectio iij.

JAm quidem omníno delíctum est in vobis, quòd judícia habétis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? Quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam facítis, & fraudátis, & hoc frátribus. An nescítis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? Nolíte errâre: neque fornicárii, neque idólis servientes, neque adúlteri, neque molles, neque masculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque maledíci, neque rapáces regnum Dei possidébunt. Et hæc quidem fuístis: sed ablúti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, & in Spíritu Dei nostri.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 6.

NEscítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrícis? Absit. An nescítis quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiónem. Omne peccátum quodcumque fécerit homo, extra corpus est; qui autem fornicátur, in corpus suum peccat. An nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est, quem habétis à Deo, & non estis vestri? Empti enim estis prétio magno. Glorificáte & portáte Deum in córpore vestro.

Lectio ij. Cap. 7.

DE quibus autem scripsístis mihi; bonum est hómini mulíerem non tángere: propter fornicatiónem autem unúsquísque suam uxórem hábeat, & unaquæque suum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat, simíliter autem & uxor viro. Múlier sui córporis potestátem non habet, sed vir. Simíliter autem & vir sui córporis potestátem non habet, sed múlier. Nolíte fraudáre invícem, nisi fortè ex consénsu ad tempus, ut vacétis oratióni, & iterùm revertímini in idipsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secundùm indulgéntiam, non secundùm impérium.

Lectio iij.

HOc itaque dico, frátres: tempus breve est. Réliquum est: ut & qui habent uxóres, tanquam non habéntes sint; & qui flent, tanquam non flentes; & qui gaudent, tanquam non gaudentes; &

qui emunt, tanquam non possidentes; & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur: præterit enim figura hujus mundi. Volo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi; quómodo pláceat uxóri; & divísus est. Et múlier innupta & virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 9.

QUæ est merces mea? ut Evangélium prædicans, sine sumptu ponam Evangélium, ut non abútar potestáte meâ in Evangélio. Nam cùm liber essem ex ómnibus, ómnium me servum feci, ut plures lucrifácerem. Et factus sum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucrárer: iis qui sub lege sunt, quasi sub lege essem, (cùm ipse non essem sub lege,) ut eos qui sub lege erant, lucrifácerem: iis qui sine lege erant, tanquam sine lege essem, (cùm sine lege Dei non essem; sed in lege essem Christi,) ut lucrifácerem eos qui sine lege erant. Factus sum infírmis infírmus, ut infírmos lucrifácerem. Omnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos. Omnia autem fácio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar.

Lectio ij.

NEscítis quòd ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravium? Sic cúrrite, ut compréhendátis. Omnis autem qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet; & illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorruptam. Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, & in servitútem rédigo, ne fortè cùm áliis prædicáverim, ipse réprobus efficiar.

Lectio iij. Cap. 12.

DE spirituálibus autem nolo vos ignoráre fratres. Scitis quóniam cùm Gentes essétis; ad simuláera muta prout ducebámini eúntes. Ideò notum vobis fácio, quòd nemo in Spíritu Dei loquens, dicit anáthema Jesu. Et nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. Divisiónes verò gratiárum sunt, idem autem Spíritus: & divisiónes ministratiónum sunt, idem autem Dóminus: & divisiónes operatiónum sunt, idem verò Deus qui operátur ómnia in ómnibus. Unicuíque autem datur manifestátio Spíritus ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ; álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum: álteri fides in eódem Spíritu: álii grátia sanitátum in uno Spíritu: alii operátio virtútum, alii prophetía, álii discrétio spirituum, álii génera linguárum, alii interpretátio sermónum. Hæc autem óm-

nia operátus unus atque idem Spíritus, dividens síngulis prout vult.

SABBATO.

[*Quando Septuagesíma inciderit in Domin. II. post Epiph. tunc hodiè anticipatur Dominica sequens, & Officium (nisi occurrat Festum Semidupl. aut suprà,) fit de Sabbato ut in Psalterio. ij. primæ Lectiones sumuntur de initio Epistolæ* II. *ad Corinth. ex I. Noct. Domin. sequentis, tribus in duas coactis, cum ij. prioribus* R.R. *ejusdem Noctur. & iij. Lectio erit de Homil. ejusdem Domin. cum* R. *vij. cui additur* Gloria Patri.

Si fiat de Festo Duplici, Lectiones I. Noctur. sumuntur ex I. Noct. Domin. seq. & ix. Lectio de Homil. Dom.

Si fiat de Festo Semiduplici, j. Lectio sumetur ex eodem I. Noct. Dom. tribus in unam coactis: ij. erit de Sancto, ex duabus una: iij. verò de Homil. Dom. & fiat Comm. ejusdem Dom. ad Laudes tantùm tam in Dupl. quàm in Semidupl. ante Commem. de Virgine Deipara.

De Offic. Simplici fit tantùm Commem. in Laudib. ante Orat. de B. Maria.

Vesp. ut pridiè Septuagesimæ. Et deinceps nihil fiat de Officio à Circumcisione ad Præsentationem nisi Comm. de Virg. Deip. ad Laud. & Vesp. R. *br. ad Primam & Doxol. ut in Nativit.*]

De Epístola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 13.

SI linguis hóminum loquar, & Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sónans, aut cymbalum tínniens. Et si habúero prophetíam, & nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam; & si habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, caritátem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, & si tradidero corpus meum, ita ut árdeam, caritátem autem non habúero, nihil mihi prodest.

Lectio ij.

CAritas pátiens est, benigna est: cáritas non æmulatur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambitiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congaudet autem veritáti: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cáritas nunquam éxcidit sive prophetíæ evacuabúntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, & ex parte prophetámus. Cùm autem vénerit quod perfectum est, evacuábitur quod ex parte est.

Lectio iij.

CUm essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autẽ factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænígmate, tunc autem facie ad fáciem. Nunc cognósco ex parte, tunc autem cognóscam sicut & cógnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, cáritas, tria hæc; major autem horum est cáritas.

DOMINICA II. post Epiphaniam.

Officium ut notatum est suprà

in Dominicis à Circumcisione ad Præsentationem. 278.

IN VESPERIS Sabbati.

Ad Magnificat. *Ant.* 5. a. Si qua in Christo nova creatúra, vétera transiérunt : ecce facta sunt ómnia nova. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Timótheus frater, Eccléstæ Dei quæ est Corinthi, cum ómnibus sanctis qui sunt in universa Acháia : Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, & Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra ; ut possímus & ipsi consolári eos qui in omni pressúra sunt, per exhortatiónem quâ exhortámur & ipsi à Deo. Quóniam sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolátio nostra. Sive autem tribulámur, pro vestra exhortatióne & salúte ; sive consolámur, pro vestra consolatióne ; sive exhortámur, pro vestra exhortatióne & salúte, quæ operátur tolerántiam earumdem passiónum, quas & nos pátimur ; ut spes nostra firma sit pro vobis : scientes quòd sicut sócii passiónum estis, sic éritis & consolatiónis.

℟. In convertendo Dóminus captivitátem Sion, facti sumus sicut consoláti : * Magnificávit Dóminus fácere nobiscum ; facti sumus lætantes. ℣. Ipse Dóminus Jesus Christus dilexit nos, & dedit consolatiónem æternam, & spem bonam in grátia. * Magnificávit Dñs. *Psal.* 125. 2. *Thess.* 2.

Lectio ij.

NOn enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne nostra quæ facta est in Asia ; quóniam supra modum gravati sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos : qui de tantis periculis nos erípuit, & éruit : in quem sperámus quóniam & adhuc eripiet, adjuvántibus & vobis in oratióne pro nobis ; ut ex multórum persónis, ejus quæ in nobis est donatiónis, per multos grátiæ agantur pro nobis.

℟. In te, Dómine, speravérunt patres nostri ; speravérunt, & liberásti eos : * Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt ; in te speravérunt, & non sunt confúsi. ℣. Est fides sperandárum substántia rerum ; in hac enim testimónium consecúti sunt senes : * Ad te. *Ps.* 21. *Hebr.* 11.

Lectio iij.

NAm glória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis & sinceritáte Dei, & non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo ; abundántius autem ad vos. Non enim ália scríbimus vobis : quàm quæ legístis & cognovístis. Spero autem quòd usque in finem cognoscétis, sicut & cognovístis nos ex

parte, quòd glória vestra sumus, sicut & vos nostra, in die Dómini nostri Jesu Christi.

℟. Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * Universum semen Jacob, glorificáte eum. † Timeat eum omne semen Israël. ℣. Sunt Israelitæ quorum adóptio est filiórum, quorum patres, & ex quibus est Christus qui est super ómnia Deus benedíctus in sécula. * Universum. Glória Patri. † Timeat. *Ps.* 21. *Rom.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário S. Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Romános.

In Proœm. Lectio iv.

BEáti Pauli Epistolárum lectiónem dum assíduè ausculto, perque hebdómadas síngulas, bis sæpè & ter, & quater, quotiescumque sanctórum Mártyrum memóriam celebrámus, gáudio exulto, tubâ illâ spirituáli pérfruens; & éxcitor ac desidério incalesco, vocem mihi amícam agnoscens: quin & non solùm præséntem ipsum ánimo intuéri, verùm & differéntem audíre vídeor. Interim tamen dóleo ac molestè fero quòd virum hunc non omnes, sicut par est, cognoscunt; verùm ita illum nonnulli ignórant, ut ne Epistolárum quidem ejus número planè sciant. Hoc verò non imperítia facit, sed quòd nolint beáti hujus viri scripta assíduè in mánibus habére.

℟. Ædificávit Dóminus Sion; & vidébitur in glória sua. * Scribantur hæc in generatióne áltera; & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. ℣. Mihi data est grátia hæc, illumináre omnes quæ sit dispensátio sacramenti absconditi à séculis in Deo qui ómnia creávit. * Scribantur. *Ps.* 101. *Ephes.* 3.

Lectio v.

NEque enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine scimus; sed quòd erga hunc virum impensè affecti, ab illius lectióne nunquam discédimus: siquidem qui amant, ii plusquàm céteri omnes eórum facta nôrunt quos amant, ut qui de iis ipsis sint sollíciti. Id quod beátus hic véluti ostendens, ad Philippenses ait: Sicut est mihi justum ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensióne & confirmatióne Evangélii. Quapropter si & vos quoque huic lectióni diligenter atténdere voluéritis, nihil áliud erit vobis requirendum. Verax est enim Christi sermo dicentis: Quærite, & inveniétis; pulsáte, & aperiétur vobis.

℟. Super omnes docentes me intellexi, quia testimónia tua meditátio mea est. * Super senes intellexi, quia mandáta tua quæsívi. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei: * Super senes. *Ps.* 118. *Philipp.* 3.

Lectio vi.

CEterùm, quandóquidem complúres ex his qui huc nobíscum convéniunt, & li-

berórum educatiónem, & uxóris curam & famíliæ providéntiam suscepêre; ob idque totos sese huic labóri dare non sustinent: at certè ipsi vos excitáte ad ea saltèm capienda, quæ álii collégerint; stúdii tantumdem iis quæ dicta fuerint auscultandis, quantùm pecúniis colligendis, impertientes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdii à vobis exígere, tamen vel hoc ipso contenti érimus. Tantumdem ergo date. Siquidem hinc infinita exorta sunt mala, ab ipsa vidélicet sacrárum Scripturárum ignoratióne: hinc multa hæréseon lues pullulávit: hinc vitæ in multis neglectus: hinc inútiles ac lucro carentes labóres. Nam quemádmodùm qui lúminis hujus usúrâ sunt privati, nequáquam recta ingredi possunt; ita qui ad divinárum Scripturárum rádios óculos non intendunt, necessáriò in multa frequentes errâta incurrunt, perinde ac si in ténebris periculosíssimis ambulárent; id quod ut ne evéniat, óculos ad ipsum apostolicórum verbórum fulgórem adaperiámus.

℟. A mandátis tuis intellexi, Dómine; propterèa odívi omnem viam iniquitátis: * Lucerna pédibus meis verbum tuum, & lumen sémitis meis. ℣. Omnis Scriptúra divínitùs inspirata, útilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justítia: * Lucerna pédibus meis. Glória patri. * Lucerna pédibus meis. *Ps.* 118. 2. *Tim.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio. vij Cap. 2.

IN illo témpore; Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, & erat mater Jesu ibi: vocátus est autem & Jesus, & discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 8. *in Joan. n.* 1. *&* 3.

QUis est qui considerat ópera Dei, quibus régitur & administrátur totus hic mundus, & non obstupescit obruiturque miráculis? Sed quia hómines in áliud intenti perdidérunt considerationem óperum Dei, in qua darent quotídie laudem Creatóri; servávit sibi Deus inusitáta quædam quæ faceret; ut tanquam dormientes hómines ad se colendum mirabílibus excitáret. Prióra mirácula fecit per Verbum suum Deum apud se: posterióra fecit per ipsum Verbum suum incarnátum. Cùm ergo tanta videámus facta per Deum Jesum, quid mirámur aquam in vinum conversam per hóminem Jesum? Ipse fecit hoc, qui illa ómnia.

℟. Deus secundùm imáginem suam fecit hóminem: creávit ex ipso adjutórium símile sibi: * Justítiam & judícia sua ostendit illis, & magnália honóris ejus vidit óculus illórum. ℣. Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, & erat mater Jesu ibi; vocátus est autem & Jesus, & discípuli ejus ad núptias; * Justítiam

& judícia sua ostendit. *Eccli.* 17. *Joan.* 2.

n. 3. 4. 5. *&* 9. *Lectio. viij.*

EXcepto miráculo, áliquid in ipso facto mystérii & sacramenti latet. Quid mirum si in illam domum ad núptias venit, qui in hunc mundum ad núptias venit? Verbum enim, sponsus; & sponsa, caro humána: & utrumque unus Fílius Dei, & idem fílius hóminis. Uterus Vírginis Maríæ thálamus ejus; inde processit tanquam sponsus de thálamo suo. Certi sacramenti grátiâ, vidétur matrem de qua sponsus processit, non agnóscere, & dícere illi: Quid mihi & tibi est, múlier? Miráculum exigébat mater: at ille non agnoscit víscera humána, operatúrus facta divína, tanquam dicens: Quod de me facit miráculum, non tu genuísti; divinitátem meam non tu genuísti: sed quia genuísti infirmitátem meam, tunc te cognoscam, cùm ipsa infirmitas pendébit in cruce: hoc est enim, Nondum venit hora mea.

℟. Deficiente vino, dicit mater Jesu ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Jesus: Nondum venit hora mea. Dicit mater ejus minístris: * Quodcumque díxerit vobis, fácite. ℣. Fácite quæ præcépit Dóminus Deus, ut bene sit vobis: * Quodcumque díxerit vobis, fácite. *Joan.* 2. *Deut.* 5.

Tract. 9. n. 2. Lectio ix.

QUòd Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam excéptâ mystícâ significatióne, confirmáre vóluit quòd ipse fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóstolus, prohibentes núbere, & dicentes quòd malum essent núptiæ, & quòd diábolus eas feciset. Nec illæ quæ vírginitátem Deo vovent, quanquam ampliórem gradum honóris & sanctitátis in Eccléfia téneant, sine núptiis sunt: nam & ipsæ pértinent ad núptias cum tota Eccléfia, in quibus núptiis sponsus est Christus. Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias; ut conjugális cástitas firmarétur, & ostenderétur sacramentum nuptiárũ: quia & illárum nuptiárum sponsus persónam Dómini figurábat.

℟. Ego Dóminus Deus eórum, & exáudiam eos; & * Lætábitur cor eórum quasi à vino, & † Exultábit cor eórum in Dómino. ℣. Dicit Jesus: Impléte hydrias aquâ. Et implevérunt. Et dicit eis Jesus: Hauríte nunc. * Lætábitur. Glória Patri. † Exultábit. *Zach.* 10. *Joan.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *a.* Ut gustávit architriclínus aquã vinum factam, vocat sponsum, & dicit ei: Servásti bonum vinum usque adhuc. *Joan.* 2. *Oratio.*

OMnípotens, sempiterne Deus, qui cœléstia simul & terréna moderáris: supplicatiónes pópuli tui clementer exaudi, & pacem tuam nostris concéde temporibus; Per.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Fecit inítium signórum Jesus in Cana Galilææ, & manife-

stávit glóriam suam ; & credidérunt in eum discípuli ejus. *Joan.* 1.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

Omnia ut in Feriis à Circumcis. 282. *& sic in Feriis seq.*

De Epístola secunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 2.

STátui hoc ipsum apud me, ne íterùm in tristítia venírem ad vos. Si enim ego contristo vos, & quis est qui me lætíficet, nisi qui contristátur ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non, cùm vénero, tristítiam super tristítiam hábeam, de quibus oportúerat me gaudére: confidens in ómnibus vobis, quia meum gáudium ómnium vestrûm est. Nam ex multa tribulatióne, & angústia cordis scripsi vobis per multas lácrymas; non ut contristémini, sed ut sciátis quam caritátem hábeam abundántiùs in vobis.

℟. In convertendo. 330.

Lectio ij.

SI quis autem contristávit, non me contristávit; sed ex parte, ut non ónerem omnes vos. Súfficit illi qui ejúsmodi est, objurgátio hæc quæ fit à plúribus; ita ut è contrário magìs donétis & consolémini, ne fortè abundantióri tristítiâ absorbeátur qui ejúsmodi est. Propter quod óbsecro vos, ut confirmétis in illum caritátem. Ideò enim & scripsi, ut cognoscam experimentum vestrum, an in ómnibus obedientes sitis. Cui autem áliquid donastis, & ego: nam & ego quod donávi, si quid donávi, propter vos in persóna Christi, ut non circumveniámur à sátana; non enim ignorámus cogitatiónes ejus.

℟. In te Dómine. 330.

Lectio iij.

DEo autem grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, & odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco; quia Christi bonus odor sumus Deo in iis qui salvi fiunt, & in iis qui péreunt: áliis quidem odor mortis in mortem; áliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idóneus? Non enim sumus sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℟. Qui timétis. 331.

FERIA TERTIA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 3.

INcípimus íterùm nosmetipsos commendáre? Aut numquid egémus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur & légitur ab ómnibus homínibus: manifestáti quòd epístola estis Christi, ministráta à nobis, & scripta non atramento, sed Spíritu Dei vivi; non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus. Fidúciam autem talem habémus per Christum ad Deum; non quòd sufficientes simus cogitáre áliquid à nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia

nostra ex Deo est, quid & idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non litterâ, sed spíritu; líttera enim occídit, spíritus autem vivíficat.

℟. Ædificávit. 331.

Lectio ij. Cap. 4.

NOn enim nosmetipsos prædicámus, sed Jesum Christum Dominum nostrum: nos autem servos vestros per Jesum; quóniam Deus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fictílibus; ut sublímitas sit virtútis Dei, & non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur: aporiámur, sed non destitúimur: persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus; semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferéntes, ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. Semper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli.

℟. Super omnes. 331.

Lectio iij.

PRopter quod non deficímus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. Id enim quod in præsenti est momentáneum, & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt: quæ autem non vidéntur, æterna sunt.

℟. A mandátis tuis. 332.

FERIA QUARTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 5.

SCimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes; si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam & qui sumus in hoc tabernáculo; ingemíscimus graváti; eò quòd nólumus expoliári, sed supervestíri, ut absorbeátur quod mortále est, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipsum: Deus, qui dedit nobis pignus Spíritus.

℟. In convertendo. 330.

Lectio ij.

AUdentes igitur semper, & sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur à Dómino; (per fidem enim ambulámus, & non per spéciem) audémus autem, & bonam voluntátem habémus magis peregrinári à córpore, & præsentes esse ad Dóminum. Et ídeò contendimus, sive absentes, sive præsentes, placére illi. Omnes enim nos manifestári oportet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria córporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. In te, Dómine, ſperavérunt. 330.

Lectio iij.

CAritas enim Chriſti urget nos; æſtimantes hoc, quóniam ſi unus pro ómnibus mórtuus eſt, ergo omnes mórtui ſunt: & pro omnibus mórtuus eſt Chriſtus; ut & qui vivunt, jam non ſibi vivant, ſed ei qui pro ipſis mórtuus eſt, & reſurrexit. Itaque nos ex hoc néminem novimus ſecundùm carnem. Et ſi cognóvimus ſecundùm carnem Chriſtum; ſed nunc jam non nóvimus. Si qua ergo in Chriſto nova creatúra, vétera tranſiérunt: ecce facta ſunt ómnia nova. Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliávit ſibi per Chriſtum, & dedit nobis miniſtérium reconciliatiónis.

℟. Qui timétis Dóminum, laudáte eum. 331.

FERIA QUINTA.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7.

NUnc gáudeo; non quia contriſtáti eſtis, ſed quia contriſtáti eſtis ad pœniténtiam. Contriſtáti enim eſtis ſecundùm Deum, ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim ſecundùm Deum triſtítia eſt, pœniténtiam in ſalútem ſtábilem operátur; ſéculi autem triſtítia mortem operátur. Ecce enim hoc ipſum ſecundùm Deum contriſtári vos, quantam in vobis operátur ſollicitúdinem; ſed defenſiónem, ſed indignatiónem, ſed timórem, ſed deſidérium, ſed æmulatiónem, ſed vindictam. In ómnibus exhibuiſtis vos inconta-minátos eſſe negótio. Igitur, etſi ſcripſi vobis, non propter eum qui fecit iniúriam, nec propter eum qui paſſus eſt, ſed ad manifeſtandam ſollicitúdinem noſtram quam habémus pro vobis coram Deo.

℟. Ædificávit Dóminus Sion. 331.

Lectio ij. Cap. 9.

QUi parcè ſéminat, parcè & metet; & qui ſéminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet. Unuſquiſque proùt deſtinávit in corde ſuo, non ex triſtítia, aut ex neceſſitáte; hílarem enim datórem diligit Deus. Potens eſt autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis; ut in ómnibus ſemper omnem ſufficiéntiam habentes, abundétis in omne opus bonum.

℟. Super omnes docentes me intellexi. 331.

Lectio iij. Cap. 10.

IN carne ambulantes, non ſecundùm carnem militámus. Nam arma militiæ noſtræ non carnália ſunt, ſed poténtia Deo ad deſtructiónem munitiónum, conſília deſtruentes & omnem altitúdinem extollentem ſe adversùs ſciéntiam Dei, & in captivitátem redigentes omnem intellectum in obſéquium Chriſti, & in promptu habentes ulciſci omnem inobediéntiam, cùm impléta fuerit veſtra obediéntia.

℟. A mandátis tuis intellexi. 332.

FERIA

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 11.

QUóniam multi gloriantur secundùm carnem, & ego gloriábor. Libenter enim sufféritis insipientes, cùm sitis ipsi sapientes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit. Secundùm ignobilitátem dico, quasi nos infirmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, [in insipiéntia dico] áudeo & ego. Hebræi sunt, & ego: Israelítæ sunt, & ego: semen Abrahæ sunt, & ego: ministri Christi sunt, [ut minùs sápiens dico,] plùs ego; in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs; in plagis supra modum, in mórtibus frequenter.

℣. In convertendo. 330.

Lectio ij. Cap. 12.

SI gloriári oportet, [non éxpedit quidem] véniam autem ad visiónes & revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, sive in córpore, néscio, sive extra corpus, néscio, Deus sit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit, quóniam raptus est in paradísum, & audivit arcána verba, quæ non licet hómini lóqui. Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam & si volúero gloriári, non ero insípiens; veritátem enim dicam. Parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me.

℟. In te, Dómine. 330.

Lectio iij.

ET ne magnitúdo revelatiónum extollat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus sátanæ, qui me colaphizet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet à me; & dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libenter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo; cùm enim infirmor, tunc potens sum.

℟. Qui timétis. 331.

SABBATO.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 13.

ECce tértiò hoc vénio ad vos. In ore duórum vel trium téstium stabit omne verbum. Prædixi, & prædico, ut præsens & nunc absens, iis qui antè peccavérunt, & céteris ómnibus, quóniam si vénero iterùm, non parcam. An experimentum quæritis ejus qui in me lóquitur Christus, qui in vobis non infirmátur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifixus est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei. Nam & nos infirmi sumus in illo, sed vivé-

mus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℟. Ædificávit Dóminus Sion. 331.

Lectio ij.

VOsmetipsos tentáte si estis in fide: ipsi vos probáte. Annon cognóscitis vosmetipsos quia Christus Jesus in vobis est? nisi fortè réprobi estis. Spero autem quòd cognoscétis quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deũ, ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus, sed ut vos, quod bonum est, faciátis; nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid adversús veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim quóniam nos infirmi sumus, vos autem potentes estis. Hoc & orámus vestram consummatiónem.

℟. Super omnes docentes me intellexi. 331.

Lectio iij.

IDeò hæc absens scribo, ut non præsens dúrius agam secundùm potestátem quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, & non in destructiónem. De cétero, fratres, gaudéte, perfecti estóte, exhortámini, idem sápite, pacem habéte; & Deus pacis & dilectiónis erit vobiscum. Salutáte ínvicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei, & communcátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. A mandátis tuis intellexi. 332.

DOMINICA TERTIA *post Epiphaniam.*

Officium ut suprà 278. additis quæ sequuntur.

IN VESPERIS Sabbati.

Ad Magníficat. *Ant.* 2 D. Scientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, & nos in Christo Jesu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

II NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem qui suscitávit eum à mórtuis; & qui mecum sunt omnes fratres, Eccléstis Galátiæ: Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris; ut eriperet nos de præsenti sæculo nequam, secundùm voluntátem Dei & Patris nostri, cui est glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Apud Dóminum misericórdia & copiósa apud eum redémptio. * Et ipse rédimet Israël ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte: * Et ipse. *Ps.* 129. *Tit.* 2.

Lectio. ij

MIror quòd sic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium,

quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos conturbant, & volunt convértere Evangélium Christi. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, & nunc íterùm dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim hóminibus suádeo, an Deo? An quæro hóminibus placére? Si adhuc hóminibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum; & humiliábit calumniatórem: * Oriétur in diébus ejus justítia. ℣. Christum propósuit Deus, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore; ut sit ipse justus, & justíficans eum qui est ex fide Jesu Christi. * Oriétur. *Ps.* 71. *Rom.* 3.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est à me, quia non est secundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquando in Judaísmo; quóniam supra modum persequébar Eccléstam Dei, & expugnábam illam, & proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam, ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus, continuò non acquiévi carni & sánguini.

℟. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide: * Díligit misericórdiam & judícium; † Misericórdiâ Dómini plena est terra. ℣. In Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium; sed fides quæ per caritátem operátur. * Díligit. Glória. † Misericórdiâ. *Ps.* 32. *Galat.* 5.

IN II. NOCTURNO,
De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas. *Præf. initio.*

Lectio iv.

CAusa propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: Ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine; nondum tamen tenentes ipsum grátiæ beneficium, & adhuc volentes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto; justam scílicet legem injustis hóminibus dando, ad demonstranda peccáta eórum, non auferenda. Non enim aufért peccáta, nisi grátia fidei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Adjuva me, Dómine Deus meus: salvum me fac secundùm misericórdiam tuam; & sciant * Quia manus tua hæc, & tu, Dómine, fecísti

eam. ℣. Grátiâ estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est; non ex opéribus, ut ne quis gloriétur; * Quia. *Ps.* 108. *Ephes.* 2.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asséverantes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumciderentur, & céteras carnáles Judáici ritûs observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspectum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat, tanquam non tenentem disciplinam ceterórum Apostolórum qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Super omnem terram glória tua, Deus; * Ut liberéntur dilécti tui, salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me. ℣. Grátia quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária, manifestáta est nunc per illuminatiónem salvatóris nostri Jesu Christi; Ut. *Ps.* 107. 2. *Tim.* 1.

Lectio vj

TAlis quidem quæstio est & in Epístola ad Romános. Verúmtamen vidétur áliquid interésse, quod ibi contentiónem ipsam dirimit, litemque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus credíderant, orta erat, cùm illi tanquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii præmium arbitrarentur, quod præmium incircumcísis tanquam imméritis nolébant dari; illi contrà Judæis se præferre gestírent, tanquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epístola, ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant, & ad observatiónes legis cogébant.

℟. Dóminus petra mea, & robur meum, sperábo in eum: * Salvátor meus, † De iniquitáte liberábis me. ℣. Lex spíritûs vitæ in Christo Jesu liberávit me à lege peccáti & mortis: * Salvátor. Glória. † De iniquitáte. 2. *Reg.* 22. *Rom.* 8.

IN III NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Cùm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ; & ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

In Luc. lib. 5.

SEcundùm Matthæum primus hic post benedictiónes à Dómino sanátus indúcitur, ut quia dixerat Dóminus: Non veni sólvere legem, sed adimplére; ille qui excludebátur à lege, purgári se Dómini potestáte præsúmens, non ex lege, sed supra legem esse grátiam judicáret, quæ leprósi máculam posset ablúere. Verùm ut in Dómino potestátis auctóritas, ita in illo fidei constántia declarátur. Ille in fáciem procídit, quod humilitátis est & pudóris; ut unusquísque de suæ vitæ máculis erubéscat: sed confessiónem verecúndia non

repressit. Ostendit vulnus, remédium postulávit; & ipsa religiónis & fidei plena confessio est. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tribuit potestátem: de voluntáte autem Dómini, non quasi pietátis incrédulus dubitávit, sed quasi colluviónis suæ cónscius, non præsumpsit.

℟. Cum descendísset Jesus de monte, ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum: * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

CUi morâli quâdam Dominus sanctitáte respondit: Volo; mundáre. Et continuò lepra discessit ab eo. Nihil enim médium est inter opus Dei, atque præceptum; quia in præcepto est opus. Dénique dixit, & facta sunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non potest, quia voluntas Dei potestas est. Itaque statim lepra discessit, ut intélligas medentis affectum qui veritátem óperi áddidit. Dénique secundùm Marcum, miserátus est eum Dóminus: quod pulcrè & pósitum. Et pléraque tália posuérunt Evangelistæ, qui nos in utróque fundáre voluérunt, describentes signa virtútis ad fidem, exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Unde & tangit non dedignátus, & imperat non diffísus; hoc enim est indícium potestátis, quia quasi habens potestátem sanandi & jubendi auctoritátem, operandi testimónium non réfugit. Volo, ergo dicit propter Photínum, ímperat propter Arium, tangit propter Manichæum.

℟. Jesus misértus ejus, extendit manum suam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: & statim mundátus est. ℣. Omne quod voluerit, fáciet; & sermo illíus potestáte plenus est. * Ait. *Marc.* 1. *Eccles.* 8.

Lectio ix.

SImul illud mirábile, quòd eo sanávit génere, quo fuerat obsecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit; mundáre. Habes voluntátem, habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum, tétigit illum. Lex tangi leprósos próhibet; sed qui Dóminus legis est, non obséquitur legi, sed legem facit. Non ergo tétigit, quia sine tactu mundáre non póterat; sed ut probáret quia subjectus non erat legi, nec contágium timébat ut hómines; sed quia contamináti non póterat, qui álios liberábat: simul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur, quæ solébat contamináte tangentem. Osténdere autem se sacerdóti jubétur, intelligeret sacerdos non legis órdine, sed Dei grátiâ super legem esse curátum; & dum mundáto jubet offerre sacrificium præceptũ Móysi, osténderet Dóminus quia legem non sólveret, sed implére, qui secundùm legem grádiens, supra legem sanáre eos quos remé-

dia legis non sanáverant, videréntur. Et bene áddidit, Sicut præcépit Móyses. Lex enim spiritális est, ideòque vidétur sacrifícium spirituále mandásse.

℟. Ait Jesus: Vide, némini dixeris; sed vade, * Osténde te sacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundandus est: Adducétur ad sacerdótem, qui præcípiet ei ut ófferat. * Osténde. Glória Patri. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, & curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice; atque, ad protegendum nos, déxteram tuæ majestátis extende; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8 G. Dixit Jesus Centurióni: Vade, & sicut credidísti fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 2.

SCientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi; & nos in Christo Jesu crédimus, ut justificémur ex fide Christi, & non ex opéribus legis: propter quod ex opéribus legis non justificábitur omnis caro. Quòd si quærentes justificári in Christo, inventi sumus & ipsi peccatóres, numquid Christus peccáti minister est? Absit. Si enim quæ destruxi, iterùm hæc ædífico, prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem legi mórtuus sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me, & trádidit semetipsum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia, ergo gratis Christus mórtuus est.

℟. Apud Dóminum. 338.

Lectio ij. Cap. 2.

O Insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? Hoc solùm à vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex auditu fidei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex auditu fidei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, & reputátum est illi ad justítiam. Cognóscite ergo quia qui ex fide sunt, ii sunt fílii Abrahæ.

℟. Judicábit. 339.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui

ex fide sunt, benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, manifestum est quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide; sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno; ut in géntibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum est. 339.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 5.

VOs in libertátem vocátis estis, fratres: tantùm ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur: Díliges próximum tuum sicut teipsum. Quód si ínvicem mordétis & coméditis, vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte. & desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit adversùs spíritum; spíritus autem adversùs carnem: hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcumque vultis; illa faciátis. Quòd si Spíritu ducímini, non estis sub lege. Manifesta sunt autem ópera carnis: quæ sunt fornicátio, immunditia, impudicítia, luxúria; idolórum sérvitus, veneficia, inimicítiæ, contentiónes; æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, commessatiónes, & his símilia, quæ prædíco vobis sicut prædixi; quóniam qui tália agunt; regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spíritûs est cáritas, gaudium, pax, patiéntia, benignitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas.

℟. Adjuva me, Domine Deus meus. 339.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, etsi præoccupátus fuérit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, considerans teipsum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, & sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, & sic in semetipso tantùm glóriam habébit, & non in áltero: unusquísque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat in ómnibus bonis. Nolite errâre, Deus non irridétur. Quæ enim seminâverit homo, hæc & metet. Quóniam qui sémінat in carne sua, de carne & metet corruptiónem; qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.

℟. Super omnem terram glória tua. 240.

Lectio iij.

VIdéte quálibus lítteris scripsi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Christi persecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custódiunt; sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit glóriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam secúti fuerint, pax super illos & misericórdia, & super Israël Dei. De cétero nemo mihi molestus sit; ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, fratres. Amen. Tu autem.

℣. Dóminus. 340.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 1

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Epheси, & fidélibus in Christo Jesu: Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum misericórdia. 338.

Lectio ij.

QUi prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia & prudéntia; ut notum fáceret nobis sacramentum voluntátis suæ; secundùm beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis & quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Judicábit páuperes pópuli. 338.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos sorte vocáti sumus, prædestináti secundùm propósitum ejus, qui operátur ómnia secundùm consílium voluntátis suæ; ut simus in laudem glóriæ ejus, nos qui antè sperávimus in Christo: in quo & vos, cùm audissétis verbum veritátis, (Evangélium salútis vestræ,) in quo & credentes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Rectum est verbum Dómini. 339.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 2.

NOs omnes aliquando conversáti fumus in desidériis carnis nostræ, facientes voluntátem carnis & cogitatiónum; & erámus natúrâ fílii iræ, sicut & céteri. Deus autem qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, & cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo, [cujus grátiâ estis salváti] & conresuscitávit, & consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet in séculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu. Grátiâ enim estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum est, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim fumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus.

℟. Adjuva me. 339.

Lectio ij.

PRopter quod mémores estóte, quòd aliquando vos Gentes in carne, qui dicímini præpútium, ab ea quæ dicitur circumcísio in carne, manu facta; quia erátis illo in témpore sine Christo, alienáti à conversatióne Israël, & hóspites testamentórum, promissiónis spem non habentes, & sine Deo, in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu vos, qui aliquando erátis longè, facti estis propè in sánguine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit útraque unum, & médium parietem macériæ solvens, inimicítias in carne sua; legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hóminem, fáciens pacem, & reconciliet ambos in uno córpore Deo per crucem, interficiens inimicítias in semetipso.

℟. Super omnem, 340.

Lectio iij.

ET véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuístis, & pacem iis qui propè; quóniam per ipsum habémus accessum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non estis hóspites & ádvenæ, sed estis cives sanctórum, & doméstici Dei, superædificáti super fundamentum Apostolórum & Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu: in quo omnis ædificátio constructa crescit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

℟. Dóminus. 340.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

OBsecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti estis, cum omni humilitáte & mansuetúdine, cum patiéntia, supportantes ínvicem in caritáte, sollíciti serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus

una fides, unum baptisma. Unus Deus & Pater ómnium, qui est super omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis.

℟. Apud Dóminum misericórdia. 338.

Lectio ij.

UNicuíque autem nostrûm data est grátia secundùm mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascendens in altum captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus. Quòd autem ascendit, quid est, nisi quia & descendit primùm in inferióres partes terræ? Qui descendit, ipse est & qui ascendit super omnes cœlos, ut implére ret ómnia.

℟. Judicábit páuperes pópuli. 339.

Lectio iij.

ET ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelístas, álios autem Pastóres & Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi; donec occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Filii Dei, in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi; ut jam non símus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrínæ, in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem fácientes in caritáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

Tu autem, Dómine.

℟. Rectum est verbum Dómini. 339.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 5.

EStóte imitatóres Dei, sicut fílii carissimi: & ambuláte in dilectióne, sicut & Christus dilexit nos, & trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avaritia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrilitas quæ ad rem non pértinet; sed magis gratiárum áctio. Hoc enim scitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut avárus, [quod est idolórum sérvitus] non habet hæreditátem in regno Christi & Dei.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NEmo vos sedúcat inánibus verbis; propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte, (fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítiâ, & veritáte:) probántes quid sit beneplácitum Deo: & nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum; magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est & dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifestántur; omne enim quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge, qui

dormis ; & exurge à mórtuis : & illumináb it te Christus.

Lectio iij. Cap. 6.

DE cétero, fratres, confortámini in Dómino, & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut posítis stare adversùs insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio adversùs carnem & sánguinem, sed adversùs príncipes & potestátes adversùs mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequítiæ in cœléstibus. Propterèa accípite armatúram Dei, ut posítis resístere in die malo, & in ómnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritáte, & indúti lorícam justítiæ, & calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis : in ómnibus súmentes scutum fidei, in quo posítis ómnia tela nequíssimi ignea extínguere.

DOMINICA IV.

post Epiphaniam.

Officium ut supra 278. *additis quæ sequuntur.*

IN VESPERIS sabbati.

Ad Magníficat. *Ant.* 2 D. Omnia detrimentum feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam. *Philipp.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Timótheus, servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum Episcopis, & Diacónibus : Grátia vobis, & pax à Deo patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestrî semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens super communicatióne vestra in Evangélio Christi, à prima die usque nunc ; confidens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu : sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis ; eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensióne & confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse.

℟. Voluntátem timéntium se fáciet Dóminus, & deprecatiónem eórum exáudiet, & salvos fáciet eos. * Custódit Dóminus omnes diligentes se. ℣. Scimus quia omnis qui natus est ex Deo, non peccat : sed generátio Dei conservat eum. * Custódit. *Ps.* 144. 1. *Joan* 5.

Lectio ij.

TEstis enim mihi est Deus quómodò cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia & in omni sensu ; ut probétis potióra, ut sitis sincéri & sine offensa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum in glótiam & laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magìs ad profectum venérunt Evangélii : ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo in omni prætório, & in céteris

ómnibus; & plures è frátribus in Dómino confidentes vínculis meis, abundántiùs audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, vísita nos in salutári tuo, * Ad vivendum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; ut laudéris cum hæreditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri & Salvatóris Jesu Christi, grátia & pax adimpleátur, * Ad videndum. *Ps.* 105. 2. *Petr.* 1.

Lectio. iij.

QUidam quidem & propter invídiam & contentiónem, quidam autem & propter bonam voluntátem Christum prædicant; quidam ex caritáte, scientes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincérè, exístimantes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem Christus annuntiétur, & in hoc gáudeo, sed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad salútem per vestram oratiónem, & submínistratiónem Spíritûs Jesu Christi. Tu autem.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei; custódies me in caput géntium: pópulus quem ignóro, sérviet mihi: * Et exaltábitur Deus fortis salútis meæ. ℣. Sermo Dei currat & clarificétur; * Et. Glória Patri. * Et. 2. *Reg.* 22. 2. *Thess.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Philippenses.

In Præf. n. 2. *Lectio iv.*

PAulus testimónium Philippénsibus dat, non solùm fidei & periculórum nómine, sed étiam beneficéntiæ; ubi, inquit, quod & in princípio Evangélii, & semel & bis in usum mihi misístis, némine álio id præstante. Hæc ígitur & nos intelligentes, aggrediámur ipsi digni fieri hujúsmodi exemplis; & primùm quidẽ promptos ac parátos nos ostendámus pro Christo pati. At enim hoc témpore non est qui Christianos insectétur & vexet. Ergo, ubi nihil áliud, saltèm efficácem & vehementem illórum beneficéntiam imitémur; neque ubi semel atque ítерum dedérimus, omni officio perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum est. Quemádmodùm divítum filii décus áureum circa collum gestant, illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis insigne circumferentes; ita & eleemósynam nobis ipsis circumdémus oportet, declarantes nos esse misericordis illius filios, qui solem exoríri facit super malos & bonos. At non credunt infidéles? Quinimò per hæc credent, si nos hæc præstitérimus. Nam si víderint nos ómnium miseréri, illumque repræsentáre præceptórem, ad illíus imitatiónem hoc à nobis fieri intélligent.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; & de necessitátibus eórum liberávit eos. * Misit verbum suum, & sanávit eos; & erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Quóniam miséricors Dóminus est & miserátor, * Misit verbum suum. *Ps.* 106. *Jac.* 5.

Lectio v.

NOstis profectò, nostis & vos ex pecúniis sexcenta bella solére exístere. Quamobrem qui illas contémnere dídicit, tranquillo in portu seipsum locávit, nec damnum posthàc métuit. Ad hanc enim disciplinam illum eleemósyna erudivit: non appetit posthac aliéna; quómodo enim, cùm sua profundat ac donet? Nullâ posthâc divitis invidiâ tángitur; quómodò enim, cum pauper fieri velit? Ipsumque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hîc. Quorum verò ibi bonórum compos futúrus sit, nulla unquam orátio queat exponere. Non una cum stultis virgínibus foris manébit, sed una cum prudéntibus, una cum sponso introíbit, splándidas habens lámpades. Tanta est eleemósynæ virtus; magnâ cum libertáte alumnos suos introdúcit, ac nemo contradícit, sed omnes cedunt. Nam si Deum in terram adduxit, idque ipsi persuásit ut homo fieret, multò magis hóminem in cœlum intromittere póterit: usque ádeò magna est ipsius poténtia.

℟. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum; * Quia satiávit ánimam inánem, & ánimam esurién-tem satiávit bonis. ℣. Sedéntes in ténebris & umbra mortis, vinctos in mendicitáte & ferro. * Quia satiávit. *Ps.* 106. 2. *Tess.* 5.

Lectio vj.

ITaque si ex misericórdia atque hominum amóre, Deus homo factus est, imò si eò adductus est ut servus fieret, multò magis propter eam servos in domum introdúcet suam. Hanc amémus, hanc colámus, non uno aut áltero die, sed per omne tempus; ut ipsa nos bene notos hábeat. Nam si ea nos nóverit; & Dóminus noscet; sin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet, Néscio vos. Verùm absit ut hanc nos vocem audiámus, sed beátam illam: Veníte, benedícti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum à constitutióne mundi; quod útinam nos omnes consequámur in Christo Jesu Dómino nostro, cum quo Patri, unàque sancto Spíritui glória, impérium, honos, nunc & semper, in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Misericórdiam & veritátem díligit Deus: * Grátiam & glóriam dabit Dóminus; † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hilarem datórem díligit Deus; potens est autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis. * Grátiam & glóriam dabit. Glória Patri. † Non privábit

bonis eos qui ámbulant in innocéntia. *Ps.* 83. 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore; Ascendente Jesu in naviculam, secúti sunt eum discípuli ejus; & ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. 2. in Psal. 25.

AUdístis in Evangélio: Periclitabátur navígium in stagno, & dormiébat Jesus. Navigámus per quoddam stagnum, & ventus & procellæ non desunt; tentatiónibus quotidiánis hujus séculi propè oppléatur nostrum navígium. Unde autem fit, nisi quia dormit Jesus? Si non dormíret in te Jesus, tempestátes istas non pateréris; sed tranquillitátem habéres intérius, convigilante tecum Jesu.

℟. Ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; Jesus verò dormiébat. Et discípuli ejus suscitavérunt eum, dicentes: * Dómine, salva nos, perímus, ℣. Exurge, quare obdormis, Dómine? ádjuva nos: * Dómine salva nos. *Matth.* 8. *Ps.* 43.

Lectio viij.

QUid est autem, Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procellæ stagni hujus; vides malos florére, bonos laboráre: tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua: O Deus, ipsa est justítia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo, Ipsa est justítia tua? & Deus tibi, Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? Unde hoc dicis? unde flúctibus stagni & tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tua, quæ est de Jesu, sopíta est in corde tuo.

℟. Exurgens Jesus, ait discípulis: Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Quid. *Marc.* 4 *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jesum, & dic: Magíster, perímus. Movent enim incerta stagni, perímus. Evigiláhit ille, id est, rédiet ad te fides tua; &, adjuvante illo, considerábis in ánima tua quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in æternum. Evigilante Christo, jam tempestas illa non quátiet cor tuum, non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis & flúctibus, & tránsiet periculum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum: * Et státuit procellam in auram; & † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus est Jesus vento, & dixit mari: Ta-

te. obmutescę; * Et státuit. Glória. † Siluérunt. *Ps.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 8 G. Surgens Jesu, imperávit ventis & mari: & facta est tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis periculis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvante, vincámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8 G. Hómines mirâti sunt, dicentes: Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippenses.

Lectio j. Cap. 2.

SI qua consolátio in Christo, si quod solátium caritátis, si qua societas spíritûs, si qua víscera miseratiónis; implére gáudium meum, ut idem sapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipsum sentientes, nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam; sed in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrantes, non quæ sua sunt sínguli considerantes, sed ea quæ aliórum.

℟. Voluntatem. 347.

Lectio ij.

ITaque, caríssimi mei, [sicut semper obedístis] non ut in presémia meî tantùm, sed multò magis nunc in abséntia mea, cum metu & tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim qui operátur in vobis & velle & perfícere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus & hæsitatiónibus; & ut sítis sine queréla, & símplices fílii Dei, sine reprehensióne in medio natiónis pravæ & perversæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo.

℟. Dómine. 348.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cétero, fratres, quæcumque sunt vera, quæcúmque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ; hæc cogitáte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite; & Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino vehementer, quóniam tandem aliquando refloruístis pro me sentíre, sicut & sentiebátis: occupáti autem erátis. Non quasi propter penúriam dico: ego enim didici, in quibus sum, sufficiens esse. Scio & humiliári, scio & abundáre [ubíque & in ómnibus institútus sum] & satiári, & esuríre, & abundáre, & penúriam pati. Omnia possum in eo qui me confortat.

℟. Salvábis me. 348.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Timótheus frater, eis qui sunt Colossis; sanctis & fidélibus frátribus in Christo Jesu: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro,

& Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis orantes: audientes fidem vestram in Christo Jesu, & dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis, quam audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut & in universo mundo est, & fructificat, & créscit, sicut in vobis ex ea die quâ audístis & cognovístis grátiam Dei in veritáte.

℟. Clamavérunt. 349.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orantes, & postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni sapiéntia & intellectu spirituáli, ut ambulétis dignè Deo; per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti, secundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia, & longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine; qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, & tránstulit in regnum Filii dilectiónis suæ; in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum.

℟. Confiteantur. 349.

SIcut ergo accepístis Jesum Christum Dóminum, in ipso ambuláte, radicáti & superædificáti in ipso, & confirmáti fide, sicut & didicístis, abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosóphiam, & inánem falláciam, secundùm traditiónem hóminum, secundùm elementa mundi, & non secundùm Christum; quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter, & estis in illo repléti, qui est caput omnis principátûs & potestátis: in quo & circumcísi estis circumcisióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis, sed in circumcisióne Christi: consepulti ei in baptísmo, in quo & resurrexístis per fidem operatiónis Dei qui suscitávit illum à mórtuis.

℟. Misericórdiam. 349.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Colossenses.

Lectio j. Cap. 3.

INdúite vos, sicut electi Dei, sancti & dilecti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportantes ínvicem, & donantes vobísmetipsis, si quis adversùs áliquem habet querélam: sicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: & pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore; & grati estóte.

℟. Voluntátem. 347.

Lectio ij.

VErbum Christi hábitet in vobis abundanter in omni sapiéntia, docentes & commonentes

mónentes vosmetipsos psalmis, hymnis & cánticis spirituálibus, in grátia cantantes in córdibus vestris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agentes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, & nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre filios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Dómine. 348.

Lectio iij. Cap. 3 & 4.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum servientes, quasi homínibus placentes, sed in simplicitáte cordis timentes Deum. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, & non homínibus; scientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit; & non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est & æquum, servis præstáte; scientes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilantes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei; custódies me in caput géntium: pópulus quem ignóro, sérviet mihi: * Et exaltábitur Deus fortis salútis meæ.

℣. Sermo Dei currat & clarificétur; * Et. Glória. Et. 2. *Reg.* 22. 2. *Thess.* 3.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, & Dómino Jesu Christo: Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri facientes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fidei vestræ, & labóris, & caritátis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum: scientes, fratres dilecti à Deo, electiónem vestram; quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℟. Clamavérunt. 349.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim nostra non de erróre, neque de immunditia, neque in dolo: sed sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra. Neque enim aliquando fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis: neque in occasióne avaritiæ, Deus testis est; nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri

esse, ut Christi Apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquam si nutrix fóveat filios suos. Ita desiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras; quóniam caríssimi nobis facti estis.

℟. Confiteantur. 349.

Lectio iij.

MEmores enim estis, fratres, labóris nostri & fatigatiónis: nocte ac die operantes, ne quem vestrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos testes estis, & Deus, quàm sanctè, & justè, & sine queréla, vobis qui credidistis, fúimus, sicut scitis quáliter unumquemque vestrûm, (sicut pater filios suos) deprecantes vos & consolantes, testificáti sumus ut ambularétis dignè Deo qui vocávit vos in suum regnum & glóriam. Ideò & nos grátias ágimus Deo sine intermissióne; quóniam cùm accepísstis à nobis verbum auditûs Dei, accepistis illud, non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidistis.

℟. Misericórdiam. 349.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 4.

DE cétero, fratres, rogámus vos, & obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodùm accepistis à nobis quómodo opórteat vos ambuláre & placére Deo, sic & ambulétis, ut abundétis magìs. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificátio vestra; ut abstineátis vos à fornicatióne, ut sciat unusquisque vestrûm vas suum possidére in sanctificatióne & honóre, non in passióne desidérii, sicut & gentes quæ ignórant Deum; & ne quis supergrediátur, neque circumvéniant in negótio fratrem suũ; quóniam vindex est Dóminus de iis ómnibus, sicut prædíximus vobis, & testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem.

℟. Voluntátem timéntium se fáciet. 347.

Lectio ij. Cap. 5.

DE tempóribus autem & momentis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipse enim diligenter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cùm enim dixerint, Pax & secúritas; tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habentis, & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris, ut vos dies illa tanquam fur comprehendat. Omnes enim vos filii lucis estis, & filii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum. Igitur non dormiámus sicut & céteri, sed vigilémus, & sóbrii simus.

℟. Dómine, vísita nos in salutári. 348.

Lectio iij.

ROgámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præsunt

vobis in Dómino, & monent vos, ut habeátis illos abundántius in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patientes estóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alícui reddat; sed semper quod bonum est sectámini in ínvicem, & in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophetias nolíte spérnere. Omnia autem probáte: quod bonum est tenére: ab omni spécie mala abstinéte vos.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Salvábis me. 348.

SABBATO

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Eccléstæ Thessalonicénsium, in Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercrescit fides vestra, & abundat cáritas uniuscujusque vestrum in ínvicem; ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Eccléstis Dei, pro patiéntia vestra & fide, & in ómnibus persecutiónibus vestris, & tribulatiónibus quas sustinétis in exemplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei; pro quo & patímini. Si tamen justum est apud Deum retribuere tribulatiónem iis qui vos tribulant; & vobis qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 2.

ROgámus autem vos, fratres, per adventum Dómini nostri Jesu Christi, & nostræ congregatiónis in ipsum, ut non citò moveámini à vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tanquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos seducat ullo modo; quóniam nisi vénerit discéssio primum, & revelátus fúerit homo peccáti, filius perditiónis, qui adversátur & extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, ostendens se tanquam sit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc essem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat scitis, ut revelétur in suo témpore. Nam mystérium jam operátur iniquitátis: tantùm, ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jesus interficiet spíritu oris sui, & déstruet illustratióne adventûs sui eum.

Lectio iij. Cap 3.

CUm essémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis; quóniam si quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operantes, sed curiósè agentes. Iis autem qui ejúsmodi sunt, denuntiámus, & obsecrámus in Dómino Jesu Christo, ut cum siléntio operantes suum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte deficere benefacientes. Quòd si quis non óbedit verbo nostro per Epístolam, hunc notáte & ne commisceámini cum illo, ut confundátur: & nolíte quasi inimicum exístimáre, sed corrípite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dóminus sit cum ómnibus vobis. Salutátio meâ manu Pauli, quod est signum in omni Epístola: ita scribo. Grátia Dñi nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

DOMINICA V. *post Epiphaniam.*

IN VESPERIS Sabbati.

Ad Magníficat. *Ant.* 5 C. Christus Jesus dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi secundùm impérium Dei salvatóris nostri, & Christi Jesu spei nostræ: Timótheo dilecto filio in fide; Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Epheси, cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibusdam ne áliter docérent, neque intenderent fábulis & genealógiis interminátis: quæ quæstiónes præstant magis quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autem Præcepti est cáritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ. A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. Díriget Dóminus mansuétos in judício: docébit mites vias suas. * Universæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, requiréntibus testamentum ejus. ℣. Sectáre justítiam, fidem, caritátem, & pacem; stultas autem & sine disciplína quæstiónes devíta. * Universæ. *Ps.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro; quia fidélem me exístimávit ponens in ministério; qui prius blasphémus fui, & persecútor, & contumelióstus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide & dilectióne quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus; quòd Christus Jesus venit in hunc

mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum: sed ideò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi in vitam ætérnam.

℟. Usquequò, Deus, improperábit inimícus? irrítat adversárius nomen tuum in finem? Deus autem rex noster ante sécula: * Operátus est salútem in médio terræ. ℣. Fílius hóminis non venit ánimas pérdere, sed salváre; * Operátus est. *Ps.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

OBsecro ígitur primùm ómnium fieri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt; ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & castitáte. Hoc enim bonum est, & acceptum coram salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis.

℟. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, & veritátis suæ dómui Israël. * Vidérunt omnes términi terræ salutáre Dei nostri. ℣. Deus erat in Christo mundum reconcílians sibi, non réputans illis delicta ipsórum. * Vidérunt. Glória. * Vidérunt. *Ps.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

De verbis Apost. Serm. 175. *aliàs* 9. *C.* 1. *Lectio iv.*

FIdélis sermo, & omni acceptióne dignus; quia Christus Jesus venit in mundum peccátores salvos fácere, quorum primus ego sum. Nulla causa fuit veniendi Christo Dómino, nisi peccatóres salvos fácere. Tolle morbos, tolle vúlnera, & nulla causa est medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus: ipse ægrótus genus humánum est.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino; & ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus: * Anima mea, noli oblivíscі omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam. * Anima. *Ps.* 102. 1. *Tim.* 1.

Serm. 176. *C.* 4. *Lectio v.*

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de se volenti desperáre: Qui curávit me, misit me ad te, & dixit mihi: Illi desperanti vade, & dic quid habuísti, quid in te sanávi, quàm citò sanávi. De cœlo vocávi; unâ voce percussi & dejéci, áliâ erexi & elégi, tértiâ implévi & misi, quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis, clama desperátis: Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere.

Quid timétis? Quid trepidátis? Quorum primus ego sum. Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotántibus, stans jacéntibus, sécurus desperántibus. Ideò enim misericórdiam consecútus sum, ut in me osténderet Christus Jesus omnem longanimitátem.

℟. Quómodo miserétur pater filiórum, misertus est Dóminus timéntibus se; quóniam * Ipse cognóvit figmentum nostrum: recordátus est quóniam pulvis sumus. ℣. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit: * Ipse cognóvit figmentum nostrum. *Ps.* 102. *Tit.* 3.

Cap. 5. *Lectio vj.*

NOlite ergo desperáre. Ægróti estis, accédite ad eum, & sanámini: cæci estis, accédite ad eum, & illuminámini. Et qui sani estis, ei grátias ágite; & qui ægrotátis, ad eum sanandi cúrrite; dicite omnes: Veníte, adorémus, & prosternámur ei, & ploremus coram Dómino qui fecit nos & hómines & salvos. Nam si ille nos fecit hómines, nos autem ipsi nos fécimus salvos; áliquid illo mélius fécimus: mélior est enim salvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, & tu te feciſti bonum hóminem; quod tu feciſti, mélius est. Noli te extóllere super Deum: súbde te Deo, adóra, prostérnere, confitére illi qui fecit te; quia nemo récreat, nisi qui creat; nemo réficit, nisi qui fecit.

℟. Magnificáte Dóminum mecum: & exaltémus nomen ejus in idipsum. * Accédite ad eum, & illuminámini; & † Fácies vestræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. * Accédite ad eum, & illuminámini, &c. Glória Patri. † Fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33. *Coloss.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Simile factum est regnum cœlórum hómini qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De verb. Evang. Serm 88. *C.* 18.

HOc in mystério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, esse intùs in Eccléſia bonos & malos, quod sæpè dícimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus déferat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área: quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet Ventilátor qui dividet malos à bonis. Erit étiam corporális separátio, quam modò spiritális præcédit. A malis corde semper disjungímini, ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes sitis in corrigendis vestris, ad curam scílicet vestram quoquómodò pertinéntibus, monendo, doçendo, hortando, terrendo.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum semen in agro suo : cùm autem dormirent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ℣. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem ; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus ; si non consentias , & si redárguas : hoc est , non communicáre , non consentíre. Communicátur quippe , quando facto ejus consórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóstolus, ait : Nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum. Et quia parùm erat non consentíre, si sequerétur negligéntia disciplínæ : Magìs autem, inquit, & redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus est : Nolíte communicáre ; magis autem & redargúite. Quid est, Nolíte communicáre? Nolíte consentíre, nolíte laudáre, nolíte approbáre. Quid est , Magis autem & redargúite ? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipsa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum est ne se extollat qui álterum córripit. Neque ergo consentientes sitis malis ut approbétis ; neque negligentes , ut non arguátis ; neque superbientes , ut insultanter arguátis.

℟. Zizánia filii sunt nequam ; inimícus autem qui seminávit ea , est diábolus. * Sicut colliguntur zizánia & igni comburuntur , sic erit in consummatióne séculi. ℣. In diem perditiónis servátur malus , & ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job.* 21.

Lectio ix.

QUi deseruérit unitátem , violat caritátem ,& quisquis violat caritátem , quódlibet magnum hábeat, ipse nihil est. Si linguis hóminum loquátur & Angelórum, si sciat ómnia sacraménta, si hábeat ómnem fidem ut montes tránsferat , si distríbuat ómnia sua paupéribus , si corpus suum tradat ut árdeat , caritátem autem non hábeat ; nihil est, nihil ei prodest. Universa inutíliter habet , qui unum illud quo universis utátur , non habet. Amplectámur ítaque caritátem, studentes serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Non nos sedúcant qui carnáliter intélligunt , & corporálem separatiónem facientes, ab Eccléfiæ frumentis toto orbe diffúsis spirituáli sacrilégio separántur. Per totum enim mundum seminátum est bonum semen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos suos, & cólligent eos qui fáciunt iniquitátem , & mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris córum. ℣. Justum & ímpium judicábit Deus , & tempus omnis rei tunc erit. * Tunc. Glória Patri. † Justi. *Matth.* 13. *Eccles.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 3 c. Dómine , nonne bonum semen seminásti in agro tuo?

unde ergo habet zizánia ? Et ait illis : Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, continuâ pietáte custódi, ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Ad Magníficat. *Ant.* 1 g. Colligite primùm zizánia, & alligáte ea in fascículos ad comburendum, tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

FIdélis sermo : Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Episcopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum ; non percussórem, sed modestum ; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiam elátus, in judícium incidat diáboli. Oportet autem illum & testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium incidat, & in láqueum diáboli.

℟. Diriget. 356.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

NEmo adolescéntiam tuâ contemnat ; sed exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Dum vénio, attende lectióni, exhortatióni, & doctrínæ. Noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam cum impositióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his esto ; ut profectus tuus manifestus sit ómnibus. Attende tibi, & doctrínæ : insta in illis. Hoc enim fáciens, & teipsum salvum fácies, & eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris, sed obsécra ut patrem ; júvenes, ut fratres ; anus, ut matres ; juvénculas, ut soróres in omni castitáte. Víduas honóra, quæ verè víduæ sunt.

℟. Usquequó. 357.

Lectio. iij. Cap. 6.

EST autem quæstus magnus pietas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum : haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegámur, his contenti sumus. Nam qui volunt dívites fieri, incidunt in tentatiónem, & in láqueum diáboli, & desidéria multa inútilia & nocíva, quæ mergunt hómines in interítum & perditiónem. Radix enim ómnium malórum est cupiditas : quam quidam appetentes, erravérunt à fide, & inseruérunt se dolóribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge : sectáre verò justitiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam,

manſuetúdinem. Certa bonum certámen fidei, apprehende vitam æternam in qua vocátus es, & confeſſus bonam confeſſiónem coram multis téſtibus.

℟. Recordátus eſt. 357.

FERIA TERTIA.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, ſecundùm promiſſiónem vitæ quæ eſt in Chriſto Jeſu: Timótheo cariſſimo filio; Grátia miſericórdia, pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Grátias ago Deo, cui ſérvio à progenitóribus in conſciéntia pura, quòd ſine intermiſſióne hábeam tui memóriam in oratiónibus meis nocte ac die, deſíderans te vidére; memor lacrymárum tuárum, ut gáudio implear; recordatiónem accípiens ejus fidei, quæ eſt in te non ficta, quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eunice, certus ſum autem quòd & in te. Propter quam cauſam admóneo te ut reſúſcites grátiam Dei quæ eſt in te per impoſitiónem mánuum meárum.

℟. Bénedic. 357.

Lectio ij. Cap. 2.

TU ergo, fili mi, confortáre in grátia quæ eſt in Chriſto Jeſu; & quæ audiſti à me per multos teſtes, hæc commenda fidélibus homínibus, qui idónei erunt & álios docére. Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. Nemo mílitans Deo, implicat ſe negótiis ſeculáribus; ut ei pláceat cui ſe probávit. Nam & qui certat in agóne, non coronátur niſi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico; dabit étenim tibi Dóminus in ómnibus intellectum.

℟. Quómodò. 358.

Lectio iij.

JUvenília autem deſidéria fuge: ſectáre verò juſtítiam, fidem, caritátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem & ſine diſciplína quæſtiónes dévita; ſciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre, ſed manſuétum eſſe ad omnes, docíbilem, patientem, cum modéſtia corripientem eos qui reſiſtunt veritáti; nequando Deus det illis pœniténtiam ad cognoſcendam veritátem, & reſipíſcant à diáboli láqueis à quo captivi tenentur ad ipſíus voluntátem.

℟. Magnificáte. 358.

FERIA QUARTA.

De Epíſtola ſecunda ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

HOc autem ſcito, quòd in novíſſimis diébus inſtábunt témpora periculóſa: erunt hómines ſeipſos amántes, cúpidi eláti, ſuperbi, blaſphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, ſceleſti, ſine affectióne, ſine pace, criminatóres, incontinentes, immites, ſine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes ſpéciem

quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devita: ex his enim sunt qui pénetrant domos, & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducuntur váriis desidériis; semper discentes, & nunquam ad sciéntiam veritátis pervenientes.

℟. Díriget Dóminus mansuétos. 356.

Lectio ij.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem patiéntiam, persecutiónes, passiónes; quàlia mihi facta sunt Antiochiæ, Icónii, & Lystris: quales persecutiónes sustínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines & seductóres proficient in pejus, errántes, & in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didicísti, & crédita sunt tibi; sciens à quo didíceris, & quia ab infántia sacras lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salutem, per fidem quæ est in Christo Jesu.

℟. Usquequò, Deus, improperábit. 357.

Lectio iij. Cap. 4.

TEstíficor coram Deo, & Jesu Christo qui judicatúrus est vivos & mórtuos; per adventum ipsius, & regnum ejus: prædica verbum, insta opportúnè, importúnè: árgue, óbsecra, increpa in omni patiéntia & doctrína. Erit enim tempus, cùm sanam doctrínam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magístros prurientes áuribus; & à veritáte quidem auditum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, minístérium tuum imple. Sóbrius esto.

℟. Recordátus est. 357.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secundùm fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ secundùm pietátem est, in spem vitæ æternæ quam promísit, qui non mentítur, Deus ante témpora seculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne quæ crédita est mihi secundùm præceptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilecto filio, secundùm commúnem fidem, grátia & pax à Deo Patre, & Christo Jesu salvatóre nostro.

℟. Bénedic. 357.

Lectio ij.

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, & constítuas per civitátes Presbyteros, sicut & ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, uníus uxóris vir, filios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei Dispensatórem; non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percus-

sórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt, arguere.

℟. Quómodò. 358.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui & seductóres, máxime qui de circumcisióne sunt; quos oportet redárgui: qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipsórum prophéta; Cretenses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide, non intendentes Judáicis fábulis, & mandátis hóminum aversántium se à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil est mundum, sed inquinátæ sunt córum & mens & conscién tia. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cùm sint abominati, & incredíbiles, & ad omne opus bonum réprobi.

℟. Magnificáte. 358.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Lectio j. Cap. 2.

TU lóquere quæ decent sanam doctrínam; senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia, Anus símiliter in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos díligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes símiliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Dirìget Dóminus mansuétos. 556.

Lectio ij. Cap. 3.

ADmone illos princípibus & potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse, néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquando & nos insipientes, incréduli, errantes, servientes desidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes invicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei, non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum Salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, hæré-

des simus secundùm spem vitæ æternæ.

℟. Usquequò. 357.

Lectio iij.

FIdélis sermo est; & de his volo te confirmáre. Ut curent bonis opéribus præesse, qui credunt Deo. Hæc sunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta; sunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem, post unam & secundam correptiónem, devíta; sciens quia subversus est qui ejúsmodi est, & delinquit; cùm sit próprio judicio condemnátus. Cùm mísero ad te Artemam aut Tychicum, festína ad me veníre Nicópolim; ibi enim státui hiemáre. Zenam legisperítum & Apollo sollícitè præmitte, ut nihil illis desit. Discant autem & nostri bonis opéribus præesse ad usus necessários, ut non sint infructuósi. Salútant te qui mecum sunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

℟. Recordátus est. 357.

SABBATO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Lectio j.

PAulus vinctus Christi Jesu, & Timótheus frater: Philémoni dilecto & adjutóri nostro, & Appiæ soróri carissimæ, & Archippo commilitóni nostro, & Eccléfiæ quæ in domo tua est: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jesu, & in omnes sanctos, ut communicátio fidei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni quod est in vobis in Christo Jesu.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominica præcedentis.*]

Lectio ij.

GAudium enim magnum hábui, & consolatiónem in caritáte tua, quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperandi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátem magis óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem & vinctus Jesu Christi: óbsecro te pro meo filio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquando inútilis fuit, nunc autem & mihi & tibi útilis, quem remísi tibi. Tu autem illum, ut mea víscera, súscipe. Quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii; sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bonum tuum esset, sed voluntárium.

Lectio iij.

FOrsitan enim ídeò discéssit ad horam à te, ut ætérnum illum recíperes; jam non ut servum, sed pro servo cariſſimum fratrem, máximè mihi: quantò autem magis tibi, & in carne, & in Dómi-

no ? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me : si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu : ego reddam, ut non dicam tibi quòd & teipsum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino : réfice víscera mea in Dómino. Confidens in obediéntia tua, scripsi tibi ; sciens quóniam & super id quod dico fácies. Simul autem & para mihi hospítium ; nam spero per oratiónes vestras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Christo Jesu, Marcus, Aristarchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro. Amen.

DOMINICA SEXTA post Epiphaniam.

IN VESPERIS Sabbati, ad Magníficat. *Ant. 6.* Jesus Christus herì & hódie ipse & in sécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 1.

MUltifáriàm multísque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, novíssimè diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit & sécula. Qui cùm sit splendor glóriæ, & figúra substántiæ ejus, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excelsis ; tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum ; diffúsa est grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus in séculum séculi : virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit : Qui facit Angelos suos, spíritus ; ad Fílium autem : * Sedes. *Ps.* 44. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquando Angelórum : Fílius meus es tu, ego hódie génui te ? Et rursum : Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Fílium ? Et cùm iterum introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit : Qui facit Angelos suos, spíritus ; & ministros suos, flammam ignis. Ad Filium autem : Thronus tuus, Deus, in séculum séculi : virga æquitátis, virga regni tui. Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem ; propterèa unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ participibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium seculórum : * Et dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepísti virtútem tuam magnam, & regnásti : * Et. *Ps.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

ET : Tu in princípio, Dómine, terram fundásti, & ópera mánuum tuárum sunt cœli : ipsi períbunt, tu autem permanébis, & omnes ut vestimentum veterascent : &

velut amictum mutábis eos, & mutabuntur ; tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquando : Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum ? Nonne omnes sunt administratórii spíritus ; in ministérium missi propter eos qui hæreditátem cápient salútis ?

℟. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * Nimis exaltátus es super omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam & honórem & virtútem ; quia tu creásti ómnia : * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Ps.* 96. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Athanásii Epíscopi.

Orat. 2. *contra Arianos*, *n.* 24. *&* 26.

Lectio iv.

NEmo discéptantes audíre velit hæréticos, Deum non semper Patrem fuísse, sed póstea factum esse ; ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitísse. Nemo, inquam, hæc disputantes patienter audíerit, cùm multæ sint adversùs illos refutatiónes ; tum ex verbis Joannis qui dicit, Erat Verbum ; tum ex Pauli scriptis, cujus hæc sententia est, Qui est splendor glóriæ, & qui est super ómnia Deus benedictus in sécula : amen. Deus ætérnáliter est. Ætérnáliter ígitur exístente Patre, ætérnáliter quoque exístit ejus splendor, quod ipsum est Verbum ejus. Ac rursum Deus exístens, ex se exístens Verbum habet ; neque Verbum supervénit, cùm priùs non esset ; neque Pater unquam irrationális, hoc est, sine ratióne & Verbo fuit.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum : * Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum ; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquando : Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum ? * Tecum *Ps.* 109. *Hebr.* 1

n. 53. *&* 55. *Lectio v.*

SEd, inquiunt, in Epístola ad Hebræos ita Apóstolus lóquitur : Tantò mélior Angelis factus, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram esse, & opus, & unam ex rebus cónditis. Si persónam, rem, tempus Apostólici dicti cognoscerent hærétici, nunquâ humána in deitátem transferentes, tam ímpiè & stultè adversùs Christum sese habuíssent. Id intuéri licébit, si ínitium lectiónis probè excípias. Dicit enim Apóstolus : Multifáriam multísque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas, últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulò pòst dicit, perfectâ ab eo nostrórum peccatórum purificatióne, ipsum sedére ad déxteram majestatis in excelsis, tantò meliórem Angelis factum, quantò præstántius nomen præ

illis sortítus est. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus est, cùm peccatórum purgátio fieret, Apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta est, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas; idque in últimis diébus?

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * Ad audiéndam vocem sermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei ascendentes & descendentes supra Fílium hóminis, * Ad. *Ps.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cùm narrátio instituta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus; consequenter commemorávit Deum neque superióribus ætátibus tacuísse, sed locútum esse per Prophétas. Et postquàm Prophétæ suo officio perfuncti sunt, & lex per Angelos pronuntiáta est, & Fílius étiam ad nos descendit, & ad ministrandum accéssit; tunc demum necessário subintulit: Tantò mélior Angelis factus; osténdere volens, quantò Fílius præ servo excellit, tantò functióne officióque servórum Fílii administratiónem melióre fuísse.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? Deus qui glorificátur in concílio sanctórum: * Magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Qui est de terra, de terra est, & de terra lóquitur; qui de cœlo venit, super omnes est: * Magnus & terríbilis. Glória Patri. * Magnus. *Ps.* 88. *Joan.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile est regnum cœlorum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *in Matth.*

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, & de qua dicitur ad Judæos: Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti facienti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerisque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semeptíso, & in corde suo.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam: * Eructábo abscóndita à constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum; loquar propositiónes ab inítio: * Eructábo abscóndita. *Matth.* 13. *Ps.* 77.

Lectio viij.

QUis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, & fovens sementem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pullulâre. Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Deum mórtuum, & scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, & libris eórum, & splendóri eloquéntiæ, & compositióni sermónum; & vidébis quantò minor sit céteris seminibus sementis Evangélii.

℟. Dimíssis turbis, venit Jesus in domum; & * Accessérunt ad eum discípuli ejus, dicentes: Edíssere nobis parábolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrínam. * Accessérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonstrat: sed totum fláccidum marcidumque & mollítum ebullit in ólera, & in herbas quæ citò arescunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cùm vel in ánima credentis, vel in toto mundo sata fuerit, non exurgit in ólera, sed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas sentíre debémus) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto Evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiescit.

℟. Quæ seminâverit homo, hæc & metet; quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem: * Qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala: * Qui autem. Glória. * Qui autem. *Galat. 6. Prov.* 22.

Ad Benedictus. *Ant. 7. d.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus semínibus: cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. *Matth.* 13. *Oratio.*

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequámur & factis; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Símile est regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet observâre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo, fáctus est firmus, & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? Quæ cùm

initium

instium accepisset enarrári per Dñum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis & portentis, & váriis virtútibus, & Spiritûs sancti distributiónibus, secundùm suam voluntátem.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum. 365.

Lectio ij.

EUm autem, qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passiónem mortis, glóriâ & honóre coronátum; ut grátiâ Dei pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia, & per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem salútis eórum per passiónem consummáre. Qui enim sanctíficat & qui sanctificantur, ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis; in médio eccléſiæ laudábo te. Et íterùm: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, & púeri mei quos dedit mihi Deus.

℟. Regnum tuum. 365.

Lectio iij.

QUia ergo púeri communicavérunt carni & sánguini, & ipse símiliter participávit eísdem; ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum, & liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus símilári, ut miséricors fieret, & fidélis Póntifex ad Deum, ut repropitiáret delícta pópuli. In eo enim, in quo passus est ipse & tentátus, potens est & eis qui tentantur auxiliári.

℟. Tu Dóminus. 366.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 3.

UNde, fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum & Pontíficem confessiónis nostræ Jesum, qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut & Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domûs qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant; Christus verò tanquam Fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus.

℟. Dominâre. 366.

Lectio ij. Cap. 4.

HAbentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam consequámur, &

grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis: qui condolére possit iis qui ignórant & errant: quóniam & ipse circúmdatus est infirmitáte, & propterèa debet, quemádmodùm pro pópulo, ita etiam & pro semetipso ófferre pro peccátis.

℟. Benedícite. 367.

Lectio iij.

NEc quisquam súmit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo tanquam Aaron. Sic & Christus non semetipsum clarificávit ut Póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te: quemádmodùm & in alio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum, secundùm órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces súpplicationesque ad eum qui possit illum salvum fácere à morte, cum clamóre válido & lácrymis ófferens, exáuditus est pro sua reveréntia. Et quidem cùm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est obediéntiam: & consummátus factus est, ómnibus obtemperántibus sibi, causa salútis æternæ, appellátus à Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Quis símilis erit. 367.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

SI ergo consummátio per Sacerdótium Levíticum erat, (pópulus enim sub ipso legem accépit,) quid adhuc necessárium fuit, secundùm órdinem Melchísedech álium súrgere Sacerdótem, & non secundùm órdinem Aaron dici? Transláto enim sacerdótio, necesse est ut & legis translátio fiat. In quo enim hæc dicuntur, de ália Tribu est de qua nullus altári præsto fuit. Manifestum est enim quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster: in qua Tribu nihil de Sacerdótibus Móyses locútus est. Et ámpliùs adhuc manifestum est; si secundùm similitúdinem Melchísedech exurgat álius Sacerdos, qui non secundùm legem mandáti carnális factus est, sed secundùm virtútem vitæ insolúbilis.

℟. Speciósus formâ. 365.

Lectio ij.

ALii quidem plures facti sunt Sacerdótes, idcircò quòd morte prohiberentur permanére. Hic autem eò quòd máneat in æternum, sempiternum habet sacerdótium; unde & salvàre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum: semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, innocens, impollútus, segregátus à peccatóribus & excélsior cœlis factus: qui non habet necessitátem quotídiè, quemádmodùm Sacerdótes, priùs pro suis delíctis hóstias offerre, deinde pro pópuli: hoc enim fecit semel, seipsum offerendo.

℟. Regnum tuum. 365.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

LEx hómines constítuit sacerdótes infirmitátem habentes; sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Fílium in æternum perfectum. Capitulum autem super ea quæ dicuntur: Talem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera sedis magitúdinis in cœlis, sanctórum minister, & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera & hóstias constitúitur; unde necesse est & hunc habére áliquid quod ófferat. Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos, cùm essent qui offerrent secundùm legem múnera, qui exemplári & umbræ deserviunt cœléstium, sicut responsum est Móysi, cùm consummáret tabernáculum: Vide, (inquit) ómnia fácito secundùm exemplar quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem mélius sortítus est minitérii, quantò & melióris testamenti mediátor est, quod in melióribus repromissiónibus sancítum est. Nam si illud prius culpâ vacásset, non útique secundi locus inquirerétur.

℟. Tu Dóminus. 366.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 11.

ESt autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sécula Verbo Dei; ut ex invisíbilibus visíbilia fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Enoch translátus est, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuisse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia est, & inquiréntibus se remunerátor sit.

℟. Domináre. 366.

Lectio ij.

FIde Noë, responso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ, per quam damnávit mundum; & justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem; & éxiit, nésciens quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitando cum Isaac & Jacob cohærédibus repromissiónis ejusdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus.

℟. Benedícite. 367.

Lectio iij.

ET quid adhuc dicam? Deficiet enim me tempus enarrantem de Gédeon, Barac, Samson, Jephte, David, Samuel & Prophétis: qui per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adepti sunt re-

promissiónes, obturavérunt ora leónum, extinxérunt impétum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum: accepérunt mulíeres de resurrectióne mórtuos suos. Alii autem distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. Alii verò ludíbria & vérbera experti, ínsuper & víncula & cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt: circuiérunt in melótis, in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflicti: quibus dignus non erat mundus: in sollitudínibus errantes, in móntibus & spelúncis, & in cávernis terræ. Et hi omnes testimónio fidei probáti, non accepérunt repromissiónem, Deo pro nobis méliùs áliquid providente, ut non sine nobis consummarentur.

℟. Quis símilis erit. 367.

FERIA SEXTA

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 12.

IDeóque & nos tantam habentes impósitam nubem téstium, deponentes omne pondus, & circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen: aspicientes in auctórem fídei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ; atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes. Nondum enim usque ad sanguinẽ restitistis, adversùs peccátum repugnantes; & obliti estis consolatiónis quæ vobis tanquam filiis lóquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini; neque fatigéris, dum eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem filium quem récipit.

℟. Speciósus formâ. 365.

Lectio ij.

IN disciplína perseveráte. Tanquam filiis vobis offert se Deus: quis enim filius, quem non córripit pater? Quòd si extra disciplínam estis, cujus partícipes facti sunt omnes; ergo adúlteri, & non filii estis. Deinde patres quidem carnis nostræ eruditóres habúimus, & reverebámur eos: non multò magis obtemperábimus Patri spirituum, & vivémus? Et illi quidem in témpore paucórum diérum, secundùm voluntátem suam erudiébant nos: hic autem ad id quod útile est, in recipiendo sanctificatiónem ejus. Omnis autem disciplina in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. Regnum tuum. 365.

Lectio iij.

PRopter quod remissas manus & solúta génua erígite, & gressus rectos fácite pédibus vestris; ut non cláudicans quis erret, magis autem

sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, & sanctimóniam sine qua nemo vidébit Deum: comtemplantes ne quis desit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis surſum gérminans impédiat, & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicátor aut profánus, ut Esaü qui propter unam escam véndidit primitíva sua. Scitóte enim quóniam & póstea cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus est; non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisísset eam.

℟. Tu Dóminus. 366.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivíscì; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam símul vincti; & laborántium, tanquam & ipsi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, contenti præséntibus; ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus: Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo.

℟. Dominábre in médio inimicórum. 366.

Lectio. ij

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo deserviunt. Quorum enim animálium infertur sanguis pro peccáto in sancta per pontíficem, horum córpora cremantur extra castra. Propter quod & Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus ígitur ad eum extra castra, impropérium ejus portantes. Non enim habémus hìc manentem civitátem; sed futúram inquírimus.

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli. 367.

Lectio iij.

OBedíte Præpósitis vestris & subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, & non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confidimus enim quia bonam conscién-tiam hábemus, in ómnibus bene volentes conversári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere, quò celériùs restítuar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mórtuis Pastórem magnum óvium in sánguine testamenti ætérni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in ómni bono, ut faciátis ejus voluntátem; fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Quis símilis erit Deo. 367.

DOMINICA.
Septuagesimæ.

AD VESPERAS Sabbati, omnia ut in Psalterio, exceptis quæ sequuntur.

[*In fine Ant. ad* Magníficat. *dicitur* Allelúia. *nec ampliùs dicitur usque ad Pascha.*]

Capitulum. Exod. 31.

CUstódiant fílii Israël sábbatum, & célebrent illud in generatiónibus suis. Pactum est sempiternum inter me & filios Israël, signumque perpétuum; sex enim diébus fecit Dóminus cœlum & terram, & in séptimo ab ópere cessávit.

Hymnus.

TE læta, mundi Cónditor,
Unum manet semper quies:
Festíva cœlestes choros
Semper decent præcónia.

Nos, sanctitáte pérditâ,
Pœnális expectat labor:
Hymnos ne dulces pátriæ
Mœsti canámus éxules?

Qui te piis placábilem
Spondes futúrum flétibus,
Lugére da longi, Pater,
Delicta, causas éxilii.

Verùm salúbrem témperet
Spe nixa mœrórem fides;
Tu mox quiéti nos tuæ,
Lætisque reddes cánticis.

Sit summa Patri glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

℣. Priusquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, ℟. A século & usque in séculum tu es Deus. *Ps.* 89.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus Deus noster fecit terram in fortitúdine suâ, præparávit orbem in sapiéntia suâ, & prudéntiâ suâ extendit cœlos. Allelúia. *Jerem.* 51.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLET. *loco* Allelúia, *dicitur:* Laus tibi, Dómine, rex æternæ glóriæ.

AD OFFIC. NOCT. LAUDES, & omnes Horas, omnia ut in Dominicis à Septuagesima ad Quadragesimam, infrà, 382. exceptis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Génesis.

Lectio j. Cap. 1.

IN princípio creávit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inánis & vácua, & ténebræ erant super fáciem abyssi; & Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: & divísit lucem à ténebris. Apellavitque lucem, Diem, & ténebras, Noctem. Factumque est véspere & mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in médio aquárum; & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum; divisitque aquas quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum. Et factum est véspere & mane, dies secundus. Dixit verò Deus: Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt, in locum unum; & appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridâ, Terram; congregationesque aquárum appellávit Maria.

Et vidit Deus quòd esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam virentem & facientem semen, & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam virentem, & facientem semen juxta genus suum, lignumque fáciens fructum, & habens unumquodque sementem secundùm spéciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est véspere & mane, dies tértius.

℟. In princípio creávit Deus cœlum & terram: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valde bona. ℣. Fide intellígimus aptáta esse sécula verbo Dei, ut ex invisíbilibus visíbilia fierent: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, &c. *Gen.* 1. *Hebr.* 11.

Lectio ij.

DIxit autem Deus: Fiant luminária in firmamento cœli, & dividant diem ac noctem, & sint in signa & témpora, & dies & annos, ut lúceant in firmamento cœli, & illúminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminária magna: lumináre majus, ut præésset diéi; & lumináre minus, ut præésset nocti; & stellas. Et pósuit eas in firmamento cœli, ut lucérent super terram, & præéssent diéi ac nocti, & divíderent lucem ac ténebras. Et vídit Deus quòd esset bonum. Et factum est véspere & mane, dies quartus. Dixit étiã Deus: Producant aquæ réptile ánimæ viventis, & volátile super terram, sub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grándia, & omnem ánimam viventem atque motábilem, quam produxerant aquæ in spécies suas, & omne volátile secundùm genus suum. Et vidit Deus quòd esset bonum. Benedixitque eis, dicens: Créscite, & multiplicámini, & repléte aquas maris; avesque multiplicentur super terram. Et factum est véspere & mane, dies quintus.

℟. Verbo Dómini cœli firmáti sunt: & Spíritu oris ejus omnis virtus eórum: cóngregans sicut in utre aquas maris, ponens in thesauris abyssos. * Tímeat Dóminum omnis terra. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil quod factum est. * Tímeat Dóminum omnis terra. *Ps.* 32. *Joan.* 1.

Lectio iij. Cap. 1. & 2.

DIxit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam viventem in génere suo, jumenta, & reptília, & béstias terræ secundùm spécies suas. Factumque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, & jumenta, & omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum, & ait: Faciámus hóminem ad imáginem & similitúdinem nostram: & præsit píscibus maris, & volatílibus cœli, & béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum; másculum & fémi-nam creávit eos. Benedixitque

illis Deus, & ait: Créscite, & multiplicámini, & replére terram, & subjícite eam; & dominámini píscibus maris & volatílibus cœli, & universis animántibus quæ moventur super terram. Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, & universa ligna quæ habent in semetipsis sementem géneris sui, ut sint vobis in escam, & cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, & universis quæ moventur in terra, & in quibus est ánima vivens, ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditque Deus cuncta quæ fécerat; & erant valde bona. Et factum est véspere & mane, dies sextus. Igitur perfecti sunt cœli & terra, & omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die séptimo opus suum quod fécerat; & requiévit die séptimo ab universo ópere quod patrárat. Et benedixit diéi séptimo, & sanctificávit illum; quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo quod creávit Deus ut fáceret.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

℟. Ait Deus: Faciámus hóminem ad imáginem nostram, & præsit universæ terræ; & * Creávit Deus hóminem ad imáginem suam. ℣. Novus homo secundùm Deum creátus est in justítia & sanctitáte veritátis. * Creávit Deus. Glória Patri, & Fílio & Spirítui sancto. * Creávit Deus hóminem ad imáginem suam. *Gen.* 1. *Ephes.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei. *Lib.* 14. *C.* 15. §. 1.

Lectio iv.

QUia contempus est Deus jubens, qui creáverat, qui ad suam imáginem fécerat, qui cæteris animálibus præposúerat, qui in paradíso constitúerat, qui rerum ómnium cópiam salutísque præstíterat, qui præceptis nec plúribus, nec grándibus, nec difficílibus oneráverat; sed uno brevíssimo atque levíssimo ad obediéntiæ salubritátem adminiculáverat, quo eam creatúram cui libera sérvitus expediret, se esse Dóminum commonébat; justa damnátio subsecúta est, talísque damnátio, ut homo qui custodiendo mandátum, futúrus fuerat étiam carne spiritális, fieret étiam mente carnális: & qui suâ supérbiâ sibi placúerat, Dei justítiâ sibi donarétur; nec sic ut in sua esset omnímoda potestáte, sed à se ipse quoque dissléntiens, sub illo cui peccando consensit, pro libertáte quam concupívit, duram miseramque ágeret servitútem; mórtuus spíritu volens, & córpore moritúrus invitus; desértor æternæ vitæ, étiam æternâ, nisi grátia liberáret, morte damnátus.

℟. Deus de terra hóminem fecit, creávit ex ipso adjutórium símile sibi; & * Disciplinâ intellectûs replévit illos, & malà & bona ostendit illis. ℣. Non legístis quia qui fecit hóminem ab inítio, másculum

& féminam fecit eos? * Disciplínâ intellectûs replévit, &c. *Eccli.* 17. *Matth.* 19.

Lectio v.

QUisquis hujúsmodi damnatiónem vel nímiam vel injustam putat, metíri profectò nescit quanta fúerit iníquitas in peccando, ubi tanta erat non peccandi facílitas. Sicut enim Abrahæ non immérito magna obediéntia prædicátur, quia, ut occíderet fílium, res difficíllima est imperáta; ita in paradíso tantò major inobediéntia fuit, quantò id quod præceptum est, nullíus difficultátis fuit. Et sicut obediéntia secundi hóminis eò prædicabílior, quò factus est obédiens usque ad mortem; ita inobediéntia primi hóminis eò detestabílior, quò factus es inobédiens usque ad mortem. Ubi enim magna est inobediéntiæ pæna propósita, & res à Creatóre fácilis imperáta; quisnam satis éxplicet, quantum malum sit non obedíre in re fácili, & tantæ potestátis império, & tanto terrenti supplício?

℟. A muliere inítium factum est peccáti, * Et per illam omnes mórimur. ℣. Adam enim non est seductus; múlier autem seducta in prævaricatióne fuit; * Et per illam omnes mórimur. *Eccli.* 25. 1. *Tim.* 2.

Lectio vj.

DEnique, ut bréviter dicátur, in illíus peccáti pœna, quid inobediéntiæ, nisi inobediéntia retribúta est? Nam quæ hóminis estália miséria, nisi adversùs eum ipsum inobediéntia ejus ipsius; ut quóniam nóluit quod pótuit, quod non potest velit? In paradíso enim, etiamsi non ómnia póterat ante peccátum, quidquid tamen non póterat, non volébat; & ídeò póterat ómnia quæ volébat: nunc verò, sicut in ejus stirpe cognóscimus, & divína Scriptúra testátur: Homo vanitáti símilis factus est. Quis enim enúmeret quàm multa quæ non potest velit, dum sibi ipsi, id est, voluntáti ejus, ipse ánimus ejus, eóque inférior caro ejus, non obtémperat? Ipso namque invíto, & ánimus plerumquè turbátur, & caro dolet, & veteráscit, & móritur.

℟. Sicut per inobédientiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi; ita * Et † Per uníus obeditiónem justi constituentur multi. ℣. Corrupti sunt, & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * Et. Glória. † Per. *Rom.* 5. *Ps.* 52.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui exiit primo mane condúcere operários in víneam suâ. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi. *Serm.* 87. *de verbis Evang.*

TAnquam primâ horâ vócantur, qui recentes ab útero matris incípiunt esse Christiáni; quasi tér-

tiâ púeri, quasi sextâ júvenes, quasi nonâ vergentes in sénium, quasi undécimâ omníno decrépiti ; unum tamen vitæ æternæ denárium omnes acceptúri. Sed atténdite & intellígite, fratres mei, ne ídeò quisque differat veníre ad víneam, quia secúrus est quóniam, quandocumquè vénerit, ipsum denárium acceptúrus est. Secúrus est quidem quòd ipse denárius illi promíttitur ; sed differre non jubétur.

℟. Paterfamílias éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam ; & circa horam tértiam vidit álios in foro otiósos, & dixit : * Ite in víneam meam, & quod justum fúerit dabo vobis. ℣. Quid adhuc retardátis ? operámini opus vestrum, & Dóminus dabit vobis mercédem vestram in témpore suo. * Ite in víneam meam, & quod justum fúerit dabo vobis. *Matth.* 20. *Eccli.* 51.

Lectio viij.

QUid ille datúrus sit, & quid factúrus sit, penès ipsum consílium est. Tu quando vocáris, veni : merces enim cunctis æquális promíttitur ; sed de ipsa hora operandi magna quéstio est. Si illi enim, verbi grátiâ, qui vocáti sunt horâ sextâ, in hac ætáte córporis constitúti, ubi juveníles anni fervent, sicut ipsa hora sexta fervet ; si dícerent illi júvenes vocáti, Expecta ; audívimus enim in Evangélio, quia omnes unam mercédem acceptúri sunt : cùm senes facti fuérimus, horâ undécimâ veniémus, tantumdem acceptúri ; quare ámpliùs laborátúri ? responderétur eis, & dicerétur : Laboráre non vis qui utrùm vivas usque ad senectam nescis ? Sextâ horâ vocátis ; veni.

℣. Circa undécimam invénit álios stantes, & dicit illis : Quid hîc statis totâ die otiósi ? * Ite & vos in víneam meam. ℣. Non dissolvantur manus vestræ ; erit enim merces óperi vestro. * Ite. *Matth.* 20. 2. *Paral.* 15.

Lectio ix.

PAterfamílias tibi quidem étiam undécimâ venienti denárium promísit ; sed utrùm vivas usque ad séptimam, nemo tibi promísit. Non dico usque ad undécimam, sed usque ad séptimam. Quare ergo differs vocantem te, certus de mercéde, incertus de die ? Vide ne fortè quod tibi ille datúrus est promittendo, tu tibi áuferas differendo. Si hoc rectè dícitur de infántibus, tanquam ad horam primam pertinéntibus ; si rectè dícitur de púeris, tanquam ad horam tértiam pertinéntibus ; si rectè dícitur de juvénibus, tanquam in horæ sextæ flagrántia constitútis ; quantò magis rectè de decrépitis dícitur : Ecce jam hora undécima est, & adhuc stas, veníre piger es ?

℟. Dicit dóminus víneæ procuratóri suo : Redde operáriis mercédem, incípiens à novíssimis. Primi murmurábant ; at ille uni eórum dixit : * Non fácio tibi injúriam ; volo huic novíssimo dare sicut & tibi. ℣. Ego miserébor cui volúero, & clémens ero in

quem mihi placúerit. * Non fácio. Glória. *Repet.* ℟. Dicit. *usque ad* ℣. Ego. *Matth.* 20. *Exod.* 33.

[*Ab hac die usque ad Pascha, non dicitur* Te Deum. *in omni Officio de Tempore.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 8 G. Amíce, nonne ex denário convenísti mecum? Tolle quod tuum est. Non licet mihi quod volo fácere? An óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? *Matth.* 20.

Oratio.

PReces pópuli tui; quæsúmus, Dómine, clementer exaudi; ut qui justè pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glóriâ misericórditer liberémur; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Erunt novíssimi primi, & primi novíssimi; multi enim sunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 20.

Oratio, ut suprà.

IN DOMINICIS A SEPTUAGESIMA *ad Quadragesimam.*

[*Loco* Allel. *dicitur:* Laus tibi, Dómine, rex æternæ glóriæ. *usque ad Nonam Feriæ IV. majoris Hebdom. inclusivè, initio Horarum quarumcumque.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui fecit cœlum & terram, * Veníte, adorémus. *Ps.* 113.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

REBUS creátis nil egens,
Temet beátus, nunc tuo
Prodis ab arcáno, Deus,
Mundóque das primórdia.

Tu cuncta quæ non sunt vocas:
Et illa se sístunt tibi;
Miróque concentu, suo
Dant conditóri glóriam.

At mundus è sinu tuo
Dum prodit aspectábilis,
Augustiórem cógitas
Mundum, Creátor, álterum:

Illum Redemptor ártifex
Virtútibus condet suis,
Sparsóque terris ómnibus
Verbi potentis sémine.

Illum, peractis séculis,
Cœlo locábit; & throni
Mensæque consortem suæ
Deo redonábit Patri.

Utrique mundo qui præes,
Utrumque consérva, Pater:
Utrumque, Fili, dírige:
Utrumque, Flamen, consécra.
Amen.

Psalmi, Ant. & ℣℣. de Psalterio post Præsentationem, quácumque Dominicâ inciderit Septuagesima.

Lectiones & Responsoria, ut in qualibet Dominica.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8.G. DOmine, tu es qui fecísti cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt. *Act.* 4.

Ant. 5.C. Omnipotens manus tua, Dómine, creávit orbem terrárum: ómnia in mensúra, & número, & póndere disposuísti. *Sap* 11.

Ant. 3. a. Dómine, Pater noster es tu, nos verò lutum; & fictor noster tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. *Is.* 64.

Ant. 6. F. Benedícant te cœli & terræ, mareque, &

fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. *Tob.* 8.

Ant 7 d. Laudáte Dóminum, cœli cœlórum; quia ipse dixit & facta sunt; ipse mandávit, & creáta sunt. *Ps.* 148.

Capitulum. Apoc. 4.

DIgnus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creásti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta sunt.

Hymnus.

QUI nos creas solus, Pater,
De prístino lapsos statu
Non solus instauras: simul
Nostros labóres éxigis:
DELICTA pœniténtibus
Clemens relaxas; ímprobos
Vocas morantes, & viam
Erróris urges línquere.
SCELUS remordet; íntimo
Pectus dolóre scínditur:
Ultóris & partes Dei
Exercet in semet nocens.
VITARE plagas ádmonet
Ægrè recepta sánitas,
Et arctiórem sénsuum
Hortátur ad custódiam.
DIVINA non scrutábilis
O altitúdo cónsilî!
Sic vel malórum próvidus
Edúcis è sinu bona.
AT obstinátis víndicem
Iram reservas: mérgitur
Sceléstus orbis; únicus
Noë superstes éffugit.
HIC, præco pœniténtiæ,
Novi sequéster fœderis,
Servátor orbis & parens,
Christi figúram prætulit.
SIT laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Magnus est Deus noster præ ómnibus diis: ℟. Omnia quæcumque vóluit, fecit. *Ps.* 134.

Ant. ad Benedictus. *& Oratio, ut in qualibet Dominica.*

AD PRIMAM

Ant. 1. g. Creávit Deus hóminem inexterminábilem, & ad imáginem similitúdinis suæ, fecit illum. *Sap.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Sicut per unum hóminem peccátum in mundum intrávit, & per peccátum mors; & ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. *Rom.* 5.

Capitulum. 2. Cor. 11.

FRatres; Tímeo ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, ita corrumpantur sensus vestri, & excidant à simplicitáte quæ est in Christo.

℟. Salvum me fac, Dómine, * quóniam defécit sanctus. Salvũ. ℣. Diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum, Quóniam. Glória Patri. Salvum. *Ps.* 11.

℣. Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: ℟. Non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum. *Ps.* 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Misericórdiæ Dómini, quia non sumus consúmpti; quia non defecérunt miseratiónes ejus. *Thren.* 3.

Capitulum. Sap. 10.

SApiéntia illum qui primus formátus est à Deo pater orbis terrárum, cùm solus esset creátus, custodívit, & eduxit illum à delícto suo, & dedit illi virtútem continendi ómnia.

℟. Quómodò miserétur pater filiórum, * Misertus est Dóminus. Quómodò. ℣. Quóniam ipse cognóvit figmentũ nostrum, * Misertus est. Glória. Quómodò.

℣. Recordátus est quóniam pulvis sumus: ℟. Homo sicut fœnum dies ejus. *Ps.* 102.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Nihil odísti eórum quæ fecísti: parcis autem ómnibus; quóniam tua sunt, Dómine, qui amas ánimas. *Sap.* 11.

Capitulum. Sap. 1.

DEus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum; creávit enim ut essent ómnia, & sanábiles fecit natiónes orbis terrárum.

℟. Deus, tu conversus, * Vivificábis nos. Deus. ℣. Et plebs tua lætábitur in te. * Vivificábis nos. Glória Patri. Deus. *Ps.* 84.

℣. Dómine, misericórdia tua in séculum: ℟. Opera mánuum tuárum ne despícias. *Ps.* 137.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. DOmine Deus, ómnium creátor, qui fecísti patres electos, & sanctificásti eos, custódi partem tuam, & sanctífica. 2. *Mach.* 1.

Ant. 4. E. Ne áuferas misericórdiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum, & Isaac servum tuum, & Israel sanctum tuum. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Juxta fidem defuncti sunt isti, non acceptis repromissiónibus, sed à longè eas aspicientes, & salutantes, & confitentes quia peregríni & hóspites sunt super terram. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Deus non confúnditur vocári Deus eórum; parávit enim illis civitátem. *Hebr.* 11.

Ant. 3. a. Móyses secùs rubum dicit Dóminum, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob: Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. *Luc.* 20.

Capitulum. 1. Mach. 2

MEmentóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; & accipiétis glóriam magnam, & nomen æternum.

Hymnus.

VOs, ante Christi témpora,
Christi fidéles ásseclæ,
Verenda justórum cohors,
Primique credentum patres:
VESTRAM quis ó dignis queat
Efferre láudibus fidem?
Crebros anhelantis spei
Quis éxplicet susspíritus?
HIC éxules, hìc ádvenæ,
Mundi figúram spérnitis:
Non litterâ, sed spíritu
Promissa pensátis bona.
INTENTA mens uni Deo
Respectat æternas domos:
Fac, Christe, nos veram quoque
Desideráre pátriam.
SIT laus Patri; laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Recordámini sermónis quem præcépit Dóminus, ℟. Quem pépigit cum Abraham. 1. *Paral.* 16.

Antiph. ad Magníficat. *& Oratio, ut in qualibet Dominica.*

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

IN FERIIS A SEPTUAGESIMA *ad Quadragesimam.*

Invit. Deum totíus creatúræ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Judith.* 9.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Rebus creátis. 379.

Psalmi, Antiph. & Versic. ut in Psalterio.

Lectiones habentur infrà, in qualibet Feria.

Tria ℟ ℟ ℟. *sumuntur è Dominica præcedenti, ex I. & II. Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum. *usque ad Pascha, nisi in Festis.*

AD LAUDES.

Psalmi & Antiph. de Psalterio.

Capitulum. Eccli. 18.

QUi vivit in æternum, creávit ómnia símul. Deus solus justificábitur, & manet invictus rex in æternum. Quis sufficit enarráre ópera illíus? Quis enim investigábit magnália ejus?

Hymnus, Qui nos creas. *ut suprà*, 380.

℣. Tuus est dies, & tua est nox: ℟. Tu fabricátus es auróram & solem. *Ps.* 73.

Ad Benedictus. *Antiph. propria, ut in qualibet Feria. Oratio Dominicæ præcedentis.*

AD HORAS, Psalmi & Ant. de Psalterio.

AD PRIMAM.

Ut in Psalterio.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc lóquitur.

℟. *br.* Sacrificáte sacrifícium justítiæ: *Speráte in Dómino. Sacrificáte. ℣. Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? *Speráte. Glória Patri. Sacrificáte. *Ps.* 4.

℣. Sacrificium laudis honorificábit me: ℟. Et illic iter quo ostendam illi salutáre Dei. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Enoch translátus est, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo.

℟. *br.* Beátus vir * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus. ℣. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas, * Cujus. Glória Patri. Beátus. *Ps.* 39.

℣. Suscípiens mansuétos Dóminus, ℟. Humílians autem peccatóres usque ad terram. *Ps.* 146.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Noë, responso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in salútem do-

mûs suæ, per quam damnávit mundum; & justítiæ quæ per fidem est, heres est institútus.

℟. *br.* Justus Dóminus, * Et justítias dilexit. Justus. ℣. Æquitátem vidit vultus ejus, * Et justítias dilexit. Glória Patri. Justus. *Ps.* 10.

℣. Salus justórum à Dómino, ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

AD VESPERAS.

Psalmi & Antiph. de Psalterio.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Abraham demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitando cum Isaac & Jacob cohæredibus repromissiónis ejusdem; expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus.

Hymnus, Vos, ante. 381.

℣. Advena ego sum apud te, & peregrínus, ℟. Sicut omnes patres mei. *Ps.* 38.

Ad Magnificat. *Antiph. propria, ut in qualibet Feria.*

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

FERIA SECUNDA.

Lectio j. Cap. 2.

ISTæ sunt generatiónes cœli & terræ, quando creáta sunt in die quo fecit Dóminus Deus cœlum & terram; & omne virgultum agri, ántequàm orirétur in terra; omnemque herbam regiónis, priusquàm germináret: non enim plúerat Dóminus Deus super terram, & homo non erat qui operarétur terram; sed fons ascendébat è terra, irrigans universam superfíciem terræ. Formávit igitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, & inspirávit in fáciem ejus spirácului vitæ, & factus est homo in ánimam viventem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis à princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxitque Dóminus Deus de humo omne lignum pulcrum visu, & ad vescendum suáve; lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignumque sciéntiæ boni & mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigandum paradísum, qui inde divíditur in quátuor cápita.

℟. In princípio. 375.

Lectio ij.

TUlit ergo Dóminus Deus hóminem, & pósuit eum in paradíso voluptátis, ut operarétur & custodíret illum; præcepitque ei, dicens: Ex omni ligno paradísi cómede; de ligno autem sciéntiæ boni & mali ne cómedas: in quocumque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non est bonum esse hóminem solum: faciámus ei adjutórium símile sibi. Formátis igitur Dóminus Deus de humo cunctis animántibus terræ, & universis volatílibus cœli, adduxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea; omne enim quod vocávit Adam ánimæ viventis, ipsum est nomen ejus. Appellavitque Adam nomínibus suis cuncta animántia, & universa volatília cœli, & omnes béstias terræ.

℟. Verbo Dómini. 375.

Lectio iij.

ADæ verò non inveniebátur adjútor símlis ejus. Immísit ergo Dóminus Deus sopórem in Adam : cùmque obdormísset , tulit unam de costis ejus , & replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus costam , quam túlerat de Adam , in mulíerem ; & adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam : Hoc nunc os ex óssibus meis , & caro de carne mea : hæc vocábitur Virágo , quóniam de viro sumpta est. Quamobrem relinquet homo patrem suum & matrem , & adhærébit uxóri suæ & erunt duo in carne una. Erat autem uterque nudus , Adam scílicet , & uxor ejus ; & non erubescébant.

℟. Ait Deus. 376.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Deus ab inítio constítuit hóminem , & reliquit illum in manu consílii sui : adjécit mandáta & præcepta sua. *Eccli.* 15.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Ante hóminem vita & mors , bonum & malum ; quod placúerit ei , dábitur illi. *Eccli.* 15.

FERIA TERTIA.

De libro Géneseos.

Lectio j. Cap. 3.

SEd & serpens erat callídior cunctis animántibus terræ , quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem : Cur præcépit vobis Deus , ut non comederétis de omni ligno paradísi ? Cui respondit múlier : De fructu lignórum quæ sunt in paradíso, vescímur ; de fructu verò ligni , quod est in médio paradísi , præcépit nobis Deus ne comederémus , & ne tangerémus illud , ne fortè moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem : Nequáquam morte moriémini ; scit enim Deus quòd in quocumque die comedéritis ex eo , aperientur óculi vestri , & éritis sicut dii , scientes bonum & malum. Vidit igitur múlier quòd bonum esset lignum ad vescéndum , & pulcrum óculis , aspectúque delectábile : & tulit de fructu illius , & comédit ; deditque viro suo , qui comédit. Et aperti sunt óculi ambórum.

℟. Deus de terra. 376.

Lectio ij.

CUmque cognovíssent se esse nudos , consuérunt fólia ficûs , & fecérunt sibi perizómata. Et cùm audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post meridiem , abscondit se Adam , & uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi. Vocavitque Dóminus Deus Adam , & dixit ei : Ubi es ? Qui ait : Vocem tuam audívi in paradíso , & tímui , eò quòd nudus essem , & abscondi me. Cui dixit : Quis enim indicávit tibi quòd nudus esses , nisi quòd ex ligno de quo præcéperam tibi ne comederes , comedísti ? Dixitque Adam : Múlier quam dedísti mihi sóciam , dedit mihi de ligno ; & comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc feci̇sti ? Quæ respondit : Serpens decépit me , & comédi.

℟. A

℟. A muliere. 377.

Lectio iij.

ET ait Dóminus Deus ad serpentem : Quia feciſti hoc, maledictus es inter ómnia animántia, & béſtias terræ : ſuper pectus tuum gradiéris, & terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te & mulierem, & ſemen tuum & ſemen illíus : ipſa cónteret caput tuum, & tu inſidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit : Multiplicábo ærumnas tuas & conceptus tuos : in dolóre páries fílios, & ſub viri poteſtáte eris ; & ipſe dominábitur tuî. Adæ verò dixit : Quia audiſti vocem uxóris tuæ, & comediſti de ligno ex quo præcéperam tibi ne cómederes, maledícta terra in ópere tuo : in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas & tríbulos germinábit tibi, & cómedes herbam terræ. In ſudóre vultûs tui veſcéris pane, donec revertáris in terram de qua ſumptus es ; quia pulvis es, & in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris ſuæ, Eva ; eò quòd mater eſſet cunctórum vivéntium.

Tu autem, Dómine.

℟. Sicut. 377.

Ad Benedictus. *Antiph. 6.* Inítium ſuſérbiæ hóminis apoſtatáre à Deo, quóniam ab eo qui fecit illum receſſit cor ejus ; quóniam inítium omnis peccáti eſt ſupérbia. *Eccli.* 10.

Ad Magníficat. *Ant. 3. a.* Oculi Dei ſine intermiſſióne inſpicientes in viis hóminum non ſunt abſconſa teſtamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

FERIA QUARTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 3.

FEcit Dóminus Deus Adæ & uxóri ejus túnicas pelíceas, & índuit eos ; & ait : Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt, ſciens bonum & malum ; nunc ergo ne fortè mittat manum ſuam, & ſumat étiam de ligno vitæ, & cómedat, & vivat in æternum. Et emíſit eum Dóminus Deus de paradíſo voluptátis, ut operarétur terram, de qua ſumptus eſt. Ejecítque Adam, & collocávit ante paradíſum voluptátis Chérubim, & flámmeum gládium atque versátilem, ad cuſtodiendam viam ligni vitæ.

℟. In princípio. 375.

Lectio ij. Cap. 4.

ADam verò cognóvit uxórem ſuam Evam ; quæ concépit, & péperit Caïn, dicens : Poſſédi hóminem per Deum. Rurſumque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel paſtor óvium, & Caïn agrícola. Factum eſt autem poſt multos dies ut offerret Caïn de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis ſui, & de adipibus eórum : & reſpexit Dóminus ad Abel, & ad múnera ejus ; ad Caïn verò, & ad múnera illíus non reſpexit : iratuſque eſt Caïn vehementer, & cóncidit vultus ejus. Dixitque Dóminus ad eum : Quare irátus es ? & cur cóncidit fácies tua ? Nonne ſi bene égeris, recípies ; ſin au-

tem malè, statim in fóribus peccátum áderit? Sed sub te erit appetitus ejus, & tu domináberis illius.

℟. Verbo Dómini. 375.

Lectio iij.

DIxitque Caïn ad Abel fratrem suum: Egrediámur foras. Cùmque essent in agro, consurrexit Caïn adversùs fratrem suum Abel, & interfécit eum. Et ait Dóminus ad Caïn: Ubi est Abel frater tuus? Qui respóndit: Néscio; num custos fratris mei sum ego? Dixitque ad eum: Quid feci'sti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris super terram, quæ apéruit os suum, & suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus & prófugus eris super terram.

℟. Ait Deus. 376.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Invídiâ diáboli mors introívit in orbem terrárum: imitantur autem illum qui sunt ex parte illius. *Sap.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Non est ex Deo, qui non díligit fratrem: Sicut Caïn qui ex maligno erat, & occídit fratrem suum; quóniam ópera ejus maligna erant, fratris autem ejus justa. 1. *Joan.* 3.

FERIA QUINTA.

De libro Genésis.

Lectio j. Cap. 4.

DIxit Caïn ad Dóminum: Major est iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, & à fácie tua abscondar, & ero vagus & prófugus in terra; omnis ígitur qui invénerit me, occídet me. Dixitque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet; sed omnis qui occíderit Caïn, séptuplùm puniétur. Posúitque Dóminus Caïn signum, ut non interfíceret eum omnis qui invenísset eum. Egressúsque Caïn à fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℟. Deus de terra. 376.

Lectio ij.

COgnóvit autem Caïn uxórem suam, quæ concépit & péperit Enoch: & ædificávit civitátem, vocavitque nomen ejus ex nómine fílii sui, Enoch. Porrò Enoch génuit Irad, & Irad génuit Maviael, & Maviael génuit Mathúsael, & Mathúsael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres: nomen uni Ada, & nomen álteri Sella. Genuitque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque pastórum. Et nomen fratris ejus, Jubal: ipse fuit pater canéntium cithará & órgano. Sella quoque génuit Tubálcaïn, qui fuit malleátor, & faber in cuncta ópera æris & ferri. Soror verò Tubálcaïn, Noéma.

℟. A muliere. 377.

Lectio iij.

DIxitque Lamech uxóribus suis, Adæ & Sellæ: Audíte vocem meam, uxóres Lamech, auscultáte sermónem meum: Quóniam occídi virum in vulnus meum, & adolescéntulum in livórem meum. Séptuplùm últio dábitur de Caïn; de Lamech verò

septuágies sépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem suam; & péperit filium, vocavitque nomen ejus Seth, dicens: Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel quem occídit Caïn. Sed & Seth natus est fílius, quem vocávit Enos: iste cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Sicut. 377.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *a.* Deus ipse fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre super universam fáciem terræ, definiens statúta témpora habitatiónis eórum. *Act.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Bona bonis creáta sunt ab inítio, sic nequíssimis bona & mala; ómnia sanctis in bona, sic & impiis & peccatóribus in mala convertentur. *Eccli.* 39.

FERIA SEXTA.

De libro Genésis.

Lectio j. Cap. 5.

Hic est liber generatiónis Adam. In die quâ creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum & féminam creávit eos, & benedixit illis; & vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum triginta annis, & génuit ad imáginem & similitúdinem suam, vocavitque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquàm génuit Seth, octingenti anni; genuitque filios & filias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, & mórtuus est. Vixit quoque Seth centum quinque annis, & génuit Enos. Vixitque Seth, postquàm génuit Enos, octingentis septem annis; genuitque filios & filias. Et facti sunt omnes dies Seth nongentórum duódecim annórum, & mórtuus est.

℟. In princípio. 375.

Lectio ij.

Et vixit Jared, postquàm génuit Enoch, octingentis annis; & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Jared nongenti sexaginta duo anni, & mórtuus est. Porrò Enoch vixit sexaginta quinque annis, & génuit Mathúsalam. Et ambulávit Enoch cum Deo: & vixit, postquàm génuit Mathúsalam, trecentis annis; & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque anni. Ambulavitque cum Deo; & non appáruit, quia tulit eum Deus.

℟. Verbo Dómini. 375.

Lectio iij.

Vixit quoque Mathúsala centum octoginta septem annis, & génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquàm génuit Lamech, septingentis octoginta duóbus annis; & génuit filios & filias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala nongenti sexaginta novem anni, & mórtuus est. Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis, & génuit filium. Vocavitque nomen ejus Noë, dicens: Iste consolábitur nos ab opéribus & labóribus mánuum nostrárum, in terra cui maledixit Dóminus. Vixitque Lamech, postquàm génuit Noë, quingentis nonaginta quinque annis; & génuit filios

& filias. Et facti sunt omnes dies Lamech septingenti septuaginta septem anni, & mórtuus est.

℟. Ait Deus: Faciámus hóminem. 376.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Quid habet ámplius homo de universo labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, & generátio ádvenit: universa, vánitas & afflictio spíritûs. *Eccles.* 1.

AD VESPERAS, à Capitulo de beata Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum semid. Commemoratio de Simplici, si occurrat.

SABBATO.

De libro Géneseos.

Lectio j. Cap 5 & 6.

NOë cùm quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham & Japhet. Cùmque cœpíssent hómines multiplicári super terram, & filias procreássent, vidéntes fílii Dei filias hóminum quòd essent pulcræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus quas elégerant. Dixitque Deus: Non permanébit Spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est: eruntque dies illíus centum viginti annórum. Gigantes autem erant super terram in diébus illis. Postquàm enim ingressi sunt fílii Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt potentes à século viri famósi.

Lectio ij.

VIdens autem Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, & cuncta cogitátio cordis intenta esset ad malum omni témpore, pœnítuit eum quòd hóminem fecísset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecus, Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, à réptili usque ad vólucres cœli: pœnitet enim me fecísse eos. Noë verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ sunt generatiónes Noë: Noë vir justus atque perfectus fuit in generatiónibus suis: cum Deo ambulávit; & génuit tres fílios, Sem, Cham & Japhet, Corrupta est autem terra coram Deo, & repléta est iniquitáte.

Lectio iij.

CUmque vidísset Deus terram esse corruptam, (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noë: Finis universæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitáte à fácie eórum, & ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis: mansiúnculas in arca fácies, & bitúmine línies intrínsecùs & extrínsecùs. Et sic fácies eam: Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquaginta cubitórum latitúdo, & triginta cubitórum altitudo illíus. Fenéstram in arca fácies, & in cúbito consummábis summitátem ejus; óstium autem arcæ pones ex láterе: deorsum, cœnácula & tristéga fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii super terram, ut interfíciam omnem carnem in qua spíritus vitæ est subter cœlum. Universa quæ in terra sunt consumen-

tur. Ponamque fœdus meum tecum; & ingrediéris arcam tu & filii tui, uxor tua & uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus universæ carnis bina indúces in arcam, ut vivant tecum, masculíni sexûs & femininí.

DOMINICA SEXAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuagesima ad Quadragesimam, 379. additis quæ sequuntur.

AD VESPERAS, Sabbati. Ant. & Psalmi de Psalterio.

Capitulum. Sap. 14.

AB initio cùm perírent superbi gigantes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit sæculo semen nativitátis, quæ manu tuâ, Pater, erat gubernáta.

Hymnus & ℣. ut in Sabbato ante Septuagesimam, 374.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Noë vir justus atque perfectus fuit in generatiónibus suis: cum Deo ambulávit. *Gen.* 6.

Oratio.

DEus, qui cónspicis quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius, ut contra advérsa ómnia, grátiæ tuæ protectióne muniámur, Per Dóminum.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

AD OFFICIUM NOCT.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 6. & 7.

FEcit Noë ómnia quæ præcéperat illi Deus. Dixitque Dóminus ad eum: Ingrédere tu, & omnis domus tua in arcam; te enim vidi justum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolle septéna & septéna, másculum & féminam: de animántibus verò immundis duo & duo, másculum & féminam. Sed & de volatílibus cœli septéna & septéna, másculum & féminam; ut salvétur semen super fáciem universæ terræ. Adhuc enim, & post dies septem ego pluam super terram quadraginta diebus & quadraginta nóctibus; & delébo omnen substántiam quam feci, de superficie terræ. Fecit ergo Noë ómnia quæ mandáverat ei Dóminus.

℟. Videns Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, & cuncta cogitátio cordis intenta esset ad malum omni témpore: * Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ. ℣. Non est justus quisquam, non est requírens Deum; omnes enim peccavérunt: * Delébo. *Genes.* 6. *Rom.* 3.

Lectio ij.

CUmque transíssent septem dies, aquæ dilúvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vitæ Noë, mense secundo, séptimo-décimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataractæ cœli apertæ sunt: & facta est plúvia super terram quadraginta diébus & quadraginta nóctibus. In artículo diéi illíus ingréssus est Noë, & Sem, & Cham, & Japhet, filii ejus, uxor illíus, & tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam; ipsi, & omne ánimal secundùm genus suum, uni-

versaque jumenta in génere suo, & omne quod movétur super terram in génere suo, cunctumque volátile secundùm genus suum, universæ aves, omnesque vólucres ingressæ sunt ad Noë in arcam, bina & bina ex omni carne in qua erat spíritus vitæ. Et quæ ingressa sunt, másculus & fémina, ex omni carne introiérunt, sicut præcéperat ei Deus; & inclúsit eum Dóminus déforis.

℟. Noë inventus est perfectus, justus; & in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio: * Ideò dimíssum est réliquum terræ, cùm factum est dilúvium. ℣. Deus origináli mundo non pepercit, sed octávum Noë justítiæ præcónem custodívit; * Ideò. *Eccli.* 44. 2. *Petr.* 2.

Lectio iij.

FActumque est dilúvium quadraginta diébus super terram; & multiplicátæ sunt aquæ, & elevavérunt arcam in sublíme à terra. Vehementer enim inundavérunt; & ómnia replevérunt in superfície terræ: porrò arca ferebátur super aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis super terram; opertique sunt montes omnes excelsi sub universo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua super montes quos operúerat. Consumptaque est omnis caro quæ movebátur super terram, vólucrum, animántium, bestiárum, omniumque reptílium quæ reptant super terram, universi hómines, & cuncta in quibus spiráculum vitæ est in terra, mórtua sunt. Et delévit omnem substántiam quæ erat super terram, ab hómine usque ad pecus, tam réptile quàm vólucres cœli; & deléta sunt de terra. Remansit autem solus Noë, & qui cùm eo erant in arca. Obtinuerúntque aquæ terram centum quinquaginta diébus.

℟. Aquæ prævaluérunt nimis; opertíque sunt omnes montes, & delévit Deus omnem substántiam super terram. * Remansit solus Noë, & qui cum eo erant in arca. ℣. In arca pauci, id est, octo ánimæ salvæ factæ sunt per aquam. * Remansit. Glória. * Remansit. *Gen.* 7. 1. *Petr.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de catechizandis rúdibus.

Cap. 18. *Lectio iv.*

QUidquid homo fécerit, laudábilem in suis factis ínvenit Deum: si rectè égerit, laudábilem ínvenit per justítiam præmiórum: si peccáverit, laudábilem ínvenit per justítiam suppliciórum: si peccáta confessus ad rectè vivendum redíerit, laudábilem ínvenit per misericórdiam indulgentiárum. Cur ergo non faceret Deus hóminem, quamvis eum peccatúrum prænósceret, cùm & stantem coronáret, & cadentem ordináret, & súrgentem adjuváret; semper & ubíque ipse gloriósus bonitáte, justitiâ, clementiâ? máximè quia & illud præsciébat, de propágine mortalitátis ejus futúros sanctos.

℟. Gigantes nominati illi,

qui ab initio fuérunt, viam disciplínæ non invenérunt, & propterea periérunt: *Et quóniam non habuérunt sapiéntiam, interiérunt propter suam insipiéntiam. ℣. In diébus Noë erant comedentes & bibentes, donec venit dilúvium, & tulit omnes: * Et. *Bar.* 3. *Matt.* 24.

Cap. 19. *Lectio v.*

PRænuntiabátur dilúvii sacramento, quo per lignum justi liberáti sunt, futúra Eccléſia, quam Rex ejus & Deus Christus mystério suæ crucis ab hujus séculi submersióne suspendit. Neque enim Deus ignorábat quod étiam ex illis qui fúerant in arca servá-ti, nascitúri erant mali: sed tamen & exemplum futúri judícii dedit, & sanctórum liberatiónem ligni mystério prænuntiávit. Nam & post hæc non cessávit repullulâre malítia per supérbiam, & libídines, & illícitas impietátes. Neque tunc sanè defuérunt justi, quos Christi ventúra humílitas per Spíritum revelâta sanávit. Horum sanctórum, qui præcessérunt témpore nativitátem Dómini, non solùm sermo, sed étiam vita, & conjúgia, & filii, & facta, prophetía fuit hujus témporis, quò per fidem passiónis Christi ex géntibus congregátur Eccléſiâ.

℟. Egressus Noë de arca, ædificávit altâre Dómino, & óbtulit holocausta: * Benedixitque Deus Noë & filiis ejus. ℣. Justítiæ quæ per fidem est, Noë hæres est institútus: * Benedixitque. *Genes.* 8. & 9. *Hebr.* 11.

Lectio vj.

PEr illos sanctos Patriarchas & prophétas carnáli pópulo Israël & visíbilia beneficia minístrabantur, quæ carnáliter à Dómino desiderábant, & coercitiónes pœnárum corporálium, quibus pro témpore terrerentur, sicut eórum duritiéi congruébat. Et in his tamen ómnibus mystéria spiritália significabantur, quæ ad Christum & Eccléſiam pertinérent: cujus Eccléſiæ membra erant étiam illi sancti, quamvis in hac vita fúerint ántequàm secundùm carnem Christus Dóminus nascerétur. Ipse enim unigénitus Dei Fílius, Verbum Patris, æquále & coæternum Patri, per quod facta sunt ómnia, homo propter nos factus est, ut totíus Eccléſiæ tanquam totíus córporis caput esset. Sed velut totus homo dum náscitur, étiamsi manum in nascendo præmittat, tamen universo córpori sub cápite conjuncta atque compacta est, quemádmodùm étiam nonnulli in ipsis Patriarchis ad hujus ipsíus rei signum manu præmisså nati sunt: ita omnes sancti qui ante Dómini nostri Jesu Christi nativitátem in terris fuérunt, quamvis antè nati sunt, tamen universo córpori, cujus ille caput est, sub cápite cohæserunt.

℟. Dixit Deus: Arcum meum ponam in núbibus: & * Erit signum fœderis inter me, & inter terram; & † Non erunt ultrà aquæ dilúvii, ad delendum universam carnem. ℣. Verbum Dómini manet in

æternum. * Erit signum. Glória Patri. † Non erunt. *Gen.* 9. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Cùm turba plúrima convenírent, & de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, seminâre semen suum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 15. in Evang. habita in Basílica S. Pauli, Dominicâ Sexagesimæ. num. 1.

LEctio sancti Evangélii, quam modò, fratres carissimi, audístis, expositióne non índiget, sed admonitióne. Quam enim per semetipsam Véritas expósuit, hanc discútere humána fragílitas non præsúmit. Sed est quod sollícitè in hac ipsa expositióne Domínica pensáre debeátis: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significáre dicerémus; ad credendum nobis mens fórsitan vestra dubitáret. Unde & idem Dóminus per semetipsum dignátus est expónere quod dicébat, ut sciátis rerum significatiónes quærere in iis étiam quæ per semetipsum nóluit explanáre.

℟. Dixit Jesus per similitúdinem: Exiit qui séminat, seminâre semen suum: Et * Aliud cécidit secus viam & conculcátum est; áliud supra petram & natum áruit; áliud in terram bonam & fecit fructum centuplum. ℣. Verbum misit Dóminus in Jacob, & cécidit in Israël. * Aliud cécidit. *Luc.* 8. *Isa.* 9.

Lectio viij.

EXponendo ergo quod dixit, figurátè se loqui innotuit: quátenus certos vos rédderet, cùm vobis nostra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, si spinas divítias interpretári voluíssem; máximè cùm illæ pungant, istæ delectent? & tamen spinæ sunt; quia cogitatiónum suárum punctiónibus mentem lácerant: & cùm usque ad peccátum pértrahunt, quasi inflicto vúlnere cruentant. Quas bene hoc in loco álio Evangelistâ attestante, nequáquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appellat.

℟. Sicut exaltantur cœli à terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ à viis vestris. * Et quómodò descendit imber, & inébriat terram, & dat semen serenti, & panem comedenti, sic erit verbum meum. ℣. Sic est regnum Dei, quemádmodùm si homo jáciat sementem in terram, & semen gérminet & increscat. * Et. *Isa.* 55. *Marc.* 4. *num.* 1. & 2.

Lectio ix.

FAllaces enim sunt, quæ nobiscum diù permanére non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expellunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres carissimi, dívites esse cúpitis, veras divítias

amáte. Si culmen veri honóris quæritis, ad cœleste regnum téndite. Si glóriam dignitátum diligitis, in illa superna Angelórum cúria ascríbi festináte. Verba Dómini, quæ aure percípitis, mente retinéte. Cibus enim mentis est sermo Dei; & quasi acceptus cibus stómacho languente rejícitur, quando auditus sermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis alimenta non rétinet, hujus profectò vita desperátur.

℟. Non veni ut júdicem mundum, sed ut salvíficem mundum. * Qui non accipit verba mea: habet qui júdicet eum. Sermo quem locútus sum, ille judicábit eum in novíssimo Die. ℣. Verbum quod egrediétur ex ore meo, non revertétur ad me vácuum. * Qui non. Glória. * Qui non. *Joan.* 12. *Is.* 55.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui secùs viam, hi sunt qui áudiunt; & diábolus tollit verbum de corde eórum: qui autem supra petram, hi radíces non habent; ad tempus credunt, & in témpore tentatiónis recédunt. *Luc.* 8.

Oratio.

DEus, qui cónspicis quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius, ut contra adversa ómnia, grátiæ tuæ protectióne muniámur; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Quod in spinas cécidit: hi sunt qui audiérunt, & à sollicitudinibus & divítiis, & voluptátibus vitæ euntes suffocantur, & non réferunt fructum. Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in corde bono & óptimo audientes verbum rétinent, & fructum áfferunt in patiéntia. *Luc.* 8.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

De libro Genésis.

Lectio j. Cap. 8.

REcordátus Deus Noë, cunctorumque animántium, & ómnium jumentórum quæ erant cum eo in arca, adduxit spíritum super terram, & imminútæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abyssi, & cataractæ cœli; & prohíbitæ sunt plúviæ de cœlo. Reversæque sunt aquæ de terra, euntes & redeuntes; & cœpérunt mínui post centum quinquaginta dies. Requievítque arca mense séptimo, vigésimo séptimo die mensis, super montes Arméniæ. At verò aquæ ibant & decrescébant usque ad décimum mensem; décimo enim mense, primâ die mensis, apparuérunt cacúmina móntium.

℟. Videns Deus. 389.

Lectio ij.

CUmque transissent quadraginta dies, apériens Noë fenestram arcæ, quam fécerat, dimísit corvum, qui egrediebátur, & non revertebátur, donec siccarentur aquæ super terram. Emísit quoque columbam post eum, ut vidéret si jam cessassent aquæ super fáciem terræ. Quæ cùm non invenísset ubi requiéscere pes ejus, reversa est ad eum in arcam; aquæ enim erant super universam terram

Extenditque manum, & apprehensam intulit in arcam. Expectátis autem ultrà septem diébus áliis, rursum dimísit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olivæ virántibus fóliis in ore suo. Intellexit ergo Noë quòd cessássent aquæ super terram, expectavitque nihilóminus septem álios dies, & emísit columbam, quæ non est reversa ultrà ad eum.

℟. Noë inventus est. 390.

Lectio iij.

MEnse secundo, séptimo & vigésimo die mensis, arefacta est terra. Locútus est autem Deus ad Noë, dicens: Egrédere de arca, tu & uxor tua, filii tui & uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus, quàm in béstiis, & universis reptílibus quæ reptant super terram, educ tecum, & ingredímini super terram: créscite, & multiplicámini super eam. Egressus est ergo Noë, & filii ejus, uxor illíus, & uxóres filiórum ejus cum eo. Sed & ómnia animántia, jumenta, & reptília quæ reptant super terram secundùm genus suum, egressa sunt de arca. Ædificávit autem Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocausta super altare. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis, & ait: Nequáquam ultrà maledícam terræ propter hómines: sensus enim & cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescéntia sua.

℟. Aquæ. 390.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Cœli erant priùs, & terra de aqua, & per aquam consístens Dei verbo; per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. d. Quómodo dilúvium átidam inebriávit, sic ira Dómini gentes quæ non exquisíerunt eum, hæreditábit. *Eccli.* 39.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 9.

BEnedixit Deus Noë & filiis ejus; & dixit ad eos: Créscite, & multiplicámini, & replète terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, & super omnes vólucres cœli, cum universis quæ moventur super terram. Omnes pisces maris mánui vestræ trádити sunt; & omne quod movétur & vivit, erit vobis in cibum: quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia, excepto quòd carnem cum sánguine non comedétis: sánguinem enim animárum vestrárum requíram de manu cunctárum bestiárum; & de manu hóminis, de manu viri & fratris ejus requíram ánimam hóminis. Quicumque effúderit humánum sánguinem, fundétur sanguis illíus; ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℟. Gigantes. 390.

Lectio ij.

HÆc quoque dixit Deus ad Noë, & ad filios ejus cum eo: Ecce ego státuam

pactum meum vobiscum, & cum sémine vestro post vos: & ad omnem ánimam viventem quæ est vobiscum tam in volúcribus quàm in jumentis & pecúdibus terræ cunctis, quæ egressa sunt de arca, & universis béstiis terræ. Státuam pactum meum vobiscum, & nequáquam ultrà interficiétur omnis caro aquis dilúvii, neque erit deinceps dilúvium dissipans terram. Dixitque Deus: Hoc signum fœderis quod do inter me & vos, & ad omnem ánimam viventem quæ est vobiscum in generatiónes sempiternas: Arcum meum ponam in núbibus, & erit signum fœderis inter me & inter terram. Cùmque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus; & recordábor fœderis mei vobiscum, & cum omni ánima vivente quæ carnem végetat: & non erunt ultrà aquæ dilúvii ad delendum universam carnem.

℟. Egressus Noë. 391.

Lectio iij.

ERant ergo filii Noë, qui egressi sunt de arca, Sem, Cham & Japhet: porrò Cham ipse est pater Chánaan. Tres isti filii sunt Noë, & ab his disseminátum est omne genus hóminum super universam terram. Cœpitque Noë vir agrícola exercére terram, & plantávit víneam. Bibensque vinum inebriátus est, & nudátus in tabernáculo suo. Quod cùm vidísset Cham pater Chánaan, verenda scílicet patris sui esse nudáta, nuntiávit duóbus frátribus suis foràs. At verò Sem & Japhet pállium imposuérunt húmeris suis, & incedentes retrorsùm, operuérunt verenda patris sui; facièsque eórum aversæ erant, & patris virília non vidérunt. Evígilans autem Noë ex vino, cùm didicísset quæ fécerat ei filius suus minor, ait: Maledíctus Chánaan, servus servórum erit frátribus suis. Dixitque: Benedíctus Dóminus Deus Sem; sit Chánaan servus ejus. Dilátet Deus Japhet, & hábitet in tabernáculis Sem; sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noë post dilúvium trecentis quinquaginta annis: & impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, & mórtuus est.

℟. Dixit Deus. 391.

Ad Benedíctus. *Ant. 6.* Sicut in diébus Noë jurávi ne indúcerem aquas ultrà super terram, sic jurávi ut non irascar tibi, dixit miserátor tuus Dóminus. *Is.* 54.

Ad Magníficat. *Ant. 5. a.* Benedíctio patris firmat domos filiórum: glória hóminis ex honóre patris sui. *Eccli.* 3.

FERIA QUARTA.

De libro Genésis.

Lectio j. Cap. 11.

ERat terra lábii unius, & sermónum eorumdem. Cùmque proficiscerentur de oriente, invenérunt campum in terra Sénnaar, & habitavérunt in eo. Dixitque alter ad próximum suum: Veníte, faciámus láteres, & coquámus eos igni. Habuerúntque láteres pro saxis, &

bitúmen pro cæmento, & dixérunt: Veníte, faciámus nobis civitátem, & turrim, cujus culmen pertingat ad cœlum; & celebrémus nomen nostrum ántequàm dividámur in universas terras. Descendit autem Dóminus ut vidéret civitátem, & turrim quam ædificábant fílii Adam, & dixit: Ecce unus est pópulus, & unum lábium ómnibus; cœperuntque hoc fácere, nec desístent à cogitatiónibus suis, donec eas ópere compleant. Veníte ígitur, descendámus, & confundámus ibi linguam eórum, ut non áudiat unusquísque vocem próximi sui. Atque ita divísit eos Dóminus ex illo loco in universas terras, & cessavérunt ædificáre civitátem. Et idcirco vocátum est nomen ejus, Babel.

℟. Videns Deus. 389.

Lectio ij.

VIxitque Thare septuagínta annis, & génuit Abram, & Nachor, & Aran. Hæ sunt autẽ generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, & Aran. Porrò Aran génuit Lot. Mortuúsque est Aran ante Thare patrem suũ, in terra nativitátis suæ, in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram & Nachor uxóres: nomen uxóris Abram, Sáraï; & nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran, patris Melchæ, & patris Jeschæ: Erat autem Sáraï stérilis, nec habébat líberos. Tulit ítaque Thare Abram fílium suum, & Lot fílium Aran fílium fílii sui, & Sáraï nurum suam uxórem Abram fílii sui; & eduxit eos de Ur Chaldæórum, ut irent in terram Chánaan: veneruntque usque Haran, & habitavérunt ibi. Et facti sunt dies Thare ducentórum quinque annórum, & mórtuus est in Haran.

℟. Noë inventus est perfectus. 390.

Lectio iij. Cap. 12.

DIxit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monstrábo tibi; faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi, & magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus. Benedicam benedicéntibus tibi, & maledícam maledicéntibus tibi; atque in te benedicentur universæ cognatiónes terræ. Egressus est itaque Abram, sicut præcéperat ei Dóminus; & ivit cum eo Loth. Septuaginta quinque annórum erat Abram, cùm egrederétur de Haran. Tulítque Sáraï uxórem suam, & Lot fílium fratris sui, universámque substántiam quam posséderant, & ánimas quas féceránt in Haran; & egressi sunt, ut irent in terram Chánaan.

℟. Aquæ. 390

Ad Benedíctus. *Ant.* 2. D. In consensu nequítiæ cùm se natiónes contulíssent, sapiéntia scivit justum, & conservávit sine querela Deo. *Sap.* 10.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Quando dividébat Altíssimus gentes, quando separábat fílios Adam, constítuit términos populórũ; pars autem

Dñi pópulus ejus. *Deut.* 32.

FERIA QUINTA.

De libro Genesis.

Lectio j. *Cap.* 13.

FActa est rixa inter pastóres gregum Abram & Lot. Eo autem témpore Chananæus & Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne, quæso, sit júrgium inter me & te, & inter pastóres meos & pastóres tuos; fratres enim sumus: ecce universa terra coram te est; recéde à me, óbsecro. Si ad sinistram íeris, ego déxteram tenébo: si tu déxteram elégeris, ego ad sinistram pergam. Elevátis itaque Lot óculis, vidit omnem circa regiónem Jordánis, quæ universa irrigabátur, ántequàm súbvérteret Dóminus Sódomam & Gomorrham, sicut paradísus Dómini, & sicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegitque sibi Lot regiónem circa Jordánem, & recessit ab Oriente.

℟. Gigantes. 390.

Lectio ij.

ABram habitávit in terra Chánaan: Lot verò morátus est in óppidis quæ erant circa Jordánem, & habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péssimi erant, & peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, postquàm divísus est ab eo Lot: Leva óculos tuos, & vide à loco in quo nunc es, ad aquilónem & meridiem, ad orientem & occidentem. Omnem terram quam cónspicis, tibi dabo & sémini tuo usque in sempiternum. Faciamque semen tuum sicut púlverem terræ: si quis potest hóminum numeráre púlverem terræ, semen quoque tuum numeráre póterit. Surge, & perámbula terram in longitúdine & in latitúdine sua; quia tibi datúrus sum eam.

℟. Egressus Noë. 391.

Lectio iij. Cap. 14.

CUm audísset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerávit expedítos vernáculos suos trecentos decem & octo; & persecútus est usque Dan. Et divísis sóciis, írruit super eos nocte; percussítque eos, & persecútus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damasci. Reduxitque omnem substántiam, & Lot fratrem suum cum substántia illius, mulieres quoque & pópulum. Egressus est autem rex Sodomórum in occursum ejus, postquàm reversus est à cæde Chodorlahomor, & regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At verò Melchísedech rex Salem, próferens panem & vinum, (erat enim Sacerdos Dei altíssimi) benedixit ei, & ait Benedictus Abram Deo excelso, qui creávit cœlum & terram: & benedictus Deus excelsus, quo protegente hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℟. Dixit Deus. 391.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Justum Lot à nefandórum luxuriósa conversatióne eripuit Deus; aspectu enim & auditu justus erat. 2. *Petr.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. *a.* Intuémini quantus sit hic, qui décimas súmpsit ab Abraham; & hunc qui habébat repromissiónes, benedixit. *Hebr.* 7.

FERIA SEXTA.

De libro Génesis.

Lectio 1. Cap. 17.

POstquàm Abram nonaginta & novem annórum esse cœperat, appáruit ei Dóminus, dixitque ad eum: Ego Deus omnípotens: ámbula coram me, & esto perfectus. Ponamque fœdus meum inter me & te, & multiplicábo te vehementer nimis. Cécidit Abram pronus in fáciem. Dixitque ei Deus: Ego sum, & pactum meum tecum, erísque pater multárum géntium. Nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram, sed appellàberis Abraham; quia patrem multárum géntium constítui te. Faciamque te créscere vehementíssimè, & ponam te in géntibus, regesque ex te egredientur.

℟. Videns Deus. 389.

Lectio ij.

DIxit iterum Deus ad Abraham: Et tu ergo custódies pactum meum, & semen tuum post te in generatiónibus suis. Hoc est pactum meum quod obsérvábitis inter me & vos, & semen tuum post te: Circumcidétur ex vobis omne masculínum, & circumcidétis carnem præpútii vestri, ut sit in signum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus vestris; tam vernáculus quàm emptítius circumcidetur, & quicumque non fúerit de stirpe vestra: eritque pactum meum in carne vestra in fœdus æternum. Máseulus cujus præpútii caro circumcísa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo suo; quia pactum meum íritum fecit.

℟. Noë inventus est perfectus. 390.

Lectio iij.

DIxit quoque Deus ad Abraham: Sáraï uxórem tuam non vocábis Sáraï, sed Saram. Et benedícam ei, & ex illa dabo tibi fílium, cui benedictúrus sum: eritque in natiónes, & reges populórum orientur ex eo. Cécidit Abraham in fáciem suam, & rísit, dicens in corde suo: Putásne centenário nascétur fílius; & Sara nonagenária páriet? Dixitque ad Deum: Utinam Ismael vivat coram te! Et ait Deus ad Abraham: Sara uxor tua páriet tibi fílium, vocabísque nomen ejus Isaac, & constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum, & sémini ejus post eum. Super Ismael quoque exaudívi te: ecce benedícam ei, & augébo, & multiplicábo eum valde: duódecim duces generábit, & fáciam illum in gentem magnam. Pactum verò meum státuam ad Isaac, quem páriet tibi Sara témpore ísto in anno áltero.

℟. Aquæ prævaluérunt nimis. 390.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *a.* Abraham pater est ómnium nostrûm (sicut scriptum est: Quia patrem multárum gén-

tium pósui te) ante Deum, cui crédidit. *Rom.* 4.

AD VESPERAS, à Capitulo de beata Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum semiduplex. Commemoratio de Simplici occurrente.

SABBATO.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 19.

VEnérunt duo Angeli Sódomam véſpere, & ſedente Lot in fóribus civitátis. Qui cùm vidiſſet eos, ſurrexit, & ivit óbviàm eis, adoravitque pronus in terram, & dixit: Obſecro, dómini, declináte in domum púeri veſtri, & manéte ibi: laváte pedes veſtros; & mane proficiſcémini in viam veſtram. Qui dixérunt: Minimè, ſed in platéa manébimus. Cómpulit illos óppidò ut divérterent ad eum: ingreſſiſque domum illius fecit convívium, & coxit ázyma; & comedérunt. Priùs autem quàm irent cúbitum, viri civitátis vallavérunt domum à púero uſque ad ſenem, omnis pópulus ſimul. Vocaveruntque Lot, & dixérunt ei: Ubi ſunt viri qui introiérunt ad te nocte? Educ illos huc, ut cognoſcámus eos.

Lectio ij

VImque faciébant Lot vehementiſſimè: jamque propè erat ut effríngerent fores. Et ecce miſérunt manum viri, & introduxérunt ad ſe Lot, clauſeruntque óſtium: & eos qui fóris erant, percuſſérunt cæcitáte à mínimo uſque ad máximum, ita ut óſtium invenire non poſſent. Dixérunt autem ad Lot: Habes hîc quémpiam tuórum? génerum, aut filios, aut filias, omnes qui tui ſunt, educ de urbe hac: delébimus enim locum iſtum, eò quòd increverit clamor eórum coram Dómino, qui miſit nos ut perdámus illos. Egreſſus ítaque Lot, locútus eſt ad géneros ſuos, qui acceptúri erant filias ejus, & dixit: Súrgite, egredímini de loco iſto; quia delébit Dóminus civitátem hanc. Et viſus eſt eis quaſi ludens loqui. Cùmque eſſet mane, cogébant eum Angeli, dicentes: Surge, tolle uxórem tuam, & duas filias quas habes; ne & tu páriter péreas in ſcélere civitátis. Diſſimulante illo, apprehendérunt manum ejus, & manum uxóris, ac duárum filiárum ejus; eò quód párceret Dóminus illi. Eduxeruntque eum, & poſuérunt extra civitátem.

Lectio iij.

IGitur Dóminus pluit ſuper Sódomam & Gomorrham ſulphur & ignem à Dómino de cœlo: & ſubvertit civitátes has, & omnem circa regiónem, univerſos habitatóres úrbium, & cuncta terræ viréntia. Reſpicienſque uxor ejus poſt ſe, verſa eſt in ſtatuâ ſalis. Abraham autem conſurgens mane, ubi ſtéterat priùs cùm Dómino, intúitus eſt Sódomam & Gomorrham, & univerſam terram regiónis illius: viditque aſcendentem favillam de terra quaſi fornácis fumum. Cùm enim ſubvérteret Deus civitátes regiónis illius, recordátus Abrahæ,

liberávit Lot de subversióne úrbium in quibus habitáverat.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Sep. tuagesimæ ad Quadragesimam, 379. additis quæ sequuntur.

AD VESPERAS. Sabbati, Psalmi & Ant. de Psalterio. Capitulum. Eccli. 44.

ABraham magnus pater multitúdinis géntium, & non est inventus similis illi in glória; qui conservávit legem Excelsi, & fuit in testamento cum illo.

Hymnus & ℣. ut in Sabbato ante Septuagesimam, 374. *Ad* Magníficat. *Ant.* 7. G. Abraham in tentatióne inventus est fidélis; ídeò jurejurando dedit illi Deus glóriam in gente sua. *Eccli* .44.

Oratio.

PReces nostras, quæsumus, Dómine, clementer exaudi, atque à peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi; Per Dóminum.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

IN I. NOCTURNO.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 21.

VIsitávit Dóminus Saram sicut promíserat, & implévit quæ locútus est. Concepitque, & péperit filium in senectúte sua, témpore quo prædíxerat ei Deus. Vocávitque Abraham nomen filii sui quem génuit ei Sara, Isaac; & circumcídit eum Octávo die, sicut præcéperat ei Deus, cùm centum essèt annórum. Hâc quippe ætáte patris natus est Isaac. Dixitque Sara: Risum fecit mihi Deus: quicumque audiérit, corridébit mihi. Rursumque ait: Quis auditúrum créderet Abraham quòd Sara lactáret filium, quem péperit ei jam seni?

℟. Dixit Dóminus ad Abraham: Egrédere de cognatióne tua, & veni in terram quam monstrábo tibi. Egressus est ítaque Abraham, * Tulitque Sáraï uxórem suam, & Lot fílium fratris sui, universámque substántiam quam possíderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem, & éxiit nésciens quò iret; * Tulitque. *Genes.* 12. *Hebr.* 11.

Lectio ij. Cap. 22.

TEntávit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille respondit: Adsum. Ait illi: Tolle filium tuum unigénitum, quem díligis, Isaac, & vade in terram visiónis; atque ibi ófferes eum in holocaustũ super unum móntium quem monstrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consúrgens, stravit ásinum suum, ducens secum duos júvenes, & Isaac filium suum. Cùmque concidísset ligna in holocaustum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul, dixitque ad púeros suos: Expectáte hîc cum ásino; ego & puer illuc usque properántes, postquàm adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, & impósuit

impósuit super Isaac filium suum; ipse verò portábat in mánibus ignem & gládium.

℟. Fide Sara stérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit étiam præter tempus ætatis; * Quóniam fidélem crédidit esse eum qui repromíserat. ℣. Péperit Sara filium in senectúte sua, témpore quo prædíxerat ei Deus; * Quóniam. *Hebr.* 11. *Genes.* cap. 21.

Lectio iij.

PErgébant ergo páriter, & venérunt ad locum quem osténderat ei Deus, in quo ædificávit altáre, & désuper ligna compósuit. Cúmque alligásset Isaac filium suum, pósuit eum in altáre super strues lignórum. Extenditque manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium suum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham: Qui respondit: Adsum. Dixitque ei: Non extendas manum tuam super púerum, neque fácias illi quidquam: nunc cognóvi quòd times Deum, & non pepercísti unigénito filio tuo propter me. Lévavit Abraham óculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hærentem córnibus, quem assúmens óbtulit holocaustum pro filio.

℟. Fide óbtulit Abraham Isaac, cùm tentarétur: * Et unigénitum offerébat, qui susceperat repromissiónes, árbitrans † quia & à mórtuis suscitáre potens est Deus. ℣. Extendit manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium suum: * Et Glória Patri. † Quia. *Hebr.* 11. *Genes.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Libr. 16. *C.* 31 *&* 32.

Lectio iv.

NAtus est Abrahæ, secundùm promissiónem Dei, de Sara filius. Tentátur Abraham de immolando dilectíssimo filio ipsó Isaac; ut pia ejus obediéntia probarétur, séculis in notítiam perferenda, non Deo. Nunquam sanè créderet Abraham quod víctimis Deus delectarétur humánis, quamvis, divíno intonante præcepto, obediendum sit, non disputandum. Verúmtamen Abraham confestim filium, cùm fuísset immolátus, resurrectúrum credidísse laudandus est. Pestrémò quia Isaac occídi non oportébat, postéaquam est pater ferire prohíbitus; quis erat ille áries, quo immoláto implétum est significatívo sánguine sacrificium? Nempe, quando vidit eum Abraham, córnibus in frútice tenebátur. Quis ergo illo figurabátur, nisi Jesus, ántequàm immolarétur, spinis Judáicis coronátus? Sed divína pótius per Angelum verba audiámus. Per memetipsum jurávi propter quod fecísti verbum hoc, & non pepercísti filio tuo dilecto propter me, nisi benedícens benedícam te; & benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. Hoc modo est illa de vocatióne géntium in sémine Abrahæ, post holocaustum quo significátus est Christus, étiam

juratióne Dei firmáta promíssio. Sæpè enim promíserat ; sed nunquam juráverat. Quid autem est veri Dei veracíque jurátio, nisi promíssi confirmátio, & infidélium quædam increpátio ?

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo dicens : Quia non pepercísti fílio tuo unigénito proper me, * Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promíttens Deus, jurávit per semetipsum, dicens : Nisi benedicens benedícam te, & multíplicans multiplicábo te ; * Benedicentur. *Genes.* 22. *Hebr.* 6.

C. 36. *Lectio v.*

Accepit etiam Isaac oráculum tale quale pater ejus ; quo oráculo sic scriptum est : Státuam juramentum meum quod jurávi Abrahæ patri tuo, & multiplicábo semen tuum tanquam stellas cœli, & dabo sémini tuo omnem terram hanc, & benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ, pro eo quod obaudívit Abraham pater tuus vocem meam. Iste Patriarcha nec uxórem hábuit áliam, nec áliquam concubínam ; sed posteritáte duórum geminórum ex uno concúbitu procreatórum contentus fuit. Nec ídeò tamen istum patri præferre debémus quia iste nullam féminam præter unam cónjugem nóverat. Erant enim procul dúbio paternæ fidei & obediéntiæ mérita potióra, in tantum ut propter illum dicat Deus huic se facere bona quæ facit, ut novérimus non ex bonis síngulis inter se hómines comparáre ; sed in unoquóque considerémus universa. Fieri enim potest, ut hábeat áliquid in vita & in móribus quíspiam quo súperat álium, idque sit longè præstabílius quam est illud unde ab álio superátur.

℟. Appáruit Isaac Dóminus, & ait : Benedícam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo ; * Et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ ; neque qui semen sunt Abrahæ, omnes filii ; sed in Isaac vocábitur tibi semen : * Et benedicentur. *Genes.* 26. *Rom.* 9.

Cap. 37. & 38. *Lectio vj.*

Duo Isaac filii, Esaü & Jacob, páriter crescunt. Primátus majóris transfúnditur in minórem ex pacto & plácito inter illos. Senescit Isaac, ejusque óculis per senectam visus aufértur. Vult benedícere fílium majórem, & pro illo nésciens benedícit minórẽ. Míttitur Jacob à parentibus in Mesopotámiam, ut ibi ducat uxórem. Patris mittentis verba hæc sunt : Deus meus benedícat te, & áugeat te, & multíplicet te ; & eris in congregatiónes géntium ; &, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui, tibi & sémini tuo post te. Hîc jam intellígimus segregátum semen Jacob ab álio sémine Isaac, quod factũ est per Esaü. Quando enim dictum est ; in Isaac vocábitur tibi semen, pértinens útique semen ad Civitátẽ

Dei ; separátum est inde áliud semen Abrahæ , quod erat in ancillæ filio, & quod futúrum erat in filiis Céthuræ. Sed adhuc erat ambíguum de duóbus géminis filiis Isaac , an ad utrumque , an ad unum eórum illa benedíctio pertinéret; & si ad unum , quisnam esset illórum. Quod nunc declarátum est , cùm prophéticè à patre benedicitur Jacob , & dícitur ei , Et eris in congregatiónes géntium ; &c , Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui.

℟. Vidit Jacob Dóminũ dicentem sibi : Erit semen tuum quasi pulvis terræ , & * Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit : Et semínibus quasi in multis , sed quasi in uno , qui est Christus : * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Genes.* 28. *Gal.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore ; Assúmpsit Jesus duódecim & ait illis: Ecce ascéndimus Jerosólymam , & consummabuntur ómnia quæ scripta sunt per Prophétas de Filio hóminis. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ. *Homil. 2. in Evang. habita in Basílica S. Petr. Dom. Quinquagesimæ. n. 1.*

REdemptor noster prævidens ex passióne sua discipulórum ánimos perturbandos , eis longè antè & ejusdem passiónis pœnam , & resurrectiónis suæ glóriam prædicit ; ut cùm eum morientem , sicut prædictum est, cérnerent , étiam resurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba mystérii , venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen récipit ; ut qui cœléstis mystérii verba non cáperent , eos ad fidem cœléstia facta solidárent.

℟. Cæcus quidam sedébat secùs viam , mendícans. Dixérunt autem ei quòd Jesus transíret. Et clamávit , dicens : * Jesu , fili David , miserére meî. ℣. Dóminus firmamentum virtútis , & adjutórium casûs , exaltans ánimam , & illúminans óculos : * Jesu. *Luc.* 18. *Eccli.* 34.

Léctio viij.

SEd miracula Dómini & Salvatóris nostri sic accipienda sunt , fratres carissimi , ut & in veritáte credantur facta , & tamen per significatiónem nobis áliquid innuant. Opera quippe ejus & per poténtiam áliud ostendunt , & per mystérium áliud loquuntur. Ecce enim , quis juxta históriam cæcus iste fuerit, ignorámus ; sed tamen , quê per mystérium significet , novimus. Cæcus quippe est genus humánum , quod in parente primo à paradíso gáudiis expulsum , claritátem supernæ lucis ignórans , damnatiónis suæ ténebras pátitur : sed tamen per Redemptóris sui præséntiam illumináture ; ut æternæ lucis gáudia jam per desidérium vídeat , atque in via vitæ beni óperis gressus ponat.

℟. Stans Jesus, jussit cæcum addúci ad se; & interrogávit illũ, dicens: Quid tibi vis fáciam; At ille dixit: * Dómine, ut vídeam. ℣. Deus meus, illúmina ténebras meas: * Dómine, ut vídeam. *Luc.* 18. *Ps.* 17.

n. 2. 3. *&* 4. *Lectio ix.*

QUisquis ergo cæcitátis suæ ténebras agnóscit, quisquis hoc quod sibi deest lumen æternitátis intélligit; clamet medullis cordis clamet & vócibus mentis, dicens: Jesu fili David, miserére meî. Sed quid, clamante cæco, subjúngitur, audiámus: Et qui præibant, increpábant eum ut tacéret. Quid autem designant isti qui Jesum venientem præcédunt, nisi desideriórum carnálium turbas, tumultusque vitiórum; qui, priusquàm Jesus ad cor nostrum véniat, tentatiónibus suis cogitatiónem nostram dissipant, & voces cordis in oratióne perturbant. Sed quid ad hæc illuminandus iste cæcus fecit, audiámus. Séquitur: Ipse verò multò magis clamábat: Fili David, miserére meî. Ecce quem turba increpat ut áceat, magis ac magis clamat; quia quantò gravióri tumultu cogitatiónum carnálium prémimur, tantò oratióni insístere ardéntiùs debémus.

℟. Jesus dixit illi: Réspice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit: * Et sequebátur illum, magníficans Deum. ℣. Statim visum recépit, dicebatque: Benedíco te, Dómine Deus Israel. * Et sequebátur illum. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Jesus dixit. *usque ad* ℣. Statim visum. *Luc.* 18. *Tob.* 11.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Assumpsit Jesus duódecim, & ait: Ecce ascéndimus Jerosólymam; & consummabuntur ómnia quæ scripta sunt per Prophétas de Filio hóminis. *Luc.* 18.

Oratio.

PRæces nostras, quæsumus, Dómine, clementer exaudi, atque à peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi; Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Filius hóminis tradétur géntibus, & illudétur, & flagellábitur, & conspuétur; & postquàm flagelláverint, occident eum: & tértiâ die resurget. *Luc.* 18.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

De libro Genesis.

Lectio j. Cap. 25.

HÆ sunt generatiónes Isaac filii Abraham: Abraham génuit Isaac, qui cùm quadragínta esset annórum, duxit uxórem Rebeccam filiam Bathuélis Syri de Mesopotámia, sorórem Laban. Deprecatusque est Isaac Dóminum pro uxóre sua, eò quòd esset stérilis; qui exaudívit eum, & dedit conceptum Rebeccæ. Sed collidebantur in útero ejus párvuli; quæ ait: Si sic mihi futúrum erat, quid necesse fuit concípere; Perrexitque ut consúleret Dóminum. Qui respondens, ait: Duæ gentes sunt in útero tuo, &

duo pópuli ex ventre tuo dividentur; populúsque pópulum superábit, & major sérviet minóri. Jam tempus pariendi advénerat, & ecce gémini in útero ejus reperti sunt. Qui prior egréssus est, rufus erat, & totus in morem pellis híspidus: vocatumque est nomen ejus, Esaïi. Prórinus alter egrédiens, plantam fratris tenébat manu; & idcirco appellávit eum Jacob.

℟. Dixit Dóminus ad Abram: Egrédere de cognatióne tua, & veni in terram quã monstrábo tibi. Egréssus est ítaque Abram, * Tulitque Sáraï uxórem suam, & Lot fílium fratris sui, universámque substántiam quam possíderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem, & éxiit nésciens quò iret; * Tulitque. *Genes.* 12. *Hebr.* 11.

Lectio ij. Cap. 27.

DIxit Rebecca filio suo Jacob: Audívi patrem tuum loquentem cum Esaü fratre tuo, & dicentem ei: Affer mihi de venatióne tua, & fac cibos ut cómedam; & benedícam tibi coram Dómino, ántequàm móriar. Nunc ergo, fili mi, acquiésce consíliis meis; & pergens ad gregem, affer mihi duos hædos óptimos, ut fáciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter véscitur, quas cùm intúleris, & comáderit, benedícat tibi priusquàm moriátur. Cui ille respondit: Nosti quòd Esaü frater meus homo pilósus sit, & ego lenis: si attrectáverit me pater meus, & sénserit, tímeo ne putet me sibi voluísse illúdere, & indúcam super me maledictiónẽ pro benedictióne. At quem mater: In me sit, ait, ista maledíctio, fili mi: tantùm audi vocem meam, & pergens affer quæ dixi. Abiit, & áttulit, deditque matri. Parávit illa cibos, sicut velle nóverat patrem illius. Et véstibus Esaü valde bonis, quas apud se habébat domi, induit eum; pelliculásque hædórum circúmdedit mánibus, & colli nuda protexit. Deditque pulmentum; & panes quos cóxerat, trádidit. Quibus illátis, dixit: Pater mi. At ille respondit: Audio. Quis es tu, fili mi? Dixitque Jacob: Ego sum primogénitus tuus Esaü.

℟. Fide Sara stérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis; * Quóniam fidélem crédidit esse eum qui repromíserat. ℣. Péperit Sara fílium in senectúte sua, témpore quo prædixerat ei Deus; * Quóniam. *Hebr.* 11. *Genes.* 21.

Lectio iij.

DIxitque Isaac: Accéde huc, ut tangam te, fili mi, & probem utrùm tu sis fílius meus Esaü, an non. Accéssit ille ad patrem; & palpáto eo, dixit Isaac: Vox quidem, vox Jacob est; sed manus, manus sunt Esaü. Et non cognóvit eum, quia pilósæ manus símilitúdinem majóris expréssérant. Benedícens ergo illi, ait: Tu es fílius meus Esaü? Respondit: Ego sum. At ille: Affer mihi, inquit,

cibos de venatióne tua, fili mi; ut benedicat tibi ánima mea. Quos cùm oblátos comedísset, óbtulit ei étiam vinum; quo hausto, dixit ad eum: Accéde ad me, & da mihi ósculum, fili mi. Acceſſit, & oſculátus eſt eum. Statimque ut ſenſit veſtimentórum illíus fragrántiam, benedíxens illi, ait: Ecce odor filii mei ſicut odor agri pleni, cui benedíxit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, & de pinguédine terræ abundántiam frumenti & vini. Et ſérviant tibi pópuli, & adórent te tribus: eſto dóminus fratrum tuórum, & incurvéntur ante te fílii matris tuæ: qui maledíxerit tibi, ſit ille maledíctus; & qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur.

℟. Fide óbtulit Abraham Iſaac, cùm tentarétur: * Et unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes, árbitrans † Quia & à mórtuis ſuſcitáre potens eſt Deus. ℣. Extendit manum, & arrípuit gládium, ut immoláret fílium ſuum: * Et unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes, árbitrans. † Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. † Quia & à mórtuis. *Hebr.* 11. *Geneſ.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. c. Non ex opéribus, ſed ex vocánte dictum eſt: Major ſérviet minóri; ſicut ſcriptum eſt; Jacob dilexi; Eſaü autem ódio hábui. *Rom.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Fide, & de futúris benedíxit Iſaac; Jacob & Eſaü. *Hebr.* 11.

FERIA TERTIA.

De libro Géneſis.

Lectio 1. Cap. 27. & 28.

Oderat ſemper Eſaü Jacob pro benedictióne quâ benedíxerat ei pater; dixitque in corde ſuo: Vénient dies luctûs patris mei, & occídam Jacob fratrem meum. Nuntiáta ſunt hæc Rebeccæ? quæ mittens & vocans Jacob filium ſuum, dixit ad eum: Ecce Eſaü frater tuus minátur ut occídat te. Nunc ergo, fili mi, audi vocem meam; & conſurgens, fuge ad Laban fratrem meum in Haran; habitabíſque cum eo dies paucos, donec requieſcat furor fratris tui, & ceſſet indignátio ejus, obliviſcaturque eórum quæ feciſti in eum: póſtea mittam, & addúcam te inde huc. Cur utróque orbábor fílio in uno die? Dixitque Rebecca ad Iſaac: Tædet me vitæ meæ propter filias Heth; ſi acceperit Jacob uxórem de ſtirpe hujus terræ, nolo vívere. Vocávit ítaque Iſaac Jacob, & benedíxit eum, præcepitque ei, dicens, Noli accípere cónjugem de género Chánaan, ſed vade, & proficíſcere in Meſopotámiam Syriæ, ad domum Báthuel patris matris tuæ, & áccipe tibi inde uxórem de filiábus Laban avúnculi tui. Deus autem omnípotens benedícat tibi, & créſcere te fáciat, atque multíplicet, ut ſis in turbas populórum.

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, dicens: Quia non pepercíſti fílio tuo unigénito propter me, * Be-

nedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promittens Deus, jurávit per semetipsum, dicens: Nisi benedicens benedicam te, & multíplicans multiplicábo te; * Benedicentur. *Genes.* 22. *Hebr.* 6.

Lectio ij. Cap. 28.

IGitur egréssus Jacob de Bersábee, pergébat Haran. Cúmque venísset ad quemquã locum, & vellet in eo requiéscere post solis occúbitum, tulit de lapídibus qui jacébant; & suppónens cápiti suo, dormívit in eódem loco. Vidítque in somnis scalam stantem super terram, & cacúmen illíus tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes & descendentes per eam, & Dóminum innixum scalæ, dicentem sibi: Ego sum Dóminus Deus Abraham patris tui, & Deus Isaac; terrã in qua dormis, tibi dabo & sémini tuo. Eritque semen tuum quasi pulvis terræ: dilatáberis ad occidentem, & orientem, & septentriónem, & meridiem; & benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. Et ero custos tuus quòcumque perréxeris, & redúcam te in terram hanc; nec dimittam, nisi complévero universa quæ dixi.

℟. Appáruit Isaac Dominus, & ait: Benedicam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo, * Et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ; neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen: * Et benedicentur. *Genes.* 26. *Rom.* 9.

Lectio. iij. Cap. 35.

ERant autem filii Jacob duódecim. Filii Liæ, primogénitus Ruben, & Símeon, & Levi, & Judas, & Issachar, & Zabúlon: filii Rachel, Joseph & Bénjamin: filii Balæ ancillæ Rachélis, Dan & Néphtali: filii Zelphæ ancillæ Liæ, Gad & Aser. Hi sunt filii Jacob, qui nati sunt ei in Mesopotámia Syriæ. Venit étiam ad Isaac patrem suũ in Mambre civitátem Arbée, hæc est Hebron: in qua peregrinátus est Abraham & Isaac. Et compléti sunt dies Isaac centũ octoginta annórũ. Consumptusque ætáte, mórtuus est: & appósitus est pópulo suo senex & plenus diérum; & sepeliérunt eum Esaii & Jacob filii sui.

℟. Vidit Jacob Dóminum dicentem sibi: Erit semen tuum quasi pulvis terræ, & * Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit: Et semínibus quasi in multis, sed quasi in uno, qui est Christus: * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Genes.* 28. *Gal.* 3.

Ad Benedíctus. *Ant.* 6. Jacob supplantávit fratrem suum in Bethel: invénit Deum: ibi Dóminus locútus est nobíscum. *Os.* 12.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Sapiéntia prófugum iræ fratris justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus. *Sap.* 10.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS HYEMALIS.

DIE XXIX. NOVEMBRIS.

IN FESTO

S. SATURNINI,

EPISCOPI ET MARTYRIS.

SOLEMNE III. ORDINIS.

[*Si hoc Festum incidat in Dominicam I. Adventûs, tunc transfertur ad primam diem non impeditam Officio duplici, & habet I. Vesperas ut sequitur. Habet etiam quando incidit in Feriam tertiam.*]

INI. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 1. D. HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo signum meum. *Is.* 49.

Ant. 2. D. Mittam ex eis qui salváti fúerint, ad gentes: ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam. *Is.* 66.

Ant. 3. a. Audívi vocem Dómini, dicentis: Quem mittam? Et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. *Is.* 6.

Ant. 4. E. Mitto ego te ad gentes apostatrices, quæ recessérunt à me, ipsi & patres eórum usque ad diem hanc. *Ezech.* 2.

Ant. 5. C. Bellábunt adversùm te & non prævalébunt; quia ego tecum sum, dicit Dóminus. *Jer.* 15.

Capitulum. Ezech. 14.

HÆc dicit Dóminus Deus: convertímini & recédite ab idólis vestris, & ab univérsis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras.

℟. Robur mánuum suárum idolórum poténtiæ deputantes * Volunt cláudere ora laudántium te, Dómine, ut apériant ora géntium & laudent idolórum fortitúdinem. ℣. Commutavérunt veritátem Dei in mendácium; & coluérunt & serviérunt creatúræ pótiùs quàm creatóri, qui est benedictus in sécula. * Volunt. Glória. * Volunt. *Esther* 14. *Rom.* 14. *Hymnus.*

QUAM juvat festo celebráre plausu
Præsulem, cœlo miserante missum,
Ut Tolosánis quasi sidus almum
Fúlgeat oris.

IBAT ex antris érebi profundis
Atra nox, cæcans pópulos, tetróque
Dæmonum cultu rétinens sepultos
Mortis in umbra.

PANDE jam solis rádios latentis,
Præsul, increscens fúgiat caligo:
Lux micet, lux hæc, hominumque vita,
Fonsque salútis.

LUCE dum purâ ténebras fugáre
Níteris, luci ténebræ resístunt;
Signa nec cœcas radiáre possunt
Spléndida gentes.

CIVITAS miris tremefacta monstris
Stridet, & caris métuens ruínam
Próximam divis, volat ad nefandi
Límina templi.

HOSTIIS aras ónerat, Deosque
Invocat, dæmon silet, aut fatétur
Jam Saturníni dómitum suprémis
Légibus orcum.

SUMMA sit Patri, sit & æqua nato,
Flámini par laus utriusque vinclo:
Sint pares uni, similesque trino
Laudis honóres. Amen.

℣. Omnes Dii géntium dæmónia: ℟. Dóminus autem cœlos fecit. *Ps.* 95.

Ad Magnific. *Ant.* 6. Idóla pénitùs conterentur, projiciet homo símulácra quæ fécerat sibi ut adoráret. *Is.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes. Commem. Adventûs.

Si incidat in Feriam II. de eo fit Commemoratio ad II. Vesperas Dominicæ, per Antiph. Idóla. ℣. Omnes. *ut suprà. Oratio, ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Super Psalmos,

Ant. 4. a. Non timébis à sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris. *Ps.* 90.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Deum magnum Dóminum, & Regem magnum super omnes Deos, * Venite, adorémus.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Quam juvat festo. *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Factum est verbum Dñi ad me, dicens: Prophétam in géntibus dedi te. *Jer.* 1.

Ant. 8. G. Ad ómnia quæ mittam te ibis: & universa

*

quæcumque mandávero tibi loquéris. *Ibid.*

Ant. 2. D. Dóminus dixit mihi: in gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertantur à ténebris ad lucem. *Act.* 26.

℣. Dóminus misit me, ℟. Ut prædicárem captívis indulgéntiam. *Is.* 61.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Factum est verbum Dómini, dicens: Surge, & vade in civitátem magnam; & prædica in ea prædicatiónem quam ego loquor ad te: & surrexit, & ábiit juxta verbum Dómini: * Et cœpit introíre in civitátem. ℣. Fide obedívit in locum exíre quem acceptúrus erat in hæreditátem. * Et. *Jon.* 3. *Hebr.* 11.

Post ij. Lect. ℟. Dixit Dóminus illi: Lóquere, & ne táceas; propter quod ego sum tecum, * Quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. ℣. Verbum Dómini non revertétur ad me vácuum; sed fáciet quæcumque vólui, & prosperábitur. * Quóniam. *Act.* 18. *Is.* 55.

Post iij. Lect. ℟. Excelsa demolientur, & dissipabuntur: & interíbunt aræ vestræ, & confringentur. * Cessábunt idóla vestra, & conterentur delúbra vestra, & delebuntur ópera vestra. ℣. Usque ad vos pervénimus in Evangélio Christi. * Cessábunt. Glória. *Cessábunt. *Ezec.* 6. 2. *Cor.* 10.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Incitabátur Spíritus ejus in ipso, videns idololatríæ déditam civitátem. *Act.* 17.

Ant. 1. a. Cor meum conturbátum est in me; quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte. *Ps.* 54.

Ant. 3. g. Impii dixérunt: Circumveniámus justum, quóniam contrárius est opéribus nostris: morte turpíssimâ condemnémus eum. Nesciérunt sacramenta Dei. *Sap.* 2.

℣. Circumdedérunt me vituli multi, ℟. Tauri pingues obsedérunt me. *Ps.* 11.

Ex Passióne sancti Saturníni Epíscopi Tolosáni & Mártyris.

Lectio iv.

Apud Ruinardum.

TEmpore illo quo post corpóreum salvatóris Dómini nostri Jesu Christi adventum, exortus in ténebris sol justítiæ, splendóre fidei illumináre occidentálem plagam cœperat, Décio & Grato consúlibus, primum & summum Christi Tolósa civitas sanctum Saturnínum habére cœperat Sacerdótem. Cumque dicto Epíscopo ad Eccléfiam id témporis párvulam juxtà Capitólium, quod inter domum suam & domum Dei erat, frequens itus esset ac réditus; sancti viri præsentiam sustinére fallax dæmonum turba non pótuit: & ut erant muta símulácra nonnullis adumbráta phantásiis, ad sacrílega obséquia, & sollícita consuléntium vota cœpérunt in siléntio permanére. Cuncti ítaque sacrílegæ superstitiónis antístites consulentes undè in númina sua venisset inusitáta tacitúrnitas; áudiunt à quodam religiónis nostræ

inimíco, novam néscio quam surrexísse sectam, superstitióni gentilitátis inimicam, quæ christiána appellátur, & in deórum suórum excídium niterétur. Hujus fidei esse Epíscopum Saturnínum cujus ad conspectum deórum suórum ora siluíssent.

℟. Dixérunt: Moriátur, quia destruxit aram Baal, qui adversárius ejus est, * Moriátur ántequam lux crástina véniat. ℣. Deus nos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos. * Moriátur. *Jud.* 6. 1. *Cor.* 4.

Lectio v.

INter hæc cum magna fuísset hóminum multitúdo congregáta, & paráto ad victimam tauro deos suos litatióne tam ingentis hóstiæ vel redúcere cúperent, vel propitiáre; ecce ipsum Saturnínum, ad officium solemne vénientem, unus è turba éminus agnóscit, & dicit: En ipsum adversárium cúltibus nostris: nostram pariter, deorumque nostrórum vindicémus injúriam, quos jam nunc aut sacrificando placet, aut moriendo lædíficet. Ad tam sacrílegæ vocis impulsum omnis sanctum virum insaniéntium turba circumdat, ac Presbytero uno, ac duóbus Diacónibus per fugam lapsis, ad Capitólium solus attráhitur; & cum immoláre dæmóniis cogerétur, clarâ voce testátur: Unum & verum Deum novi; Deos vestros dæmones scio. Quómodo vultis ut ego eos tímeam, à quibus, ut áudio, dícitis me timéri.

℟. Concitavérunt omnem pópulum & injecérunt ei manus, clamantes; commotaque est cívitas tota, * Et apprehendentes trahébant eum. ℣. Cum vidíssent eum ántequàm accéderet ad eos, cogitavérunt illum occídere; & mútuò loquebantur: Veníte, occidámus eum. * Et apprehendentes. *Act.* 21. *Gen.* 37.

Lectio vj.

AD hanc sancti Epíscopi vocem tauro illo, qui fúerat victimæ præparátus, fune circumacto, & post terga demísso, Sancti vires pedes inligant, actumque stímulis acrióribus taurum de superióri Capitólii parte in plana præcípitant. Nec mora: Inter primos descensus ipsíus gradus, cápite collíso, cerebróque excusso, & omni córpore laceráto, dignam Deo ánimam Christus excépit. Exánime corpus usque ad eum locum, tauro furente, perductum est, ubi duæ muliércula, sexûs infirmitátem fidei virtúte vincentes, & viris ómnibus fortióres, beáti viri corpus condidérunt. Mansit aliquándiu sub vili cæspite, donec sanctus Hilárius, in Tolosána urbe Epíscopus ordinátus, diligenter extraxit Basilículam párvulam ad locum tantum oratiónis. Procedente dehinc témpore, sanctus Sylvius Episcopátum supradictæ urbis indeptus, pulcram & speciósam Basílicam parans ad venerandi Mártyris transferendas illûc relíquias, ante consummatiónem cœpti óperis recessit è sæculo. Post cujus

óbitum sanctus Exsupérius Basílicam quam decessor suus inchoáverat, consummávit & feliciter dedicávit.

℟. Móysi dicit Deus: Miserébor cujus miséreor: & misericórdiam præstábo cujus miserébor: * Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. ℣. Dicit Dóminus: Miserébor ejus quæ fuit absque misericórdia, & dicam non pópulo meo: Pópulus meus es tu: & ipse dicet: Deus meus es tu. * Igitur non volentis neque currentis, sed. Glória. * Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est. *Rom.* 9. *Ose* 2.

IN III NOCTURNO.

Ant. 7 ç. Abjíciet vir idóla argenti sui, & idóla auri sui, quæ fecérunt vobis manus vestræ in peccátum. *Is.* 31.

Ant. 5 a Clamantes ad Dóminum dixérunt: Peccávimus tibi, quia derelíquimus Dóminum Deum nostrum. *Jud.* 10.

Ant. 6. Relinquent gentes idóla sua, & vénient Jerúsalem, & inhabitábunt in ea. *Tob.* 14.

℣. Elevábitur Dóminus solus in die illa: ℟. Et idóla penítus conterentur. *Is.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus Discípulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mórtuum fuerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 280. *de Divin. cap.* 4. *num.* 5. *&* 6.

ALia est animárum sine ullis corpóribus réquies, ália cum corpóribus cœléstibus cláritas, & felicitas Angelórum, quibus æquábitur resurgéntium multitúdo fidélium: in qua gloriosíssimi Mártyres præcípua sui honóris luce fulgébunt, ipsaque córpora in quibus indigna tormenta perpessi sunt, eis digna in ornamenta vertentur. Unde solemnitates eórum, sicut fácimus, devotíssimè celebrémus, sóbriâ hilaritáte, castâ congregatióne, fidei cogitatióne, fidenti prædicatióne. Non parva pars imitatiónis est meliórum congaudére virtútibus.

℟. Scient gentes quia ego Dóminus: * Ecce venit, & factum est, ait Dominus Deus: hæc est dies de qua locútus sum. ℣. Nisi granum frumenti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet: si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. * Ecce venit, & factum est. *Ezech.* 39. *Joan.* 12.

Lectio viij.

ILli magni, nos parvi; sed benedixit Dóminus pusíllos cum magnis. Præcessérunt, præminuérunt. Si eos sequi non valémus actu, sequámur affectu: si non glóriâ, certè lætítiâ: si non méritis, votis: si non passióne, compassióne: si non excelléntia, connexióne. Non nobis parum videátur quod ejus corpóris

membra sumus, cujus & illi, quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra. Glória cápiti, unde consúlitur & superióribus mánibus & ínfimis pédibus.

℟. Quæsiérunt me qui ante non interrogábant, invenérunt qui non quæsiérunt me. *Dixi, Ecce ego, ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. ℣. In loco ubi dictum est eis: Non plebs mea vos: ibi vocabuntur filii Dei vivi. *Dixi. *Is.* 65. *Rom.* 9.

Lectio ix.

SIcut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & incitáti sunt mártyres, & ánimas suas pro frátribus posuérunt; atque ut ista populórum, tanquam gérminum, copiosíssima felícitas súrgeret, terram suo sánguine irrigavérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis. Omnes eídem Dómino parémus, eumdem magistrum séquimur, eumdem príncipem comitámur, eídem cápiti subjúngimur, ad eamdem Jerúsalem téndimus, eamdem sectámur caritátem, eamdemque ampléctimur unitátem.

℟. Gentes glorificábant verbum Dómini, & credidérunt quotquot erant præordináti ad vitam æternam. *Disseminabátur autem verbum Dómini per universam regiónem. ℣. Sacerdótes docébant pópulum, & circuíbant civitátes, atque erudiébant pópulum. * Disseminabátur. Glória Patri. * Disseminabátur. *Act.* 13. 2. *Par.* 17.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. *d.* POpulus qui ambulábat in ténebris vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis lux orta est eis. *Is.* 9.

Ant. 6. Vénient, & apponentur ad Dóminum fœdere sempiterno, quod nulla oblivióne delébitur. *Jer.* 50.

Ant. 2. D. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiã salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spiritûs sancti. *Tit.* 3.

Ant. 5. C. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus: pósuit desertum in stagna aquárum, & terram sine aqua in éxitus aquárum. *Ps.* 106.

Ant. 1. g. Laudáte, cœli, quóniam misericórdiam fécit Dóminus: jubiláte extréma terræ, resonáte montes laudationem. *Is.* 44.

Capitulum. 1. Joan. 4.

CAríssimi: In hoc est cáritas (Dei:) Non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior dilexit nos, & misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris.

Hymnus.

JAm fortes ánimos índue, Póntifex:
Demens impíetas mille parat neces;
Sed vitam cúpidus pro grege pónere
Tortórum scelus íncrepas.
Te delúbra cohors raptat ad ímpia:

*

Distorquet válidis brachia fúnibus :
Tauro crura fremens álligat éffero :
Hinc fis víctima sánctior.
En taurus stímulis púngitur, aúfugit
Spumans ore ; gradus per capitólii
Præceps dejíceris, mirificus polo,
Terris hórridus áspici.
Compago cápitis saxa per áspera
Tabo tríste fluit, frángitur : ávolant
Excussi cérebri, frustáque córporis :
Fumant ómnia sánguine.
Iras pone truces, barbárior feris
O gens ! fictítiis hunc tua cœcitas
Mactat numínibus, quem sua cáritas
Pro tortóribus ímmolat.
Dignum morte reis fit sæculus útile,
Exórat véniam pontíficis cruor ;
Æternamque tuo, non méritis licet
Vitam fúnere párturit.
Merces Pontificum laus tibi sit Pater :
Laus sit, nate, tibi láurea mílitum :
Laus sit Spíritui, flámine qui suo
Firmat péctora mártyrum.
Amen.

℣. Non secundùm peccáta nostra fecit nobis Deus ; ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retribuit nobis. *Ps.* 102

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Benedictus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericórdiam suã regenerávit nos in spem vivam per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis. 1. *Petr.* 1.

Oratio.

Deus, qui per beátum Saturninum Mártyrem tuum atque Pontíficem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis venire tribuísti : da nobis ejus intercessióne, in fide stábiles, & à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Fit Commemor. de Adventu.

AD PRIMAM.

Ant. Pópulus.

AD TERTIAM.

Ant. Vénient.

Capitulum. 1. Petr. 2.

Carissimi : qui non consecúti misericórdiam, nunc autem misericórdiam consecúti, óbsecro vos tanquam ádvenas & peregrínos abstinére vos à carnálibus desidériis, quæ mílitant adversus ánimam.

℟. *br.* Repléti sumus mane misericórdiâ tuâ, * Allelúia, allelúia. Repléti. ℣. Exultávimus & delectáti sumus. * Allelúia. Glória. Repléti.

℣. Redémit nos ab inimícis nostris ; ℟. Quóniam in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

AD SEXTAM.

Ant. Non ex opéribus.

Capitulum. 2. Thess. 2.

Vocávit vos Deus per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriæ Dómini

nostri Jesu Christi : itaque state, & tenéte traditiónes, quas didicistis.

℟. *br.* Eduxit eos de ténebris & umbra mortis : * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et víncula eórum dirúpit, * Allelúia. Glória. Eduxit.

℣. Contrívit portas æreas, ℟. Et vectes férreos confrégit. *Ps.* 106.

AD NONAM.

Ant. Laudáte cœli.

Capitulum. 1. Cor. 4.

IN Christo Jesu per Evangélium ego vos génui ; rogo ergo vos, imitatóres mei estóte, sicut & ego Christi.

℟. *br.* Judícium patris audíte filii, * Allelúia, allelúia. Judícium. ℣. Et sic fácite ut salvi sitis. * Allelúia. Glória Patri. Judícium. *Eccli.* 3.

℣. Bonum facientes non deficiámus ; ℟. Témpore enim suo metémus non deficientes. *Gal.* 6.

AD II. VESPERAS.

Ant. EVangélium nostrum 7. a. non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa. 1. *Thess.* 1.

Ant. 6. Ego plantávi, sed Deus incrementum dedit : Dei agricultúra estis, Dei ædificátio estis. 1. *Cor.* 3.

Ant. 3. a. Secundùm grátiam, quæ data est mihi, ut sápiens architectus fundamentum pósui. *Ibid.*

Ant. 4. E. Et si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum ; nam signáculum apostolátûs mei vos estis. 1. *Cor.* 9.

Ant. 1. D. Hoc oro ut cáritas vestra magìs, ac magìs abundet. *Phil.* 1.

Capitulum. Hebr. 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei ; quorum intuentes éxitum, conversatiónis, imitámini fidem.

Hymnus.

CŒLO triúmpha débitus
Invícte martyr, jam tuo
Roráta tellus sánguine
Fundit salútis gérmina.

Sic mártyrem decet mori
Fructus datúrum dívites,
Ut trítici granum sinu
Tellúris almæ cónditum.

Si manet semel íntegrum,
Se prole nullâ récreat :
At mórtuum se múltiplex
In mille culmos éxplicat.

Tuo superstes fúneri
Sic falsa pellis númina ;
Deóque victor único
Christo Tolósam súbjicis.

Spurcæ procul sunt hostiæ :
Aris litátur sánctiùs :
Solus sacerdos fit Deus,
Solus Deus fit víctima.

Destructor acer núminum
Aras superevéheris :
Corpusque tritum per vias
Piis micat honoribus.

Laus sit Patri, laus Fílio,
Laus sit tibi par, Spíritus :
Uni Deo, trino simul,
Par sit decus in sécula.
Amen.

℣. Glória vestra sumus sicut & vos nostra, ℟. In die Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Cor.* 1.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Benedictus Dóminus ; quia

hódie nomen suum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ. *Judith* 13.

Oratio.

DEus, qui per beátum Saturnínum Mártyrem tuum atque Pontíficem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis venire tribuísti: da nobis ejus intercessióne, in fide stábiles, & à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula séculórum.

℟. Amen.

Fit Commemor. sancti Andreæ. Antiph. Invenit Andréas fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messíam; & adduxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur:

℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, suppliciter exorámus, ut sicut Eccléſiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus extitit prædicátor & rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula séculórum.

℟. Amen.

Fit Commemoratio Adventûs.

DIE XXX.

In Festo

S. ANDREÆ, APOSTOLI.

Duplex I. Ordinis.

Omnia de Communi Apostolor. ij. *exceptis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evangel. Eusebio Lib. 9. Histor. Gregor. Nazianz. Paulino, &c.

ANdréas Bethsaïdæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joannis Baptistæ, cùm eum de Christo dicentem audísset: Ecce Agnus Dei, secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eumdem perduxit. Cùm póstea una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo à prætereunte Christo vocáti illis verbis: Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum; nullam interponentes moram, & relictis rétibus, secúti sunt eum. Post cujus resurrectiónem & ascensiónem, Andréas in Scythia prædicávit. Cúmque in Græciam pervenísset, multis ab idolórum cultu ad Christum colendum adductis, urbem Patras in Acháia, suâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Constántius Imperátor, ex voto Constantíni patris, anno vigésimo regni sui Constantinópolim transferri, & in augustíssimo Apostolórum templo collocári curávit; unde póstea decerpta pignora diversis locis quasi vitæ sémina dispersa sunt.

Sermo

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

Sermo 133. *Lectio v.*

BEátus Andréas hódie moriendo pro Dómino, toto virtútis gradu Domínicis incúmbit hærére vestígiis. Nec eum cursus fáciat dísparem fratri, quem natúra símilem, vocátio sócium, parem grátia ipsa perfécerat. Ad unã vocem Dómini, sicut ille, patrem, pátriam, censum réliquit. Solum est quòd témpore Domínicæ passiónis fugit; sed neque hoc impar, quia non est grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia, quos sic discréverat culpa. Nam crucẽ quam refúgerant, pósteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum súmpserant, inde conscénderent cœlum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque crucem, árborem conscendit Andréas; ut qui Christo cómpati gestiébant, in semetipsis figúram formamque ipsíus exprímerent passiónis, & redempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andréas noster, etsi cedit órdini, præmio tamen non cedit & labóri.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Sermo 2. *de sancto Andrea. n.* 1. *Lectio vj.*

BEáti Andréæ Apóstoli solémnitas hódie celebrátur. Quam si piâ sollicitúdine perscrutémur, multa invenímus in ea, quæ ædificent animas nostras. In ipso síquidem conversiónis suæ inítio, magnum nobis perfectæ obediéntiæ præstat exemplum, quod quidem Christiánis ómnibus necessárium. Sola enim est cáritas quæ obediéntiam gratam facit & acceptábilem Deo; hílarem quippe datórem díligit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam spirituális mens fuit, tam fervens cáritas, ánimus tam robustus: Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus, per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors, imò & fórtior morte. Cujus ô! si & nos partícipes inveniámur! Et sicut beáto Andréæ crucem & mortem ipsam, sic nobis quoque labórem & pœniténtiam nostrã faceret, non solùm non moléstam, sed étiam desiderábilem atque omninò delectábilem esse.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et réliqua.

Homilia sancti Gregórii Papæ.

5. in Ev. habita in Basi. S. Andreæ, in die nat. ejus. n. 1.

AUdístis, fratres carissimi, quia ad unius jussiónis vocem Petrus & Andréas, relictis rétibus, secúti sunt Redemptórem; & ad unum Dómini præceptum, hoc quod possidére videbántur, obliti sunt. In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos

ádmonet: jam jugo fidei colla Géntium súbdidit; jam mundi glóriam stravit; jam rúinis ejus crebrescéntibus, districti sui judicii diem propinquantem denúntiat; & tamen superba mens nostra non vult hoc sponte deférere, quod quotidie perdit invita. Quid ergo, fratres carissimi, quid in ejus judicio dictúri sumus, qui ab amóre præsentis séculi, nec præceptis flectimur, nec verbéribus emendámur?

n. 2. *Lectio viij.*

SEd fortasse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam uterque iste piscátor quid aut quantum dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hâc in re, fratres carissimi, affectum debémus pótius pensáre quàm censum. Multum réliquit, qui sibi nihil retínuit: multum reliquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certè nos & hábita cum amóre possidémus, & ea quæ minimè habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus, & Andréas dimísit, quando uterque étiam desidéria habendi dereliquit.

n. 4. *Lectio ix.*

QUia ergo, fratres carissimi, beáti Andréæ Apóstoli natalícia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Ostendat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciámus quæ terréna sunt, relictis temporálibus, mercémur cæléstia. Si autem necdum possumus relinquere própria, saltèm non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne caritátis, in ambitióne sua hábeat frænum timóris; ut profectùs sui pássibus vegetà, dum ab aliénorum appetítu compéscitur, quandóque ad própria contemnenda perdu átur, adjuvante Dómino nostro Jesu Christo.

Te Deum.

[*Et dicitur in Festis per Adventum.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Erant Petrus & Andréas piscatóres, & ait illis Jesus: Venite post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum. At illi continuò, relictis rétibus secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, suppliciter exorámus; ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector, ita apud te fit pro nobis perpétuus intercessor; Per Dóminum

Fit Commemoratio de Adventu.

Ad Magníficat *Ant.* 4. D. Omnia detrimentum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum, & virtútem resurrectiónis ejus, & societátem passiónum ejus, configurátus morti ejus. *Philippens.* 3.

Oratio, ut suprà.

Fit Commem. de Adventu.

Deinde S. Eligii Episc. Ant. Elegit. ℣. Beatus. xvij. *Orat.* Deus, fidélium. xxj.

FESTA DECEMBRIS.

Die I.

S. ELIGII, EPISCOPI.

Commemoratio.

Lectio iij.

Ex ejus vita à S. Audoeno scripta.

ELígius Lémovix, aurífaber indústrius, Parísios se cóntulit, ubi perítiæ suæ famâ Clotário secundo innótuit. Sanctióris vitæ desidério accensus, ómnium ab adolescéntia delictórum exomologésim fecit coram Sacerdóte, & exinde in ópera pietátis omni stúdio incúbuit. Quidquid arte suâ comparábat, id totum fovendis egénis & captívis, rerum étiam sibi necessariárum dispéndio, redimendis erogábat. Non minùs acceptus Dagoberto quàm Clotário patri: & ab illo ad Aremoricórum regem, pacis componendæ causâ missus, reges ámbos felíci fœdere sociávit. Solemniacense in Lemovícibus cœnóbium cóndidit. Plúrima diversis temporibus auro, argento & gemmis ornávit sepulcra Sanctórum. Mausoléum imprímis Mártyris Dionysii miro artificio decorávit. De Eccléfiæ disciplína sollícitus, Simoníacam labem quæ altas in Gállia radíces égerat, extirpávit. Tandem ad Noviomensem Episcopátum assúmptus, non modò salúti gregis sibi commissi invigilávit, sed & Flandros & Frísios, alióque ad Septentriónem pópulos, non sine magno labóre ac vitæ discrímine, ad Christum adduxit. Sedit in Concílio Cabilonensi sub Clodovéo secundo. Multa præclarè scripsit, ejécit dæmones, futúra divínitus prædixit, aliísque miráculis illustris óbiit septuagenárius, desinente die últimâ Novembris, anno sexcentésimo quinquagésimo nono, horâ primâ noctis, & Noviomi sepultus est.

AD LAUDES, pro Commemoratione S. Eligii, Ant. Ego. ℣. Elégit. *Oratio.* Deus, fidélium. xxj.

Die III.

SANCTI FRANCISCI XAVERII.

Semiduplex.

Pridie, VESP. de Feria. A Capitulo de S. Francisco Xaverio, ut in Communi SS. Presbyterorum. xxviij. *Oratio.* Deus, qui ad fidei. *infrà.*

Commemoratio de Adventu.

AD NOCTURNUM.

Lectio j. de Scriptura occurrente, ex tribus una.

Lectio ij.

Ex Tursellino.

FRanciscus Xavérius, nóbilis Cántaber, Parísiis emenso philosóphico stádio, magistérium ártium consecútus, mox Philosóphiæ professor, ac deinde Baccaláureus, Theológiæ cursum abrúpit, ut se beáto Ignátio sócium adjúngeret. Tum sanctióris vitæ genus profitéri cœpit, non jejúniis modò aliísque córporis afflictatiónibus, & páuperum,

præsertim infirmórum curâ, quibus in xenodóchiis ministrábat, sed & singulári religiónis propagandæ stúdio, summâ in Episcopos & Presbyteros observántiâ, eóque in Deum fervóre caritátis, ut ejus incéndium in oratiónibus non ferens, sæpius exclamáret: Satis est, Dómine, satis est.

Lectio iij.

PRocurante Joanne Lusitániæ rege, à Paulo tértio Indiæ destinátus, multos passim toto Oriente Christiános ad meliórem frugem revocávit, & innúmeros propémodum pópulos ignorántiæ ténebris involútos ad Christi fidem adduxit: nam præter Indos, Brachmánes & Malábares ipse primus Parávis, Málais, Jais, Acénis, Mindánais, Malacénsibus & Japónibus, multis éditis miráculis & exantlátis labóribus, Evangélii lucem intulit. Perlustrátâ tandem Japóniâ, ad Sinas profectúrus, in ínsula Sanciána óbiit, anno ætátis quadragésimo quinto, Christi millésimo quingentésimo quinquagésimo secundo. Corpus ejus post menses quíndecim íntegrum & incorruptum, Goam delátum est. Hunc, Indiárum Apóstolum toto orbe appellátum, Gregórius décimus-quintus Sanctis ascripsit, anno millésimo sexcentésimo vigésimo secundo.

Oratio.

DEus, qui ad fídei propagatiónem beátum Franciscum Xavérium verendo sacerdótii ministério decorásti: præsta, ut per quem pópulus tuus Evangélii verbum & Dominici córporis Sacraméntum suscépit, ejus patrocínio dignos utriúsque fructus percípiat; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commemoratio de Adventu.

IN VESP. *fit Commemor. S. Petri Chrysologi, Episc. & Doct. Ant. & ℣.* Beátus.xxiij. *Oratio.* Omnipotens. xxvj.

Fit Commem. Adventus.

DIE IV.

In Festo

S. PETRI CHRYSOLOGI,

Episcopi & Doctoris.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus una.

Lectio ij.

Ex ejus Oper. Hier. Rub. Lib. 2. Hist. &c.

PEtrus Chrysólogus Foro-Cornélii, quod Immolam vocant, in Æmília natus, à sancto Cornélio illíus civitátis Episcopo, sanctíssimis móribus ac disciplínis institútus, & in Diáconum ordinátus, non ita multò post, Deo annuente, Eccléstæ Ravennensis Episcopus electus est. Annis circiter sexaginta Pontificio múnere præstantíssimè perfunctus est. Quantùm áureâ quádam ingénii atque eloquéntiæ ubertáte præstíterit, unde & Chrysólogi nomen est adeptus, ex ejus Oratiónibus exístimáre licet, quæ præclarè dictis & rebus illústribus refertæ sunt.

Lectio iij.

DUóbus Conciliis, quórũ álterũ Ravennæ, Romæ álte-

rum Symmachi Pontificis Máximi, itemque Theodorici Ostrogothórum regis jussu, indictum est, interfuit, subscripsitque. Illíus ætáte novas de Incarnatióne quæstiónes movit Eutyches; & ad hæresis suæ patrocínium, Petri suffrágia tentávit per litteras: quibus veritátis & unitátis amans Petrus sic respondit: Tristis legi tristes litteras tuas; & scripta mœróre débito percurri, quia sicut nos pax Ecclesiárum, Sacerdótum concórdia, tranquíllitas plebis gaudére facit gáudio cœlesti: ita nos afflígit & déjicit fraterna dissénsio. Tum Eutychen hortátur ut se in his quæ à beatíssimo Papa Románæ civitátis scripta sunt, obedienter attenderet. Obiit Immolæ circa médium quinti séculi.

Oratio, Omnípotens æterne Deus. xxvj.

Fit Commem. de Adventu.

VESPERÆ de S. Chrysólogo, fit Comm. Advent.

Die VI.

In Festo SANCTI NICOLAI, Episcopi.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Liturg. S. Chrys. Conc. 2. Nic. Theoph. &c.

Nicoláus Myræ, quæ Lyciæ Metrópolis est, Episcopus, pópulis ómnibus vétere & vulgátâ famâ notus est. Quanto honóre fuerit hábitus à Græcis, vel una testátur precátio inserta Litúrgiæ, quæ sancti Joannis Chrysóstomi nómine inscribitur. Multæ sub ejus nómine erectæ sunt Constantinópoli Basílicæ. Illíus præsentem opem sensísse se Theodórus, qui Myrensem ejus sedem tenébat, coram Pátribus in Nicæna secunda Synodo contestátus est ad asserendam & confirmandam, quam priùs impugnáverat, débitam Sanctórum imagínibus veneratiónem. Cùm anno octingentésimo séptimo dux quidam Arabum, Chumid nómine, Myrâ occupátâ, sacram urnam in qua sancti Nicolái corpus asservabátur, confríngere tentáret, & in vicínam ex errore vim & ictus inferret, eum, ut scribit Theóphanes, sanctus & Thaumaturgus Nicoláus manifestâ ultióne exagitávit: extemplò enim, inquit, immánis ventórum procella, marinórum flúctuum ímpetus, tonítruum fulgurumque promíscua tempéstas ádeò classem jactávit, ut pleræque naves conquassátæ submergerentur; ipseque Dei hostis Chumid, Sancti virtútem expertus, vix ac præter spem potúerit effúgere.

Lectio iij.

Ex ejus sepulcro stillábat óleum depellendis váriis morbórum genéribus salúbre, quod periculo extractum ex urna fidélibus distríbui solébat in vásculis. Eórum nonnullis in Occidentem allátis, cœpit apud Latínos nóminis & miraculórum ejus fama celebrári, quam prædicant nono século Martyrológia Usuardi & Adónis. Paríssiis jam ad annum millésimum trigésimum Robertus rex in palátio régio Basílicam sub nómine

sancti Nicolái condíderat, in qua pósteà Coróna Dómini à sancto Ludovíco depósita est, ántequàm sacram illíc Capellam ædificáret. Aucta est autem imprímis sancti Pontíficis venerátio, ex quo, devastátâ à Turcis Myrâ, allátum est corpus ejus Bárium in Apúlia, anno salútis milléfimo octogéfimo séptimo. Ibi enim extructa est impensis civitátis Basílica, quam in honórem sancti Nicolái Urbánus Papa secundus, post biénnium in Apúliam véniens, dedicávit, in eáque sacrum corpus cóndidit.

Oratio.

DEus, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decorásti miráculis: tríbue, quæsumus, ut omnes qui ejus implórant auxílium, petitiónum suárum salutárem consequantur effectum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Commem. de Adventu.

VESPERÆ de sancto Ambrosio, ut in Comm. SS. Doct. Oratio ut infra.

Fit Commemoratio S. Nicolai. Ant. Státuit. ℣. Salvum. xxv. *Oratio, ut suprà. Deinde Adventús.*

DIE VII.

In Festo

SANCTI AMBROSII,

Episcopi & Eccléfiæ Doct.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Comm. SS. Doct. xxij. *additis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita & operibus sancti Ambrosii.

AMbrósius, patre Ambrósio Galliárum Præfecto in Galliis natus, liberálibus disciplínis Romæ excultus, in auditório Præfectúræ Prætoriánæ summa cum laude causas dixit. Pósteà Ligúriæ & Æmíliæ à Probo Præfecto Prætórii Præpósitus venit Mediolánum, ubi mórtuo Auxéntio Episcopo Ariáno, Cathólici & hærétici de succeffóre deligendo inter se dissidébant. Quare cùm ingressus Eccléfiam Ambrósius multa ad sedandam seditiónem præclárè dixisset, de repentè púero Ambrósium Episcopum proclamante, universi pópuli vox erúpit Ambrósium Episcopum deposcentis. Recusante illo, & tantum onus váriis ártibus atque étiam fugâ declinante, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum est, cui gratíssimum fuit à se delectos júdices ad sacerdótium postulári. Probo étiam jucundum fuit, qui Ambrósio proficiscenti quasi vaticinans dixerat: Vade, age non ut judex, sed ut Episcopus. Itaque Ambrósius baptizátus, (erat enim tantùm catechúmenus) susceptis intrà septem dies ómnibus Ordinibus, octávo qui fuit séptimus Decembris, Episcopus consecrátus est. Tum prædia sua, usufructu Marcellínæ soróri reservato, dedit Eccléfiæ, cétera partítus inter Eccléfiam & páuperes.

Lectio v.

Facilis erat ómnibus ad eum áditus. Litigántium causas summâ patiéntiâ & æquitáte dirimébat. Quó ies illi áliquis ob percipiendam pœniténtiam lapsus suos confessus esset, ita flebat, ut & illum flere compélleret. Convívia quæ ad Martyrum sepúlcra fiébant, abrogávit. Clerum intrà fugustá is límites contínuit, & viduárum múnera accípere, nedum blandimentis elícere, prohíbuit. Plúrimos Ariános, alioſque hæréticos convertit ad fidem, & clarissímum imprimis Eccléſiæ lumen Augustínũ Christo péperit. Mulíer passus est à Justína Valentiniáni junióris matre, quam hærétici sedúxerant; eíque, ne ullæ iis basílicæ Medioláni traderentur, fórtiter obstitit. Eâ occasióne institútum est, ut Antiphónæ, Psalmi, & Hymni juxta morem Orientálium, canerentur, ne pia plebs éxcubans in Eccléſia, & cum Epíscopo mori parára, mœróris tædio contabéſceret. Tunc étiam Ambrósio divínitùs indicátum est quo loco Mártyrum Gervásii & Protásii córpora delitéſcerent.

Lectio vj.

Egit apud Valentiniánum juniórem, ne Symmacho urbis Præfecto aram victóriæ instaurándi fáceret potestátem. A Valentiniáno junióre missus ad Máximum interfectórem Gratiáni, eum à communióne summóvit. Theodósium Imperatórem, propter cædem Thessalónicæ factam, ingréſſu Eccléſiæ prohíbuit. Cui cùm ille obténderet David quoque regem adúlterum & homicídam fuisse, respondit Ambrósius: Qui secútus es errántem, séquere pœnitentem. Quare Theodósius imposítam sibi ab eo públicam pœniténtiam humíliter egit; & quod erubeſcébant privári, non erúbuit Imperátor. Máximis pro Eccléſia labóribus curisque perfunctus, multis étiam libris egrégiè conscriptis, morbo corréptus est. Ei Honorátus Vercellensis Epíscopus corpus Dómini óbtulit: quod ubi accépit, emísit spíritum anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo, quarto die Aprílis in pervigílio Paschæ, Episcopátus autem vigésimo tértio.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, & conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 1. de Off. cap. 50.

Advértimus quanta in nobis requirántur, ut minister Dómini testimónio bono fulciátur non solùm fidélium, sed étiam ab his qui foris sunt. Decet enim áctuum operumque nostrórum testem esse públicam existimatiónem, & attestatiónem, ne derogétur múneri,

& qui videt ministrum altáris cóngruis ornátum virtútibus, auctórem prædicet & Dóminum venerétur, qui tales sérvulos habet. Laus enim Dómini, ubi munda possessio & innocens famíliæ disciplína.

Lectio viij.

CAstigabátur enim pópulus per bíduum aut tríduum ut ad sacrifícium purus accéderet, ut in véteri Testamento légimus: Et lavábat vestimenta sua. Si in figúra tanta observántia, quanta in veritáte? Disce, Sacerdos, atque Levíta, quid sit laváre vestimenta sua, ut mundum corpus celebrandis exhíbeas Sacramentis. Si pópulus sine ablutióne vestimentórum prohibebátur accédere ad hóstiã suam, tu illótus páriter mente & córpore, audes pro áliis supplicáre? Audes pro áliis ministráre? Tu electus ex omni número filiórum Israël inter sacros fructus quasi primogénitus æstimátus, præpósitus tabernáculo, ut prætendas in castris sanctitátis & fidei, ad quæ si alienígena accésserit, morte moriétur.

Lectio ix.

Libro 2. cap. 19.

FOrma enim esse debémus céteris, non solùm in ópere, sed étiam in sermóne, in castitáte, ac fide, quales habéri vólumus tales simus: & qualem affectum habémus, talem aperiámus. Neque dicámus in corde nostro verbum iníquum, quod abscondi putémus siléntio ab eo qui audit in occulto dicta, qui occulta facit, & cognoscit secréta víscerum, qui sensum viscéribus infundit. Ergo tanquam sub óculis constitúti júdicis quidquid gérimus in luce pósitum putémus ut ómnibus manifestétur.

Oratio.

DEus, qui beátum Ambrósium Pontíficem, cathólicæ fidei defensórem, & Apostólicæ fortitúdinis exemplum, in Eccléfia tua posuísti: quæsumus, ut ipso pro nobis intercedente, mereámur errórum vitáre discrímina, & de veritáte nunquam erubéscere; Per Dóminum.

Fit Commem. de Adventu.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO

CONCEPTIONIS

B. MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE II. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. G. A Muliere inítium factum eſt peccáti, & per illam omnes mórimur. *Eccli.* 25.

Ant. 6. Dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc feciſti ? Quæ reſpondit : Serpens decépit me. *Geneſ.* 3.

Ant. 3. *a.* Ait Dóminus Deus ad ſerpentem : Quia feciſti hoc, inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus. *Geneſ.* 3.

Ant 1. D. Ipſa cónteret caput tuum ; & tu inſidiáberis calcáneo ejus. *Gen.* 3.

Ant. 2. D. Dómine, erit hoc memoriále nóminis tui, cùm manus féminæ dejécerit eum. *Judith.* 9.

Capitulum. Sophon. 3. Lætáre & exulta in omni corde, filia Jerúſalem : abſtulit Dóminus judícium tuum ; avertit inimícos tuos : Rex Iſraël Dóminus in médio tuî.

℟. Benedictus Dóminus, qui creávit cœlum & terram, * Qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. ℣. Fecit poténtiam in brachio ſuo : diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Judith.* 13. *Luc.* 1.

Hymnus.

DEBITAM morti ſóbolem creárat
Eva peccátrix : nova deſtinátur,
Quæ ſacro partu ſcelus atque mortem
Déſtruat, Eva.
VICTA ſerpentis fuit illa fraude ;
Intimis virus récipit medullis :
Vulnus hæc ſanat, tumidíque colla
Cónterit anguis.
QUO dolus ceſſit ? Dómitâ parente,
Tótius ſpérat ſóbolis ruínam :
Omnibus reddet Sóboles parentis
Una ſalútem.

Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dum gratâ vice per Mariam
Delet antiquam nova vita mortem,
Grátia culpam.

Dicéris mater quoque nostra, Virgo;
Te proba nostram, pia Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus severum
Fléctere Numen.

Laus sit æternæ sua Trinitáti,
Quæ laborantem miserata mundum,
Próximos Christi, præeunte matre,
Núntiat ortus. Amen.

℣. Benedicentur in ipso omnes tribus terræ: ℟. Omnes gentes magnificabunt eum. *Ps.* 71.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium cui benedíctúrus sum. *Gen.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Comm. S. Amb. of. Ant. Qui. ℣. Beatus xxvij. *Oratio ut suprà. Ult. de Adventu.*

AD COMPLETORIUM.

Super Psalmos de Feria, Ant 6. Ecce nubécula parva quasi vestígium hóminis ascendébat de mari, & facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. *ut in Officio parvo.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum, cui præparátur habitátio, * Venite, adoremus. 1. *Paral.* 29. 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Debitam morti. *ut in I. Vesperis.*

Psalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Appáruit Dóminus Móysi in flamma ignis de médio rubi, & vidébat quòd rubus ardéret & non combureréture. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuísset Móyses coram Dómino, invénit germinásse virgam Aaron. *Num.* 17.

Ant. 5. a. Dixit Gédeon: Si ros in solo véllere fuerit, & in omni terra síccitas; sciam, Dómine; quòd liberábis Israël. *Judic.* 6.

℣. Dóminus dabit benignitátem, ℟. Et terra nostra dabit fructum suum. *Ps.* 84.

De Isaía Prophéta.

Lectio 1. Cap. 44.

Laudáte, cœli, quóniam misericórdiam fecit Dóminus: jubiláte, extréma terræ: resonáte, montes, laudatiónem, saltus & omne lignum ejus; quóniam redémit Dóminus Jacob; & Israël gloriábitur. Hæc dicit Dóminus, redemptor tuus & formátor tuus ex útero: Ego sum Dóminus fáciens ómnia, extendens cœlos solus, stabíliens terram, & nullus mecum. Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & salvi éritis. *Nihil respondetur.*

℟. Noli timére, quia redémi te, vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus, Sanctus Israël salvátor. ℣. Dóminus tecum, benedícta tu in muliéribus, invenísti grátiam apud Deum. * Ego Dóminus Deus tuus. *Is.* 43. *Luc.* 1.

Lectio ij. Cap. 45.

Ego Dóminus, & non est alter, formans lucem, & creans ténebras, fáciens pacem & creans malum: ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte cœli, désuper; & nubes pluant Justum: aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & justítia oriátur simul: ego Dóminus creávi eum. Hæc dicit.

℟. Hæc dicit Dóminus fáciens & formans te ab útero: * Effundam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. ℣. Quod nascétur ex te Sanctum vocábitur Fílius Dei. * Effundam. *Is.* 44. *Luc.* 1.

Lectio iij.

Hæc dicit Dóminus: Labor Ægypti, & Sábaim viri sublímes ad te transíbunt, & tui erunt; post te ambulábunt, vincti mánicis pergent, & te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantum in te est Deus, & non est absque te Deus. Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israël salvátor. Confúsi sunt & erubuérunt omnes; simul abiérunt in confusiónem fabricatóres errórum. Israël salvátus est in Dómino salúte æternâ. Hæc dicit.

℟. Descendet sicut plúvia in vellus: * Benedictum nomen majestátis ejus in æternum, & † Replébitur majestáte ejus omnis terra. ℣. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis; & ipse Deus cum eis erit eórum Deus. * Benedictum. Glória Patri. † Replébitur. *Ps.* 71. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Hæc est domus Dei; talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Opus grande est, neque enim homini præparátur habitátio sed Deo. 1. *Paral.* 29.

Ant. 2. D. Ipsa est múlier quam præparávit Dóminus Fílio Dómini mei. *Gen.* 24.

℣. Hæc réquies mea in séculum séculi. ℟. Hîc habitábo quóniã elégi eam. *Ps.* 131.

Ex libro sancti Epiphánii Episcopi adversùs Hæreses.

Hær. 78. *Lectio iv.*

Maria significátur per Evam, quæ vivéntium mater ænígmatis involúcro nuncupátur. Illîc enim mater vivéntium appellata est, cùm jam illud audísset, Terra es, & in terram revertéris, post transgressiónem. Idque mirum est, quòd post offensiónem ádeò magnum cognómen ei attribútum fuit. Ac secundùm id quod sénsibus óbvium est, ab illa Eva totíus géneris humáni orígo in terra deducta est: hîc verò à Maria vita ipsa verè in mundum introducta est, ut viventem páriat, & sit Maria mater vivéntium. Per enigma ígitur Maria mater vivéntium vocáta est.

℟. Veníte ad sanctuárium Dómini, * Quod sanctificávit in æternum. ℣. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus. * Quod. *Paral.* 30. *Apoc.* 21.

Lectio v.

EVa hominibus causam mortis áttulit; per eam quippe mors intrávit in mundum. Maria verò vitæ causam præbuit, per quam vita nobis nata est. Atque ídeò Filius Dei in mundum advénit; & ubi abundávit delictum, superabundávit grátia: & unde mors áccidit, vita illuc accessit, ut in mortis locum vita succéderet, & illátam à muliere mortem, ille qui è muliere, vita ut esset nostra, natus erat, exclúderet. Et quia illîc quidem Eva, cùm esset virgo, in transgressióne inobediéntiæ éxtitit; rursus per vírginem facta est obediéntia grátiæ, cùm evangelizátus est de cœlo adventus vitæ æternæ secundùm carnẽ.

℟. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: * Deus in médio ejus non commovébitur. ℣. Implétum est à majestáte Dei, & de virtúte ejus. * Deus. *Ps.* 45. *Apocal.* 15.

Lectio vj.

NAm illîc ait ad serpentem Deus: Inimicítias ponam inter te & inter illam, inter semen tuum & semen illius. Atqui nusquam semen mulieris invenítur: unde non áliter, quam per adumbratiónem ad Evam illæ inimicítiæ referuntur, quas cum hujus stirpe serpens, atque in eo diábolus & invídia exercent. Et perfectè quidem accommodári ad illam universa néqueunt; verè autem implentur in sémine sancto, eximio, ac singulári, quod à sola María vírgine sine ullo viri consórtio propagátum est.

℟. Elégit eam Dóminus, * Elégit eam in habitatiónem sibi. ℣. Perficientur ea quæ dicta sunt à Dómino. * Elégit. Glória. * Elégit eam. *Ps.* 31. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Benedixit te Dóminus in virtúte sua, quia per te ad nihilum redégit inimícos nostros. *Judith.* 13.

Ant. 6. Propter angústias & tribulatiónem géneris tui, subvenísti ruínæ ante conspectum Dei nostri. *Judith.* 13.

Ant. 4. A. Benedícta tu inter mulíeres & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Adjuvábit eam Deus ℟. Manè dilúculo. *Ps.* 45.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

LIber generatiónis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. *de Consensu Evang. Cap.* 1.

MAtthæus Evangelísta sic orsus est: Liber generatiónis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Quo exórdio suo satis ostendit generatiónem Christi secundùm carnem se suscepísse narrandam. Secundùm hanc enim Christus filius hóminis est, quod étiam se ipse sæpíssimè appellat, commendans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro-

nobis. Nam illa superna & æterna generátio, secundùm quam Filius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt; ita ineffábilis est, ut de illa dictum à Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit?

℟. Ecce draco stetit ante mulierem quæ erat paritúra Filium qui rectúrus erat omnes gentes. * Et projectus est draco ille magnus, serpens antíquus, qui sedúcit universum orbem. ℣. Per manum féminæ percussit illum Dóminus Deus noster. * Et projectus. *Apoc.* 12. *Judith.* 13.

Lectio viij.

EXéquitur ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum à conjúgio Maríæ separandum putáret, quòd non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exemplo magníficè insinuátur fidélibus conjugátis, étiam servátâ pari consensu continéntiâ, posse permanére vocárique conjúgium, non permixto córporis sexu, sed custódito mentis affectu; præsertim quia nasci eis étiam filius pótuit sine ullo complexu carnáli, qui propter solos gignendos filios adhibendus est.

℟. Dixit se júvenes occisúrum, infantes dare in prædam & vírgines: * Dóminus autem omnípotens nócuit eŭ, & trádidit eum in manus fémminæ, & confódit eum. ℣. Irátus est draco in mulierem, & ábiit fácere prælium cum réliquis de sémine ejus. * Dóminus. *Judith.* 16. *Apoc.* 12.

Cap. 2. *Lectio ix.*

CUm evidenter dicat Apóstolus Paulus ex sémine David secundùm carnem Christum, ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitátem duxísse dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotále genus tacétur, insinuante Lucâ, quòd cognáta ejus esset Elizabeth, quam dicit de filiábus Aaron; firmíssimè tenendum est carnem Christi ex utróque género propágatam, & regum scílicet & sacerdótum, in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est, chrisma, unde Christi nomen elúcet, tantò antè étiam illâ evidentíssimâ significatióne prænuntiátum.

℟. Deus noster adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israël; * Et † Interfécit in manu mea hóstem pópuli sui. ℣. Suscépit Deus Israël púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ: * Et interfécit. Glória Patri, † Interfécit. *Judith.* 13. *Luc. cap.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. BEnedícta es tu, fília, 8. G. à Dómino Deo excelso præ ómnibus muliéribus super terram. *Judith.* 13.

Ant. 3. a. Dóminus fáciens

& formans te ; ab útero auxiliátor tuus. *Is.* 44.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israël ; & egressus ejus ab inítio , à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Canticum , Incípite. *ut in Psalterio.* 127.

Ant. 5. C. Soror nostra es , tres cas : & possideat semen tuum portas inimicórum suórum. *Gen.* 24.

Ant. 4. d. In te benedicéntur universæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12.

Capitulum. Rom. 15.

ERit radix Jesse , & qui exurget régere gentes : in eum gentes sperábunt.

Hymnus.

UNus bonórum fons , Deus , ómnium ,
Quàm liberáli fundis opes manu !
Non antè conceptis Maríam
Quot próperas cumuláre donis !
INTER rigentes seu rosa cláditur
Spinas , & acres vincit acúleos ;
Præsens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retundit.
QUANTUM pudícas ínclyta vírgines
Præstat , remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur , & Regis parentem
Sidéreâ comitantur aulâ !
NEC Angelórum par decus : hi Deo
Adstant sedenti ; fert hóminem Deum
María , nomen dulce mátris
Virgíneo sócians honóri.
REGINA mundi Virgo , cliéntium
Tutéla , mœstis perfúgium reis ,
Fer nostra Nato vota : tristem
Non pátitur génitrix repulsam.
SIT Trinitáti perpétuum decus ,
Inflicta mundo quæ míserans mala ,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Semel jurávi David in sancto meo : ℟. Semen ejus in æternum manébit. *Ps.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. In me ancilla sua adimplévit Dóminus Deus noster misericórdiam suam quam promísit dómui Israël. *Judith.* 13.

Oratio.

FAmulis tuis , quæsumus , Dómine , cœléstis grátiæ munus impertíre ; ut quibus beátæ Vírginis partus éxitit salútis exórdium , Conceptiónis ejus votíva solémnitas pacis tríbuat incrementum , Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Adventu.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia sequens :

QUI natus es de Vírgine , Jesu , tibi sit glória
Cum Patre , cumque Spíritu , In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Benedicta es.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de Maria vírgine. *Matth.* 1.

CANON proprius ad calcem Voluminis.

AD TERTIAM.

Ant. Dóminus.

Capitulum. Eccli 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi: in Jacob inhábita, & in Israël hæreditáre, & in electis meis mitte radices.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea ab ubéribus matris meæ, * Allelúia. Glória. De ventre. *Ps.* 21.

℣. Tu possedísti, Dómine, renes meos: ℟. Suscepísti me de útero matris meæ. *Ps.* 138.

AD SEXTAM.

Ant. Ex te mihi egrediétur.

Capitulum. Mich. 5.

DAbit eos usque ad tempus, in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrũ ejus convertentur ad filios Israël.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum * salutáre ipsius, * Allelúia, allelúia. Prope. ℣. Ut inhábitet glória in terra nostra. * Allelúia. Glória. Prope. *Ps.* 84.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. In te.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fuérint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Ipse est Dóminus Deus tuus, * & adorábunt eum; * Allelúia, allelúia. Ipse. ℣. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, * Allelúia. Glória Patri. Ipse.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. SIcut lílium inter spi- 2. D. nas, sic amica mea inter filias. *Cant.* 2.

Ant. 4. E. Tota pulcra es, amica mea; & mácula non est in te. *Cant.* 4.

Ant. 1. f. Hortus conclúsus soror mea sponsa; hortus conclúsus, fons signátus. *Cant.* 4.

Ant. 5. C. Fons hortórum, púteus aquárum vivéntium, quæ fluunt ímpetu de Líbano. *Cant.* 4.

Ant 7. *d.* Surge, amica mea, speciósa mea; & veni. *Cant.* 2.

Capitulum. Is. 62.

VOcábitur tibi nomen novum, quod os Domini nominábit: & eris coróna glóriæ in manu Dómini, & diadéma regni in manu Dei tui.

Hymnus, UNus bonórum fons. *ut suprà ad Laudes.*

℣. Omnis glória ejus filiæ regis ab intus: ℟. In fimbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Ad Magnificat. *Ant.* 1. D. Una est columba mea, perfecta mea: vidérunt eam filiæ & beatíssimam prædicavérunt. *Cant.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.
Fit Commem. de Adventu.
COMPLET. ut heri, Psalmi & Cap. de Dominica.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
CONCEPTIONIS B. M.
Semiduplex.

Omnia dempto ritu solemni ut in die, exceptis quæ seq.
Ps. de Feria in toto Officio.
AD NOCT. Tres Antiph. ℣. & ℟℟℟. ex Nocturno diei secundùm Feriam.
Lectio j. de Scriptura occurrente; tribus in unam junctis.
Lectio ij. & iij. habentur infra in qualibet die.
Dicitur Te Deum.
AD LAUDES. Ant. sola quæ est quarta Laudum diei.
AD HORAS non dicitur Allelúia *in ℟℟℟. brevibus.*
AD VESPERAS. Antiph. sola quæ est prima Vesperarum diei.
AD COMPLETORIUM Psalmi & Capitulum de Feria, cætera ut in die.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Comm. Nativitatis B. M. in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIE IX.
DE OCTAVA.
Sermo sancti Procli Epíscopi.
In S. Deip. Orat. 1. hab. in Conc. Ephes.
Lectio ij.

VIrginális solémnitas línguam nostram hódie, fratres, ad laudis præcónium próvocat. Hìc noquippe modo sancta Dei génitrix virgo María in unum coégit: impollútus ille virginitátis thesaurus; spiritális secundi Adæ paradísus; uniónis naturárum officina; thálamus in quo sibi verbum carnem desponsávit; animátus natúræ rubus quem divíni partus ignis non combussit; verè levis nubes quæ sedentem super Chérubim cum córpore portávit; mundíssimum vellus imbre è cœlo infúsum, ex quo pastor ovem índuit.

Tu autem.

Orat. 5. *Lectio iij.*

QUamvis ómnium sanctórum memóriæ mirábiles sint, nihil tamen diéi hujus solémniis æquále ad glóriam. Abel propter sacrificium celebrátur; Abraham propter fidem præcláris láudibus cumulátur: Móyses tanquam legislátor prædicátur; Elías, ut zelótes, testimónium habet; David, ut pater mystérii in carne peracti, commendátur: verùm nihil tale est qualis est Dei génitrix María; ipsa enim, quem illi in ænígmate vidérunt, incarnátum in útero portávit. Cunctas res creátas, ô homo, cogitatióne percurre, & vide an quicquam sit æquále vel majus Maríâ Deíparâ. Terram úndique lustra, cœlos mente scrutáre, invisíbiles omnes virtútes cógita, ac pérspice num sit in universis creátis áliud ejúsmodi miráculum.

Tu autem.

Fit Commemoratio Adventus in Laudibus & Vesperis.

Die

DIE X.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Homil. 2. super missus.

Lectio ij.

MAria ipsa præclára & eximia stella, super hoc mare magnum & spatiósum necessáriò sublevàta, micans méritis, illustrans exemplis. O quisquis, te intélligis in hujus sæculi profluvio magis inter procellas & tempestates fluctuare, quàm per terram ambuláre, ne avertas óculos à fulgóre hujus sideris, si non vis óbrui procellis. Si insurgant venti tentatiónum, si incurras scópulos tribulatiónum; réspice stellam, voca Maríam. Si jactáris superbiæ undis; si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis: réspice stellam, voca Máriam. Si iracúndia, aut avaritia, aut cárnis illécebra naviculam concússerit mentis; réspice ad Máriam.

Lectio iij.

SI críminum immanitáte turbátus, conscientiæ fœditáte confúsus, judicii horróre percérritus, bárathro incípias absorbéri tristítiæ, desperatiónis abyssо, cógita Maríam. In periculis, in angústiis, in rebus dúbiis Maríam cógita, Maríam invoca. Non recédat ab ore, non recédat à corde; & ut impetres ejus oratiónis suffrágium, non déseras conversatiónis exemplum. Ipsam sequens non dévias; ipsam rogans, non desperas; ipsam cogitans non erras; ipsâ tenente, non córruis; ipsâ protegente non méruis; ipsâ duce, non fatigáris; ipsâ propitiâ, pervenis.

IN LAUD. fit Commem. Adventus.

IN VESPERIS fit Commemoratio Sancti Pauli Episcopi, Ant. Elegit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio*, Deus qui pópulis. xxj.

Deinde Adventus.

DIE XI.

In Festo

SANCTI PAULI, Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Sanctorum Pontificum. xviij.

AD NOCT. Lectio j. de Script. occurr. è tribus una.

Lectio ij.

Ex Tillem. Boll. 22. Mart.

PAulus Romæ pro Christi fide multa passus, & dein Evangélii prædicandi causâ in Gállias missus, iter ad Provinciam Narbonensem direxit: in quibus Galliárum pártibus apostólicum munus exercens propagandæ Religióni Christiánæ totus incúbuit, multosque ab idolórum cultu feliciter revocávit. Cùm ad civitátem Biterrensem perveníssет, altáre Dómino consecrávit; primusque ibi cáthedram Episcopálem tenuisse tráditur. Conciliátâ sibi póstmodum per totam latè regiónem exímiæ virtútis famâ, missam ad eum ferunt legatiónem à Narbonénsibus, Paulum ad suscipiendam Christi fidem in Episcopum postulántibus; quorum votis eò libéntiùs ánnuit, quòd ex hac urbe, quæ tunc témporis incolárum mul-

titúdine advenarumque frequéntiâ notíssima erat, in álias civitátes Christi Evangélium propagári commódius posse exístimávit.

Lectio iij.

PAulus, ordinátu, ut fertur, in locum suum Biterris Aphrodísio Epíscopo, Narbónem se cóntulit; cujus adventûs memória quotannis undécimo kalendas Aprílis peculiári devotióne Narbóne celebrátur. Ibi íllicò parvum oratórium constrúxit; deinde salútis doctrínâ sensim convalescente, ac crescente in dies Christianórum número, trans pontem álteram Ecclésiam sub invocatióne beátæ Maríæ Vírginis ædificári curávit. Demum cùm in summa sanctitátis laude vixíisset Paulus, multis clarus miráculis, hinc inde acquisítis Eccléstæ pópulis, & fide summópere dilatátâ, pacífico fine quiévit. Narbóne sepultus est in ea Eccléstia quam trans pontem constrúxerat: ubi sacrum ejus corpus religiósè asservátum, váriis ægrotántium, qui sanitáti redduntur, votis cólitur & honorátur.

Orat. Deus, qui pópulis xxj.

Commemor. Octavæ, Ant. In me. ℣. Semel. *Oratio*, Fámulis, 430. *Deinde Adventûs.*

IN VESPERIS Commem. sancti Damasi Papæ, Antiph. Elégit. ℣. Beátus. xvij.

Oratio, Dirige. *ut infrà.*

Ultimò Adventûs.

DIE XII.

In Festo

SANCTI DAMASI PAPÆ, *Semiduplex.*

Lectio ij.

Ex ejus script. ex Hieron. Theodor. Socrate, &c.

DAmasus post Libérium Románus Póntifex, testante sancto Ambrósio, manifesto Dei judício electus, & tandem confirmátus est, dejecto in Synodo Romána Ursícino, qui quorumdam factióne pseudoepíscopus ordinátus fúerat. Hic in írritum misit Ariminénsem conventũ, in quo Cathólicis structa fraus. Valentis potíssimùm & Ursátii perfidiâ; detectamque in Synodo Apollináris hæresim primus anathémate percússit. Accépit lítteras à Pátribus in Concílio secundo œcuménico Constantinópoli congregátis, cujus decréta pro fide rata hábuit.

Lectio iij.

PRiscillianistas in Synodo Cæsaraugustána solemni judício proscriptos, cùm purgandæ fidei suæ spécie, Romã ad ipsũ venissent, ne ad conspectum quidem admíttere vóluit. Sanctum Hierónymum ad se vocávit, ut eo in conscribendis epístolis, & responsiónibus synodálibus uterétur. Ejus quoque jussu idem Hierónymus novum Testamentum Græcæ fídei réddidit, & Psaltérium quo Romána utebátur Eccléstia juxta Septuaginta intérpretum translatiónem, emendávit. Elegans in componendis vérsibus ingénium hábuit: versu, & solútâ oratióne multa scripsit. Tandem annis octódecim in Pontificátu exactis, Theodó-

fio imperante, decessit, & viâ Ardeatinâ sepultus est

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam salútis æternæ, quam beáti Pontíficis Dámasi vita cum doctrína monstrávit; & fac nos, eódem intercedente, sic ejus súbsequi vestígia, ut cum ipso coronári mereámur; Per.

AD LAUD. fit Commem. Octavæ. Ant. In me. ℣. Semel. *Orat.* Fámulis tuis. 430. *Deinde Adventús.*

AD VESPER. Commem. Octavæ. Ant. Una. ℣. Omnis. 431. *Oratio.* Fámulis. 430. *Deinde Adventús.*

Ultimò sanctæ Luciæ, Virginis & Martyris. Ant. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *Oratio.* Deus, qui inter. xlviij.

Die xiii.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Leónis Papæ.

X. de Nativ. Domini.

Lectio ij.

ELectæ Vírgini de sémini Abrahæ ac de radíce Jesse per prophéticas voces & per mystica signa promíssæ, denuntiátur ab Archángelo, sine damno pudóris beáta fœcúnditas, sacram virginitátem nec conceptu violatúra nec partu. Superveniente quippe in eam Spíritu sancto, & Altíssimi obumbrante virtúte, incommutábile Dei Verbum de incontamináto córpore hábitum sibi humánæ carnis assúmpsit, quæ & nullum contágium de concupiscéntia carnis tráheret, & nihil eórum quæ ad ánimæ corporísque natúram pértinent, non habéret.

Mir. *Pars Hiem.*

Pro sancta Lucia.

Ex libro sancti Adelmi Epíscopi de láudibus sanctæ virginitátis.

Cap. 23. *Lectio iij.*

SIcut Catanense municípium, præ céteris Trinácriæ úrbibus, Agathæ martyrio feliciter coronátur; ita famosíssimæ Christi tirúnculæ Lúciæ prærogatívâ, Syracúsæ, óppidum Siciliæ, prósperis succéssibus sublimantur. Quæ genitrícem prolixâ valetúdine fatigátam, & méritis Agathæ à rivo cruóris curátam, cùm alternátim confabularentur, hujuscémodi précibus interpellans: Per ipsam, inquit, te déprecor, quæ te servávit, ne tu mihi sponsum nómines, nec de mea posteritáte fructum immortalitátis inquíras; sed ómnia quæ mihi eunti ad corruptiónis meæ auctórem hóminem moritúrum eras datúra, da mihi eunti ad integritátis meæ auctórem Dóminum nostrum Jesum Christum. Matre ígitur consentiente, fit rerum repentína distráctio, ac dum carnále dissípatur patrimónium, spirituále exercétur matrimónium. Verùm pro hujúsmodi negótio sponsus iracúndiæ fácibus inflammátur. Paschásius Consul tribunítiâ potestáte fretus, facti angóre afficitur, eò quòd Christi tirúncula, nec sermónum severitáte castigáta, nec lenónum falláci lenocínio trádita, à rígido virginitátis propósito pénitus inflecti váluit. Quamvis réstibus constrictam, ad detestábile prostíbulum & in-

visum lupánar scortórum trúdere niterentur Sanctam; sed ab omni magórum máchina illæsam, & arúspicum superstitióne incontaminátam Christi tutéla protexit. Postrémò furibundus Consul flammívomis assándam tórribus trádidit; ita ut atræ picis & resinæ fomentum cum scintillante óleo, rogórum incéndia cumulárent. Sed hæc divinæ potestátis imbribus sopíta, dicto citiùs tabuérunt. Igitur beata Lúcia, salvo pudóris signáculo, & consummáto vitæ curriculo, gloriósum martyrii triumphum méruit; dum mucróne confossa, máluit purpúreum sánguinem fúndere, quàm pretiósam pudicitiam pérdere.

AD LAUD. fit Commem. Adventús.

Deinde sanctæ Luciæ, Ant. Exultávit. ℣. Sitivit. *Oratio.* Deus, qui inter. xlviij.

¶ *Si Feriâ iv. Quatuor-Tempor. incidat in diem xiv. Officium fit de Feria cum Commem. Octav. Si autem incidat in diem xv. Vesp. die xiv. dicuntur ut in aliis diebus intrà Octavam, & die xv. Officium fit de Feria & nihil fit de die Octava.*]

Die xiv.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernardi Abbátis

Hom. 2. de Laud. Virg. Mart.

Lectio ij.

UT pauca loquar de plúribus, quam tibi áliam nisi beátam Virginem Maríam prædixisse Deus vidétur, quando ad serpentem ait: Inimicítias ponam inter te & mulierem? Et si adhuc dúbitas, quod de Maria non dixerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa procul dúbio caput contrivit venenátum, quæ omnimodam maligni suggestiónem, tam de carnis illécebra, quàm de mentis súperbia deduxit ad nihilum.

Ex libro sancti Joannis Damascéni de fide orthodoxa.

Lib. 4. cap. 14.

Lectio iij.

MAría in domo Dei plantáta; & per Spíritum sagináta, instar olivæ fructíferæ virtútum ómnium domicílium instrúitur; ut quæ abstractâ mente ab omni séculi carnísque cupiditáte ánimum unà cum córpore virginem conservásset, véluti decébat illam quæ sinu suo conceptúra Deum erat, qui cum ipse sanctus sit in sanctis requiéscit. Unde sanctimóniam consectando templum evádit sanctum & admirábile, Deique altíssimi hospítio dignum.

VESPER. de sequenti ut in I. Vesperis Conceptionis, (nisi crastina dies sit Feriâ quartâ Quatuor Temporum). Fit in iis Commem. Adventús.

Die xv.

Octava

CONCEPTIONIS B. M. V.

Duplex II. Ordinis.

Omnia, dempto ritu solemni, ut in die, exceptis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO

Sermo sancti Leonis Papæ.

III. De Nativ. Domini.

Lectio iv.

Semper quidem, dilectíssimi, diversis modis, multoſque mensúris humáno géneri bónitas divína consúluit, & plúrima providéntiæ suæ munéra ómnibus retro séculis clementer impértiit: sed in novíssimis temporibus omnem abundántiam sólitæ benignitátis exceſſit, quando in Christo ipſa ad peccatóres misericórdia, ipſa ad errantes via, ipſa ad mórtuos vita descéndit: ut Verbum illud coæternum, & coæquále genitóri, in unitá em deitátis suæ natúram nostram humilitátis assuméret; & Deus de Deo natus, idem étiam homo de hómine nascerétur.

Tu autem.

Lectio v.

Promiſſum quidem hoc à constitutióne mundi, & multis significatiónibus rerum atque verbórum semper fúerat prophetátum. Hinc enim est quòd Dóminus Abrahæ ait, In sémine tuo benedicentur omnes gentes. Hinc David promissiónem Dei prophético ſpíritu canit; Jurávit Dóminus David & non frustrábitur eum, De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Lectio vj.

Hinc idem Dóminus per Isaíam, Ecce virgo, inquit, in útero accípiet & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Et íterum, Exiet virga de radice Jeſſe, & flos de radice ejus ascéndet: in qua virga non dúbiè beáta virgo María prædicta est, quæ de Jeſſe & David ſtirpe progénita, & Spíritu ſancto fœcundáta, novum florem carnis humánæ, útero quidem matérno, ſed partu est enixa virgíneo.

Tu autem.

IN III. NOCTURNO.

Lectio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

Liber generatiónis Jeſu-Christi filii David, filii Abraham: Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília ſancti Leónis Papæ.

Serm. 3. de Nativitate Domini.

Cessent illórum querélæ, qui ímpio múrmure divínis diſpensatiónibus obloquentes, de Domínicæ Nativitátis tarditáte causántur, tanquam prætéritis tempóribus non ſit impenſum, quod in últimâ mundi ætáte est gestum. Verbi incarnátio hoc cóntulit facienda, quod facta: & ſacramentum salútis humánæ in nulla unquam antiquitáte ceſſávit. Quod prædicávérunt Apóſtoli, hoc annuntiavérunt Prophétæ: nec serò est implétum, quod ſemper est créditum. Sapiéntia verò & benignitas Dei hac salutíferi óperis morâ capacióres nos suæ vocatiónis effécit: ut quod multis ſignis, multis vócibus, multiſque myſtériis, per tot fúerat ſécula prænuntiátus in his diébus evangélii non eſſet ambíguum.

Tu autem.

Lectio viij. Sermone 10. Omnes sancti qui Salvatóris nostri témpora præcessérunt, per hanc fidem justificáti, & per hoc sacramentum, Christi sunt corpus effecti, expectantes universálem credéntium redemptiónem in sémine Abrahæ, de quo dicit Apóstolus: Abrahæ dictæ sunt repromissiónes, & sémini ejus. Non dicit, Et semínibus, quasi in multis; sed quasi in uno, Et sémini tuo, qui est Christus.

Lectio ix.

Propter quod Matthæus ut promissiónem ad Abraham factam osténderet in Christo esse complétam, generatiónum órdinem percurrit; & in quo ómnibus géntibus dispósita fuísset benedictio, demonstrávit. Lucas quoque ab ipso Dómini ortu sériem géneris sui sursum versus retéxuit, ut étiam illa sécula quæ dilúvium prævenérunt, & huic sacramento docéret fuísse connexa; omnésque ab initio succéssiónum gradus. ad eum in quo uno erat salus ómnium, tetendísse.

Fit Commemoratio Adventûs in Laudibus & Vesperis.

Die XXI.

In Festo

S. THOMÆ, APOSTOLI.

Duplex I. Ordinis.

Omnia de Communi Apost. exceptis quæ sequuntur.

Pridiè ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Dixit Jesus Thomæ: Ego sum via, véritas, & vita: nemo venit ad Patrem nisi per me. *Joan.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Comm. Adv. per Ant. O.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evang. Euseb. Ruff. Paulino, Chrys. &c.

Thomas, qui & Dídymus, unus fuit ex duódecim quos Christus è discípulis suis elégit & Apóstolos nominávit. Dóminum, auditâ morte Lázari, in Judæam proficísci volentem cum discípuli objecto lapidatiónis períclo deterrére conarentur, dixit Thomas: Eámus & nos, ut moriámur cum eo. Cùm autem Christus transitúrus ad Patrem dixísset discípulis, Vado paráre vobis locum, scíscitátus Thomas quò váderet & quam iníret viam, his ab eo verbis edoctus est: Ego sum via, véritas, & vita; nemo venit ad Patrem, nisi per me.

Lectio v.

Post octo à Resurrectióne dies vidit stantem Dóminum in médio discípulórum; & qui priùs eum resurrexísse non crediderat, præséntem intúitus, exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Erat autem cum Petro & Nathanaéle & fíliis Zebedæi, & duóbus áliis discípulis, quando manifestávit se iterùm Jesus ad mare Tiberíadis. Post acceptum Spíritum sanctum, Parthis & Medis Evangélium annuntiávit. Tum ad Indos se cóntulit: quibus in Christiána religióne erudítis, Apostolátûs honórem martyrii coróna cumulávit.

Lectio vj.

MAximo in honóre apud fidéles fuit; cujus plúrima olim extitére monumenta. In Indiæ loco in quo corpus ejus primùm conditum fuit, extructum est monastérium, & templum miræ magnitúdinis, in quo Deus multis miráculis Apóstoli sui glóriam declarávit. Edessæ in Mesopotámia quò ejus Reliquiæ transláta sunt, ædificáta est Basílica insignis, ejusque nómine dicáta; in qua propter loci sanctitátem collectæ sine intermissióne celebrabantur. Hujus spectandæ causâ Valens Imperátor Edessam profectus, cùm pulsos ex ea orthodoxos úndique in campum vicínum confluere ægrè ferret, extréma quæque licet minátus, frustrà prohibére tentávit, & parátos omnes invénit ad mortem pro fide oppetendam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore; Thomas unus ex Duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 26. in Evang. n. 2.

QUid, fratres carissimi, quid inter hæc animadvértitis: Numquid casu gestum créditis, ut electus ille discípulus tunc deesset, pòst autem véniens audíret, áudiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divínâ dispensatióne gestum est. Egit namque miro modo superna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magístro suo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera sanáret infidelitátis. Plùs enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quam fides credéntium discipulórum prófuit; quia dum ille ad fidem palpando redúcitur, nostra mens, omni dubitatione postpósitâ, in fide solidátur.

n. 8. *Lectio viij.*

SIc quippe discípulum Dóminus post resurrectiónem suam dubitáre permísit, nec tamen in dubitatióne deséruit; sicut ante nativitátem suam habére Maríam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus est discípulus dúbitans & palpans, testis veræ resurrectiónis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, & exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidísti me, Thoma, credidísti. Cùm Paulus Apóstolus dicat: Est autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium; profectò liquet quia fides illárum rerum argumentum est, quæ apparére non possunt. Quæ étenim apparent, jam fidem non habent, sed agnitiónem.

n. 9. *Lectio ix.*

DUm ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur: Quia vidísti me, credidísti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quip-

pe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, & Deum confessus est, dicens: Dñus meus, & Deus meus. Videndo ergo crédidit, qui considerando verum hóminem, hunc Deum quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valde quod séquitur: Beáti qui non vidérunt, & credidérunt. In qua nimírum sententia nos speciáliter signáti sumus, qui eum quem carne non vidimus, mente retinémus. Nos signáti sumus, sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim verè credit, qui exercet operando quod credit.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* Vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum: & noli esse incrédulus, sed fidélis. *Joan.* 20.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári; ut ejus semper & patrocíniis sublevémur, & fidem congruâ devotióne sectémur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte,

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Quia vidísti me, Thoma, credidísti: beáti qui non vidérunt & credidérunt. *Joan. cap.* 10.

Pro Commem. de Adventu.

Ant. O. ℣. *& Oratio Dominicæ præcedentis.*

¶ *Officia cæterorum Festorum Decembris quæ in Calendario sequuntur, habentur in Proprio de Tempore.*]

FESTA JANUARII.

¶ *Officium Festi sancti Basilii, & aliorum quæ usque ad diem decimam quartam hujus mensis occurrunt, habentur in Proprio de Tempore.*]

In omni Officio usque ad Præsentationem, exceptis Solemnibus & eorum Octavis, fit Commemoratio de Virgine Deipara, ut sequitur.

AD LAUDES. Péperit María Fílium suum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præsépio. *Luc* 2.

℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrántes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis consecrásti: quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, & in illo renáscí, & tanti mystérii fructum júgiter in nobis conserváre mereámur; Per eumdem Dóminum nostrum.

AD VESPERAS, Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxísti. Quinimmò, beáti qui áudiunt verbum Dei & custódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixísti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertísti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Oratio, Beáta témpora. *ut ſuprà.*

DIE XIV.

In Feſto S. HILARII, EPISCOPI, & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ ſequuntur.

Pridiè IN VESPERIS quæ ſunt de Oct. Epiphaniæ fit Commem. S. Doctoris. Ant. Beátus. ℣. Beátus. xxiij. *Oratio*, Proſit nobis. *ut infrà.*

Deinde ſancti Felicis Presbyteri, Ant. De Sacerdótibus. ℣. Sacerdótes. *ut in Communi SS. Presbyterorum.* xxviij. *Oratio*, Excita in Eccléſia. *ut infrà.*

Ultimò de Virg. ut ſuprà.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ſancto Hier. Sulp. Sev. Fortun. ipſius operibus, &c.

HIlárius Pictávis in Gállia Aquitánica nóbili génere natus, doctrínâ & eloquéntiâ excélluit. Ætáte matúrâ in cathólica conſubſtantiáli Trinitátis fide renátus, hanc ita dídicit ac ténuit, ut áliter crédere ſe nec poſſe, nec velle conſtanter aſſéreret. Adhuc láicus & uxorátus à Cathólicæ religiónis hóſtibus abhorrébat. Electus Pictavórum Epíſcopus, quo témpore terróribus, bonórum ſpoliatióne, aliâque fœvítiâ Conſtántius Cathólicos vexábat, niſi ad Ariánas partes transírent, Hilárius tanquam firmíſſimum murum Ariánis ſe fórtiter oppóſuit, & à Saturníni Arelatenſis, Ursácii & Valentis communióne ſe unà cum Gallicánis Epíſcopis ſejunxit. Itaque multis expetítus insídiis, tandem ejuſdem Saturníni factióne ad Biterrenſe Synodum ire compulſus, cùm vel impietátis, vel exílii necéſſitas imponerétur; exílium amplexus, de ipſa Synodo in Phrygiam relegátus eſt, ubi duódecim libros de Trinitáte ſcripſit. Quarto exílii anno, cùm Conſtántius Imperátor Concílium apud Seléuciam Isáuriæ urbem convocaſſet, quo témpore celebrabátur in Occidente Ariminenſis Synodus, dicto Concílio adeſſe compulſus eſt Hilárius. Illíc interrogátus quæ eſſet Gallórum fides, expóſitâ fide ſuâ juxta ea quæ à Pátribus Nicénis conſcripta fúerant, Occidentálibus perhíbuit teſtimónium, eoſque à Sabelliánæ hæréſeos criminatióne vindicávit.

Lectio v.

SOlúto Concílio, legátos ejus decem Conſtantinópolim ſecútus, per ſcelus victos Seleucienſis Synodi Epíſcopos, Ariminenſes verò per fraudem deceptos advertit. In tanto fidei diſcrímine popoſcit Imperatóris audiéntiam, ut de fide coram adverſáriis diſceptáret. Id annuente Conſtántio, libellum edit, quo Arianórum impietátem, deluſamque fraude ac mendáciis Príncipis religiónem oſtendens, enixè rogat ut nutántis fidei integritátem reſtituat.

Sed Arianórum factiónibus effectum eſt, ut quaſi diſcórdiæ ſeminárium, & perturbátor Orientis, manente tamen exílii pœnâ, redire ad Gállias juberétur. Antequàm verò ſe itíneri accíngeret, de Orientálium Antíſtitum céleri reſipiſcéntiâ cértior factus, lítteras quas ſtatim ab ipſis accéperat, ante ſe præmittendas ad Gallos Epíſcopos judicávit, ut per eas edocti, Ariminenſes legátos à ſua communióne continuò removérent, & frátribus per Orientem exulántibus, quòd Uſiæ vocábulo conſtanter uterentur, quamprímùm ſubvenírent. His acceptis lítteris, Synodus apud Paríſios congregátur, in qua, ex mente Hilárii qui à Pátribus fidélis Domínici nóminis prædicátor appellátur, abrogátis Ariminenſis Synodi geſtis, ejus legáti totius fraudis architecti, communiónis exſortes declarantur, pax adímitur erróris conſortibus, & cum Orientálibus ſancítur; ſuffecti dénique ſédibus exulántium intra Gállias proſcribuntur.

Lectio vj.

INtéreà Hilárius permenſus orbem penè terrárum, dum redit in Gallias, Romam venit; eòque ſanctus Martínus ex ora maris Ligúſtici, illi ut occúrreret, acceſſit: ſed cùm eum jam præteriiſſe audíret, ad Gállias uſque ſecútus eſt. Tunc Galliárum Eccléſia, ut ait ſanctus Hierónymus, Hilárium de prælio revertentem complexa eſt: qui per frequentes Synodos & Epiſtolas in id totus incúbuit, ut detectâ Ariminenſis Synodi fraude, ea quæ ibi geſta fúerant ab omnibus tandem Epíſcopis damnarentur, & ſic Gálliæ ab hæreſis contagióne ſervarentur; fruſtrà conſuétas artes opponente Saturníno, qui propter hæreſim, &ália nefanda crímina ab Eccléſia ejectus eſt. In Itália quoque & Illyrico inſtaurandis Eccléſiis cum ſancto Euſébio Vercellenſi, natúrâ lénior, & ad perſuadendum áptior, allaborávit Hilárius. Medioláni Auxéntium Ariánum in pública diſputatióne coégit ut Chriſtum verum Deum profiterétur. Sed cùm Auxéntii, qui captióſo fidei libello Valentiniánum Imperatórem decéperat, dolis obſiſteret; Medioláno pulſus, quod ibi geſtum eſſet, ſcripſit ad omnes Orthodoxos Epiſtolâ, expóſuit. Demum innúmeris ad Cathólicam fidem tuendam labóribus perfunctus, multíſque édit's miráculis conſpícuus, óbiit Pictávis circa annum trecentéſimum ſexagéſimum octávum, Valentiniáno & Valente regnántibus. Quos ſcripſit libros, inoffenſo pede decurri poſſe teſtátur ſanctus Hierónymus.

IN III. NOCTURNO.
Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Circumdedérunt Jeſum Judæi, & dicébant ei: Quouſque ánimam noſtram tollis? Si tu es Chriſtus, dic nobis palàm. Reſpondit eis Jeſus: Loquor

vobis, & non créditis. Et réliqua

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Lib. contr. Const. Aug.

TEmpus est loquendi, quia jam prætériit tempus tacendi. Clament pastóres, quia mercenárii fugérunt. Ponámus ánimas pro óvibus; quia fures introiérunt, & leo sæviens circuit. Ad martyrium exeámus, & commoriámur Christo, ut Christo conregnémus. Ultériùs enim tacére diffidéntiæ signum est, non modéstiæ rátio; quia non minus períeuli est semper tacuísse, quàm nunquam. Ego, fratres, ut mihi omnes qui me vel áudiunt, vel familiaritáte cógnitum habent, testes sunt, gravíssimum fidei períeulum longè ánteà prævidens, quinto abhinc anno à Saturníni, & Ursácii, & Valentis communióne me cum Gallicánis Epíscopis separávi, indultâ céteris consórtibus eórum resipiscendi facultáte; atque exinde toto hoc témpore in exílio detentus, neque decedendum mihi esse de Christi confessióne decrévi, neque honestam áliquam ac probábilem ineundæ unitátis rationem státui respuendam. Nunc mihi non ália ad dicendum causa quàm Christi est, cui & hoc débui quòd usque nunc tácui, & ex réliquo me intélligo debére ne táceam.

[*Si Festum transferatur, ex sequenti Lectione duæ fiunt, divisione factâ ad asteriscum* * Nunc.]

Lectio viij.

ATque útinam illud pótiùs, omnípotens Deus & universórum creátor, sed & unius Dómini nostri Jesu Christi Pater, ætáti meæ & témpori præstitísses, ut hoc confessiónis meæ in te atque in Unigénitum tuum, ministérium Neroniánis Decianísve tempóribus expleíssem! Nec ego per misericórdiam Dómini, & Dei Fílii tui Jesu Christi, calens Spíritu sancto, equúleũ metuíssem; nec ignes timuíssem, nec crucem, & fragmenta crurum meórum vitássem, nec profundum maris trepidássem. Pugnarémus enim palàm & cum fidúcia contra negantes te, contra torquentes, contra jugulantes; & nos pópuli tui tanquam duces suos ad confessiónis religiónem intelligéntiâ persecutiónis públicæ, comitarentur. * Nunc pugnámus contra persecutórem fallentem, contra hostem blandientem. Sed me ipse Unigénitus Deus quem in me perséqueris, admónuit ne tibi créderem, neque me hoc fallax in te ementitumque nomen illúderet. Vide tu si præferens nomen Dómini in verbis, voluntátem efficias Dei Patris in rebus. Clamat ille: Hic est Filius meus dilectus; & tu decernis non esse Filium, neque esse Patrem, sed adoptiónis nómina. Clamat Fílius: Ego & Pater unum sumus, & opéribus meis crédite, quia Pater in me, & ego in Patre: tu Christum objurgas veritátis, tu Patrem

árguis profeſſiónis, & orbem terræ profánâ ſimultáte commíttis, negans hoc de Deo quod ipſe de ſe profeſſus eſt.

De Sancto Felice.

Lectio ix.

FElix, Préſbyter Nolánus, à Máximo Epíſcopo, qui declinandæ perſecutiónis causâ, juxta Dómini præceptum ſecéſſerat, paſcendi gregis curam ad tempus accépit. Quo múnere dum fúngitur, ab iis qui Pontíficem quærébant, conjícitur in cárcerem: ſed ab Angelo eductus, Máximum in monte latitantem adit, exánimem penè & humi jacéntem érigit, uvâ divínitus repertâ refocillat, revectúmque húmeris commendat ánui quæ ſola ex Præſulis famulítio ſupérerat. Felix domum reverſus, in ea látuit, donec pax Eccléſiæ redderétur. Exortâ rurſus perſecutióne, ab iis étiam qui eum quærébant ad necem, concionántemque audiébant & alloquebántur, agnoſci non pótuit; atque inter dírutos paríetes per anguſtum ingreſſus eſt áditum, quem repentè ex rúdere córruens agger præclúſit; & aránea ſic telis obtexit, ut némini recentis látebræ ſuſpício relicta ſit. In ſicca deinde ciſterna ſex mentes delitéſcentem Chriſtus miniſtério cujuſdam mulíeris mirabíliter pavit. Finítâ tandem perſecutióne, oblátum ſibi poſt Máximi mortem Epiſcopátum conſtanter recúſans, obtínuit ut Quinto deferrétur, qui ſeptem ante ſe diébus Préſbyter fúerat ordinátus. Quintus dignitáte major Felícem ſanctitáte potiórem ſemper obſervávit, eique prædicandi munus injunxit. Céterùm Felix paupertátem exímiè cóluit: nec prædia ampliſſima in perſecutióne proſcripta vóluit repétere; ſed tribus terræ jugéribus, iiſque conductis, & hórtulo próprii juris contentus, labóre mánuum victum quærébat, parte frúctuum paupéribus erogátâ. Tot virtútibus inſignis migrávit in cœlum: ejuſque ſepulcrum crebris nobilitátum eſt miráculis.

Oratio.

PRoſit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii feſtíva ſolémnitas; ut ſicut conſubſtantiális tibi Verbi fidem per univerſas Gállias ſervávit illæſam, ita nos, ejus interceſſióne, in eádem fide ſtábiles, ipſi ſoli ſemper Verbo vivámus Fílio tuo Dómino noſtro; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus.

Fit Commem. ſancti Felicis, Presb. Ant. Ubi ſum. ℣. Sacerdótes. xxxj.

Oratio.

EXcita in Eccléſia tua, Dómine, Chriſtiánæ paupertátis ſpíritum, quem ſanctus Préſbyter Felix tui nóminis confeſſor religiósè cóluit; ut, ejus intercedéntibus méritis, promiſſa paupéribus ſpíritu præmia feliciter conſequámur; Per Chriſtum Dóminum.

Ultimò de Virgine Deipara, ut ſuprà. 440.

AD VESP. fit Commemo-

ratio sancti Mauri, Abbatis. Antiphona Perfectio. ℣. Cla. mávi. *Oratio*, Da nobis xxxvij.

Ultimò de Virgine Deipara. ut suprà. 440.

DIE XV.

In Festo

S. MAURI ABBATIS.

Semiduplex.

De Communi Abbatum. xxxiv. *additis quæ sequuntur.*

Lectio ij.

Greg. Mag. Dial. 2.

Odon. Act. SS. Bened. Mabil.

MAurus Diáconus, qui à multis séculis, ut ex libro miraculórũ sancti Benedicti constat, is créditus est quem jussu ejusdem patris Benedicti super aquas cucurrisse ut púerum Plácidum eríperet, narrat in Diálogis beátus Gregórius; cùm in Gálliam venisset, Glanofolíense Monastérium in Andegavénsium solo ad Ligerim sub título Salvatóris constrúxit. Cœnóbium illud Theodebertus Austrasiórum rex, ejusque successor Theodevaldus ac Clotárius primus multis prædiis locupletárunt.

Lectio iij.

CUm autem Maurus annis plúribus Mónachos ibi sanctíssimè rexisset, suffecto in locum suum Bertulfo, ábiit ad Dóminum; & in ea è quátuor monastérii basílicis quæ sancti Martíni dicebátur, sepultus est, ad austrálem altáris partem. Anno autem Dómini octingentésimo quadragésimo quinto, Mártii die duodécimâ, ossa ejus inde sublàta, ad partem orientálem, ponè scílicet altáre in arca férrea cóndita sunt. Tumque in túmulo membránula vetustíssima inventa est, hæc verba cóntinens: Hic requiescit corpus Mauri Mónachi & Levítæ, qui témpore Theodeberti regis in Gálliam venit, & octávo-décimo Calendárum Februariárum migrávit à século. Vigésimo post translatiónem hanc anno, corpus idem propter Normanórum incursiónem, ad Pagum Sagiensem, inde post annum in Burgúndiam, tandem jubente Cárolo Calvo, ad Monastérium Fossatense agri Parisiensis ad Mátronam flúvium illátum est.

Oratio, Da nobis. xxxvij.

Fit Commem. de Virg. Deip. ut suprà in Laudibus & Vesperis. 440.

DIE XVII.

In Festo

S. ANTONII, ABBATIS.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi Abbatum, xxxiv. *additis quæ seq.*

Oratio, Deus cujus verbo. *infrà.*

IN I. VESP. fit Commem. S. Sulpitii, Episcopi. Antiph. Elégit. ℣. Beátus. xvij. *Oratio*, Deus qui pópulis. xxij.

Deinde Virg. Deip. 440.

IN I. NOCT. De Scrip. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex S. Athan. in ejus vita & S. Hieronymo de Script. Eccl.

ANtónius, nóbilis Ægyptius, cùm circa annum ætátis vigésimum ingressus Eccléstam, ex Evan-

gélio audiíſſet : Si vis perfectus eſſe, vade, vende ómnia quæ habes, & da paupéribus; tanquam ea ſibi dicta eſſent, amplíſſima quæ habébat prædia partítus eſt inter vicános, totiuſque vénditæ ſuppellécti-lis prétium paupéribus erogávit, ac primùm ſeceſſit haud procul à vico ſuo, ubi rebus ómnibus abdicátis, non déſtitit ex labóris emolumento aſſuétis eleemóſynis páuperes fovére, non áliud ſibi ſervans ad victum quàm unde panem émeret, quo non ante ſolis occáſum veſcebátur, adhíbito tantùm ſale ad condimentum, & aquâ ad ſitim temperandam.

Lectio v.

ARctióris poſthàc ſolitúdinis deſidério, in monumento occlúſus remanſit, familiári cuidam mandans ut panem ſibi ſtatútis diébus afferret. Anno ætátis trigéſimo quinto erémum pétiit, unde poſt annos propè viginti, Spíritûs ſancti impulſu éxiit, ut Cœnobítas moderarétur. Sæviente deinde Maximíno, martyrii deſidério flagrans, Mártyres uſque ad Alexandriâ, quo ducebantur, ſecútus eſt. Sed cùm votis non reſpondéret ſucceſſus, finítâ perſecutióne, in cœnóbium rédiit. Tantam ſuî veneratiónem ſenſim ubique concitávit Antónius, ut ab ipſis gentílibus homo Dei nuncuparétur. Magnum Athanáſium ab Ariánis penè oppreſſum crebrò invíſit. Ejus grátiâ ad Conſtantínum non ſemel ſcripſit.

Lectio vj.

Ab hæreticórum congreſſu ſemper abſtínuit. Ariános ejus auctoritáte ſe tuéntes, público ſermóne damnávit. Dæmones, quorũ conflictibus jam inde ab adoleſcéntia frequenter laceſſítus fúerat, vicit ſemper ac fugávit; ac docens quibus armis illi ſuperarentur: Mihi crédite, dicébat, fratres; pertimeſcit sátanas piórum vigilias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, miſericórdiam & humilitátem, máximè verò ardentem amórem in Chriſtum, cujus único ſanctíſſimæ crucis ſigno debilitátus áufugit. Morti próximus, inter ália mónita hæc frátribus inculcávit: Cuſtodienda eſt pia fides in Chriſtum, & Patrum ſervanda traditio. Paulum Anachoretárum primum, quem ſenex adíerat, ſepelívit. Vixit annos quinque ſupra centum. Scripſit Ægyptíacè ſeptem Epíſtolas, quæ in Græcam linguam tranſlátæ ſunt.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Jeſus adoleſcenti: Si vis perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da paupéribus, & habébis theſaurum in cœlo; & veni, ſequere me. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſoſtomi.

Hom. 64. in Matth. poſt. init.

ANtequàm Jeſus adoleſcenti certámen & labórem oſténderet, bra-

vium præ óculis póſuit, dicens: Si vis perfectus eſſe; ac tum infert: Vende ómnia quæ habes, & da paupéribus. Et mox iterùm præmia inculcat: Et habébis theſaurum in cœlo; & veni, ſequere me. Magna enim retributio eſt Dóminum ſequi. Et habébis, inquit, theſaurum in cœlo. Nam quóniam magna illi cura de pecúniis erat, & quandóquidem ipſi cunctis denudári rebus consílium dabat, ut oſtendat non amiſſúrum bona ſua, ſed tantò plura majoraque inventúrum, quantò cœlum terrâ præſtabilius eſt, reſtitutiónis præſtántiam theſaurum appellávit, & ſimul ſtabilitátem atque incorruptibilitatem præmii, ut fieri póterat, per res humánas expreſſit. Non ergo ſatis eſt pecúniam ſpérnere, verùm étiam oportet páuperes nutríre, & ante ómnia Chriſtum ſequi, id eſt, ómnia præſtáre quæ ab ipſo jubentur; paratumque ſemper eſſe tam labóres ſubíre, quam omne genus mortis ſufferre. Si quis enim, inquit, veníre poſt me velit, ábneget ſemetipſum, tollatque crucem ſuam, & ſequátur me. Hæc cùm audiſſet adoleſcens, ábiit triſtis. Quod non abſque cauſa illi accidiſſe ſignifiavit Evangeliſta, dicens: Habébat enim multas poſſeſſiónes. Nod eódem quippe modo detinentur qui pauca póſſident, & qui magnâ rerum cópiâ ſubmerguntur, tunc enim violéntior fit ipsórum *cupíditas.*

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

Lectio viij.

NEc unquam prædicáre ceſsábo quòd accéſſio divitiárum majórem accendit flammam; & eos qui póſſident, pauperióres reddit, quandóquidem eos in pluribus conſtituit cupiditáribus, efficitque ut indigéntiam magis ſéntiant. Pérſpice igitur quanta vis ſit talis affectûs. Cùm magnâ dives iſte lætítiâ Chriſtum adiiſſet, ita ſuffoſſus atque obrutus fuit, ut nec reſpondére quidem potúerit, ſed triſtis ac mœſtítiâ preſſus deceſſerit. Quid ígitur Chriſtus? Difficilè, inquit, in regnum cœlórum dívites intrábunt. Quibus verbis, non pecúniam, ſed pecúniâ detentos carpit. Cur autem diſcípulis ádeò paupéribus, ut nihil prorſus habérent, hæc dicit? Sanè ut eos erudíret, ne pudóri paupertátem ſibi dúcerent; & quaſi reſpóndeat cur nihil illos habére permíſerit. Diſcípulis perturbátis, Hoc apud hómines, inquit, impoſsíbile eſt; Deo autem ómnia poſſibília ſunt. Et cujus rei gratiâ diſcípuli qui nímiùm inopes erant, turbabantur? Quia propter perditiónem aliórum dolébant, quorum ómnium jam caritáte afficiebantur, & quaſi magiſtrórum ac patrum víſcera ſuſcéperant. Sic enim pro univerſo terrárum orbe hujus ſenténtiæ acrimónia expavérunt, ut non parvâ eis conſolatióne opus fúerit Hâc de causâ inſpíciens eos, priùs dixit: *Qúæ apud hómines impoſsíbilia ſunt.* Quòd ſi dicta hæc ab ipſo ſunt, ut virtútis

præ óculis magnitúdo ponátur, ex his quæ sequuntur perpendes. Nam cùm Petrus rogávit: Ecce nos, relictis ómnibus, secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Mercéde illíus priùs definítâ, subjunxit: Et quicumque reliquerit domos, vel agros, vel fratres, vel patrem, vel matrem, propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam æternam possidébit. Ita quod impossíbile erat, possíbile factum esse vidémus.

[*Si transferatur.*

Lectio ix.

VEniat tibi in mentem qualis erat Paulus, qualis Petrus, qualis Joannes, qualis Elías: vel pótiùs ipsíus unigéniti Dei Fílii recordáre, qui non habébat ubi caput reclináret. Quòd si páululum respéxeris, ac rursus tibi quasi in naufrágio procella incubuérit, ténebras áfferens, hanc Christi sententiam tecum íllicò versa, repeteque sæpiùs quòd impossíbile sit ad cœlum dívitem pervenire. Ad hanc tu sententiam, mones, terram, mária conferas, ac ómnia, si ita vis, cogitatióne aurum fácito, ac te habére fingito; nihil exæquári póterit damno quod inde patiéris. Hæc ígitur cogitantes, æmulémur ea quæ nostrâ digna sunt æmulatióne, non magníficas ædes, non ubérrima prædia, non cétera hujúsmodi habentes, sed eos qui magnam apud Deum fidúciam consecúti sunt, qui divítias ingentes in cœlo póssident, quorum thesauri ibi reservantur, qui pauperiàtem longo divítiis intervallo præponentes, verè dívites sunt. Hujúsmodi sunt omnes propter Christum páuperes.]

Lectio ix.

SUlpítius, à púero pietáti déditus, cùm Eccléstis & Monastériis construendis, ac miséricórdiæ opéribus esset intentus, ab Austregísilo Bituricensi Epíscopo ad Diaconátum promótus est, ut in Eccléstia officium docendi exercéret. Présbyter factus, à Clotário secundo postulátus est, ut in ejus castris Abbátis officio fungerétur; regemque ipsum morbo gravíssimo laborantem, septem diérum oratióne & jejúnio, sanitáti restítuit. Austregísilo successor datus, óptimi Præsulis partes implévit. Diœcesánus sæpè Synodos, interdum étiam Provinciáles celebrávit. Judæos omnes in Bituríbus degentes, ad Christi fidem adductos, baptizávit. Cùm ad Eccléstiam noctu oratiónis causâ veníret, non antè recedébat: quàm Psalmórum librum íntegrum recitásset. Indicto trídui jejúnio, suis précibus obtínuit à Dagoberto ut vectígal insólitum quod plebi Bituricensi impósuerat, abrogáret. Sedit in Concílio Remensi sub Sonnátio Epíscopo. Coadjutórem sibi in senectúte ex consensu regis Volfolendum cooptávit: tuncque totum se dedit levandis & instruendis páupéribus. Plenus tandem diérum, quiévit in Dómino die décimâ séptimâ Januárii, circa annum sexcentésimum quadragésimum quartum.

Oratio.

Oratio.

DEus, cujus verbo foris sonante, & grátiâ intùs movente, excitátus Antónius, ut perfectus esset, ómnia reliquit: da cunctis Evangélicæ perfectiónis stádium ingressis sic cúrrere, ut bravium æternæ felicitátis accípiant; Per Dóminum.

AD LAUD. fit Commem. S. Sulpitii. Antiph. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio.* Deus, qui pópulis. xxij.

Deinde Virg. Deiparæ, 440. *VESPER. de sequenti.*

DIE XVIII.

In Festo

PONTIFICATUS, seu CATHEDRÆ S. PETRI, Quâ primùm Antiochiæ sedit, tùm Romæ.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. NOn quisquam sumit 2. D. sibi honórem, sed qui vocátur à Deo. *Hebr.* 5.

Ant. 1. g. Suscitábo súper oves meas pastórem unum, ipse pascet eas. *Ezech.* 34.

Ant. 3. g. Erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum. *Numer.* 25.

Ant. 4. a. Legem requírent ex ore ejus, quia Angelus Dómini exercítuum est. *Mal.* 2.

Ant. 5. a. Ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Capitulum. 1. Cor. 1.

QUæ stulta sunt mundi elégit Deus, ut confundat sapientes; & infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia: & ignobília mundi & contemptibília elégit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus.

℟. Non est sanctus ut est Dóminus, non est fortis sicut Deus noster. * Súscitat de púlvere egénum: ut sédeat cum Princípibus & sólium glóriæ téneat. ℣. Dóminus fecit poténtiam in bráchio suo: depósuit potentes de sede & exaltávit húmiles. * Súscitat. Glória. * Súscitat. 1. *Reg.* 2. *Luc.* 1.

Hymnus.

QUAM profundæ sunt viæ, Deus, tuæ!
Qui permanentem præparans Eccléstam,
Non præpotentes éligis, non príncipes,
Gerant in illa qui tuas per te vices.
PISCES trahendi cujus ars priùs fuit,
Petrus vocátur qui viros deinceps trahat;
Sic stulta mundi quæ videntur ádvocas,
Qui dignitátis non es acceptor, Deus.
PATRI supremo sit suprema glória;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, splendor æterni Patris;
Compar sit almo laus decúsque Flámini
Amen.

℣. Dóminus Deus noster in cœlis hábitat, ℟. Humília réspicit in cœlo & in terra. *Psal.* 112.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus súscitans à terra in-

opem, ut cóllocet eum cum princípibus pópuli sui. *Psal.* 112.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Antonii, Antiph. Scimus. ℣. Justus. xxxviij. *Oratio.* Deus. 449.

Ultimò de Virgine Deipara. 440.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Caput córporis Eccléſiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Epheſ.* 5.

Pſ. 94. Veníte 2.

Hymnus.

SACRI ſenátûs, Petre caput, gregis
Verende paſtor; grande tuæ decus
Dum prædicámus dignitátis,
Fer súpero pia vota Regi.
CHRISTO vocanti promptus ades: ratem
Tu deſerendo déſeris ómnia:
Temet relinquis, pauperíque
Non dúbitas comes ire pauper.
CŒLESTIS intùs te Pater áddocet,
Hinc voce certâ progénitum Deo
Parente Chriſtum confitéris,
Ingénito símilem Parenti.
NUNC ergo Petro nomen erit tibi:
Innixa petram quam ſuper árdua
Fundátur ædes veritátis,
Tartáreas domitúra portas.
DUM, Chriſte, Patri nos quoque te parem
Cantámus, auge quam tríbuis fidem;
Infunde ſacrum, quo vigémus,
Pectóribus, Deus alme,
Flamen.
Ámen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Jeſus ait Simóni & fratri ejus: Veníte poſt me, & fáciam vos piſcatóres hóminum. Relictis rétibus ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

Ant. 2. D. Jeſus elégit Simónem quem cognominávit Petrum. *Luc.* 6.

Ant. 3. c. Elégit Jeſus duódecim ex diſcípulis quos & Apóſtolos nominávit. Primus Simon, qui dícitur Petrus. *Matth.* 10.

℣. Erit quaſi pater habitántibus Jerúſalem, ℟. Et figam illum paxillum in loco fidéli. *Iſ.* 22.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Vocábo ſervum meum, & poteſtátem dabo in manu ejus: & dabo clavem domûs David ſuper húmerum ejus. * Apériet & non erit qui claudat, claudet & non erit qui apériat. ℣. Jeſus dixit Simóni Petro: Beátus es Simon Barjóna: tíbi dabo claves regni cœlórum. * Apériet. *Iſai.* 22. *Matth.* 16.

℟. *ij.* Tu judicábis domum meam, Sacerdos magne, ait Dóminus exercítuum; * Et áuferam iniquitátem terræ. ℣. Quodcumque ligáveris ſuper terram erit ligátum & in cœlis, & quodcumque ſólveris ſuper terram erit ſolútum & in cœlis. * Et áuferam. *Zach.* 3. *Matth.* 16.

℟. *iij.* Státuam eum in do-

mo mea, & in regno meo, usque in sempiternum, & * Thronus ejus erit firmíssimus in perpétuum. ℣. Constítuit eum præpósitum super omnem domum suam. * Thronus. 1. *Paral.* 17. *Act.* 17.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Simon Petrus dixit Jesu: Præceptor, in verbo tuo laxábo rete. *Luc.* 5.

Ant. 6. Concluserunt píscium multitúdinem copiósam, quod cùm vidéret Simon Petrus, prócidit ad génua Jesu, dicens: Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. *Ibid.*

Ant. 5. a. Et ait ad Simónem Jesus: Noli timére; ex hoc jam hómines eris cápiens. *Ibid.*

℣. Elégit eum Dóminus, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 80 *cap.* 3.

Lectio iv.

CUm duódecim Apóstoli, acceptâ per Spíritum sanctum ómnium locutióne linguárum, imbuendum Evangélio mundum, distribútis sibi terrárum pártibus, suscepíssent, beatíssimus Petrus princeps Apostólici Ordinis ad arcem Románi destinátur Impérii; ut lux veritátis quæ in ómnium géntium revelabátur salútem, efficáciùs se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc urbe non essent? Aut quæ usquam gentes ignorárent quod Roma didicísset?

℟. Intúitus Simónem Jesus, dixit: Tu es Simon fílius Jona * Tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. ℣. Vocábitur tibi nomen novum quod os Dómini nominábit * Tu vocáberis. *Joan.* 1. *Is.* 62.

Lectio v.

HIc conculcándæ philosóphiæ opiniónes, hîc dissolvendæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hîc confutandus dæmonum cultus, hîc ómnium sacrificiórum impietas destruenda, ubi diligentíssimâ superstitióne habebátur collectum quidquid usquam fúerat vanis erróribus institútum. Ad hanc ergo urbem tu, beatíssime Petre Apóstole venire non métuis; & cónsorte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo aliárum adhuc Ecclesiárum ordinatiónibus occupáto, sylvam istam freméntium bestiárum, & turbulentíssimæ profunditátis océanum, constántior quàm cùm supra mare graderéris, ingréderis.

℟. Jesus dixit Simóni Petro: Ego dico tibi quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificábo Eccléstam meam, & * Portæ ínferi non prævalébunt adversùs eam. ℣. Sicut audívimus sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: Deus fundávit eam in æternum. * Portæ ínferi. *Matth.* 16. *Ps.* 47.

Lectio vj.

JAm pópulos qui ex circumcisióne credíderant, erudíeras: jam Antiochénam Eccléstam, ubi primùm Christiáni nóminis dignitas est orta, fundáveras; jam Pon-

tum, Galátiam, Cappadóciam, Asíam, atque Bithyniam légibus evangélicæ prædicatiónis impléveras; nec aut dúbius de provectu óperis, aut de spátio tuæ ignárus ætátis, trophæum crucis Christi Románis árcibus inferébas, quò te divínis præordinatiónibus anteíbant, & honor póteſtátis, & glória passiónis.

℟. Dixit Jesus ad duodécim: Numquid & vos vultis abire? * Respondit ei Simon Petrus: Dómine, ad quem íbimus? † Verba vitæ æternæ habes. ℣. Non discédimus à te, vivificábis nos. * Respondit. Glória. † Verba. *Joan. 6. Ps. 79.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Specula tórem dedi te Dómui Israël, áudies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. *Ezech. 3.*

Ant. 8. c. Tu eris super domum meam, & ad tui oris impérium cunctus pópulus obédiet. *Gen. 41.*

Ant. 3. g. Curam illórum habe, & omni curâ tuâ explicita recumbe, ut lætéris propter illos, & accípias corónam. *Eccli. 32.*

℣. Tu pasces pópulum meum, dixit Dóminus; ℟. Et tu eris dux super Israël. *2. Reg. 5.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo témpore; Venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi, & interrogábat discípulos suos dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Episcopi.

In Matth. cap. 16.

CHristus à discípulis requírit quem se hómines esse dicerent; & adjécit, Fílium hóminis. Hæc enim confessiónis tenenda rátio est, ut sicut Dei Fílium, ita & Fílium hóminis meminérimus: quia álterum sine áltero nihil spei tríbuit ad salútem. Editis ítaque quæ diversæ de eo erant hóminum opiniónibus, quid de se ipsi séntiant, quærit. Petrus respondit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. Sed Petrus conditiónem propositiónis expénderat; Dóminus enim dixerat: Quem me hómines esse dicunt, Fílium hóminis? & certè Fílium hóminis contemplátio córporis præferébat. Sed addendo, Quem me esse dicunt? significavit præter id quod in se videbátur, esse áliud sentiendum: erat enim hóminis Fílius.

℟. Dixit discípulis suis Jesus: Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit: * Tu es Christus Filius Dei vivi ℣. Magnus es tu, & fáciens mirabília; tu es Deus solus. * Tu es. *Matt. 16. Ps. 85.*

Lectio viij.

QUod ígitur de se opinandi judícium desiderábat? Non illud arbitrámur, quod de se ipse confessus est: sed occultum erat de quo quærebátur, in quod se credéntium fides debébat exténdere. Et dignum planè conféssio Petri præmium conse-

cúta eſt, quia Dei Fílium in hómine vidiſſet. Beátus hic eſt qui ultra humános óculos & intendiſſe & vidiſſe laudátus eſt; non id quod ex carne & ſánguine erat cóntuens, ſed Dei Fílium cœleſtis Patris revelatióne conſpíciens, dignuſque judicátus, qui quod in Chriſto Dei eſſet, primus agnóſceret.

℟. Beátus es Simon Barjóna, quia * Caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus qui in cœlis eſt. ℣. Eſt Deus in cœlo revélans myſtéria qui indicávit tibi. * Caro. *Matth.* 16. *Dan.* 2.

Lectio ix.

O In nuncupatióne novi nóminis felix Eccléſiæ fundamentum, dignaque ædificatióne illíus petra, quæ infernas leges, & tártari portas, & ómnia mortis clauſtra diſſólveret! O beátus cœli jánitor, cujus arbítrio claves æterni áditûs traduntur, cujus terreſtre judícium præjudicáta autóritas ſit in cœlo: ut quæ in terris aut ligáta ſint, aut ſolúta, ſtatúti ejuſdem conditiónem obtíneant in cœlo!

℟. Nunc omnes in conſpectu tuo, Petre, * Adſumus audíre ómnia quæcumque præcepta ſunt tibi à Dómino. ℣. Implétus es, quaſi flumen, ſapiéntiâ. * Adſumus. Glória Patri. * Adſumus. *Actor.* 10. *Eccli.* 47.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. ALit Dóminus: Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos ut cribráret ſicut tríticum: ego autem rogávi pro te. *Luc.* 22.

Ant. 2. D. Ego rogávi ut non deficiat fides tua; & tu aliquando converſus, confírma fratres tuos. *Luc.* 22.

Ant. 3. *a.* Dicit Jeſus Simóni Petro: Simon Joannis, díligis me plùs his? Dicit ei: Etiam, Dómine; tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. *Joan.* 21.

Ant. 4. E. Dicit ei íterùm: Simon Joannis, diligis me? Ait illi: Etiam, Dómine; tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. *Joan.* 21.

Ant. 6. Dicit ei tértiò: Simon Joannis, amas me? Contriſtátus eſt Petrus, & dixit: Dómine, tu ómnia noſti; tu ſcis quia amo te. Dixit ei: Paſce oves meas. *Joan.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SEnióres qui in vobis ſunt óbſecro, conſénior & teſtis Chriſti paſſiónum, qui & ejus, quæ in futúro revelanda eſt, glóriæ communicátor, páſcite qui in vobis eſt gregem Dei.

Hymnus.

QUALIS poteſtas, Petre, quis terris honos,
Cui jura Chriſtus ipſe conceſſit ſua!
Quidquid ligábis, quidquid & ſolves ſolo,
Hoc & ligábit, ſolvet & polo Deus.
TUI probáto cordis affectu, ſuum
Paſtor ſuprémus crédidit tibi gregem:
Serva, tuére, paſce nos, Paſtor bone:
Illíus & nos, Petre, pars gregis ſumus.

PATRI ſuprémo ſit ſupréma glória :
Tibique laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, ſplendor æterni Patris :
Compar ſit almo laus decuſque Flámini.
Amen.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Eccléſia ædificabátur, ámbulans in timóre Dómini, & conſolatióne ſancti Spíritûs replebátur : Petrus autem pertransíbat univerſos. *Act.* 9.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóſtolo tuo, collátis clávibus regni cœleſtis, ligandi atque ſolvendi pontificium tradidiſti : concéde ut interceſſiónis ejus auxílio, à peccatórum noſtrórum néxibus liberémur ; Qui vivis.

Commemor. Virginis Deiparæ, 440.

AD PRIMAM.

Ant. Ait Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Ego.

Capitulum. Jer. 15.

CONvertam te, & ante fáciem meam ſtabis ; & ſi ſeparáveris pretióſum à vili, quaſi os meum eris : convertentur ipſi ad te, & tu non convertéris ad eos : & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt ; quia ego tecum ſum, ut ſalvem te, & éruam te, dicit Dóminus.

℟. *br.* Dómine, * Lábia mea apéries. Dómine. ℣. Et os meum annuntiábit laudem tuam. * Lábia. Glória. Dómine. *Pſ.* 50.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis : ℟. In médio Eccléſiæ laudábo te. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. Dicit Jeſus.

Capitulum. 1. Paral. 11.

TU eras, qui educébas & introducébas Iſraël : tibi enim dixit Dóminus Deus tuus : Tu paſces pópulum meum Iſraël, & tu eris princeps ſuper eum.

℟. *br.* Accépit eum * Páſcere Jacob ſervum ſuum. Accépit. ℣. Et Iſraël hæreditátem ſuam, * Páſcere. Glória. Accépit. *Pſ.* 77.

℣. Qui regis Iſraël, intende : ℟. Qui dedúcis velut ovem Joſeph. *Pſ.* 79.

AD NONAM.

Ant. Dicit ei.

Capitulum. Ezech. 34.

IPſe erit eis in Paſtórem, ego autem Dóminus ero eis in Deum, & ſervus meus princeps in médio eórum : ego Dóminus locútus ſum.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia córdis ſui. Pavit. ℣. Et in intellectibus mánuum ſuárum deduxit eos, * In innocéntia. Glória Patri. Pavit. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. LOquente Petro in 1. g. domo Cornélii, cécidit Spíritus ſanctus ſuper omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 2. D. Obſtupuérunt ex circumciſióne fidéles, quia &

in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est. *Act.* 10.

Ant. 3. *a.* Cùm ascendísset Petrus Jerosólymam, disceptábant adversùs illum: incípiens autem Petrus, exponébat illis órdinem. *Act.* 11.

Ant. 4. a. Si eamdem grátiam dedit illis Deus, sicut & nobis qui credídimus in Dóminum Jesum Christum; ego quis eram, qui possem prohibére Deum? *Act.* 11.

Ant. 5. a. Tacuérunt, & glorificavérunt Deum, dicéntes: Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. Act. 15.

DEus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, & crédere: & qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut & nobis.

Hymnus.

PRome commíssas tibi, Petre, claves;
Nam tibi tradit sua jura Christus:
Quæ polum claudunt, scélerum, precámur,
Víncula solve.

Prima te sedes orientis oris
Extulit: cunas tibi Christiánum
Obtinet nomen; simul inde toto
Spárgitur orbe.

Roma mox sortis melióris hæres,
Extitit mundi fideíque centrum,
Quam tuo, Pastor pariterque Martyr,
Sánguine claras.

Qui fidem Petro stábilem rogásti,
Ne sinas, Jesu, titubáre nostram:
Vita fac concors fídei sit omen
Dulce salútis.

Lætus ætérnum célebret Parentem
Orbis; ætérnum célebret Parentis
Fílium: par sit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Exáltent eum in ecclésia plebis, ℟. Et in cáthedra seniórûm laudent eum. *Ps.* 106.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo, & huic concordant verba Prophetárum. Notum à século est Dómino opus suum. *Act.* 15.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Fulgentii, Episcopi & Doctoris.

Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo. xxiij. *Oratio*, Omnípotens. xxvj.

Ultimo, de Virg. Deip. 440.

DIE XIX.

In Festo
SANCTI FULGENTII,
Episcopi & Doctoris.
Semiduplex.

De Communi sanctorum Doctorum. xxiij.

Lectio ij.

Ex Ferrando Diacono, in ejus vita & aliis multis.

FUlgéntius Leptæ in Província Bisacéna, post médium quinti séculi natus, litteris Græcis & La-

tínis inſtitútus eſt: deinde in ſolitúdinem ſeceſſit. Anno quingentéſimo Romam pétiit beatórum Apoſtolórum Petri & Pauli túmulum invisúras. Theodorici Regis aulæ magnificéntiâ attónitus exclamávit: Si Roma terreſtris ádeò ſpléndidè fulget & coruſcat, quanta erit Jerúſalem cœleſtis quam electis ſuis Deus pollicétur! Redux in Africam monaſtérium conſtruxit, & Préſbyter ordinátus eſt, demùm ad Epiſcopátum Ruſpenſem fuit aſſúmptus.

Lectio iij.

TRazimundus rex Ariánus in Sardíniam Fulgentium relegávit, quòd Arianórum erróribus máximo zelo reſiſteret & eos mirâ eruditióne & doctrínâ ſtrénuè confutáret. Cùm verò ex ejúſmodi exílio revocátuſeſt, ſummâ veneratióne & lætítiâ à pópulo fuit exceptus. Plures eximios édidit tractátus, quorum magna pars eſt ſuperſtes. Auguſtínus ſui ſéculi cognominári méruit, propter ſtúdium quo Semipelagiános impugnávit. Obdormivit in Dómino Calendis Januárii anno vigéſimo nono, vel ut áliis vidétur, trigéſimo tértio ſuprà quingentéſimum.

Oratio, Omnípotens. xxvj.

Fit Commem. de Virgine Deipara. 440.

VESPERÆ de ſancto Sebaſtiano, ut in Comm. unius Mart. vj. *Oratio.* Vide. *infrà.*

Fit Commemor. ſancti Fulgentii Doct. Ant. Qui docti. ℣. Beátus. xxvij. *Oratio*, Omnípotens. xxvj.

Deinde S. Fabiani Papæ & Martyris. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio*, Omnípotens, x.

Ultimò, de Virg. Deip. 440.

DIE XX.

In Feſto

S. SEBASTIANI,

Martyris.

Duplex. II. Ordinis.

Omnia de Communi unius Martyris.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ſancto Ambr. ſerm. 20. ex Act. ap. Boll. Paulo Diac. de geſt. Longob. &c.

SEbaſtiánus Narbonæ natus ex patre Narbonenſi & matre Mediolanenſi, mórtuo patre Mediolánum puer ductus eſt, ibíque lítteris informátus. Carus fuit Diocletiáno, & ab eo dux primæ cohortis conſtitútus. Chriſtiánâ fidem deinde amplexátus cùm Romæ fidéles ſuis adjuváret facultátibus, Confeſſoreſque ac Mártyres pro víribus confirmáret, defertur ad Diocletiánum, qui eum ad palum alligári, & ſagittis configi juſſit. Ad quem ómnium opinióne mórtuum Iréne pia vídua noctu venit, ut corpus ejus ſepeliendum auferret; ſed vivum repertum in domum ſuam tránſtulit, & ejus vúlnera ſédulo curávit.

Lectio v.

ITaque paulò pòſt confirmátâ valetúdine Diocletiáno óbviam factus, ejus impietátem libérius accusávit. Cujus

aspectu cùm ille primùm obstupuisset, quòd mórtuum crédéret; rei novitáte & acri Sebastiáni reprehensióne excandescens, eum in Hippódromum palátii duci, & tándiu fustibus cædi imperávit, donec ánimam exhaláret. Ejus corpus in clóacam dejectum, Lucína à Sebastiáno in somnis admónita ubi esset, & quo loco humári vellet, ad catacumbas sepelívit. Sancti Mártyris ossa, Ludovíci pii témpore, annuente Eugénio secundo, in Gállias allàta, summâque populórum gratulatióne excepta, plúribus in locis peculiári veneratióne coluntur.

Lectio vj.

QUàm célebre à primis séculis fúerit in Ecclésiis Mártyris Sebastiáni nomen, quam per antíqua ipsíus memóriæ exhíbita venerátio haud dúbiè testantur tum vetus Calendárium sub Libério Papa ordinátum, tum augusta quæ vísitur ad Cæmetérium Callisti, Basílica, jam à Dámasi tempóribus sub sancti Sebastiáni nómine dicáta, tum illa orátio quam de ipsíus martyrio & glória ad Mediolanensem pópulum hábuit sanctus Ambrósius. Verùm nóminis ac memóriæ celebritátem multùm auxit memorábile illud beneficium, quod máximæ calamitátis témpore, sancti Sebastiáni præsídio debére se Roma méminit. Cùm enim anno septingentésimo octogésimo, Pontifice S. Agathóne, Romæ & Ticíni páriter, pestis usque ádeò grassarétur, ut paréntes cum fíliis, bini per féretra pósiti, ad sepúlchra deducerentur, statim ad allátas ex Catacúmbis in urbem sancti Sebastiáni relíquias, pestiléntiam constitísse refert Paulus Diáconus. De símili præsídio sibi quoque gratulantur urbes multæ, tam in Itália, quàm in Gálliis, in quibus célebris est & devóta, adversùs contágia ipsíus intercéssio.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangéli secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 21. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus Discípulis suis: Injícient vobis manus suas, & persequentur, tradentes in synagógas & custódias, trahentes ad reges & præsides propter nomen meum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Enarr. in Ps. 118. Serm. 20. n. 43. & 44.

NOn unus persecútor est: multos minístros habet; sed non te térreant: Per multas enim tribulatiónes oportet nos introíre in regnum Dei. Si multæ persecutiónes, multæ probatiónes; ubi multæ corónæ, multa certámina: tibi ergo próficit quòd multi persecutóres sunt; ut inter multas persecutiónes facíliùs invénias quemádmodum coronéris. Utámur exémplo Sebastiáni Mártyris, cujus hódie natális est. Hic Mediolanensis oriundus est. Fortásse aut jam decéssérat persecútor, aut adhuc non vénerat in hæc pártium, aut mítior erat. Advertit hîc aut nullum

esse, aut tepére certámen. Romam profectus est, ubi propter fidei ſtúdium persecutiónis acerba fervébant: ibi passus est, hoc est, ibi coronátus. Itaque illìc quò hospes advénit, domicílium immortalitátis perpétuæ collocávit.

*Si transfertur, dividitur lectio sequens ad **

Lectio viij. n. 44. & 46.

SI unus persecútor fuísset, coronátus hic Martyr útique non fuisset. Sed quod pejus, non hi solùm persecutóres sunt qui vidéntur, sed étiam qui non vidéntur, & multò plures persecutóres. Sicut enim unus persecútor rex multis persecutiónis præcépta mittébat, & per síngulas vel civitátes, vel Provincias erant divérsi persecutóres: ita étiam diabólus multos minístros suos dirigit, qui non foris tantùmmodò, sed étiam intus fáciant persecutiónes in ánimis singulórum. * De his dictum est persecutiónibus: Omnes qui volunt piè vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiúntur. Omnes dixit, nullum excépit. Quis enim excéptus potest esse, cum ipse Dóminus persecutiónum tentamenta toleráverit? Persequitur avaritia, persequitur ambítio, persequitur luxúria, persequitur supérbia, persequitur fornicátio. Unde & Apóstolus ait: Fúgite fornicatiónem. Nam quâ causâ fúgeres, nisi illa persequerétur? Est enim malus spíritus fornicatiónis, est malus spíritus avarítiæ, malus spíritus supérbiæ.

De sancto Fabiano.

Lectio ix.

Ex S. Cyp. Ep. 9. & 30. & Euseb. hist. lib. 6.

FAbiánus, post mortem Anterótis, qui Romànam sedem mensis unius spátio ténuit, ad Pontificátum, præter ómnium expectatiónem, divínitùs vocatus est. Nam, ut refert Eusébius, cùm de electióne Románi Pontificis agerétur, ac nemo de Fabiáno cogitáret, columba è sublími delapsa, repentè cápiti ejus insedísse fertur. Quo spectáculo permóti omnes, simul exclamáre cœpérunt Fabiánum dignum esse; statimque Pontificáli cáthedræ imposuérunt. Per litteras àcriter reprehendit Privátum hæréticum, in Concílio nonaginta Episcopórum Africanórum ob multa & grávia delicta condemnátum. Ad ipsum Origenes epístolam de sua fide conscripsit. Passus est autem in persecutióne Décii. De cujus agóne sanctus Cypriánus per epístolam Cleri Románi cértior factus, sic rescripsit: Plúrimùm grátulor quòd ejus memóriam tam célebri & illustri testimónio persequámini; ut & per vos innotésceret nobis, quod & vobis esset circa Præpósiti memóriam gloriósum, & nobis quoque fidei ac virtútis præbéret exemplum. Fabiáno suffectus est Cornélius.

Tu autem.

Oratio.

VIde, Dómine, infirmitátes nostras; & intercedente beáto Sebastiáno Már-

tyre tuo, céleri nobis pietáte succurre; Per.

Fit Comm. de S. Fabiano, Ant. Justum. ℣. Pósuisti, xj. *Oratio*, Omnípotens. x.

Ultimò de Virgine Deipara. 440.

IN VESP. fit Commemor. sanctæ Agnetis, Virginis & Martyris, Oratio, Omnípotens. *infrà.*

Ultimò, de Virgine Deipara. 440.

DIE XXI.

In Festo

SANCTÆ AGNETIS,

Virginis & Martyris.

Semiduplex.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus.

Ad Marcellinam sororem, Lib. 1. cap. 2. Lectio ij.

HOdie natális sanctæ Agnês. Hæc trédecim annórum martyrium feciſſe tráditur. Quò detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepercit ætáti: immò magna vis fidei, quæ étiam ab illa testimónium invénit ætáte. Fuitne in illo corpúsculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quò ferrum recíperet, hábuit quo ferrum vínceret. Hæc inter cruentas carnífícum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furentis mucróni mílitis totum offerri corpus, mori adhuc néscia, sed paráta; vel si ad aras invíta raperétur, téndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis fócis trophæum Dómini signáre victóris; nunc ferrátis colla manusque ambas inférere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrii genus! Nondum idónea pœnæ, & jam matúra victóriæ: certáre difficilis, fácilis coronári, magistériú virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætátis.

Tu autem.

Lectio iij.

NOn sic ad thálamum nupta properáret, ut ad supplícii locum, læta succeſſu, gradu festína virgo proceſſit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Mirári plerique quòd tam fácilè vitæ suæ pródiga quam nondum háuserat; jam quasi perfuncta donáret. Stupére universi quòd jam divinitátis testis exísteret, quæ adhuc árbitra sui per ætátem esse non posset. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blanditiis ut suadéret, quantórum vota ut sibi ad núptias proveníret! At illa: Et hæc sponsi injúria est, inquit, expectáre placitúrum. Qui me sibi prior elégit, accipiet. Quid, percussor, moráris? Péreat corpus quod amári potest óculis quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem inflexit. Cérneres trepidáre carnificem, quasi ipse addictus fuisset; trémere percussóris déxteram, pallére ora alióno timentis perículo, cùm puella non timéret suo. Habétis ígitur in una hóstia duplex martyrium, pudóris & religiónis. Et virgo permansit, & martyrium obtínuit.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui infirma mun-

di éligis ut fórtia quæque confundas : concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis, vírginis & mártyris tuæ, solémnia cólimus, ejus in fide constántiam subsequámur ; Per Dóminum.

Commem. de Virgine Deipara, ut suprà. 440.

IN VESP. Commem. sancti Vincentii, Ant. Nemo, ℣. Justus. vij. *Oratio*, Da nobis. *infrà.*

Ultimò, de Virgine Deipara. 440.

DIE XXII.

In Festo

SANCTI VINCENTII,

Diaconi & Martyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex S. Aug. serm. 274. *& seqq. ex Prudent. & Act. apud Ruin.*

VIncéntius Diáconus in Persecutióne Diocletiáni apud Valéntiam Hispániæ civitátem ad Daciánum præsidem ductus, quòd palàm Christum prædicáret, vinctus retortis bráchiis, extensus est, donec ossa membrátim divellerentur. Deinde férreis únguibus semel atque iterùm excarnificátus. At ille tormenta contempsit ; nec addúci pótuit, ut libros sacros tráderet igni comburendos. Quapropter in craticula subjectis prunis ardéntibus impósitus, & candéntibus láminis exustus est, arvínæ guttis, & sale perfúsus. Post hæc trúditur in cárcerem stratum testáceis fragmentis, ut ejus nudum corpus testárum acúleis cruciarétur, divaricátis étiam in nervo crúribus. Verùm illustráto cælitùs cárcere, ab Angelo ad martyrium accénditur : illumque cárceris custos ruptis caténis ambulantem conspíciens, spectáculo stupefactus, Christum confessus est. Eductus inde, collocátur in molli púlcitra, ut recreátus aliquántulùm, ácriùs dénuò torquerétur ; sed exhaustus víribus, ánimam exhalávit. Corpus ejus cùm projectum esset inhumátum, corvus, & à volúcribus & à lupo, únguibus, rostro, alis mirabíliter defendit. Quâ re cógnitâ: Daciánus insútum púleo, saxoque illigátum, in mare demergi jubet ; sed inde étiam divínitus ejectum ad littus Christiáni sepéliunt.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 276. *in Natali S. Vincentii,* 3. *C.* 4.

Lectio iij.

QUæ hódie régio, quæve província ulla, quousque vel Románum Impérium vel Christiánum nomen exténditur, natálem non gaudet celebráre Vincéntii Diaconi ? Quis autem hódie vel nomen Daciáni audísset, nisi Vincéntii passiónem legísset ? Quòd verò tantâ curâ servávit Dóminus Mártyris corpus, quid áliud demonstrávit, nisi se gubernásse ventem, quem non relíquit exánimem ? Vicit ergo Daciánum vivens Vincéntius : vicit & mórtuus. Vivens tormenta calcávit, mórtuus mária transnatávit. Sed ipse inter undas gubernávit cadáver extinctũ,

qui inter úngulas ánimum donávit invictum. Non flexit flamma tortóris cor ejus, non mersit aqua maris corpus ejus. Sed in his & hujúsmodi ómnibus nihil est áliud, nisi pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus, cui est honor & impérium in sécula seculórum. Amen.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnípotens Deus, adversa mundi invictâ mentis constántiâ toleráre, qui beátum Levítam Vincéntium nec minis terréri, nec pœnis passu es superári; Per Dóminum nostrum.

Commemoratio de Virgine Deiparâ in Laudibus & Vesperis. 440.

DIE XXIV.

In Festo

SANCTI TIMOTHEI,

Episcopi & Martyris.

Semiduplex.

Pridiè VESP. de Feriâ; à Capitulo de Communi unius Martyris, vij. *Oratio*, Deus, cujus. x.

Fit Commemoratio de Virgine Deipara. 440.

Lectio ij.

Ex S. Paulo, Euseb. Chrysostomo, Theodoreto, &c.

TImótheus Lystris in Lycaónia natus patre Gentíli & matre Judæâ, Christiánam colébat religiónem, cùm in ea loca venit Paulus Apóstolus. Ab infántia sacras lítteras didícerat, & testimónium illi reddébant qui in Lystris erant & Icónio fratres. Hinc factum est ut illum Paulus adhibúerit sibi sócium suæ peregrinatiónis; sed propter Judæos qui se ad Christum convérterant, scientes Timóthei patrem esse Gentílem, eum circumcídit.

Lectio iij.

CUm ígitur ambo Ephesum veníssent, ibi ordinátus est Episcopus ab Apóstolo, ut eam Eccléstam, immò ut totam Asiam gubernáret. Ad eum Apóstolus duas Epístolas scripsit, primam è Macedónia, álteram Româ; quibus in pastorális officii cura ipsũ confirmat. Cùm pópulum Ephesínum in quadam celebritáte diis immolantem, ab illa impietáte removére conarétur, fústibus & lapídibus, ut fert Græcórũ traditio, óbrutus, inter discipulórum manus paulò pòst réddidit spíritum.

Oratio, Deus, cujus. x.

Commoratio de Virg. Deip. 440.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XXV.

In Festo Conversionis

SANCTI PAULI,

Apostoli.

Duplex I. Ordinis.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 2. D. EGo Israelíta sum, ex sémine Abraham, de tribu Bénjamin. *Rom.* 11.

Ant. 6. Si quis álius vidétur confídere in carne, ego magis, circumcísus octávo die, Hebræus ex Hebræis. *Philippens.* 3.

Ant. 1. a. Sum natus in Tarso Cilíciæ, nutrítus autem

in civitáte Jerúsalem secùs pedes Gamáliel. *Act.* 22.

Ant. 3. c. Eram secundùm legem Phariſæus, ſecundùm juſtítiam quæ in lege eſt, converſátus ſine queréla. *Philip.* 3.

Ant. 7. *d.* Supra modum perſequébar Eccléſiam Dei, & expugnábam illam, abundántiùs æmulátor exiſtens paternárum meárum traditiónum. *Galat.* 1.

Capitulum. Geneſ. 49.

BEnjamin, lupus rapax, mane cómedet prædam, & véſperè dividet ſpólia.

℟. Ego ſum mínimus, &c. *Quod eſt iij. primi Nocturni.*

Hymnus.

PASTORE percuſſo, minas Spirábat & cædes lupus; Sparſúmque vaſtábat gregem, Te, Chriſte, Saulus néſciens.

ET jam caténas ſtríngere Ferox parábat, jam cruces; Sed ô! repentè ſternitur, Verbóque percúlſus ruit.

QUID, Saule, Saule, quid ſtruis? Agnoſce victrícem manum: Cælo reluctári nefas; Abſiſte Jeſum pérſequi.

JAM tendit imbelles manus; Jam colla ſubmittit jugo: Stupens jacet, clamat tremens: Quid, Chriſte, quid victor jubes?

Ex hoſte miles, ex lupo Agnus, gregi ſe dévovet; Et raptor ipſe nóbili Raptus triumpho dúcitur.

O CELSA cedrórum, Deus, Qui voce vertis cúlmina! O qui potenti ſúbjicis Mentes ſuperbas grátiæ!

TU, Paſtor, infenſas tuo Vires ovíli cóntere; Et noſtra, ſi quid dévium, Ad te reflecte péctora.

Uni ſit & trino Deo Supréma laus, ſummum decus, De nocte qui nos ad ſuæ Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Uſquequò, Deus, improperábit inimicus? ℟. Irritat adversárius nomen tuum in finem? *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Egreſſum tuum & introítum tuum cognóvi, cùm fúreres adversùm me: ponam ergo frænum in lábiis tuis, & redúcam te in viam per quam veniſti. *Iſ.* 37.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Timothei Epiſcopi & Mart. Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xj. *Oratio* Deus, cujus. x.

Ultimò, de Virgine Deipara. 431.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum qui vocávit Paulum per grátiam ſuam, * Veníte, adorémus. *Gal.* 1. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUOS in hoſtes, Saule, tendis? Quo furóre pércitus? Immoláre quid tot ardes Innocentes víctimas?

Inſequendo quem laceſſis, Sénties mox víndicem. CHRISTUS inſtat, impotentem Cæcat, urget, déjicit: Ille cedit imperanti; Seque totum súbjicit;

Inſecútor antè Chriſti,

Præco Christum pérsonat.
ANTE plenus qui minárum
Præparábat víncula,
Nunc tremens, nec jam rebellis,
Per manus dedúcitur:
Qui lupus rapax furébat,
Nunc in agnum vértitur.
DURA, Christe, quàm potenti
Corda versas déxterâ!
Qui tuum delére nomen
Vult tuórum sánguine,
Universum mox per orbem
Ipse clarábit suo.
SIT supréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia;
Filioque qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par & illi, cujus almo
Confovémur hálitu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Lapidábant Stéphanum: & testes deposuérunt vestimenta sua secùs pedes adolescentis, qui vocabátur Saulus. *Act.* 7. *&* 8.

Ant. 1. a. Saulus erat conséntiens neci ejus: facta est autem in illa die persecútio magna in Eccléfia quæ erat Jerosólymis. *Act.* 7. *&* 8.

Ant. 3. a. Omnes dispérsi sunt præter Apóstolos: Saulus autem devastábat Eccléfiam. *Act.* 8.

℣. Quanta malignátus est inimícus in sancto! ℟. Et gloriáti sunt qui odérunt te. *Ps.* 73.

Lectiones de Scriptura occur.

Post j. Lect. ℟. Existimáveram me adversùs nomen Jesu Nazaréni debére multa contrária ágere: * Quod & feci Jerosólymis, & multos sanctórum ego in carcéribus inclúsi: & cùm occiderentur, détuli sententiam. ℣. Dixit inimícus: Pérsequar, & comprehendam; dividam spólia, implébitur ánima mea: * Quod. *Act.* 26. *Exod.* 15.

Post ij. Lect. ℟. Eram concludens in cárcerem, & cædens eos qui credébant in te: & * Cùm funderétur sanguis Stéphani testis tui, ego astábam, & consentiébam, & custodiébam vestimenta interficiéntium illum. ℣. Castigásti me, & erudítus sum, quasi juvénculus indómitus: * Cùm. *Act.* 22. *Jerem.* 31.

Post iij. Lect. ℟. Ego sum mínimus Apostolórum, qui non sum dignus vocári Apóstolus, quóniam * Persecútus sum Eccléfiam Dei; † Grátiâ autem Dei sum id quod sum. ℣. Hæc mutátio déxteræ Excelsi: quis Deus magnus ficut Deus noster? * Persecútus. Glória Patri. † Grátiâ autem Dei sum id quod sum. 1. *Cor.* 15. *Ps.* 76.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Saulus per domos intrans & trahens viros ac mulíeres, tradébat in custódiam. *Act.* 8.

Ant. 7. ç. Spirans minárum & cædis in discípulos Dómini, accessit ad príncipem Sacerdótum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Pétiit ab eo epístolas in Damascum ad synagógas; ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulieres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. *Act.* 9.

℣. Miserátor & miséricors Dóminus: ℟. Longánimis & multùm miséricors. *Ps.* 102.

De Actibus Apostolórum.

Lectio iv. Cap. 9.

SAulus adhuc spirans minárum & cædis in discípulos Dómini, accéssit ad príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epístolas in Damáscum ad synagógas; ut si quos invenísset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damásco; & súbitò circumfulsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram, audívit vocem dicéntem sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? Qui dixit: Quis es, Dómine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu persequeris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre. Et tremens ac stupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, & ingrédere civitátem; & ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere? Viri autem illi qui comitabantur cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surrexit autem Saulus de terra, apertísque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáscum. Et erat ibi tribus diébus non videns; & non manducávit, neque bibit.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. De cœlo circumfulsit me lux copiósa; & décidens in terram, audívi vocem dicéntem mihi: * Saule, Saule, quid me persequeris? ℣. Audívi vocem sermónum ejus, & áudiens jacébam consternátus super fáciem terræ: * Saule, Saule, quid. *Act.* 22. *Dan.* 10.

Lectio v.

ERat autem quidam discípulus Damasci, nómine Ananías; & dixit ad illum in visu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, & vade in vicum qui vocátur Rectus, & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarsénsem; ecce enim orat. (Et vidit virum, Ananíam nómine, introeúntem, & imponéntem sibi manus, ut visum recípiat.) Respondit autem Ananías: Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem; & hic habet potestátem à princípibus Sacerdótum alligandi omnes qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram géntibus, & régibus, & fíliis Israël; ego enim ostendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. Et ábiit Ananías, & introívit in domum; & impónens ei manus, dixit: Saule frater, Dóminus misit me Jesus, qui appáruit tibi in via quâ veniébas, ut váleas, & impleáris Spíritu sancto. Et confestim cecidérunt ab óculis ejus tanquam squamæ, & visum recépit; & surgens baptizátus est. Et cùm accepísset cibum, confortátus est. Fuit autem cum discípulis qui erant Damasci per dies áliquot. Et continuò in synagógis

gis prædicábat Jesum, quóniam hic est Fílius Dei.

℟. Ego respondi ei qui loquebátur mecum : Quis es, Dómine ? Dixitque ad me : Ego sum Jesus Nazarénus, quem tu persequeris. Et dixi : * Quid fáciam, Dómine ? ℣. Tu terribilis es, & quis resístet tibi ? de cœlo audítum fecísti judícium. * Quid fáciam, Dómine ? *Act.* 22. *Ps.* 75.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 279. *de Paulo Apostolo. Lectio. vj.*

IN præclára prophetía, cùm Jacob sanctus Patriarcha benedíceret filios suos, præsentes tangens, futúra prospíciens, prædictum erat quod in Paulo contigit. Erat enim Paulus, sicut ipse testátur, de tribu Bénjamin. Cùm autem Jacob benedícens filios suos venísset ad Bénjamin benedicendum, ait de illo : Bénjamin, lupus rapax, mane rápiet, & ad vésperum dívidet escas. Hoc in Apóstolo Paulo complétum est, quia & de illo prædictum erat. Jam, si placet, inspiciámus illum mane rapientem, & ad vésperum escas dividentem. Mane & vésperum pósita sunt pro eo ac si dicerétur, Prius & pósteà. Sic ergo accipiámus, Prius rápiet ; póstea dívidet escas. Atténdite raptórem : Saulus, sicut Actus Apostolórum testántur, ibat spirans & anhélans cædes. Hic est ille mane rápiens. Nam & quando lapidátus est Stéphanus primus Martyr pro nómine Christi, evidéntius áderat & Saulus. Audívimus, Mane rápiet : videámus, Ad vésperum dívidet escas. Voce Christi de cœlo prostrátus audívit : Saule, Saule, quid me persequeris ? Membris adhuc in terra pósitis, caput in cœlo clamábat ; & non dicébat : Quid persequeris servos meos ? sed, Quid me persequeris ? Et ille : Quid me vis fácere ? Jam parat se ad obediendum qui priùs sæviébat ad persequendum. Jam informátur ex persecutóre prædicátor, ex lupo ovis, ex hoste miles. Ut interióre luce fulgéret cor ejus, exterior ad tempus arepta est ; & eo tamen témpore quo cétera non vidébat, Jesum vidébat. Ita & in ipsa ejus cæcitáte mystérium informabátur credéntium ; quóniam qui credit in Christum, ipsum intuéri debet, cétera nec nata computáre ; ut creatúra vilescat, & creátor in corde dulcéscat.

℟. Exurge, & sta super pedes tuos ; * Ad hoc enim appárui tibi, ut constítuam te minístrum & testem eórum quæ vidísti, & eórum quibus apparébo tibi. ℣. Intélligè verba quæ ego loquor ad te, & sta in gradu tuo, & noli metúere. * Ad hoc. Glória Patri. * Ad hoc. *Act.* 26. *Dan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Dóminus dixit ad me : Surgens vade Damascum, & ibi dicétur tibi de ómnibus quæ te opórteat fácere. *Act.* 22.

Ant. 6. Cùm non vidérem præ claritáte lúminis illíus,

ad manum deductus à comítibus, veni Damascum. *Act.* 22.

Ant. 2. D. Qui mecum erant, lumen quidem vidérunt, vocem autem non audiérunt ejus qui loquebátur mecum. *Act.* 22.

℣. Tu illúminas lucernam meam, Dómine: ℟. Deus meus, illúmina ténebras meas. *Ps.* 17.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 15.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non vos me elegístis, sed ego elégi vos, & pósui vos ut eátis, & fructum afferátis, & fructus vester máneat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 86. Ed. Bened.

HÆc eléctio grátiæ est, de qua dicit Apóstolus: Sic ergo & in hoc témpore reliquiæ per electiónem grátiæ salvæ factæ sunt. Unde subjungit: Si autem grátia, jam non ex opéribus; alióquin grátia jam non est grátia. Audi, ingráte; ingráte, audi: Non vos me elegístis, sed ego elégi vos. Non est ut dicas, Ideò electus sum, quia jam credébam; si enim credébas in eum, jam elégeras eum. Sed audi: Non vos me elegístis. Quid ergò dictúri sumus audiendo, Non vos me elegístis, nisi quia mali erámus, & electi sumus, ut boni per grátiam nos eligentis essémus? Non est enim grátia, si præcésserant mérita; est autem grátia: hæc ígitur non invénit, sed effécit mérita.

℟. Ananía, surge, & vade in vicum qui vocátur Rectus; & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarsensem, * Quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram Géntibus; ego enim ostendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. ℣. Abiit vagus in via cordis sui: vias ejus vidi, & sanávi eum, & reduxi eum; * Quóniam. *Act. 9. Is.* 57.

Lectio viij.

Serm. 168. *Edit. Ben. C.* 3. 4. & 7.

ITerùm dicit Apóstolus: Misericórdiam consecútus sum. O conféssio! Non ait, Misericórdiam consecútus sum, quia fidélis eram; sed, Ut fidélis essem, misericórdiam consecútus sum. Veniámus ad ejus primórdia. Date mihi mérita ejus. Si mérita quæris, damnatiónis sunt, non liberatiónis. Ibat sævire in membra Christi; ibat sánguinem fúndere; ibat lupus, pastor futúrus. Sic ibat. Non enim póterat áliter ire ad illa, propter quæ ibat. Et cùm sic ámbulat, cógitat, anhélat cædes: cum ducit pedes ejus ira, movet membra ódium; dum pergit & ámbulat, obtémperat mancípium crudelitáti; & ecce vox de cœlo: Saule, Saule, quid me persequeris! Ecce quare dixit, Misericórdiam consecútus sum. Non sum, inquit, dignus vocári Apóstolus, quia persecútus sum Eccléstam Dei; sed grátiâ Dei sum id quod sum.

℟. Abiit Ananías in do-

mum, & impónens Saulo manus, dixit: Dóminus misit me Jesus, qui appáruit tibi in via, ut vídeas, & impleáris Spíritu sancto. Et * Confestim cecidérunt ab óculis ejus tanquam squamæ; & visum recépit. ℣. Obturátus est óculus hóminis, qui visiónem Omnipotentis intúitus est; cadit, & sic apériuntur óculi ejus. * Confestim. *Act. 9. Num. 24.*

Lectio ix.

ET grátia ejus, inquit, vácua in me non fuit. Ecce evangelízat fidem, quam aliquando vastábat; nec grátia ipsa vacat in illo, qui ait, In me vácua non fuit, sed plus ómnibus illis laborávi. Observa; erígere te cœpísti, Plus ómnibus illis laborávi. Dic unde. Quid enim habes, quod non accepísti? Statim respexit; & cum dixísset, Plus ómnibus illis laborávi, quasi expávit ad verba sua, & mox subjécit se húmilem Paulum: Non autem ego, sed grátia Dei mecum. Nemo se extollat: nemo sibi árroget, quasi sibi áliquid déderit. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

℟. Véniens ad me Ananías dixit: Saule frater, Deus præordinávit te ut vidéres Justum, & audíres vocem ex ore ejus: quia eris testis illíus ad omnes hómines: * Et nunc quid moráris? exurge, baptizáre, & áblue peccáta tua. ℣. Insíliet in te Spíritus Dómini, & propheráberis, & mutáberis in virum álium. * Et nunc. Glória Patri. * Et. *Act. 22. 1. Reg. 10.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. BAptizátus est Saulus: fuit autem cum discípulis qui erant Damasci, per dies áliquot; & contínuo in synagógis prædicábat Jesum. *Act. 9.*

Ant. 2. D. Stupébant omnes qui audiébant, & dicébant: Nonne hic est qui expugnábat in Jerúsalem eos qui invocábant nomen istud? *Act. 9.*

Ant. 5. a. Damasci consílium fecérunt Judæi, & custodiébant portas die ac nocte, ut eum interfícerent. Accipientes autem eum discípuli nocte, per murum dimisérunt eum, submittentes in sporta. *Act. 9.*

Ant. 7. a. Cum venísset in Jerúsalem, Bárnabas duxit illum ad Apóstolos; & narrávit illis quómodo in via vidísset Dóminum. *Act. 9.*

Ant. 3. a. Erat cum illis intrans & éxiens in Jerúsalem, & fiduciáliter agens in nómine Dómini; loquebátur quoque Géntibus, & disputábat cum Græcis. *Act. 9.*

Capitulum. Act. 26.

NOn fui incrédulus cœlésti visióni; sed his qui sunt Damasci, primum & Jerosólymis, & in omnem regiónem Judææ, & Géntibus annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, & converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes.

Hymnus.

QUæ gloriósum tanta cœlis évocat
Te, Christe, causa? tu-ne rursum vísere

Mundum redemptor? tu-ne
Judex séculi?
Novum-ne prodis ultor hostem pérdere?
HEU quàm cruentus persecútor! quàm ferox
Insurgit! horret, ac fugit grex quà premit;
Humána tanto nulla par hosti manus:
Te, Christe, sparsæ víndicem poscunt oves.
HUNC ergo voce victor unâ súbjicis,
Totum sed uno súbdis in Saulo tibi,
Vinciſque mundum; sternis ut mox érigas,
Agniſque prædam dividat lupus tuis.
SIT Trinitáti sempiterna glória,
Honor, potestas, atque jubilátio,
In unitate, quæ gubernans ómnia
Per cuncta regnat séculórum sécula.
Amen.

℣. Misericórdias Dómini in æternum cantábo: ℟. In generatiónem & generatiónem annuntiábo veritátem tuam. *Ps.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Eram ignótus fácie Ecclésiis Judææ; tantùm autem auditum habébant: Quóniam qui persequebátur nos aliquando, nunc evangelízat fidem quam expugnábat; & in me clarificábant Deum. *Galat.* 1.

Oratio.

DEus omnípotens & clemens, qui virtútem & misericórdiam tuam magnam in peccatórum conversióne manifestas: quæsumus, ut illa nos ad te grátia convertat, quæ beátum Apóstolum Paulum de persecutóre vas electiónis effécit; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c.

Fit Commem. de Virg. Deipara 440.

AD PRIMAM.

Ant. Baptizátus est.

AD TERTIAM.

Ant. Stupébant omnes.

Capitulum. Galat. 1.

CUm plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam, ut revelláret Filium suum in me, ut evangelizárem illum in Géntibus; continuò non acquiévi carni & sánguini.

℟. *br.* Deus, docuisti me; * Pronuntiábo mirabília tua. Deus. ℣. Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus. *Pronuntiábo. Glória Patri. Deus. *Ps.* 70.

℣. Doce me fácere voluntátem tuam, ℟. Quia Deus meus es tu. *Ps.* 142.

AD SEXTAM.

Ant. Damasci.

Capitulum. 2. Cor. 11.

SI gloriári oportet, quæ infirmitátis meæ sunt, glóriábor: Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quòd non méntior. Damasci præpósitus gentis Arétæ regis custodiébat civitátem Damascenórum, ut me comprehénderet: & per fenestram in spórta dimíssus sum per murum, & sic effúgi manus ejus.

℟. *br.* Liberátor meus * De inimícis meis iracundis. Libe-

tátor. ℣. A viro iníquo erípies me, * De inimícis. Glória Patri. Liberátor.

℣. Quis Deus præter Dóminum? ℟. Quis Deus præter Deum nostrum? *Ps.* 17.

AD NONAM.

Ant. Erat cum illis.

Capitulum. Act. 22.

FActum est revertenti mihi in Jerúsalem, & oranti in templo, fieri me in stupóre mentis, & vidére Jesum dicentem mihi: Festína, & exi velóciter ex Jerúsalem, quóniam non recípient testimónium tuum de me; vade, quóniam ego in nationes longè mittam te.

℟. *br.* Erípies me * De contradictiónibus pópuli. Erípies. ℣. Constitues me in caput Géntium, * De contradictiónibus pópuli. Glória Patri. Erípies.

℣. Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus; ℟. Et exaltétur Deus salútis meæ. *Ps.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. FIdélis sermo, quòd D. Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. 1. *Tim.* 1.

Ant. 3. a. Grátias ago ei, quia fidélem me exístimávit, ponens in ministério; qui prius blasphémus fui, & persecútor, & contumelióstus. 1. *Tim.* 1.

Ant. 6. Misericórdiam consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. 1. *Timoth.* 1.

Ant. 5. C. Superabundávit grátia Dómini nostri, cum fide & dilectióne quæ est in Christo Jesu. 1. *Tim.* 1.

Ant. 8. G. Grátia ejus in me vácua non fuit; sed abundántius ómnibus laborávi: non ego autem, sed grátia Dei mecum. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. Galat. 2.

VIvo, jam non ego; vivit verò in me Christus: quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei: qui dilexit me, & trádidit semetipsum pro me.

Hymnus. Pastóre percusso. *ut in primis Vesperis.*

℣. Psallam tibi in natiónibus, Dómine; ℟. Quia magna est super cœlos misericórdia tua *Ps.* 107.

Ad Magníficat. *Antiph.* 6. Ideò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi, in vitam æternam. 1. *Tim.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Policarpi, Martyris. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Omnípotens. x.

Ultimò de Virgine Deipara. 440.

DIE XXVI.

In Festo

SANCTI POLYCARPI,

Episcopi & Martyris.

Semiduplex.

Ex Epístola Eccléstæ Smyrnensis ad Eccléstas Ponti.

Lectio ij. c. 13. *&* 14.

EXtructo rogo, cum Polycarpus ómnia vestimenta depósuísset & cíngulum solvísset; circumjecta sunt ei instrumenta quæ

ad ferálem rogum apparáta fuérant. Cumque eum clavis affígere vellent : Sínite me, inquit ; qui enim mihi vires dat ad ignis ſupplícium fórtiter ſuſtinendum, idem dabit ut immótus rogo ſubſiſtam. Illi ergo non quidem clavis defixérunt, ſed ligavérunt eum. Hic verò manus poſt tergum connectens & ad palum revinctus, tanquam áries quidam exímius ex magno grege delectus, qui gratiſſimum holocauſtum omnipotenti Deo offerrétur, cœlum contúitus, dixit : Pater unigéniti & benedícti Fílii tui Jeſu Chriſti, per quem tuî notítiam accépimus, Deus angelórum & poteſtátum, benedico te, qui me ad hanc horam perdúcere dignátus es, ut partem cáperem in consórtio Mártyrum, in cálice Chriſti tui, ad reſurrectiónem vitæ æternæ ánimæ ſimul & córporis, in incorruptióne Spíritûs ſancti : inter quos, quæſo, ſuſcípiar hódie coram te, tanquam hóſtia pinguis & accepta. Quamobrem de ómnibus te laudo, te benedico, te glorífico per ſempiternum Pontificem Jeſum Chriſtum Fílium tuum, cum quo tibi & Spirítui ſancto glória & nunc & in futúra ſécula. Et cùm Amen clarâ voce emiſiſſet, precatiónemque compleſſet, miniſtri rogum accendérunt.

Lectio iij.

CUmque ingens flamma exarſiſſet, mira res viſa eſt ab iis qui eam vidére meruérunt, & qui ídeo reſervâti ſunt ut áliis nuntiárent : ignis enim fórnicis ſpéciem præbens, tanquam velum navis ventórum flatu ſinuátum, circum corpus Mártyris ſtetit; quod quidem in médio póſitum, non ut caro aſſa videbátur, ſed velut aurum aut argentum quod in fornáce excóquitur : quippe odórem ſuaviſſimum, quaſi thuris alteriuſve pretióſi arómatis, náribus noſtris inhalantem hauriebámus. Poſtrémò cernentes ímpii corpus ejus non poſſe conſúmi, confectórem própiùs accédere, enſemque altè in corpus adígere juſsérunt. Quo facto, tanta vis sánguinis effluxit, ut ignis prorsùs extinguerétur. Oſſa illíus gemmis carióra, & quovis auro purióra colligentes, ubi decébat, condidimus. Quo étiam in loco nobis, ſi fieri póterit, convenientibus, concédet Deus natálem ejus martyrii diem cum hilaritáte & gáudio celebráre.

Oratio. Omnípotens. x.

Fit Commem. de Virg. Deip. 440.

VESP. de S. Joanne Chryſoſtomo, ut in Communi SS Doctorum. xxij.

In iis fit Commemor. ſancti Polycarpi. Ant. Juſtum. V. Non póſuiſti. xj. *Oratio.* Omnípotens. x.

Deinde Virg. Deip. 440.

DIE XXVII.

In Feſto

SANCTI JOANNIS CHRYSOSTOMI, Epiſc. & Eccl. Doctoris.

Duplex II. Ordinis.

De Communi unius Doctoris. xxij. *additis quæ ſequun-*

tur. Oratio, ut infrà.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Palladio, Socrate, Sozomeno, Theodoreto.

JOannes Antiochiæ natus, in adoleſcéntia baptizátus à ſancto Melétio Epiſcopo, per annos áliquot in ſolitúdine vitam egit. Quinto poſt ſuſceptum diaconátum anno, Préſbyter Antiochénæ Eccléſiæ à Flaviáno creátus, homílias hábuit ad pópulum tanta cum eloquéntia, ut inde Chrysóſtomus ſit appellátus. Exactis eo in múnere annis duódecim, Antiochiæ ſubductus, in ſede Conſtantinopolitána mórtuo Nectário invítus ſufficitur. Tum de Clericórũ móribus ſollícitus, vétuit eos ſuperintroductas habére mulíeres, ac lautióres optimátum menſas frequentáre. Divitum étiam faſtum fórtiter retúdit. Ipſe autem forma gregis factus, reſécuit ſumptus inútiles Eccléſiæ ac famíliæ Epiſcopális; & quod inde ſupérerat, in páuperum cómmodum convertit, præſertimque infirmórum, quibus & noſocómia conſtruxit. Sex Aſiæ Epiſcopos ab Antonino Epheſino per ſimóniam ordinátos, in Epheſina Synodo exauctorávit: ac pari ánimi fortitúdine óbſtitit ne Ariánis Gaínæ ducis Gothórum præſídio elátis Eccléſia concederétur. Fidem in Scythia prædicandam, idolórum templa in Phœnícià diruenda curávit. Flaviánum Epiſcopum Antiochénum reconciliávit cum Innocéntio Papa, & Occidentálibus ac Ægyptiis Epiſcopis, qui ab eo propter ſuſceptum in locum Melétii, vivente adhuc Paulíno, epiſcopátum diſſidébant.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

Lectio v.

CUm autem vitam inſtituiſſet áſperam & ſevéram, ac depravátos ómnium órdinum mores corrígere niterétur, multórum ſúbiit invídiam; Eudóxiæ Auguſtæ imprímis, quæ concionantis verba quædam quaſi in ſe contumelióſa indignè ferébat. Quare hábita eſt apud Quercum, Chalcédonis ſubúrbium, Epiſcopórum áliquot Chrysóſtomo infensórum tumultuária ſynodus; in qua agente Theóphilo Alexandríno, annitente Eudóxiâ, depóſitus, ejectus eſt in exílium; quem pópulus incredíbili ſtúdio, nocte licèt urgente, longè proſecútus eſt. Sed paulò poſt, facto terræ motu & coortâ ſeditióne plebis, ab exílio revocátur. Cùm autem perditos mores argúere non deſiſteret, & ad argénteam Eudóxiæ ſtátuã in foro ſanctæ Sophiæ erectam hiſtriónes lúdere, & à vulgi clamóribus divínam pſalmódiam interturbári minimè paterétur, idque públicâ oratióne reprehendiſſet, in Epiſcopórum conventículo iterum damnátus eſt, quòd in ſedem ſine novæ ſynodi judício rediiſſet: & ipsâ nocte Páſchatis Eccléſiâ pulſus, Arcádii imperatóris juſſu, pau-

cis post ménsibus Cucúsum in Arméniam amandátur : Epíscopi autem quadraginta, aliíque complúres qui ipsi adhæserant, hincque Joannítæ dicebantur, váriis tormentis afficiuntur. Post Chrysóstomi discéssum erumpens súbitò ex ejus throno flamma Eccléfiam & Palátium absúmpsit. Mox intrúditur in sedem illíus Arsácius Nectárii frater : quòd Innocéntius ad quem per lítteras Joánnes confúgerat, & Epíscopi Occidentáles adeò improbárunt, ut cum eo communicáre nolúerint.

Lectio vj.

INterim contínuâ febre debilitátus Joannes cœptum iter perágere cógitur, donec Cæsaréam Cappadóciæ venit ; ubi cùm per áliquot dies commorátus esset, remíttere páululum vis morbi cœpit : sed Cæsarienfis Epíscopi monachorumque factióne rursum exagitátus, réddere se itíneri, atque Isaurórum regiónem vastántium immanitáti se expónere coactus est. Cucúsum tandem, quò amandátus fúerat, pervénit ; ibíque, hyemis incleméntiâ penè enectus, Arméniæ páuperes frumento & cœlesti verbo páscere non déstitit. Hinc propter crebras Isaurórum incursiónes, Arabissum munítius óppidum, non sine perículo, translátus est, deinde Pityuntem : ut assíduis itínerum labóribus conficerétur. Cománam cùm adventáret, pernoctávit in Eccléfia sancti Basilisci, ubi beátus Martyr sic eum in somnis affátus est : Confide, frater Joannes ; cras enim símul érimus. Sumptis postridie cœléstibus sacramentis, consignans se in modum crucis, ánimam Deo réddidit quarta décimâ die Septembris, anno quadringentésimo-septimo. Corpus ejus máximo virginum & monachórum concursu sepultúræ mandátum, post áliquot annos Theodósius Arcádii filius Constantinópolim tránstulit insigni pompâ, sexto kalendas Februárii : ejusque reliquias venerátus, pro paréntibus véniam precátus est. Epíscopi autem Occidentáles non prius cum Attico Arsácii successóre aliisque Orientálibus communicáre voluérunt, quàm nomen illíus in dípticha retulíssent. Tu autem.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. C. 5.

IN illo témpore : Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ : quòd si sal evanúerit, in quo saliétur ? Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 15.

DIcendo, Vos estis sal terræ, ostendit universam hóminum infatuátæ esse natúram, & peccatórum vi corruptam : & idcirco illas ab eis virtútes requírit quæ máximè ad multórum salútem sunt necessáriæ. Ne ígitur putétis, inquit, ad lévia vos ducendos esse certámina, neque exiguárum rerum vobis ineundam esse ratiónem, Vos

eſtis ſal terræ. Quid ígitur? Ipſane putrefacta medicáti ſunt? Nequáquam, neque enim fieri poteſt ut ea quæ jam corrupta ſunt, ſalis perfricatióne reparentur. Non ergo hoc fecérunt, ſed ante renováta, ſibíque trádita, atque ab illa jam putrédine liberáta, aſpergébant ſale, & in ea novitáte conſervábant, quam à Dómino ſuſcéperant.

Lectio viij.

NOn illos Palæſtínæ doctóres eſſe dicit ſed totíus terræ; nec ſimplíciter doctóres, ſed levéros quoſdam atque terríbiles. Hoc eſt enim omninò mirábile, quia non adulantes, neque palpantes; ſed ſalis inſtar aſtringentes, ferè ómnibus ſe tam deſiderábiles reddidérunt. Nolíte ergo, inquit, mirári, ſi álios omittens, vos dóceo: non vos tantúmmodò volo eſſe ſapientes, ſed tales fácere & céteros. Hujúſmodi autem magiſtros máximâ decet pollére prudéntiâ: tantaſque illis virtútum adeſſe divítias, ut áliis quoque utilitátem impértiant.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

Lectio ix.

DEinde ad áliud eos ſublímius ducit exemplum. Vos eſtis lux mundi. Iterum mundi, non unius gentis, nec viginti úrbium, ſed totíus orbis; & lux intelligíbilis ipſóque rádio præſtántior, ſicut étiam ſal ſpiritále. Priùs autem ſal, deinde lux; ut diſcas quantum ſit verbórum aſtringéntium lucrum, quantumque cómmodum honeſtæ doctrínæ. Hæc ſíquidem ſtringit ánimos, nec difflúere permittit, facítque ad virtútem aſpícere, ad quam velut apprehensâ manu addúcit.

Orémus.

ECcléſiam tuã, quæſumus, Dñe, grátia cœleſtis amplificet, quam beáti Joannis Chryſóſtomi Doctóris atque Pontíficis illuſtráre voluiſti glorióſis méritis & dotrínis; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus; per ómnia ſécula ſeculórum.

Fit Commemor. de Virgine Deipara. 440.

IN VESP. fit Commemoratio de Virgine Deiparâ, 440.

DIE XXIX.

In Feſto

S. FRANCISCI SALESII,

Epiſcopi.

Duplex II. Ordinis.

Omnia de Communi ſanctorum Pontificum. xvij. *additis quæ ſequuntur. Oratio ut infra.*

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus vita.

FRanciſcus Saléſius è ſtirpe nóbili in Sabáudia, Paríſiis Philoſóphiæ ac Theológiæ incúbuit, ibíque in Eccléſia ſancti Stéphani de gréſſibus coram imágine Vírginis Deíparæ ſupplex votum virginitátis emíſit. Tum Patávii Juriſprudéntiæ óperã dedit, indeque Romam pietátis grátiâ ſe cóntulit. In pátriam reverſus, abjectis fo-

rénsibus stúdiis quibus sese déderat ut paréntibus obsequerétur, presbyterátu initiátus, & Annecéii quò sedes Genevensis transláta fúerat, Præpósitus majóris Ecclésiæ electus est. Hoc in múnere, Calviniánam hæresim in Cabalíacis grassántem, Garnéro Episcopo jubente, adortus, post incredibiles labóres feliciter expugnávit. His in locis, Thunóne máximè, cùm sacrum fácere non licéret, in arcem Ablingiánam quátuor milliáribus distantem se recípere, ibíque amniculum, innixus trabi quæ glácie plerumque obrigúerat, pédibus & mánibus reptans, trajícere cogebátur. Calúmniis & inimicórum insidiis appetítus, látuit sæpè in sylvis, in furnis & rudéribus; nec idcirco susceptos pro extirpanda hæresi labóres deséruit; complúresque doctrínâ célebres viros ad veritátis lumen adduxit.

Lectio v.

SUscepto regímine Paróchiæ quam Thunóne eréxerat, cùm eam regióne dira lues depopularétur, ómnia ómnibus córporis & ánimæ subsídia amanter, constanter atque indústriè procurávit. In Coadjutórem ascítus à Garnéro Genevensi Episcopo, Annecéii Seminárium Clericórum instítuit. Apud Regem Christianíssimum perfécit, ne quid à Genevénsibus, qui tum Gallis adversùs Sabaudos auxílio erant, in religiónis negótio innovarétur; utque ejecti Párochi Ecclésiis suis restituerentur. Garnéro mórtuo, coégit Synodum; & Ecclesiásticæ disciplinæ leges Clero sanxit.

Lectio vj.

MUltùm étiam Ecclésiæ prófuit, tum libris sincérũ Dei amórem spirántibus conscriptis; tum sermónibus quos públicè ac privátim étiã extra Diœcésim, Divióne potíssimum, Gratianópoli & Parísiis hábuit; tum Congregatiónis Moniálium Visitatiónis sub régula sancti Augustíni institutióne. Dum autem, recusáto Coadjutóris Parisiensis múnere, ad Diœcésim lustrandam revértitur, Lugdúni apoplécticâ correptus, munítus sacramentis, óbiit die vigésimâ octávâ Decembris, anno ætátis quinquagésimo sexto, Christi millésimo sexcentésimo vigésimo secundo. Quem miráculis clarum Alexander séptimus Sanctórum albo inséruit; ejusque colendam memóriam státuit quarto Kalendas Februárii, quo die Annecéii sepultus fúerat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Venite ad me omnes qui laborátis & onerati estis, & ego reficiam vos. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homilia 39. in Matth.

TOllite jugum meum super vos. Nolíte audientes jugum pertiméscere: suavitátis enim eximiæ ple-

num est. Neque metuátis, etiâsi onus díxerim, leve enim est. Sed quómodò, ínquies, leve hoc onus est: cùm dicátur: Nisi quis ódio habúerit patrem, ac matrem, & nisi quis tollat crucem suam, & sequátur me, non est me dignus: cúm júbeat ipsam quoque ánimam esse tradendam; quómodò inquam, leve est? Dóceat te Paulus dicens: Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio, an angústia? Dóceant te illi qui à synagógis Judæórum post mille flagella ac vérbera, summo gáudio affecti redíbant, quia vidélicet digni sunt inventi, qui pro Christi nómine contuméliam paterentur.

Lectio viij.

QUod si adhuc jugum & onus audiendo, formídas nímium atque perhorrescis, non natúræ rerum hujúsmodi timórem, sed ignáviæ totum attríbuas: nam si accinctus & præparátus eris, & nullâ desidiâ effeminátus; cuncta tibi facilia, leviíssimaque videbuntur. Quapropter Christus ut quantâ curâ vigilandum esset, certióres nos rédderet, non cómmoda & suávia tantùm póstuit, nec étiam onerósa, sed utrumque complexus, & jugum dixit, & suáve appellávit; onus appósuit, & leve adjécit, ne aut nímium laboriósa fúgeres, aut tanquam nímium facília *contemptu* prosequerétis.

Lectio ix.

QUòd si hæc ómnia, vehementer árdua difficiliaque tibi videantur: véniat in mentem tibi quantò difficílior est vita vítio dédita: quòd ipse occúltius significat: quando ántequam de jugo suo áliquid dixerit, exclámat: Veníte ad me, omnes qui laborátis & onerati estis. Hinc enim osténdere vóluit quantum labórem, quantum gravámen intolerábile peccátum homínibus afferat. Idcirco, non, Qui laborátis, solùm ait, sed étiam qui onerati estis. Quod Psalmista significávit apértius, & natúram ipsíus peccáti descripsit dicens: Sicut onus grave gravátæ sunt super me. Zacharías quoque, peccátum símiliter describens, & plumbi talentum esse ait. Id étiam rerum experiéntia fácile intellígimus. Nullo enim póndere gráviùs prémitur ánima, nihil magis déjicit quám malæ vitæ, ac peccatórum conscientia & recordátio.

Oratio.

DEus, qui ad animárum salútem beátum Franciscum Salésium Pontíficem ómnibus ómnia fieri voluísti: concéde propítius, ut caritátis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, ætérna gáudia consequámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Comm. de Virg. Desp. 440.

AD VESPERAS Commemoratio S. Bathildis, Reginæ. Ant. Domus ℣ Anima. *Oratio*, Deus in quem liij.

Ultimò de Virg. Desp. 440.

DIE XXX.

In Festo

SANCTÆ BATHILDIS, Reginæ.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex autore Coætan. ejus vita apud Boll.

BAthildis in Anglia, Saxónum génere orta, à prædónibus Ercunvaldo Majóri domûs regiæ véndita, ab eo ad porrigenda sibi pócula adhíbita est; ac demum mórtuâ cónjuge, in uxórem expetíta. Quas illa ut vitáret núptias, látebras quæsívit; sed póstmodùm ob exímias córporis & ánimi dotes, ad Clodovéi secundi conjúgium insperátò pertráhitur. Tum páuperes & Eccléfias Clodovéo ftudiósè commendávit; quod maximè gratum fuit príncipi. Mórtuo Clodovéo, trium filiórum, Clotárii, Childerici, & Theodorici, quorum natu máximus vix quintum annum attígerat, tutélam gessit, regnumque ac palátium, consíliis Chrodoberti Parisiensis Epíscopi, & Audoéni Rotomagensis, sapientíssime moderáta est.

Lectio iij.

MUlta præclárè fanxit. Simoniacas Ordinatiónes abolévit hortátu Sacerdótũ: prohíbuit ne quis Christiános vénderet éxteris, aut áliò vendendos abdúceret; plures étiam à servitúte suis súmptibus redémit. Effécit ut, Pontíficum & Abbátum ftúdio, regulàris disciplína in compluribus monastériis aut servarétur, aut restitueréture. Corbéiæ ad Sumínam cœnóbium extruxit; aliudque Calæ ad Matrónam, in quo, relictâ Clotário jam adulto regni administratióne, ipsa, súscepto religiónis hábitu, sub obediéntia Bertillæ Abbatissæ, ómnibus exemplo & admiratióni fuit; ibique mórtua est ætátis suæ anno quinquagésimo quinto.

Oratio, Deus, in quem. liij.

Fit Com. de Virg. Deip. 440.

IN VESP. fit Commem. S. Petri Nolasci, *Ant.* Sedébit. ℣. Abscondes. xxxiv. *Oratio*, Deus qui ad Captivorum. *ut infrà. & Commemoratio de Virg. Deip.* 440.

DIE XXXI.

In Festo

SANCTI PETRI NOLASCI, Ord. de Merc. Inst.

Semiduplex.

De Communi Cœnobitarum.

Lectio ij.

Ex Hist. Ord. Mon. Boll. & Hist. Occit.

PEtrus Nolascus, propè Carcassónam in paróchia sancti Pápuli, nóbili genere natus, singulári erga próximum caritáte excélluit. Adolescens paréntibus orbátus, jamque militiæ matúrus, prima arma tulisse fertur adversùs Albigenses hæréticos, & in castris sub Simóne de Monteforti aliquándiù meruisse. Deinde cum idem belli sacri dux, devicto propè Murétum interfectóque Petro Aragóniæ rege, Jacóbum ejus filium, eâ quâ par erat ratióne educári exoptáret, delectus ab eo, ob virtútis viri famam missúsque Nolascus; ut Jacóbi adhuc júvenis, qui

paulò antè obsès à patre tráditus, tum Carcassónæ in custódia detinebátur, institutióni præficerétur. Quo in múnere omnes curas ad id potíssimùm cóntulit, ut viri príncipis mens animusque ad pietátem colendam, eamdemque aliquando tutandam informarentur. Datâ póstmodùm Jacóbo regi in Hispániam redeundi cópiâ, cum eo Nolascus Barcínonam venit.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

Lectio iij.

TUm summa illíus cáritas præcípuè enítuit in liberandis à servitúte infidélium captívis. Quam in rem cùm patrimónium absúmere cogitáret, ei Vírginem Deíparam sese videndam præbuísse, ipsíque indicásse ferunt, gratum sibi fore si religiósum constitúeret Ordinem, qui in iis misericórdiæ opéribus totam in pósterum navaret óperam: unde factum, ut eo duce novus ordo, sub título beátæ Maríæ de Mercéde, visus sit Barcinónæ exoríri. Cùm autem Nolascus in redimendis captívis multùm labóris posuísset; ac patiéntiâ, humilitáte, abstinéntiâ, castitáte, cæteríque virtútibus mirum in modum excelluísset; tandem annis meritísque plenus obdormívit in Dómino, ipsâ nocte médiâ Nativitátis Dómini, anno milléssimo quinquagésimo sexto. Ab Urbáno octávo in Sanctórum número relátus est; ejusque festivitáti hanc últimam Jánuarii diem assignávit Alexander séptimus.

Oratio.

DEus qui ad Captivórum redemptiónem Eccléstam tuam novâ prole per beátum Nolascum fœcundásti; ejus nobis intercessióne concéde, ut à peccáti servitúte solúti, perpétua in cœlesti pátria libertáte gaudeámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Deinde Commemor. de Virgine Deipara, 440.

AD VESP. fit Commem. S. Ignatii Martyris. Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio.* Omnipotens. x. *Ultimò de Virg. Deipara.*

FESTA FEBRUARII.

Die I.

In Festo SANCTI IGNATII, Episcopi & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris vij. *additis quæ sequuntur.*

Ex libro Sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Eccleiásticis.

Cap. 16. Lectio iij.

IGnátius Antiochénæ Eccléstæ tértius post Petrum Apóstolum Epíscopus, commovente persecutiónem

Trajano, damnátus ad béstias, Romam vinctus míttitur. Cúmque návigans Smyrnam venísset, ubi Polycarpus auditor Joannis Epíscopus erat, scripsit unam epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tertiam ad Trallénses, quartam ad Romános: & inde egrédiens scripsit ad Philadélphios & ad Smyrnæos, & própriam ad Polycarpum, commendans illi Antiochénsem Eccléfiam, in qua & de Evangélio, quod nuper à me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium, dicens: Ego verò & post resurrectiónem in carne eum vidi.

Lectio iij.

DIgnum autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, & de epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere. De Syria (ait) usque ad Romam pugno... Utinam fruar béstiis quæ mihi sunt præparátæ, quas & oro mihi veloces esse ad intéritum & ad supplicia, & állici ad comedendum me; ne, sicut & aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quòd si veníre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgébo ut dévorer. Ignóscite mihi, filióli: quid mihi prosit, ego scio. Nunc incípio Christi esse discípulus; nihil de his quæ vidéntur desiderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis, crux, béstiæ, confráctio óssium, membrórum divísio, & totius córporis contrítio, & tota tormenta diáboli in me véniant; tantùm Christo fruar. Cúmque jam damnátus esset ad béstias, & rugientes audíret leónes, ardóre patiendi ait: Frumentum Christi sum; déntibus bestiárum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Reliquiæ córporis ejus Antiochiæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti Ignátii cum gratiárum actióne lætári, qui Filii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 440.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE II.

IN FESTO

PRÆSENTATIONIS DOMINI, ET PURIFICATIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE II. ORDINIS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. EXulta, filia Sion: ecce Rex tuus véniet tibi justus, & salvátor. *Zach.* 9.

Ant. 1. D. Véniet Desiderátus cunctis géntibus; & implébo domum istam gloriâ, dicit Dóminus. *Agg.* 2.

Ant. 5. C. Magna erit glória domûs istíus novíssimæ plusquàm primæ; & in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2.

Ant. 6. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, adúcam eos, & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Aperíte portas, & ingrediátur gens justa, custódiens veritátem. *Is.* 26.

Capitulum. Malach. 3.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum suum Dominátor quem vos quæritis, & Angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Ex Sion spécies decóris ejus; Deus manifestè véniet. * Congregáte illi sanctos ejus, qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. ℣. Umbram habens lex futurórum bonórum, hóstiis quasófferunt, numquam potest accedentes perfectos fácere: * Congregáte illi sanctos ejus, &c. Glória Patri. * Congregáte. *Ps.* 49. *Hebr.* 10.

Hymnus.

TEmpli sacrátas pande, Sion, fores;
Christus sacerdos intrat & hóstia:
Cedant inánes veritáti
Quæ se ánimis áperit, figúræ.

NON immolandi jam pécudum greges ;
Fumábit ater non cruor ámpliùs :
En ipse placando Parenti
Ipse suis Deus astat aris.
VIRGO latentis cónscia Núminis,
Demissa vultus, quem péperit Deum,
Hunc gestat ulnis ; paupérumque
Múnera fert, téneras volúcres.
HIC omnis ætas, omnis & áststitit
Sexus propinquo Númine plénior :
Omnes anhelantis tot annos
Nunc fídei prétium reportant.
TESTES tot inter magnánimo, Deus,
Tibi litábat firma silén tio
Verbi silentis muta mater :
Cuncta ánimo pénitùs premébat.
SIT summa Patri, summaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini :
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Conféssio & pulcritúdo in conspectu ejus : ℟. Sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Ecce Dominátor quem quæritis, & purgábit filios Levi quasi aurum : & erunt Dómino offerentes sacrificia in justítia ; & placébit Dómino sacrificium. *Malach.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Nulla fit Comm. S. Ignatii.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capitulum de Feria.

Ant. 2. D. In ipso vita erat, & vita erat lux hóminum, & lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Hymnus, Virgo Dei génitrix, quem *in Officio parvo*, cxxx.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Noli. *ut in Psalterio, tempore Natalis Domini.*

AD OFFICIUM.

NOCTURNUM.

Invit. Ecce venit ad templum suum dominátor Dóminus : * Veníte, adorémus. *Malach.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FUMANT Sabæis templa vapóribus ;
Nos sacra poscunt : jam præit hóstia :
Sequámur omnes, & vicissim
Puro ánimo mémores litémus.
LUMEN ministret splendídior fides :
Ministret ignes flámmea cáritas ;
Fundatque divínos odóres
Innócuæ bona fama vitæ.
VITÆ nocentis quid tráhimus moras ?
Sit fas beáto cum sene cómmori ;
Ut quem sub aris immolátum
Vídimus, hoc étiam frúamur.

SIT

Sit summa Patri, summaque Filio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psalm. Expectans. *cum sua divisione*, 111. *Ant.* 2. D. Ecce vénio, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam: Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

In Psalm. Eructávit. 130. *Ant.* 5. a. Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis; propterèa benedixit te Deus in æternum.

In Ps. Deus noster refúgium. 131. *Ant.* 1. g. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm suscípiet eam. *Ps.* 47.

Benedictiones, ut in Dominicis.

De Libro Exodi.

Lectio j. Cap. 13.

Ait Móyses ad pópulum: Cùm introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, sicut jurávit tibi & pátribus tuis, & déderit tibi eam, separábis omne quod áperit vulvam, Dómino, & quod primitívum est in pecóribus tuis: quidquid habúeris masculíni sexûs, consecrábis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove: quòd si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis prétio rédimes. Cùmque interrogáverit te fílius tuus cras, dicens: Quid est hoc? respondébis ei: In manu forti eduxit nos Dóminus de terra Ægypti, de domo servitútis. Nam cùm indurátus esset Phárao, & nollet nos dimíttere, occídit Dóminus omne primogénitum in terra Ægypti, à primogénito hóminis usque ad primogénitum jumentórum: idcircò immolo Dómino omne quod áperit vulvam masculíni sexûs, & ómnia primogénita filiórum meórum rédimo.

℟. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: * Sanctífica mihi omne primogénitum in fíliis Israël. ℣. Tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini: * Sanctífica mihi. *Exod.* 13. *Luc.* 2.

De Libro Levítici.

Lectio ij. Cap. 12.

Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere fíliis Israël, & dices ad eos: Múlier, si suscepto sémine, pepérerit másculum, immunda erit septem diébus, juxta dies separatiónis ménstruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus: ipsa verò triginta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérerit, immunda erit duóbus hebdomádibus juxta ritum fluxûs ménstrui, & sexaginta sex diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Cùmque expléti fue-

rint dies purificatiónis suæ pro filio, sive pro filia, déferet agnum anniculum in holocaustum, & pullum columbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimónii; & tradet sacerdóti qui ófferet illa coram Dómino, & orábit pro ea; & sic mundábitur à profluvio sánguinis sui. Ista est lex parientis másculum aut féminam. Quòd si non invénerit manus ejus, nec potúerit offerre agnum; sumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum, unum in holocaustum, & álterum pro peccáto; orabitque pro ea sacerdos, & sic mundábitur.

℟. Múlier, cùm expléti fuérint dies purificatiónis suæ, déferet agnum anniculum in holocaustum, & pullum columbæ sive túrturem pro peccáto: quòd si non potúerit offerre agnum, sumet * Par túrturum, aut duos pullos columbárum. ℣. Postquàm impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, dedérunt hóstiam secundùm quod dictum est in lege Dómini, * Par. *Levit.* 12. *Luc.* 2.

De Zacharía Prophéta.

Lectio iij. Cap. 2.

LAuda, & lætáre, filia Sion; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tui, ait Dóminus. Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tui; & scies quia Dóminus exercítuum misit me ad te. Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; & éliget adhuc Jerúsalem. Síleat omnis caro à fácie Dómini, quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

℟. Majestas Dómini ingréssa est templum per viam portæ quæ respiciébat ad orientem; * Et ecce repléta erat glória Dómini domus. ℣. Induxérunt púerum Jesum in templum parentes ejus; * Et ecce. Glória. * Et ecce. *Ezech.* 43. *Luc.* 2.

IN II. NOCTURNO

In Psalm. Magnus Dóminus. 131. *Ant.* 8. G. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui.

In Ps. Quàm dilecta. 95. *Ant.* 6. Benedictiónem dabit legislátor; ibunt de virtúte in virtútem: vidébitur Deus deórum in Sion.

In Ps. Benedixísti, Dómine. 54. *Ant.* 4. E. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: justítia & pax osculátæ sunt.

℣. Prope timentes Dóminum salutáre ipsíus: ℟. Ut inhábitet glória in terra nostra. *Ps.* 84.

Sermo sancti Gregórii Nysséni.

De Occursu Domini.

Lectio iv.

QUando circa primitívum præséntis festi tempus, is qui in forma divina exístens, formam servi assúmpserat, Dei & hóminum mediátor factus, legále præceptum éxequens, quadraginta dies natus infans, sempiternum illud Verbum, unà cum Genitríce convenientem atque præscriptam

hóstiam portante, ad templum pergébat; incorporeórum spirituum órdines, serviliter cervícem flectentes, invisibiliter Deo convenientem pompam parábant, & ineffábilis sapiéntiæ pélagus venerabantur; atque ejus quæ óbvia est, legális litteræ constitutiónis expletiónem, pro mystérii in Deo ómnium creatóre abscónditi manifestatióne, expectábant. Cujus nos mystérii memóriam hódie celebrantes, spirituálibus speculatiónibus, incorporeárum méntium more, nosmet oblectémus.

℟. Hóstiæ non possunt perfectum fácere servientem, solúmmodo in justítiis carnis usque ad tempus correctiónis impósitis: nunc autem * Ad destitutiónem peccáti per hóstiam suam Christus appáruit. ℣. Quò mihi multitúdinem victimárum, dicit Dóminus? plenus sum, ne offerátis ultrà sacrificium frustrà: * Ad destitutiónem. *Hebr. 9. Isa. 1.*

Lectio v.

JAm quidem carnem indútus Deus primogénitam diáboli sóbolem, id est peccátum, enecárat pariter ac aboléverat; atque simul ac carne natus est, malítiæ damnatiónem decernens, ejusque in se omnímodam abolitiónem fáciens, adversárias virtútes lamentis oppléverat, tanquam vasa quædam ad iis áuferens, Magos ab Oriente profectos; suíque eos domínii adoratióne ac agnitióne, vasa apta Dómino reddens, in subsídium ædificatiónis Eccléfiæ, à Deo revérâ confecti tabernáculi illíus, quod Dóminus fixit, & non homo.

℟. Sacrifícium & oblatiónem noluísti, aures autem perfeciſti mihi: * Holocaustum & pro peccáto non postulásti, tunc dixi, Ecce vénio. ℣. Impossíbile est sánguine taurórum & hircórum auferri peccáta; ideò Christus ingrédiens mundum dicit: * Hólocaustum. *Ps. 39. Hebr. 10.*

Lectio vj.

DEo & Patri, nedum primogénita hóminum, sed & universum ipsum sanctificat genus, per eas quas in se assúmpsit massæ nostræ primítias, id est, per carnem ánimâ intelligente præditam, à nobis acceptam; totam humánæ natúræ massam ad sanctificatiónem novo velut fermento conspergens. Nam & ego nunc méritò díxerim, sicut divínus ait Apóstolus: Si primítiæ sanctæ, & massa. Ac quemádmodùm olim legis sermo tribum illam, cui sacerdótii munus obtígerat, pro primogenitórum primítiis typicè Deo offerébat; ita nunc in splendído veritátis caractére Pontíficem & Apóstolum nostræ confessiónis sanctum illum & innocentem, impolutumque, ac segregátum ab ómnibus sórdibus & cogitatiónibus peccatóris, Deo & Patri corporáliter, pro eâ quæ ei per fidem sanctificáta est humánâ natúrâ, oblátum esse intelligimus.

℟. Deus Fílium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damná-

vit peccátum in carne, * Ut justificátio legis implerétur in nobis. ℣. Oblátus est: justificábit ipse Justus multos, & ipse peccáta multórum tulit; * Ut justificátio. Glória. * Ut. *Rom.* 8. *Is.* 53.

IN III NOCTURNO.

In Ps. Fundamenta. 132. *Ant.* 5. C. Numquid Sion dicet: Homo natus est in ea; & ipse fundávit eam Altíssimus?

In Ps. Cantáte..... omnis terra. 42. *Ant.* 7. ç. Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

In Ps. Dóminus regnávit. 55. *Ant.* 3. *a.* Adoráte Deum, omnes Angeli ejus: audívit, & lætáta est Sion.

℣. Sicut audívimus, sic vídimus. ℟. In civitáte Dómini virtútum. *Ps.* 47.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Postquàm impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secundùm legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino; sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 2. *C.* 2. *n.* 55.

FActus est sub lege Christus, ut eos qui sub lege essent, lucrifáceret. Sístitur in Jerúsalem. Vides omnem legis véteris sériem fuísse typum futúri. Omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur; verbis enim legis promittebátur Vírginis partus, & verè sanctus, quia immaculátus. Solus enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ immaculáti partûs novitáte non sénserit, & cœlesti majestáte depúlerit. Et ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon; & homo iste justus & timorátus, expectans consolatiónem Israël. Non solùm ab Angelis & Prophétis, à pastóribus & paréntibus, sed étiam à senióribus & justis generátio Dómini áccipit testimónium. Omnis ætas, & uterque sexus, eventorumque mirácula fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elízabeth prophétat, Magus adórat, útero clausus Joannes exultat, vídua confitétur, justus expectat.

℟. Homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon: *Et iste justus & timorátus respónsum accéperat à Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi priùs vidéret Christum Dómini. ℣. Véniet, & non tardábit; justus autem in fide sua vivet. * Et iste justus & timorátus. *Luc.* 2. *Habac.* 2.

n. 58 & 59. *Lectio viij.*

ET bene justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitátis absolvi, sed expectans vidére promíssum; sciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et accépit eum in mánibus suis, & benedixit Deum, &

dixit: Nunc, Dómine, dimitte servum tuum in pace. Vide justum velut corpóreæ cárcere molis inclúsum, velle dissolvi. Dissolvi enim multò mélius est. Sed qui vult dimitti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expectet Christum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei: complectátur, velut quibusdam fidei suæ bráchiis, opéribus suis: tunc dimittétur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam.

&. Cùm indúcerent púerum Jesum parentes ejus, ut fácerent secundùm consuetúdinem legis pro eo, Símeon * Accépit eum in ulnas suas. ℣. Desidérium cordis ejus tribuísti ei, Dómine, & voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. * Accépit. *Luc.* 1. *Ps.* 20.

n. 60. *Lectio ix.*

VIdes úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam, & prophetíam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce & Símeon prophétat in ruínam & resurrectiónem plurimórum venísse Dóminum Jesum Christum, ut justórum iniquorumque mérita discernat, & pro nostrórum qualitáte factórum, Judex verus & justus aut supplícia decernat, aut præmia.

℟. Benedixit Deum Símeon, & dixit: * Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; †Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. ℣. Expectans expectávi Dóminum, & intendit mihi; & exaudívit preces meas, & immísit in os meum cánticum novum: * Nunc dimittis. Glória Patri. † Quia vidérunt, *Luc.* 2. *Ps.* 39.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. ERat pater Jesu & 1. a. mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. *Luc.* 2.

Ant. 3. *a.* Benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam, & in resurrectiónem multórum in Israël. *Luc.* 2.

Ant. 4. E. Pósitus est in signum cui contradicétur; (& tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius) ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Erat Anna.

Canticum, Sophon. 3.

LAuda, filia Sion; júbila, Israël: *lætáre, & exulta in omni corde, filia Jerúsalem.

Abstulit Dóminus judícium tuum, * avertit inimícos tuos.

Rex Israël Dóminus in médio tuî: * non timébis malum ultrà.

In die illa dicétur Jerúsalem: Noli timére; * Sion, non dissolvantur manus tuæ.

Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; * ipse salvábit.

Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, * exultábit super te in laude.

Ant. Erat Anna prophe-

tissa ; & hæc vídua usque ad annos octoginta quátuor : & hæc ipsa horâ supervéniens , confitebátur Dómino *Luc.* 2.

Ant. 6. Loquebátur de Jesu ómnibus qui expectábant redemptiónem Israël. *Luc.* 2.

Capitulum. Coloss. 1.

MYstérium quod abscóndítum fuit à séculis & generatiónibus , nunc manifestátum est sanctis ejus , quibus vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacramenti hujus.

Hymnus.

QUI sácris hódie sístitur aris ,
Stat signum pópulis ómnibus Infans ;
Idem Judáicæ glória gentis,
Et toti nova lux addita mundo.
PLAUSUS insólitos audit utérque ,
Miraturque parens : vota faventúm
Votis excípiunt , & sua lætis
Gratantûm ómnibus gáudia miscent.
AFFLATÆ súbitò Númine mentes
Vix sese cápiunt ; spesque salútis
Hàc inclúsa tenus corde sub ímo ,
Ipsis jam mánibus prensa tenétur.
QUEM vidêre procul mente Prophétæ ,
Nunc te das óculis, Christe, fruendum :
Mox idem féries , ora resólvens ,
Dictis attónitas grándibus aures.
SI nostris modò te sénsibus aufers ,
Horum firma fides súppleat usum ;
Hâc te , Christe , manu tángere fas est :
In templis résides nunc quoque nostris.
ÆTERNO sit honor lausque Parenti :
Qui placáre paras víctima Patrem ,
Æquális tibi sit glória, Nate :
Ambórum símilis laus sit Amóri.
Amen.

℣. Annúntient in Sion nomen Dómini , ℟. Et laudem ejus in Jerúsalem. *Ps.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Ut perfecérunt pater Jesu & mater ómnia secundùm legem Dómini , reversi sunt in Galilæam in civitátem suam Názareth. *Luc.* 2.

Oratio.

OMnípotens , sempiterne Deus , majestátem tuam súpplices exorámus ; ut sicut unigénitus Fílius tuus hodiernâ die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus , ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári ; Per eumdem Dóminum nostrum.

AD HORAS in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus est de Virgine,
Jesu tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Erat.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de Maria virgine. *Matth.* 1.

CANON *proprius ad calcem voluminis.*

AD TERTIAM.

Ant. Benedixit.

Capitulum. 1. Petr. 2.

COntinet Scriptúra: Ecce pono in Sion lápidem summum angulárem, electum, pretiósum: & qui crediderit in eum, non confundétur.

℟. *br.* Deus meus es tu, * Et confitébor tibi, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Deus meus es tu, & exaltábo te, * Allelúia. Glória. Deus. *Ps.* 17.

¶ *Tempore Septuag. omisso* Allelúia, *resumptio fit ad primum asteriscum* * ; *& sic ad Sextam & Nonam.*]

℣. Adjútor & susceptor meus es tu: ℟. Et in verbum tuum superspéravi. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Pósitus est.

Capitulum. Is. 8.

DOminum exercítuum ipsum sanctificáte: ipse pavor vester, & ipse terror vester: & erit vobis in sanctificatiónem; in lápidem autem offensiónis, & in petram scándali duóbus dómibus Israël; in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúsalem.

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt, * Factus est in caput ánguli, * Allelúia, allelúia. Lápidem. ℣. A Dómino factum est istud; & est mirábile in óculis nostris. * Allelúia. Glória Patri. Lápidem. *Ps.* 117.

℣. Benedicentes ei hæreditábunt terram; ℟. Maledicentes autem ei disperíbunt. *Ps.* 36.

AD NONAM.

Ant Loquebátur.

Capitulum. Is. 12.

CÁntate Dómino, quóniam magnífice fecit. Annuntiáte hoc in universa terra. Exúlta & lauda, habitátio Sion; quia magnus in médio tui Sanctus Israël.

℟. *br.* Vidérunt * Ingréssus tuos, Deus, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingréssus Dei mei, regis mei qui est in sancto, Allelúia. Glória. Vidérunt. *Ps.* 67.

℣. Dicant nunc qui timent Dóminum, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 117.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 4. E. IN Christo Jesu inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloss.* 2.

Ant. 5. C. De plenitúdine ejus nos omnes accépimus, & grátiam pro grátia. *Joan.* 1.

Ant. 1. D. Lex per Móysen data est, grátia & véritas per Jesum Christum facta est. *Joan.* 1.

Ant. 6. Finis legis Christus ad justítiam omni credenti: omnis qui credit in illum, non confundétur. *Rom.* 10.

Ant. 8. G. Lex pædagógus noster fuit in Christo, ut ex fide justificémur. *Gal.* 3.

Capitulum. Hebr. 8.

CUm essent qui offerrent secundum legem múnera, qui exemplári & umbræ deserviunt cœléstium; nunc Christus mélius sortítus est

minístérium, quantò & melióris testamenti mediátor est, quod in melióribus repromissiónibus sancítum est.

Hymnus.

STupete, gentes: fit Deus hóstia;
Se spontè legi Légifer óbligat:
Orbis Redemptor nunc redemptus;
Seque piat sine labe mater.
De more matrum, Virgo puérpera
Templo statútos abstínuit dies.
Intráre sanctum quid pavébas,
Facta Dei priùs ipsa templum?
Ara sub unâ se vovet hóstia
Triplex; honórem virgíneum immolat
Virgo sacerdos, parva mollis
Membra puer, seniorque vitam.
Eheu! quot enses transádigent tuum
Pectus! quot altis nata dolóribus,
O Virgo! Quem gestas, cruentam
Imbuet hic sacer agnus aram.
Christus futúro, corpus adhuc tener,
Prælúdit insons víctima fúneri:
Crescet; profúso vir cruóre,
Omne scelus móriens piábit.
Sit summa Patri, summaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Protector noster, áspice, Deus; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Sanctificáti per oblatiónem córporis Jesu Christi, accedámus & ipsi, domus spirituális, sacerdótium sanctum, offerre spirituáles hóstias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. *Hebr.* 10. 1. *Petr.* 2.

Oratio.

OMnípotens sempiterne, Deus, majestátem tuam súpplices exorámus; ut sicut unigénitus Filius tuus hodiernâ die cum nostræ carnis substántia in Templo est præsentátus, ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári; Per eumdem Dóminum nostrum.

AD COMPLET. Psal. & Capit. de Dominica. Cetera ut heri.

Die iii.
In Festo
SANCTI BLASII,
Episcopi & Martyris.

Simplex.

Lectio iij.

Ex Bolland.

BLásius Episcopus Sebasténus initio quarti séculi in urbe Sebasténa Arméniæ minóris, illustri martyrio coronátus est. Ejus festum à prisis tempóribus célebre tum apud Græcos, tum apud Latínos. Plúribus in locis cólitur ut Patrónus. Olim Constantinópoli éxtitit Basílica sub ejus invocatióne Deo consecráta. Multa etiamnum passim in

orbe Christiáno templa ejus nómine dicáta conspíciuntur.

Oratio. Omnípotens. x.

¶ *Ab hac die usque ad Dominicam Passionis resumuntur Suffragia seu Commemorationes communes in Semiduplicibus & infrà extra Octavas.*]

DIE V.

In Festo

SANCTÆ AGATHÆ,

Virginis & Martyris.

Simplex.

Pridiè VESP. à Capitulo de S. Agatha, Virg. & Mart. ut in Communi SS. Virginum.

Oratio. Omnípotens. xlviij.

AD NOCTURNUM.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; ex tribus duæ.

Lectio iij.

Ex Bolland.

AGatha virgo, quam Panormitáni & Catinenses civem suam fuisse contendunt, gloriósi martyrii corónam sub Décio Imperatóre consecúta est. Carmen scripsit de ea sanctus Dámasus Papa, qui toto ferè século quarto vixit. Quo in cármine virginem exímiam canit génere claram, elegantem spécie, móribus elegantiórem & fide, terréna próspera nihil reputasse, ut Dei jussis obtemperáret: aitque illam trúcibus fortiórem viris, membra sua flagris exposuisse, acerbum mamillæ tortæ dolórem válido péctore tolerasse; cùmque à beáto Petro recreáta in cárcere fuisset, lætiórem inde ac magis flagrantem, ad flagella cuncta alacriter cucurrisse. Addit sanctus Póntifex beátæ Mártyris ope servátam ab igne fuisse ethnicórum turbam. Légitur in Actis ejus paganos, anno vertente à martyrio sanctæ vírginis, confugisse ad ejus túmulum, & velo quo túmulus obtegebátur oppósito, ignem repressisse, qui ab Æthna monte exundábat. Catinæ velum illud asservári créditur: mosque solemnis ac pius civitátis est, ubi Æthna mons ignes évomit, flammis erumpéntibus id velum objicere, quo non semel sedátæ leguntur.

Oratio. Omnípotens. xlviij.

DIE VIII.

In Festo

S. JOANNIS DE MATHA,

Presbyteri.

Semiduplex.

VESPER. à Capitulo de S. Joanne de Matha, Presbyt. ut in Communi SS. Presbyterorum, xxviij. *Oratio.* Deus, qui beáto. *ut infrà.*

Lectio ij.

Ex Bullis Innocent. III. &c.

JOannes, cui de Matha cognómen, in provincia Narbonensi secunda, Falcóne natus est à paréntibus pietáte & nobilitáte conspícuis. Studiórum causâ primùm Aquas-Séxtias, & póstea Parísios profectus, emenso Theológiæ currículo, Magistérii láuream adeptus est. In Clerum Parisiensem ab Epíscopo Maurício ascriptus, & tandem Présbyter ordinátus, cum in ejus sacello primum sacrificium offerret, divínitus inflammátum se sensit ad redimendos ab infidélium servitúte captívos. Ut

tamen matúriùs in re tanta procéderet, in solitúdinem quamdam Vadensis pagi intra límites Meldensis Episcopátûs secessit; ibique ínitâ societáte cum Felíce Eremita, qui illíc jam ab annis plúribus vitam agébat ascéticam, per triénnium, oratióne & jejúnio, humilitáte & obediéntiâ se exércuit. Romam cum Felice profectus, ab Innocéntio tértio facultátem impetrávit sese & suos redimendis captívis devovendi. Céterum Parísios ad Odónem Episcopum qui Maurício succéssérat, & Absalónem Abbátem sancti Victóris remíssus, ut communicáto cum eis consílio, vitæ órdinem instítutumque seligeret, regulamque sóciis, quam sequerentur, perscríberet.

Lectio iij.

ITaque Felice in prístinam pagi Vadensis solitúdinem remeante, ut sócios congregáret, & exemplis régeret, Joannes Parísios ad Episcopum, de modo ordinandæ famíliæ tractatúrus, accédit; ac tandem compósitis ex sententia rebus ómnibus, ad Felicem revértitur. Tunc ædificátâ conjunctis curis Eccléstâ cum qualicumque domo, aliísque ædificiis, primum Ordinis monastérium in loco dicto Cervo-frígido sub nómine & clientélâ sanctíssimæ Trinitátis constítuit. Régula autem, ut eam ipse perscripserat, paucis adjectis, statim ab Apostólica Sede confirmáta est; nec multò post instítútum Parisiis, annuente Episcopo & Capítulo Parisiensi, in domo sancti Mathurini receptum. Ab eo témpore Joannes innúmera per Italiam, Gálliam & Hispánias ædificávit cœnóbia, & captivórum immensam multitúdinem per se & per Ordinis alumnos in libertátem asséruit. Dénique Romæ plenus opéribus bonis, óbiit die vigésimâ-primâ Decembris anno millésimo ducentésimo tértio.

Oratio.

DEus, qui beáto Joanni Presbytero, ac sóciis ejus zelum fidéles redimendi captívos infudísti: da servis tuis illam córporis & ánimæ libertátem, quâ Christus Fílius tuus nos liberávit; Qui tecum vivit & regnat.

AD VESP. fit Commemor. sanctæ Apolloniæ, Virginis & Mart. Ant. Córpora. ℣. Vírgines. xlv. *Oratio.* Deus, qui inter. xlviij.

DIE IX.

In Festo
SANCTÆ APOLLONIÆ, Virginis & Martyris.

Simplex.

Ex Epístola sancti Dionysii Alexandríni, ad Fábium Antiochénum.

Euseb. Hist. Lib. 6. Cap. 41.

Lectio iij.

NEquáquam ex Décii Imperatóris edicto persecútio apud nos cœpta est, sed íntegro anno antevérterat. Nam infaustus quidam vates ac poéta commóvit Alexandríæ adversùs nos gentílium turbas. Ab illo ígitur stimulláti, hanc solam pietátem cultumque dæmonum suórum exístimábant, si cædibus ad-

versùs noſtros ſævírent. Itaque admirandam illam provectæ jam ætátis vírginem Apollóniam tunc comprehendérunt ; & maxillas quidem ejus percutientes, cunctos ei dentes excuſſérunt. Accenſo autem extra urbem rogo, minabantur vivam ſe illam combuſtúros, niſi una cum ipſis ímpia verba pronuntiáret. At illa véniam deprecári pauliſper viſa, atque interim dimiſſa, celériter in ignem inſíliit, & conflagrávit.

DIE XI.

In Feſto

SANCTI BENEDICTI,

Anianenſis, Abbatis,

Simplex.

VESPERÆ de Pſalterio ; à Capitulo de Communi Abbatum.

Oratio, Deus, cujus. xxxvij.

Lectio iij.

Ex hiſt. gen. Occit.

BEnedictus Anianenſis, diſciplínæ Monáſticæ per totum ferè Occidentem Inſtaurátor, patre Magalonenſi cómite natus, cùm in aula Pipíni regis liberálibus inſtitútus fuiſſet diſciplínis, ſub Cárolo magno in caſtris aliquándiu, ſummâ cum laude, méruit. Póſtmodum vitæ tranquillióris amóre captus, colendæque pietatis causâ, ad ſancti Séquani Monaſtérium in Burgundiónibus ſe cóntulit. Ibi ſuſcepto Religiónis hábitu, cùm Mónachi in locum defuncti Abbátis Benedictum ſubſtitúere cogitárent, abſceſſit in patriam, excitatâque, paterno ſolo, ad rivum Aniánum céllulâ, cum frátribus áliquot ibi in ſummâ rerum inópiâ, ſanctíſſimè vixit. Deinde verò, diſcípulis ad eum, ob ſanctitátis famam, úndique confluéntibus, ampliſſimum coactus eſt ædificáre Monaſtérium, in quo, brevi témpore, trecenti & ámpliùs collecti Mónachi ; ex quibus plúrimi ad Epiſcopáles Cáthedras aſſumpti ſunt, plúrimi in vária Monaſtéria Abbátes delecti. Interim à Ludovico Pio imperatóre & Francórum rege, vir Dei accerſitus, ſecum ductis quibuſdam ab Anianenſi Monaſtério Mónachis, tránſtulit ſe in Monaſtérium ſancti Cornélii ad Indam, non longè ab Aquiſgráno ; quod quidem Imperátor ædificandum curáverat, ut ejus ope conſiliiſque facíliùs uterétur. Tum collabentem in Gálliis & & Germánia diſciplínam Monáſticam, Imperatóris juſſu reſtituendam curávit : quo in negótio, quantùm ope divínâ profúerit, revocáta póſtmodum in Monaſtériis piétas, ſeveriorque obſervántia ſatis declarárunt. Plura erudítè ſcripſit ; inter quæ éminet potíſſimum regulárum concórdia. Obiit anno octingentéſimo vigéſimo primo, tértio Idus Februárii, in Monaſtério ſancti Cornélii ad Indam, ubi ejus corpus etiamnum religiósè aſſervátur.

DIE XVII.

In Feſto

SANCTI SYLVINI,

Epiſcopi.

Semiduplex.

Pridie VESPERÆ de Pſalterio, à Capitulo de Communi

Sanctorum Pontificum, xvij. *Oratio*, Deus fidelium, xxj.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente è tribus una.

Lectio ij.

Ex Vita S. Sylv. apud Catel. lib. 5. Boll. 17. Feb. Matill. Act. S. Bened. parte.

Silvínus século séptimo nóbili prosápia Tolósæ natus, relícta uxóre quam júvenis dúxerat, Christo soli adhæsit, & consecrátus est Episcopus. Ad Morínos, seu in Arthésiam ut vocant, se cóntulit, multosque verbo & exemplo ibi ad Christum adduxit. Miris virtútibus, imprímis fidei ardóre, caritáte in páuperes, vitæ austeritáte, paupertátis amóre, fastûs contemptu, eximiâque vigilántiâ ac sedulitáte enituit. Alciaci, cujus cœnóbii nunc est patrónus, óbiit anno septingentésimo vigésimo, ibique sepultus fuit. Verùm ejus reliquiæ Audomarópolim ad sancti Bertíni Monastérium translátæ sunt.

℣. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Lectio iij.

Plures eum fuisse Tolosánum Episcopum scripsérunt. In Martyrólogiis non paucis dicitur fuisse Episcópus Teruánæ, vetustæ Morinórum in Bélgio urbis. In ejus vita quæ ab Antenóre Episcopo, primùm scripta, deinde quantùm ad dicendi genus, sensu intacto, ab anonymo emendáta est, légitur quidem eum fuisse Episcopum, sed de urbe cui præfuit nihil habétur. Ex hac autem vitâ Mabillonius cónficit Sylvínum, cum uxórem reliquisset, statim Tolósa esse profectum, nec ad hanc urbem unquam reversum vidéri; cujus proinde Episcopus fuisse dici non potest. At verò certum álios ab ipso Episcopos sedi Teruanensi præfuisse, dum apud Morínos vixit. Censet Bollandus eum Episcopis illis esse accensendum, qui tunc témporis nulli sedi affixi ad prædicandum Evangélium mittebantur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

Deo grátias.

Oratio, Deus fidélium, xxj.

IN VESPERIS fit Commemoratio S. Simeonis, Episcopi & Martyris, Ant. Nemo. ℣. Justus. vij. *Oratio*, Deus cujus grátia, x.

Die XVIII.

In Festo

SANCTI SIMEONIS,

Episcopi & Martyris.

Simplex.

Ex libro quinto Commentariórum sancti Hegesippi Historiógraphi.

Euf. Hist. L. 3.

Lectio iij.

Simeon, cognátus Dómini, filius Cléophæ, secundus post Jacóbum Hierosólymæ Episcopus, calúmniam passus ab hæréticis, accusátus est coram Attico Consulári; & per plúrimos dies acerbíssimis tormentis excruciátus, fidem Christi constantíssimè professus est; ita ut omnes supra modum admira-

rentur, & ipse quoque Consularis, quómodò is qui centum viginti annos attigerat, tália pertulisset. Tandem verò sententiâ júdicis crucí affixus est. Ad hæc usque témpora Ecclésia virgo pura & incorrupta permansit, in obscúro adhuc recessu delitescéntibus quicumque rectam salutáris prædicatiónis régulam depravâre nitebantur. Postquàm autem sacer Apostolórum cœtus vário mortis génere extinctus est, effluxeratque jam ætas hóminum illórum qui divínam ipsam Sapiéntiam suis áuribus auscultâre merúerant; tunc demum exorta est ímpii erróris conspiratio, nullo vidélicet ámpliùs ex Apóstolis supérstite.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî,

Oratio. Deus cujus grátia. x.

Die XX.

In Festo SANCTI CYRILLI ALEX. Episcopi & Doctoris

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Doctoris, xxiij. *Oratio*, Omnípotens. xxvj.

Lectio ij.

Ex Actis Synod. Eph. & Oper. S. Cyrilli, ex Evagrio, Gennadio, &c. ex Tillemontio.

CYrillus Théophili Patriarchæ Alexandríni soróris filius, ingénio pérspicax & ánimo fortis, ab infántia sacris lítteris imbútus, cùm esset doctrína & zelo cathólicæ fidei insignis, ad sedem Alexandrínam divíno nutu provectus est. Episcopátum vix adeptus Novatiános Schismáticos Alexandriâ éxpulit, & deinde Judæos, propter eórum adversus Christiános injúrias & cædes. Oresti ejusdem urbis præfecto sibi valdè infenso, quòd auctoritátem suam usurpátam ab eo créderet, non injúrias injúriis rependit; sed eum per Christi Evangélium obtestans, ut ódium omne depóneret, sibi conciliâre curávit. Sanctum Chrysóstomum, coacta Synódo, sanctórum Episcopórum catálogo inséruit. Zelus ipsius imprímis enítuit adversùs Nestórium Patriarcham Constantinopolitánum, qui ímpio dógmate duas in Christo comminiscens persónas, divínam unam & humánam álteram; negávit exinde humanitátem Christi per divínam persónam subsístere, & sanctíssimæ Vírgini Maríæ dignitátem Dei Matris abrogávit. Huic se pravæ doctrínæ constanter Cyrillus oppónens, primùm eum confutávit per Epístolam quam tácito Nestórii nómine, scripsit ad Solitários quos venéno suæ hæréseos novátor inficere váriis modis moliebátur. Dedit quoque ad ipsum lítteras amíco stylo scriptas ut eum à concepta sententia dimovéret; quarum secunda tàm plenam & perspícuam cóntinet dógmatis cathólici expositiónem, ut solémniter à Pátribus Ephesínis approbáta fúerit, & Eutychiánæ perinde ac Nestoriánæ hæréfibus perimendis idónea, ab ómnibus Conciliis & Pátribus semper judicáta fúerit. Cœlestíni summi

Pontíficis auctoritáte, & illíus vices gerens, Concílio generáli Ephesíno anno quadringentésimo trigésimo primo præfuit, in quo hæresis Nestoriána pénitus proscripta est.

Lectio iij.

QUantis calúmniis, & persecutiónibus hac ex causa Cyrillus per Nestórium & ejus assecias aut personæ fautóres impetítus fuerit, éxprimi non potest. Mirum quàm sanctè & generóse eas toleráverit. De solâ fidei doctrína sollícitus, atrocióres injúrias & calúmnias nequíssimas, quas in eum excogitábant adversárii, nihil omníno fecit, dícere solítus: In magnis Eccléſiæ persecutiónibus debére Pastóres ad eam tuendam ómnia abjícere, sícuti nautæ in magnis tempestátibus ad navim conservandam ómnia sua projíciunt. Ne schísmatis extinctióni & unitátis restitutióni ullâ in re obésset; cum Joanne Antiochéno, Theodoréto & áliis Orientálibus qui Nestório favébant, humaníssime egit, nec de offensis quas ab iis erat passus, unquam sibi satisfieri postulávit. Auctor fuit Pontífici Cœlestíno, ut unius Nestórii damnatióne contentus, céteris qui ipsíus partes defénderant, dúmmodo ejusdem proscriptióni consentírent, viam reconciliatiónis aperíret. Quod consílium secútus est Xistus tértius qui Cœlestíno ínterim mórtuo succésserat. Nullam de ipsis anathematísmis à se in Nestórium éditis, quos nundùm Eccléſia solémniter approbáverat, mentiónem fieri in concludenda cum Orientálibus pace consensit. Professiónem fidei sibi à Joanne Antiochéno & áliis ipsi adhærántibus Episcopis offerri subscribendam non rénuit, & eam orthodoxam repertam libentíssimè suam fecit. Dénique fide cathólicâ & Concílii œcuménici auctoritáte in tuto pósitis, pacem sine cunctatióne inivit. Post immensos labóres pro fide cathólicâ exantlátos óbiit anno quadringentésimo quadragésimo quinto, Episcopátus sui trigésimo secundo.

DIE XXIV [vel XXV.]
In festo
S. MATTHIÆ APOSTOLI,
Duplex majus.

De Communi Apostolorum, præter ea quæ hìc sunt propria.

IN I. VESPERIS, *ad* Magn. *Ant.* 2. D. Oportet ex his viris, qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jesus, testem resurrectiónis ejus nobíscum fieri unum ex istis.

Orat. Deus qui beátum. *infrà.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Actibus Apostolórum.

Lectio iv. Cap. 1.

IN diébus illis, exurgens Petrus in médio fratrum, dixit: (erat autem turba hóminum simul ferè centum vigenti) Viri fratres, oportet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus sanctus per os

David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum, qui connumerátus erat in nobis, sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, & suspénsus crépuit médius, & diffúsa sunt ómnia víscera ejus. Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem; ita ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Hacéldama, hoc est, Ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commorátio eórum desérta, & non sit qui inhábitet in ea, & episcopátum ejus accípiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobíscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens à baptísmate Joannis usque in diem quâ assúmptus est à nobis, testem resurrectiónis ejus nobíscum fieri unum ex istis. Et statuérunt duos: Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus; & Matthíam. Et orantes dixérunt: Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum ministérii hujus & apostolátûs, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis; & cécidit sors super Matthíam: & annumerátus est cum úndecim Apóstolis. Ex Commentário sancti Joannis Chrisóstomi in Actus Apostolórum.

Homil. 3. *Lectio v.*

IN diébus illis, exurgens Petrus. Tanquam férvidus, & tanquam is cui à Christo grex commíssus fúerat, & tanquam chori princeps, ubique primus incípit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud considera quód Petrus agit ómnia ex commúni sententia, nihil ex auctoritáte, nihil cum império. Oportet igitur ex viris nobíscum congregátis in omni témpore. Quamobrem commúnicat hoc negótium cum illis? ne delaberentur in contentiónem: nam si his ipsis hoc áccidit, multò magis accidísset illis. Propterèa ait: Viri fratres, oportet elígere è nobis. Multitúdini permittit judícium; símul eos qui eligebántur reddens venerandos, & seipsum líberans ab ódio ceterórum. Ex quibus autem facienda sit eléctio, ipse interpretátur, dicens: Ex viris nobíscum congregátis in omni témpore. Etenim si dixísset, Modestos oportet adesse; céteros affecísset contuméliâ. Et statuérunt duos: Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus; & Matthíam. Quare non multos? Ne major fieret animórum dejéctio, neve res in multos distraherétur.

Lectio vj.

ET verò omnes commúniter precantur, dicentes: Tu, Dómine, qui nosti corda ómnium, ostende. Tu, inquiunt, non nos. Aptè córdium cognitórem appellant: hinc enim eléctio erat facienda, non ab exterióribus. Neque dixérunt, Elige; sed, Ostende electum, hoc est,

quem tu elegísti; scientes ómnia præfinita esse à Deo. Et dedérunt eis sortes. Nondum judicábant se esse idóneos ut rem ipsi sibi permitterent. Ideòque cúpiunt áliquo signo edocéri. Alióqui, si illîc ubi nec erat precátio, neque viri probi, tantùm váluit sors eò quòd recto ánimo fieret super Jona; multò magis hîc explévit chorum, ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit; non enim celassent Apóstoli próprios defectus, qui de ipsis primóribus non véniti sunt dícere, quòd álibi commóti fuerint indignatióne: idque non semel, sed sæpiùs. Hos ígitur & nos imitémur. Non jam ómnibus loquor, sed his tantùm qui principátum affectant. Si credis Dei esse electiónem, ne indignéris: illi enim indignáris, & irritáris adversùs illum. Ille est qui elégit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 13.

ANte diem festum Paschæ dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis; non est servus major dómino suo, neque Apóstolus major est eo qui misit illum. Si hæc scitis, beáti éritis si fecéritis ea. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 59. in Joan. n. 1.

CUm hæc Dóminus præmisísset, adjunxit: Non de ómnibus vobis dico, ego scio quos elégerim. Notum est de quo loquátur: Judas ille tráditor ejus attíngitur. Ergo ipsum non elégerat; unde ab eis quos elégit, isto sermóne secernit. Quid est ergo quod álio loco dicit; Nonne ego vos duódecim elégi, & unus ex vobis diábolus est? An & ipse ad áliquid est electus, ad quod útique erat necessárius; non autem ad beatitúdinem, de qua modò ait: Beáti éritis si fecéritis ea? Hoc non de ómnibus dicit; scit enim quos ad satietátem beatitúdinis hujus elégerit. Non est ex eis iste qui panem illíus sic edébat, ut super eum leváret calcáneum.

Tract. 27. Lectio viij.

ELecti in laude solent dici. An electus est & iste, de quo nolente & nesciente magnum áliquid boni fieret? Hoc est próprium Dei, contrárium iníquis. Omnibus bonis Dei malè útitur malus: contrà, malis hóminum malórum bene útitur bonus. Et quid tam bonum quàm unus Deus? Quandóquidem ipse Dóminus dixit: Nemo bonus nisi unus Deus. Quantò ergo ille mélior, tantò méliùs útitur & malis nostris. Quid Judâ pejus? Sed malo ejus bene usus est Dóminus. Tradi se pértulit, ut redímeret nos. Ecce malum Judæ in bonum conversum est. Potest & sic intélligi quod ait: Duódecim elégi, quia sacrátus est númerus. Non enim quia périit inde unus, ídeò illíus núméri honor demptus est, nam in locum pereuntis álius subrogâtus est.

Tract.

Tract. 50. *Lectio ix.*

Ecce audite quia Judas iste non tunc perversus factus est, quando à Judæis corruptus Dóminum trádidit. Plerique enim incuriósi Evangélii exístimant tunc periísse Judam, quando accépit à Judæis pecúniam ut Dóminum tráderet. Non tunc périit: jam fur erat, & Dóminum pérditus sequebátur, quia non corde, sed córpore sequebátur. Duodenárium número Apostolórum implébat, Apostolicam beatitúdinem non habébat. Ad imáginem fuerat duodécimus: quo decedente, & álio succedente, & suppléta est Apostólica véritas, & número permansit integritas.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Tu, Dómine, qui corda nósti ómnium, ostende quem elégeris accípere locum ministérii hujus. *Act.* 1.

Oratio.

Deus, qui beátum Matthíam Apostolórum tuórum collégio sociásti: tríbue, quæsumus, ut ejus intervéntione, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus; per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia, & virtúte magna reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 7. *d.* Erat manus Dómini cum eis; multúsque número credéntium conversus est ad Dóminum. *Act.* 11.

Ant. 6. Injecérunt manus in Apóstolos, & posuérunt eos in custódia, & cæsis denuntiavérunt ne loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspéctu Concílii quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Ibid.*

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, & Angelis, & homínibus.

Hymnus.

Quem misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ;
Amóris hic fidos sui
Vos éligit Vicários.

Occisus Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repente de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ quanta surrexit seges,
Et illa nos seges sumus.

Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigáris créscere;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham.

Ad Magníficat. *Ant. 6.* Dedérunt sortes eis: & cécidit sors super Matthíam; & annumerátus est cum undecim Apóstolis. *Act. 1.*

FESTA MARTII.

DIE VII.

In festo
SANCT. PERPETUÆ
& FELICITATIS,
Martyrum.
Simplex.

Pridie AD VESPERAS, Ant. Timor Dómini cum electis féminis gráditur, & cum justis & fidélibus agnóscitur: firmamentum est Dóminus timéntibus eum. *Eccli. 1. Ps. 24.*

℣. Deus noster, refúgium & virtus: ℟. Non timébimus, dum turbábitur terra. *Ps. 45.*

Oratio, ut infrà.

Lectio iij.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

I. in. Nat. Mart. Perpet. & Felicit. qui est 280.

HOdiernus dies nobis in memóriâ révocat diem quo sanctæ fámulæ Dei Perpétua & Felícitas corónis martyrii decorátæ perpétuâ felicitáte floruérunt, tenentes nomen Christi in prælio, & simul invenientes étiam suum nomen in præmio. Exhortatiónes earum in divínis revelatiónibus triumphosque passiónum, cùm legerentur, audívimus. Quid glorióstus his féminis quas viri mirantur facíliùs quam imitantur? Quid hoc spectáculo suávius? quid hoc certámine fórtius? quid hâc victóriâ glorióstus? Tunc cùm béstiis sancta objicerentur córpora, toto amphitheátro fremébant gentes, & pópuli meditabantur inánia. Sed qui hábitat in cœlis, irridébat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpiè sæviébant, mérita Mártyrum piis vócibus laudant. Neque tunc tanto concursu hóminum ad eos occidendos cávea crudelitátis impléta est, quanto nunc ad eos honorandos Eccléstia pietátis implétur. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impietas.

Tu autem.

AD Benedictus. Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. *1. Cor. 1.*

℣. Exultavérunt fíliæ Judæ ℟. Propter judícia tua, Dómine. *Ps. 96.*

Oratio.

DEus, fortitúdo certantium, & palma Mártyrum, qui famulas tuas Perpétuam, & Felicitátem contra tormentórum immanitátem, mirâ virtúte roborásti: quæsumus, ut sicut eárum nos triumpho lætíficas, ita semper supplicatióne defendas; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, &c.

Sequens Evangelium legitur in Epiphania Domini post Responsorium immediatè ante Te Deum laudámus.

℣. Dóminus vobiscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

[*Solus recitans non dicit* Dóminus vobiscum. *sed incipit absolutè.*]

Sequéntia sancti Evangélii secundum Lucam. ℟. Glória tibi, Dómine.

FActum est, cùm baptizáretur omnis pópulus, & Jesu baptizáto & orante, apertum est cœlum, & descendit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut columba in ipsum: & vox de cœlo facta est: Tu es Filius meus dilectus in te complácui mihi. Et ipse Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putábatur filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joseph, qui fuit Mathathíæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, qui fuit Mathathíæ, qui fuit Sémeï, qui fuit Joseph, qui fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Resa, qui fuit Zoróbabel, qui fuit Salathíel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, qui fuit Mélea, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson, qui fuit Áminadab, qui fuit Aram, qui fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Judæ, qui fuit Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit Rágaü, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Cáinan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noë, qui fuit Lamech, qui fuit Mathúsale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cáinan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jesus autem plenus Spíritu Sancto, regréssus est à Jordáne.

Excerpta quædam ex Rubricis usum Communis Sanctorum contingentia.

¶ *Omne Officium Duplex & suprà habet* I. *&* II. *Vesperas integras, nisi cum digniori concurrat.*

Officium Semiduplex incipit à Capitulo I. *Vesperarum, quinque habet Antiphonas ad Laudes &* II. *Vesperas integras. Unico verò ad Matutinum constat Nocturno, in quo dicuntur tres Antiphonæ, cum suo Versiculo, tres Lectiones & tria Responsoria. Lectio j. semper est de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis; ij. & iij. habentur in Proprio Sanctorum. Tres autem Antiphonæ* ℣. *&* RELIQUÆ *de uno Nocturnorum unicuique Communi assignatorum sumendæ sunt secundùm Feriarum ordinem, id est Feria* II. *&* V. *de primo Nocturno; Feria* III. *&* VI. *de secundo; Feria* IV. *& Sabbato de tertio.*

Officium Simplex incipit etiam à Capitulo I. *Vesperarum, habet unicam Antiphonam ad Laudes; quæ semper est quarta ex assignatis: & desinit ad Nonam inclusivè, seu non habet* II. *Vesperas: idem Officium unico ad Matutinum constat Nocturno quod ordinatur ut in Officio Semiduplici. Excipiendæ Lectiones j. & ij. quæ erunt de Scriptura occurrente, è tribus duæ: iij. ut assignatur in Proprio.*

Modus dicendi Invitatorii in quolibet Officio, ordinandique Officii Duplicis & suprà, ceteraque ad Officium Simplex & Semiduplex attinentia suo loco commodiùs inserta habentur in ipso Communi, præsertim in Communi Apostolorum, & in Communi unius Martyris.

COMMUNE SANCTORUM:

PARS HYEMALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi , & in cæteris, ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, & piscabuntur eos, & venatóres & venabuntur eos de omni monte & de omni colle. *Jer.* 16.

Ant. 2. D. Vocabuntur fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificandum. *Isai.* 61.

Ant. 4. E. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Israël prædicábunt. *Isai.* 29.

Ant. 3. a. Ædificábunt deserta à século, & ruínas antíquas érigent, & instaurábunt civitátes dissipátas. *Isai.* 61.

Ant. 6. Ponent Dómino glóriam, & laudem ejus in Insulis nuntiábunt. *Isai.* 42.

Capitulum. Isai. 66.

Hæc dicit Dóminus: Mittam ex eis qui salváti fuerint, ad Gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes sagittam, in Itáliam & Græciam, ad Insulas longè, ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam: & annuntiábunt glóriam meam Géntibus.

℟. Dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis, & * Scient in géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum. ℣. Scriptum est: Quàm speciósi pedes evangelisántium pacem, evangelisántium bona! * Scient. Glória. * Scient. *Isai* 61. *Rom.* 10.

Hymnus.

Lætare cœlum; pláusibus
Tellus resúltet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instáurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus.

Sublimis ut cùm vénerit
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur: ℟. Et mirabilia tua narrábunt. *Ps.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus locútus est: Ascendent salvatóres in montem Sion: & erit Dómino regnum. *Abd. v.* 21.

[*Ad Completorium Psalmi feriales, & cætera ut in Psalterio.*

In Solemnibus super Psalmos dicitur

Ant. 4. a. Vos estis lux mundi: lúceat lux vestra coram homínibus. *Matth.* 5.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

[*In Solemnibus Invit. ante Ps.* Veníte *bis dicitur, & post singulos ejus versus repetitur integrum: post* Glória, *cum* Sicut erat. *repetitur à medio, ac postea integrè adhuc dicitur. In Duplicibus idem servatur ritus, nisi quòd post* 2. *&* 4. *versum repetitur duntaxat à medio.*]

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SUPREME, quales, Arbiter,
Tibi minístros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas committere!

Hæc nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.

TOTUM per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.

CHRISTUM sonant: versa ruunt
Arces superbæ dæmonum.
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

FAC, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

[*In Solemnibus primi & secundi ordinis ad Officium Nocturnum, itemque ad II. Vesperas, Psalmi sunt proprii, prout designantur in Proprio Ecclesiarum; vel, si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica: ad Laudes verò, ad Horas, & ad Completorium, dicuntur de Dominica; & sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus tertii ordinis & infrà, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Vocávit Jesus discípulos suos, & elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 8. G. Dedit illis virtútem & potestátem super ómnia dæmónia, & misit illos prædicáre regnum Dei. *Ibid.*

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infírmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepístis, gratis date. *Matth.* 10.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram: ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. *Ps.* 44.

Pater noster. *Benedictiones*

habentur post Psalterium.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, nisi aliæ assignentur, & sic in omni alio Communi.

℟. *i.* Non vos me elegístis, sed ego elégi vos, & * Pósui vos ut eátis & fructum afferátis, & fructus vester máneat. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet ístud. * Pósui. *Joan.* 15. *Isai.* 37.

℟. *ij.* Ite ad oves quæ periérunt domus Israel; euntes autem prædicáte, dicentes: * Quia appropinquávit regnum cœlórum. ℣. Hæc dicit Dóminus: Revertátur unusquisque à viâ suâ malâ & dirigite vias vestras, & stúdia vestra. * Quia. *Matth.* 10. *Jer.* 18.

℟. *iij.* Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolite gaudére: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis: * Verúmtamen. Glória Patri. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. D. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; & si ibi fúerit filius pacis, requiéscet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. Dabo vobis os & sapiéntiam, cui non póterunt resístere & contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum: * Estóte ergo prudentes sicut serpentes, & símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia: & próteget gradientes simpliciter: * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos: vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini: ecce ego fácio nova, & nunc orientur: útique cognoscétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

℟. *vj.* Nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére: * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Non est discípulus super Magístrum: Si Patremfamílias Beélzebub vocavérunt, quantò magis domésticos ejus? *Matth.* 10.

Ant. 8. c. Tradent vos in Concíliis, & in Synagógis suis flagellábunt vos. *ibid.*

Ant. 3. c. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usque in

finem, hic salvus erit. *ibid.*

℣. Multæ tribulatiónes Justórum: ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus major dómino suo: si me persecúti sunt, & vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversum me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me: * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte afficient ex vobis, & capillus de cápite vestro non períbit: * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos: * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *ix.* Vos estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis. * Et ego dispóno vobis. Glória Patri. * Et ego. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Jesus locútus est undecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. Prædicáte Evangélium omni creatúræ: qui crediderit & baptizátus fúerit, salvus erit. *Matth.* 15.

Ant. 3. a. Docéte eos servâre ómnia quæcumque mandávi vobis. Et ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Ant. 4. E. Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs Sancti in vos, & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1. *Ant.* 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm initium accepísset salus enarrári per Dóminum, ab eis, qui audiérunt, in nos confirmáta est, contestánte Deo signis & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs Sancti distributiónibus secundûm suam voluntátem.

Hymnus.

COelestis aulæ príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bissêna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

MErsis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

NOn vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus,
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

QUibus gemébat súbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

VUlgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

UNi sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,

De nocte qui nos ad suæ lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Glóriam regni tui dicent: ℟. Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam. *Ps.* 144.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Prædicavérunt ubíque, Dómino cooperante, & sermónem confirmante, sequentibus signis. *Marc.* 16.

Oratio ut in Proprio.

AD HORAS, Antiphonæ de Laudibus, quarta prætermissa; quod semper observatur, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. Jesus.

Capitulum & cætera inde sumuntur unde sumpti sunt Psalmi.

AD TERTIAM.

Ant. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, & odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem.

[*In Solemnibus cujuscumque ordinis, & per Octavas Solemnium* 1. *ordinis* (*nisi aliter notetur*) *ad* ℟℟℟. *breviæ Tertiæ, Sextæ & Nonæ additur:* Alelúia, Allelúia; *hoc ritu:*

℟. *br.* In omnem terram exívit sonus eórum, * Allelúia, Allelúia. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. *Allelúia, Allelúia. Glória. In omnem terram exívit sonus eórum, Alleluia, Allelúia.

Isque ritus servatur in quolibet Communi.]

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

AD SEXTAM.

Ant. Docéte.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem Pastóres, & Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus mirabília tua: * Invocábimus. Glória Patri. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Ant. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis hæreditátem suam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amici tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. LOquebantur verbum Dei cum fi-

dúcia, & virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 7. *d.* Erat manus Dómini cum eis; multusque número credéntium conversus est ad Dóminum. *Act.* 11.

Ant. 6. Injecérunt manus in Apóstolos, & posuérunt eos in custódia, & cæsis denuntiavérunt ne omnino loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *ibid.*

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum 1. Cor. 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Hymnus.

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ;
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

OCCISUS Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

QUÆ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piatis sánguine.

Hoc rore facta pinguior,
Quot illa fructus próttulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.

QUAM si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Filius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis & vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

[In Solemnibus ad Completorium super Psalmos Antiphona propria, quæ ad Completorium habetur post I. Vesperas.

Capitulum & cætera inde sumuntur unde sumpti sunt Psalmi.]

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. a. JUstus quasi leo confidens, absque terróre erit. *Prov.* 28.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 6. Probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus, & firmábit illú, & lætificábit. *Eccli.* 4.

Ant. 5. a. In tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit à malis; & non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

Ant. 4. a. Usque in tempus sustinébit pátiens, & postèa redditio jucunditátis. *Eccli.* 1.

Capitulum. Josue 1.

ECce præcípio tibi: Confortáre, & esto robustus. Noli metúere, & noli timére; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

In Duplicibus 1. *ordinis, & supra*:

℟. Benedictus vir, qui confídit in Dómino; * Erit Dóminus fidúcia ejus; † Non timébit, cùm vénerit æstus. ℣. Hæc est grátia si propter Dei conscién̄tiam sustinet quis tristítias pátiens injustè. * Erit Dóminus. Glória. † Non timébit. *Jer.* 17. 1. *Petr.* 2.

Hymnus.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam;
Et signáre cruóre,
Quam Christo dédéras fidem.
Poenis victa quibus deficeret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas;
Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sustinet.
Et nos delicias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus Anxii:
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Sit par, Sancte, tibi glória,
Spíritus,
Quo donante, corónam
Invictus pugil óbtinet.
Amen.

℣. Justus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus suppónit manum suam. *Ps.* 36.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Nemo patiátur ut homicida, aut fur, aut alienórum appetítor: si autem ut Christiánus, non erubéscat, glorificet autem Deum in isto nómine. 1. *Petr.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus super Psalmos ad Completorium*

Ant. 1. a. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte. 2.

[*In Solemnibus & Duplicibus Invit. dicitur ut notatum est suprà ad Commune Apostolorum. In Semidupl. autem & Simpl. semel tantùm dicitur ante Psalmum* Veníte. *repetitur verò integrum post* 1. *versum: à medio post alios versus: & integrum post* Glória. *cum* sicut erat. *Et sic in omni alio Communi.*]

Hymnus.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet:
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,

Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

PARATA ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem vincere.

UNUS tot armátas manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus ſit fórtior.

DA, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum nómine.

ÆTERNE, tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Fili, ſta in juſtítia & timóre, & præpara ánimã tuam ad tentatiónem. *Eccli.* 2.

Ant. 8. G. Confortáre, & eſto robuſtus: Dóminus ipſe erit tecum: non dimittet: nec derelinquet te. *Deut.* 31.

Ant. 3. a. Qui vícerit, veſtiétur veſtimentis albis; & non delébo nomen ejus de libro vitæ: & confitébor nomen ejus coram Patre meo, & coram Angelis ejus. *Apoc.* 3.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Pſ.* 49.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Qui volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam ſuam propter me & Evangélium, ſalvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in ſalútem, quia in me habuiſti fidúciam, ait Dóminus: * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *ij.* Eſto fidélis uſque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte ſecunda. ℣. Uſque ad mortem certa pro juſtitia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *iij.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foràs non egrediétur ámpliùs; & † Scribam ſuper eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jerúſalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ámpliùs; nec addent filii iniquitátis, ut affligant eum ſicut priùs, * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis. 1. *Mach.* 13.

Ant. 7. d. Prompto ánimo pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus honeſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra iſta poſſídeo; ſed propter Dei leges hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Lectiones ut in Proprio.

℟. *iv.* Ego non ſolum alligári, ſed * Et mori parátus ſum propter nomen Dómini Jeſu. ℣. Ego ánimam meam & corpus meum trado pro pátriis légibus: * Et mori. *Act.* 21. 2. *Mach.* 7.

℟. *v.* Etsi in præsenti témpore suppliciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; * Quamóbrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. ℣. Existimo quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam: * Quamóbrem. 2. *Mach.* 6. *Rom.* 8.

℟. *vj.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberári,* Duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum, libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, & adimpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea: * Duros. Glória Patri. * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quod vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 5. a. Iste pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum, & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum. *Ps.* 33.

Ant. 6. In fraude circumveniéntium illum áffuit illi, custodívit illum ab inimícis, & à seductóribus tutávit illum. *Sap.* 10.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me. ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

Evangelium & Homilia ut in Proprio.

℟. *vij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *viij.* A peccatóribus liberávit eum Dóminus: * Descendit cum illo in fóveam, & in vínculis non dereliquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & eripuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * Descendit. *Sap.* 10. *Act.* 7.

℟. *ix.* Hanc tentatiónem ideo permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ: nam * Non est contristátus contra Deum quòd plaga ei acciderit, sed † Immóbilis in Dei timóre permansit. ℣. Magis éligens affligi cum pópulo Dei, quam temporális peccáti habére jucunditátem. * Non est. Glória Patri. † Immóbilis. *Tob.* 2. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. *a.* Dóminus mecum est, quasi bellátor fortis: idcircò qui persequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & sciens sperantes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jer.* 20.

Ant. 7. d. Eripuísti me de témpore iníquo; propterea confitébor, & laudem dicam tibi, & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

*

Capitulum. Job. 23.

PRobávit me [Deus] quasi aurum quod per ignem transit : vestigia ejus secútus est pes meus : viam ejus custodivi, & non declinávi ex ea.

Hymnus.

JAM non te lacerant carnificum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros,
Nunc pro cárcere cœco
Fulgentes hábitas domos.
NON jam vincla manus, non cohibent pedes ;
Tu liber súperûm regna perámbulas :
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
NEC te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas :
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.
SIC tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória vindicet ;
Confundísque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
SEMPER máxima laus ingénito Patri :
Semper laus génito máxima Fílio :
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam ; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi : in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Timoth.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis ; Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam ; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur ; Per.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis : da nobis in festivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit ; & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo ; Per eumdem.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontificem tuum in Sacerdótiũ elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit : da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum & instrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo ; Per.

Si sit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, & virtútem sumit infirmitas : quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus, quidquid in persecutiónibus sævũ est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre ; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Circumdedérunt.

Capitulum. Is. 41.

ERunt quasi non sint, & véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est, * Et. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & sperábo in eum: ℟. Protéctor meus, & cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, sed non confúndor: scio enim cui crédidi; & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consístant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si consístant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, in hoc ego sperábo: * Non. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. Eripuísti me.

Capitulum. Tob. 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine; & post lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedíctum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suscéptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum in die tribulatiónis, * Suscéptor. Glória Patri. Factus. *Ps.* 58.

℣. In die tribulationis meæ clamavi ad te: ℟. Quia exaudísti me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. PRopter opus Christi 8. G. usque ad mortem accéssit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. a. Hoc modo vitâ decéssit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelínquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus, FELIX, *ut in I. Vesperis* vij.

℣. Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. D. Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus suas, & persequentur, trahentes ad reges & præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. E. Tradet autem frater fratrem in mortem; & insúrgent fílii in Parentes, & morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 6. Cum tradent vos, nolíte cogitáre quid loquámini: dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini. *Matth.* 10.

Ant. 5. a. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. *Ibid.*

Capitulum. I. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beati éritis: quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

In Dupl. 1. *ordinis, & supra:* ℟. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donátum est pro Christo, non solum ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, & non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro: * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philipp.* 1. 2. *Paral.* 15.

Hymnus.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blanditiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœléstis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes, fluxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carnífici truces:
Fœtas suppliciis despíciunt manus:
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredibilem vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergo nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nítens usque viréntibus,
Victorumque gerens prémia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio:
Sit par, Sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia ústinent,
Contemptâ nece Mártyres.
Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, &

exprobráverint propter Filium hóminis, gaudéte & exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cælo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Completorium*

Ant. 7. b. *super Psalmos*: Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non occidet ultrà sol tuus, pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FORTES cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

ACTI procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, & Christo duce,
Portus beátos óccupant.

SÆVIT tyrannus, állicit:
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.

QUEM lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

ET ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

IMPLERE vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utrique Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos ut nos dispérdant: quómodo potérimus subsístere, nisi tu Deus, adjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde; & timémus te; & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; & sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum: maledícimur, benedícimus: * Persecutionem pátimur, & sustinému blasphemámur, & obsecr mus. ℣. Propter te, Dón ne, mortificámur totâ di æstimáti sumus sicut oves c cisiónis; * Persecutiónem. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separábi caritáte Christi? Tribulá an angústia? an fames? persecútio? an gládius? * N que mors, neque vita póte nos separáre à caritáte D ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te, Dómine; * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicum passos ipse perficiet: ipsi glória & impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex

mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit : * Módicum. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. In mortem trádimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. Propítius sit nobis Deus : non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei, ut eamus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem : ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Abíit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis : * Dómino Deo nostro serviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus : * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritatem, & consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterum ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolátio nostra : * Pótius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles, * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Jud.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte; ut confléntur, & dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, & inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino, ℟. Et protéctor eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera experti, insuper & vincula & cárceres, * Lapidáti sunt, sécti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne serviérent, & ne adorárent omnem Deum, excepto Deo suo. * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui, & non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem : * Propterèa lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt : * Propterèa. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória.

℣. Regnum. *Dan. 7. Hebr. 11.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. DAtum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. *Apoc. 13.*

Ant. 7. d. Elegérunt magis mori, & noluérunt infríngere legem Dei sanctam; & trucidáti sunt. *1. Mach. 1.*

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap. 3.*

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis bene disponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se. *Sap. 3.*

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocausti hóstiam accépit illos; & in témpore erit respectus illórum. *Sap. 3.*

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cum in tentatiónes várias incideritis: scientes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUAM, Chriſte, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.

FOSSUS manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

AUDIRE si nos réspuis,
Quos criminum moles gravat:
Audi tuos, qui sánguinem
Fudêre pro te, Mártyres.

FAC, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

℣. Eruet eos & liberábit eos Dóminus, ℟. Quia speravérunt in eo. *Ps. 36.*

Ad Benedictus. *Ant. 1. D.* Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth. 5.*

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus, ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* glorióssum triumphum recólimus, eórum méritis & précibus contra spirituália nequítiæ muniámur; Per.

Alia Oratio.

OMnipotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fidei caritatisque virtútem; ut Mártyris tui *N.* & sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Datum est béstiæ.

AD TERTIAM.

Ant. Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, &

æstimáta est afflictio éxitus illórum ; & quod à nobis est iter, exterminium : illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Custódit Dóminus * Animas sanctórum suórum. Custódit. ℣. De manu peccatóris liberábit * Animas. Glória. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. Si coram homínibus. *Capitulum.* 2. Cor. 4.

QUod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt, quæ autem non vidéntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probásti nos, Deus, * Et eduxísti nos in refrigérium. Probásti. ℣. Igne nos examinásti sicut examinátur argentum, * Et eduxísti. Glória. Probásti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. Tanquam aurum. *Capitulum.* Isaiæ. 9.

LÆtabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dividunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant & flebant, mittentes sémina sua ; * In exultatióne. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc. cap.* 6.

Ant. 4. D. Stábant ante thronum in conspectu Agni ; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt stolas suas & dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. f. Ante thronum Dei sunt, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus ; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámplius ; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABsterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum ; & mors ultrà non erit : neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, CHRISTI Martyribus. *ut in I. Vesperis*, xij.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ ; & dictum est illis ut requiéscerent, donec compleántur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. Dabo vobis Pastóres juxta cor meum, & pascent vos scientiâ & doctrinâ. *Jer.* 3.

Ant. 2. D. Pópulum meum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immundum ostendent eis. *Ezech.* 44.

Ant. 3. g. Cùm fuerit controvérsia, stábunt in judíciis meis, & judicábunt. *Ezech.* 44.

Ant. 4. E. Holocaústa eórũ, & víctimæ eórũ placébunt mihi super altári meo. *Isa.* 56.

Ant. 5. a. Invocábunt nomen meum super fílios Israel, & ego benedícam eis. *Num.* 6.

Capitulum. Heb. 5.

OMnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, utófferat dona & sacrificia pro peccátis. Nec quisquam súmit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo tánquam Aaron.

In Dupl. 1. ordinis, & supra.

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, & dixísti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℟. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secundùm cor meum: * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Psal.* 88. *Act.* 13.

Hymnus.

CHRISTE, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam venerata lucem,
Br. Mir. Pars Hyemalis.
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.
ILLE non vano tenuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu:
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Sumpsit honórem.
STRENUUM bello púgilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.
FIT gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.
PRO reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.
FAC ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Psal.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Elégit ipsum Dóminus ab

omni vivente offerre sacrificium Deo, incensum & bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus ad Complezorium supet Psalmos. Ant.* 3. *a.* Die noctuque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex súmmo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros.
HUNC juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens & invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
NOVERAT quantis páteat perículis
Ille, qui súmmos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
FECERAT fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura póscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
DUX iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam bene olente Christi
Implet odóre.
LUX erat cœco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam & edúcam fílios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Perge ígitur & ego ero in ore tuo: tu autem eris in his quæ ad Deum pértinent. *Exod.* 4.

℣. Póstui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Script. occurr.

℟. *j.* Rectórem te posuérunt? noli extolli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, & ómnium minister: * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel; * Audiens ergo

ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audiéris, & serva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocaustum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccátis: * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levitic.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide sua probátus est prophéta; & cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. *a.* Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Invocávit Dóminum omnipotentem in oppugnando hostes circumstantes úndique, *in oblatióne* Agni invioláti. *Eccli.* 46.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus; ℟. Ipse exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Hic erat edoctus viam Dómini, * Et fervens spíritu loquebátur ea quæ sunt Jesu. ℣. Unxit illum óleo sancto, & dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, & in lege suâ lucem dare Israel: * Et fervens. *Act.* 13. *Eccli.* 45.

℟. *v.* Lex veritátis fuit in ore ejus, & iniquitas non est inventa in lábiis ejus: in pace & in æquitáte ambulávit, * Et multos avertit ab iniquitáte. ℣. Hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino: quia erat vir bonus & plenus Spíritu sancto. * Et multos. *Malach.* 2. *Act.* 11.

℟. *vj.* Obtulit holocaustum Dómino: & * Clamávit ad Dóminum pro Israel, & exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória. * Clamávit. 1. *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto & Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: justítiam & fidem conservávit genti suæ; & exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. a. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis est fidélis servus & prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem cùm vénerit dómi-

nus ejus, invénerit sic faciéntem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum : * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Sacerdos magnus in vita sua suffulsit domum, & corroborávit templum : * Curávit gentem suam, & liberávit eam à perditióne, adeptus est glóriam in conversatióne gentis. ℣. Exemplum fidélium in verbo, in conversatióne, in charitáte, in fide. * Curávit gentem. *Eccli.* 50. 1. *Tim.* 4.

℟. *ix.* Euge, serve bone & fidélis ; quia super pauca fuísti fidélis, super multa te constítuam : * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te : sapiéntia & sciéntia data sunt tibi ; & glóriam dabo tibi. * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium : huic ostiárius áperit ; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus : aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam ; & cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat ; mercenárius videt lupum, & fugit : bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

Capitulum. Tit. 1.

OPortet Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem ; hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundùm doctrínâ est, fidélem sermónem : ut potens sit exhortári in doctrínâ sanâ, & eos qui contradicunt, arguere.

Hymnus.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.

SUI probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.

HOS novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet : áudiunt,
Sequuntur, & vivunt oves.

QUAM sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die ;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.

ARCET frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

OFFERT frequentem victimam
Cum plebe Pastor innocens ;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos immolat.

SUPREME Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur, & ingrediétur, & egrediétur, & páscua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, & amóre domináris; quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros: da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontifice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedísti Eccléstæ tuæ; ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna Pastórum; Per Dóminum.... in unitáte ejúsdem Spíritûs, &c.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & Pastor animárum, qui beatum *N.* Episcopum in Eccléstæ posuísti, ut oves tuas verbo pásceret, & informáret exemplo: da nobis ejus intercessióne, & fidem servare quã docuit, & viam sequi quam exemplo monstrávit; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Qui intrat per óstium.

AD TERTIAM.

Ant. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnósce vultũ pécoris tui, tuosque greges considera; non enim habébis júgiter poreſtátem; sed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me. * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodiérit civitátem; ℟. Frustrà vigilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. Oves.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucrî grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * In civitátem habitatiónis, * In viam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos régere Eccléstam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intellectibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléstæ factus sum ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium,

quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meũ, & minístérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, & dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum. *ut in I. Vesperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Státuit ei Dóminus testamentum æternum; dedit illi sacerdótium gentis, & beatificávit illum in glória. *Eccli.* 45.

Oratio, ut supra in Laudibus, nisi sit propria.

COMMUNE SS. DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. A Deo profécta est 4. E. sapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. a. Denudábit abscónsa sua illi, & thesaurizábit super illum sciéntiam & intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 3. a. Cibábit illum Deus pane vitæ & intellectûs, & aquâ sapiéntiæ salutáris potábit. *Eccli.* 15.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum; & nómine æterno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 37.

VIr sápiens plebem suam érudit, & fructus sensûs illíus fidéles sunt. Vir sápiens implébitur benedictiónibus, & vidéntes illum laudábunt. Sápiens in pópulo hæreditábit honórem, & nomen illíus erit vivens in æternum.

In Dupl. 1. ordinis & supra.

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam: * Ipse revélat profunda & abscóndita, & † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei: * Ipse. Glória Patri. †. Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, Vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm bene súppetis!
Hi semper vígilant, ne quid adulterum
Corrumpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
Infames ábolent relíquias deûm:
Erróres ábigunt, crímina dédocent:
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ sunt prísca, docent, quæ nova súbruunt:
Servant depósitum Dei.
Sit súpréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris. Am.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus a fervóre, & in glória ejus requiéscet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus, ad Completorium super Psalmos Ant.* 6. Qui vigiláverit propter sapiéntiam; citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsa circuit quærens, & in viis ostendit se illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Venite, adorémus. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

Jam nunc, quæ númeras tot tibi vîndices,
Effer sidéreum, Rellígio, caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cum per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quando spársa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinus amputant:
Quando plúrima nox méntibus incubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, & dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui vehimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus imprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,

Fac nos móribus áſſequi.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum, quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus inſeris.
Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non eſt multis manifeſta; quibus autem cógnita eſt, pérmanet uſque ad conſpectũ Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in Eccléſia, & verba illíus cogitábunt in córdibus ſuis. *Eccli.* 21.

Ant 5. a. Sciéntia ſapientis tanquam inundátio abundábit, & consílium illíus ſicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os juſti meditábitur ſapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* In médio Eccléſiæ apériet Dóminus os ejus, * Et adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intellectûs. ℣. Si quis índiget ſapiéntia, póſtulet à Deo, qui dat ómnibus affluenter, & non improperat. * Et adimplébit. *Eccli.* 15. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ: * Ipſe palàm fáciet diſciplínam doctrínæ ſuæ, & in lege teſtamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Iſrael convertet ad Dóminum Deum ipſórum. * Ipſe. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis ſcriba doctus in regno cœlórum * Símilis eſt hómini patrifamílias qui † Profert de theſauro ſuo nova & vétera. ℣. In corde prúdentis requieſcit ſapiéntia, & indoctos quoſque erúdiet. * Similis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce conſtitui te ut evellas, & déſtruas, & diſperdas, & ædifices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore ſalútis: in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuiſti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Pſ.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet ſermónem meum, loquátur ſermónem meum verè. * Numquid non verba mea ſunt quaſi ignis, & quaſi málleus conterens petram? ℣. Si quis voluérit voluntátem fácere ejus qui miſit me, cognoſcet de doctrína, utrum ex Deo ſit. * Numquid. *Jerem.* 23 *Joan.* 7.

℟. *v.* Confortáre in grátia quæ eſt in Chriſto Jeſu, & * Quæ audiſti, hæc commenda fidélibus homínibus qui idónei erunt & álios docére. ℣. Erudítus es in juventúte tua; & implétus es quaſi flúmen, ſapiéntia. * Quæ audiſti. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 47.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dó-

minus, in murum æreum, fortem: * Et bellábunt adversùm te, & † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se: * Et bellábunt. Glória Patri † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. D. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine; & comédi eos: & factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine, * Et custódiam illa in toto corde meo. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super salútem & spéciem dilexi sapiéntiam: * Et propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona pariter cum illa.

℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudica est, pacífica, plena misericórdiâ & frúctibus bonis; * Et propósui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me Spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illius. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et divítias. *Sap.* 1. *Philip.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne didici, & sine invídia commúnico: infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Participes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono thesáuro cordis sui profert bonum; * Quo qui usi sunt. Glória Patri. † Participes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dóminus dedit mihi linguam erudítam; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. Sermo meus non in persuasíbilibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritus, & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. A. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

Mihi dedit Deus dícere ex sententia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illius & nos, & sermónes nostri,

& omnis sapiéntia, & óperum sciéntia & disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
PER vos Religio, tutaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
VESTRIS unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.
HI sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
VICISTIS stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites:
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scísti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Sapiéntia & fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confiteor, teque laudo; quia sapiéntiam & fortitúdinem dedísti mihi. *Dan.* 11.

Oratio.

OMnípotens, ætérne Deus, qui Eccléstæ tuæ filios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre: da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis ministrum tribuísti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi; Per.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Eccléstia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit; ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod docuit; Per... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

UNicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquiescit sanis sermónibus Domini nostri Jesu Christi, & ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi testimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuísti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti est cáritas de corde puro, & conscientiâ bonâ, & fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, & veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. FUit gratus Deo, eruditus omni sapiéntiâ; & erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis & Prophetárum, vóluit & ipse scríbere quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, & conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 7. a. Collaudábant multi sapiéntiam ejus, & usque in séculum non delébitur. *Eccli.* 39.

Capitulum. Eccli. 39.

NOn recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem; sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

Hymnus, O qui perpétuus. *ut in I. Vesperis.*

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício: ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Qui docti fuérint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; & qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas ætérnitates. *Dan.* 12.

Oratio, *ut supra ad Laudes*, *nisi sit propria.*

COMMUNE SS. PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimá meam fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. c. Ecce do ei pacem fœderis mei, & erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum. *Num.* 25.

Ant. 1. D. Lábia Sacerdótis custódient sciéntiam, & legem requírent ex ore ejus. *Malach.* 2.

Ant. 7. d. Apériet os suum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipse dirìget consílium ejus & disciplínam. *Eccli.* 39.

Capitulum. Num. 16.

NOtum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi, & quos elégerit appropinquábunt ei.

In Duplicibus 1. *ordinis*, & *supra.*

℟. Sacerdótes qui custodiérunt cæremónias sanctuárii mei, qui ingrediéntur sanctuárium meum. Et * ipsi accédent ad mensam meam, ut ministrent mihi. ℣. Hi probentur primùm, & sic ministrent, nullum crimen habentes. * Ipsi. Glória. * Ipsi. *Ezech.* 44. 1. *Tim.* 3.

Hymnus.

JAM satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocaustа legis;
Christe, quos formas melióra libant
Sacra ministri.

PINGUE libámen novus & Sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur;
Se lubens aris litat incruento
Fúnere Christus.

TALE nil prisci Pátribus stribútum:
Angelis nusquam data par potestas;
Per Sacerdótes Deus ipse jugem
Se dat in escam.

FAC, Sacerdótes tua sacra tractent
Péctore intégro manibusque puris,
Christe, fac ardor sacer ut ministros
Applicet aris.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. De Sacerdótibus non interíbit vir à fácie meâ, qui offerat holocautómata, & incendat sacrifícium. *Jer.* 33.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus, ad Cam-*

pterorum super Psalmos Ant. 2. D. Qui státis in domo Dómini, in nóctibus extóllite manus vestras in sancta, & benedícite Dóminum. *Psal.* 133.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Sacerdótem in ætérnum Jesum Christum. * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Jam satis fluxit, *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Designávit Dóminus septuaginta duos, & misit illos ante fáciem suam in omnem civitátem & locum, quò erat ipse ventúrus. *Luc.* 10.

Ant. 2. D. Accépit Jesus panem, & grátias agens frégit, & dixit: Accípite & manducáte: hoc est corpus meum. Similiter & cálicem, dicens: Hic calix novum testamentum est in sánguine meo: hoc fácite in meam commemoratiónem. 1. *Cor.* 11.

Ant. 8. c. Insufflávit & dixit eis: Accípite Spíritum sanctum: quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

℣. Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino. ℟. Laudáte, & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

Lectiones de Script. occurrente.

℟. *j.* Vos genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis: * Ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum. ℣. Si custodiéritis pactum meum, ait Dóminus, éritis mihi in pecúlium, & in regnum sacerdotále, & gens sancta. *Ut virtútes. 1. *Petr.* 2. *Exod.* 19.

℟. *ij.* Implestis manus vestras Dómino: * Accédite, &ófferte víctimas, & laudes in domo Dómini. ℣. Superædificámini domus spirituális, sacerdótium sanctum, offerre spirituáles hostias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. *Accédite. 2. *Par.* 29. 1. *Petr.* 2.

℟. *iij.* Vidéte quid faciátis: * Non enim hóminis exercétis judícium, sed Dómini; & quodcumque judicavéritis, in vos redundábit. ℣. Nolíte judicáre secundum fáciem, sed justum judícium judicáte. *Non enim. Glória. * Non enim. 2. *Par.* 19. *Joan.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Sanctificámini & estóte sancti: custodíte præcepta mea, & fácite ea: Ego Dóminus qui sanctífico vos. *Levit.* 20.

Ant. 1. f. Ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 3. *a.* Erit hoc vobis legítimum sempiternum, ut orétis pro filiis Israel, & pro cunctis peccátis eórum. *Levit.* 16.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo: ℟. Qui ingréditur sine mácula. *Ps.* 14.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Secundùm eum qui vocávit vos, sanctum. * Et

ipsi in omni conversatióne sancti sitis: quóniam scriptũ est: Sancti éritis, quia ego sanctus sum. ℣. Ego sum Dóminus Deus vester: sancti estóte, quia ego sanctus sum. * Et ipsi. 1. *Petr.* 1. *Levit.* 11.

℟. *v.* Vos estis lux mundi. * Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. ℣. Justórum sémita quasi lux splendens, procédit & créscit usque ad perfectum diem. * Sic lúceat. *Matt.* 5. *Prov.* 4.

℟. *vj.* Ministráte in sanctuário, & * Sanctificáti immoláte: Fratres etiam vestros, ut possint juxta verba quæ locútus est Dóminus fácere, præparáte. ℣. Dignè Evangélio Christi conversámini, collaborantes fídei Evangélii. * Sanctificáti. Glória. * Sanctificáti. 2. *Par.* 35. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Præceptum sempiternum est, ut habeátis sciéntiam discernendi inter sanctum & prophánum, doceatísque fílios Israel ómnia legítima mea. *Levit.* 10.

Ant. 4. D. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui spirituáles estis, instrúite in spíritu lenitátis. *Gal.* 6.

Ant. 1. g. Cùm apparúerit Princeps Pastórum, percipiétis immarcessíbilem glóriæ corónam. 1. *Petr.* 5.

℣. Vidi prævaricantes, & tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia ut in Proprio.

℟. *vij.* Ubicumque quæstio est de lege, de mandáto, de cæremóniis, de justificatiónibus, * Osténdite frátribus vestris, ut non peccent in Dóminum, & ne véniat ira super vos, & super fratres vestros. Sic agentes non peccábitis. ℣. Unusquísque sicut accépit grátiam, in alterutrum illam administrántes, sicut boni dispensatóres multiformis grátiæ Christi. * Osténdite. 2. *Par.* 19. 1. *Petr.* 4.

℟. *viij.* Quóniam vos estis Presbyteri in pópulo Dei, & ex vobis pendet ánima illórum, * Ad elóquium vestrum corda eórum erígite. ℣. Corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patientes estóte ad omnes. * Ad elóquium. *Judith.* 8. 1. *Thess.* 5.

℟. *ix.* Beáti servi illi, quos cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilantes, * Præcinget se, & fáciet illos discúmbere, & tránsiens ministrábit illis. ℣. Accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dómini. * Præcinget se. Glória. * Præcinget se. *Luc.* 12. *Sap.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. O Homo Dei, sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. 1. *Tim.* 6.

Ant. 7. a Præcipe hæc, & doce. Exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in charitáte, in fide, in castitáte. 1. *Tim.* 4.

Ant. 6. Noli negligere grá-

tiam quæ in te est, quæ data est tibi cum impositióne mánuum presbytérii. *ibid.*

Ant. 1. a. Vigila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelísta, minisférium tuum imple, sóbrius esto 2. *Tim.* 4.

Ant. 2. D. Sollícitè cura teipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. 1. Tim. 2.

SEctáre justítiam, fidem, charitátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro: stultas autem & sine disciplína quæstiones devita, sciens quia génerant lites: servus autem Dei non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes.

Hymnus.

QUANTIS nites honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cum præmiórum pródigus
Tibi Deus se détegit.

PARTIS labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot emicantem glória
Ornant corónæ vérticem.

QUOS parturísti númini
Te filii nunc ámbiunt,
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.

CHRISTUS tuum fit præmiũ:
Quem consecrásti víctimâ
Dehinc aperto númine
Te pascet esca cœlitum.

ADHUC Sacerdos hóstiam
Gratam, Deo nos dévove:
Undísque mersos náufragis
Duc ad salútis líttora.

SUPREME Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári; ℟. & sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ubi sum ego & minister meus erit. Si quis mihi minístráverit, honorificábit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio.

DOmine, Deus omnípotens, qui famulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur à pópulo segregásti; ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut secundùm vocatiónem nostram gens sancta & regále sacerdótium efficiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Eccléfiæ tuæ decus & subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii minístério decorásti; præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Dominici Córporis sacramentum susscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. O homo Dei.

AD TERTIAM.

Ant. Præcipe.

Capitulum. Tit. 2.

IN ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrínâ, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile: ut is qui ex adverso est, vereátur nihil habens malum dícere de nobis.

℟. *br.* Dómine, dilexi * Decórem domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. * Decórem. Glória. Dómine. *Ps.* 25.

℣. Ego in innocéntiâ meâ ingréssus sum. ℟. Rédime me & miserére mei. *ibid.*

AD SEXTAM.

Ant. Noli.

Capitulum. 2. Tim. 1.

ADmóneo te ut resúsciles grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid. ℣. Cálicem salutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo. * Pro ómnibus. Glória. Quid. *Ps.* 115.

℣. Vóta mea Dómino reddam, ℟. Coram omni pópulo ejus. *ibid.*

AD NONAM.

Ant. Sollícitè.

Capitulum. 1. Tim. 5.

QUi bene præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo & doctrína.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam à Deo salutári suo. * Benedictiónem à Dómino. Glória. Hic accípiet. *Ps.* 23.

℣. Exáltent eum in Eccléfia plebis; ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum. *Psal.* 106.

AD II. VESPERAS.

Ant. FUit Dóminus cum 4. E. eo, & gubernábat créditam sibi domum, & universa quæ ei trádita fúerant. *Gen.* 39.

Ant. 5. a. De omni corde suo laudávit Dominum, & dilexit Deum qui fecit illum; & dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 3. g. Porrexit manum suam in libatióne, & libávit de sánguine uvæ. Effúdit in fundamento altáris odórem divínum excelso príncipi. *Eccli* 50.

Ant. 7. c. Obtulit holocaústa & pacífica, & invocávit Dóminum, & exaudívit eum de cœlo. 1. *Par.* 21.

Ant. 8. G. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, & legem exquisívit, & abstúlit omne iniquum & malum. 1. *Macch.* 14.

Capitulum. 2. Par 31.

OPerátus est bonum & rectum & verum coram Dómino Deo suo in universâ cultúrâ domus Dómini juxta legem & cæremónias, volens requírere Deum suum in toto corde suo: fecitque & prosperátus est.

Hymnus.

O SACERDOTUM veneranda jura!
Ceu vices Christi téneant salútis
Arbitri, claudunt réserantque nobis
Atria cœli.

OMNE pendentes scelus in statéra,
Cum reum solvunt, Deus ipse solvit:
Cum ligant fontem, Deus ipse fontis
Vincula nectit.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus doceri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.

Dum

Dum Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Luminis splendor, Pátris una proles,
Christe, te pronus veneretur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronasti eum: ℟. Et constituisti eum super ópera mánuum tuárum *Ps.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Induit eum Deus stolam glóriæ, & coronávit eum in vasis virtútis. *Eccli.* 45.

Oratio, ut supra ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITARUM ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. Dominus ponet desertum quasi delícias, & solitúdinē quasi hortum Dómini. *Is.* 51.

Ant. 5. C. Exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætábunda & laudans. *Is.* 35.

Ant. 6. Gáudiū & lætítia inveniétur in solitúdine; gratiárū áctio & vox laudis. *Is.* 51.

Ant. 8. c. In cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant oriétur viror cálami & junci; & erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur. *Is.* 35.

Ant. 4. E. Habitábit in solitúdine judícium, & erit opus justítiæ pax, & cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.

Capitulum. 2. Cor. 6.

Exíte de médio eórum, & separámini, dicit Dóminus, & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in filios.

In Dupl. 1. ordinis, & supra.

℟. Fúgite de médio Babylónis, & salvet unusquísque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

Hymnus.

Felices némorum pángimus incolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.
Ut te possideant, quem sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,

Ad luctam púgiles óciùs ádvolant:
Ut vastum mare tranent;
Prudentes onus éxuunt.
ÆTERNAS ut opes, certaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
ILLIS summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
FAC nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
ÆTERNUS sit honos ingénito
Patri:
Sit par unigenæ glória filio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ, ℟. A conturbatióne hóminum. *Ps.* 30.

Ad Magnificat. *Ant.* 8. G. Sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulentâ. *Is.* 32.

Oratio, ut infra ad Laudes.

In Solemnibus, ad Completorium super Psalmos:

Ant. 1. D. Qui hábitant in desérto secúri dórmient in saltibus: & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Remuneratórem inquiréntibus se, Deum, * Venite, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, FELICES. *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Qui non renúntiat ómnibus quæ possidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 1. f. Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, adhuc autem & ánimam suam, non potest meus esse discípulus. *Ibid.*

Ant. 2. D. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

℣. Beáta gens cujus Dóminus Deus ejus. ℟. Pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Si vis perfectus esse, * Vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis thesaurum in cœlo, & veni séquere me. ℣. Bona est oratio cum jejúnio, & eleemósina magis quàm thesauros auri recóndere *Vade. *Matth.* 19. *Tob.* 12.

℟. *ij.* Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui; * Et veni in terram quam monstrábo tibi: & benedícam tibi. ℣. Séquere me, & dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. * Et veni *Gen.* 12. *Matth.* 8.

℟. *iij.* Surge ne péreas in scélere civitátis, salva ánimam tuam; * Noli respícere post tergum; sed in monte † Salvum te fac, ne péreas. ℣. Nemo mittens manum suam ad arátrum, & respíciens retrò, aptus est regno Dei. * Noli

respícere. Glória. † Salvum te fac. *Gen.* 19. *Luc.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c Dóminus Deus apéruit mihi aurem: Ego autem non contradíco; retrorsum non ábii. *Is.* 50.

Ant. 4. a. Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. *Philipp* 3.

Ant. 3. c. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

℣. Propter verba labiórum tuórum, ℟. Ego custodívi vias duras. *Ps.* 16.

Lectiones, ut in proprio.

℟. *iv.* Ecce elongávi fúgiens, & * Mansi in solitúdine, quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte. ℣. Omne quod est in mundo concupiscéntia carnis est, & concupiscéntia oculórum, & superbia vitæ.*Mansi. *Ps.* 54. 1. *Joan.* 2.

℟. *v.* Propter Christum * Omnia detrimentum feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciã, & invéniar in illo; ad cognoscendum illũ, & societátem passiónum illius configurátus morti ejus. ℣ Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum. * Omnia. *Philip.* 3. *Ps.* 83.

℟. *vj.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aérem vérberans; sed castígo corpus meũ, & in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiã: colluctáta est ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus sum. * Ego ígitur. Glória. * Ego ígitur. 1. *ad Cor.* 9. *Eccli.* 51.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Sapiéntia deduxit illos in via mirábili, & fuit illis in velamento diéi, & in luce stellárum per noctem. *Sap.* 10.

Ant 4. E. Omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. a. Possessiónes & substántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuique opus erat. *Act.* 11.

℣. Perduxit eos Deus tamquam gregem in deserto, ℟. Et induxit eos in montem, sanctificatiónis suæ. *Ps.* 77.

Evangelium & Homilia, ut ut Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum: * Iter fecérunt per desérta quæ non habitabantur; & in locis desértis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflícti; quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errantes, & in cavernis terræ.* Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* A mínimo usque ad máximum eórum, * Plorábant & jejunábant, & orábant in conspéctu Dómini. ℣. Confitentes quia peregríni & hóspites sunt super terram. * Plorábant. *Baruch.* 1. *Heb.* 11.

℟. *ix.* Multitúdinis erat cor unum, & ánima una: nec quisquam áliquid suum esse dicébat; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce

quàm bonum & quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant. Glória. * Erant. *Act.* 4. *Pſ.* 132. Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. EXiſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentẽ ſciéntiã Jeſu Chriſti Dñi mei. *Philip.* 3.

Ant. 1. a. Non ſedi in concílio ludéntium: ſolus ſedébam, quóniam comminatióne repleſti me. *Jerem.* 15.

Ant. 8. G. Póſui fáciem meã ad Dñum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis, ſacco & cínere. *Dan.* 9.

Ant. 4. E. Mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo. *Gal.* 6.

Ant. 7. d. Gáudeo in paſſiónibus, & adímpleo ea quæ deſunt paſſiónum Chriſti in carne mea. *Coloſſ.* 1.

Capitulum. Philip. 3.

FRatres, quæ retrò ſunt obliviſcens, ad ea verò quæ ſunt priora extendens meipſum, ad deſtinátum pérſequor, ad bravium ſupernæ vocatiónis Dei in Chriſto Jeſu.

PRO S. ABBATE, Monacho, & Cœnobita.

Hymnus.

O PULCHRAS ácies, caſtraque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege ſub una,
Uno ſub duce mílitant.
HEU! quantis rápiunt aſtra labóribus!
Pulſant perpétuis quéſtibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
VOTIS unánimes, vi quoque flétuum
Inſtant, & ſócias ingémínant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo ſimul inferunt.
Hæc vis grata Deo: ſic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reſerátur
Cœlum conditiónibus.
FERVENT quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba ſilet: cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa ſiléntia.
EXERCET vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non réſides manus;
Tellus culta colónis
Victum ſuppéditat ſuis.
QUIN regína ſui mens quoque ſúbditur,
Rectoriſque ſtudet nútibus obſequi:
Nil ſervat ſibi juris,
Capto libérior jugo.
ÆTERNUS ſit honor ingénito Patri:
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

PRO S. ANACHORETA, & Solitario.

Hymnus.

QUID tu, relictis úrbibus,
Mortálium conſórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Soluſque tecum cógitas?
MENTIS volátu líbero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
PRÆSENS choris cœléſtibus,
Sacro quiétus ótio,

Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.

QUAM pura, qui te díligunt,
O Chriſte, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et Par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es ſpes mea: ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Pſ.* 141.

Ad Bened. *Ant.* 7 G. Perféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro ſancto tuo, qui dixit patri ſuo, & matri ſuæ: Néſcio vos; & frátribus ſuis: Ignóro vos. *Deut.* 33.

Si ſit Abbas.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Chriſtum páuperem ſequi, & húmilem corde uſque in finem perſeverávit imitári: da cunctis ſémitam mandatórum tuórum ingreſſis, ut nec retrò aſpíciant, nec in via hæreant; ſed ad te ſine offenſióne currentes, vitam æternam apprehendant; Per eumdem.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Deus noſter, beáti Abbátis *N.* interceſſiónibus ſublevári; ut per quem ſervis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donaſti, per eum nobis ſubsídia perpétuæ ſalútis impendas; Per Dóminum.

Si non ſit Abbas.

Oratio.

OMnípotens, ſempiterne Deus, terréna pro te calcánntium merces magna nimis: da nobis exemplo & interceſſióne beáti *N.* cujus hódie tránſitum celebrámus, temporália ómnia deſpícere, & ad æterna totâ mentis intentióne feſtináre; Per

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor & cuſtos, qui beáto *N.* ne párticeps eſſet coinquinatiónis, renuntiáre ſéculo, & ſub alas tuas confúgere tribuiſti: ejus interceſſióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, & te ſolum Dóminum purâ mente ſectári; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. Exíſtimo.

AD TERTIAM.

Ant. Non ſedi.

Capitulum. 2. Macch. 5.

SEcéſſerat in deſertum locum, ibíque inter feras vitam in móntibus cum ſuis agébat, ne partícipes eſſent coinquinatiónis.

℟. *br.* Extráneus factus ſum * Frátribus meis. Extráneus. ℣. Et peregrínus filiis matris meæ.* Frátribus meis. Glória. Extráneus. *Pſ.* 68.

℣. Símilis factus ſum Pellicáno ſolitúdinis. ℟. Factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto. *Pſ.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. Póſui.

Capitulum. Iſ. 26.

NOmen tuum & memoriále tuũ, Dñe, in deſidério ánimæ. Anima mea deſiderávit te in nocte; ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

℟. *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia justítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Gáudeo.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris, póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Cùm mihi molésti essent, * Induébar cilício. Cùm mihi. ℣. Humiliábā in jejúnio ánimā meā. * Induébar. Glória. Cùm mihi. *Ps.* 34.

℣. Cogitávi dies antíquos, ℟. Et annos ætérnos in mente hábui. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUmus húmiles in 2. D. universa terra, Dómine: sed in ánimo contrito & spíritu humilitátis suscipiámur; quóniā non est confúsio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. Quasi morientes, & ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, & ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modésti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. E. Ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipse est fortis & fidélis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, FELICES.

℣. Justus ut palma florébit: ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus ætérnā in cœlis. 2. *Cor.* 4.

Oratio, ut supra ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. DIcébat Jesus ad 7. a. omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, & tollat crucem suam quotídie, & sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum & Phariséorum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. Nisi converti fuéritis, & efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine,

intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 1. D. Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; & non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, spe'ráte in illum; & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; & illuminabuntur corda vestra.

In Duplicibus majoribus, & supra.

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredibiles verbo illius; &* Qui diligunt illum, conservábunt viam illius. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Hymnus

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite,
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim sæculo
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, & viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat silénio:
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit & spargit sinu.

Sapore verbi páscitur;
Totoque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.

Hac surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te venire sémitâ. Amen.

℣. Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: ℟. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39.

Ad Magn. *Ant.* 5. C. Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. 1. *Cor.* 2.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Completorium super Psalmos:*

Ant. 3. *a.* Qui séquitur me non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. *Joan.* 8.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Diligentem justos Dóminum, * Venite, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis & durus sibi
Se morte lenta cónficit.

Si lictor illi désuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Parata pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.

Corpus subégit castitas,
Et liberam mentem fides:
Amor supernis ignibus
Totam hausit hóstiam.

Venis apertis ómnibus
Qui vellet ultrò cómpere,

Fraudátus optá à viâ,
It fusus in fletum cruor.

Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

Æterne tu verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectántes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitâ æternam. *Jud.*

Ant. 2. D. Vigiláte & estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Filius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Stábiles estóte & immóbiles, abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quod labor vester non est inánis in Dómino. 1. *Cor.* 15.

℣. Dilígite Dóminum omnes Sancti ejus: ℟. Quóniam veritátem requíret Dóminus. *Ps.* 30.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meum super vos, & díscite à me quia mitis sum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, & onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, & ambuláte in ea: * Et inveniétis. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Sint lumbi vestri præcincti, & lúcernæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum; ut cum vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accendent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit sermónes meos, & facit eos, ostendam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, & pósuit fundamentum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Timenti Dóminum benè erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur. *Eccli.* 1.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat; & in hora velóci processus illíus fructificat. *Eccli.* 11.

Ant. 2. D. Tenébit justus viâ suam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam & sciéntiam! sed * Non est super timéntem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis & spíritûs, perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei: * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Qui ámbulat in justítiis & lóquitur veritátem, & claudit óculos suos ne vídeat malum, * Iste in excelsis ha-

bitábit; regem in decóre suo vidébunt óculi ejus. ℣. Si quis emundáverit se, erit vas in honórem sanctificátum Dño. * Iste in. *Is.* 33. 2.*Tim.* 2.

℟. *vj.* Beátus qui inventus est sine mácula, & * Qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia & thesauris: Quis est hic, & laudábimus eum? † Erit illi glória ætérna. ℣. Quàm difficile qui pecúnias habent, in regnum Dei intrábunt. * Qui post. Glória. † Erit illi. *Eccli.* 31. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* In géntibus multis non erat símilis illi, & dilectus Deo suo erat. 2. *Esdr.* 13.

Ant. 7. ç. Nunquam contaminátus est: pergébat ad omnes, & mónita salútis dabat eis. *Tob.* 1.

Ant. 4. E. Consolabátur eos, dividebatque unicuíque, prout póterat, de facultátibus suis. *ibid.*

℣. Beátus qui intélligit super egénum & páuperem; ℟. In die malâ liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Non est inventus símilis illi in glória: * Conservávit legem Excelsi, & in tentatióne inventus est fidélis: ideò jurejurando dedit illi glóriam in gente suâ. ℣. Qui servat verbum Chrìsti, verè in hoc cháritas Dei perfecta est. * Conservávit. *Eccli.* 44. 1. *Joan.* 2.

℟. *viij.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei; & * Dedit illi sciéntiam sanctórum: Honestávit illum in labóribus, & complévit labóres illius. ℣. Regnum Dei justítia est, & pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

℟. *ix.* Probátus & perfectus est; pótuit tránsgredi & non est tránsgressus; fácere mala & non fecit: * Ideò stabilíta sunt bona illíus in Dómino, & † Eleemósinas illíus, enarrábit omnis Eccléfia sanctórum. ℣. Erat vir religiósus ac timens Deum, fáciens eleemósinas multas plebi, & déprecans Deum semper. * Ideò. Glória. † Eleemósinas. *Eccli.* 31. *Act.* 10.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum; & ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. a. A mandátis labiórum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a.* Donec supereſt hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis & sinceritáte Dei, & non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conservári sumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUI te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus sui.

QUID ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

HINC fervet in dies amor;
In vota toti dísfluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

VIX iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo; ℟. Satiábor cum apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Bened. *Ant.* 4. *D.* Propter Christum ómnia detrimentum feci, ad cognoscendum illum, si quo modo occurram ad resurrectiónem, quæ est ex mórtuis. *Philip.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre, quia perpétua est & plena felicitas, si bonórum ómnium servámus auctóri; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum, qui tecum vivit.

Alia Oratio.

DEus, qui nobis festivitátem beáti *N.* concédis cum gáudio celebráre; præsta, quæsumus, ut ipsius nos sequi vestígia sanctitátis, ut per viã virtútum, ad te qui verum es virtútis præmium veniámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit. . . .

AD PRIMAM.

Ant. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. Semper.

Capitulum. Eccli. 1.

TImor Dómini glória, & gloriátio, & lætítia, & coróna exultatiónis: timor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam & gáudium, & longitúdinem diérum.

℟. *br.* Beátus vir * Qui timet Dóminum. Beátus. ℣. In mandátis ejus volet nimis. * Qui. Glória Patri. Beátus. *Ps.* 111.

℣. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, ℟. Et in eis, qui sperant super misericórdia ejus. *Ps.* 146.

AD SEXTAM.

Ant. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUI perspéxerit in legem perfectam libertátis, & permánserit in ea, non auditor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum Dómine. Lucerna pédibus meis. ℣. Et lumen sémitis meis, *

Verbum tuum, Dómine. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Donec supereſt.

Capitulum. Eccli. 15.

JUstítia longè abeſt à supérbia & dolo: viri mendáces non erunt illíus mémores; & viri veráces invenientur in illa, & succeſſum habébunt usque ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * Justítia in ætérnum. Justítia. ℣. Et lex tua, véritas. * Justítia in ætérnum. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis superspérávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. ERat vir ille símplex, 4. E. & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 7. c. In omni ópere dedit confessiónem Sancto: de omni corde suo laudávit Dóminum, & dilexit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, & memor fuit Dñi in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Jos.* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Gal. 6.

FRatres, quæ seminéverit homo, hæc & metet. Quóniam qui sémінat in carne sua, de carne & metet corruptiónem: qui autem sémінat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus. SUMMI pusillus. *ut in I. Vesperis.*

℣. In memória ætérna erit justus; ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Dilectus Deo & homínibus, cujus memória in benedictióne est. Símilem illum fecit in glória Sanctórum, & ostendit illi glóriam suam. *Eccli.* 45.

Oratio, ut suprà ad Laudes, nisi sit propria.

COMMUNE SS. VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. QUid Dómini bonum 3. a. est, & quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines. *Zach.* 9.

Ant. 4. E. Hæc dicit qui habet septem spíritus Dei, & septem stellas: Qui non inquinavérunt vestimenta sua, ambulábunt mecum in albis. *Apoc.* 3.

Ant. 5. a. Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum; dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à filiis & filiábus: nomen sempiternum dabo eis: quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNusquísque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

In Duplicib. maj. & supra.

℟. Dilectus meus electus ex míllibus, lábia ejus lília distillántia myrrham primam, * Totus desiderábilis, & † Ipse est amícus meus, filiæ Jerúsalem. ℣. Vivo, jam non ego; vivit verò in me Christus. * Totus. Glória Patri. † Ipse est. *Cant.* 5. *Gal.* 2.

Si sit Martyr.

Hymnus.

FEstis læta sonent sídera cántibus:
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici: dícite Vírginem,
Christi dicite Mártyrem.
VEstris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedícit genus,
Virgo córporis ímmemor.
SEd quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem:
Oblíti méminit tunc bene córporis,
Præcláræ sítiens necis.
SIc quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

Si non sit Martyr.

Hymnus.

VOs ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
HÆc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
SOLO digna Deo cónjuge réspuit
Mortáles thálamos: ut semel óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
PURUM ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident;
Surdis nil sonat áuribus.
ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,

Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit;
Unus fit Deus ómnia.

FAC, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vivere.

DA te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum:
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini: ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148. *Ad* Magníficat. *Ant.* 3. E. Córpora vestra membra sunt Christi, templû Spíritûs sancti. Glorificáte & portáte Deum in córpore vestro. 1. *Cor.* 6.

Oratio, ut infra ad Laudes.

In Solemnibus ad Completorium super Psalmos:

Ant. 1. f. In resurrectióne neque nubent neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte. 2.

Si sit Martyr.

Hymnus.

VIRGINUM robur, Deus, atque custos:
Sexus imbellis, médios per enses,
Dum faves, quas non superat virili
Péctore mortes!

PRO tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis lacerare corpus:
Non suos sentit, memor ô! tuórum,
Christe, dolórum.

NON graves plagæ, válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem:
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.

SPONSA dilecto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:
Est suus truncis honor & venustas
Est sua membris.

OMNIS à Recto fluit ille splendor:
Christe, sic olim cruce tensus altâ,
Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr.

Hymnus.

COelestis aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso Vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.

Hæc nuptialis est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam plénius frui Deo.

Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite,

Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?
HUNC propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit spíritus,
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
SIT laus Patri, laus Filio:
Sit par tibi laus, Spíritus!
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera,
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Inclína aurem tuâ, & súscipe verba intellectûs: conjúngere Deo & sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. *Eccli.* 2.

Ant. 2. D. Sponsábo te mihi in fide: & scies quia ego Dóminus. *Osee.* 2.

Ant. 7. *d.* Cave nequando obliviscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Deus corónat te in misericórdia & miseratiónibus: ℟. Replet in bonis desidérium tuum. *Ps.* 102.

Lectiones, de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Audi, fília, & vide, inclína aurem tuam: * Oblivíscere pópulum tuum & domum patris tui, & concupíscet rex decórem tuum; quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. * Oblivíscere. *Ps.* 44. 1. *Cor.* 7.

℟. *ij.* Sponsábo te mihi in sempiternum; * Et sponsábo te in justítia & judício, & in misericórdia, & in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem, * Et sponsábo. *Osee.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *iij.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo: & profecísti in regnum; quia perfecta eras in decóre meo. * Tene. Glória Patri. * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Tu scis, Dómine, quia nunquam concupívi virum, & mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 5. a. In velamento alárum tuárum exultábo; adhæsit ánima mea post te, me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ant. 1. f. Quia complácui Dómino, secundùm munditiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

℣. Deus meus, impollúta via ejus, ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. In fide vivo Filii Dei qui dilexit me. * Non. *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. *v.* Deus, in voluntáte tua deduxísti me, & cum glória suscepísti me. * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem

meam, ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

℟. *vj.* Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo. * Fiat. Glória. Fiat. *Ps.* 118. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 3. *a.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 8. G. Qui díligit cordis munditiam, propter grátiam labiórum suórum habébit amícum regem. *Prov.* 22.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulcra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam & apud Deum nota est, & apud hómines. ℣. Religio munda apud Deum & Patrem hæc est, Immaculátum se custodíre ab hoc século. * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam; * Et incoinquináta. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi fors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ, ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum enim. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam aromatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea: ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. Dilectus meus ordinávit in me caritátem: fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. *a.* Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; & fructus ejus dulcis gutturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

Scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr.

Hymnus.

Quid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoste triumphum.

Mollior fregit neque te voluptas;
Imporens flexit neque te tyrannus:

Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.
Liliis Sponsus récubat, rosísque:
Tu, tuo semper bene fida Sponso,
Et rosas Martyr, simul & dedísti
Lília Virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr.
Hymnus.

Non vana dilectum gregem
Pavére mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, & tecum tuis
In te potíri gáudiis.
Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.
Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beatus sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio!
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea:
℟. Quàm multipliciter tibi càro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. Exultávit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

Si sit Martyr.
Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur; Per.

Alia Oratio.

Omnípotens, sempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis & martyrii palmam adepta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis servàre puritátem, ut nec blanditiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per.

Si non sit Martyr.
Oratio.

Deus, qui habitáculum tuum in corde pudico constituísti: concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ conversatiónis sequámur exemplo; Per.

Alia Oratio.

Fidéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore & mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre prævàleant; atque ut eárum non capti illécebris, tuâ semper suavitáte pascántur; Per.

AD

AD PRIMAM.

Ant. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. Invéni.

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * Exúltent filiæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, Dñe. * Exúltent filiæ Judæ. Glória. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, & lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt filiæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, & Virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu: quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo placeat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et a te quid vólui super terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini; ℟. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne: desponsi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur in templum Regis, * In lætítia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te filiæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. VIrgines accipientes 4. E. lámpades suas, exiérunt óbviam sponso & sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus; & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequúntur Agnum quócumque íerit: sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

RÉgnávit Dóminus Deus noster omnípotens: gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni, & uxor ejus præparávit se.

Hymnus, ut in I. Vesperis.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Casta generátio in perpétuum coronata triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut supra ad Laudes.

COMMUNE SS. MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. a. Sicut sol óriens mundo in altíssimis Dei sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli* 26.

Ant. 2. D. Pars bona, múlier bona; in parte timéntium Deum dábitur viro pro factis bonis. *Ibid.*

Ant. 3. g. Grátia super grátiam, múlier sancta & pudoráta. *Ibid.*

Ant. 4. E. Mulíeris bonæ beátus vir; número enim annórum illius duplex. *Ibid.*

Ant. 5. C. Fallax grátia & vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. *Prov.* 31.

Capitulum. Ephes. 5.

Relinquet homo patrem, & matrem suam, & adhærébit uxóri suæ; & erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo & in Eccléfia. Verúmtamen & vos sínguli unusquísque uxórem suam sicut seipsum diligat; uxor autem timeat virú suum.

In Dupl. 1. ordinis & suprà.

℟. Mulíerem fortem quis invéniet? Procul & de últimis finibus prétium ejus. * Confidit in ea cor viri sui: reddet ei bonum, & non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo & glória Dei est: múlier autē glória viri est. * Confidit in ea. Glória. * Confidit in ea. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

Hymnus, ut infra ad Officium Nocturnum.

℣. Anima ejus in bonis demorábitur, ℟. Et semen ejus hæreditábit terram. *Ps.* 24.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. Domus & divítiæ dantur à paréntibus; à Dómino autem própriè uxor prudens. *Prov.* 19.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus ad Completorium super Psalmos.*

Ant. 3. g. Múlier sensáta, & tácita: non est immutátio eruditæ ánimæ. *Eccli.* 26.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ muliéres, * Venite, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

Adeste, sanctæ Cónjuges;
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœléstis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed simplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus occúlit:
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.

Pascenda cœlesti cibo,

Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Ant. 7. *d.* Mulíeres subdítæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. *Coloss.* 3.

Ant. 8. *c.* Oportet mulíeres esse pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. 1. *Tim.* 3.

Ant. 1. *f.* Prudéntiam dóceant adolescéntulas, viros suos ament, filios suos díligant. *Tit.* 2.

℣. Deus habitáre facit in domo, ℟. Matrem filiórum lætántem. *Ps.* 112.

Lectiones, de Scriptura occúrrente.

℟. *i.* Mulíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino: * Quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Eccléstæ, ipse salvátor córporis ejus. ℣. Múlier si primátum hábeat, contrária est viro suo. * Quóniam. *Eph.* 5. *Eccli.* 25.

℟. *ij.* Filii sanctórum súmus, & * Non póssumus ita conjungi, sicut gentes, quæ ignórant Deum. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. * Non póssumus. *Tob.* 8. 1. *Thess.* 4.

℟. *iij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum: * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ filios aut nepótes habet, discat domum suam régere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplína. Glória. * Disciplína. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

IN II. NOCTVRNO.

Ant. 4. E. Deprecábatur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noster est solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther* 14.

Ant. 5. a. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Ibid.*

Ant. 6. Tu scis quòd nunquam lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Ibid.*

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar. ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 110.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* In oratióne persístens cum lácrymis deprecabátur Deum: * Ad te, Dómine, fáciem meam converto, ad te óculos meos dírigo. ℣. Omne datum optimum, & omne donum perfectum desúrsum est, descéndens à Patre lúminum. * Ad te. *Tob.* 3. *Jac.* 1.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum & topázion; * Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte? * Propterèa. *Ps.* 118. 2. *Cor* 6.

℟. *vj.* Tu scis, Dómine, * Quia † Nunquam cum ludéntibus míscui me, neque cum his, qui in levitáte ámbulant partícipem me præbui: virum autem cum timóre tuo, non cum libídine

mea consensi suscípere. ℣. Grátias ago Deo cui sérvio in consciéntia pura * Quia. † Glória. †. Nunquam. *Tob.* 3. 2. *Tim.* 1.

IN III. NOCTVRNO.

Ant. 2. D. Manum suam misit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fusum. *Proverb.* 31.

Ant. 7. c. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. *Ibid.*

Ant. 8. G. Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. *Ibid.*

℣. Dispersit dedit paupéribus; ℟. justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Roborávit bráchiũ suum, * Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. ℣. Túnicas & vestes faciébat illis. * Non timébit. *Prov.* 31. *Act.* 9.

℟. *viij.* Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus: * Considerávit sémitas domus suæ, & panem otiósa non comédit. ℣. Quod decet mulíeres promittentes pietátem per ópera bona: * Considerávit. *Prov.* 31. 1. *Tim.* 2.

℟. *ix.* Non extinguétur lúcerna ejus; * Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas extendit ad páuperem; ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemósynis quas faciébat. * Manum. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. * Manum. *Prov.* 31. *Act.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. ERat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 1. a. Magna facta est, erat etiam virtúti cástitas adjuncta. *Judith.* 16.

Ant. 3. *a.* Induens se cilício pósuit cínerem super caput suum; & prosternens se Dómino clamábat ad Dóminum. *Judith.* 9.

Ant. 6. Cónfitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Israel. *Luc.* 2.

Ant. 1. f. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, & dilectióne, & sanctificatióne cum sobrietáte.

Hymnus.

ARDET Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.

PANNIS latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.

PACEM domi, pacem foris
Alto colit siléntio:

lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri;
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: Date ei de fructu mánuum suárum, & laudent eam in portis ópera ejus. *Proverb.* 31.

Si sit Martyr.
Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perficitur, largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, a te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat; Per.

Si non sit Martyr.
Oratio.

TUórum corda fidélium, miserátor illustra, & beáta *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere & amáre cœléstia; Per.

Si sit Vidua.
Oratio.

DEus in quem sperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris se verè viduam sentit ac desolátam: tribue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus & oratiónibus instantes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Erat.

AD TERTIAM.

Ant. Magna.

Capitulum. Eccli. 40.

FIlii, & ædificátio civitátis confirmábit nomen; & super hæc múlier immaculáta computábitur.

℟. *br.* Perambulábam * In innocéntia cordis mei. Perambulábam. ℣. In médio domus meæ. * In innocéntia. Glória. Perambulábam. *Ps.* 100.

℣. Iniquitátem ódio hábui, ℟. Legem autem tuam dilexi. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Induens.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulieres in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornantes se, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátẽ per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. ℣. Expectávi. ℣. Et exaudívit preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi Dóminum. *Ps.* 39.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dei, ℟. Qui póstuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD NONAM.

Ant. Fílios.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlieres súbditæ sint viris suis; ut & si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifíant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

℟. *br.* Párticeps ego sum * Omnium timéntium te. Partíceps. ℣. Custodiéntiũ mandáta tua; * Omnium. Gló-

ria, Particeps. *Pſ.* 118.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum: ℟. Ambulans in via immaculáta hic mihi miniſtrábat. *Pſ.* 100.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUrrexérunt filii ejus, 1. g. & beatíſſimam prædicavérunt; vir ejus & laudávit eam. *Prov.* 31.

Ant 5. a. Benedixérunt eam omnes unâ voce dicentes: Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15.

Ant. 3. a. Benedícta es à Dómino: ſcit enim omnis pópulus mulierem te eſſe virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 6. Feciſti viríliter & confortátum eſt cor tuum: eò quod caſtitátem amáveris, ideò eris benedícta in æternum. *Judith.* 15.

Ant. 7. a. Non eſt in ſermónibus tuis ulla reprehénſio: nunc ergo ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es, & timens Deum. *Judith.* 8.

Capitulum. Judith. 13.

BEnedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob, quóniam in omni gente, quæ audierit nomen tuum, magnificábitur ſuper te, Deus Iſrael.

Hymnus.

O JAM beáta, quæ ſuo
Tandē ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

PER quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ Cónjuges.

INSIGNIS & nos Fœminæ
Sequi decet veſtígia,
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

QUEIS arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eoque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Exue te ſtolâ luctûs, & índue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi eſt, ſempiternæ glóriæ. *Baruch.* 5.

Oratio, ut ſupra ad Laudes.

COMMUNE
LECTIONUM
PATRONI VEL PATRONÆ,
AUT ETIAM PLURIUM PATRONORUM
ECCLESIÆ ALICUJUS PRIVATÆ.

IN Ecclesiis ubi Officium proprium de Patronis non habetur, eorum Festa ad eum modum celebrantur, qui in Rubricis Breviarii generalibus præscribitur; nempe ritu solemni primi ordinis, omnia sumendo in Breviario, primùm de Proprio, si quid in eo habeatur, deinde de Communi cujusque Sancti, secundùm titulum ejus & dignitatem, id est, vel Apostoli, vel Martyris, & aliorum similiter.

Lectiones I. Nocturni dicuntur ut sequitur pro unoquoque Communi.

In II. Nocturno, si nihil omnino habetur in Breviario de Sancto cujus fit Officium, tres Lectiones pariter dicentur ut hic notantur pro unoquoque Communi. Si verò vel una vel duæ Lectiones in Breviario de illo Sancto habentur, præferentur his quæ hic notantur; quibus proinde locus non erit, nisi quando vel nullæ propriæ aderunt, vel non sufficient, aut dividi commodè non poterunt. Ubi verò una vel duæ habebuntur, pro secunda vel tertia ritè sumentur quæ prima vel secunda in unoquoque Communi hic ponuntur.

In III. Nocturno, tres Lectiones hic appositæ pro unoquoque Communi adhibebuntur.

Nullæ hic in secundo & tertio Nocturno appositæ sunt Lectiones pro Patrono Apostolo; quia nullus est cujus Festum non habeat Lectiones utrique Nocturno proprias in Breviario.

Circa Officium dierum intra Octavam servabuntur pariter quæ præscribuntur in Rubricis generalibus, Parte I. cap. II. n. 3. de Octavis Festorum Solemnium I. ordinis ad secundum ordinem pertinentibus: cujusmodi declarantur ibidem Octavæ Festorum Patroni; ideòque Dominicâ intra Octavas hujusmodi occurrente (modò aliàs privilegiata non sit) totum Officium fiet de Octava, cum Commemoratione Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis & Laudibus, & IX. Lectione. Lectiones verò I. Nocturni de Scriptura occurente sumentur, adhibitis in II. & III. Nocturno quæ hic communes Patronis cujuscumque tituli & dignitatis notantur.

Diei Octavæ Officium erit duplex 1. Ordinis cum Lectionibus pro II. & III. Nocturno pariter Communibus.

Diebus infra Octavam Patronorum, Officium est semiduplex. Sunt etiam Lectiones communes, singulis ejusmodi diebus assignatæ.

Si nihil in Breviario habetur de aliquo Sancto non Patrono, cujus Festum alicubi forte celebrari debeat, vel si Festum aliquod celebrandum occurrat solemniori ritu, quam in Breviario notetur; quæ ad ejusmodi Festum peragendum in Proprio deerunt, supplenda erunt ex hoc Communi.

DIE FESTO.

PRO APOSTOLO.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 4.

SIc nos exístimet homo ut minístros Christi, & dispensatóres mysteriórum Dei. Hìc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut à vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum; sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus, qui & illumináb it abscóndita tenebrárum, & manifestábit consília córdium; & tunc laus erit unicuíque à Deo.

Lectio ij.

HÆc autem, Fratres, transfigurávi in me & Apollo, propter vos; ut in nobis discátis, ne supra quàm scriptum est, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autè habes quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non acceperis? Jam saturáti estis, jam divites facti estis: sine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobíscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit tanquam morti destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, & Angelis, & homínibus.

Lectio iij.

NOs stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo: nos infírmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam & esurímus, & sitímus, & nudi sumus, & cólaphis cædimur, & instábiles sumus; & laborámus operántes mánibus nostris. Maledícimur, & benedícimus: persecutiónem pátimur, & sustinémus: blasphemámur, & obsecrámus: tanquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómniũ peripséma usque

adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo; sed ut filios meos carissimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórũ habeátis in Christo, sed non multos patres: nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

IN II. & III. NOCTVR.

Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

DIE FESTO.

PRO UNO MARTYRE.

IN I. NOCTVRNO.

De Epístola secunda B. Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 4.

DEus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nóstris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fictílibus; ut sublimitas sit virtútis Dei, & non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur: aporiámur, sed non destitúimur: persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus; semper mortificatiónem Jesu in córpore nóstro circumferentes, ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nóstris.

Lectio ij.

SEmper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut & vita Jesu manifestétur in carne nóstra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habentes autem eumdem spíritum fídei, sicut scriptum est: Crédidi, propter quod locútus sum; & nos crédimus propter quod & lóquimur: scientes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit, & constítuet vobíscum. Omnia enim propter vos; ut grátia abundans, per multos in gratiárum actióne abúndet in glóriam Dei. Propter quod non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur, tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem.

Lectio iij.

ID enim quod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiónis nóstræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis; non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt; quæ autem non vidéntur, ætérna sunt. Scimus enim, quóniam si terréstris domus nóstra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domũ non manufactam, ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nóstrã quæ de cœlo est superíndui cupientes; si tamen vestíti,

non nudi inveniámur. Nam & qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus gravàti, eò quòd nólumus expoliári, sed superveſtiri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Serm. 311. *in nat. S. Cypriani Martyris.*

Lectio iv.

ISTum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in ístum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótiùs diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris? Quia usque ad mortem pro veritáte certávit, & ídeò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit; ídeò victor ad Deum accessit.

Lectio v.

ABundant in ísto sæculo errónes & terróres: beatíssimus Mártyr errónes sapiéntiâ, terróres patiéntiâ superávit. Magnum est quod fecit: secútus Agnum, leónem vicit. Quando persecútor sæviébat, leo fremébat; sed quia Agnus sursùm attendebátur, leo deorsùm calcabátur. Cogitáte, fratres, quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexísse, in cœlum ascendísse, & pro ísta prædicatióne pérpeti ómnia quæ insániens mundus inferret, damna, exília, vincula, tormenta, flammas, béstias, cruces, mortes.

Lectio vj.

ALius moriebátur, ut álius honorarétur; álius occidebátur, ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent, nisi flagrántia caritátis de cõsciéntia veritátis? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémnerent vitã: sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem, pro quibus præmiis ísta damna contémnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audierant: Quid prodest hómini, si totum mundum lucrétur, ánimæ autem suæ detrimentum patiátur?

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non est discípulus super magístrũ, nec servus super dóminum suum. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris.

Epístola 56. quæ est de exhortatione ad martyrium ad Thibaritanos.

GAudére nos in persecutiónibus vóluit Dóminus; quia tunc dantur corónæ fidei, tunc probantur mílites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen milítiæ dédimus, ut pacem tantúmmodò cogitáre, & recusáre milítiam debeámus, quando in ipsa milítia primus

ambulavérit Dóminus, humilitátis & toleránti æ passiónis magister; ut quod fieri dócuit, prior fáceret; & quod pati hortátur, prior pro nobis ipso paterétur. Sit ante óculos, Fratres dilectíssimi, quòd qui omne judícium à Patre solus accépit, & qui ventúrus est & judicatúrus, jam judícii sui & cognitiónis futúræ sententiam protúlerit, prænúntians & contestans confessúrum se coram Patre suo confitentes, & negatúrum negantes.

Longè post præc. Lectio viij.

NEque áliquis persecutiónis metu sic terreátur, ut non evangélicis exhortatiónibus & præceptis, ac mónitis cœléstibus, ad ómnia inveniátur armátus. Irásci tur adversárius & minátur, sed est qui possit de ejus mánibus liberáre. Ille metuendus est, cujus iram nemo potest evádere, ipso præmonente & dicente: Ne timuéritis eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere: magis autem métuite eum qui potest & corpus & ánimam occídere in géhennam. Et íterùm: Qui amat ánimã suã, perdet illã; & qui odit ánimã suam in isto século, in vitam æternam conservábit illam. Ecce agon sublímis & magnus, & corónæ cœléstis præmio glorióſus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat & Christus. Quanta est glóriæ dignitas, quanta felícitas, præsente Deo cóngredi, & Christo júdice coronári!

Lectio ix.

ARmémur víribus totis, & parémur ad agónem mente incorruptâ, fide íntegrâ, virtúte devótâ. Armat nos Apóstolus, dicens: Indúite arma Dei, ut possítis resístere in die nequíssimo. Induámus lorícam justitiæ, ut contra inimíci jácula munítum sit pectus & tutum. Calcéati sint evangélico magistério, & armáti pedes; ut cùm serpens calcári à nobis cœperit, mordére & supplantáre non possit. Portémus scutum fidei, quo protegente, quidquid jaculátur inimícus possit extingui. Accipiámus ad tegumentum cápitis gáleam salutárem, ut muniantur aures, ne áudiant edicta ferália. Muniantur óculi, ne vídeant detestanda simulácra: muniátur frons, ut signum Dei incólume servétur: muniátur os, ut Dóminum suum Christum victrix lingua fateátur. Armémus & déxteram gládio spirituáli, ut sacrificia funesta fórtiter réspuat, & Eucharístiæ mémor, quæ Dómini corpus accépit, ipsum complectátur, póstea à Dómino sumptúra præmiũ cœléstium coronárũ.

DIE FESTO

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

FRatres; Debitóres sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre; sed accepístis spíritum adoptiónis filiórũ, in quo clamámus: Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium reddit spíritui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, & hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. Exístimo enì quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat.

Lectio ij.

SCimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis qui secundùm propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, & prædestinávit conformes fieri imáginis fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos & vocávit: & quos vocávit, hos & justificávit; quos autem justificávit, illos & glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodò non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit adversùs electos Dei? Deus qui justificat: quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imò qui & resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis.

Lectio iij.

QUis ergo nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an periculum, an persecútio, an gládius? Sicut scriptũ est: Quia propter te mortificámur totâ die, æstimáti sumus sicut oves occisiónis. Sed in his ómnibus superámus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principátus, neque virtútes, neque instántia, neque futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profundum, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 335, in nat. Mart.

Lectio iv.

QUóniam dies sanctórum Mártyrum est, unde pótius áliquid delectet nos dícere, nisi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audívimus paulò antè beátum Paulum Apóstolum prædicantem: Quis nos separábit à caritáte Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an periculum, an gládius? Sicut scriptum est: Propter te morte afficimur totâ die, deputáti sumus ut oves occisiónis: sed in his ómnibus superámus per eum qui dilexit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, & de se nihil præsúmere; illum dilígere qui glorificátur in suis: ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

Lectio v.

NOvérunt & illud quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi. Si justi in Dómino lætantur, injusti non novérunt lætári nisi in sæculo. Sed ipsa est prima ácies debellanda. Primò vincendæ sunt delectatiónes, & póstea dolóres. Quómodo potest superáre mundum sævientem, qui non potest superáre blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mundus intentando dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicétur, quómodo superáre potest quod minátur?

Lectio vj.

HAbent delectatiónem suã divitiæ, quis nesciat? Sed plus habet delectatiónis justítia. Delectáre divitiis cum justítia. Ubi autem talis árticulus tentatiónis incíderit, ut duo hæc véniant in tentátionem, divitiæ & justítia; & non possis hábere utrumque: sed si míseris manum ad divítias, necesse est ut amittas justítiam; si míseris manum ad justítiam, péreant divítiæ. Modò élige, modò pugna; modò videámus si non sine causa cantásti: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; modò videámus si non sine causa audísti: Quis nos separábit à caritáte Christi? Et quidem prætermísit ómnia quibus blanditur mundus, & te vóluit commemoráre cui blanditur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: illa útique certámina, ubi vicérunt persecutiónem, famem, sitim, egestátem, ignóminiam; ad extrémum timórem mortis, & hostem sævíssimum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri; & turba discipulórum ejus, & multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, & Jerúsalē, & maritima, & Tyri, & Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 1. Off. Cap. 15. & 16.

NOn potest quis præmiũ accípere, nisi legítimè certáverit: nec est gloriósa victória, nisi ubi fúerint laboriósa certámina. Nonne injustus est, qui antè quærat præmium, quam certámen fúerit absolútum? Ideòque Dóminus in Evangélio ait: Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: beáti estis, cùm vos maledícent hómines, & persequántur, & dicent omne malum adversùm vos propter justítiam; gaudéte, & exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlo. Futúram, non præséntem, in cœlo, non in terra, mercédem promísit esse reddendam. Quid álibi póscis quod álibi debétur? Quid præpróperè corónam éxigis, ante quàm vincas? Quid detérgere púlverem, Quid requiéscere cupis? Quid epulári gestis, ántequàm stádium solvátur? Adhuc pópulus spectat, adhuc athlétæ in scámmate sunt; & tu jam ótium petis?

Lectio viij.

SEd fortè dicas: Cur ímpii lætantur? cur luxuriantur? cur étiam ipsi non mecum laborant? Quóniam qui non subscripserint ad corónam, non tenentur ad labórem certáminis: qui in stádium non descénderint, non se perfundunt óleo, non obliniunt púlvere. Quos manet glória, expectat injúria. Unguentáti spectáre solent, non decertáre, non solem, æstus, púlverem, imbresque pérpeti. Dicant ergo & ipsis athlétæ: Veníte, nobiscum laboráte. Sed respondébunt spectatóres: Nos hîc ínterim de vobis judicámus; vos autem sine nobis corónæ, si vicéritis, glóriam vindicábitis.

Lectio ix.

ISti ígitur qui in deliciis, qui in luxúria, rapínis, quæstibus, honóribus, stúdia posuérunt sua, spectatóres magis sunt quàm præliatóres. Habent lucrum labóris, fructum virtútis non habent. Fovent ótium, astútiâ & improbitáte ággerant divitiárum acervos; sed exolvent, feram licèt, nequítiæ suæ pœnam. Perfectórum est coróna. Expécta ut véniat quod perfectũ est, quando non per spéciem in ænigmate, sed fácie ad fáciem formam ipsam redopertæ veritátis possis agnóscere.

DIE FESTO
PRO SS. PONTIFICIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima B. Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio. 1. Cap. 3.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonũ opus desíderat. Oportet ergo Episcopum irreprehensíbilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, púdicum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non

percussórem, sed modestum; non litigiósum, non cúpidũ, sed suæ dómui bene præpósitum, filios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non néophytum; ne in supérbiam elátus, in judícium incidat diáboli. Oportet autem illum & testimónium habére bonũ ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium incidat, & in láqueum diáboli.

De Epístola ad Titum.

Lectio ij. Cap. 1.

OPortet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt argúere. Sunt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui, & seductóres, máximè qui de circumcisióne sunt, quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ.

Lectio iij. Cap. 2.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam. Senes, ut sóbrii sint, púdici, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter, in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes, ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos diligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre, ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 20. in Epist. 1. ad Tim.

Lectio iv.

SI quis Episcopátum áppetit, non principátûs ac dominatiónis fastu, sed pro cura regiminis & caritátis affectu, non ímprobo: bonum quippe desíderat opus. Quippe & Móyses eamdem rem appetiísse cognóscitur. Verùm ille hujúsmodi poténtiam ambitumque dominandi nequáquam quæsivit; sed eam rem ita cupívit, ut nec contuméliam audíre refúgeret, cùm illi dicerétur: Quis te constítuit príncipem & júdicem super nos? Si quis ígitur ita desíderat, desíderat bene. Episcopátus enim ex eo dicitur, quòd omnes inspíciat cunctaque speculétur. Oportet ígitur Episcopum irreprehensíbilem esse. Hoc único verbo genus omne virtútum expressit. Itaque qui sibi vel levis culpæ cónscius est, malè profectò facit eam rem áppe-

tens, quâ indignum se per ópera facit. Non enim decet hujúsmodi régere, sed pótiùs regi. Eum quippe qui regendos álios súscipit, tantâ decet glóriâ virtútis excéllere, ut instar solis, céteros véluti stellárum ignículos in suo fulgóre obscúret. Debet hujúsmodi vitam habére immaculátam atque compósitam; ut omnes in illum & in ejus vitam, véluti in exemplum áliquod excellens, intueántur.

Léctio v.

OPortet Epíscopum vigilántem esse, hoc est, claríssimâ mentis ácie prædítum, innumerosque habéntem omni ex parte óculos, quibus acutíssimè cuncta prospíciat. Sunt quippe plura quæ incídant, & mentis hébetent áciem, putà concupiscéntiæ desidéria, curæ quotidiánæ, rerumque perturbátio; & plúrima id genus úndique imminent. Vigilántem igitur esse nécesse est eum, qui non tantùm sui curam habet, verùm étiam reliquórum. Decet esse pervígilem eum qui ejúsmodi est, ac spíritu vívere, & affectûs sui flammam opéribus ipsis osténdere, sollicitúdine atque indústriâ præcéllere; ut die noctuque exércitum & castra perlustret, labóret, & sui officii munus diligentíssimè impleat, atque ómnium curam & sollicitúdinem gerat. Pudicum, addit, ornátum, & hospitalitátis amatórem. Ista & in súbditis plerumque vídeas. Verùm quóniam oportet eum & ea quæ sunt rectóris habére, idcircò subjunxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à súbditis nequáquam exígitur: céterùm illi ante ómnia adesse debet, qui hujúsmodi suscépit officium.

Léctio vj.

IDcircò nos elégit Deus, ut simus quasi luminária, ut véluti fermentum evadámus, ut magístri cæterórum efficiámur, ut véluti Angeli cum homínibus versémur in terris, ut tanquam viri cum infántibus & púeris, quasi spirituáles cum animálibus, ut ex contubérnio nostro ingéntia lucra conquírant; ut sémina simus, ut fructum lætíssimum afferámus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitátis luce fulgéret. Nihil magístris opus esset, si virtútis probos actus præferrémus. Nemo profectò Gentilis esset, si ipsi ut oportet Christiáni esse curaremus, si Dei mónitis ac scitis obtemperarémus, si injúrias perpessi vicè non referrémus, si maledíctis lacessíti benedicerémus, si pro malis bona redderémus. Nemo esset ita fera béllua, ut non statim ad cultum veræ religiónis accúrreret, si vidéret hæc ab ómnibus fieri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot pópulos attraxit ad Dei notítiam. Si omnes essémus hujúsmodi, quot terrárum orbes & ipsi attráhere possémus?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Léctio vij. Cap. 24.

IN illo tempore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus

Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilia S. Fulgéntii Epíscopi.

DOmínicus sermo quem debémus omnes, non solùm studiósè, verùm étiam sapienter audíre, cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis suæ tenens ubique tempériem, ut nec óvibus desint pábula, nec pastóribus alimenta; quædam speciáliter solis præcipit nobis, quædam verò generáliter & nobis & vobis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille famílias, rerum ómnium Dóminus, ad hoc in sua magna domo constítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ minístrémus) speciáliter adjúngitur sanctæ prædicatiónis officium; generáliter verò & nobis & vobis salutáris indicitur observántia mandatórum.

Lectio viij.

SErvórum igitur, quos pópulo suo præpósuit Dóminus, speciáliter volens officiũ demonstráre, ait: Quis putas est fidélis dispensátor & prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Beátus ille servus, quem cùm vénerit Dóminus, invénerit ita facientem. Quis est iste Dóminus, Fratres? Christus sine dúbio, qui suis discípulis ait: Vos vocátis me, Magíster & Dómine; & bene dícitis: sum étenim. Quæ est étiam hujus Dómini família? Nimírum illa est, quam ipse Dóminus de manu inimíci redémit, & suo domínio mancipávit. Hæc autem família sancta est Eccléstia cathólica, quæ per orbem terræ copiósâ fertilitáte diffúnditur, & redemptam se pretióso sui Dómini sánguine gloriátur.

Lectio ix.

DIspensátor verò quis sit, quem oportet esse fidélem páriter ac prudentem, Paulus nobis ostendit Apóstolus, qui de se suísque sóciis loquens, ait: Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, & dispensatóres mystériorum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Ne quis autem nostrûm solos Apóstolos dispensatóres factos exístimet; neglectoque militiæ spirituális officio, servus piger infidéliter imprudenterque dormítet, ipse beátus Apóstolus Epíscopos esse dispensatóres ostendens, ait: Oportet ergo Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. Servi Patrisfamílias sumus, dispensatóres Dómini sumus; mensúram trítici quam vobis erogémus, accépimus. Quæ verà sit ista mensúra trítici si quærámus, ipsam quoque vobis beátus Paulus Apóstolus ostendet, dicens: Unicuíque sicut Deus divísit mensúram fidei. Hujus trítici mensúram vobis in nómine Dómini dámus, quóties illuminàti dono grátiæ spiritális, secundùm régulam veræ fidei disputámus; & eamdem trítici mensúram per Dominicos dispensatóres accípitis, cùm quotídie per Dei fámulos verbum veritátis auditis.

DIE FESTO

PRO SS. DOCTORIBUS.

IN I. NOCTURNO.
De Libro Eccleſiáſtici.

Lectio j. Cap. 39.

SApiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, & in Prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conſervábit, & in versútias parabolárum ſimul introíbit. Occulta proverbiórũ exquíret, & in abſcónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum miniſtrábit, & in conſpectu præſidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránſiet: bóna enim & mala in homínibus tentábit.

Lectio ij.

COr ſuum tradet ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, & in conſpectu Altíſſimi deprecábitur. Apériet os ſuum in oratióne, & pro delíctis ſuis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, ſpíritu intelligéntiæ replébit illum, & ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ: & in oratióne confitébitur Dómino: & ipſe díriget consílium ejus & diſciplinam, & in abſcónditis ſuis conſiliábitur.

Lectio iij.

IPſe palàm fáciet diſciplinam doctrínæ ſuæ, & in lege teſtamenti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi ſapiéntiam ejus, & uſque in ſéculum non delébitur. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Eccléſia.

IN II. NOCTURNO.
Ex Libro S. Auguſtíni Epíſcopi contra Juliánum.

Lib. 2. *Cap.* 10. *Lectio iv.*

SAnctos & in ſancta Eccléſia illuſtres Antiſtites Dei, non Platónicis, & Ariſtotélicis, & Zenónicis, aliiſque hujuſcémodi, vel Græcis, vel Latínis, quanquam ex iſtis áliquos eórum, verùm omnes ſacris líteris eruditos, nominátim, ſicut oportébat, expreſſi; eorumque ſententias, quantùm ſufficere videbátur, ſine ulla éditas ambiguitáte digeſſi; ut in eis tímeas non ipſos, ſed illum qui ſibi eos utília vaſa formávit, & ſancta templa conſtruxit: qui tunc de iſta cauſa judicavérunt, quando eos nemo poteſt dicere pérperàm cuíquam vel adversári, vel favére potuiſſe. Nullas nobiſcum vel vobiſcum amicítias attendérunt, vel inimicítias exercuérunt: neque nobis, neque vobis iráti ſunt; neque nos, neque vos miſerati ſunt. Quod invenérunt in Eccléſia, tenuérunt: quod didicérunt, docuérunt: quod à Pátribus accepérunt, hoc filiis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectio v.

ISti Epíscopi sunt docti, graves, sancti, veritátis acérrimi defensóres adversùs gárrulas vanitátes: in quorũ ratióne, eruditióne, libertáte, quæ tria bona júdici tribuísti, non potes invenire quod spernas. Si Epíscopális Synodus ex totò orbe congregarétur, mirum si tales possent illîc facilè tot sedére, quia nec isti uno témpore fuérunt: sed fidéles, & multis excellentióres paucos dispensatóres suos Deus per diversas ætátes témpórum; locorumque distántias, sicut ei placet atque expedire júdicat, ipse dispensat. Hos ítaque de áliis atque áliis tempóribus atque regiónibus ab Oriente & Occidente congregátos vides, non in locum quo navigáre cogantur hómines, sed in librum qui navigáre possit ad hómines.

Lectio vj.

QUantò tibi essent isti júdices optabilióres, si tenéres cathólicam fidem; tantò tibi sunt terribilióres, quia oppugnas catholicam fidem, quam in lacte suxérunt, quam in cibo sumpsérunt, cujus lac & cibum parvis magnisque ministravérunt, quam contra inimícos, étiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelámini, apertíssimè ac fortíssimè defendérunt. Tálibus post Apóstolos sancta Eccléśia plantatóribus, rigatóribus, ædificatóribus, pastóribus, nutritóribus crevit. Ideò profánas voces vestræ novitátis expávit; & cauta ac sóbria, ex admonitióne Apostólica, ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, sic & mens ejus corrumperétur à castitáte quæ est in Christo; cathólicæ fidei virginitáte, insídias vestri dógmatis surrepentis exhórruit, & tanquã caput cólubri calcávit, obtrívit, abjécit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ: quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in Monte. C. 6.

OStendit Dóminus fátuos esse judicandos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectantes, vel inópiã metuentes, amittunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est, si vos per quos condiendi sunt quodámmodò pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines per quos à vobis error auferátur, cùm vos elégerit Deus per quos errórem áuferat ceterórum?

Lectio viij.

ERgo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foràs, & calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem, sed qui per-

secutiónem timendo infatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quómodò dixit supériùs Sal terræ, sic nunc dicit Lumen mundi. Nam neque supériùs ista terra accipienda est, quam pédibus corpóreis cálcamus; sed hómines qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiendis & extinguendis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit in mundum. Et hîc mundum, non cœlum & terram, sed hómines qui sunt in mundo vel diligunt mundum, oportet intélligi, quibus illuminandis Apóstoli missi sunt.

DIE FESTO

PRO SS. PRESBYTERIS.

IN I. NOCTURNO.
De Epístola Beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

MElchísedech, Rex Salem, Sacerdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regresso à cæde regum, & benedíxit ei: cui & décimas ómnium divísit Abraham: primùm quidem qui interpretátur rex justítiæ: deinde autem & Rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealógia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet sacerdos in perpétuum.

Lectio ij.

INtuémini autem quantus sit hic, cui & décimas dedit de præcípuis Abraham Patriarcha: & quidem de filiis Levi sacerdórium accipiéntes, mandátum habent, décimas súmere, à pópulo secundùm Legem, id est, à fratribus suis: quanquam & ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham, & hunc qui habébat repromissiónes, benedixit; sine ulla autem contradictióne, quod minus est, à melióre benedicitur.

Lectio iij.

MAnifestum est: si secundùm similitúdinẽ Melchísedech exurgat álius Sacerdos, qui non secundùm legem mandáti carnális factus est, sed secundùm virtútem vitæ insolúbilis. Contestátur enim: Quóniam tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Reprobátio quidem fit præcedentis mandáti, propter infirmitátem ejus & inutilitátem; nihil enim ad perfectum adduxit Lex: introdúctio verò melióris spei per quam proximámus ad Deum. Et quantum est non sine jurejurando

(álii quidem sine jurejurando Sacerdótes facti sunt ; hic autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad illum : jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : Tu es Sacerdos in æternum :) in tantum melióris testamenti sponsor factus est Jesus.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro S. Joannis Chrysóstomi de Sacerdótio.

Lib. 3. C. 2. *Lectio iv.*

SAcerdótium in terra quidem peragitur, sed in rerum cœléstium classem ordinemque referendũ est. Atque id per quam méritò : quippe non mortális quisquam, non Angelus, non Archángelus, nonália quævis creáta poténtia, sed ipse Paraclétus órdinem hujusmodi dispósuit : qui mortálibus homínibus etiamnùm in carne manéntibus author fuit, ut Angelórum ministérium ánimo concíperent. Idcircò necesse est Sacerdótem sic esse purum, ut si in ipsis cœlis collocátus inter cœlestes illas virtutes médius staret. Nam dum cónspicis Dóminum immolátum, & illic situm, Sacerdótem sacrificio incumbentem, ac preces fundentem ; tum verò turbam circumfúsam pretióso illo sánguine intingi ac rubefieri, étiamne te inter mortáles versári atque in terra consístere censes ? An non pótius è vestígio in cœlos transferri ? An non cogitatiõnẽ omnem carnis abjíciens, nudo ánimo, mente purâ, circúmspicis quæ in cœlo sunt ? O miráculum ! ô Dei benignitátem ! qui cum Patre súrsùm sedet, in illo ipso témporis artículo ómnium mánibus pertractátur, ac se ipse tradit voléntibus ipsum excípere ac complecti.

Lectio v.

NAm si quis consíderet quantum id sit mystérium, ut is scílicet qui homo ipse sit carne ac sánguine étiamnum constans, iisque involútus, beátæ atque immortáli natúræ illi fieri própior queat : tum probè intélliget quanto Sacerdótis honóre, quantâ dignitáte Spíritûs sancti grátia dignata fuerit : opéribus enim illis tum sacra hæc quæ dico initiantur, perficiunturque, tum étiamália his níhilò inferióra, quæ ipsa ad dignitátem, salútisque nostræ ratiónem spectant. Etenim qui terram íncolunt atque in ea versántur, iis commíssum est ut ea quæ in cœlis sunt dispensent : iis datum est ut potestátem hábeant quam Deus óptimus, neque Angelis, neque Archángelis datam esse vóluit : neque enim ad illos dictum est : Quæcumque alligavéritis in terra, erunt alligáta in cœlo ; & quæcumque solvéritis in terra, erunt solúta & in cœlo.

Lectio vj.

HAbent quidem & terréstres príncipes vínculi potestátem, verùm córporum solùm. Id autem quod dico Sacerdótum vínculum, ipsam étiam ánimam contingit, atque ad cœlos usque pervádit : usque adeò ut quæcumque in fernè sacerdótes confécerint, illa éadem Deus súpernè rata

hábeat, ac servórum sententiam confirmet. Etenim quidnam hoc áliud esse dicas, nisi omnem rerum cœléstium potestátem illis à Deo concessam? Quorumcumque enim, ait, peccáta remiséritis, remittuntur eis, & quorumcumque retinuéritis, retenta sunt. Quænam, obsecro, potestas, hâc unâ major esse queat? Pater omne judícium Fílio dedit: cæterum vídeo ipsum omne judícium à Deo Fílio illis tráditum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, designávit Dóminus & álios septuaginta duos: & misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem & locum, quò erat ipse ventúrus. Et dicébat illis: Messis quidem multa, operárii autem pauci. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang.

AD messem multam operárii pauci sunt quod sine gravi merore loqui non póssumus, quia etsi sunt qui bona áudiant, desunt qui dicant: Ecce mundus Sacerdótibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valde invenítur operátor: quia officium quidem sacerdotále suscépimus, sed opus officii non implémus. Sed pensáte, fratres mei, pensáte quod dícitur: Rogáte ergo Dñum messis ut mittat operários in messem suam. Vos pro nobis pétite ut digna vobis operári valeámus, ne ab exhortatióne lingua tórpeat, ne postquam prædicatiónis locum suscépimus apud justum júdicem, tacitúrnitas nostra nos addicat.

Lectio viij.

SEd útinam si ad prædicatiónem virtútis non sufficimus loci nostri officium innocéntiâ vitæ teneámus; nam súbditur. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cùm regíminis curam suscípiunt ad lacerandos súbditos inardescunt, terrórem potestátis éxhibent & quibus prodesse debúerant nocent. Et quia charitátis víscera non habent dómini videri áppetunt, patres se esse minimè recognoscunt. Humilitátis locum in elatiónem dominatiónis immutant: etsi quando extrinsecus blandiuntur, intrinsecus sæviunt. De quibus álias véritas dicit: Véniunt ad vos in vestimentis óvium, intrinsecus autem sunt lupi rapáces.

Lectio ix.

CONtra quæ ómnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos mittimur, ut sensũ servantes innocéntiæ morsum malítiæ non habeámus. Qui enim locum prædicatiónis súscipit, mala inferre non debet, sed toleráre; ut ex ipsâ suâ mansuetúdine iram sævientem mitiget, & peccatórum vúlnera in áliis ipse afflictiónibus vulnerátus sanet. Quod tunc bene rector éxhibet cùm seipsum diligere per amórem privátum nescit;

cùm nulla quæ mundi sunt appetit: cùm terréndo cupiditátis onéribus nequáquã mentis colla supponit.

DIE FESTO

PRO SS. ABBATIBUS, MONACHIS ET SOLITARIIS.

IN I. NOCTURNO.
De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippenses.
Lectio j. Cap. 3.

FRatres; Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. Verúmtamen exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia detrimentũ feci, & árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam, & invéniar in illo, non habens meam justitiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi Jesu: quæ ex Deo est justítia in fide ad cognoscendum illum, & virtútem resurrectiónis ejus, & societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus, si quo modo occurram ad resurrectiónem quæ est ex mórtuis, non quod jam accéperim, aut jam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo & comprehensus sum à Christo Jesu.

Lectio ij.

FRatres, ego me non árbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt prióra extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravium supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergo perfecti sumus, hoc sentiámus: & si quid áliter sápitis, & hoc vobis Deus revelábit. Verúmtamen ad quod pervénimus, ut idem sapiámus, & in eádem permaneámus régula.

Lectio iij.

IMitatóres mei estóte, fratres; & obsérváte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpè dicébam vobis (nunc autem & flens dico) inimícos crucis Christi; quorum finis intéritus, quorum Deus venter est, & glória in confusióne ipsórum, qui terréna sápiunt. Nostra autem conversátio in cœlis est.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.
Homil. 69. in Matth.
Lectio iv.

IN mentem véniat memória Sanctórum, qui cilício induuntur, erémum hábitant, qui nunquam oblátas púrpuras acceptárent; sed quemádmodùm rex, si quis pannósa in-

dumenta páuperis induenda offerret, abominarétur atque repélleret, non áliter illi régiam púrpuram contemnunt. Hæc illis instituta ciliciórum usu confirmáta sunt; unde régibus ipsis excellentióres sunt atque præstantióres. Nam si posses mentis eórum atque ánimi jánuas reserare, & nudas cogitatiónes eórum, & omnẽ ínteriórem ornátum conspícere, fulgóre perculsus in terram concideres; nec illárum véstium splendórem, nec conscientiæ lucem perferre posses.

Lectio v.

NIhil ergo in tabernáculis eórum triste inveniétis; sed tanquam in cœlo tugúria fabricári, sic longè à séculi perturbatiónibus hábitant, adversùs diábolum militantes, & cum lætítia eum expugnantes. Idcircò enim in solitúdine domicílium constituérunt, civitátibus & célebri habitatióne hóminum omninò relictâ; quóniam qui bellum gerit, non potest domi sedére; sed necesse est quasi súbitò migratúrus, præparáto in diem domicílio hábitet. Quis unquam in exércitu domûs fundamenta jecit? Quis ædes ædificat, cùm inde paulò post descessúrus sit? Quis in castris agri júgera emit? Nullus certè. In pátria hæc, non in castris, facienda sunt.

Lectio vj.

HÆc tibi à me símiliter dicuntur. Cùm in suprémam civitátem pervéneris, tunc ista facito: imò verò nullo tibi labóre opus ibi est, cùm universa hæc à Rege tibi præparáta sint. Hìc ígitur sátis nobis est fossam fácere, vallum fígere: ædificiórum constructióne opus non est. Christiános adversùs diábolum pugnantes; captívos à mánibus ejus rapientes, ómnibus temporálibus neglectis, vívere oportet. Cur ítaque magníficas ædes strues, ô homo? An ut te ipsum magìs víncias? Cur thesaurum óbruis? Ut diábolum adversùs ánimam tuam invítes? Cur mœnia condis? An ad cárceres tibi construendos? Quód si hæc tibi difficília neglectu videántur, ad tabernácula Monachórum proficiscámur, ut reipsâ facilè ista contemni posse perdiscas. Tugúria sibi constituunt; quæ si relínquere oportébit, ita fácilè fáciunt, sicut mílites castra.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Cœpit Petrus dícere ad Jesum: Ecce nos dimísimus ómnia, & secúti sumus te. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni Episcopi.

Epist. 24. ad Sulpit. Sever. alìas 2. §. 5. 6.

BOna quæ nobíscum non intulerámus in hunc mundum, nec portarámus efferre, quasi mutúata reddídimus; nec ut cutem à carne distráximus, sed ut vestem à córpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependámus Deo, hoc est, cor & ánimam, & córpora nostra exhibentes in hóstiam vivam,

ut scriptum est, Dómino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lápide angulári, qui nobis sanctificatiónis nostræ fórmulam in semetipso dedit, & ait: Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ ígitur nobis grátia, si in aliéno tantùm fidéles fuérimus, nisi de próprio serviámus, id est, de líbero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, ex totis ánimæ nostræ, ut scriptum est, viribus diligentes Deum?

§. 7. 8. *Lectio viij.*

QUamobrem temporáliũ quæ in hoc século habentur bonórum relíctio, sive distráctio; non decursus stádii, sed ingressus; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tùm vincit, cùm exúitur; qui ideò nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legítimè certáverit coronandus. Et natátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur; nec tamen hoc tanto apparátu quòd se despoliáverit, transnatábit, nisi totius córporis nisu torrentis ímpetum scindat, & labórem natatiónis exháuriat. Video & in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusísse; cùm illum lego, posteáquàm torrente transmisso, præmissis curárum suárum onéribus, id est, facultátum & necessitúdinum impedimentis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

Lectio ix.

ITaque ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei verbum, & prævalendum in regnum cœlórum, quod à diébus Joannis vim pátitur, & à diripiéntibus obtinétur, idónei esse non póssumus, nisi ómnia quæ vel amóre, vel curâ, si in itínere istíus séculi nobis adhæreant, impédiunt & retardant, ante óbitûs nostri vésperam præmittámus, & inde per totam hujus séculi noctem apprehéndere, & tenére Christum sollícitâ spiritálium óperum ac studiórum contentióne luctémur: nec divellámur à charitáte Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueámus benedictiónem. Atque útinam ad salutáris insigne luctáminis, nervum fémoris nostri majestátis suæ timóre percútiat; quo obstupescente, infirmabitur virtus carnis, & spiritális grátia convalescet.

DIE FESTO
PRO JUSTIS.

IN I. NOCTURNO.
De Libro Sapiéntiæ.
Lectio j. Cap. 4.

JUstus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta. Cani autem sunt sensus hóminis, & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, & vivens

inter peccatóres translátus est. Raptus est, ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa: placita enim erat Deo ánima illíus; propter hoc properávit educere illum de médio iniquitátum.

Lectio ij.

POpuli autem vidéntes, & non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei, & misericórdia est in sanctos ejus, & respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, & juventus celériùs consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapiéntis, & non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, & quare munierit illum Dóminus. Vidébunt, & contemnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidentes sine honóre & in contumélia, inter mórtuos in perpétuum; quóniam dirumpet illos inflátos sine voce, & commovébit illos à fundamentis: & usque ad suprémum desolabuntur.

Lectio iij. Cap. 4. & 5.

ET erunt gementes, & memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, & traducent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia adversús eos qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Videntes turbabuntur timóre horribili, & mirabuntur in subitatióne insperátæ salútis, dicentes intrà se, pœniténtiam agentes, & præ angústia spíritus gementes: Hi sunt quos habúimus aliquando in derísum, & in similitúdinẽ impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, & finem illórum sine honóre. Ecce quómodò computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illórum est!

IN II. NOCTURNO.
Ex Libro Morálium sancti Gregórii Papæ.
Lib. 10. *Cap.* 16.

Lectio iv.

DEridétur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinatiónibus tégere, sensum verbis velárea; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimirùm prudéntia usu à juvénibus scitur: hæc à púeris prétio discitur: hanc qui sciunt, céteros despíciendo supérbiunt: hanc qui néscium, subjecti & tímidi in áliis mirantur; quia ab eis hæc éadem duplícitas iniquitátis nómine palliáta diligitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórú cúlmina quærere, adeptâ temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplíciùs réddere; cùm vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere; cùm virtútis possíbilitas déest, quidquid explére per malítiam non va-

ent, hoc in pacífica bonitáte símulare.

Léctio v.

AT contrà, sapiéntia justórum est nihil per ostensiónem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre quàm fácere, nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur; quia ab hujus mundi sapiéntibus puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocenter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur; & quidquid in ópere véritas approbat, carnáli sapiéntiæ fatuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quàm mentem verbis osténdere, nil cállidâ machinatióne símulare, nullas injúriis contuméliis réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, possessa relínquere rapiénti non resístere, percutiénti maxillam álteram præbére.

Post pauca. Léctio vj.

QUæ nimirùm justi símplicitas bréviter sed sufficiénter exprímitur, cùm prótinùs subinfertur, Lampas contempta apud cogitatiónes divítum. Sæpè namque contíngit, ut electus quísque qui ad externam felicitátem dúcitur, contínuâ hîc adversitáte deprimátur, non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat. A cunctis vero despicábilis cérnitur, & hujus mundi glóriâ indignus æstimátur; sed tamen ante occulti Júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat. Honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntiâ áfficit, solâ in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat, & erectus pro justítia de perceptis contuméliis exultat: afflictis ex corde compátitur; de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur: sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat; & inquísitus quódlibet éloqui dupliciter, ignórat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 13.

DOminus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcíngimus, cùm carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quísque stúdeat & bonis opéribus insudáre, prótinùs áddditur: Et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Lucernas quippe ardentes in mánibus tenémus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exempla monstrámus. De quibus profectò opéribus Dóminus

dicit: Lúceat lex vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubentur, & lumbos restringere, & lucernas tenére; ut & munditia sit castitátis in córpore, & lumen veritátis in operatióne. Redemptóri etenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest; si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinamenta non déserit; aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exercet.

Lectio viij.

NEc cástitas ergo magna est sine bono ópere; nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed & si utrumque ágitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam pátriam tendat, & nequáquam se à vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat. Qui etsi quædam bona aliquando pro honestáte inchoat, in ejus tamen intentióne non debet permanére, nec per bona ópera præsentis mundi glóriã quærere; sed totam spem in redemptóris sui adventum constítuat. Unde & prótinùs súbditur: Et vos símiles homínibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur à núptiis. Ad núptias quippe Dóminus ábiit; quia resúrgens à mórtuis, ascéndens in cœlum, supernam sibi Angelórũ multitúdinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cùm nobis jam per judícium manifestátur.

Lectio ix.

BEne autem de servis exspectántibus súbditur: Ut cùm vénerit & pulsáverit, confestim apériant ei. Venit Dñus, cùm ad judícium próperat: pulsat verò, cùm jam per ægritúdinis moléstias mortem vicínam esse designat. Cui confestim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsanti non vult, qui exíre de córpore trépidat; & vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe & operatióne secúrus est, pulsanti confestim áperit, quia lætus júdicem súscipit; & cùm tempus propinquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilarescit.

DIE FESTO

PRO SS. VIRGINIBUS.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem.

Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti: & si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut & qui habent uxóres, tanquam non habentes sint: & qui flent, tanquam non flentes: & qui gaudent, tanquam non gaudentes: & qui emunt, tanquam non possidentes: & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur; præterit enim figúra hujus mundi.

Lectio ij.

VOlo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodò pláceat uxóri; & divísus est. Et múlier innupta & virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro. Porrò hoc ad utilitátem vestram dico; non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id quod honestum est, & quod facultátem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrandi.

Lectio iij.

SI quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quòd sit superadulta, & ita oportet fieri: quod vult fáciat; non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, & hoc judicávit in corde suo serváre vírginem suam, bene facit. Igitur & qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit; & qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi, quanto témpore vir ejus vivit. Quòd si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat, tantùm in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secundùm meum consílium. Puto autem quòd & ego Spíritum Dei hábeam.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro sancti Cypriáni Epíscopi & Martyris, de disciplína & hábitu Vírginum.

Paulò post initium.

Lectio iv.

NUnc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major & cura est. Flos est ille Eccleśiastici gérminis, decus atque ornamentum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis & honóris opus íntegrum atque incorruptum, Dei imágo respondens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Eccléśiæ matris glorióśa fœcúnditas: quantòque plùs copióśa virginitas número suo addit, tantò plùs gáudium matris augescit.

Lectio v.

AD has lóquimur, has adhortámur affectióne pótiùs quàm potestáte: non quód extrémi & mínimi, & humilitátis nostræ ádmodùm

cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quòd ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus. Neque inánis hæc cáutio est, & vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Dominica & vitália præcepta custódit; ut quæ se Christo dicáverint, & à carnáli concupiscéntia recedentes, tam carne quàm mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant; à quo & mercédem virginitátis expectant, dicente ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vj.

DEnuò quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, inquit, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt; vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequuntur Agnum quòcumque íerit. Neque enim tantùm másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromittit, & féminas præterit, sed quóniam fémina viri pórtio est, & ex eo súmpta atque formáta est; in Scriptúris ferè ómnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, & in másculo símul significátur & fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, & regno Dei virgínitas destinátur; quid est illis cum terréno cultu & cum ornamentis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offendunt?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolâ hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso & sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerumquè bona in se ópera cum electis & réprobi ostendunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniunt; quia de his quæ foris égerint, intùs glóriâ requírunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta Electórum Eccléfia dícitur: Omnis glória ejus filiæ Regis ab intùs. Moram autem faciente sponso, dormitavérunt omnes & dormiérunt; quia dum veníre Judex ad extrémum judícium differt, electi & réprobi in mortis somno sopiúntur.

Post pauca. Lectio viij.

DE adventu sponsi clamor in média nocte fit; quia sic dies judicii surrépit, ut prævidéri non váleat quándo venit. Unde scriptum est: Dies Dñi sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes vírgines surgunt; quia & electi & réprobi à somno suæ mortis excitantur. Lámpades ornant; quia sua secum ópera númerant, pro quibus æternam recípere beatitúdinem expectant. Sed *lámpades fatuárum*

Virginum extinguuntur; quia earum ópera quæ clara homínibus foris apparuérunt, in adventu Júdicis intùs obscurantur; & à Deo retributiónem non invéniunt, quia pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

QUid est autem quòd tunc à prudéntibus óleum petunt, nisi quòd in adventu Júdicis, cùm se intùs vácuas invénerint, testimónium foris quærunt? Sed prudentes Vírgines respondent, dicentes: Ne fortè non sufficiat nobis & vobis, ite pótiùs ad vendentes, & émite vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus; quæ autem parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias: & clausa est jánua. O! si sápere in cordis paláto possis, quid admiratiónis habet quod dícitur, Venit sponsus? quid dulcédinis, Intravérunt cum eo ad núptias? quid amaritúdinis, Et clausa est jánua? Tunc regni jánua lugéntibus claudétur, quæ modò quotídie pœniténtibus aperítur: erit namque & tunc pœniténtia; sed fructuósa jam non erit, quia nequáquam tunc véniam invenit, qui modò aptum véniæ tempus perdit.

DIE FESTO.

PRO SANCTIS MULIERIBUS.

IN I. NOCTURNO.
De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 31.

MUlierem fortem quis invéniet? Procul & de últimis finibus prétium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, & non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam & linum, & operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domésticis suis, & cibária ancillis suis. Considerávit agrum, & emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accinxit fortitúdine lumbos suos, & roborávit brachium suum.

Lectio ij.

GUstávit & vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. Mánum suam misit ad fórtia, & digiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, & palmas suas extendit ad páuperem. Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim domésticí ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus & púrpura indumentum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, & véndidit; & cíngulum trádidit Chananæo.

Lectio iij.

FOrtitúdo & decor indumentum ejus, & ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domûs suæ, & panem otiósa non comédit. Surrexérunt filii ejus, & beatíssimam prædicavérunt; vir ejus & laudávit eam. Multæ filiæ congregáverunt divítias; tu supergréssa es universas. Fallax grátia, & vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum, & laudent eam in portis ópera ejus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. de ver. Relig. Cap. 41.

Lectio iv.

VIncámus cupiditátis, vel blanditiis, vel moléstias, si viri sumus. Nobis dúcibus & ipsa erit mélior; nec jam cupíditas, sed temperántia nominábitur. Nam cùm ipsa ducit, nos autem séquimur, cupíditas illa & libído, nos verò teméritas & stultítia nuncupámur. Hoc & féminis præcipi potest, non maritáli, sed fraterno jure; quo jure in Christo, nec másculus, nec fémina sumus. Habent enim illæ viríle quiddam unde femíneas súbjugent voluptátes, unde Christo sérviant, & ímperent cupiditáti.

Sermo 59. de Div.

Lectio v.

TRes vitæ sunt in Eccléfia membrórũ Christi: conjugális, viduális, virginális. Quia ipsæ vitæ, ipsæ pudicítiæ futúræ erant in sanctis membris Christi, omnes istæ vitæ tres atteftátæ sunt Christum. Prima conjugális. Quando María virgo concípit, Elizabeth uxor Zachariæ & ipsa concéperat. Hujus Júdicis præcónem ferébat in útero. Venit ad eam sancta María tanquam ad cognátam suam salutandam. Exultávit infans in útero Elizabeth. Ille exultávit, illa prophetávit. Habes atteftántem pudicítiam conjugálem. Ubi viduális? In Anna. Audístis quòd esset sancta Prophetissa, vídua octoginta & quátuor annórum, quæ septem annis víxerat cum viro suo, frequentans templum Dómini, sérviens in oratiónibus nocte & die. Et ipsa vídua agnóvit Christum: vidit parvum, agnóvit magnum, & ipsa atteftáta est. Habes & in ista vitam viduálem, in María virginálem.

Lectio vj.

ELigat sibi quisque de istis tribus quam volúerit. Qui præter istas esse volúerit, in membris Christi esse non dispónit. Non dicant conjugátæ: Nos ad Christum non pertinémus: habuérunt maritos sanctæ féminæ. Non se extollnt Vírgines. Qua ntò magnæ sunt, humílient se in ómnibus: ómnia exempla salútis propósita sunt ante óculos nostros. Nemo exórbitet: si pudicítiam conjugálem quæris, habes Susannam; si viduálem, habes Annam; si virginálem, habes Maríam.

IN

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore ; Intrávit Jesus in quoddam castéllum: & múlier quædam, Martha nómine , excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 1. Comment. in Luc. n. 9.

ESt nonnunquam in intentióne plusquàm in actióne, aut plus in actióne quàm in intentióne, ut in Evangélio cérnimus inter sanctam Maríam & Martham fuísse distántiam. Alia enim verbum audiébat : ália festinábat circa ministérium. Quæ stetit, & ait : Dómine , non est tibi curæ quòd derelíquit me soror mea solam ministráre ? Dic ergo illi ut me ádjuvet. Et dixit illi Dóminus : Martha , Martha , María óptimam partem elégit , quæ non auferétur ab ea. Ergo in áltera intentiónis stúdium , in áltera actiónis ministérium redundábat. Utrique tamen utriúsque virtútis stúdium suppetébat ; siquidem & Martha , nisi audísset verbum , ministérium non subiísset : & María tantum grátiæ de utriúsque rétulit perfectióne virtútis , ut úngeret pedes Jesu , & térgeret cápillis , & totam domum suæ fidei odóre compléret. Ideò ergo utriúsque virtútis plenitúdo quærenda est.

Lib. 7. num. 84.

Lectio viij.

RElegiósa mentis inténtio Dei verbo, si cum fide cóngruat , étiam ipsis opéribus antefertur , juxta quod & hìc scriptum est : María óptimam sibi partem elégit , quæ non auferétur illi. Studeámus & nos habére quod nemo nobis possit auferre ; non ut perfunctória , sed diligens audiéntia deferátur. Solent enim étiam ipsíus sémina verbi cœléstis auferri , si secus viam sint seminàta. Agat te , sicut Maríam , desidérium sapiéntiæ ; hoc enim majus, hoc perfectiónis opus ; nec ministérii cura cognitiónem verbi cœléstis avertat ; nec árguas eos, aut otiósos júdices quos vídeas stúdere sapiéntiæ. Hanc enim sibi cohabitántem Sálomon ille pacíficus adscívit.

n. 86. Lectio ix.

NEc Martha tamen in bono ministério reprehénditur; sed María quòd meliórem partem sibi elégerit , antefertur. Jesus enim multis abundat , & multa largitur : & ideò sapiéntior quis judicátur , quia quod principále advertit , elégit. Dénique & Apóstoli óptimum non putavérunt relínquere Dei verbum , & ministráre mensis. Sed utrumque munus sapiéntiæ est : nam & Stéphanus plenus sapiéntiâ minister eléctus est. Et ideò qui ministrat , doctóri déferat ; & ministrántem doctor invítet & próvocet. Unum enim est corpus Eccléſiæ , etsi diversa

membra, & álterum áltero eget. Non potest dícere óculus mánui: Opera tua non desídero; aut iterum caput pédibus, aut auricula se negáre esse de córpore. Nam etsi ália principália, tamen ália necessária. Sapiéntia in cápite, actus in mánibus. Oculi enim sapiéntis in cápite ejus; quia ille verè sapit, cujus ánimus in Christo est, & cujus intérior óculus erígitur ad supérna.. Et ídeò sapiéntis óculi in cápite ipsíus; stulti autem in calcáneo.

LECTIONES
INTRA OCTAVAM
ET
IN DIE OCTAVA
PATRONI VEL PATRONÆ.

DIE DOMINICA INTRA OCTAVAM.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Dicentur primùm duæ Lectiones diei intra Octavam in quem incidit Dominica. Vide infra. Deinde dicenda erit sequens.

Sermo sancti Hierónymi Presbyteri.

Contra Vigilántium.

Lectio vj.

DIcis in Libello tuo, quòd dum vívimus, mutuò pro nobis oráre póssumus: postquam autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudienda orátio. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti, possunt oráre pro céteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti; quantò magis post corónas, victórias, & triumphos? Unus homo Móyses sexcentis millibus armatórum ímpetrat à Deo véniam; &, Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquam cum Christo esse cœpérunt, minus valebunt?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrùm habébit amícum &

ibit ad illum médiâ nocte & dicet illi : Amice, cómmoda mihi tres panes. Et réliqua.

Homilia sancti Basilii Episcopi.

Constit. Monast. Cap. 1.

HOc exemplum idcircò nobis a Dómino propónitur, ut dóceat nos in fide firmos esse & pertináces. Exemplum enim sumit ab hómine ad hóminem, ut discas nunquam desperáre; ut cùm petieris nec accéperis, non desistas tamen, quoad accipias, si modò quod Deus vult póstules: neque dixeris, peccátor sum & ideo non exáudior. Verùm enimverò ne spem abjiceres, idcircò ait: Et si non propterèa quod amicus ejus sit, dabit illi: propter improbitátem tamen ejus dabit illi quotquot habet necessários. Flagrandum autem est non séguiter, neque mente huc & illuc divagante: siquidem quisquis est ejúsmodi, non solum non consecutúrus est quæ petet: immo verò Dóminum magis exacerbábit.

Lectio viij.

SI enim cum áliquis coram príncipe stat, ac lóquitur, stat cum multo timóre, atque tum externum tum internum ánimæ óculum nequáquam vagum, sed intentum habet, quantò magis coram Deo cum timóre & tremóre stándum est mente totâ in illum solum, nusquam verò álió intenta. Nam ipse non externum hóminem modò videt ut hómines, sed internum étiam intuétur. Quod si à peccáto debilitátus non potes citra mentis aberratiónem precári, quantùm potes vim tibi inferas, ac constanter sta coram Deo, mente in illum defixâ, eáque ad seipsam advocátâ, sicque ignoscet Deus, quóniam non ex contemptu, sed ex infirmitáte, ut convenit stare coram Deo non potes. Si sic vi tibi illátâ, omne opus bonum perficias; ne superséderis, quoad perita consequáre: sed patiénter fores ejus pulsa cum petis. Vis discere, ô dilecte, quómodò patientes fúerint sancti, nec spem abjécerint? Imitáre fidem Abrahæ, áccipe exempla.

Lectio ix. de Homilia in Evangel. Dominica occurrentis, cujus fit Commemor. in Laudibus & in utrisque Vesperis.

DIE II.

Sermo sancti Basílii Episcopi.

Oratio in 40. Mart.

Lectio ij.

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem, quasi turres quædam contra adversariórum incursum munientes, refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíssimi, grátiam hanc minimè cessántem à Deo obtinémus. Parátum est hîc Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos confugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit: hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro filiis auditur, peregrinanti viro réditum incólumem, ægrotanti verò salútem implórat & óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum ! ô sacrum órdinem ! ô cúneum inexpugnábilem ! ô commúnes humáni géneris custódes ! óptimi curárum sócii, precum ac votórum invicem suffragatóres ! legáti apud Deum potentíssimi ! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra cóntexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis & Justis ómnibus spectáculum.

DIE III.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Tract. 1. in C. 2. Epist. Joan.

Lectio ij.

JOannes quid dixit : Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum justum. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis ? Ergo & Episcopi & Præpósiti non petunt pro pópulo ? Sed atténdite Scriptúras, & vidéte quia & Præpósiti commendant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi : Orantes simul & pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres, sed & vos, oráte pro nobis. Invicem pro se ómnia membra orent. Caput pro ómnibus interpellet.

Sermo 280. *Lectio iij.*

BEnedixit Dóminus pusíllos cum magnis. Non nobis parum videátur quòd ejus córporis membra sumus, cujus & illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compátiuntur ómnia membra, ita, cùm glorificátur unum membrum, congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur, & superióribus mánibus, & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & imitáti sunt Mártyres, & ánimas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiã nos sumus. Mirámur eos, miserántur nos. Gratulámur eis, precántur pro nobis.

DIE IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter considerare debémus : auxílium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hìc víveret, misértus est peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ámplius, quantò vérius agnoscit miséria nostras, orat pro nobis Patrem : quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit ; neque enim quia impassíbilis omníno, ídeò & incompassíbilis factus est.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus ; quia quámdiu in terris vísus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit neque

ad déxteram, neque ad sinistram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus, & tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines: quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulandum.

DIE V.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

DIligentióri intúitu, in festivitátibus Sanctórũ, confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis *fuit* passíbilis, ex eódem luto formátus, ex quo & nos. Quid ergo est quòd non solùm difficile, sed & impossíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuísse credámus. Sic ergo & gaudére, & confundi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus; confundi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio iij.

ITa semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed & prima gáudii luctus occupet; quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

DIE VI.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Epist. 22. ad Marcellinam sororem.

Lectio ij.

GRátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales nobis Sanctórum spíritus excitásti, quo Eccléstia tua sancta majóra præsídia desíderat. Agnoscant omnes quales ego propugnatóres requíram. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant: tales ego ámbio defensóres: tales mílites hábeo; hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi.

Lectio iij.

NUllam ego de tálibus invídiam tímeo, quorum quò majóra, eò tutióra patrocínia sunt. Horum étiam illis ipsis qui mihi ínvident, opto præsídia. Véniant ergo, & vídeant stipatóres meos: tálibus me armis ambíri non nego. Nos etsi eos vidére non póssumus, sentímus tamen.

DIE VII.

De Sermóne Sancti Cæsárii Epíscopi.

Serm. 230. *in App. apud Aug.*

Lectio ij.

QUando festivitátes cólimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, & totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cujus ánimâ multis vítiis occupatâ magis diábolus probátur habitáre quàm Christus? Nos verò, fratres caríssimi, etiamsi nobis áliqua, ut solet fieri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus, cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offendat.

Sermo 265. *Lectio iij.*

FIlios & omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè & justè ac salúbriter vivant: nec solùm eos verbis, sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in concessu, verba túrpia & luxuriósa nolite ex ore vestro proferre; sed magis vicínos & próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonũ est & honestum, loqui stúdeant; ne fortè detrahendo, malá loquendo, & in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa & túrpia proferendo, de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre, inde sibi vúlnera videantur infligere. Isti enim infelíces & míseri hómines, qui balatiónes & saltatiónes ante ipsas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt: etsi Christiáni ad Eccléstam vénerint, Pagáni de Eccléstia revertuntur; quia ista consuetúdo balandi de Paganórum observatióne remansit.

DIE OCTAVA.

Duplex 1. *ordinis.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Lectio iv.

ILlórum lauda virtútẽ quorum jam certa victória est: illos devótis extolle præcóniis quorum secúrè potes adgaudére corónis. Secúrè laudantur hómines qui non suâ jam vivunt vitâ, sed Dei. Non enim est quò vánitas intret, ubi véritas jam totum occupávit. Sed quænam est, inquit, glória Sanctis? Ad quid ergo Sanctis laus nostra? Ad quid glorificátio nostra? Ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres quos juxta verácem Filii promissiónem honorificat Pa-

ter cœléstis? Quo eis præcónia nostra? pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi; honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostrâ devotióne præstátur, plenè quòd eórum memóriam veneramur, nostrâ íntereſt, non ipsórum. Vultis scire quantum íntereſt nostrâ? Ego in me fáteor ex hâc recordátione séntio desidérium véhemens inflammári. Quando & nos addémur ad patres nostros? Quando essentiáliter præsentábimur eis? Hoc enim primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memória éxcitat, ut eórum tam optábili societáte fruámur.

Lectio v.

UT eam glóriam nobis sperare líceat, & ad tantam beatitúdinem adspirare, summópere nobis desideranda sunt suffrágia Sanctórum, ut quod possibílitas nostra non óbtinet eórum nobis intercessióne donétur. Miserémini mei, miserémini mei saltem vos amici mei. Nostis ipsi periculum nostrum: nostis figmentum nostrum: nostis ignorántiam nostram, & dolos adversariórum: nostis eórum ímpetus & nostram fragilitátem. Vobis enim loquor qui in eádem tentatióne fuístis; qui eosdem superastis conflictus; qui eosdem láqueos evasístis; qui didicístis ex his quæ passi estis, compassiónem.

Lectio vj.

ETsi de Angelis mihi árbitror præsumendũ ob spirituális substántiæ & rationális formæ similitúdinem; ampliori tamen fidúciâ ad eos mihi reor vertendum, quos habére me nóverim, & in ipsâ humanitáte consortes; ut opórteat eos familiárius & speciálius miseréri ossi de óssibus meis, & carni de carne meâ. Absit, absit à vobis, ánimæ sanctæ, Ægyptia illa crudélitas píncernæ Pharaónis, qui in gradum prístinum restitútus statim oblítus est Joseph sancti, qui in cárcere tenebátur. Non enim érant unius cápitis membra, vel áliqua pars, fideli cum infideli, aut ulla societas Israelitæ ad Ægyptium. Nos quoque si non sumus ipsíus cápitis membra, cujus & sancti, unde eis tam solémnibus voris & tanto gratulámur affectu? Hæc ígitur nostra & eórum cohæréntia est, ut nos gratulémur eis, ipsi compatiantur nobis; nos devóta meditatióne regnémus in eis, ipsi in nobis & pro nobis militent piâ interventióne.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo témpore; dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amice, cómmoda mihi tres panes. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Lib. 7. in Luc. n. 87.

ALius præcepti locus est, ut in ómnibus momentis, non solùm diébus, sed étiam nóctibus orátio deferátur. Vides enim quod iste qui

médiâ nocte perrexit, tres panes ab amico suo póstulans, & in ipsa petendi intentióne persístens, non defraudátur oráris. Qui sunt isti tres panes, nisi mystérii cœléstis alimentum? Quód si díligas Dóminum Deum tuum, non solùm tibi, sed étiam álliis póteris emeréri. Quis autem amícior nobis, quàm qui pro nobis corpus suum trádidit? Ab hac médiâ nocte panes David pétiit & accépit. Pétiit quando dicébat: Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. Neque enim timuit ne excitáret dormientem quem scit semper vigilantem.

Lectio viij.

ET ideò scriptórum mémores nóctibus ac diébus oratióni instantes, peccátis nostris véniam postulémus. Nam si ille tam sanctus & qui regni erat necessitátibus occupátus, sépties in die laudem Dómino dicébat matutínis & vespertínis sacrificiis semper intentus, quid nos fácere oportet, qui eò ámpliùs rogáre debémus quò frequéntiùs carnis fragilitáte delinquimus; ut de viâ lassis & istius ævi cursu, ac vitæ humánæ anfractu gráviter fatigátis, panis refectiónis déesse non possit, qui hóminis corda confirmet? Nec solùm médiâ nocte Dóminus, sed ómnibus propè docet vigilandum esse momentis: venit enim & vespertínâ, & secundâ, & tértiâ vigíliâ & pulsáre consuévit. Beáti itaque servi illi, quos cùm vénerit Dóminus invénerit vigilantes.

Lectio ix.

SI ergo desíderas ut virtus Dei præcingat te, & ministret tibi, vigilandum est semper: multæ enim insídiæ sunt bonis, & gravis córporis somnus; quia si dormíre mens cœperit, vigórem suæ virtútis amittit. Excíta igitur somnũ tuũ ut pulses óstiũ Christi. Quod aperíri sibi étiam Paulus exposcit, non solùm suis, sed étiam pópuli oratiónibus óbsecrans se juvári, ut aperiátur óstium sibi ad loquendum mystérium Christi. Ergo præceptivus locus frequenter orandi, spes impetrandi, rátio persuadendi; priùs in præcepto, póst in exemplo. Qui enim promíttit áliquid, spem debet afferre promissi; ut mónitis obediéntia deferátur, promíssis fides.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.
SOLEMNE II. ORDINIS.

(*Ipso die Dedicationis*, *SOLEMNE I. ORDINIS.*)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobíscum sit : præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum ; & consúrgite, & ædificáte sanctuárium Dómino. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur : præparábo ergo ei necessária. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos : quis ergo póterit prævalére, ut ædificet dignam Deo domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 6. Si cœlum & cœli cœlórũ cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum. 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum. 1. *Esdr.* 1.

Capitulum. Agg. 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Pónite corda vestra super vias vestras ; ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum ; & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt & in terra, tua sunt ; & quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi : * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est. ℣. Quis prior Dómino dedit, & retribuétur ei ? Ex ipso sunt ómnia : ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. † Omnis. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

Hymnus.

URbs Jerúsalem beáta ;
Dicta pacis vísio,
Quæ constrúitur in cœlis
Vivis ex lapídibus,
Et ovantûm coronáta
Angelórum ágmine.

NOva véniens è cœlo
Nuptiáli thálamo,
Præparáta ut sponsáta
Copulétur Dómino :
Pláteæ & muri ejus
Ex auro puríssimo.

PORtæ nitent margarítis,
Adytis patentibus ;
Et virtúte meritórum

Illuc introdúcitur
Omnis qui ob Christi nomen
Hic in mundo premitur.

TUNSIONIBUS, prelsúris
Expolíti lápides,
Suis coaptantur locis
Per manus Artificis:
Dispónuntur permansúri
Sacris ædificiis.

SIT perennis laus Parenti;
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat. Am.

℣. Fundátur exultatione universæ terræ mons Sion: ℟. Deus in dómibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. D. Domus mea ædificábitur in Jerúsalem; & consolábitur adhuc Dóminus Sion, & éliget adhuc Jerúsalem. *Zach.* 1.

[*Ipso die Dedicationis, & per Octavam.*

Oratio.

DEus, qui invisíbiliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visíbiliter ostendis: Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra, & concéde ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ beneficia consequantur; Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, & per Octavam.

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, & præsta ut quisquis hoc Templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

* [*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrísque Vesperis & Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. *super Psalmos.* Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui. 3. *Reg.* 8.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Venite, adorémus. *Habac.* 2.

Ps. 94. Venite. 2.

Hymnus.

ANGULARIS fundamentum
Lapis Christus missus est,
Qui parietum compáge
In utróque néctitur,
Quem Sion sancta suscépit,
In quo credens pérmanet.

OMNIS illa Deo sacra
Et dilecta cívitas,
Plena módulis, in laude
Et canóre jubilo,
Trinum Deum unicumque
Cum fervóre prædicat.

Hoc in templo, summe Deus,
Exorátus adveni,
Et clementi bonitáte
Precum vota súscipe:
Largam benedictiónem
Hic infunde júgiter.

Hic promereantur omnes
Petita acquírere,
Et adepta possidére
Cum Sanctis perénniter,

Paradísum introíre,
Transláti in réquiem.

Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Salvábit.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine; * manè exáudies vocẽ meam.

Manè astábo tibi, & vídebo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus; * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operantur iniquitátem; * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam; * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórũ expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Salvábit Dñus Deus gregem pópuli sui, quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. *Zach. 9.*

Ant. 7. d. Glória.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & universi qui hábitant in eo:

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; & elevámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes

vestras ; & elevámini portæ æternáles : * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Glória Líbani véniet ad ornandum locum sanctificatiónis meæ, & locum pedum meórum glorificábo. *Is.* 60.

Ant. 2. D. Dabo.

Psalmus 25.

JUdica me, Dómine, quóniã ego in innocéntia mea ingressus sum, * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me ; * ure renes meos & cor meum ;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odivi eccléſiam malignántium, * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine ;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meã, * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum ; * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in directo ; * in eccléſiis benedicam te, Dómine.

Ant. Dabo sanctificatiónẽ meam in médio eórum, & erit tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37.

℣. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: ℟. In domum Dómini íbimus. *Ps.* 121.

De Libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

CUm complesset Sálomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, & devorávit holocaústa & víctimas : & majestas Dómini implévit domum ; nec póterant Sacerdótes ingredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dñi. Sed & omnes filii Israel vidébant descendentem ignem, & glóriam Dómini super domum : & corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum : quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem & omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur Rex Sálomon hóstias, boum viginti duo míllia, ariétum centum viginti míllia : & dedicávit domum Dei Rex, & universus pópulus.

℟. Non mansi in domo usque ad diem hanc, dicit Dóminus ; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel : * Nunc ígitur dedi locum pópulo meo ; plantábitur, & ultrà non commovébitur. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus in

desérto usque in diébus David: Sálomon autem ædificávit Dómino domum: * Nunc. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7.

Lectio ij.

SAcerdótes autem stabant in officiis suis: & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porrò Sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáusta & ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinére holocáusta & sacrificia & ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus; & omnis Israel cum eo, eccléśia magna valde, ab introítu Emath usque ad torréntem Ægypti. Fecítque die octávo collectam, eò quòd dedicásset altáre septem diébus, & solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. In templo hoc ponam nomen meum in sempiternum, & ultrà non fáciam commovéri pedem Israel, * Si tamen custodíerint ómnia ópera quæ præcépi eis. ℣. Vos estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos; * Si. 4. *Reg.* 2. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

COmplevítque Sálomon domum Dómini, & domum regis, & ómnia quæ dispósuerat in corde suo ut fáceret in domo Dómini, & in domo sua, & prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte & ait: Audívi oratiónem tuam, & elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locustæ ut dévoret terram, & mísero pestiléntiam in pópulum meum: conversus autē pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquisíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis, & ego exáudiā de cœlo, & propítius ero peccátis eórum, & sanábo terram eórum: óculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad oratiónē ejus qui in loco isto oráverit. Elégi enim & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Elégi locum istum mihi in domum sacrifícii: * Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ † Ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. ℣. De omni re quamcumque petíerint fiet; ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum. * Oculi. Glória. † Ad oratiónem. 2. *Paralipom.* 7. *Matth.* 18.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Sanctificávi.

Psalmus 28.

AFferte Dómino, filii Dei; * afferte Dómino filios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem ; afferte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas ; Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dñi in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros ; * & confringet Dóminus cedros Líbani ,

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani ; * & dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis : vox Dómini concutientis desértum ; * & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condensa ; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit ; * & sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Ant. Sanctificávi domum hanc , quam ædificásti , ut pónerem nomen meum ibi in sempiternum. 3. *Reg.* 9.

Ant. 5. a. Sanctificábitur.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus , dum turbábitur terra , * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus ; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes , & inclinátæ sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini , quæ póstuit prodigia super terram , * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret , & confringet arma , * & scuta comburet igni.

Vacáte , & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus , & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Sanctificábitur altáre in glóriâ meâ : sanctificábo & tabernáculum cum altári , & habitábo in médio filiórum Israel. *Exod.* 29.

Ant. 4 E. Scient.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus , & laudábilis nimis , * in civitáte Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion , * látera Aquilónis , cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce regès terræ congregati sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirati sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehendit eos.

Ibi dolóres ut parturientis: * in spíritu vehementi cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * & distribúite domos ejus; ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in séculum séculi: * ipse reget nos in sécula.

Ant. Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fuerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione.*

Lectio iv.

FEstívitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidem Sanctórum solemnitátes cum Eccléstis áliis habémus communes: hæc verò sic nobis est própria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrári. Nostra est, quia de Eccléstia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan, & erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt; ut sciat unusquísque vas suum possidére in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis: sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Mactávit hóstias, & dedicávit domum Dei rex, & universus pópulus; Sacerdótes autem stabant & Levítæ ad laudandum Dóminum: * Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. ℣. Christus dilexit Eccléstam, & seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret: * Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. 2. *Paral.* 7. *Ephes.* 5.

Lectio v.

QUando domus ista per manus Pontificum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis proinde spirituáliter impléri necesse est, quæ in parietibus visíbiliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt; aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio: hæc quidem in hac visíbili domo fecêre Pontífices; hæc Christus assístens Póntifex futurórum bonórum invisíbiliter quotídie operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solum autem, sed inscribit digito Dei in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, & cárneum cor esse datúrum, id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, & de lege tua docúeris eum.

℟. Móyses tabernáculum & ómnia vasa ministérii aspérsit; & ómnia in sánguine secundùm legem mundantur: * Necesse est ergo exemplária quidem cœléstium his mundári; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàm istis. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cum omni supelléctili sua: óbtulit & vitulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr. 9. Levit. 8.*

Lectio vj.

BEáti, inquam, qui docti & mémores sunt mandatórum ejus, sed ad faciendum ea: alióquin sciénti bonum & non faciénti, peccátum est illi; & servus sciens voluntátem dómini sui & non fáciens, plagis vapulábit multis. Unde necesse est únctio spirituális grátiæ ádjuvet infirmitátem nostram, obsérvantiárum & multímodæ pœniténtiæ cruces devotiónis suæ grátiâ líniens: quia nec est sine cruce sequi Christum; & sine unctióne, crucis asperitátem ferre quis posset? Hinc est quód multi abominantur & fúgiunt pœniténtiam, crucem quidem vidéntes, sed non étiam unctiónem. Vos qui experti estis, ecce scitis quia verè crux nostra inuncta est, & per grátiam Spíritûs adjuvántis, suávis & delectábilis est pœniténtia nostra, & ut ita dicam, amaritúdo nostra dulcíssima. At postquàm únctio grátiæ hujus præcésserit, jam lucernam suam Christus non ponit sub módio, sed super candelábrum: quia tempus est ut lúceat lux nostra coram homínibus. Jam verò benedictiónem quidem expectámus in fine, quando apériet manum suam, & implébit omne ánimal

mal benedictióne. Nam in quátuor præmíssis mérita constant, in benedictióne sunt præmia. In benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis, quando jam in domum transíbimus non manufactam, ætérnam in cœlis. Ipsa est quæ constrúitur vivis ex lapídibus, ángelis scílicet & homínibus. Simul enim ædificátio & dedicátio ipsa complébitur.

℟. Cùm intulísset Móyses arcam in tabernáculum, pósuit & mensam, & candelábrum è regióne mensæ,* Juxta præceptum Dómini. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum, ut lúceat ómnibus qui in domo sunt: sic lúceat lux vestra coram homínibus. * Juxta. Glória Patri. * Juxta. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Majestas Dómini.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni & vésperè delectábis.

Visitásti terram & inebriásti eam; * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum; * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Antiph. Majestas Dómini implévit domum, nec póterant Sacerdótes íngredi domum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. 2. *Paral.* 7.

Ant. 6. Verè Dóminus.

Psalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum; * Rex meus & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo

tuâ, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te; * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meâ; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus; * & réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórũ.

Quia misericórdiam & veritátem diligit Deus; * grátiam & glóriam dabit Dñus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Verè Dóminus est in loco isto: quàm terríbilis est locus iste! non est hîc áliud nisi domus Dei, & porta cœli. *Genes.* 28.

Ant. 3. g. Ipse.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiopum; * hi fuérunt illîc.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea; * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & princípum, * horũ qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci; & venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur sine mácula, & operátur justítiam. *Ps.* 14.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Cùm intrásset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Gallilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Episcopi.

In Psal. 28.

Ed. Ben. 1721. *n.* 3.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extra Eccléfiam, sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privátas aulas aut eccléfias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórũ prius aula erat: sed post admíssum in Christum peccátum, facta est habitátio eórum desérta. Quapropter & Dóminus: Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præor-

dináti sunt, aulam própriam præter Judæórum aulam oftendit. Non igitur extra hanc aulam adoráre oportet, sed intra ipsam; ne quis extra ipsam constitútus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidem precatiónis; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, & ánimi eórum aberratiónem, ex vanis ac inútilibus curis nascentem. Qui ventrem, aut glóriam, aut argentum, aut quidvis áliud quod réliquis ómnibus pluris æstimat, deum fécerit, is neque adórat Dóminum, neque in aula sancta est; etiamsi videátur esse dignus, qui ad sensíbiles conventus admittátur.

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, quóniam sanctum est: adoráte in monte sancto ejus, * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu & veritáte; nam & Pater tales quærit qui adórent eum, * Quóniam *Ps.* 98. *Joan.* 4. *n.* 7.

Lectio viij.

IN templo adstant sancti Angeli: adest Dóminus, qui ánimum ingrediéntium intuétur. Preces uniúscujúsque manifestæ Deo sunt, quis ex affectu, quis scitè exquirat cœléstia; quis perfunctóriè & extrémis labris verba pronúntiet, cor verò ipsius procul à Deo sit. Quòd si orat; carnis sanitátem, opesque terréstres, & humánam glóriam únicè efflágitat. Horum autem nihil sic petendum est, ut Scriptúra docet: sed in templo ejus unúsquísque dicit glóriam. Creatúra omnis tum silens, tum loquens, tum cœléstis, tum terréna, dat glóriam Conditóri: miserábiles verò hómines, postquam, ædibus suis relictis, ad templum concurrérunt, quasi quidpiã consecutúri emolumenti, tamen Dei verbis aures non præbent, suam ipsórum natúram non séntiunt: præoccupáti peccáto, non affliguntur: non mœrent, dum reminíscuntur peccatórum: non timent judícium; sed arrídentes, & inter se jungentes dextras, precatiónis domum in locum immódicæ loquacitátis vertunt.

℟. Qui adhærent Dómino ut colant eum, & diligant nomen ejus, lætificábo eos in domo oratiónis meæ; * Quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. ℣. Nolite fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis; * Quia. *Is.* 56. *Joan.* 2.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium & Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

CAve ne quando ábeas unà cum iis qui impia & contumeliósa verba in Dei nomen évomunt, condemnátus; cùm debuísses mercédem pro rerum divinárum celebratióne recípere. Habes Psalmum, habes Prophéciam, præcepta Evangélica, Apostolórum prædicatiónes. Lingua psallat; mens eórum quæ dicta sunt,

scrutétur intelligéntiam ; ut psállas spíritu, psállas item & mente. Deus enim mínimè índiget glóriâ : sed te vult esse dignum, qui glóriam consequáre. Quapropter quod séminat homo, hoc & metet. Sémina glorificatiónem, ut corónas, honoresque, & laudes in regno cœlórum metas. Hæc à nobis ídeò dicta sunt, quòd sunt qui loquendi finem in Dei templo numquam fáciant, ac inutíliter ingrediantur. Utinam inutíliter, non cum detrimento !

℟. Tu, Dómine universórum, qui nullíus índiges, voluísti templum habitatiónis tuæ fieri in nobis : * Et nunc Sancte Sanctórum, Dómine, † Conserva in æternum impollútam domum ístam. ℣. Si quis templum Dei violáverit, dispérdet illum Deus : Templum enim Dei sanctum est. * Et nunc Sancte Sanctórum, Dómine. Glória. † Conserva. 2. *Mach.* 14. 1. *Cor.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. *a.* DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi, columna & firmamentum veritátis. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes, lápidem vivum & electum ; & ipsi tanquam lápides vivi superædificámini, domus spiritualis. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio. *Canticum.* Tob. 13.

JErúsalem cívitas Dei, luce splendidâ fulgébis, * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient : & múnera deferentes adorábunt in te Dóminum, * & terram tuam in sanctificatiónem habébunt ;

Nomen enim magnum * invocábunt in te :

Maledícti erunt qui contémpserint te ; & condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te, * benedíctique erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis ; * quóniam omnes benedicentur & congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum ; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro & smaragdo ædificabuntur ; * & ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus sternentur : * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam ; * & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dó-

mino ; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in spíritu. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum póstui : unusquisque vídeat quómodò superædificet ; fundamentum enim Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 6.

AN nescítis quóniã membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, & non estis vestri ? Empti enim estis prétio magno : glorificáte & portáte Deum in córpore vestro.

Hymnus.

PATRIS ætérni Sóboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.
Hic sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs :
Hîc & infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.
Hic suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, & fusi prétium cruóris
Ipse propínat.
Hic salus ægris ánimis parátur :
Hic reos Judex fácilis relaxat,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus ædem :
Hîc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.
Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidive fluctûs :
Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, virtus, honor, & potestas
Una sit Patri, parilique Proli :
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat ; & omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith.* 9.

[*Ipso die Dedicationis, & per Octavam.*

Oratio.

DEUS, qui invisíbiliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visíbiliter ostendis : templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra, & concéde ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamavérint, consolatiónis tuæ beneficia consequantur ; Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, & per Octavam.

Oratio.

DEus, qui nobis per singulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, & præsta ut quisquis hoc Templum benefícia peritúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Psalmi de Dominica, & sic ad alias Horas.

Ant. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis locum tuum & Templum. 2. *Mach.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. Christi domus.

Capitulum. Hebr. 10.

HAbentes, Fratres, fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam & viventem per velámen, (id est, carnem suam,) & Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * Introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuã in holocaustis: ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

[*Per Octavam Anniversarii, omisso* Allelúia. *resumptio fit ad primum asteriscum* *; *& sic ad alias Horas.*]

AD SEXTAM.

Ant. Ad Dóminum.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, & foras non egrediétur ámplius: & scribam super eum nomen Dei mei, & nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, & nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegísti & assumpsísti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit in átriis tuis, * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. Dei.

Capitulum. 2. Cor. 5.

SCimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * In bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte, * Allel. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. Unus.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem : * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Unus de septem Angelis sustulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

Ant. 8. G. Erat structúra.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite, postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum : ecce hæréditas Dómini, filii : * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis : * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide ; ipsa verò cívitas aurum mundum, símile vitro mundo. *Apoc.* 21.

Ant. 1. D. Templum.

Psalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus :

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero *somnum óculis* meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata : * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus : * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in requiẽ tuam, * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiâ, * & sancti tui exúltent.

Propter David servum tuũ, * non avertas fáciem christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur

eum : * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum , * & testimónia mea hæc quæ docébo eos.

Et filii eórum usque in séculum,* sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion , * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi ; * hîc habitábo , quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári : * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David : * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne : * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Templum non vidi in eâ ; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, & Agnus. *Apoc.* 21.

Ant. 3. a. Civitas.

Psalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illic sédimus & flévimus , * cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus , * suspéndimus órgana nostra:

Quia illic interrogavérunt nos , qui captívos duxérunt nos , * verba cantiónum :

Et qui abduxérunt nos , * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dñi * in terra aliéna ?

Si oblítus fúero tui , Jerúsalem , * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis , * si non memínero tui ,

Si non proposúero Jerúsalē * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto , Dómine , filiórum Edom , * in die Jerúsalem ;

Qui dicunt : Exinanite, exinanite * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera , * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam ; quam retribuísti nobis.

Beátus qui ténebit,* & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Cívitas non eget sole neque luna ut lúceant in ea ; nam cláritas Dei illumínávit eam, & lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Ant. 6. Non intrábit.

Psalmus 147.

LAuda , Jerúsalem, Dóminum : * lauda Deum tuum, Sion ;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum , * benedíxit filiis tuis in te ;

Qui pósuit fines tuos pacem , * & ádipe frumenti sátiat te ;

Qui emittit elóquium tuum terræ , * velóciter currit sermo ejus ;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit ;

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum & liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónē fáciens & mendácium; nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21.

Capitulum. Isaïæ 33.

RESpice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquam transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, & omnes funículi ejus non rumpentur; quia sollúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Hymnus.

ECce sedes hîc tonantis,
Ecce cœli jánua:
Hîc sacerdos, ara, templum,
Hîc Deus fit hóstia:
Incruentâ morte jugis
Hîc amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta sedes
Ipsius capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans,
Hîc latére sústinet.

QUAM libenter hîc pudícis
Inserit se córdibus!
Hîc amantis tota Christi
Exerit se cáritas:
Hîc Pater caros sedére
Gestit inter fílios.

HINC facesse quem profána
Pólluit contágio,
Neu sacrum transire limen
Inquinátus áudeas:
Ultor astat cum flagellis
Púniens sontes Deus.

SIT perennis laus Parenti,
Sit perennis Filio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei: ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Gressus rectos fácite pédibus vestris; accessístis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem: itaque regnum immóbile suscipientes, serviámus Deo cum metu & reveréntia. *Hebr.* 12.

Oratio, ut supra ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capitulum de Dominica, cætera ut heri, &c.

¶ *De Dominica (si occurrat intra Octavam Anniversarii Dedicationis), sit Officium ut in Psalterio, & Proprio de Tempore, cum commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.*]

DIEBUS
INTRA OCTAVAM.
Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *ex Nocturno Festi, juxta Feriam.*

Lectio j. de Scriptura occurrente; ij. & iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola. 5. a. Omnis ædi-

ficátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu *Ephes.* 2.

Canticum, Jerúsalem. c.

AD HORAS, omittitur Allelúia. *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Antiph. sola. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

SECUNDA DIE.

Sermo S. Augustíni Epíscopi. *Serm.* 336. *in Dedic. Tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. Ædificium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quòd hîc fiébat, quando ista surgébant; hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & móntibus ligna & lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquam inter manus fabrórum & opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista & lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicem cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides & ligna bene sibi cohærére, secúrus intras; ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, & in nobis habitáre, tanquam ædificando dicébat: Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte.

TERTIA DIE.

Sermo S. Cæsárii Epíscopi. *Sermo* 229 *qui est in Dedic. Ecclesiæ.*

Lectio ij.

QUotiescumque, Fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, & sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spiritáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum Dei sanctum est, quod estis vos; & íterùm: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri eva-

cuétur vítiis, & virtútibus repleátur; claudátur diábolo, & aperiátur Christo.

Serm. 230. *Lectio iij.*

QUia, Fratres, habitáre desíderat in nobis Deus, cum ipsius adjutório ita cor nostrum stude ámus bonis semper cogitatiónibus occupáre, & córpora nostra ab omni sorde luxúriæ munda custodíre, ut Deum in nobis delectet habitáre. In templo enim à Salomóne ædificato légimus duo altária fuísse constitúta, unum foris, áliud intùs: in illo quod foris erat, animálium celebrabátur sacrificium; in illo verò quod intùs erat, thymiámatis offerebátur incensum. Videámus ergo ne fortè in nobis duo sint altária constitúta; córporis scílicet, & cordis nostri. Dénique duplex à nobis sacrificium quærit Deus: unum, ut simus casto córpore; áliud, ut mundo corde esse debeámus.

QVARTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 337. *de Dedic. Ecclesiæ. C. 1. Lectio ij.*

BOna ópera fidélium de suâ temporáli terrenâque substántiâ cùm in thesauris cœléstibus reconduntur; fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Unde & ista ædificia, quæ congregandis religiosis cœtibus extruuntur, cum óculo carnis inspéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs; & visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis, sed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

RETríbuet ergo Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devóte ista operántibus, ut eos quoque ipsos in suæ fabricæ constructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubi sápiens ille architectus Apóstolus fundamentum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem angulárem; sicut & Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem electum & honorificátum. Huic adhærendo, paeámur; huic incumbendo, firmámur.

QVINTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Unde suprà. Lectio ij.

CHristus simul est & lapis fundamentális, quia ipse nos regit; & angulàris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra supra quam vir sápiens ædificans domum suam, contra omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus persevérat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante subvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipse est & pax nostra, qui fecit útraque unum: in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Hi enim duo tanquam parietes ex diverso venientes,

longè ab ínvicem fúerant; donec ad illum, tanquam ad ángulum ducti, étiam in illo sibimet copuláti sunt.

Cap. 2. Lectio iij.

ITaque sicut hoc ædificium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis; ita illud ædificium, quod nos ipsi sumus, Deo spiritáliter habitatúro constrúitur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis móli-bus constrúimus, sic illud bene compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quando corruptíbile hoc nostrum índuet incorruptiónem, & mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. in Matth.

Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes: ideóque commúniter ómnibus, statim atque ingressi fúerimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat, nemo seculáribus rebus suspensum ánimum hábeat, cùm jam ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei imminet pœna. Equidem míllies pótiùs malim in domum alicujus vestrûm ingressus destítui, quàm hîc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidem hæc magis propriè domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hîc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est & admirandũ? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; & lucerna hæc quàm illa, ut nórunt qui cum fide óleo peruncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magisque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hîc & léctulus est valde illo præstántior; divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut qui non frustrà sementem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Unde ígitur hoc lucrum conjício, unde perspício sermónes ad opus proficere? Nimírum, ex hoc concúrsu; ex eo quòd Ecclésiam ómnium matrẽ studiósè amplectímini; ex hac pernócte perpétuâque statióne; ex eo quòd angelicórum órdinum statiónem imitantes, sine ces-

satióne laudes & hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris, hómines in Eccléſiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantum affert gáudii vitæ nostræ, quantum hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Eccléſia congregári. In Eccléſia gaudéntiũ conſervátur gáudiũ. In Eccléſia, ánimo dejectórum eſt recreátio. In Eccléſia, doléntium eſt voluptas. In Eccléſia, defatigatórum eſt reſpirátio. In Eccléſia, laboántium eſt réquies. Veníte enim, inquit, poſt me, qui laborátis & onerati eſtis; & ego refíciam vos. Quid hâc voce poteſt eſſe deſiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Eccléſiam te vocat.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Veſperis Feſti.

OCTAVA DEDICATIONIS.

Duplex 2. ordinis.

Officium, dempto ritu ſolemni, ut in die, præter Lectiones.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne ſancti Auguſtíni Epiſcopi.

Serm. 133. in Dedic.

Lectio iv.

DUm novam conſtructiónem ſanctæ hujus Eccléſiæ libenter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus; invénimus à nobis debéri, & Deo noſtro máximam laudem, & ſanctitáti veſtræ congruum de divínæ domûs ædificatióne ſermónem. Tunc autem ſermo noſter cóngruus erit, ſi in ſe áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum veſtrárum, Deo vos intérius ædificante, proficiat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, ſpirituáliter fiat in méntibus: & quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificante grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus veſtris.

Lectio v.

PRincipáliter ergo grátias agámus Dómino Deo noſtro, à quo eſt omne datum óptimum, & omne donum perfectum: & ejus bonitátem torâ cordis alacritáte laudémus; quóniam ad conſtruendam iſtam domum oratiónis, fidélium ſuórum viſitávit ánimum, excitávit affectum, ſurrogávit auxílium; inſpirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in ſuis & velle & perficere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipſe cœpit, ipſe perfécit.

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conſpectu ſuo nunquam eſſe permittit inánia; fidélibus ſuis, quibus operántibus præbuit virtútis ſuæ favórem, tribuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agendæ ſunt grátiæ Deo noſtro: hanc enim Eccléſiam, quam fecit nómini ſuo cónſtrui, fecit étiam ſanctórũ Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Facta ſunt Encænia in Jerosólymis; & hyems erat: & ambulábat Jeſus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Preſbyteri.

Expoſ. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur ſolémnitas Dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos ſìngulos celebráre conſuéverat. Sed notandum eſt quòd hæc Encænia quæ hîc leguntur, non ad primam templi Dedicatiónem, ſed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè colligitur, quia hyeme facta referuntur. Prima siquidem ejúſdem templi Dedicátio à Salomóne, témpore autumni; ſecunda autem à Zoróbabel & Jeſu Sacerdóte, témpore veris; tértia à Juda Machabæo, témpore hyemis eſt facta; quando ſpeciáliter conſtitútum eſſe légitur, ut éadem Dedicátio per omnes annos in memóriam ſolémnibus renovarétur officiis: quæ étiam ad tempus uſque Domínicæ Incarnatiónis obſervàta fuit, ſicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio ſalúbri conſuetúdine in Eccléſiis Chriſti moderno témpore dignóſcitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jeſus in pórticu Salomónis. Si Dei Fílius ambuláre vóluit in templo, in quo caro & ſanguis brutórum animálium offerebátur; multò magis noſtram oratiónis domum, ubi carnis ipsíus ac ſánguinis ſacramenta celebrantur, viſitáre gaudébit. Si perambuláre non deſpexit pórticum in qua rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentiſſimus ac ſapientiſſimus, ad orandum ſtare ſolébat; quantò magìs penetrália córdium noſtrórum invíſere atque illustráre deſíderat: ſi tamen ea pórticum eſſe Salomónis, hoc eſt, ſi ea timórem ſuum, qui eſt inítium ſapiéntiæ, habére perſpéxerit

[*Si Octava Dedicationis in Dominicam incíderit, loco ſequentis Lectionis, legitur Evangelium cum Homilia Dominica occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum eſt, quia domus ſolùm modò in quâ ad orandum vel ad myſtéria celebranda convénimus, templum ſit Dómini; & non ipſi qui in nómine Dómini convénimus, multò

satióne laudes & hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona ! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam : in terris, hómines in Eccléfiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant : in terris, eumdem hóminum promit multitúdo ; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantum affert gáudii vitæ nostræ, quantum hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Eccléfia congregári. In Eccléfia gaudéntium conservátur gáudium. In Eccléfia, ánimo dejectórum est recreátio. In Eccléfia, doléntium est voluptas. In Eccléfia, defatigatórum est respirátio. In Eccléfia, laborántium est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis & onerati estis ; & ego reficiam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius ? quid hâc invitatióne jucúndius ? Ad épulum te vocat, qui in Eccléfiam te vocat.

VESPER. de die Octava, ut in I. Vesperis Festi.

OCTAVA
ANNIVERSARII
DEDICATIONIS.

Duplex 1. *Ordinis.*

Officium, dempto ritu solemni, ut in die, præter Lectiones.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 133. *in Dedic.*

Lectio iv.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Eccléfiæ libenter atténdimus, quam divino nómini hódie dedicámus ; invénimus a nobis debéri, & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ congruum de divinæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster congruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, proficiat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in parietibus, spirituáliter fiat in méntibus : & quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificante grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

Lectio v.

PRincipáliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, & omne donum perfectum : & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus ; quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxilium ; inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent ; ac per hoc Deus, qui operátur in suis & velle & perficere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit.

*

Lectio vj.

ET quia ópera bona in conspectu suo nunquam esse permittit inánia ; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro : hanc enim Eccléfiam, quam fecit nómini suo constrúi, fecit étiam sanctórum Mártyrum reliquiis amplius honorári.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore ; Facta sunt Encænia in Jerosólymis ; & hyems erat : & ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas Dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hîc leguntur, non ad primam templi Dedicatiónem, sed ad últimam pértinent : quod ex eo fácilè collígitur, quia hyeme facta referuntur. Prima siquidem ejusdem templi Dedicátio à Salomóne, témpore autumni ; secunda autem à Zoróbabel & Jesu Sacerdóte, témpore veris ; tértia à Juda Machabæo, témpore hyemis est facta ; quando speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem Dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur officiis : quæ étiam ad tempus úsque Dóminicæ Incarnatiónis obsérvata fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio salúbri consuetúdine in Eccléfiis Christi moderno témpore dignóscitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jesus in pórticu Salomónis. Si Dei Filius ambuláre vóluit in templo, in quo caro & sánguis brutórum animálium offerebátur ; multò magis nostram oratiónis domum, ubi carnis ipsius ac sánguinis sacramenta celebrantur, visitáre gaudébit. Si perambuláre non despexit pórticum in qua rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentíssimus ac sapientíssimus, ad orandum stare solébat ; quantò magis penetrália córdium nostrórum invisere atque illustráre desíderat : si tamen ea pórticum esse Salomónis, hoc est, si ea timórem suum, qui est inítium sapiéntiæ, habére perspéxerit.

[*Si Octava Anniversarii Dedicationis in Dominicam inciderit, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium cum Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum est, quia domus solúmmodò in quâ ad orandum vel ad mystéria celebranda convénimus, templum sit Dómini ; & non ipsi qui in nómine Dómini convénimus, multò

Ant. 1. D. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus; ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66.

Pater noſter.

Abſolutio, Deus memíneris. *& Benedictiones de B. V. ut ordinantur poſt Pſalterium.* 151.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lectionem, ℟. Audíte Domus David: Dabit Dóminus ipſe vobis ſignum; * Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Chriſti generátio ſic erat: Mater ejus María inventa eſt in útero habens de Spíritu Sancto. Hoc autem totum factum eſt, ut implerétur quod dictum eſt à Dómino: * Ecce Virgo. *Iſ.* 7. *Matth.* 1.

Poſt ij. Lect. ℟. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem Fílium; * Ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Creávit Dóminus novum ſuper terram: fémina circumdábit virum. * Ipſe ſalvum. *Matth.* 1. *Jerem.* 32.

Pro tertia Lectione legitur una è modò aſſignandis ſecundùm diverſitatem menſium.

Poſt iij. Lectionem, ℟. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi. * Véritas, de terra orta eſt, & juſtítia de cœlo proſpexit. ℣. De María natus eſt Jeſus qui vocátur Chriſtus. * Véritas. Glória. * Véritas. *Pſ.* 84. *Matth.* 1.

Te Deum.

Br. Mir. Pars Hyemalis.

AD LAUDES.

Pſalmi de Sabbato ſub ſola Ant. 4. A. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ eſt iſta quæ progréditur quaſi auróra conſurgens, pulchra ut Luna, elécta ut Sol, terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta?

Hymnus.

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Triſtes orbe procul díſſipat umbras.
O quàm lucídior, nocte ſepultis
Portans ipſa diem, Virgo, refulges!
O QUÆ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te ſi terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
INTER perpétuos núminis hauſtus,
O Regína, tibi ſánguine junctum
Ne dediſce genus: noſtra fuiſti,
Summi facta parens, Virgo, tonantis.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória Flamen. Amen.

Ante Præſentationem.

℣. Homo natus eſt in eâ,

℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Péperit Maria Fílium suum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præsépio. *Luc* 2.

Oratio.

BEáta témpora celebrántes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis consecrásti: quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, & in illo renáscі, & tanti mystérii fructum júgiter in nobis conserváre meeámur; Per eumdem Dóminum nostrum.

Non fiunt Suffragia.

Post Præsentationem.

℣. Deus in médio ejus, ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ & æternâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum.

Suffragia de Patrono, (nisi B. V. sit Patrona) de Sanctis & pro Pace.

AD HORAS.

Doxologia, QUI natus es, &c. *Psal. de Sabbato.*

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

In ℟. *br.* Qui natus es de María Vírgine. *Matth.* 1.

Cætera, ut ad calcem Psalterii.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Benedictus Dóminus, qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redimeret; ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Recordátus est Dóminus * Misericórdiæ suæ. Recordátus. ℣. Et veritatis suæ dómui Israel. * Misericórdiæ. Glória. Recordátus. *Ps.* 97.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ. ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Beáta quæ credidísti quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Capitulum. Eccli. 24.

PRæcépit & dixit mihi Creátor ómnium: & qui creávit me requiévit in tabernáculo meo.

℟. *br.* Homo * Natus est in eâ. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Natus. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fuérint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum. *Ps.* 44.

℣. Memores erunt nóminis tui, ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Ps.* 44.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE JANUARIO.

Ex Libro Epistolárum sancti Cyrilli Alexandrini.

Conc. Eph. Part. 1. *Cap.* 9.

Lectio iij.

QUod Verbum caro factum perhibétur, id áliud nihil est, quàm quòd, perinde ac nos, carni & sánguini communicávit, nostróque corpore sibi adjuncto ex muliere prodíerit; deitáte ínterim, aut ex Patre nativitáte, non abjectâ: mansit enim in ipsa quoque assumptióne quod prius erat. Hoc exactióris fídei doctrína ubíque prædicat: hoc sanctos patres sanxísse, eâque de causâ sacram Vírginem Deíparam appellâre minimè dubitásse constat; non quòd Verbi natúra, ipsíusve divínitas, ortús sui princípium ex sancta Vírgine súmpserit; sed quòd sacrum illud corpus ánimâ intelligente perfectum ex ea trâxerit; cui & Dei Verbum secundùm hypóstasim unítum, secundùm carnem natum dícitur.

MENSE FEBRUARIO.

Sermo sancti Gregórii Nyssèni.

Orat. in Nat. Christi.

Lectio iij.

AUdi pudícam Vírginis vocem. Angelus partum núntiat: at illa virginitáti inhæret, & integritátem angélicæ demonstratióni anteponendam júdicat: nec Angelo fidem non habet, nec à propósito recédit suo. Interdixi, inquit, mihi consuetúdine viri. Quómodò istud erit mihi, quóniam virum non cognósco? Hæc Maríæ vox, demonstrátio est eórum quæ in occulta história referuntur. Si enim nuptiárum causâ ducta fuísset à Joseph, quómodò paritúrâ Angelo prænuntianti se rem novam & aliénam audíre præ se tulísset, cùm ipsa quoque sese obstrinxísset natúræ lege ut aliquando mater esset? Verùm quia carnem Deo consecrátam, tamquam sanctum áliquod oblátum munus, oportébat intactam integramque præstáre; idcirco, Licèt, inquit, Angelus sis, licèt è cœlo vénias, licèt id quod osténditur natúram súperet humánam; tamen me virum cognoscere nefas est; quómodò sine viro mater ero? Joseph enim sponsum novi, sed virum non cognósco.

MENSE MARTIO.

Ex Libris sancti Irenæi Episcopi & Mártyris adversùs hæreses.

Lib. 5. Cap. 19.

Lectio ij.

IN sua própria veniente Dómino ; & suâ própriâ eum bajulante conditióne, quæ bajulátur ab ipso ; & recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ , per eam quæ in ligno est obediéntiam, faciénte ; & seductióne illâ solútâ quâ seducta est malè illa quæ jam viro destináta erat virgo Eva : per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro Virgo María. Quemádmodum enim illa per angélicum sermónem seducta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus : ita & hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et ficut illa seducta est, ut effúgeret Deum ; sic hæc suásа est obedíre Deo, ut virginis Evæ virgo María fieret advocáta. Et quemádmodum astrictum est morte genus humánum per vírginem, solvátur per vírginem : æquâ lance dispósita virginális inobediéntia, per virginálem obediéntiam.

OFFICIUM PARVUM
BEATÆ MARIÆ.

[*Dicitur in Choro secundùm consuetudinem locorum & juxta Rubricam parte 3. Rubricarum generalium præscriptam.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth. 1.*

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles ;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes !
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti :
Humános Deus hinc índuit artus.
QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu flectitur omne ;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri :
Cujus Virgo parens, glória Nato ;

Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

[*In Officio parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm Feriarum ordinem, ut infrà notatur.*]

IN I. NOCTÙRNO.
Feria II. & V.

Ant. Sola. 1. a. Ave.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam elevàta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor est ejus? *aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjeciísti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, insuper & pécora campi.

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diei erúctat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes; * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * a summo cœlo egréssio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculàta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, *& dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiéndis illis retributio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuérint dominàti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Glória Patri, &c.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis : * propterèa bénedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ, * intende, prósperè procéde, & regna.

Propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem : * propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus ; * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intus, * in fimbriis áureis, circumamícta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne, * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Propterèa pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in séculum séculi.

Ant. Ave, grátiâ plena, Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi filia, & vide, inclína aurem : ℟. Et concupíscet rex decórem tuũ *Ps.* 44.

IN II. NOCTURNO.

Feriæ III. & VI.

Ant. sola 8. c. Ecce concípies.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórũ : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætificat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suũ Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dñs virtútum nobiscum, * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma: * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dñs virtútum nobiscum, * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis,

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperũ, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera offerent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei,

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; * & ánimas páuperũ salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte, rédimet ánimas eórum: * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in æternum; * & replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Psalmus 84.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam, * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ, * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuã, * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suá.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit; * & ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries Fílium; & vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Anima mea exultábit in Dómino; ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 14.

IN III. NOCTURNO.

Feria IV. & Sabbato.

Ant. sola, 2. D. Quod nascétur.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthiopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus est in ea, * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipũ; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes & caligo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ, * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audivit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super ómnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ, * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspectu regis Dómini, moveátur mare & plenitúdo ejus, * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum vocábitur Filius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus. ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster.

Absolutio. Judith. 13.

Nobíscum sit Deus, qui in Ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israel.

Bened. Deus, à quo missus est Angelus Gábriel ad Virginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

Lectio j. Is. 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audite ergo, domus David: Numquid parum vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, & páriet Fílium; & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Audíte Domus David: dabit Dóminus ipse vobis signum; * Ecce Virgo concípiet, & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Christi generátio sic erat: Mater ejus María inventa est in útero habens de Spíritu sancto. Hoc autem totum factum est ut implerétur quod dictum est à Dómino: * Ecce Virgo. *Is.* 7. *Matt.* 1.

Bened. Filius Altíssimi quē Virgo concépit, & péperit, det nobis filios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan* 1.

Lectio ij. Ad Gal. 4.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à fervo, cùm sit Dóminus ómnium; sed sub tutóribus & actóribus est, usque ad præfinitum tempus à patre: ita & nos cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suũ, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in eâ natum est de Spíritu sancto est, páriet autem Filium: * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Creávit Dóminus novum super terram, fémina circúmdabit virũ. * Ipse. *Matth.* 1. *Jerem* 32.

Bened. Spíritus sanctus de quo est quod in María natum est, sanctificet nos per ómnia. *Matth.* 1. 1. *Thess.* 5.

Lectio iij. Apoc. 11. & 12.

APertum est templum Dei in cœlo, & visa est arca testamenti ejus in templo ejus: & facta sunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárũ duódecim. Tu.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * Véritas de terra orta est, & justítia de cœlo prospexit. ℣. De Maríâ natus est Jesus qui vocátur Christus. * Véritas. Glória. Véritas. *Ps.* 84. *Matth.* 1.

Non dicitur, Te Deum. *si Laudes non sequantur, dicitur hic Oratio*, Concéde. *ut ad Sextam.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. sola, 4. A. Benedícta.

Psalmus 66.

DEus misereátur nostrî, & benedícat nobis; * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuã, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dñus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília

facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra, * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suavis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, filia Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * & éliget adhuc Jerúsalem.

Sileat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonantibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ est ista quæ prográditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordinata.

Hymnus.

NUNC auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras.
O quàm lucídior, *nocte* sepultis
Portans ipsa diem, Virgo refulges!
O QUÆ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis :
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor redídet olympus?
INTER perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus : nostra fuísti,
Summi facta parens, Virgo, tonantis.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem

In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Deus in médio ejus, ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Multæ filiæ congregavérunt divítias. Tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Oratio.

DEus, qui de Beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur; Per eumdem Dóminum.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEMENTO, de Deo Deus,
Quòd matre natus Virgine,
Nostri misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

ET nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réspice:
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ant. 7. d. In omni.

Psalmus 53.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspectum suum:

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despexit óculus meus.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos:

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Confessio & pulchritúdo in conspectu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dño glóriam & honórem; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, & * pópulos in veritáte sua.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus; * & véritas Dómini manet in æternum.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

Capitulum. Eccli. 24.

IN Sion firmáta sum, & in civitáte sanctificátâ símiliter requiévi, & in Jerúsalem potestas mea, & in parte Dei mei hæréditas illius, & in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Spécie tuâ, * Et pulchritúdine tuâ intende. Spécie. ℣. Próspere, procéde & regna: * Et pulchritúdine. Glória. Spécie tuâ, & pulchritúdine tuâ.

℣. Omnis glória filiæ Regis ab intus; ℟. In fimbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Oratio.

PRótege, Domine, fámulos tuos subsídiis pacis, & Beátæ Maríæ semper Vírginis patrocíniis confidentes à cunctis hóstibus & periculis redde secúros; Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam.*

Ant. 1. f. Benedictus.

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habívi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dó-

minus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dñi Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum recipémus.

℟. *br.* Recordátus est Dñus * Misericórdiæ suæ. Recordátus. ℣. Et veritátis suæ dómui Israel. * Misericórdiæ. Glória. * Recordátus.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ. ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Oratio.

DEus, qui salútis æternæ, Beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri prǽmia præstitísti: tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quâ merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum.

AD SEXTAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam.*

Ant. 3. *a.* Beáta.

Psalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum:

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne.

Quia multùm repléta est ánima nostra, * oppróbrium abundántibus, & despéctio superbis.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * Nisi quia Dñus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutíssent nos;

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuíssset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransíssset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Psalmus 124.

QUi confidunt in Dómino sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem:

Montes in circúitu ejus; * & Dñus in circúitu pópuli sui ex hoc nunc, & usque in séculum:

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum, * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem; * pax super Israel.

Ant. Beáta, quæ credidísti quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Capitulum. Eccli. 24.

PRæcépit & dixit mihi Creátor ómnium: & qui creávit me requiévit in tabernáculo meo.

℟. *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Natus. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónē sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

CONcéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus.

MEMENTO. *ut ad Primam.*

Ant. 1. a. Tu glória.

Psalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, & * lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manipulos suos.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eã.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis; * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalẽ ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiórũ tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dñus ita magnificávit ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fuérint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuũ * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis * Deprecabuntur. Glória. Vultum. *Ps.* 44.

℣. Mémores erunt nóminis tui. ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Ps.* 44.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

AD VESPERAS.

℣. Deus in adjutórium meũ intende, &c.

Ant. sola, 5. a. Benedicta.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponã inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * dominãre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum: * ex útero ante luciferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquassábit cápita in terra multórum,

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Psalmus

Psalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui;

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem;

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini:

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eã.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuũ, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum; * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccellas; * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, & li-

quefáciet ea; * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith.* 13.

Capitulum. Apoc. 12.

SIgnum magnum appáruit in cœlo, múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

Hymnus.

AVE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

VIRGO singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

VITAM præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Astitit Regína à dextris tuis, ℟. In vestítu deaurato circúmdata varietáte. *Ps.* 44.

Ad Magníficat. 3. a. Fecit mihi magna qui potens est; ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benígnus infunde; & intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, & mentes nostras humilitáte & caritáte sanctífica; Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, Deus.
℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 8. c. Ait Angelus ei.

Psalmus 128.

SÆpe expugnavérunt me à juventúte meâ, * dicat nunc Israel.

Sæpe expugnavérunt me à juventúte meâ: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundantur & convertantur retrorsum, omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priúsquam evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam qui metit: * & sinum suum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant: Benedíctio Dómini super vos, * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocẽ deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dñe, * Dñe, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſrael in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Psalmus 120.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum, * neque eláti ſunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſrael in Dómino, * ex hoc, nunc, & uſque in ſéculũ.

Ant. Ait Angelus ei: Ne tímeas, María: invenísti enim grátiam apud Deum. *Luc.* 1.

Hymnus.

VIRGO Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominámque colunt,
SUSCIPE, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
GLORIA magna Patri: compar ſit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. Eccli. 24.

EGo mater pulchræ dilectiónis, & timóris, & agnitiónis, & ſanctæ ſpei.

℟. *br.* Invoca Dóminum, * Lóquere Regi pro nobis. Invoca. ℣. Et líbera nos de morte. * Lóquere. Glória Patri. Invoca. *Eſther.* 15.

℣. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. ℟. Propterèa benedixit te Deus in æternũ. *Pſ.* 45.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 7. d. Sub tuum præsídium confúgimus, ſancta Dei Génitrix: noſtras deprecatiónes ne deſpícias in neceſſitátibus; ſed à períeulis cunctis líbera nos ſemper, Virgo gloriósa & benedícta.

Oratio.

BEátæ & glorióſæ ſemperque Virginis Maríæ, quæſumus, Dómine, intercéſſio glorióſa nos prótegat, & ad vitam perdúcat æternam; Per.

PROSA DE BEATA.

INVIOLATA, íntegra & caſta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O MATER alma Chriſti caríſſima,
Súſcipe pia laudum præcónia.

NOSTRA ut pura péctora sint & córpora,
Te nunc flagitant devóta corda & ora.
TUA per precáta dulcísona,
Nobis concédas véniam per sécula.
O BENIGNA! O Regína! O María!
Quæ sola invioláta permansísti.

℣. Post partum, Virgo, inviolata permansísti: ℟. Dei Génitrix intercéde pro nobis.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti, Deus; Per ómnia, &c.

ANTIPHONA ad devotionem.

BEáta Dei Génitrix María, Virgo perpétua: templum Dómini, sacrárium Spíritûs sancti: sola sine exemplo, placuísti Dómino nostro Jesu Christo: succurre míseris, réfove flébiles, juva pusillánimes: ora pro pópulo, interveni pro Clero, intercéde pro devóto fæmíneo sexu: sentiant omnes tuum juvámen, quicumque célebrant tuam sanctam commemoratiónem.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Oratio.

CONcéde, miséricors Deus, fragilitati nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus; Per.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu Dñe, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac, propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátē, * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur & erubescant valdè velóciter.

Psalmus 31.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua, * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, * & injustítiam meã non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meã Dómino; * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris, * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte justi; * & gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum; * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * & non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliátus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meũ; * & gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, dereliquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Amíci mei & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & stetérunt,

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * & vim faciébant qui quærébant ánimã meam:

Et qui inquirébant mala mi-

hi, locúti sunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine, Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * &, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meã annuntiábo; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me; * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meũ, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 50.

Miserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Asperges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus; * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua: * & Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * & exultábit lingua mea justítiã tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses, sacrifícium dedíssem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut

ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificiú justítiæ, oblatiónes & holocaústa; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Psalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, & áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * & ego sicut fœnum árui.

Tu autẽ, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Inítio tu, Dómine, terram fundásti: * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; tu autem pérmanes: * & omnes sicut vestiméntum veterascent.

Et sicut opertórium mutábis eos, & mutabúntur: * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt ; * & semen eórum in séculum dirigétur.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocẽ deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dñe ; * Dñe, quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israel in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio ;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam; áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; * exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi, & anxiátus est super me spíritus meus : * in me turbátum est cor meũ.

Memor fui diérum antiquórum ; meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas faciem tuam à me, * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericórdiam tuam, * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me facere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terrã rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimã meã : * & in misericórdia tua dísperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto meî, & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, Miserére nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserére nobis.

Spíritus sancte Deus, miserére nobis.

Sancta Trínitas unus Deus, miserére nobis.

Sancta María, ora pro nobis.

Sancta Dei Génitrix, ora

Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Michael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli & Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirituum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joannes baptísta, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (*Zebed.*) ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Maurici, cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Saturnine, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Victor, ora.
Sancte Irenæe, cum sóciis tuis, pro nobis.
Sancti Joannes & Paule, oráte.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási & Protási, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Anastási, ora.
Sancte Básili, ora.
Sancte Gregóri Nazianzéne, ora pro nobis.
Sancte Joannes Chrysóstome, ora pro nobis.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Exúperi, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Francísce Saléfi, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Sancte Gauderíce, ora.
Sancte Guillelme, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdeléna, ora.
Sancta Tecla, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.

Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Camilla, ora.
Sancta Theréſia, ora.
Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes ſancti & ſanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius eſto, Parce nobis, Dómine.
Propítius eſto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera nos.
Ab ira tua, líbera.
A ſubitánea & improvíſa morte, libera.
Ab insídiis diáboli, libera.
Ab ira & ódio, & omni mala voluntáte, libera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A fúlgure & tempeſtáte, lib.
A morte perpétua, libera.
Per myſtérium ſanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Adventum tuum, líbera.
Per Nativitátem tuam, líb.
Per Baptiſmum & ſanctum Jejúnium tuum, libera.
Per Crucem & Paſſiónem tuã, líbera nos, Dómine.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per ſanctam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs ſancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rog.
Ut remiſſiónem peccatórum nobis dones, te rogámus.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te rog.
Ut fidem, ſpem & caritátem nobis largíri dígneris, te rogámus, audi nos.
Ut Eccléſiam tuam ſanctam régere & conſerváre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut inimícos ſanctæ Eccléſiæ humiliáre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut domnum Apoſtólicum, & omnes gradus Eccléſiæ in ſancta Religióne conſerváre dignéris, te rogámus.
Ut Antiſtiti noſtro, Clero, & pópulo illi commiſſo cœléſtis grátiæ abundántiam largíri dígneris, te rog.
Ut Regem noſtrum incólumem ſerváre, & in ſancto religiónis obséquio ſtabilíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut Régibus & Princípibus Chriſtiánis pacem & veră concórdiam donáre dignéris, te rogámus.
Ut cuncto pópulo Chriſtiáno pacem & unitátem largíri dignéris, te rog.
Ut noſmetipſos in tuo ſancto ſervítio confortáre & conſerváre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut mentes noſtras ad cœléſtia deſidéria érigas, te rogámus, audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus noſtris ſempiterna bona retríbuas, te rogámus, audi nos.
Ut ánimas noſtras, fratrum,

propinquórum, & benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne erípias, te rogámus, audi nos.

Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, te rogámus, audi nos.

Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te rog.

Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.

Fili Dei, te rog.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dñe.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater. *Secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum. ℟. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ quia páuperes facti sumus nimis. *Ps.* 78.

℣. Adjuva nos, Deus salutáris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos. ℟. Et propitius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

℣. Orémus pro infirmis, afflictis, & captívis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam:

℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, & omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat.

EXaudi, quæsumus, Dñe, súpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tribuas benignus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis quas pro iis merémur, erípias.

DEus, qui culpâ offénderis, pœnitentiâ placáris, preces pópuli tui supplicantis propítius réspice; & flagella tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, averte.

DEus, ómnium fidélium pastor & rector, fámulum tuum *N.* quem Pastórem Eccléſiæ tuæ præésse voluísti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unâ cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

OMnípotens sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* & dírige eum secundùm tuam cle-

méntiam in viam salútis ætérnæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, & totâ virtúte perficiat.

QUæsumus omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster N. qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, & ad te, qui via, véritas & vita es, gratiósus váleat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita; & hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, & adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissióne cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

OMnípotens sempiterne Deus, qui vivórum dominátis simul & mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide & ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Exáudiat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

ORDO

COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum:

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro *eo, [*vel* ea.]
Omnes sancti Angeli & Archángeli, orate.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.

Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, or.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro eo [*vel* ea.]
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per Nativitátem tuam, líb.
Per Crucem & Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deinde cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíscere, ánima Christiána, de hoc mundo, In Nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est: In nómine Angelórum & Archangelórum: In nómine Throndrum & Dominatiónum: In nómine Principátuum & Potestátum: In nómine Chérubim & Séraphim: In nómine Patriarchárum & Prophetárum: In nómine sanctórum Apostolórum & Evangelistárum: In nómine sanctórum Mártyrum & Confessórum: In nómine sanctórum Monachórum & Eremitárum: In nómine sanctárum Vírginum, & ómnium Sanctórum & Sanctárum Dei. Hódie sit in pace locus tuus, & habitátio tua in sancta Sion; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus qui secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœ-

niténtium deles, & præteritórum críminum culpas véniâ remissiónis evácuas : réspice propítius súper * hunc fámulum tuum *N.* [*vel* hanc fámulam tuam *N.*] & remissiónem ómnium peccatórũ suórum totâ cordis confessióne poscentem, deprecátus exaudi. Rénova in * eo [*vel* ea] piíssime Pater, quidquid terrénâ fragilitáte corruptum, vel quidquid diabólicâ fraude violátum est : & unitáti córporis Eccléſiæ membrum redemptiónis annecte. Miserére, Dómine, gemítũ, miserére lacrymárum ejus ; & non habentem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacramentum reconciliatiónis admitte ; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

COmmendo te omnipotenti Deo, * caríssime frater [*vel* caríssima soror ;] & ei cujus es creatúra committo : ut cùm humanitátis débitum persólveris, ad eum qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egredienti ítaque ánimæ tuæ de córpore, splendidus Angelórum cœtus occurrat : judex Apostolórum tibi senátus advéniat : candidatórũ tibi Mártyrũ triumphátor exércitus óbviet : liliáta rutilántiũ te Confessórum turma circumdet : jubilántiũ te Vírginum chorus excípiat : beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te complexus astringat : mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspectus appáreat, qui te inter assistentes sibi júgiter interesse decernat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in tormentis. Cedat tibi retérrimus sátanas cum satellítibus suis : in adventu tuo, te comitántibus Angelis, contremíscat, atque in æternæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus ; & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus. Sicut déficit fumus, deficiant : sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei : & justi epulentur, & exultent in conspéctu Dei. Confundantur ígitur & erubescant omnes tartáreæ legiónes : & ministri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Rememptórem tuum fácie ad fáciem vídeas ; & præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátẽ. * Constitútus [*vel* constitúta] ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sécula seculórum. ℟. Amen.

SUscípe, Dómine, * servum tuum [*vel* fámulam tuam] in locum sperandæ sibi salvatiónis à misericórdia tua, ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam

* servi tui [*vel* fámulæ tuæ] ex ómnibus períciulis inferni, & de láqueis pœnárum, & ex ómnibus tribulatiónibus.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Enoch & Elíam de communi morte mundi.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Noë de dilúvio.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Isaac de hóstia, & de manu patris sui Abrahæ.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Lot de Sódomis, & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Móysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti tres púeros de camino ignis ardentis, & de manu regis iniqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Susánnam de falso crímine.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti David de manu regis Saül, & de manu Góliæ.
℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] sicut liberásti Petrum & Paulum de carcéribus.
℟. Amen.

Et sicut beatíssimam Theclam, vírginem & mártyrem tuam, de tribus atrocíssimis tormentis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus * servi tui [*vel* fámulæ tuæ] & tecum fácias in bonis cœléstibus congaudére.
℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] precamurque te, Dñe Jesu Christe, Salvátor mundi, ut eam propter quam ad terram descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te, & non est secundum ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimã ejus in conspectu tuo, & ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii. Licèt enim peccavérit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit; & zelum Dei in se hábuit; & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.
℟. Amen.

Orémus.

DElicta juventútis, & ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris, Dómine: sed secundùm magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiantur ei cœli; collætentur illi Angeli. In regnũ tuum, Dómine, * servum tuum [*vel* fámulam tuam] súscipe. Suscípiat * eum [*vel* eam] sanctus Míchael Archángelus Dei, qui militiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, & perdúcant * eũ [*vel* eam] in civitátem cœlestem Jerúsalem. Suscípiat * eum [*vel* eam] beátus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet *eum [*vel* eam] beátus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro * eo [*vel* ea] sanctus Joannes, electus Dei Apóstolus, cui revelàta sunt secréta cœléstia. Orent pro * eo [*vel* ea] omnes sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercédant pro * eo [*vel* ea] omnes Sancti & Electi Dei, qui pro Christi nómine tormenta in hoc sæculo sustinuérunt; ut vínculis carnis exútus [*vel* exúta], pervenire mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sécula seculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc Anima, legi poterit super ægrotum cum signis Crucis conjuctis sequens Evangelium secundùm Joannem.

Joan. 17.

SUblevátis óculis in cœlũ Jesus dixit: Pater, Venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: sicut dedísti ei potestátem omnis carnis, ut omne quod dedísti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te, solum Deum verum, & quem misísti Jesum Christum. Ego te clarificávi super terram: opus consummávi, quod dedísti mihi ut fáciam: Et nunc clarifica me tu Pater apud temetipsum, claritáte, quam hábui priùs quàm mundus esset, apud te. Manifestávi nomen tuum homínibus, quos dedísti mihi de mundo: Tui erant, & mihi eos dedísti: & sermónem tuum servavérunt. Nunc cognovérunt, quia ómnia quæ dedísti mihi, abs te sunt. Quia verba, quæ dedísti mihi, dedi eis: & ipsi accepérunt, & cognovérunt verè quia à te exívi, & credidérunt quia tu me misísti. Ego pro eis rogo: Non pro mundo rogo, sed pro his quos dedísti mihi: quia tui sunt: Et mea ómnia tua sunt, & tua mea sunt: & clarificátus sum in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt: & ego ad te vénio. Pater sancte, serva eos in nómine tuo, quos dedísti mihi: ut sint unum, sicut & nos. Cùm essem cum eis, ego servábam eos in nómine tuo. Quos dedísti mihi, custodívi; & nemo ex eis périit, nisi filius perditiónis, ut Scriptúra

ptúra impleátur. Nunc autem ad te vénio: & hæc loquor in mundo, ut hábeant gáudium meum implétum in semetipsis. Ego dedi eis sermónem tuum, & mundus eos ódio hábuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritáte. Sermo tuus véritas est. Sicut tu me misísti in mundum, & ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctífico meipsum: ut sint & ipsi sanctificáti in veritáte. Non pro eis autem rogo tantùm, sed & pro eis qui creditúri sunt per verbum eórum in me. Ut omnes unum sint, sicut tu Páter in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me misísti. Et ego claritátem, quam dedísti mihi, dedi eis: ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me: ut sint consummáti in unum & cognoscat mundus quia tu me misísti, & dilexísti eos, sicut & me dilexísti. Páter, quos dedísti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum: ut vídeant claritátem meam, quam dedísti mihi: quia dilexísti me ante constitutiónem mundi. Páter juste, mundus te non cognóvit, ego autem te cognóvi: & hi cognovérunt, quia tu me misísti. Et notum feci eis nomen tuum, & notum fáciam: ut diléctio, quâ dilexísti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

Br. Mir. Pars Hyemalis.

Deinde Sacerdos Passionem legere poterit, stans & aperto capite, & ad agrotum conversus.

PASSIO

Dómini nostri Jesu Christi secundùm Joannem.

Cap. 18. & 19.

IN illo témpore; Egressus est Jesus cum discípulis suis trans torréntem Cedron, ubi erat hortus, in quem introívit ipse & discípuli ejus. Sciébat autem & Judas, qui tradébat eum, locum; quia frequénter Jesus convénerat illuc cum discípulis suis. Judas ergo cùm accepísset cohórtem, & à Pontíficibus & Phariséis minístros, venit illuc cum laternis, & fácibus, & armis. Jesus itaque sciens ómnia quæ ventúra erant súpra eum, processit & dixit eis: Quem quæritis? Respondérunt ei: Jesum Nazarénum. Dixit eis Jesus: Ego sum. Stábat autem & Judas qui tradébat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum, abiérunt retrorsùm, & cecidérunt in terram. Iterùm ergo interrogávit eos: Quem quæritis? Illi autem dixérunt: Jesum Nazarénum. Respondit Jesus: Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis sínite hos abíre. Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non perdídi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus hábens gládium edúxit eum: & percússit Pontíficis servum: & abscídit auriculam ejus déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: Mitte ergo gládium tuum in vagi-

nam. Cálicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo, & tribúnus & minístri Judæórum comprehendérunt Jesum & ligavérunt eum: & adduxérunt eum ad Annam primùm; erat enim socer Cáïphæ, qui erat Póntifex anni illius. Erat autem Cáïphas, qui consílium déderat Judæis: Quia éxpedit unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Jesũ Simon Petrus & álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus Pontífici & introívit cum Jesu in átrium Pontíficis. Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípulus álius qui erat notus Pontífici, & dixit ostiáriæ: & introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla ostiária: Numquid & tu ex discípulis es hóminis istius? Dicit ille: Non sum. Stabant autem servi & minístri ad prunas, quia frigus erat, & calefaciébant se: erat autem cum eis & Petrus stans, & calefáciens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de discípulis suis, & de doctrína ejus. Respondit ei Jesus: Ego palàm locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga, & in templo, quò omnes Judæi convéniunt: & in occulto locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos, qui audiérunt quid locútus sim ipsis: ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cùm dixisset, unus assistens minístrórum dedit álapam Jesu, dicens: Sic respondes Pontífici. Respondit ei Jesus: Si malè locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem bene; quid me cædis? Et misit eum Annas ligátum ad Cáïpham Pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans & calefáciens se. Dixérunt ergo ei: Numquid & tu ex discípulis ejus es? Negávit ille, & dixit: Non sum. Dicit ei unus ex servis Pontíficis, cognátus ejus, cujus abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? Iterùm ergo negávit Petrus: & statim gallus cantávit. Addúcunt ergo Jesum à Cáipha in prætórium. Erat autem manè: & ipsi non introiérunt in prætórium, ut non contaminarentur, sed ut manducárent Pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foràs, & dixit: Quam accusatiónem affertis adversùs hóminem hunc? Respondérunt, & dixérunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissémus eum. Dixit ergo eis Pilátus: Accípite eum vos, & secundùm legem vestram judicáte eum. Dixérunt ergo ei Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo Jesu implerétur, quem dixit, significans quâ morte esset moritúrus. Introívit ergo iterùm in prætórium Pilátus & vocávit Jesum, & dixit ei: Tu es rex Judæórum? Respondit Jesus: A temetipso hoc dicis, an álii dixérunt tibi de me? Respondit Pilátus: Numquid ego Judæus sum? Gens tua & Pontífices tradidérunt te mihi: quid fecísti? Respondit Jesus: Regnum meum non est de hoc mundo; si ex hoc mundo esset

regnum meum, ministri mei utique decertárent ut non tráderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilátus: Ergo rex es tu? Respondit Jesus: Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhíbeam veritáti: omnis qui est ex veritáte, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est véritas? Et cùm hoc dixísset, íterùm exívit ad Judæos, & dicit eis: Ego nullam invénio in eo causam. Est autem consuetúdo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem Judæórum? Clamavérunt ergo rursum omnes, dicentes: Non hunc, sed Bárrabbam. Erat autem Bárrabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilátus Jesum, & flagellávit. Et mílites plectentes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus: & veste purpúrea circumdedérunt eum. Et veniébant ad eum, & dicébant: Ave Rex Judæórum: & dabant ei álapas. Exívit ergo íterùm Pilátus foràs; & dicit eis: Ecce addúco vobis eum foràs, ut cognoscátis quia nullã invénio in eo causam. (Exívit ergo Jesus portans corónam spíneam, & purpúreũ vestimentũ.) Et dicit eis: Ecce homo. Cùm ergo vidíssent eum Pontífices & ministri, clamábant, dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilátus: Accípite eum vos, & crucifígite: ego enim non invénio in eo causam. Respondérunt ei Judæi: Nos legem habémus, & secúndùm legem debet mori, quia fílium Dei se fecit. Cùm ergo audísset Pilátus hunc sermónẽ, magis tímuit. Et ingressus est prætórium íterùm: & dixit ad Jesum: Unde es tu? Jesus autem respónsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus: Mihi non lóqueris? nescis quia potestátem hábeo crucifígere te, & potestátem hábeo dimíttere te? Respondit Jesus: Non habéres potestátem adversùm me ullam, nisi tibi datum esset désuper. Propterèa qui me trádidit tibi, majus peccátum habet. Et exinde quærébat Pilátus dimíttere eum. Judæi autem clamábant, dicentes: Si hunc dimíttis, non es amícus Cæsaris; omnis enim, qui se regem facit, contradícit Cæsari. Pilátus autem cùm audísset hos sermónes, adduxit foràs Jesum: & sedit pro tribunáli, in loco qui dícitur Lithóstrotos, Hebráicè autem Gábbatha. Erat autem parascéve Paschæ, hora quasi sexta: & dixit Judæis: Ecce rex vester. Illi autem clamábant: Tolle, tollet crucifige eum. Dicit eis Pilátus: Regem vestrum crucifígam? Respondérunt Pontífices: Non habémus Regem nisi Cæsarem. Tunc ergo trádidit eis illum ut crucifigerétur. Suscepérunt autẽ Jesum, & eduxérunt. Et bájulans sibi crucem, exívit in eum, qui dícitur Calváriæ locum, Hebráicè autem Gólgotha: ubi crucifixérunt eum, & cum eo álios duos, hinc & hinc, médium autem Jesum. Scripsit

autem & títulum Pilátus: & pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo títulum multi Judæórum legérunt: quia prope civitátem erat locus ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum Hebráicè, Græcè, & Latinè. Dicébant ergo Piláto Pontífices Judæórum: Noli scíbere, Rex Judæórum: sed quia ipse dixit: Rex sum Judæórum. Respondit Pilátus: Quod scripsi, scripsi. Mílites ergo, cùm crucifixíssent eum, accepérunt vestimenta ejus (& fecérunt quátuor partes: unicuíque míliti partem) & túnicam. Erat autem túnica inconsútilis désuper contexta per totum. Dixérunt ergo ad invicem: Non scindámus eam, sed sortiámur de illa cujus sit. Ut Scriptúra implerétur, dicens: Partíti sunt vestimenta mea sibi: & in vestem meã misérunt sortem. Et mílites quidem hæc fecérunt. Stabant autem juxtà crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus María Cléophæ, & María Mágdaléne. Cùm vidísset ergo Jesus matrem & discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce filius tuus. Deinde dicit discípulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accépit eam discípulus in sua. Póstea sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sitio. Vas ergo erat pósitũ acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam acéto, hyssópo circumponentes, obtulérunt ori ejus. Cùm ergo accepísset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et inclináto cápite trádidit spíritum. Judæi ergo, (quóniam paraséeve erat) ut non remanérent in cruce córpora Sábbato, [erat enim magnus dies ille Sábbati] rogavérunt Pilátum ut frangerentur córum crura, & tollerentur. Venérunt ergo mílites: & primi quidem fregérunt crura, & altérius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm veníssent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura. Sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, & contínuò exívit sanguis, & aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit: & verum est testimónium ejus. Et ille scit quia vera dicit: ut & vos credáris. Facta sunt enim hæc, ut Scriptúra implerétur: Os non comminuétis ex eo. Et ítemm ália Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixérunt. Post hæc autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa [eò quód esset discípulus Jesu, occultus autem propter metum Judæórum] ut tólleret corpus Jesu. Et permísit Pilátus. Venit ergo, & tulit corpus Jesu. Venit autem & Nicodémus, qui vénerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixtúram myrrhæ & áloës, quasi libras centum. Accepérunt ergo corpus Jesu, & ligavérunt illud línteis cum aromátibus, sicut mos est Judæis sepelíre. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: & in horto monuméntum novum, in quo nondum quis-

quam pósitus erat. Ibi ergo propter paraſcéven Judæórum quia juxta erat monumentum, poſuérunt Jeſum.

Lectâ Paſſione, dicitur, ℣. Adorámus te, Chriſte, & benedícimus tibi; ℟. Quia per crucem tuam redemiſti mundum.

Orémus.

DEus, qui pro redemptióne mundi voluiſti naſci, circumcídi, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, ſicut agnus innocens ad victimam duci, atque conſpectibus Annæ, Cáiphæ, Piláti, & Heródis indecenter offerri; à falſis téſtibus accusári, flágellis & oppróbriis vexári, ſputis cónſpui, ſpinis coronári, cólaphis cædi, arúndine percuti, facie velári, & véſtibus éxui, cruci clavis affigi, in cruce levári, inter latrónes deputári, felle & acéto potári, & lánceâ vulnerári: Tu, Dómine, per has ſanctíſſimas pœnas tuas, quas ego indignus récolo, & per ſanctam crucem & mortem tuam líbera * famulum tuum *N.* [*vel* famulam tuam *N.*] à pœnis inferni, & perdúcere dignéris, quò perduxiſti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Deinde dici poterunt Pſalmus Confitémini Dómino, quóniam. . . . . Dicar nunc. *& duo prima Octonaria Pſalmi,* Beati immaculáti, *quæ habentur ad Primam Dominicæ.* 14. *&* 15.

Tres ſequentes Orationes, ſingulæ cum Pater. *&* Ave. *à Sacerdote ſtante & aperto capite dicendæ ſunt, quando ægrotus in ultimis poſitus eſt.*

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò,* Pater. *&* Ave.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, per tuam ſanctíſſimam Agóniam, & oratiónem quâ oraſti pro nobis in monte Olivéti, quando factus eſt ſudor tuus ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terram; óbſecro te ut multitúdinem ſudóris tui ſanguínei, quem præ timóris angústia copioſíſſimè pro nobis effudiſti, offerre & oſténdere dignéris Deo Patri omnipoténti contra multitúdinem ómnium peccatórum hujus * famuli tui *N.* [*vel* famulæ tuæ *N.*] & líbera * eum [*vel* eam] in hac hora mortis ab ómnibus pœnis & angústiis, quas pro peccátis ſuis ſe timet meruiſſe; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis, & regnas Deus in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Rurſus dicet Sacerdos, Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò,* Pater. *&* Ave.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, qui pro nobis mori dignátus es in cruce, óbſecro te, ut omnes amaritúdines paſſiónum & pœnárum tuárum, quas pro nobis miſeris peccatóribus ſuſtinuiſti in cruce, máximè in illa hora, quando ſanctíſſima Anima tua egreſſa eſt de ſanctíſſimo

córpore tuo, offerre & ostendere dignéris Deo Patri omnipotenti pro ánima hujus * fámuli tui N. [*vel* fámulæ tuæ N.] & líbera * eum [*vel* eam] in hac hora mortis ab ómnibus pœnis & passiónibus quas pro peccátis suis se timet meruísse; Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis, & regnas Deus in sécula seculórum. ℟. Amen.

Tertiò dicet: Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *&* Ave.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixísti: In charitáte perpétua diléxi te, ídeò attráxi te míserans, óbsecro te, ut eamdem charitátem tuam, quæ te de cœlis in terram, ad tolerandas ómnium passiónũ tuárum amaritúdines, attráxit, offerre & osténdere dignéris Deo Patri omnipotenti pro ánima hujus * fámuli tui N. [*vel* fámulæ tuæ N.] & líbera * eum [*vel* eam] ab ómnibus passiónibus & pœnis, quas pro peccátis suis timet se meruísse; & salva ánimã ejus in hac hora éxitûs sui. Aperi ei jánuam vitæ, & fac * eum [*vel* eam] congaudére cum Sanctis tuis in glória æterna. Tu, piíssime Dómine Jesu Christe, qui redemísti nos pretiosíssimo sánguine tuo, miserére ánimæ hujus * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] & eam introdúcere dignéris ad semper viréntia & amœna loca paradísi, ut vivat tibi amóre indivisíbili, qui à te & ab electis tuis nunquam separári potest; Qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus in sécula seculórum. ℟. Amen.

Curabit Sacerdos ut moribundus, si possit, ter sanctissimum Jesu *nomen pronuntiet; quod si moribundus nequeat, illud ejus loco ipse pronuntiabit, & sæpe hæc verba repetere sataget.*

In manus tuas, Dómine, commendo spíritum meum. *Ps.* 30.

Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act.* 7.

Sancta María, ora pro me.

MARIA, Mater grátiæ,
Mater misericórdiæ,
Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis horâ súscipe.

Egressâ animâ, dicitur:

℟. Subvenite, Sancti Dei, * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimam ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, & in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimã ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi

Réquiem æternam dona ei, Dómine, & lux perpétua lúceat ei. * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipientes ánimã ejus, offerentes eam in conspectu Altíssimi.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater noster. *Altâ voce.* Et ne nos indúcas in tenta-

tiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. A porta ínferi

℟. Erúe, Dómine, ánimam ejus. *Pſ.* 88.

℣. Requieſcat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum,

℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

TIbi, Dómine, commendámus ánimã * famuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defúnctus [*vel* defuncta] ſéculo, tibi vivat: & quæ per fragilitátem humánæ converſatiónis commíſit, tu véniâ miſericordíſſimæ pietátis abſterge; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

FORMULA
Abſolutionis Sacramenti Pœnitentiæ.

DOminus noſter Jeſus Chriſtus qui eſt ſummus Póntifex, te abſolvat. Et ego auctoritáte ipsíus abſolvo te ab omni vínculo excommunicatiónis (ſuſpenſiónis), & interdicti in quantùm poſſum, & tu índiges: Deinde, Ego te abſolvo à peccátis tuis, in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs Sancti. Amen.

Si Pœnitens ſit Laïcus, omittitur vox, Suſpenſiónis.

Páſſio Dómini noſtri Jeſu Chriſti, mérita beátæ Maríæ Vírginis, & ómnium Sanctórum, & quidquid boni féceris & mali ſuſtinúeris, ſint tibi in remiſſiónem peccatórum, augmentum grátiæ, & præmium vitæ æternæ. Amen.

OFFICIUM
DEFUNCTORUM.

Qualibet Hora ſequentis Officii incipitur abſolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Pſalmus 114.

DIlexi quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem ſuã mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: miſéricors Dóminus, & juſtus * & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus; * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meã de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum & Canticorum dicitur:

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

Psalmus 119.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est.

Ant. 8. c. Auxílium.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dño, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimã tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocẽ deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obsérváveris, Dómine: * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Si iniquitátes obser-

váveris, Dómine: Dómine, quis sustinébit.

Ant. 2. D. Opera.

Psalmus 137.

CONfitébor tibi, Dñe, in toto corde meo, * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me, * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dñe, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; & cum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*,

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed libera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne malâ non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi, ℟. Erue, Dñe, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

Psalmus 145.

LAuda ánima mea, Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea; * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revértur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupíllum & víduam suscípiet; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratió-

nem meã ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobíſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

In depoſitione Defuncti.

Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces noſtras, quibus miſericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimã fámuli tui *N.* quam de hoc ſéculo migráre juſſiſti, in pacis ac lucis regióne conſtítuas, & ſanctórum tuórum júbeas eſſe conſortem.

Pro Diacono, poſt litteram N. *additur* Diáconi.

In depoſitione Defunctæ.

Oratio.

QUæſumus, Dómine, pro tua pietáte miſerére ánimæ fámulæ tuæ *N.* & à contágiis mortalitátis exútam, in æternæ ſalvatiónis partem reſtítue.

In depoſitione Sacerdotis.

Oratio.

DEus, qui inter Apoſtólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* Sacerdotáli feciſti dignitáte vigére: præſta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur conſórtio; Per Dóminum noſtrum.

Pro Epiſcopo, loco Sacerdotáli, *dicitur* Pontificáli.

In Anniverſariis dicuntur tres ſequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [Sacerdótis, *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* & *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* & *N.* quarum] anniversárium depoſitiónis diem commemorámus, refrigérii ſedem, quiétis beatitúdinem, & lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, & & humánæ ſalútis amátor: quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiónis fratres, propinquos, & benefactóres, qui ex hoc ſéculo tranſiérunt, beátâ Maríâ ſemper, Vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre cóncedas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómniũ conditor & redemptor, animábus famulórũ famularumque tuárum remiſſiónẽ cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequantur; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Si aliud Officium non ſequatur, dicitur:

Requieſcant in pace.

℟. Amen.

[*Privatim pro patre & matre.*

Oratio.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepiſti: miſerére cleménter animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dímitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuũ.]

AD VIGILIAS.

Invit. Deum cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Pſalmus, Veníte. *in cujus fine, loco* Glória Patri. *dicitur*

Réquiem æternam dona eis, Dómine; & lux perpétua lúceat eis.

Dicitur in Commemoratione omnium Fidelium, & quando recitantur tria Nocturna.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in depositione corporis, & in omnibus Anniversariis ritu duplici celebrandis. In iis verò quæ ritu simplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II. & V. dicitur primum; Feriâ III. & VI. secundum; Feriâ IV. & Sabbato, tertium.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

Psalmus 5.

VErba me áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum abominábitur Dóminus; * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas; * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátũ eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt; & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Ant. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meũ, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátẽ, * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur & erubescant valde velóciter.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniã non est in morte, qui mémor sit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, obliviscéris me in finem? * úsquequò avértis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem.

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte, * nequando dicat inimícus meus: Prævalui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo, cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi; * & psállam nómini Dómini Altíssimi.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus & sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuísti me contrárium tibi, & factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; & si manè me quæsíeris, non subsístam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

TÆdet ánimam meã vitæ meæ: dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bo-

num tibi vidétur, si calumnióris me, & opprimas me opus mánuũ tuárum, & consílium impiórũ ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, & tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, & anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, & peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Mánus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me totum in circúitu; & sic repentè præcípitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, & sicut cáseum me coagulásti? Pelle & cárnibus vestitísti me; óssibus & nervis compegísti me. Vitam & misericórdiam tribuísti mihi, & visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valde; sed * Precor, Dómine, ut tránseras iniquitátem servi tui, quia stultè legi nimis? ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUare de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem, ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? Dimitte ergo me, ut plángam páululùm dolórem meũ, ántequàm vadam, & non revértar, ad terram tenebrósam & opertam mortis calígine, terram misériæ & tenebrárum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; consúrgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellát Dóminus omnem filium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In médio.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meã convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum; * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delicta.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim universi qui sústinent te, non confundéntur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delícta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via:

Díriget mansuétos in judício, * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini misericórdia & véritas, * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * & testamentum ipsius ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt, * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me:

Custódi ánimam meam, & érue me; * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant. Delícta juventútis, & ignorántias ne memíneris, Dómine.

Ant. 7. b. Miserére meî.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & salus mea; * quem timébo?

Dñus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto; ne derelínquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradideris me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iniqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Ant. Miserére meî, & exaudi me, Dómine; ne avertas fáciem tuam à me.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram, ℟. Ut inhábitem in domo Dñi. *Ps.* 26.

Lectio iv. Job. 13.

Quantas hábeo iniquitátes & peccáta, scélera mea & delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, & stipulam siccâ persequeris. Scribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, & observásti omnes sémitas meas, & vestígia pedum meórum considerásti; qui quasi putrédo consumendus sum, & quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, & ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de im-

mundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est; constituísti términos ejus, qui prætériri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis sólvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, & opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Machab.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, & abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, & constítuas mihi tempus in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus, quibus nunc milito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum porriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti: sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnipotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: nóli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc oratiónem. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

Psalmus 38.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Posui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui & humiliátus sum, & sílui à bonis; * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum.

Et númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos; * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo, * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * & substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis éripe me: * oppróbrium insípienti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove a me plagas tuas.

A fortitúdine manûs tuæ ego deféci in increpatiónibus, * propter iniquitátem corripuísti hóminem;

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen

tamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam, * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrigerer, priusquàm ábeam; * & ámpliùs non ero.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine: áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid qui dormit.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, & vivíficet eum; & beátum fáciat eum in terra, & * non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me: * numquid qui dormit non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, & resúscita me; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti; * & confirmásti me in conspectu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel à sæculo, & usque in sæculum: * fiat, fiat.

Ant. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Dómine, miserére meî, & resúscita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

Psalmus 41.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei;

In voce exultatiónis & confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est; * propterea memor ero tui de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

A byssus abyssum invocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ: * dicam Deo: Suscéptor meus es;

Quare oblítus es mei, * & quare contristátus incédo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimici mei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Réquiem æternam dona eis, Dne, * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortè, vivum: quando véniam & apparébo ante fáciem Dei!

℣. Quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Lectio vij. Job. 16. & 17.

BReves anni tránseunt; & sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, & solum mihi supérest sepulchrum. Non peccávi, & in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dne, & pone me juxta te; & cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job. 17.

DIes mei transtérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; & in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea & soror mea vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? & patiéntiam meam quis considerat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, & álii in opprobrium, ut videant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job. 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum, & derelícta sunt tantúmmodo

lábia circa dentes meos. Miserémini meî miserémini meî, saltèm vos amici mei ; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini ? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei ? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo & plumbi lámina, vel celte sculpantur in sílice ? Scio enim quod Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum : & rursùm circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meũ ; quem visúrus sum ego ipse, & óculi mei conspecturi sunt, & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me : non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum : Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua : Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, Rex seculórum, solus pius es : *Chorus.* Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua : Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David : Dómine, ádjuva me : *Chorus.* Benigna est misericórdia tua : Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónẽ delictórum : *Chorus.* Intende ánimæ meæ, & líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera. *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigilia celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine ; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsólve, quæsumus, Dómine, ánimam * famuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontificis] [*vel* famulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum *N.* & *N.* *vel* famulárum tuárum *N.* & *N.*] & ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum ; ut in resurrectiónis glória inter sanctos & electos tuos resuscitári respírent ; Per eum qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

AD LAUDES.

In Psal. Miserére. 135.

Ant. 7. ç. Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ant. 8. G. Exaudi, Deus.

Psalmus 64.

TE décet hymnus, Deus, in Sion, * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos ; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, &

assumpsísti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ; * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes omnium finium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis : * éxitus matutíni & vésperè delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam : * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; parásti cibum illórum, * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento :* clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam : ad te omnis caro véniet.

Ant. 3. b. Propter.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam : áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; * exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; & anxiátus est super me spíritus meus : * in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuâ, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quó-

niam ego servus tuus sum.

Ant. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 4. *E.* Miserére.

Canticum. Baruch. 3.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, & spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, & miserére, quia Deus es misércors; * & miserére nostri, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempitérnum, * & nos perîbimus in ævum?

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, & non audiérunt vocem Dómini Dei sui, * & agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ & nóminis tui in témpore ísto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * & laudábimus te, Dómine.

Ant. Miserére, quia Deus es misércors.

Ant. 7. b. Omnis spíritus.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in Sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cithara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; & omnis qui vivit & credit in me, non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater. *& cætera ut suprà in Vesperis*, cliij. *excepto quòd loco Psalmi* Lauda. *dicitur Ps.* De profundis. cxxxvj

COMMENDATIONES

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℟. DOmine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel. Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clará voce.* Et ne nos indúcas, &c.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] sæculo, tibi vivat: & quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus.

MIsericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, æterne Deus, pietátis affectu rogáre pro aliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquam sufficimus, tamen de tua confisi gratúita pietáte & inólita benignitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte susc ípias : adsit ei Angelus testamenti tui Michael, & per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos & electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac & Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris : quátenus liberáta de principibus tenebrárum & de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut propriæ iniquitátis seu fragilitátis confundatur erróribus ; sed agnoscátur à Sanctis tuis & beatitúdinis réquie perfruátur : atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos & electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur ; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

In Psal. In éxitu. 25. *in cujus fine dicitur*, Réquiem. *Ant.* 7. ç. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; adjútor eórum & protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspirare dignátus es : dum, te jubente, pulvis in púlverem revértitur, tu imáginem tuam cum sanctis & electis tuis æternis sédibus præcípias sociári ; eamque ad te revertentem de Ægypti partibus blandè leniterque suscípias, & Angelos tuos sanctos ei óbviam mittas ; viamque illi justitiæ demonstra, & portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, & agnósce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo & vero, quia non est álius Deus præter te, Dómine, & non est secundum ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, & clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárum quas suscitávit furor mali desidérii : licèt enim peccáverit, tamen te non negávit ; sed signo fidei insignita, te qui ómnia, & eam inter ómnia fecísti, fidéliter adorávit ; Qui vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

In Psalm. Dilexi. 45. Crédidi. 97. Laudáte Dóminum, omnes gentes. 126. Confitémini. 13. & Beáti immaculáti. 14. *integrè. Ant. sola.* 8. c. Circumdedérunt me dolóres mortis, & perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meâ. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi, & quodámmodo córdibus sauciáti, misericórdiam tuam, mundi Redem-

pror, flebílibus vócibus implorámus; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimã ad tuam cleméntiam, qui fons piétatis es, revertentem blandè leniterque suscípias; & quas ex carnáli commoratióne contraxit máculas, tu Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas. *Chorus*, Amen: Piè indúlgeas, *Chor.* Amen: Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen: Atque hanc laudem tibi cum céteris redditúram, & ad córpus própriũm quandóquè reversúrã, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias; Qui cum Deo Patre & Spíritu sancto vivis & regnas Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Pater, &c. ℣. Et ne nos indúcas, &c. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta inferi ℟. Erue, Dñe, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine, ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitámque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mórtem: præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Requiescat in pace.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante Prandium.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, & Fílio, & Spíritui sancto; Sicut erat in princípio, &c. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per

Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedicere.

Bened. Mensæ cœlestis participes faciat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO *post Prandium.*

CONfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; & Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. Glória Patri, &c.

Qui benedixit mensam, dicit: AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro universis beneficiis tuis; Qui vivis & regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Psal. Miserére. 136. *Si verò non procedatur, dicitur Psal.* Laudáte Dóminum, omnes gentes. 127. *Qui Psalmus semper dicitur, quando absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Psalmi dicitur, Glória Patri. *deinde* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem: ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, & lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum; ℟. Ex hoc nunc, & usque in séculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò, Et fidélium ánimæ per misericórdiã Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, & saturabuntur; & laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in sæculum sæculi. *Ps.* 21. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce.* Et ne nos, &c.

Orémus.

BEnedic, Dómine, † dona tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per. *Ad Lect. Bened.* Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO *post Cœnam.*

MEmóriam fecit mirabílium suórũ miséricors & miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, & Filio, & Spíritui Sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen.

Qui benedixit mensam, dicit:

BEnedíctus Deus in donis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit & regnat in sécula seculórum.

Psalmi & reliqua ut suprà.

[In Jejuniis, *ad refectiónem fit Benedictio Mensæ & Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*]

¶ *Prædictus modus benedicendi mensam, & agendi gratias mutatur diebus infrà scriptis, ut sequitur.*

Ad utramque Refectionem,

A NATALI DOMINI ad Vigíliam Epiphaniæ,

Benedictio.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Verbum caro factum est, allelúia; & habitávit in nobis, allelúia. *Joan.* 1. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison, Kyrie, eléison. *& reliqua ut suprà.* clxvij.

Gratiarum actio.

NOtum fecit Dóminus, allelúia, salutáre suum, allelúia. 97. Glória Patri. *& reliqua omnia ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére. *dicitur Ps.* Cantáte... quia. 43.

IN EPIPH. DOMINI, & per Octavam.

Benedictio.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Omnes de Saba vénient, allelúia, aurum & thus deferentes, allelúia. *Is.* 60. Glória. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *& reliqua, ut suprà.* clxvij.

Gratiarum actio.

REges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent, allelúia; reges Arabum & Saba dona addúcent, allelúia. *Ps.* 71. Glória Patri. *& reliqua omnia, ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére. *dicitur Ps.* Deus, judícium. *cum sua divisione.* 51.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari: si cum sociis in plurali, ut sequitur.

In Cantic. Benedictus. 12. *Ant.* 5. C. In viam pacis & prosperitátis dírigat nos omnípotens & miséricors Dóminus: & Angelus Ráphaël comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salute & gáudio revertámur ad própria.

Preces.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò* Pater. *usque ad.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die

quotídie: ℟. Próſperum iter fáciat nobis Deus ſalutárium noſtrórum. *Pſ.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonſtra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce me. *Pſ.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ noſtræ ℟. Ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas! *Pſ.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áſpera in vias planas. *Iſ.* 40.

℣. Angelis ſuis Deus mandávit de te, ℟. Ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis. *Pſ.* 90.

℣. Dómine, exaudi, &c.

Orémus.

DEus, qui fílios Iſrael per maris médium ſicco veſtígio ire feciſti, quique Magis iter ad te, ſtellâ duce, pandiſti: tríbue nobis, quæſumus, iter próſperum tempuſque tranquillum; ut, Angelo ſancto tuo cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demum ad æternæ ſalútis portum pervenire feliciter valeámus.

DEus, qui Abraham pûerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes ſuæ peregrinatiónis vias illæſum cuſtodiſti; quæſumus, ut nos famulos tuos cuſtodire dignéris: eſto nobis, Domine, in procinctu ſuffrágium, in via ſolátium, in æſtu umbráculum, in plúvia & frígore tegumentum, in laſſitúdine vehículum, in adverſitáte præſídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, próſperè perveniámus; & demum incólumes ad própria redeámus.

ADeſto, quæſumus, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris: & viam famulórum tuórum in ſalútis tuæ proſperitáte diſpóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo ſéper protegámur auxílio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut familia tua per viam ſalútis incédat; & beáti Joannis præcurſóris hortamenta ſectando, ad eum quem prædixit ſecúra perveniat, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini. ℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Pſalmi, Quàm dilecta. 95. Benedixiſti 54. Inclina, Dómine. *cum ſua diviſ.* 137. Crédidi. 98. De profundis clamávi. 82.

Ant. Dómine, memor eſto meî; & ne vindictam ſumas de peccátis meis, neque reminiſcáris delícta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. Pater noſter, &c.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miſerére meî: ℟. Sana ánimam

meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine; úsquequò? ℟. Et deprecábilis ésto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam, ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131.

℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, & grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè minístrare, teque ætérnâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis voluntas lóquitur, & quem nullum latet secrétum: purifica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paracletus qui à te procédit illúminet, & indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ & corda nostra clementer expurget, & ab ómnibus tueátur adversis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere, & de ejus semper consolatióne gaudére.

COnscientias nostras, quæsumus, Dómine, visitando purifica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem; Qui tecum vivit & regnat, in unitáte....

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me. 95. Benedícam Dóminum. *cum sua divisione*, 96. Benedic, ánima mea, Dómino, & ómnia. *cum sua divis.* 79.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spíritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in filios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, divites dimittens inánes. *Sap.* 11. & 16 *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, &c.

℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus : ℟. Escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus ? ℟. Aut filius hóminis, quóniã vísitas eum ? *Ps.* 8.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea ; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis ; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

℣. Nunc dimittis servum túum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace ; ℟. Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam : & corda sacris dicáta mystériis pervigili tuére pietáte ; ut remédia salútis ætérnæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

QUæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divinã tríbuis participatióne gaudére, humánis non finas subjacére periculis.

COgnóscimus, Dómine, tuæ circa nos clementiæ largitátem : & ídeò fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, & dignè tibi servíre perfícias, & donis uberióribus persequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne períre patiáris quibus tanta remédia providísti ; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere ; ut cuncta nostra orátio & operátio à te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus ; ut qui officium Sacerdotále suscépimus, dignè ac devotè tibi in omni puritáte & conscién-tia bona famulári valeámus : & si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, & in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre ; Per Christum Dñum nostrum.

℟. Amen.

CANONES
PER HEBDOMADAM LEGENDI
AD PRIMAM,
IN OFFICIO CAPITULI.
PARS HYEMALIS.

[*Sequentes Canones in unâquâque Hebdomadâ leguntur singulis diebus quibus assignantur, nisi ubi notatur aliter in Proprio Sanctorum. Ubi autem Festum occurrit in quo Canon diversus ab eo qui Officio de Tempore competit, legendus est, is reperietur suo loco inter Canones secundùm ordinem mensium exhibitos & ordinatos.*]

De Tempore Adventûs.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.
Ex Synodo Trecensi.
Anno. 1459.

IN Adventu Dómini est multùm commendábile jejúnium illis quibus Dóminus déderit voluntátem, páriter & facultátem, & máximè Cléricis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De necessitate scientiæ Canonum & eorum auctoritate.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Tolosáno quarto.
Anno 633. *cap.* 25.

SCiant Sacerdótes Scriptúras sacras, & Cánones meditentur; ut omne opus eórum in prædicatióne divína & doctrína consístat, atque ædificent cunctos tam fidei sciéntiâ, quàm óperum disciplinâ.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Tridentíno.
An. 1563. *Sess.* 25. *cap*, 18.

SCiant universi sacratíssimos Cánones, exactè ab ómnibus, & quoad ejus fieri póterit indistinctè observandos.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 22. de Ref. C. 1.

STatuit sancta Synodus, ut quæ aliàs à summis Pontificibus & à sacris Conciliis de Clericórum vita, honestâte, cultu, doctrinâque retinendâ, ac simul de luxu, comessatiónibus, chóreis, áleis, lúsibus..... salúbriter sancita fuerunt, éadem impósterum observentur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Meldensi.

An. 845. cap. 34.

CAnonum statúta ab ómnibus custodiantur; & nemo in actiónibus vel judíciis Ecclesiásticis suo sensu, sed eórum autoritáte ducátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. Decret. de Fide.

COnciliis generálibus si ea decernendi quæ ad sinceritátem fidei, & extirpatiónem hæresum, Ecclésiæ reformatiónem, & morum integritátem pértinent, potestas adimátur; nihil certum, nihil stábile futúrum est, nihil dénique quo hæréticus ab ortodoxo possit internosci.

Tu autem.

SABBATO.

Ex Concílio Nicæno secundo.

An. 787. Can. 1.

CAnones ampléctimur, non solùm qui ab almis Apóstolis & universálibus Synodis, sed qui étiã in áliis Conciliis, quæ localiter per Províncias & regiónes sunt collecta, in expositiónẽ hujúsmodi decretórum promulgáti sunt, & qui à sanctis Pátribus nostris prolàti fuisse probantur; ab uno enim omnes eodemque spíritu illumináti, quæ erant utília definiérunt.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Dignitate Cleri, & Hierarchiæ Ecclesiasticæ institutione.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. cap. 94.

CLéricus qui Christi servit Ecclésiæ, interpretétur primò vocábulum suum; & nóminis definitióne prolátâ nitátur esse quod dícitur.... Vocantur Clérici, vel quia de sorte sunt Dómini, vel quia Dóminus ipse sors, id est, pars Clericórum est.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. Tit. 24.

CUm Legem Christi Dómini dumtaxat adumbrárit Lex Mosis,.... quod Aaron & fílii ejus atque Levitæ, in templo fuerunt, hoc Episcopi, Presbyteri, & Diáconi in Ecclésia sibi jure vindicant.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 23. Canon. 6.

SI quis dixerit in Eccléſia Cathólica non eſſe Hierarchiam divinâ ordinatióne inſtitútam, quæ conſtat ex Epíſcopis, Preſbyteris & Miniſtris; anáthema ſit.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Bituricenſi.

An. 1584. Tit 24. Can. 2.

CUjuſcumque Ordinis myſtérium & ratio explicétur, & inde Ordinem ſuum reveréri unuſquiſque diſcat, ejuſque dignitátem omnes ſuſcípiant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

An. 829. cap. 4.

SAcerdótes per Dei grátiam fiunt divínæ voluntátis índices, Eccleſiárum Chriſti poſt Apóſtolos fundatóres, fidélis pópuli duces, veritátis aſſertóres, pravæ doctrínæ hoſtes, ómnibus bonis amábiles.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

An. 829. cap. 4.

SAcerdótes ſunt patres in fide, prædicatóres cœléſtis præmiórum, exempla bonórum óperum, documenta virtútum, & forma fidélium: Eccléſiæ decus, in quibus ámpliùs fulget Eccléſia: ipſi cólumnæ firmíſſimæ, quibus in Chriſto fundátis, innítitur omnis multitúdo credéntium.

SABBATO

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

An. 829. cap. 12.

GRandis dignitas Sacerdótum, ſed grandis ruína ſi peccent. Lærámur ad aſcenſũ, ſed timeámus ad lapſum..... Nec enim ſolùm pro delictis noſtris reddémus ratiónem, ſed pro ómnibus quorum abútimur donis, & nequáquã ſumus de eórum ſalúte ſollícíti.

De Ordinatione & Ordinibus in genere.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Ex Concílio Tolosáno.

An. 1590. Part. 2. cap. 7.

DOmínico die qui ſolemnem Ordinum collatiónem antecédet, hábitâ Conciúnculâ, Párochi jejúnium eâ potíſſimum de causâ ab Eccléſia indictum eſſe pópulum dóceant, ut ritè Ordinátio miniſtrétur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 23. de Ord. Can. 3.

SI quis dixerit Ordinem, ſive ſacram Ordinatiõnem non eſſe verè & próprié Sacramentum à Chriſto Dómino inſtitútum; anáthema ſit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 23. de Refor. C. 12.

SCiant Epíſcopi, non síngulos, in ætáte conſtitútos debére ad Ordines aſſúmi, ſed dignos dumtáxat, & quorum vita, probáta ſenectus ſit.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio mediolanenſi quarto.

An. 1576. Part. 1. cap. 5. de Feriis IV. Temp.

SAcra Quátuor jejuniórum Témpora.... ſicut olim...

ſolemni celebritáte & religióſo ſupplicatiónum officio colebantur ; ita ad illórum cultum, paſtoráli curâ eruditis fidélium méntibus in uſum antiquæ pietátis revocanda ſunt.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Colonienſi.

An. 1536. *Part.* 1. *cap.* 21.

QUo affectu ac propóſito accédant ordinandi, videndum, accuratéque inveſtigandum eſt, num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótiùs ſuæ commoditátis grátiâ ad Ordines capeſcendos aſpirent, quærentes quæ ſua ſunt, non quæ Jeſu Chriſti.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto.

An. 1576. *Part.* 2.

ANtè ſacræ Ordinatiónis tempus. . . . Párochi intra Miſsárum ſolémnia pópulum ad illud éxcitent, . . . ut Dei Sanctorumque ope piis fidélium precatiónibus impetrátâ, Epiſcopus Ordines iis cónferat quos útiles operários Eccléſia Dei póſtulat.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto.

An. 1576. *Part.* 1. *Tit.* 5. *de Feriis IV. Temporum.*

PArochi fidélium caritátem. . . . . ita præparáre ſtúdeant, ut Sábbato ſub véſperum . . . . ad Eccléſiam convéniant : ubi ſanctis précibus cùm pro ſacra Ordinatióne, tùm pro his cómmodis, quæ ſingulórum annórum revolutióne conſéquimur, ómnium bonórum largitóri Deo grátia habeátur ; ſicut & inſtitúta témporum rátio, & Chriſtiánæ Religiónis cultus depoſcit.

De ſanctitate Cleri & de vocationis neceſſitate.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 22. *de Refor. cap.* 1.

NIhil eſt quod álios magìs ad pietátem & Dei cultum aſsiduè ínſtruat quàm eórum vita & exemplum qui ſe divíno miniſtério dedicárunt. Cùm enim à rebus séculi in altiórem ſublàti locum conſpiciantur, in eos, tanquam in ſpéculum, réliqui óculos conjíciunt, ex iiſque ſumunt quod imitentur.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi.

An. 816. *C.* 9.

QUia Lex peccatóres à ſacerdótio rémovet, conſideret ſe unuſquiſque, & rétrahat ſe ab hoc non tàm honóre quàm ónere. Qui enim in erudiendis atque inſtruendis de virtúte pópulis præerit : neceſſe eſt ut in ómnibus ſanctus ſit, & in nullo reprehenſibilis habeátur.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

FERIA

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Toletáno undécimo.

Anno 675. *cap.* 2.

QUantùm quis præcelsi cúlminis óbtinet locum, tantùm necesse est præcédat céteros grátiâ meritórum; ut in eo quòd préfidet síngulis, singulariter ornétur eminéntiâ sanctitátis.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 13.

PEnsandum váldè est ad culmen quisque regíminis quáliter véniat: atque ad hoc ritè pervéniens, quáliter vivat; & benè vivens, quáliter dóceat; & rectè docens, infirmitátem suã quotídiè quantâ consideratióne cognoscat: ne aut humílitas accessum fúgiat, aut perventióni vita contradícat, aut vitam doctrína déstruat, aut doctrínam præsúmptio extollat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *cap.* 13.

SOlerter se quisque metiátur, ne locum regíminis assúmere áudeat, si adhuc in se vítium damnabíliter regnat: ne is quem crimen deprávat próprium, intercessor fieri áppetat pro culpis aliórum.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Ravennensi.

Anno 1311. *Rubr.* 20.

CUm, secundùm Apóstolum nemo sibi débeat honórem assúmere, nisi tanquam Aaron fúerit vocátus à Deo; hoc minùs attendunt suæ salútis oblíti, qui se intrúdunt ad dignitátes Ecclesiásticas vel beneficia, & éligi & intrúdi procúrant per poténtiam Laicálem.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.

Ex Concílio Bituricensi.

Anno 1584. *Tit.* 8. *Can.* 1.

SErvétur Vigília Nativitátis Dómini ad imitandum pietátem Pastórum, qui Christo Dómino eâ nocte adorationis munus impendérunt.

IN DIE

NATALIS *DOMINI.*

Ex Concílio Toletáno.

Anno 684. *cap.* 10.

SI quis Jesu Christo Dei Fílio, ex útero Maríæ Vírginis nato, áliquid aut Divinitátis imminuit, aut de susceptа humanitáte subdúcit, exceptâ solâ lege peccáti, & non eum verum Deum, hominemque perfectum in una persóna subsistentem sincerissimè credit; anáthema sit.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

In Festo

SANCTI STEPHANI.

Ex Epístola sancti Cælestíni Papæ primi ad Clerum populumque Constantinopolitánum,

Lecta in Concilio Eph. 1. *anno* 431.

PAtiéntiæ vobis atque constántiæ forma, Stéphanus primus Christi testis exístat. Plebs in hunc prædicantem stríduit perfidórum: nec tamen idóneus Christi comes tácuit, quod vidébat.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

DIE XXVII. DECEMBRIS.
In Festo
SANCTI JOANNIS
EVANGELISTÆ.
Ex Oratióne hábitâ ad Patres Concílii Tridentíni in Festo S. Joan. Evangelistæ.

SI ómnium Sanctórum memória honóre divíno consecráta piis homínibus est jucundíssima: quantò nobis jucúndior esse debet [S. Joannis Evangelistæ] cujus nunc diem festum anniversárium ágimus célebris ac sempiterna memória quem præ cunctis Apóstolis Christus amávit, qui verba omni sapiéntia omnique intelligéntia sublimióra est locútus, suâque doctrínâ & sanctitáte Eccléfiam véluti sol claríssimus illustrávit.

De Clericatu, de Tonsura, habitu Clericali, &c.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.
Ex Concílio Aquisgrannensi.
Anno 816. *cap.* 1.

TOnsúræ Eccleſiásticæ.... usus ab Apóstolis introductus est, ut hi qui in divínis cúltibus mancipáti Dómino consecrantur, quasi Nazaræi, id est, sancti Dei, crine præcíso innoventur.

DIE XXIX. DECEMBRIS.
Ex Concílio Tolosáno.
Part. cap. 4.

TOnsúra sit conspícua, non ea quidem in ómnibus Cléricis una, sed major Sacerdotális: undequáque à vértice páteat: Diaconális, Subdiaconális angústior, minórum Ordinum ómnium mínima.

DIE XXX. DECEMBRIS.
Ex Concílio Montepessuláno.
Anno 1258. *cap.* 2.

IN tonsurando..... cautélam hábeat Ordinátor, ut talem adscribat milítiæ Clericáli, qui ex devotióne, non per fraudem, adscribi cúpiat Ordini Clericáli, & qui non sit omninò expers scientiæ Clericális.

Tu autem.

DIE XXXI. DECEMBRIS.
Ex Concílio Mediolanensi quinto.
Anno 1579. *Part.* 3. *Tit.* 6.

DUm super-pellíceum, qui amictus ex tela línea cándida constat, índuit Cléricus, cógitet, quam persónam sustíneat, nempè à sórdibus labéque puram, qualem vestítus ille índicat.

DIE I. JANUARII.
In Festo
CIRCUMCISIONIS
DOMINI.
Ex Concílio Lateranensi quarto
Anno 1515. *cap.* 1.

UNigénitus Dei Fílius Jesus-Christus ex Maria semper Vírgine Spíritûs sancti cooperatióne conceptus, verus homo factus ex ánima rationáli & humánâ carne compósitus, una in duábus natúris persóna, viam vitæ demonsttávit. Qui cùm secundùm divinitátem sit immortális & impassíbilis, idem ipse secundùm humanitátem factus est mortális & passíbilis.

DIE II. JANUARII.
Ex Concilio Mediolanensi primo.

Anno 1565. *Part.* 2. *cap.* 23.

NE in hábitu Clericáli aut studiósius exquisíta cultûs elegántia aut nimis abjecta negligéntia, & affectátæ sordes appáreant; in omni vestítu color tantùm niger adhibeátur: nisi fortasse álium colórem requírat dignitátis gradus.

DIE III. JANUARII.
Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *lib.* 1. *cap.* 124.

SUnt quidam quibus omnis cura est de véstibus; si benè óleant; si pes laxâ pelle non fólleat: crines calamístri vestígio rotantur..... Tales cùm víderis, sponsos magìs æstimáto quàm Cléricos.

DIE IV. JANUARII.
Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 14. *cap* 6. *de Ref.*

OPortet Cléricos vestes próprio congruentes Ordini semper deferre, ut per decéntiam hábitûs extrínseci, morum honestátem intrínsecam ostendant.

DIE V. JANUARII.
IN VIGILIA EPIPHANIÆ.
Ex Concílio Aurelianensi quarto.

Anno 541. *cap.* 1.

PLácuit Deo propítio, ut sanctum Paschа ab ómnibus Sacerdótibus uno témpore celebrétur: quæ festívitas annis síngulis Epiphaniórum die in Eccléfia pópulis denunciétur.

DIE VI. JANUARII.
IN EPIPHANIA DOMINI.
Ex Concílio Ephesíno.

Part. 2. *Anno* 431.

QUóniam Christus Rex & Deus est, & mortem ob passiónis dispensatiónem gustávit, múnera mysteriórum sunt indícia. Offerunt Magi aurum, recognoscentes ipsum esse Regem: ófferunt thus, norunt enim se Deo ófferre: ófferunt myrrham propter mortem in mystério Passiónis.

De Sacramento Matrimonii.

DIE VII. JANUARII.
Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 24. *de Matrim. Can.* 1.

SI quis díxerit Matrimónium non esse verè & próprie unum ex septem Legis Evangélicæ Sacramentis, à Christo Dómino instítutum, sed ab homínibus in Eccléfia inventum; neque grátiam conferre; anáthema sit.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

DIE VIII. JANUARII.
Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 24. *de Ref. cap.* 1.

SAcri Lateranensis Concílii vestígiis inhærendo, sancta Synodus præcipit ut in pósterum, ántequàm Matrimónium contrahátur, ter à próprio Párocho, tribus contínuis diébus festívis in Eccléfia inter Missárum Solémnia, públicè denuntiétur, inter quos Matrimónium sit contrahendum.

DIE IX. JANUARII.
Ex Concílio Narbonensi.
Annn 1609. cap. 22.

MAtrimónium non dómi, sed in loco sacro celebrétur, ab aurora usque ad meridiem, in Missa tantùm: nec ad contrahendum Párochi admittant fidéles ab Adventu Dómini, usque ad Epiphániam; & à Féria quarta Cinerum usque ad Dominicam in Albis, sine Episcopi licéntiâ: secundæ verò Núptiæ nusquam benedicantur.
Tu autem, Dómine.

DIE X. JANUARII.
Ex Concílio Tridentino.
Sess. 24. de Reform. Matrim. cap. 1.

QUi áliter quàm præsente Párocho vel álio Sacerdóte de ipsius Párochi, vel Ordinárii licéntiâ, & duóbus vel tribus téstibus, Matrimónium contráhere attentábunt; eos sancta Synodus ad sic contrahendum omninò inhábiles reddit, & hujúsmodi contractus írritos & nullos esse decernit, prout eos præsenti Decréto irritos facit & annullat.

DIE XI. JANUARII.
Ex Concílio Narbonensi.
Anno 1609. cap. 22.

GRadus omnes cognatiónis tam carnális quàm spirituális affinitátis & públicæ honestátis, qui à sacro Concílio Tridentino impedire matrimónium declarantur, nos eosdem étiam gradus legítima esse matrimónii impementa declarámus, & in illis contracta dirimenda esse, & sic contrahentes puniendos decérnimus juxta dicti sacri Concílii decréta.
Tu autem, Dómine, miserére nostri.

DIE XII JANUARII.
Ex Concílio Narbonensi.
Anno 1609. cap, 22.

NOn cóntrahent Cathólici cum hæréticis, nec enim fas est ad Sacramentum Matrimónii quod grátiam confert, excommunicatum, talis grátiæ incapácem, recipere.
Tu autem, Dómine.

DOMINICA PRIMA
post Epiphaniam, quæ est intrà Octavam.

[*Ab hac die, si qui ex præcedentibus Canonibus non lecti sunt, deseruntur, & sumendi sequentes.*]

Ex Concílio Mediolanensi quinto.
Anno 1579. Part. 3. cap. 16.

PArochus quos sponsos experiundo víderit doctrinæ Christiánæ rudimenta planè ignoráre, ne matrimónio illos antè jungat, quàm ea item ratióne cognórit didicísse, quæ eo de génere illos planè scire oportet.
Tu autem.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Tridentino.
Sess. 24. de Reform. Matrim. cap. 1.

SAncta Synodus hortátur, ut cónjuges antè benedictiónem Sacerdotálem in templo suscipiendam, in eádem domo non cohábitent.... Postrémò hortátur, ut ántequam cóntrahant, vel saltèm tríduò ante matrimónii consummatiónem sua peccáta di-

ligenter confiteantur, & ad sanctíssimum Eucharístiæ Sacramentum piè accédant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *p.* 2. *cap.* 8.

SI quid in ipsam matrimónii celebritátem, aut pétulans hóminum lascívia, aut témporis injúria, inhonestum minúsque convéniens invéxerit, id omne Episcopi, quâ póterunt cautióne & diligéntia prohibendum removendumque curábunt.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Senonensi.

An. 1528. *Decret. morum,* 39.

PRohibémus ne in Sponsálibus aut nuptiáli Benedictióne fiant rísus, cachinnatiónes, velália ridícula verba enuncientur: quin imò moneantur affidáti quátenùs jejúni, contríti & confessi, ac cum multa reveréntia ad hoc Sacramentum accédant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Laodicéno.

Inter 370. *&* 380. *C.* 53.

NOn oportet Christiános euntes ad núptias saltáre, aut chóreas ágere, sed modestè cœnáre, vel prandére, sicut Christiános decet.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Agathensi.

Anno 506. *Can.* 39.

PResbyteri, Diáconi, Subdiáconi, vel deinceps quibus uxóres ducendi licéntia non est, étiam alienárum nuptiárum evítent convívia. Nec his cœtibus admísceantur, ubi amatória cantantur & túrpia, aut obscœni motus córporum choris & saltátibus efferuntur.

SABBATO.

Ex Concílio Rhemensi.

Anno 1583. *de Reform. Matrim. Can.* 11.

NUptiis ritè complétis, ita se compónant cónjuges, ut putent se non à Sacerdóte, sed per eum à Christo conjunctos, in quem peccátur quóties fides promissa sólvitur; neutri ergo líceat ab áltero discédere, étiam quoad thorum, nisi causâ legítimâ, priùs à superióre approbátâ.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

De Ordinibus in specie.

DOMINICA SECUNDA.

post Epiphaniam.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 23. *de Ordine. cap.* 2.

CUm divína res sit tam sancti Sacerdótii minístérium, consentáneum fuit, quò digniùs & majóri cum veneratióne exercéri posset, ut in Eccléstæ ordinatíssimâ dispositióne plures & diversi essent ministrórum Ordines, qui Sacerdótio ex officio deservírent: ita distribúti, ut qui jam Clericáli Tonsúrâ insigniti essent, per Minóres ad Majóres ascénderent.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Carthaginensi.

An. 398. *cap.* 9.

OStiárius cùm ordinátur, postquam ab Archidiácono instructus fúerit, quáliter in domo Dei débeat con-

versári, ad suggestiónem Archidiáconi, tradat ei Epíscopus claves Ecclésiæ de Altário, dicens: sic age, quasi redditúrus Deo rationem pro his rebus, quæ his clávibus recluduntur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. lib. 1. cap. 3.

LEctórum Ordo formam & inítium à Prophétis accépit. Sunt ígitur Lectóres qui verbum Dei prædicant, quibus dicitur: Clama, ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuam. .... Qui autem ad hujúsmodi provéhitur gradum, iste erit doctrinâ & Libris imbútus, sensuumque ac verbórum sciéntiâ perornátus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. lib. 1. cap. 4.

EXorcistas mémorat Apóstolus cùm dicit: Numquid omnes donatiónes habent sanatiónum? Hi enim cùm ordinantur, sicut ait Canon, accípiunt de manu Epíscopi Libellum, in quo scripti sunt Exorcísmi; accipientes potestátem imponendi manus super Energúmenos, sive Catechúmenos, sive Baptizátos.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Anno 398. cap. 6.

ACólythus cùm ordinátur, ab Epíscopo quidem docéatur, quáliter in Officio suo ágere débeat; sed ab Archidiácono accípiat Ceroferárium cum céreo, ut sciat se ad accendenda Ecclésiæ luminária mancípari. Accípiat & Urcéolum vácuum, ad suggerendum vinum in Eucharístiam Sánguinis Christi.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentino. Sess. 23. de Reform. cap. 17.

UT sanctórum Ordinum à Diaconátu ad Ostiariátum functiónes, ... in usum juxta sacros Cánones revocentur; .... omnes & singulos Prælátos Ecclesiárum in Dómino hortátur sancta Synodus, & illis præcípit, ut, quantùm fieri cómmodè póterit, ... hujusmodi functiónes curent restituendas.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 23. de Reform. cap. 11.

ITa de gradu in gradum ascendant Clérici minóres, ut in eis cum ætáte, vitæ méritum & doctrína major accrescat: quòd & bonórum morum exemplum & assíduo in Ecclésia ministérium atque major erga Presbyteros & superióres Ordines reveréntia, & crébrior quàm ánteà Córporis Christi Commúnio, máximè comprobábunt.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De sacris Ordinibus.

DOMINICA III.
post Epiphaniam.
Ex Concílio Tridentíno.
Sess. 23. *de Ord. Can.* 4.

SI quis díxerit per sacram Ordinatiónem non dari Spíritum sanctum, ac proinde frustrà Epíscopos dícere: Accípe Spíritum sanctum; aut per eam non ímprimi caractérem; vel eum qui Sacerdos semel fuit, láïcum rursùs fieri póssе; anáthema sit.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Rothomagensi.
Anno 1445. *cap.* 16.

AD sacros Ordines promovendi hábeant benefícium seu patrimónium, vel titulum verum & non fictum, à suis paréntibus & propinquis sine fraude: in quo si qui suos datóres aut promotóres circumvénerint, suórum sint Ordinum executióne suspensi.

Tu autem.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Aquisgranensi.
Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 6.

SUbdiáconi..... in Esdra inveniuntur, appellanturque ibi Nathinæi, id est, inhumilitáte Dómino servientes... Isti oblatiónes in templo Dñi suscípiunt à pópulis; isti obédiunt officiis Levitárum: isti quoque vasa córporis & sánguinis Christi Diacónibus ad altária Dómini ófferunt. De quibus quidem plácuit Pátribus, ut quia sacra mystéria contrectant, casti & continentes sint ab uxóribus.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Aquisgranensi.
Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 7.

DEcrevérunt Apóstoli, Apostolórumque succesóres per omnes Ecclésias septem Diáconos ordinandos esse qui sublimióri gradu próximè circa aram Christi quasi columnæ altáris assísterent.

Tu autem.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Aquisgranensi.
An. 816. *Lib.* 1. *cap.* 7.

SIne Diáconis Sacerdos nomen habet, Offícium non habet. Nam sicut in Sacerdóte consecrátio, ita & in Minístro dispensátio Sacramenti est. Ille oráre, hic psállere mandat; ille oblàta sanctíficat, hic sanctificáta dispensat.

Tu autem.

FERIA SEXTA.
Ex Concílio Tridentíno.
Sess. 23. *de Ord. cap.* 1.

NOvum, visíbile & externum sacerdótium, in quod vetus translátum est à Dómino Salvatóre nostro instítútum esse; atque Apóstolis, eorumque succesóribus in sacerdótio, potestátem tráditam consecrandi, offerendi & ministrandi Corpus & Sánguinem ejus, necnon & peccáta dimittendi & retinendi, sacræ Litteræ ostendunt, & Cathólicæ Eccléstæ traditio semper docuit.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 15.

QUi régimen Sacerdótii contendit appétere, antè in se discútiat si vita honóri sit cóngrua. Quòd si non discrepat, humíliter ad id, ad quod vocátur, accédat.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Virtutibus in Clero requisitis.

DOMINICA QUARTA *post Epiphaniam.*

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 14. *cap.* 1. *Decr. de Reform.*

MOnébunt Epíscopi suos Cléricos in quocumque Ordine fúerint, ut conversatióne, sermóne & sciéntia, commísso sibi Dei pópulo præeant, mémores ejus quod scriptum est: Sancti estóte, quia & ego sanctus sum. Et juxta Apóstoli vocem; Némini dent ullam offensiónem, ut non vituperétur minisférium eórum.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalensi.

An. 1583. *Tit.* 21.

CLérici qui in sortem Dómini vocáti sunt, omni virtútum génere ornári debent spectáculum facti, ut ait Apóstolus, mundo, Angelis & homínibus: némini dantes ullam offensiónem, ne vituperétur ipsórum minisférium, sed in ómnibus exhibentes semetipsos sicut Dei minístros.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Anno 633. *cap.* 22.

QUamvis conscién̄tiam puram apud Deum nos habere opórteat, tamen apud hómines famam óptimam custódire *convenit, ut, juxta præceptum Apostólicum, non* tantùm coram Deo, sed étiam coram homínibus, vitæ sanctæ testimónium habeámus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 34.

NUllum omnipotenti Deo tale est sacrificiū, quale est zelus animárum: sicut Psalmista ait: zelus domûs tuæ comédit me.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 34.

QUi zelo rectitúdinis movétur, sic culpas delinquéntium córrigat, ut antè, ipse qui córrigit, per patiéntiam crescat, ut fervórem suū transcendendo dijúdicet; ne intemperanter excitátus, ipso zelo rectitúdinis, longè à rectitúdine aberret.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Valentíno.

Anno 855. *C.* 15.

SAcerdos maturitáte morum, & repudiatióne ómnium levitátum ac vanitátum, ómnibus sibi adhæréntibus & intuéntibus formam disciplinæ & verecúndiæ, ac modéstiæ infundat.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Toletáno.

Anno 633. cap. 21.

INoffensos & immaculátos decet Dei Sacerdótes exístere, nec ullo eos fornicatiónis contágio póllui : sed castè viventes, mundos semetipsos celebrandis exhíbeant Sacramentis.

DOMINICA QUINTA.

post Epiphaniam.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 22. cap. 1. de Refor.

SIc decet omninò Cléricos, in sortem Dómini vocátos vitam moresque suos omnes compónere, ut hábitu, gestu, incessu, sermóne, aliisque ómnibus rebus nil nisi grave, moderátum ac religióne plenum præ se ferant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. cap. 4.

MÉlius satiusque fuerat Sacerdótibus negligéntibus non subsístere, quàm acceptis divínis Officiis, per réprobam vitam praváque exempla, his quibus prodesse debuérunt, offendículum iniquitátis & láqueum perpétuæ damnatiónis exístere.

Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. Part. 3. Tit. Monitiones.

PAupertátem dilexit & dócuit Cœléstis Magíster Christus, qui nascens in præsépio pónitur, & nudus in Cruce móritur. Scitóte paupertáti sócias adjungi sobrietátem, abstinéntiam & réliquas virtútes quibus prælucére oportet Ministros Dei.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto.

Anno 1576. Cap. 3. Tit. Monitiones.

EXemplo Sanctórum, vos paupertáte, sobrietáte, ac parcimóniâ ita ágite; ut non modò à supervacaneárum rerum úsibus abstinentes, sed vestro étiam defraudantes victu, Eccléstas vestras & altária exornétis, ... aliénis item necessitátibus subveniátis & paupéribus opitulémini.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. Lib. 1. cap. 18.

VIr Eccleslásticus & crucifigi mundo per mortificatiónem própriæ carnis debet; & dispensatiónem Eccleslástici Ordinis, si ex Dei voluntáte provénerit, nolens quidem, sed húmilis, gubernandam suscípiat.

Tu autem.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. Lib. 1. cap. 22.

HÆc est in Dei Sacerdótibus vera discrétio, quâ nec per libertátem superbi, nec per humilitátem fiunt remissi.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. Lib. 1. Cap. 95.

HAbéto simplicitátem columbæ, ne cuíquam machinéris dolos; & serpentis astútiam, ne aliórum supplantéris insídiis.

DOMINICA SEXTA *post Epiphaniam.*

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *Lib.* 1. *cap.* 96.

VOlo, ut sine intermissióne orátio, & vigil tibi sit sensus.... Fácito áliquid óperis, ut semper te Diábolus invéniat occupátum.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 9.

TEnébit Sacerdos illam supereminentem donis ómnibus caritátem sine qua omnis virtus nihil est; custos enim sanctitátis, caritas est.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Turonensi primo.

Anno 461. *Can.* 1.

SI universis fidélibus, secundùm Apostólicam doctrínam, cástitas custodienda indícitur; ut qui habent uxóres, ita sint quasi non habentes: quantò magis Sacerdótes Dei ac Levítæ, divino mancipáti altári, custodíre debent, ut non solùm cordis, verùm étiam córporis puritátem servantes, pro plebe supplicatúri ... ad divínum introíre mereantur auditum.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *Part.* 1. *cap.* 4.

CUm ea sit Sacerdotális Ordinis dignitas ut áliis videátur dignitátibus prælucére, summâ ope niti debent Sacerdótes, ut effictam ómnium ánimis tanti múneris dignitátem exempli raritáte sustineant, illudque perpétuò réputent se non sibi solos vívere, sed præcláræ vitæ documenta áliis hominibus debére.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cabillonensi.

Anno 813. *C.* 4.

HUmilitátem atque religiónem, & in vultu, & in ópere, & in hábitu & in sermóne demonstrent Sacerdótes.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA

Ex Concílio Moguntíno.

Anno 813. *Can.* 10.

TAles debent esse qui divínis cúltibus se mancipandos studeat exhibére; ut dum sciéntiæ óperam dant, doctrínæ grátiam pópulis administrent.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi.

Anno 813. *Can.* 3.

IN Canónibus & in Libro Pastoráli à beáto Gregório Papa édito se debet unusquisque (Pastor) quasi in quodam spéculo assíduè considerare.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De vitiis à Clero vitandis.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanensi tertio.

Anno 1573. *Tit.* 1.

STúdeat Epíscopus ut, quo témpore in Septuagésimæ, Sexagésimæ & Quinquagésimæ Hebdómadis, Eccléfia mater pópulum inftruit ac præparat ad recolendam Chriſti Dómini Paſſiónem & Crucem, fidéles ſpectácula, ludos ſcénicos, & ália tunc præſertim morum corruptélis introducta fugientes, ad pietátis Chriſtiánæ ſtúdia, & ad oratiónem attentióres ſint, propóſitâ omni Chriſtianárum actiónum exercitatióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 22. *cap.* 1. *de Reform.*

CLérici lévia delicta, quæ in ipſis máxima eſſent, effúgiant, ut eórum actiónes cunctis áfferant veneratiónem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Colonienſi primo.

An. 1536. *Part.* 2. *cap.* 3.

UT omnem ambitiónis radícem Chriſtus diſcipulórum córdibus exímeret, párvulum in médio illórum ſtátuit, deque primátu certáre prohíbuit.... Quare meminérimus pótiùs offícii noſtri quàm dignitátis. Neque enim ad dominatiónem vocáti ſumus, ſed ad opus.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto.

Anno 1576. *Part.* 3.

NOn ſéculi vos mercatóres, non mammónæ miniſtri eſtis, ſed Chriſti mercatóres: nolíte theſaurisáre vobis theſauros in terra, ſed bonórum óperum abundántiâ cum caritáte conjunctâ fácite theſauros in cœlis.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Moguntíno.

Anno 1549. *cap.* 92.

EXecrábilis quorumdam Sacerdótum avaritia uſque ad Sacramentórum ipſórum contemptum & injúriam non nunquam irrumpit; dum ſine numerato prétio cónferre Sacramenta detrectant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cabillonenſi.

Anno 813. *C.* 8.

OPortet ut ſi quando Sacerdótes fruges, vel quoſdam reditus terræ congregant & protélant; non ídeò hoc fáciant, ut cáriùs vendant & theſauros cóngregent, ſed ut paupéribus témpore neceſſitátis ſubvéniant.

SABBATO.

Ex Concílio Cabillonenſi ſecundo.

Anno 813. *Can.* 9.

AB ómnibus oculórum auriumque illécebris Sacerdótes abſtinére debent; & canum, accípitrum, falcónum, vel ceterárum hujuſmodi rerum curam parvipéndere, & hiſtriónum ſive ſcur-

rónum, & túrpium seu obscœnórum jocórum insolèntiam non solùm ipsi réspuant; verùm étiam fidélibus respuenda percénseant.

DOMINICA
SEXAGESIMÆ.
Ex Concílio Mediolanensi.
An. 1576. *Part.* 3. *Tit.* 2.

NE Clérici apud se libros hábeant aut legant quórum lectióne benè agendi stúdium, morum disciplína, & timor, caritásque Dei languéscere possit: quales libri sunt, qui res, vel inánes, vel jocósas, vel scurríles, ridiculasve, vel impúras cóntinent.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Moguntino.
Anno 813. *Can.* 10.

CLéricis lege Patrum cavétur, ut à vulgári vita seclúsi, à mundi voluptátibus sese abstíneant; non spectáculis, non pompis intersint; convívia inhonesta & túrpia fúgiant.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Nannetensi.
Anno 1264. *cap.* 3.

QUia nullum venatórem invénimus sanctum, præcípimus ut Prælati sollíciti sint & intenti in puniendo Cléricos venatóres, & præcípuè Presbyteros & Religiósos, de quibus majus scándalum generátur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Senonensi.
Anno. 1528. *C.* 25.

CLérici neque in público ludant pilâ aut áliis ludis, máximè cum Laïcis, à ludo aleárum, aliísque qui à sorte pendent abstíneant; neque ludéntium fautóres, spectatóres aut testes existant.

Tu autem, Dómine.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Bituricensi.
An. 1584. *Tit.* 25. *de Clericis. Can.* 7.

CLérici, áleam, tésseras, cartas, omnes ludos vétitos, commessatiónes, ac inverecunda convívia, mercátus ac nundinatiónes, tabernas ac diversória, præterquàm in itínere devítent.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

FERIA SEXTA.
Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. *de Reform. C.* 14.

PRóhibet sancta Synodus quibuscumque Cléricis nec mulíeres de quibus possit habéri suspício in domo vel extrà detinére, aut cum iis ullam consuetúdinem habére áudeant: aliòquin pœnis à sacris Canónibus, vel Statútis Ecclesiárum impósitis puniantur.

SABBATO.
Ex Concílio Aurelianensi.
Anno 538. *C.* 4.

SI quis Clericórum suspiciónem adversam, aut oblocutiónem pópuli de muliere quacumque fortasse incúrrerit, eam statim, si intrà domum suam habet, abjíciat, si certè extránea & sui juris est, ita ómnibus conditiónibus stúdeat eam evitáre, ut infámia quæ excitáta est, abrogétur.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

DOMINICA.

QUINQUAGESIMÆ.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 1551. *cap.* 17.

CUm Christiános omnes déceat sobriétas, potíssimùm eâ uti Ecclésiæ minístros æquum est. Nam execrátur eos divus Paulus, quorum deus venter est: quòd regnum Dei in esca & potu non sit. Quare monentur Clérici omnes, ut crápulâ & ebrietáte abstíneant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Venético.

Anno 465. *Can.* 13.

ANte ómnia à Cléricis vitétur ebriétas quæ ómnium vitiórum fomes ac nútrix est; nec quis potest líberum córporis sui ac mentis habére judícium, cùm captus vino à sensu probétur aliénus, & proclívis ad vítium mente labefactâ ducátur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *Lib.* 1. *cap.* 94. *de vita Cleric.*

FAcíliùs contémnitur Cléricus qui sæpè vocátur ad prándium & non recúsat. Nunquam petentes, raró accipiámus rogáti.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

CANONES PROPRII,

IN ALIQUIBUS FESTIS,

OMISSO CANONE OCCURRENTE,

LEGENDI

AD PRIMAM.

DIE VIII. DECEMBRIS.
In Festo
CONCEPTIONIS
B. MARIÆ VIRGINIS.
Ex Concílio Tridentino.

Anno 1546. *Sess.* 5. *Decreto de peccato Originali.*

DEclárat sancta Synodus non esse suæ intentiónis comprehéndere in Decréto ubi de peccáto Originali ágitur, beátam & immaculátam Vírginem Maríam Dei genitrícem; sed obsérvandas esse Constitutiónes Sixti Papæ quarti, sub pœnis in eis Constitutiónibus contentis, quas ínnovat.

DIE II. FEBRUARII.
In Festo
PRÆSENTATIONIS
DOMINI,
ET PURIFICATIONIS
B. MARIÆ VIRGINIS.
Ex Concílio Mediolanensi quinto.
Sub sancto Cárolo.

Anno 1579. *P.* 1. *T.* 7.

DIe sacro (Præsentatiónis Dómini, &) Purificatiónis beátæ Maríæ usus rituque benedictiónis candelárum cereórumve, cùm plenus mysteriórum est, tum salutárium utilitátum; cùm illíus benedictiónis precátio ad multa referátur, tum ad hæc imprímis, ut mentes & corda fidélium igne & splendóre sancti Spíritûs accendantur illustrenturque; ac depulsis vitiórum ténebris vídeant quæ sint Deo grata & salúti utília; ut ignis caritátis cum lúmine fidei in ánimis accendátur, quo ad lumen æternum vitæ cœléstis perducámur: hæc à Christo qui est Deus verus & splendor lucis æternæ precantur fidéles.

Tu autem, Dómine.

IN FESTO SOLEMNI
SS. PATRONORUM,
Ubi non habetur Canon proprius.
Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

Anno 1573. *Tit.* 1.

QUò religiósius ínclæ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochialis Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Pá-

tochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes; quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocinium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ Patrónus est & custos, quò ad illius imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet: cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN FESTO DEDICATIONIS *ECCLESIÆ.*

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *Lib.* 2. *cap.* 11.

QUia Pontifices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illuc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus beneficia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibíque propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni); dignosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus mínimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant.

INDEX
PSALMORUM.

Psalmi.		*Pagina.*
119	AD Dóminum cùm tribulárer.	64
27	Ad te, Dómine, clamábo.	6
24	Ad te, Dómine, levávi.	41
122	Ad te levávi óculos meos.	82
28	Afferte Dómino, filii Dei.	129
77	Atténdite, pópule meus.	70
48	Audíte hæc, omnes gentes.	120
118	BEáti immaculáti in via.	14
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	134
31	Beáti quorum remissæ sunt.	66
40	Beátus qui intélligit.	119
1	Beátus vir qui non ábiit.	3
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	25
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	96
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus.	31
102	Bénedic, ánima mea, Dómino, & ómnia.	79
143	Benedictus Dóminus Deus meus.	135
84	Benedixísti, Dómine, terram tuam.	54
91	Bonum est confitéri Dómino.	36
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte.	42
149	Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus.	130
97	Cantáte Dómino cánticum novum, quia.	43
18	Cœli enarrant glóriam Dei.	50
74	Confitébimur tibi, Deus.	122
110	Confitébor tibi, Dómine..... in concílio.	25
9	Confitébor tibi, Dómine..... narrábo.	68
137	Confitébor tibi, Dómine....quóniam audísti.	98
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	32
135	Confitémini Dómino quóniam....Confitémini.	36
106	Confitémini Dómino quóniam...Dicant qui.	52
117	Confitémini Dómino quóniam....Dicat nunc.	14
105	Confitémini Dómino quóniam..... quis loquétur.	34
15	Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te.	84

Psalmi.		*Paginæ.*
115	Crédidi, propter quod locutus sum.	98
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	28
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine.	82
43	Deus, áuribus nostris audívimus.	110
49	Deus deórum Dóminus locútus est.	59
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	9
21	Deus, Deus meus, réspice in me.	114
69	Deus, in adjutórium meum intende.	10
53	Deus, in nómine tuo salvum me fac.	106
71	Deus, judícium tuum Regi da.	51
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	62
66	Deus, misereátur nostrî.	93
45	Deus noster refúgium & virtus.	131
82	Deus, quis símilis erit tibi?	123
59	Deus, repulísti nos.	132
81	Deus stetit in synagóga deórum.	80
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam.	67
93	Deus ultiónum Dóminus.	74
114	Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	46
17	Díligam te Dómine, fortitúdo mea.	4
38	Dixi: Custódiam vias meas.	100
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	24
35	Dixit injustus, ut delinquat.	73
52	Dixit insípiens....in iniquitátibus.	44
13	Dixit insípiens....in stúdiis suis.	84
140	Dómine, clamávi ad te.	64
7	Dómine, Deus meus, in te sperávi.	49
87	Dómine Deus salútis meæ.	128
8	Dómine, Dóminus noster.	40
142	Dómine, exaudi oratiónem meam áuribus.	129
101	Dómine, exaudi oratiónem meam, & clamor.	112
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	78
6	Dómine, ne in furóre tuo....Miserére.	48
37	Dómine, ne in furóre tuo....Quóniam.	118
130	Dómine, non est exaltátum cor meum.	83
138	Dómine, probásti me.	116
3	Dómine, quid multiplicáti sunt.	4
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo?	50
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	93
23	Dómini est terra, & plenitúdo ejus.	54
26	Dóminus illuminátio mea.	94
22	Dóminus regit me.	95
92	Dóminus regnávit, decórem indútus est.	97
96	Dóminus regnávit, exultet terra.	55
98	Dóminus regnávit, irascántur pópuli.	43

Psalmi.		*Pagina.*
133	ECce nunc benedícite Dóminum.	29
132	Ecce quàm bonum.	64
58	Eripe me de inimícis meis.	103
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	117
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	130
144	Exaltábo te, Deus meus rex.	99
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	7
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.	85
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam.	104
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	121
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, & ne.	102
16	Exaudi, Dómine, justítiam meam.	123
39	Expectans expectávi Dóminum.	111
80	Exultáte Deo adjutóri nostro.	90
32	Exultáte, justi, in Dómino.	86
67	Exurgat Deus, & dissipentur.	86
86	FUndamenta ejus in móntibus sanctis.	132
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	137
125	In convertendo, Dóminus.	46
10	In Dómino confído.	83
113	In éxitu Israel de Ægypto.	26
70	In te, Dómine, sperávi.... & éripe me.	106
30	In te, Dómine, sperávi.... in justítia.	76
65	JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum.	8
99	Jubiláte Deo, omnis terra, servíte.	10
34	Júdica, Dómine, nocentes me.	57
42	Júdica me, Deus, & discerne.	78
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	59
121	LÆtátus sum in his.	64
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	109
147	Lauda, Jerúsalem, Dóminum.	92
148	Laudáte Dóminum, de cœlis.	11
150	Laudáte Dóminum in Sanctis ejus.	57
116	Laudáte Dóminum omnes gentes.	127
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	75
134	Laudáte nomen Dómini.	39
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	26
120	Levávi óculos meos in montes.	46
47	MAgnus Dóminus, & laudábilis.	131
131	Memento, Dómine, David.	134

Psalmi. *Pagina.*
56 Miserére meî, Deus, miserére meî. 124
55 Miserére meî, Deus, quóniam. 119
50 Miserére meî, Deus, secundùm. 136
100 Misericórdiam & judícium. 52
88 Misericórdias Dómini in æternum. 88

126 NIsi Dóminus ædificáverit domum. 82
123 Nisi quia Dóminus erat in nobis. 46
36 Noli æmulári in malignántibus. 60
61 Nonne Deo subjecta erit. 121
75 Notus in Judæa Deus. 122

46 OMnes gentes, pláudite mánibus. 43

107 PArátum cor meum, Deus. 91

72 QUàm bonus Israel Deus. 45
83 Quàm dilecta tabernácula tua. 95
2 Quare fremuérunt gentes. 3
41 Quemádmodum desíderat cervus. 77
124 Qui confidunt in Dómino. 82
51 Quid gloriáris in malítia. 102
90 Qui hábitat in adjutório Altíssimi. 28
79 Qui regis Israel, intende. 97

128 SÆpè expugnavérunt me. 115
68 Salvum me fac, Deus. 104
11 Salvum me fac, Dómine. 100
57 Si verè útique justítiam. 112
136 Super flúmina Babylónis. 47

64 TE decet hymnus, Deus, in Sion. 74

94 VEníte, exultémus Dómino. 2
5 Verba mea áuribus pércipe, Dómine. 72
76 Voce meâ ad Dóminum.....voce meâ ad Deum. 40
141 Voce meâ ad Dóminum....voce meâ ad Dóminum. 65

12 USquequò, Dómine. 66
73 Ut quid, Deus, repulísti. 133

Index Canticorum Psalterii.

AUdite, cœli, quæ loquor. 125
Benedícite, ómnia ópera. 10
Benedictus Dóminus. 12

Cantica.	*Pagina.*
Benedictus es, Dómine.	92
Cantémus Dómino.	37
Collaudáte cánticum.	38
Confitébor tibi.	74
Dómine, audívi.	107
Ego dixi: In dimídio.	55
Exultávit cor meum.	91
Incípite Domino in tympanis.	127
Magníficat ánima mea.	27
Magnus es, Domine.	75
Miserére nostrî, Deus.	56
Nunc dimittis.	30
Urbs fortitúdinis nostræ.	108

FINIS.

TABULA MODORUM CANTUS;

Respondens numeris ac litteris Alphabeticis in hoc Breviario distributis ante singulas Antiphonas.

Non tantùm quisque modus psallendi quem vulgò sed impropriè tonum vocant, suo numero notatur ad Antiphonas, sed etiam uniuscujusque Modi terminationes litteris propriis designantur; quia variatio terminationum in cantu Gregoriano fit juxta initium cantûs Antiphonæ, quod huic terminationi respondet, sicut vice versâ initium cantûs Antiphonæ respondere debet terminationi psalmodicæ secundùm varietates in systemate S. Gregorii Papæ admissas.

Terminationes verò in versibus Psalmorum aliæ sunt completæ, aliæ incompletæ. Terminatio completa ea est cujus ultimus sonus idem est ac ultimus sonus totius Antiphonæ quæ præcessit; verbi gratiâ, in primo & secundo Modo terminatio in re *vel in* la; *in tertio Modo terminatio in* mi, *& sic de ceteris. Terminatio autem incompleta seu suspensa ea est cujus ultimus sonus alius est ac ultimus sonus Antiphonæ ejusdem modi; exempli gratiâ, in primo Modo cujus Antiphonæ terminantur in chorda* re, *terminationes in* la, *in* sol, *in* fa.

Terminationes completæ designantur litterâ majusculâ, incompletæ verò litterâ minusculâ.

Notandum est etiam, quod loco syllabarum, ut, re, mi, fa, sol, la, si, *hæ terminationes, compendii causâ, per unam è septem primis litteris Alphabeti in hocce Libro fuerunt designatæ; ita ut more Veterum* a *designet chordam* la; b *chordam* si; c *chordam* ut; d *chordam* re; e *chordam* mi; f *chordam* fa; g *chordam* sol.

I.

PRIMUS MODUS DICTUS IN D.

Id eſt cujus Antiphonæ deſinunt in chorda D, *aliter dicta chorda* re.

Terminationes Pſalmorum completæ.

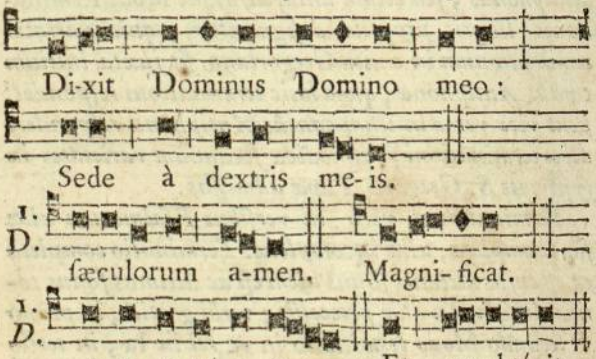

Terminationes incompletæ.

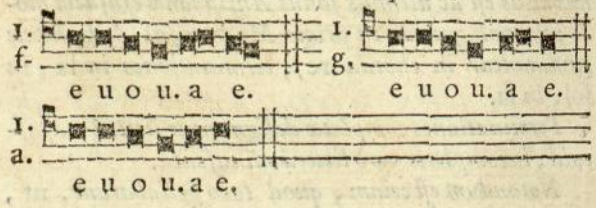

PRIMUS MODUS in A.

Jacob de populo bar-baro.

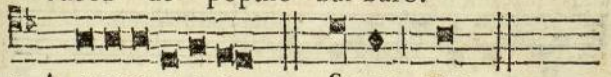

1. A. e u o u. a e. Super vos.

In Cantico

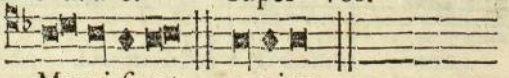

Magni-fi-cat a- nima.

II.

SECUNDUS MODUS dictus in D *id est in* re, *in quo omnes terminationes sunt completæ.*

Dixit Dominus Domino meo : sede

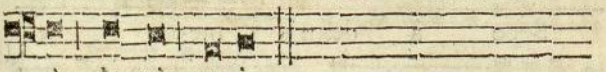

à dextris me-is.

2. D.

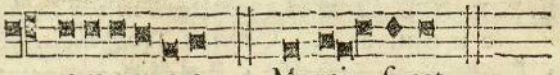

e u o u. a e. Magni- fi-cat.

2. D.

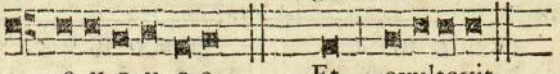

e u o u. a e. Et exultavit.

SECUNDUS MODUS dictus in A, *quia ejus Antiphonæ terminantur in chorda* la.

Nunc dimittis servum tuum, Domine,

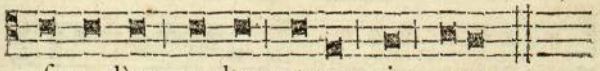

secundùm verbum tuum in pace.

2.
A.

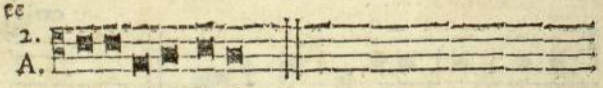

e u o u. a e.

Hæc di- es.

III.

TERTIUS MODUS, in quo Antiphonæ desinunt semper in chorda E, *aliter dicta* mi.

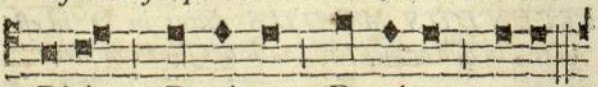

Dixit Domi-nus Do-mi-no meo:

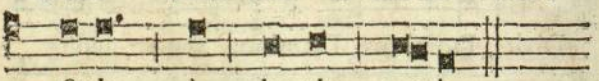

Sede à dextris me-is.

3.
E.

Hæc terminatio in E *non annotata est in usu, nisi in Canticis Evangelicis.*

e u o u. a e.

3.
a.

e u o u. a e.

3.
a.

e u o u. a e.

3.
b.

e u o u. a e.

3.
g.

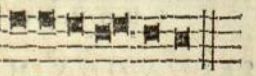

e u o u. a e.

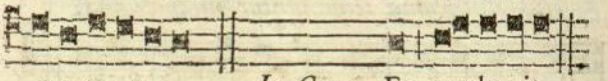

e u o u. a e. *In Cant.* Et exultavit.

IV.

QUARTUS MODUS in E, *id est cujus Antiphonæ terminantur in* E, *aliter in chorda* mi.

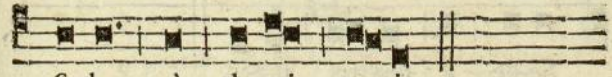

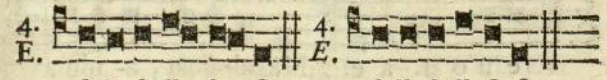

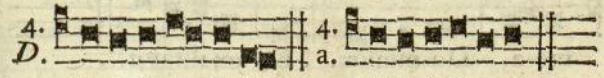

QUARTUS MODUS in A, *id est cujus Antiphonæ desinunt in chorda* A. *id est in* la *prævio* b *molli.*

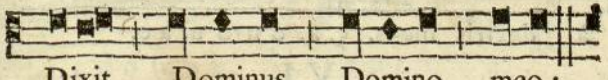

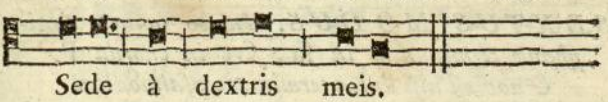

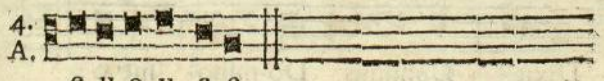

V.

QUINTUS MODUS in C, *id est cujus Antiphonæ desinunt in chorda* c *aliter dicta* ut.

Dixit Dominus Domino me-o:

Se-de à dextris me-is.

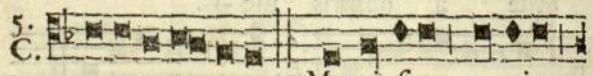

5. C.

e u o u. a e. Magni- ficat, a- nima

me-a Do-minum. Et ex-ultavit.

QUINTUS MODUS in F, *id est cujus Antiphonæ terminantur in chorda* F *aliter dicta* fa.

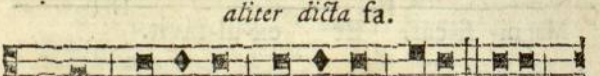

Dixit Dominus Domino meo: Sede

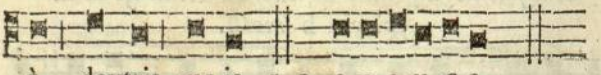

à dextris me-is. 5. a. e u o u. a e.

VI.

SEXTUS MODUS. In eo omnes Antiphonæ terminantur in fa, *sive in chorda* F. *& non est nisi unica terminatio psalmodica.*

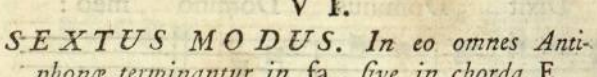

Dixit Dominus Do-mino me o:

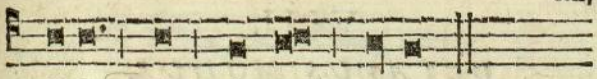

Sede à dex-tris me-is.

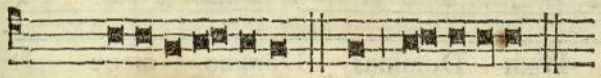

6. e u o u. a e. Et ex-ul-tavit.

VII.

SEPTIMUS MODUS.

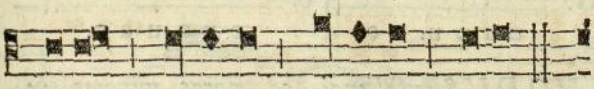

Dixit Dominus Domino meo :

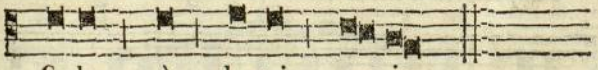

Sede à dextris me-is.

7. G. e u o u. a e.

Hæc terminatio quæ eſt completa, non adhibetur niſi in Canticis Evangelicis, ob gravitatem quá exigit cantari.

Terminationes incompletæ.

7. a. 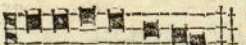 e u o u. a e.

7. b. e u o u. a e.

7. ç. e u o u. a e.

7. c. 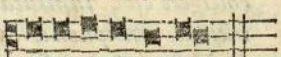 e u o u. a e.

7. d. e u o u. a e.

7. d. e u o u. a e.

VIII.

OCTAVUS MODUS.

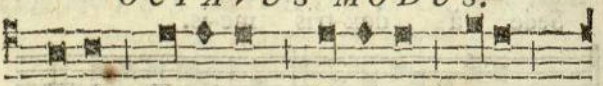

Dixit Dominus Domino meo:

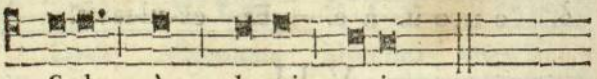

Sede à dextris meis.

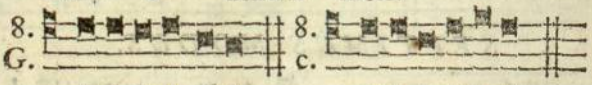

e u o u. a e. e u o u. a e.

MODUS pſallendi ad Horas minores & Completorium intra hebdom. integram Paſchæ.

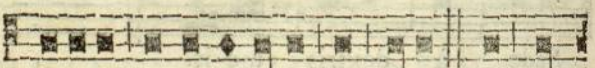

Bea-ti imma-cu-la-ti in vi-a: qui am-

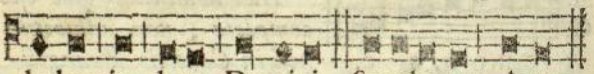

bulant in lege Domini. Seculorum. Amen.

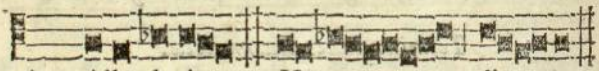

Ant. Alle- lu-ia. Hæc di- es.

Neumata (ſeu jubili) ut ex antiquis Eccleſ. Libris colligere eſt, inſtituta ſunt ut cantentur in fine ultimæ Antiphonæ cujuſque Nocturni, Laudum & Veſperarum, & poſt Antiphonas Canticorum Evangelicorum.

Jubilus ad Antiphonas 1. modi.

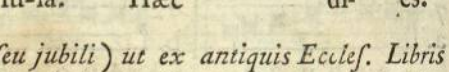

2. modi.

3. modi.

4. modi.

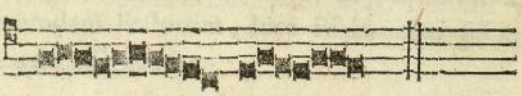

4. *in* A.

5. modi.

6. modi.

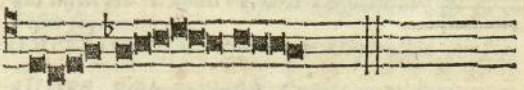

7. modi.

8. modi.

Non cantantur Neumata triduo ante Paſcha, nec intra hebdomadam Paſchalem uſque ad Veſperas Sabbati excluſivè, neque in Officiis Defunctorum.

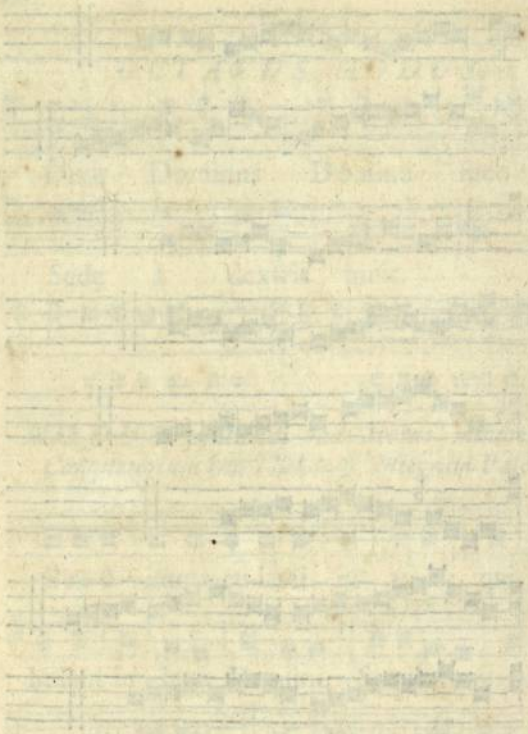

ADDITIO AD BREVIARIUM MIRAPISCENSE.

Pſalmi ſelecti dicendi ad omnes, vel ad aliquas Horas quorumdam Feſtorum, loco Pſalmorum qui in Breviario aſſignantur.

Pars Hyemalis.

IN FESTO CONCEPTIONIS BEATÆ MARIÆ.

AD I. VESPERAS. Pſalmi ut infrà, niſi feſtum occurrat Feriâ ſecundâ; tunc enim in primis Veſperis dicendi ſunt Pſalmi, qui infrà pro ſecundis Veſperis aſſignantur, & ſic in omnibus Feſtis ſequentibus.

AD COMPLETORIUM. Pſalmi & Capitulum de Dominica.

AD LAUDES. Pſalmi ut infrà. Canticum Incipite. *ut in Pſalterio* 127.

AD II. VESPERAS. Pſalmi ut infrà.

IN NATIVITATE DOMINI.

AD I. VESPERAS. Pſalmi ut infrà.

AD COMPLETORIUM. Pſalmi & Capitulum de Dominica.

AD LAUDES. Pſalmi ut infrà. Canticum ut in Proprio.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI.

AD I. VESPERAS. Pſalmi ut infrà.

AD COMPLETORIUM. Pſalmi & Capitulum de Dominica.

AD LAUDES. Pſalmi ut infrà. Canticum ut in die Nativitatis Domini.

AD II. VESPERAS. Pſalmi ut infrà.

IN EPIPHANIA DOMINI.

AD I. VESPERAS. Pſalmi ut infrà.

AD COMPLETORIUM. Psalmi & Capitulum de Dominica.

AD LAUDES. Psalmi ut infrà. Canticum ut in Proprio.

IN PRÆSENTATIONE DOMINI.

AD I. VESPERAS. Psalmi ut infrà.

AD COMPLETORIUM. Psalmi & Capitulum de Dominica.

AD LAUDES. Psalmi ut infrà. Canticum ut in Proprio.

AD II. VESPERAS. Psalmi ut infrà.

AD I. VESPERAS.

Psalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua; * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítia tua exultábunt.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor & miséricors Dóminus; * patiens & multum miséricors.

Suávis Dóminus universis, * & miserationes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, * & sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus ópéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum; laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum & víduam suscípiet; * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Psalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus; * & sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

IN I. NOCTURNO.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino, cánticum novum : * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus ;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; * terribilis est super omnes deos :

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspectu ejus, * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem ; * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra : * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur insulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus ; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus : * audivit, & lætáta est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odite malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum ; * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, & voce psalmi ; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córnæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini : * moveátur mare, & plenitúdo ejus ; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

IN II. NOCTURNO.

Psalmus 103.

BEnedic ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem & decórem induísti, * amictus lúmine sicut vestimento.

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum ;

Qui facis Angelos tuos, spíritus, * & ministros tuos ignem urentem ;

Qui fundásti terram super stabilitátem suam : * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus ; * super montes stabunt aquæ ;

Ab increpatióne tua fúgient ; * a voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, & descendunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgredientur ; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ :

Potábunt omnes béstiæ agri ; * expectábunt ónagri in síti sua :

Super ea vólucres cœli habitábunt ; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis ; * de fructu óperum tuórum satiábitur terra :

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam servitúti hóminum :

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabuntur ligna campi, & cedri Líbani quas plantávit ; * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum ; * montes excelsi cervis,

petra refúgium herinácciis.

Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras & facta est nox : * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt ; * & in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divísio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine ! * ómnia in sapiéntia fecísti : impléta est terra possessióne tuâ :

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus ; * illic reptília, quorum non est número.

Animália pusilla cum magnis ; * illic naves pertransíbunt.

Draco iste quem formásti ad illudendum ei ; * ómnia à te expectant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent ; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte :

Avertente autem te fáciem, turbabuntur ; * áuferes spíritum eórum, & deficient, & in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, & creabuntur ; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divísio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in sæculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis ;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere ; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * psállam Deo meo quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum : * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non sint ; * bénedic, ánima mea, Dómino.

IN III. NOCTURNO.

Psalmus 32.

EXultáte, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara, * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum, * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdiâ Dómini, plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris : * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveántur omnes inhabitantes orbem.

Quóniam ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus dissípat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet; * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus, * vidit omnes fílios hóminum;

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram;

Qui finxit singillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem; * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus:

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dóminum; * quóniam adjútor & protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

Psalmus 92.

DOminus regnávit decórem indútus est; * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ; * qui non commovébitur.

Parata sedes tua ex tunc, * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine, * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina, fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra; * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus; * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in æternum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol & luna; *

laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipſe dixit, & facta ſunt; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum, & in ſéculum ſéculi: * præceptum póſuit, & non prætería bit.

Laudáte Dóminum, de terra: * dracónes, & omnes abyſſi;

Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri:

Béſtiæ, & univerſa pécora, * ſerpentes, & vólucres pennátæ:

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ:

Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus, laudent nomen Dómini: * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Conféſſio ejus ſuper cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus, * fíliis Iſraël, pópulo appropinquanti ſibi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſraël in eo qui fecit eum, * & fílii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano & pſaltério pſallant ei;

Quia beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo; * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória: * lætabuntur in cubilibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum, * & gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conſcriptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Canticum, (*niſi proprium aſſignetur.*) 1. Paral. 29.

BEnedíctus es, Dómine, Deus Iſraël patris noſtri, * ab æterno in æternum.

Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo ſunt & in terra, * tua ſunt:

Tuum, Dómine, regnum, * & tu es ſuper omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua eſt glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noſter, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum inclytum.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dñm.

AD II. VESPERAS.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion :* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante luciferum génui te.

Jurávit Dóminus , & non pœnitébit eum , * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus , implébit ruínas ; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * propréterea exaltábit caput.

Psalmus 110.

COnfitébor tibi , Dómine , in toto corde meo , * in consílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini ; * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum , miséricors & miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem ópe-rum suórum annuntiábit pópulo suo,

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus , véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi , * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Psalmus 112.

LAudáte , púeri , Dóminum , * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum , * ex hoc nunc , & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum , * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gen-

tes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperẽ:

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui.

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum; * benedixit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit éloquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus.

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas, * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Émittet verbum ſuum, & liquefáciet ea; * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſraël;

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Pſalmus 116.

LAudate Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in æternum.

Intrà Octavas ſupradictorum Feſtorum, quando ſit de Octavâ, iidem in toto Officio dicuntur Pſalmi, qui dicti ſunt in die. Ad I. Veſperas diei Octavæ iidem dicuntur Pſalmi, qui dicti ſunt in I. Veſperis Feſti.

Addenda & corrigenda in parte Hiemali.

IN CALENDARIO.

17 Januar. Antonii Ægypt. Abb. *Semiduplex*, lege *Duplex II. Ordinis.*
24 Maii 1642. *lege* 1640.
10 Jul. Septem Fratrum ac S. Felicitatis eorum Matris, *Simplex*, lege *Semiduplex.*
30 Jul. Germani Autisiodor. Epiſc. *Simplex*, lege *Semidupl.*
23 Auguſti. Helenæ Imperatoris, *lege* Imperatricis.
23 Septemb. Theclæ Virg. & Mart. *Simplex*, lege *Semidupl.*
15 Octob. Thereſiæ Virg. *Semiduplex*, *ſed propter occurrentiam Octavæ Dedicationis ſit tantùm Commemoratio duab. Lect. in unam coactis.*

IN PSALTERIO.

Pag. 9. *col.* 2. ad Laudes, *adde* Matutinas *& ſic ubique.*
p. 28. *c.* 2. *lin.* 16. ſub pennis, *lege* & ſub pennis.
p. 30. *c.* 2. *l.* 21. adde [*qui ſolus recitat loco* ómnibus vobis *dicat* ómnibus nobis.]
p. 40. *c.* 2. *l.* 12. conſtituiſti, *lege* & conſtituiſti.
p. 45. *c.* 2. *l.* 21. ego ad nihilum, *lege* & ego ad nihilum.
Ibid. l. 33. à te, *lege* & à te.
p. 53. *c.* 2. *l.* 19. mirabilia, *lege* & mirabília.
p. 61. *c.* 1. *l.* 1. Subtidus, *lege* ſubditus.
p. 68. *c.* 2. *l.* 1. civitates, *lege* & civitátes.
p. 75. *c.* 1. *l.* 45. poſt hæc verba *in populum ſuum providentia*, adde *laudatur.*
p. 120. *c.* 1. *l.* 36. retribuam, *lege* & retríbuam.
p. 129. *c.* 1. *l.* 20. in terram, *lege* in terra.
p. 143. *c.* 1. *l.* 44. Deus ad adjutorium, *lege* Deus in adjutórium.
p. 149. *c.* 2. *l.* 4. adde [*qui ſolus recitat loco* ómnibus vobis *dicat* ómnibus nobis.]
Ibid. c. 2. *l.* 27. in hiabitationem, *lege* in habitatiónem.

IN PROPRIO DE TEMPORE.

Pag. 165. *c.* 2. *l.* 28. & veniet, *lege* & véniat.
p. 171. *c.* 1. *l.* 21. deſerto, *lege* in deſerto.
p. 174. *c.* 1. *l.* 25. verbi libri, *lege* verba libri.
Ibid. l. 30. *dele* ſurdi audiunt, *& lege Repetitur* ℟. Leprófi. *uſque ad* ℣.
p. 178. *c.* 2. *l.* 45. eggo, *lege* ego.
p. 200. *c.* 1. *l.* 10. *poſt* Glória Patri. *dele* induere, *& lege Repetitur* ℟. Conſurge. *uſque ad* ℣.

**

p. 204. *c.* 2. *l. ult.* filio, *lege* filios.
p. 206. *c* 1. *l.* 3. adde : *dicuntur ad Completorium ritu Semiduplici.*
p. 211. *c.* 1. *l.* 7. *poſt Ant.* ad Benedictus. *adde* : *Non dicuntur preces.*
Ibid. ad calcem adde, *Si Feſtum Natalis Domini inciderit in Dominicam nihil fit de Dominica.*
p. 212. *c.* 2. *in fine Doxolog.* ie ſempiterna, *lege* in ſempiterna.
p. 224. *c.* 1. *l.* 32. Babaylonis, *lege* Babylonis.
Ibid. c. 2. *l.* 2. adde: *quo dicto celebratur in Choro miſſa in Galli cantu. Recitans privatim ſi non ſequantur Laudes dicat Orationem Laudum.*
p. 235. *c.* 1. *l.* 8- adde *& ſic per Octavam.*
Ibid. l. 13. faſiloquus, *lege* falsíloquus.
p. 239. *c.* 2. *l.* 17. fillii, *lege* filii.
p. 242. *c.* 1. *l.* 4. *dele*, *n.* 7.
Ibid. l. 43. *adde*, *n.* 7.
p. 247. *c.* 1. *l.* 34. p vos, lege per vos.
Ibid. l. 39. & adverſu, *lege* & adversùs.
p. 249. *c.* 1. *l.* 40. dæmonium, *lege* dæmonum.
p. 250. *c.* 1. *l.* 37. *ante* 31. adde *Jer.*
Ibid. l. 48. adde *Dicitur* Te Deum.
p. 257. *c.* 2. *l.* 36. dele *quinque Antiphonæ* & lege *ſola Antiph. quæ eſt quarta Laudum.*
p. 258. *c.* 2. *l.* 2. ſinel ege, *lege* ſine lege.
p. 259. *c.* 2. *l.* 25. agrediuntur, *lege* aggrediuntur.
p. 260. *c.* 2. *l.* 19. præmiſſio, *lege* promiſſio.
p. 276. *c.* 2. *l.* 39. *loco* tanto melior, *lege* donávit illi.
p. 281. *c.* 1. *l.* 32. *Antiph.* participes, *lege Ant.* ſi autem.
p. 286. *c.* 2. *l.* 16. dele *ſancto Galactorio &*
p. 287. *c.* 2. *l.* 15. aliquando, *lege* aliquantò.
p. 294. *c.* 1. *l.* 42. adde *Canticum de Nativitate.*
p. 295. *c.* 1. *ante titulum Feſti*, adde [*Si Epiphania inciderit in Dominicam nihil fit de Dominica.*]
p. 298. *c.* 2. *l.* 21. ab omni gentium, *lege* ab ómnium géntium.
p. 302. *c.* 1. *l.* 13. adde [*Poſt* ℟. *ix. Solemniter cantatur in Ambone* (*juxta morem antiquum Eccleſiæ Cathedralis*) *Evangelium de Baptiſmo & Genealogia Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundùm Lucam Cap.* 3. *à* ℣. 21. *uſque ad medium* 1. ℣. *Cap.* 4. *incluſivè.*] *Solus recitans non dicit* Dóminus vobiſcum, *ſed incipit abſoluté* Sequéntia ſancti Evangélii, &c. *ut habetur infrà, pag.* 499. *ad calcem Proprii Sanctorum.*
p. 304. *c.* 1. *l.* 12. adde *Oratio.*
Ibid. l. 16. ſplendididum, *lege* ſpléndidum.
p. 306. *c.* 2. *l.* 14. gloriæ tuum, *lege* glóriæ tuæ.
p. 309. *c.* 1. *l.* 16. andiebant, *lege* audiébant.

p. 306. *c.* 2. *l.* 14. gloriæ tuum, *lege* glóriæ tuæ.
p. 309. *c.* 1. *l.* 16. andiebant, *lege* audiébant.
Ibid. c. 2. *l.* 31. adde *tribus in unam coactis.*
p. 312. *c.* 2. *l.* 34. loquentur, *lege* loquuntur.
p. 314. *c.* 2. *lin. ult.* auguſto, *lege* in auguſto.
p. 315. *c.* 2. *l.* 7. *dele* in Sabbato, *& lege* de Epiſtola ad Romanos, *ut infrà.*
p. 335. *c.* 1. *l.* 1. quid, *lege* qui.
p. 337. *c.* 1. *l.* 40. Deus ſit, *lege* Deus ſcit.
p. 339. *c.* 2. *l.* 4. continuè, *lege* continuò.
p. 341. *c.* 1. *l.* 22. ſanctitate, *lege* benignitáte.
Ibid. c. 2. *l.* 33. contaminate, *lege* contamináre.
Ibid. l. 35. intelligeret, *lege* ut intellígeret.
p. 343. *c.* 1. *l.* 28. vocatis eſtis, *lege* vocáti eſtis.
p. 348. *c.* 1. *l.* 7. ab vivendum, *lege* ad videndum.
p. 350. *c.* 2. *l.* 15. *poſt* ait diſcípulis *deeſt* *.
p. 354. *c.* 2. *l.* 14. circumveniant, *lege* circumvéniat.
p. 372. *c.* 2. *l.* 10. dum eo argueris, *lege* dum ab eo argúeris.
p. 377. *c.* 1. *l.* 21. factus es, *lege* factus eſt.
p. 389. *c.* 2. *l.* 14. omnen, *lege* omnem.
p. 393. *c.* 1. *l.* 25. *poſt* Glória Patri. *dele* qui non, *& lege* : *Repetit.* ℟. Non veni, *uſque ad* ℣. Verbum.
p. 401. *c.* 2. *l.* 21. perſtremo, *lege* poſtrémo.
p. 402. *c.* 1. *l.* 23. Ahrahæ, *lege* Ábrahæ.
p. 404. *c.* 1. *l.* 28. ad hæc, *lege* adhuc.
Ibid. l. 33. aceat, *lege* taceat.
Ibid. l. 36. carnaium, *lege* carnálium.
Ibid. l. 37. oraoni, *lege* oratióni.
p. 405. *c.* 2. *l.* 5. at quem, *lege* ad quem.
p. 407. *c.* 1. *l.* 10. ad quemquam, *lege* ad quemdam.

IN PROPRIO SANCTORUM.

Pag. 411. *c.* 2. *l.* 16. ſancti vires, *lege* ſancti viri.
Ibid. l. 36. extraxit, *lege* extruxit.
p. 418. *c.* 2. *l.* 7. vegetaa, *lege* vegetáta.
p. 421. *c.* 1. *l.* 35. adde AD NOCT. *Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus una.*
p. 432. *c.* 1. *l.* 21. adde *Canticum ut in die.*
Ibid. l. 37. Nativitatis, *lege* Conceptiónis.
Ibid. c. 2. *l.* 1. hic no, *lege* hic nos.
p. 434. *c.* 2. *ante Lectionem ij.* adde AD NOCT. *Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus una.*
p. 437. *c.* 1. *l.* 6. multoſque, *lege* multíſque.
Ibid. c. 2. *l.* 44. prænunciatus, *lege* prænunciátum.
p. 441. *c.* 1. *l.* 24. dele *ultimo de virgine ut ſuprà.*
p. 444. *c.* 1. *l.* 7. *poſt ix. Lectio. adde*, Ex opéribus S. Paulini Nolàni, natalit. carm. de S. Felice, 3. 4. & 5.

p. 447. *c.* 1. *l.* 30. omde, *lege* omne.
Ibid. l. 38. ſignifiaavit, *lege* ſignificávit.
Ibid. l. 40. nod, *lege* non.
Ibid. l. 42. qai, *lege* qui.
Ibid. c. 2. *l.* 14. ſrd, *lege* ſed.
p. 448. *c.* 2. *l.* 7. adde : *Lectio ix. ex ejus vita apud Bolland.*
Ibid. l. 22. diœceſanus, *lege* diœceſánas.
p. 458. *c.* 1. *l.* 34. perſecutlonum, *lege* perſecutiónum.
p. 461. *c.* 1. *l.* 17. paſſu es, *lege* paſſus es.
p. 483. *c.* 1. *l.* 41. ad iis, *lege* ab iis.
p. 486. *c.* 2. *l.* 39. qui natus eſt, *lege qui natus es.*
p. 494. *c.* 2. *l.* 22. *Duplex-majus, lege Duplex I. Ordinis.*
p. 495. *c.* 1. *l.* 4. ſortitus eſt, *lege & ſortitus eſt.*

IN COMMUNI SANCTORUM.

Pag. xxxj. *c.* 1. *l.* 20. ſervus autem, *lege ſervum autem.*
pag. xxxviij. *poſt titulum Commune Juſtorum, adde ſeu SS. Laïcorum, & ſic ubique.*
p. xxxix. *c.* 1. *l.* 21. *in Duplicibus majoribus*, lege *in Duplicibus I. Ordinis.*
p. xliv. *c.* 1. *l.* 13. *in Duplicibus majoribus*, lege *in Duplicibus I. Ordinis.*
p. lj. *c.* 2. *l.* 8. Rex noſter eſt, *lege* Rex noſter es.
p. liv. *c.* 1. *l.* 28. fidelium miſerator, *lege* fidélium, Deus, miſerátor.
Ibid. l. 29. beata, *lege* beátæ.
p. lix. *c.* 1. *l.* 6. ipſo pateretur, *lege* ipſe paterétur.
p. lxxj. *c.* 1. *l.* 2. cùm terrendo, *lege* cum terrenæ.
p. lxxij. *c.* 1. *l.* 37. deſceſſurus, *lege* diſceſſurus.
p. lxxx. *c.* 2. *l.* 39. extollnt, *lege* extollant.
p. xc. *c.* 2. *l.* 7. adde [*qui extra Eccleſiam recitat Orationem in Anniverſario Dedicationis Eccleſiæ, omittat in initio Orationis vocem*, hujus, *& in fine dicat*, ut quiſquis templum ſanctum tuum, &c.]
p. cxviij. *c.* 1. *l.* 14. & pulchritudine tua * intende, *lege* & pulchritúdine tua intende *.
p. cxxij. *c.* 2. *l.* 3. adde *Deinde dicitur* Dóminus vobiſcum, &c. *& additur* Benedicámus Dómino. *& ſic ad alias Horas.*
p. cxxvj. *c.* 2. *l.* 1. recipemus, *lege* recipémus.
Ibid. l. 7. adde *Pſ.* 97.

IN CANONIBUS.

Pag. clxxiij. *col.* 1. Ex Concilio Toloſano, *lege* Toletáno.
p. clxxix. [*poſt titulum de Sacramento Matrimonii*, adde *Canones ſequentes qui deſignantur pro diebus menſis uſque ad diem xij. incluſivè non leguntur niſi uſque ad primam Dominicam occurrentem, in qua incipiunt legi Canones pro hac Dominica, & Feriis ſeqq. deſignati, ut infrà.*]

